

ОМЕЛЯН ТВАРДОВСЬКИЙ

СІЧОВИМИ ШЛЯХАМИ

ІСТОРІЯ УСВІТ ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ

OREST POPOVYCH
UKRAINIAN SITCH
A HISTORY

UKRAINIAN ATHLETIC-EDUCATIONAL
ASSOCIATION CHORNOMORSKA SITCH, Inc.

OMELAN TWARDOWSKY
and
OREST POPOVYCH
(English text)

UKRAINIAN SITCH

A HISTORY (1924-1999)

Newark, New Jersey

1999

УСВТ “ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ”

ОМЕЛЯН ТВАРДОВСЬКИЙ

і

ОРЕСТ ПОПОВИЧ

(Англійський текст)

СІЧОВИМИ ШЛЯХАМИ

**ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО
СПОРТОВО-ВИХОВНОГО ТОВАРИСТВА
“ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ” В НЬЮАРКУ**

(1924-1999)

Мистецьке оформлення обкладинки: Наталія Токар

Cover designed by Natalya Tokar

Library of Congress Catalog Card Number: 99-73832

ЗМІСТ

З нагоди 75-річного Ювілею УСВТ “Ч. Січ”

Розділ перший — “Січові” організації в ЗСА і “Чорноморська Січ” в Ньюарку	9
Історія УСВТ “Чорноморська Січ” в Ньюарку, Н.Дж.	12
Розділ другий — Спортова Школа УСВТ “Чорноморська Січ” ..	33
У “Січовій” Спортивній Школі в 1989 р. (Д-р Е. Жарський)	38
Громадські й спортові діячі про Спортову Школу	44
Розділ третій — 36-річчя органу Т-ва “НАШ СПОРТ”	63
Видавнича діяльність УСВТ “Ч. Січ” (Д-р І. Гурин)	64
Розділ четвертий — Ювілеї УСВТ “Чорноморська Січ”	69
Розділ п'ятий — “Січовики” на Олімпіадах	87
Розділ шостий — Осяги спортових ланок “Ч. Січі”:	
Футбол	100
Відбиванка (волейбол)	155
Теніс	206
Плавання	228
Шахи (Д-р О. Попович)	256
Настільний теніс	271
Кошиківка (баскетбол)	274
Лещетарська	276
Гокей	282
Гольф	289
Бейсбол	290
Бридж	293
Круглі (бівлінг)	298
Сучасний стан УСВТ “Чорноморська Січ”	301
Вклад УСВТ “Ч. Січ” до програм Українського Фестивалю	306
Пояснення скорочень і окремих термінів в тексті	314
Слідують англomовні розділи	

CONTENTS

<u>Chapter 1</u> – The Sitch Movement in Ukraine and in America –	
an Overview	315
Historical Background	315
An Attempt by Sitch in the U.S. to Organize a Ukrainian	
Legion	317
<u>Chapter 2</u> – “Chornomorska Sitch” in Newark, N.J.	319
Why the name “Chornomorska Sitch”?	320
The activities of Chornomorska Sitch	
A Period of Growth (1924-1941)	320
A Period of Stagnation – World War II and	
the Initial Post-War Period (1941-1956)	326
The Rebirth of Sitch (1956 to the present)	327
Sports Activity	327
Activities on behalf of Ukrainian Causes	331
Chornomorska Sitch Assists in the Rebirth of Sports	
in Ukraine	334
Chornomorska Sitch and the Ukrainian Fraternal	
Organizations	336
The Sitch Foundation	337
<u>Chapter 3</u> – The Sports School of Chornomorska Sitch	340
<u>Chapter 4</u> – 36th Anniversary of the Sitch magazine “Our Sport” ...	346
<u>Chapter 5</u> – The Olympic Connection	348
<u>Chapter 6</u> – The Sports Programs – A Summary of Accomplishments	
Soccer	352
Volleyball	365
Swimming	373
Tennis	376
Chess	383
Table tennis	391
Other sports (ice hockey, bridge, golf, skiing, track and field,	
bowling, baseball, basketball)	393
Contributions of Chornomorska Sitch to Ukrainian Festivals	
in New Jersey	401
Current status of Chornomorska Sitch	403
<u>Chapter 7</u> – America Recognizes the Contributions of Chornomorska	
Sitch	408
Abbreviations	415
Bibliography	416

З НАГОДИ 75-РІЧНОГО ЮВІЛЕЮ УСВТ “ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ”

Ювілей — подія завжди примітна й значуща. Як у житті кожної людини, так і в житті організації, народу. Це час на підсумки і початок нового етапу, здійснення нових планів та завдань.

Пройдені 75 років УСВТ “Чорноморська Січ” стали вже надбанням історії, вони були позначені в житті Т-ва багатьма винятково-важливими подіями, численнями сміливими й далекоглядними рішеннями.

Коли 21-го грудня 1924 року наші предки закладали цей “Січковий” осередок, їм вже покійним і не снилося, що йому доведеться дожити до свого 75-річчя. Тоді і ще кілька десятиліть пізніше, панували мрії на поворот на свою Батьківщину, Україну. Саме під впливом цих мрій і надій, проходила діяльність членів Т-ва. Однак не вблаганна доля внаслідок світових подій накреслила інший шлях. І все таки, велика мета породжує велику енергію! На протязі минулого три чверті століття, кожночасне “Січове” покоління виявляло неабиякі зусилля в творенні значущих проєктів для постійного росту діяльності для добра і слави Т-ва, нашого суспільства й України. Як вже згадано вище, на початку вся увага була звернена на діяльність, що мала підготовчий зміст до повороту в Україну. Згідно з привезеними “Січковими” традиціями з Рідного Краю, посилена активність проходила у вишколі членства в руханці, спорті і духових цінностях, що був дуже наближений до військового. Адже усі “Січовики” були свідомі того, що визволення України і вдержання її незалежності — без Українських Збройних Сил не обійдеться. Тому вони не тільки мріяли, але й активно готовилися до цих чинів. Цими ідеями були захоплені майже усі “Січкові” осередки в ЗСА і Канаді, не говорячи, про тоді існуючі в Західній Україні.

З бігом років ці мрії і надії драстично захиталися,

змінилися обставини і разом з ними завдання та методи праці. Остаточно з численної мережі “Січових” осередків в ЗСА і Канаді, наш в Ньюарку, Нью Джерзі, залишився єдиним, який продовжує діяльність, хоч іншими методами, але даліше для добра нашого суспільства і України. На інших сторінках цього видання є задокументовані факти творчих зусиль Т-ва на протязі свого славного минулого.

Підсумовуючи сказане вище, оцінюючи здобутки Т-ва, все звершене в минулих 75-и роках, наш “Січовий” осередок з готовністю і надією вже вдивляється в майбутній шлях; скільки ж бо належить ще зробити нам для того, щоб наше Т-во залишилося діяльним в майбутніх десятиліттях.

Не маємо сумніву, що натхнені самовідданою працею своїх попередників, естафетну паличку діяльності переймуть чергові, молодші покоління, що змагатимуть до нових висот у “Січовому” творенні для добра нашої молоді, Громади і України. Саме так зобов’язує наш Ювілей: 75-річчя УСВТ “Чорноморська Січ”, 36-річчя органу Т-ва “Наш Спорт” і 30-річчя унікальної в ЗСА Спортової Школи “Чорноморської Січі”.

Розділ перший

СІЧОВІ ОРГАНІЗАЦІЇ В ЗСА І “ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ” В НЬЮАРКУ

Початок січової організації на сході ЗСА мав місце в Нью Йорку, коли 27-го липня 1915 року був створений осередок руханково-стрілецького Т-ва під назвою 1-го Відділу Українських Січових Стрільців. Швидко після цього, завдяки активістам нью-йоркського відділу Січі восени цього ж року були засновані чергові Січові осередки в околицях Нью Йорку. Допоміжним в популяризації “Січових ідей” виявився щоденник “Свобода”.

Перший “Січовий” з’їзд відбувся 11-го листопада 1916 року в Нью Йорку. На цьому з’їзді, між іншими, було затверджено проект статуту, назву “Січова Організація в ЗДА”, прапор — блакитно-жовтий, (малиновий залишено для “Січових” відділів), герб — Галицький Лев (пізніше — Тризуб). “Січовий” з’їзд затвердив зразки “Січових” святкових і руханкових одностроїв. Головою, “Отаманом”, організації був вибраний П. Задорецький. В 1920 році на теренах ЗСА існувала мережа “Січей” — 60 осередків з ок. 3000 членів. В роках 1918-1923 діяло торговельне підприємство “Січовий Базар” з видавництвом і книгарнею. Видавали підручники з правилами та інструкціями як проводити руханкові вправи, як теж пресовий орган “Січові Вісті”. Усі члени “Січової” організації відбували руханкові й військові вправи, розвивали різні ділянки спорту. Належить згадати, що починаючи від заснування “Січі” в Нью Йорку, де були перешкоди в зачартеруванні організації і пізніше, в діяльності були різні труднощі, що їх справляли так внутрішні, як і зовнішні вороги.

Як згадував у своїх споминах один з найчільніших діячів “Січі” — Петро Задорецький, лихом для нормального розвитку “Січових Організацій” було їх членство через свою Централю до “Федерації Українців”. Щоб позбутися анти-національних впливів тієї “Федерації”, “Січовики” витратили два цінні роки внутрішніх турбот аж доки у 1918 році вповні не зірвано усі взаємини з “Федерацією”.

СПРОБА “СІЧІ” ОРГАНІЗУВАТИ УКРАЇНСЬКИЙ ЛЕГІОН

В 1918 році, коли в Україні відбувалися важливі історичні події, Провід Січових Організацій в ЗСА пробував організувати “Український Легіон”, що мав евентуально дати поміч українському народові в його боротьбі за Самостійну і Незалежну Україну. В цій справі Провід Січових Організацій в ЗСА нав’язав певні контакти з урядовими чинниками, зокрема з Департаментом війни у Вашингтоні. Справа була настільки актуальна, що Генеральний Штаб Американської Армії вислав до Нью Йорку Зв’язкового капітана, який перевів вступні розмови з Проводом Січових Організацій в цій справі. Організація Українського Легіону мала пройти за взором організації Блакитної Польської Дивізії під проводом ген. Галлера, яку офіційно вишколювали до війни з червоною Москвою. (Однак, як знаємо з історії, ця Польська Галлерівська армія пізніше воювала проти Української Галицької Армії).

Згідно із заявою вже згаданого репрезентанта Ген Штабу Американської Армії, військовий вишкіл, модерне озброєння, потрібні харчі, однострої та все інше необхідне воякові на фронті мало йти на рахунок Америки. Воєнними операціями українського і польського Легіонів мав керувати спеціальний Генеральний Штаб, тому всяке вороже тертя між ними мало бути виключене. На жаль, окремі провідники зробили помилку; не бажаючи самим рішати таку важливу національну справу, вдалися з цим питанням до вже згаданої надбудови “Федерації Українців”. Згідно з документами, Провід Федерації Українців гостро виступив проти організування “Українського Легіону” і цим запропастив цю важливу для нашого народу справу. Цей вчинок “Федерації” був головною причиною виступу “Січових” Організацій з її рядів.

Комунофіли в Нью Йорку повели велику агітацію проти

Після вінчання, голова Т-ва Д. Чорнюк з дружиною та дружки й дружки в 1934 р.

The wedding party of the "Ch. Sich" president D. Chorniuk in 1934.

Управа і частина членів Т-ва перед традиційною присягою нововибраного Проводу 14 січня 1934 р.

Officers and some of the rank members of "Ch. Sich" prior to the traditional swearing-in of the officers, on January 14, 1934.

“Січової” Організації. Дійшло до того, що “Січовий” Осередок в Нью Йорку перейменували на “Радянську Січ” і після цього його зовсім зліквідували. Пропагандивні кличі комунофілів звучали: “нам треба не руханкових виправ, але науково-поступових доповідей!”... На жаль, вони частинно досягнули свою ціль. Почалася нова гризня, пропало давнє товариське і гармонійне життя “Січовиків”. Значне їх число виступили з “Січових” осередків. Одначе “Січові” ідеї не зникли. Багато осередків залишилися даліше діяльними, вони проводили корисну працю з українською молоддю, виконували корисну місію в багатьох українських громадах, організували нові “Січові” осередки і між ними наш осередок в Ньюарку, що єдиний з численних залишився діяльним до сучасних днів.

ІСТОРІЯ УСВТ “ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ” В НЬЮАРКУ, НЬЮ ДЖЕРЗІ

Кожного в суспільстві веде у минуле свій шлях, який єднає бажання дізнатися про історію свого народу, організації чи власного роду. Звичайно, наскільки ми проникли у нього — залежить не тільки від нас самих, але нашим святим обов’язком є зберегти набуток пам’яті людської, нашої історії, від зубожіння та забуття та хоч маленькими крушинками в міру наших сил передати у спадщину нашим дітям і взагалі майбутнім історикам. Цим ми керуємося у нашій праці щодо реалізації цього видання. В ньому прагнемо висвітлити усі важливіші події і засяг праці, що його на протязі 75 років пережив наш “Січовий” осередок та виконав для добра української молоді, громади і взагалі місцевого суспільства.

Спорт, як відомо — одна із галузей духового життя народу. Тому й прагнемо висвітлити цей вагомий вклад нашого Т-ва на цій царині.

Початок історії нашого “Січового” осередку позначено датою 21 грудня 1924 року. Саме в цей день, при участі 12-ох українських емігрантів другої хвилі, було засноване наше Т-во. Цілі і завдання “Чорноморської Січі” в Ньюарку з’ясовано в найбільш ідейному значенні, а саме: об’єднати всіх українців без

різниці вировизнання та політичних переконань, ширити та поглиблювати національну свідомість серед членства та цілої місцевої громади, проводити культурно-освітню працю, а передовсім плекати фізичну культуру і спорт.

Велику вагу наші “Січові” предки покладали на піддержку українського народу на Батьківщині в його боротьбі за визволення від окупантів. З історії минулого нашого “Січового” осередку ясно виходить, що Т-во на протязі десятиліть вдало й совісно виконувало наложені на себе завдання.

ЧОМУ ВИБРАЛИ НАЗВУ “ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ”?

Це був символ найсвітліших змагань українського народу за волю та його національну незалежність, була це славна пам'ять про Запорізьку Січ, що їх поставили основники Т-ва, як його провідну ідею і програму діяльності, надаючи йому традиційну назву “Чорноморська Січ”. Як відомо з історії України, Запорізька Січ була в 16-17-му сторіччях осередком усієї державної і військової організації Козацької України. Вона була твердинею славного “Січового Війська”, яке успішно розбивало усі пляни загарбників української землі. Звідти вирушали “Січові” сотні, курені й полки до кривавої боротьби з ворогами України.

В 1709 році після битви під Полтавою, москалі зруйнували Запорізьку Січ, а січових старшин і багато козаків люто покарали. Після цього Січове товариство перенеслося на нове місце, нижче Дніпра. Та в 1775 році московські орди напали і на цей Січовий осередок, зруйнували його до основ, укріплення і будови, а багато старшин і останнього кошового Січі — Петра Кальнишевського заслали на Соловецький острів на Білому Морі до монастиря, де він прожив ще 25 років, замурований в одиночній камері-в'язниці. Так знищила Москва останній осередок української свля, української волі. Решта Січового козацтва подалося над Чорне море на Кубань, де на початку під проводом Антона Головатого, а пізніше, першого Чорноморського кошового Харка (Захара) Чепіги, в силі 17 тисяч людей, дали початок українського заселення Кубанщини. Так отже “Чорноморська Січ” потім стала символом новітньої української політичної і заробітчанської еміграції. Члени-засновники “Чорноморської Січі” в Ньюарку прагнули при її заснуванні здійснити ще й другу ідею, яку вони привезли із Західної України. Багато із цих

засновників були свідками величезного “Січового Руху”, який вони, як живу дійсність бачили в Рідному Краю.

ДІЯЛЬНІСТЬ УСВТ “ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ”

В часі коли організувався наш “Січовий” осередок в Ньюарку не було ще в нашому розумінні українського організованого життя. Існували деякі відділи Братських Союзів, в інших ділянках активність ледве животіла. Одначе приплив другої хвилі українських емігрантів продовжувався і цей факт створював ко-нечність створення організації, яка змогла б оживити українську громаду та її зцементувати. Таким саме в тому часі став наш “Січовий” осередок.

Діяльність нашого Т-ва можна поділити на два періоди, а саме перший: від його заснування до Другої світової війни і другий — по цій війні аж до сучасности.

Патроном нашого Т-ва було вибрано сл. п. полк. Дмитра Вітовського. Тоді сходини Т-ва починалися пісню “Гей там на горі ‘Січ’ іде”, а кінчалися пісню “Не пора москалеві, ляхові служити”. Строга тоді була процедура в прийманні нових членів. Новоприйнятого члена запрягали, як це було колись на Запоріжжі, де Отаман питав кандидата: “В Бога віруєш?” До 1930-го року життя в Т-ві йшло повільно, але в цьому і дальших роках праця значно поживавилася. Організовано сильну бейсболову дружину, яка виступала в найвищій класі цього спорту в Нью Джерзі. На змагання тієї нашої дружини приходили тисячі глядачів, що з великим ентузіазмом піддержували їх в змаганнях з місцевими американськими та етнічними клубами. В 1932 році Т-во придбало для членства однострої, в яких “Січовики” виступали на різних святах, маніфестаціях та виконували службу при Божих Гробах у Велику П’ятницю. Тоді теж закуплено кріси для вправ членства. Саме в тому часі в Т-ві панувала зразкова дисципліна і порядок. Наш “Січовий” осередок був взором для тоді численних “Січових” сотень, що існували по різних містах ЗСА. В тому часі Т-во приміщувалося в Домі Української католицької парафії при 249 Корт Стр., а в 1932 році мало осідок при 229 Спрінгфілд Авеню. Тоді наш “Січовий” осередок начислював ок. 500 членів і був найсильнішою українською організацією в Ньюарку. Саме тоді виникла ідея придбання власного Дому.

Головною ціллю “Січових” організацій, в цьому числі і

нашої, було організувати тисячі українських поселенців, обороняти права України, проводити фізичне виховання і спорт та військові вправи, щоби в можливій потребі повернутися готовими до боротьби з окупантами України. Одначе світові події та доля так зложилася, що до дуже бажаного повороту не дійшло. В додатку ворожа агентура не переставала вносити розбрат, свари і непорозуміння в українське організоване життя. Червона п'ята колона, що знівечила почин "Січових" організацій до вже згаданого "Українського легіону", обманюючи тодішні урядові чинники ЗСА, своїми підшептами і доносами у великій мірі причинилися до певних репресій і переслідувань, що їх застосовували ці чинники до українських організацій і зокрема "Січових Сотень". Остаточню "Січові" осередки перестали існувати.

7 серпня 1935 року, Провід Т-ва, передбачаючи бурхливі події в "Січовому" русі в ЗСА, офіційно змінив в Департаменті стейту Нью Джерзі свою назву з "Українського Атлетичного Товариства 'Січ' Інк." на "Українське Атлетичне Т-во 'Чорноморська Січ' Інк."

Коли, швидко після цього (16 серпня 1935 р.), Головна Команда "Січей" в ЗСА проголосила в пресі про розв'язання 3-ї Сотні, тобто нашого "Січового" осередку в Ньюарку, Управа Т-ва у відповідь подала до преси "Комунікат" такого змісту:

ПІД УВАГУ УКРАЇНЦЯМ В АМЕРИЦІ!

Оцим повідомляємо, що 3-тя сотня "Чорноморської Січі" в Ньюарку, Нью Джерзі, не розв'язана і числить 146 членів (103 старших і 43 молоді).

Так само стверджуємо, що 3-та сотня є заінкорпорована в Нью Джерзі під англомовною назвою "Юкреїнян Атлетік Асоційшін 'Чорноморська Січ', Інк." Тому не правдою є те, що подала головна команда "Чорноморських Січей" в Америці дня 16 серпня 1935 року. Розв'язати наш осередок можуть тільки члени 3-ї сотні, як їх буде менше, як 7 членів, після нашого сотенного статуту.

Дата цього "повідомлення" 26 серпня 1935 року.

В тому ж році Т-во придбало свій малиновий прапор, що був посвячений у місцевій українській католицькій церкві при великій кількості людей і усіх членів Т-ва. Приявний при цьому акті посвячення був генерал В. Сікевич, почесний член "Чорноморської Січі", який розвинув цей прапор і передав хорунжим

*Провід і члени "Ч. Січі" у своїх парадних одностроях в 1937 р.
Officers and rank members of "Ch. Sich" in their parade uniforms in 1937.*

*Фрагмент із святкування 12-річчя набуття власного Дому.
A fragment from the festivities marking the 12th Anniversary of acquiring the
"Sich" home; the year is 1950.*

Т-ва. Про повагу і популярність “Чорноморської Січі” в тому часі свідчать і ці факти, що наш осередок відвідували такі особистості, як полковник Євген Коновалець, ген. М. Капустянський, д-р Л. Мишуга, сот. Клименко, ред. Шумейко, Д. Галичтин, та інші визначні українські діячі. Відвідав наш “Січовий” осередок і посол англійського парламенту Рис Дейвіс.

В 1938 році “Чорноморська Січ”, врешті придбала власний Дім при 506-598 18-й Авені в Ньюарку за суму 19 тисяч доларів, що в тому часі були “великі гроші”. Склад Комітету, що займався придбанням власного Дому Т-ва: М. Петрашик, М. Малецький, І. Лобур, В. Беркій, Т. Гаврилюк, Ф. Малецький, М. Басараб, Т. Присташ, В. Чуй, Д. Драбічак, С. Тросцянецький.

Завдяки цьому набуткові в Т-ві значно пожвавилася діяльність, так спортова, як і культурно-освітня. Продовжувала бути активною дружина бейсболу, організовано ланки круглів (боулінг), кошиківкову. Були створені аматорські гуртки, хор і оркестра, які у великій залі влаштовували такі вистави, як “Чорноморці”, “Хмара”, “Жидівка Вихрестка”, “Три Герби” і ряд інших.

Члени Т-ва не лише переживали усі політичні події і ситуації, які переходив наш нарід на Батьківщині та на скитальщині, але вміли відгукнутися на потреби Рідного Краю, організуючи і пересилаючи туди матеріальну поміч. Починаючи від закупів акцій Українського Гіпотечного Земельного Банку у Львові (1925), члени Т-ва рік річно переводили збірки-коляди і їх разом з приходами зі свят та імпрез пересилали на Рідну Школу, Українських Інвалідів, УВО, Політичних в'язнів, Боевий фонд, жертвам повеней, на Український Музей в Європі, на пам'ятник полк. Д. Вітовського, на потреби д-ра К. Трильовського. З проголошенням самостійності Закарпатської України “Чорноморська Січ” вислала туди свого делегата в особі М. Бойчука, яким передала відповідну фінансову піддержку.

В часі перебування в Західній Європі великої української еміграції після Другої світової війни, на терені Т-ва був створений “Допомоговий Комітет”, який займався збірками одержі, харчів і грошових пожертв, які пересилав скитальцям в Німеччині та інших країнах в Європі. Рівночасно Т-во не забувало про місцеві потреби, особливо українські Церкви — Католицьку, Православну, Протестанську. Поважні суми “Чорноморська Січ” пожертвувала на будову і викінчення місцевої цілоденної Української Школи при парафії св. Івана Хрестителя.

(Прізвища “Січових” діячів, що були діяльними в цьому часі є подані в загальному списку на окремих сторінках цього видання).

ЗАСТІЙ АКТИВНОСТИ В ЧАСІ II-ОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ

Болючо позначилися на Т-ві воєнні роки. Сотні членів Т-ва, що роками готовилися у військовій муштрі з мріями включитися у відповідному часі в збройні сили за визволення України, були масово покликані до служби в Американській Армії. Багато з наших “Січовиків” з великим смутком сприйняли факт, що найжорстокіший ворог України, червона Росія, тепер стала “союзником” Америки. Цей новий уклад сил на світовій “шахівниці” розчарував наше членство і взагалі українців в діаспорі, адже цей наївний “Союз” знову відложив на чергові роки розпад найбільшої тюрми народів в сучасному світі, якою була червона Росія. Багато наших “Січовиків” загинули на фронтах в Європі, Азії і Африці і між ними визначний “Січовий” діяч Степан Фік. Ряд повернули інвалідами. Масовий поклик до служби в Американських Збройних силах спричинився до ліквідації діяльних гуртків, що проявляли активність на терені Т-ва: Гурток Молоді 3-ї Сотні, Танцювальний гурток Т-ва, Дружини бейсболу, кошиківки, крутлів і атлетичної боротьби, Аматорський гурток Т-ва.

Завдяки жіночому відділові Т-ва, 14-му Відділові УНС при “Ч. Січі”, 197 Відділові УРСоюзу ім. Д. Вітовського при Т-ві, наш “Січовий” осередок пережив це воєнне лихоліття. По закінченні війни в 1945-46 роках в ряди Т-ва знову включилися ті “Січовики”, що повернули живі додому. Поволі розпочалося відродження Т-ва, перед яким вневдовзі відкрилися нові горизонти.

ЕТАПИ ВІДРОДЖЕННЯ Т-ВА

Рух відродження Т-ва почався вже по закінченні війни, коли почали повертати в його ряди демобілізовані “Січовики” із збройних сил ЗСА. Як згадано вище, не усім “Січовикам” пощастило повернутися додому, деякі стали інвалідами, тому й відродження проходило повільним ходом. Переломовими виявилися чергові роки у зв’язку з припливом української еміграції з Європи, як тепер популярно називають — “третьої хвилі”. На початку процес включення новоприбулих в ряди Т-ва не був задовільний. Існували деякі упередження з обидвох сторін, але не

*Провід і частина членів УСВТ "Ч. Січ" в 30-річному Ювілеї в 1954 р.
The leadership and some of the members of "Ch. Sich" marking the 30th Anniversary of "Ch. Sich" in 1954.*

Частина Управи господарської секції Т-ва в 1965 р. В першому ряді зліва: мр. І. Хамуляк – фінансовий, М. Матиаш – голова, мр. Б. Підлуський – заступник голови. В другому ряді від ліва: С. Длугош, Вол.Роговський і д-р І. Ярош – член Управи.

Some of the officers of the club's business section in 1965. 1st row, from the left: I Hamulak, financial secretary, M. Matiash, chairman, B. Pidlusky, vice-chairman. 2nd row, from the left: S. Dlugosh, Vol. Rohovsky and Dr. I. Jarosh, officers

довго. Час, як говориться в народі, “гоїв рани” і поволі новоприбулі з місцевими “Січовиками” знаходили спільну мову.

Історичним на цьому етапі поєднання на терені Т-ва виявився 1956 рік. Саме в тому році тодішній Провід нашого “Січового” осередку, остаточно погодився на численне включення новоприбулих українців до Т-ва та на значне поширення спортової діяльності. Був це мудрий і далекозорий вчинок провідних “Січовиків” на чолі з головою – Іваном Атаманцем. Великий розмах активності в таких нових спортових ланках, як копаного м’яча (футболу), відбиванки, тенісу, настільного тенісу, шахів, плавання, пізніше гокею, гольфа, поруч існуючих – кошиківки і круглів, був тим магнетом, який постійно притягував молодь і старших в ряди Т-ва. Поволі УСВТ “Чорноморська Січ”, згідно з давньою традицією, ставало на терені місцевої української громади в перші ряди між діючими організаціями і товариствами.

Якщо йдеться про спортову діяльність, то УСВТ “Чорноморська Січ”, завдяки своїм досвідченим кадрам фахівців і дуже жертвенним працівникам, зуміло випередити найсильніші українські спортові осередки, що діяли в рядах Української Спортової Централі Америки і Канади. УСВТ “Чорноморська Січ”, в окремих ділянках, виявилось унікальним між іншими українськими спортовими осередками, видаючи понад 35 років єдиний поза Україною журнал “Наш Спорт”, та проводячи від 1969 р., вже 30 років, на протязі літа 4-тижневу Спортову Школу. Обширній діяльності на спортивно-виховній ниві, присвячені багато сторінок в цьому виданні.

АКЦІЇ ДЛЯ ЗАГАЛЬНОЇ СПРАВИ УКРАЇНИ

Виконуючи свою статутову спортивно-виховну працю, “Чорноморська Січ” у своїй 75-річній діяльності ніколи не забувала про суспільно-громадські, загально-національні обов’язки. Не ангажуючись, як належить такому Т-ву, в діючі вузько-політичні середовища і відмежовуючися (це не було так легко) від безглуздих на терені громади, внутрішньо-політичних спорів, УСВТ “Чорноморська Січ” на протязі своєї історії, завжди і даліше залишилося вірним своєму народові, своїй Батьківщині. В минулих лихоліттях Т-во всеціло включилося у Всеукраїнські акції оборони політичних прав, для чого був створений й успішно

діяв “Українсько-Американський Політичний Клуб”, який різними шляхами обзнайомлював американські урядові чинники з українським питанням.

УСВТ “Чорноморська Січ” було одним із основних ініціаторів проголошування Українських Днів в різних містах Нью Джерзі. Наше Т-во разом з іншими українськими організаціями провело з нагоди 100-річчя смерті генія України Тараса Шевченка широку акцію, включно з висилками звернення до тодішнього державного секретаря Америки Гертера і головного постмастера Сомерфілда, щодо випуску поштової марки. Управа Т-ва зверталася офіційним листом до Конгресу і Сенату ЗСА в справі проголошування Тижня Поневолених Народів. Минали роки, змінювалися обставини і потреби українського народу, що їх створювали російські окупанти в Краю і тоді вільному світі. Коли у висліді посиленних репресій в Україні, сотні українських борців за незалежну Україну опинилися у в'язницях і на засланнях, УСВТ “Чорноморська Січ”, разом з іншими українськими патріотичними організаціями, включилося до оборонних дій перед Американськими урядовими чинниками. Були вислані численні листи, петиції до багатьох конгресменів, сенаторів і Президента ЗСА. Подібну акцію Управа і членство Т-ва провело в обороні та справі звільнення із заслання Валентина Мороза. УСВТ “Чорноморська Січ” було промотором заснування в своєму часі дуже потрібної організації під назвою “Американці в Обороні Людських Прав в Україні”, яка дуже успішно діяла на терені ЗСА для добра нашого поневоленого народу. Засновниками цієї інституції стали такі чільні Діячі УСВТ “Чорноморська Січ”, як: Ігор Ольшанівський, Іван Ориняк, Володимир Боднар, Боженка Ольшанівська та інші. Практично ця нова організація виконувала завдання, що їх в минулому проводив вже згаданий Українсько-Американський Політичний Клуб.

75- річний шлях, пройдений нашим “Січовим” осередком на Американській землі, позначений великою, безкорисною працею його ідейних Діячів, які мали в першу чергу на меті творити добро для своєї громади, свого суспільства і для України. (Про сучасні акції чоловічих Діячів “Чорноморської Січі” для, тепер вже незалежної України, подаємо факти на інших сторінках цього видання).

Управа Т-ва в 1970 р. В першому ряді – зліва: П. Мельник – реф. зовні, за'явців. І. Ольшанівський – заступник голови, І. Ориняк – фін. секретар, д-р І. Ярош – керівник спортової діяльності, Ю. Гельбик – голова Т-ва, д-р Є. Перейма – секретар, А. Лапчик – провідник жін. відбаванкової ланки, інж. Б. Гайдучок – провідник чоловічої відбаванкової ланки. В другому ряді від ліва: В. Басник – заступник провідника І футбольної дружини, В. Матияш – член Управи, О. Напора – провідник III жіночої відбаванкової дружини, інж. М. Яворський – ланковий бриджової ланки, З. Терлецький – член Т-ва, Суду, О. Сигіда – організатор, М. Паливода – провідник-І футбольної дружини, О. Твардовський – пресовий референт, Ю. Храчевич – ланковий настільного тенісу. В 3-му ряді: Є. Чижович – член Управи, В. Потемжний – ланковий плавання, М. Стебелівський – провідник II жіночої дружини відбаванки, Я. Туринський – член Управи.
 "Such" officers in 1970. 1st row, from the left: P. Melnyk, public relations, I. Olshaniwsky, vice-president, I. Orniak, financial secretary, Dr. I. Jarosh, director of sports activity, G. Helbig, president, Dr. E. Perejma, secretary, A. Lapychak, manager-coach of the women's volleyball team, B. Hayduchok, manager-coach of the men's volleyball team. 2nd row, from the left: V. Basniak, assistant manager of the 1st soccer team, W. Matiasz, a club officer, O. Napora, manager of the 3rd women's volleyball team, M. Jaworsky, director of the bridge team, Z. Terlecky, member of the adjudication committee, O. Sygida, organizing, M. Palivoda, manager of the 1st soccer team, O. Twardowski, press officer, G. Chranewycz, director of the table-tennis division. 3rd row: E. Chyzowych, a club officer, V. Poterny, director of the swimming division, M. Stebelsky, manager of the 2nd team of women's volleyball, Ya Turansky, a club officer. Missing from the picture D. Kulyk, director of the chess division, I. Iemsky, assistant financial secretary and a few additional officers.

СІЧОВА ФУНДАЦІЯ

“The Sitch Foundation, Inc.” — це офіційна назва дуже корисної галузі УСВТ “Чорноморська Січ”. Довгі роки на терені Т-ва жевріла ідея для створення такої інституції і вона врешті здійснилася 11-го березня 1984 року. “Січова Фундація” являється гуманітарною, неприбутковою інституцією, яка сприяє фінансово спортивно-виховній праці УСВТ “Чорноморська Січ”. Усі пожертви до “Січової Фундації” можна відтягати від Стейт-ового і Федерального податків.

Отже в біжучому 1999 році, “Січова Фундація”, одна з наймолодших серед галузок нашого “Січового” осередку в рямцях 75-річчя Т-ва, поруч 35-річного Ювілею органу “Ч. Січі” — журналу “Наш Спорт” і 30-річчя Спортової Школи, відзначить своє скромне 15-річчя. На протязі свого дуже корисного існування “Січова Фундація” здобула собі прихильність серед української громади в Нью Джерзі, яка кожнорічно щедро відгукується на збіркові акції, присилаючи на важливі проєкти “Фундації” свої пожертви. Традиційно “Січова Фундація” сприяє фінансово в спортивно-виховній праці Т-ва, підтримує діяльність Спортової Школи, як теж окремі проєкти Відродження спорту в Україні. Основним завданням “Фундації” від самого початку її існування було сприяти до придбання для нашої молоді репрезентативного культурно-спортивного Дому, в якому українська молодь змогла б правильно й без перешкод, виховуватися на сильних духом й тілом — членів нашої організованої Громади. Саме для цього й було призначене спеціальнеkonto “Фундації”, на якому акумулюються кожнорічні пожертви від нашого громадянства.

Згадуючу про цю корисну інституцію “Ч. Січі”, треба відмітити, що головним архітектором “Січової Фундації” був тепер вже Покійний активіст Т-ва, сл. п. Іван Ориняк.

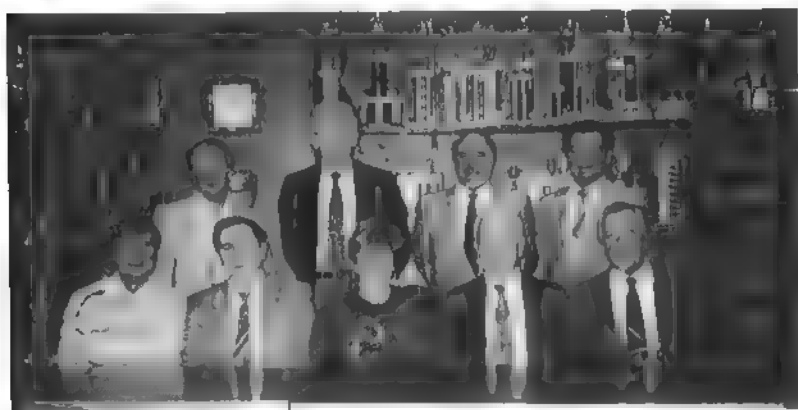
В першій Управі “Фундації” працювали: інж. О. Сташків — голова, М. Стебельський — заступник, Марійка Бокало — секретарка, О. Напора, О. Труш, О. Твардовський — члени. В Контрольній Комісії були: В. Кляшчак, д-р Вол. Бакун і В. Василяк.

На протязі років працювало ряд відданих справі осіб, які безкорисно давали свій час і енергію для добра діла. В сучасності на окремих постах “Січової Фундації” працюють: Андрій Воробець — голова, Ярослава Василяк — фінансова секретарка,

Частина Управи Т-ва 5 жовтня 1978 р. В першому ряді зліва: Д. Бобеляк – фінансовий секретар, мгр. І. Хамуляк – керівник спортової активності, М. Стебельський – голова, Ю. Гельбік – керівник госп. секції, І. Стефуряшин – член Контр. Комісії. В другому ряді зліва: І. Калинович – член проводу футбольної ланки, д-р Є. Перейма – секретар госп. секції, Р. Пиндус – секретар Т-ва, Л. Рудзінський – член проводу футбольної ланки, Ю. Королевич – член Комітету господарської секції, О. Твардовський – пресовий референт.

Some of the "Süch" officers on October 5, 1978. 1st row, from the left: D. Bobelak, financial secretary, I. Hamulak, director of sports activity, M. Stebelsky, president, G. Helbig, director of the business section, I. Stefuryshyn, member of the auditing committee. 2nd row, from the left: I. Kalynovych, member of the soccer coaching staff, Dr. E. Pereyma, business secretary, R. Pyn-dus, secretary, I. Rudzinsky, member of the coaching staff of the soccer division, G. Ko-rolevych, member of the business section, O. Twardowsky, press officer.

"Січовики" в Управі УСЦАК – Делегатури Схід в 1989 р. В першому ряді другий зліва: д-р О. Попович, М. Бокало, Ю. Храчевич і М. Стебельський. В другому ряді, четвертий О. Твардовський.

Sich members who were officers of USCAK-East in 1989. 1st row, 2nd from the left: Dr O Popovych, M. Bokalo, Yu. Chranewycz, and M. Stebelsky. 2nd row, 4th from the left is O Twardowsky.

Стебельський, О. Напора, О. Твардовський, Д. Бобеляк, В. Васи-
лак, Р. Пиндус, О. Труш — члени Управи.

На порозі свого 15-річчя Управа “Січової Фундації” традиційно звернулася до українського громадянства із своїм черговим проханням про піддержку і ще раз пригадала про свою корисну діяльність, але це у великій мірі залежатиме від дальшої щедрої піддержки від нашого громадянства. “Січова Фундація” заслуговує на цю піддержку.

“СІЧОВИКИ” РУШІЯМИ ПІДДЕРЖКИ ВІДРОДЖЕННЯ СПОРТУ В УКРАЇНІ

Згідно із світлою традицією Т-ва, його кожночасні діячі, поруч плідної праці на терені діяння “Ч. Січі” і своєї Громади, ніколи не забували про, тоді поневолену, а тепер вже незалежну, Україну. Коли заходила потреба, вони віддано діяли для її добра. Ми вже згадали вище про спробу створення в ЗСА Українського легіону, що в ній були теж заангажовані наші попередники. Дальше ми відмітили щедрі піддержки патріотичних організацій в Західній Україні під польською окупацією, а дальше, в проголошеній Закарпатській Україні.

Провід і членство “Ч. Січі” постійно були ініціаторами і співучасниками різномірних акцій в користь поневоленого народу на Батьківщині, брали активну участь в маніфестаціях, протестах, посиляли листи, петиції і просьби до урядових чинників, senatorів і конгресменів в обороні борців і десидентів України, що їх ув’язнювали російські окупанти.

Остаточню після розвалу червоної російської імперії і проголошення незалежності України, в 1991 році чоловічі діячі УСВТ “Ч. Січ” були першими активістами, що уможливили спортовий дебют України на світовій арені. Сталася ця світла подія в грудні 1990 року (ще перед історичним референдумом), коли завдяки членам Проводу “Ч. Січі” — Миронові Стебельському (голова), Омельянові Твардовському (заступник) і Олесеві Напорі (імпрезовий референт), (вони теж члени Проводу УСЦАК), до Монреалю в Канаді, де проходив етап плавацьких змагань за чемпіонат світу, — приїхала репрезентація України. З тієї нагоди відбулася перша зустріч цих спортових діячів з репрезентантами Федерації плавання України, тренерами та плаваками. У висліді тієї зустрічі і шлідних розмов, рішено орга-

**М. Стебельський — голова "Ч. Січі" і УСЦАК.
M. Stebelsky — president of "Ch. Sich" and USCAK.**

Зустріч з українськими фігуристами, чемпіонами Олімпіад в часі якої вручено для них від УСЦАК — подарунки. Від ліва стоять: Р. Пиндус — член Т-ва і секретар УСЦАК, Оксана Байул, М. Стебельський — голова Т-ва і УСЦАК, В. Петренко, О. Твардовський - пресовий референт Т-ва і УСЦАК, О. Напора — імпрезовий Т-ва і фінансовий секретар УСЦАК.

A meeting with Ukrainian figure-skaters, Olympic champions, at which they received gifts from USCAK. Standing from the left: R. Pyndus, a member of "Sitch" and secretary of USCAK; Oksana Baiul; M. Stebelsky, president of "Sitch" and USCAK; V. Petrenko; O. Twardowsky, press officer of "Sitch" and USCAK, O. Napora, social affairs officer of "Sitch" and financial officer of USCAK.

"Січовики", члени Управи УСЦАК, в часі зустрічі з В. Борзовом – президентом НОК України і тоді Міністром Молоді та спорту України 16 січня 1994 р. в Нью Йорку. Зліва стоять: М. Стебельський – голова Т-ва і УСЦАК, Р. Пиндус – секретар УСЦАК, В. Борзов, О. Напора – імпрезовий Т-ва і фінансовий УСЦАК, Я. Петрик – голова К. Комісії УСЦАК, О. Твардовський – заступник голови Т-ва і пресовий референт УСЦАК.

"Sitch" members who are also USCAK officers, at their meeting with V. Borzov, president of the National Olympic Committee of Ukraine and Minister of Youth and Sports of Ukraine, on January 16, 1994, in New York. Standing from the left: M. Stebelsky, the president of "Sitch" and USCAK, R. Pyndus, USCAK secretary, O. Napora, social affairs officer of "Sitch" and USCAK financial officer, Y. Petryk, chairman of the USCAK auditing committee, O. Twardowsky, vice-president of "Sitch" and press officer of USCAK.

Зустріч з олімпійською чемпіонкою гімнастики – Л. Подкопаєвою після Олімпіади в Атланті 1996 р. Зліва стоять: Я. Петрик, М. Стебельський, Л. Подкопаєва, О. Твардовський і О. Напора.

A meeting with the Olympic gymnastics champion L. Podkopayeva, after the 1996 Atlanta Olympiad. Standing from the left: Y. Petryk, M. Stebelsky, L. Podkopayeva, O. Twardowsky, O. Napora.

Фрагмент зустрічі з Олімпійською чемпіонкою гімнастики Л. Подкопаєвою та її тренеркою і провідницею в Домі УСК-у Нью Йорк 18 грудня 1996 р. В другому ряді – члени Управ "Ч. Січі" і УСЦАК та тренер гімнастики Петруняк.

A meeting with the Olympic gymnastics champion L. Podkopaeva, her coach and her agent, at the Ukrainian Sports Club in New York, on December 18, 1996. In the 2nd row are officers of "Such", USCAG, and gymnastics coach, Petruniak.

Депутат Верховної Ради України – Іван Заєць на відвідинах в Спортивній Школі "Ч. Січі" в 1994 р. Зліва: О. Твардовський – керівник "СШ" в 4-му тижні, Депутат І. Заєць, М. Бокало – тодішня медична опікунка і писарка "СШ".

Ivan Zayets, a member of Ukraine's parliament, is visiting the "Such" Sports School in 1994. From the left: O. Twardowsky, the School's director in its 4th week; Mr. Zayets; M. Bokalo, the nurse and secretary of the Sports School.

Зустріч з діячем УСА у Львові, депутатом Верховної Ради України – Я. Кендзьором (справа), зліва стоїть М. Стебельський – голова Т-ва і УСЦАК в 1991 р.

M. Stebelsky, the president of "Such" and USCAG (on the left) and Y. Kendzior, a member of Ukraine's parliament and a sports activist from Lviv, Ukraine, are meeting in Newark, N. J. in 1991.

нізувати при УСЦАК “Фонд Відродження Спорту в Україні”. Негайно започатковано для фонду пресову кампанію, що її проводив пресовий референт Т-ва і УСЦАК О. Твардовський, адміністрацією фондом завідували М. Стебельський і О. Напора. Остаточню на conto Фонду українці ЗСА і Канади, симпатичні спорту в Україні, прислали близько 300 тисяч доларів, з яких відповідні суми видано на оплати реєстрацій 38 Федераціям спорту України в Міжнародних Федераціях, завдяки чому спортсменів України швидше вийшли на міжнародну спортову арену. Пізніше оплачено переліт для збірної України на Зимову Олімпіаду в Ліллегаммері, Норвегія в 1994 році. Далше були піддержані Львівський Державний Інститут Фізичної Культури — закуплено гімнастичне обладнання для збірної України, піддержано юних шахістів, саночників, спортові пресові органи в Києві і в решті піддержано фінансово підготовку і акліматизацію частини збірної України на Олімпіаду в Атланті в 1996 році. Останньо піддержано так від УСВТ “Ч. Січ”, як і від УСЦАК Українську середню школу в Миколаєві в південній Україні. На протязі останніх 5 років вище згадані спортові діячі Т-ва в ролі членів Проводу УСЦАК, відбули ряд зустрічей з найвищими чиновниками НОК України, Міністерства Молоді і Спорту України, Федерацій спорту, в часі яких узгіднювали етапи співпраці на шляху відродження спорту в Україні та інші важливі кроки в цьому напрямі.

В останніх кількох роках до вищезгаданих діячів, що вдало поєднували працю в Т-ві з плідною діяльністю на терені УСЦАК і акціями для відродження спорту в Україні, включився ще один чільний “Січовик”, найвизначніший шахіст “Ч. Січі”, ланковий шахів Т-ва і УСЦАК, д-р Орест Попович, автор недавно виданої в Україні книжки “Партії та розповіді шахіста з Америки”.

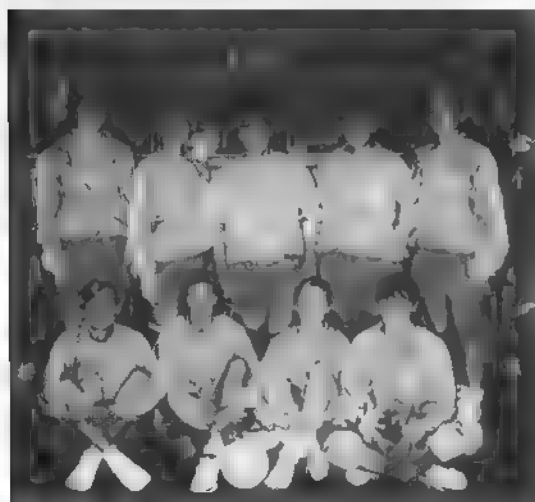
На кінець треба згадати, що завдяки ініціативі діячів УСВТ “Ч. Січ” в 1991 році відбулася велика поїздка збірних дружин УСЦАК: копаного м’яча, жіночої й чоловічої відбиванки, плавання, шахів і тенісу в Західню Україну. В самій поїздки від Т-ва взяли участь в ролі провідників УСЦАК: М. Стебельський — голова, В. Василяк — член Управи, Є. Чижович — тодішній член Управи, М. Бокало — ланкова плавання Т-ва УСЦАК, д-р О. Попович ланковий шахів Т-ва і УСЦАК та ряд активних спортсменів “Ч. Січі”.

Провідні спортові діячі продовжують поєднувати свою діяльність у вище згаданих ділянках так на терені Т-ва, як і в УСЦАК до сьогодні.

На стадіоні "Україна" у Львові 22 червня 1991р., в часі турне збірних УСЦАК (копаного м'яча, відбиванки, тенісу, плавання і шахів) перед змаганнями з місцевим футбольним клубом "Карпати". Посередині стоїть голова УСБТ "Ч. Січі" і УСЦАК – М Стебельський, при мікрофоні спортсменів і гостей вітає активіст УСА Львів – Я. Кендзьор.

At the "Ukraine" stadium in Lviv, Ukraine, on June 22, 1991, just before the soccer match between the USCAK All-star team and the local club "Karpaty". Standing in the center is the president of "Sitch" and USCAK, M. Stebelsky; at the microphone is Y. Kendzior, the Ukrainian organizer of this event. This was the start of a ten-day long tour of Western Ukraine by USCAK All-star squads in soccer, volleyball, tennis, swimming and chess.

Жіноча збірна відбиванки УСЦАК перед змаганнями у Львові в часі турне в 1991р. в Західню Україну. В складі збірної з УСБТ "Ч. Січ" виступали: "Аня" Тершаковець (5-а в другому ряді), О. Лотоцька (2-га в другому ряді).

The USCAK women's all-star volleyball team prior to their match in Lviv, as part of their tour of Western Ukraine in 1991. "Sitch" members in this all-star team are: Ania Ter-shakovec (5th in row 2), and O. Lotocky (2nd in row 2).

УСВТ “ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ” І БРАТСЬКІ СОЮЗИ

Історія нашого “Січового” осередку в значній мірі пов’язана з діяльністю наших найбільших Братських Союзів, Українським Народним і в минулому Робітничим, а в сучасності Братським—Союзами. На протязі багатьох десятиок років провідні Діячі Т-ва, досить плідно співпрацювали з керівними Урядниками Союзів, що виходило на обопільне добро. УНСоюз і УБСоюз щедро піддержували УСВТ “Чорноморська Січ”, “Січовики” в свою чергу численно ставали членами Союзів.

Доказом цієї співпраці були Відділи Союзів на терені Т-ва, що приміщувалися в Домі “Ч. Січі”. Віддячуючися Союзам за їх моральну й матеріальну піддержку, окремі “Січовики” стали основниками Союзових Відділів, якими на протязі довгих років успішно завідували. Такими були: Михайло Отрок, засновник і довголітній секретар 14 Відділу УНСоюзу при “Ч. Січі”, що свого часу начислював понад кілька сотень членів. Своє приміщення в Домі Т-ва мав теж великий 371 Відділ УНС під назвою “Запорізька Січ”.

В 1963 році Омелян Твардовський, тоді спортовий кореспондент “Свободи”, заснував при “Ч. Січі” 214 Відділ УНСоюзу, яким завідує й досі. В окремих роках ці три Відділи УНС мали в своїх рядах понад 500 членів.

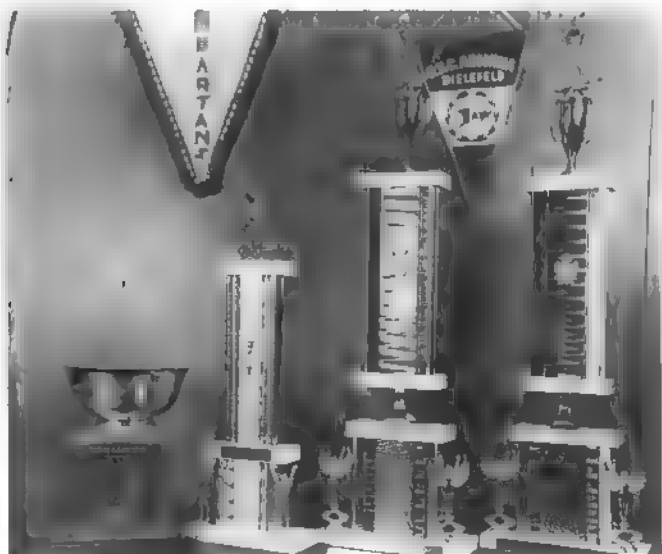
Поруч згаданих Відділів УНС при Т-ві були теж активні численні Відділи УРСоюзу (в сучасності УБСоюзу). Такими були: 197 Відділ УРС ім. Д. Вітовського і 277 Відділ під назвою “Любов”.

В 1969 р. динамічний “Січовик” — Іван Ориняк заснував при Т-ві новий 259 Відділ УБСоюзу, який пізніше розбудував до понад 300 членів. По його відході у Вічність, цим Відділом успішно завідує Олесь Напора. Співпраця Т-ва з обидвома Союзам на протязі років значно поширилася на їх вакаційні оселі Союзівку (УНС) і “Верховину” (УБС). Там поодинокі спортові ланки “Ч. Січі” влаштовували різномодні турніри з участю численних дружин і симпатиків спорту: копаного м’яча, відбиванки, тенісу, настольного тенісу, бриджа, шахів. У щорічних першенствах плавання й тенісу на Союзівці, “Січовики” становлять значне число учасників змагань, а в їх Проводах на протязі десятиліть

чолові ролі відігравали такі відомі “Січовики”, як З. Снилик, інж. А. Лапичак, д-р Р. Слиж, Марійка Бокало і ряд інших. Треба пригадати, що довголітнім Управителем Союзівки був пок. Володимир Квас, член Т-ва.

Велику спортивно-виховну активність Т-во проводило й даліше продовжує на оселі УБС “Верховина” в Глен Спей, Н.Й. 30 років, без перерви, провело заавансовані вишколи в своїй Спортивній Школі, в якій побувало значне число українського юнацтва. Крім цього, вже десятки років на цій оселі Т-во влаштовує традиційні турніри копаного м'яча, в яких беруть участь українські та американські клуби. В минулому там були влаштовувані “Весняні Спортові Зустрічі” із спортовими і розваговими програмами.

Підсумовуючи факти можна ствердити, що УСВТ “Чорноморська Січ”, співпрацюючи з обидвома Братськими Союзами, вагомо причинювалося до обостороннього росту. Взаїмна співпраця, порозуміння і злагода, благородно діяла для спільного добра і з цим для добра нашої молоді і цілої української громади.

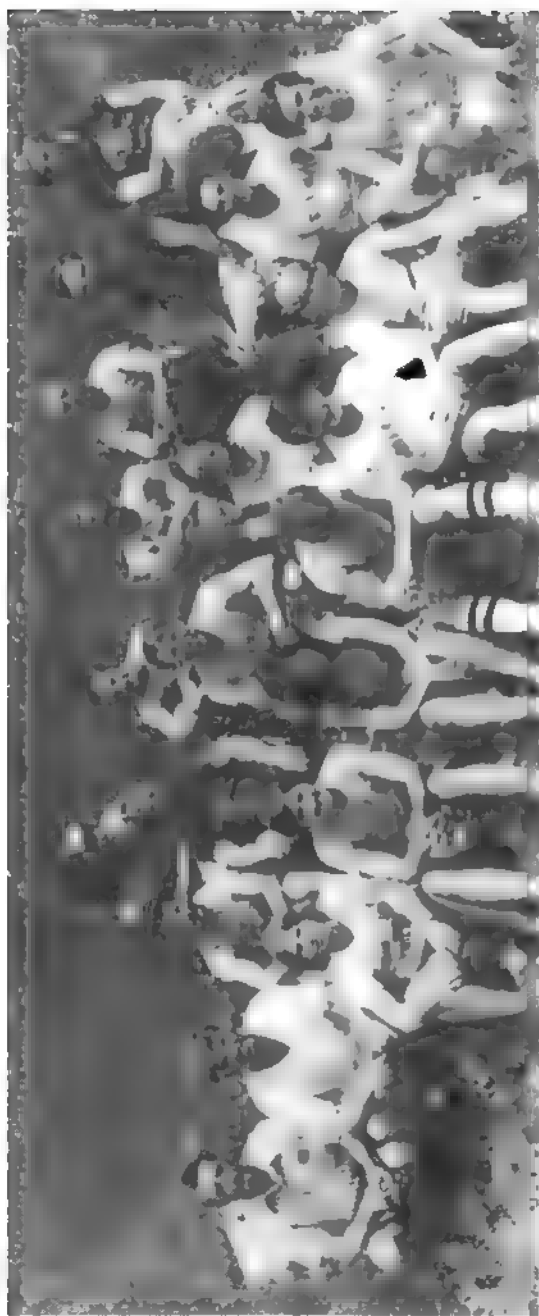
Розділ другий

СПОРТОВА ШКОЛА УСВТ “ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ”

УСВТ “Чорноморська Січ” в Ньюарку, Н.Дж., ЗСА відоме в діаспорі і тепер вже в Україні як таке, що зробило свій вагомий внесок в скарбницю українського спорту на цьому континенті. На протязі своєї 75-річної історії “Чорноморська Січ” виховала багатьох визначних спортсменів й тренерів в різних ділянках спорту. Колись “Січові” дружини бейсболу, кошиківки, круглів, пізніше копаного м'яча, відбиванки, тенісу, плавання, шахів, гідно репрезентували український спорт, — так на теренах Американських спортивних Федерацій, як і Української Спортової Централі Америки і Канади. Документальним доказом цього є сотні Чаш, Трофеїв, плакетів, Грамот і медалів, що прикрашують власну домівку.

Проте жити безконечно минулою славою не можна. Традиції мають силу тоді, коли громадськість торбується про їхню долю та підтримує її розвиток. Саме тому, не зважаючи на минулі успіхи, УСВТ “Ч. Січ” постійно дбає про завітні дні, про майбутність українського спорту в ЗСА. Провідні діячі Т-ва по-справжньому спокійні й упевнені тоді, коли знають, що за їхніми плечима зростає гідна, молода зміна. Ось і тому в часі свого спортивного розквіту в 1969 році, УСВТ “Ч. Січ” організувала першу в ЗСА українську Спортову Школу. Відрадно, що цю вишкільну інституцію створено не тільки для обмеженого числа юнацтва “Ч. Січі”, але і для учасників з інших наших спортивних осередків, які в цьому часі цікавилися своїм майбутнім. Так воно і

Провід, інструктори і опікуни Спортової Школи в 1972 році. В першому ряді зліва: М. Сібельський — керівник в 3-му тижні, Є. Чижович — гол. інструктор футболу, Ю. Кобзар опікун, В. Ткач — асистент інструктора футболу, Л. Сигда — інструкторка відбиванки, М. Корень-опікун, Т. Шур — опікун, А. Салж — інструктор плавання, В. Бакун — опікун. В другому ряді зліва: О. Тwardowski керівник в першому тижні, В. Матиш — гол. опікун, М. Дачівський — інструктор футболу, А. Матиш — медична опікунка, Ю. Курця — інструктор самодіяльних гуртів. В 3-му ряді зліва: О. Ткач — асистент інструктора футболу, З. Стахів — інструктор відбиванки і легкої атлетики, В. Лєонів — інструктор футболу і легкої атлетики, І. Ілемський — касир Т-ва, Б. Кучинський — інструктор тенісу, О. Федаш — інструктор відбиванки.

The "Sich" Sports School in 1972, its directors, instructors and counselors. 1st row, from the left: M. Siebelsky, director in the 3rd week, E. Chyzowych, chief soccer instructor, Yu. Kobziar, counselor, W. Tkach, assistant soccer instructor, L. Sygida, instructor of girls' volleyball. M. Koren and T. Shehur —counselors, A. Slysh, swimming instructor, W. Bakun, counselor, 2nd row, from the left: O. Twardowsky, director in the 1st week, W. Matash, chief counselor, M. Dachnawsky, soccer instructor, A. Matash, nurse, Yu. Kurtsa, instructor of the performing arts. 3rd row, from the left: O. Tkach, assistant soccer instructor, O. Stachiw, instructor of volleyball and track and field, I. Ilemsky, the "Sich" treasurer, B. Kuchynsky, tennis instructor, O. Fedash, volleyball instructor.

*Учасники і інструктори Спортової Школи в 1-му тижні 1972 р.
Students and instructors of the "Sitch" Sports School in its first week in 1972.*

*Провід, інструктори і виховники Спортової Школи в 1973 р.
The "Sitch" Sports School in 1973, its directors, instructors and counselors*

було в перших кількох роках.

На заавансований вишкіл до Спортової Школи прибувало юнацтво - групами з СК СУМ "Крилаті", УАСТ "Леви" Чикаго, УАСТ "Львів" Клівленд, УСТ "Черник" Дітройт і інших міст. Багато з цих учасників Спортової Школи "Ч. Січі", довгі роки успішно виступали в дружинах цих осередків, гідно репрезентували в своїх містах свої Т-ва. Провід Спортової Школи в свою чергу з кожним роком поширював та вдосконалював вишкільні програми, вводив якісні нововведення, добирав все кращих й досвідчених фахівців-тренерів. Саме завдяки цьому кількість учасників в Спортивній Школі постійно зростала й доходила вже до півтори сотні юначок і юнаків. Цей успіх УСВТ "Ч. Січ", мабуть заохотів інші українські молодіжні організації, які в свою чергу організували свої спортові табори. Очевидно, маючи свої специфічні виховні програми, вони не присвячували більшій уваги спортовим, а радше трактували спорт, як розвагу. В такому випадку юнацтво, що було зацікавлене в спорті не багато користало з цих спортових програм. У висліді цього, поволі, але певно почали зникати, при молодіжних організаціях, спортові ланки і дружини. Дійшло до того, що деякі молодіжні організації, що проводили свої спортові табори не могли навіть брати участі в Спортових Ігрищах Молоді. Спортова Школа, втративши на короткий час значну кількість учасників, залишилася вірною собі, продовжувала вдержувати високий рівень, вдосконалювала вишкільні програми. Завдяки цій наполегливості, після кількох років, кількість учасників невпинно зростала і на порозі свого 30-річчя число юнацтва знову перейшло сотню і поволі наближується до минулого рекорду. Завдяки Спортивній Школі, УСВТ "Ч. Січ" має активні дружини копаного м'яча, жіночої й чоловічої відбиванки, плавацьку й тенісову, які безперерійно виступають в Американських лігах і першенствах УСЦАК. Ось і цим УСВТ "Ч. Січ" відрізняється від інших наших спортових осередків, які вже із згаданих причин, або зовсім перестали існувати, або ще тримаються частинно діяльними вживаючи майже вповні чужі спортові кадри. В останніх кількох роках Провід Спортової Школи запрошує до складу інструкторів визначних фахівців і тренерів з України. Ще за часів Імперії приїхав з України відомий тренер копаного м'яча — Ігор Чупенко, якого Т-во заангажувало до своєї футбольної дружини і рівночасно на головного інструктора копаного м'яча в Спортивній Школі.

Фрагмент з відвідин Спортової Школи в 1979 р. — Валентином Морозом, довголітнім політичним в'язнем советських таборів. Зліва стоять: М. Стебельський керівник "СШ" в перших 2-ох тижнях, О. Твардовський — керівник в останніх двох тижнях, Д. Пушка — опікун, З. Стебельська — писарка, Д. Твардовська — асистентка інструктора відбиванки. В центрі — В. Мороз, попереду юний учасник — Я. Твардовський.

Valentyn Moroz, a former political prisoner in Soviet concentration camps is visiting the "Slich" Sports School. Standing from the left: M. Stebelsky, School director in the first two weeks, O. Twardowsky, School director in the last two weeks, D. Pushka, counselor, W. Wasylak, chief counselor, Z. Stebelsky, secretary, D. Twardowsky, assistant volleyball instructor. V. Moroz is in the center; in the foreground — Ya. Twardowsky, a student.

Після цього були запрошені визначні фахівці, такі, як: Ю. і А. Колб з Ужгороду, д-р А. Кордіяк з Львова і Р. Балаш з Івано-Франківська, В. Ковальов з Києва. До поширення і розбудови Спортової Школи в найбільшій мірі, на протязі років, причинилися її засновники - Мирон Стебельський і Омелян Твардовський, які є її керівниками від самого початку. На протязі довгих років багато праці й серця вложили такі випробувані фахівці в своїх ділянках, як: Марійка Бокало — писарка і медична опікунка, Володимир і Ярослав Василяки — опікуни-виховники, Лідія Бокало — опікунка-виховниця, Христина Процюк — інструкторка відбиванки, плавання і останньо медична опікунка і багато інших. З нагоди 30-річчя Спортової Школи ці особи зустрічатимуть його з почуттям добре виконаного обов'язку і надією на дальше світле майбутнє тієї корисної інституції.

Е. Жарський

У “СІЧОВІЙ” СПОРТОВІЙ ШКОЛІ В 1989 РОЦІ

Недаром Кетскіяльські гори звуть Українськими Карпатами. Літом розтабуються тут українці мало що не з усієї Америки. Найчисленніше заволоділи ними наші спортсмени, що від Кергонксону по Гантер рік-річно проводять тут свої спортові табори.

Розтаборилась тут, у Глен Спей, на “Верховині” і Спортова Школа УСВТ “Чорноморська Січ” з Ньюарку, яка цього року відзначає 20-ліття свого існування, що в нашій дійсності є неабияким досягненням.

— Якими мотивами керувався провід “Ч. Січі”, організуючи таку школу? — запитуємо головних її промоторів і провідників М. Стебельського, голову “Ч. Січі”, і ред. О. Твардовського.

— Сама наша назва Українське спортивно-виховне Т-во “Ч. Січ” зобов'язує нас вести не тільки спортову, але й виховну працю, що дуже тісно пов'язане зі собою, — вияснює нам Твардовський. Виховання нової, всебічно розвіненої людини — одна з необхідних і вирішальних умов успішного розвитку організованого українського суспільства. У виконанні цього завдання важлива роль належить фізичній культурі та спортові.

Вони не тільки істотно впливають на особистість людини, але й на різні сторони групової діяльності і взаємовідносин людей. Клич “Фізична культура запорука здоров’я!” мобілізує мільйони людей на зайняття фізичними вправами в цілому світі. Коли до цих наведених фактів додамо важливість й духовного виховання української молоді у вільному світі, то ясно бачимо, яка велика була потреба організувати 1-шу в ЗСА Українську Спортову Школу.

— Щоб точно й ясно подати генезу й потребу заснування Спортової Школи, — продовжує голова Т-ва М. Стебельський, потрібно з’ясувати стан спортової дійсності на терені ЗСА в останніх десятиріччях.

До часу приїзду нової еміграції, спортове життя на терені поселення і діяння давніх українських поселенців було спорадичне, проявлялося в плеканні головно бейсболу, кошиківки, круглів. Щойно по приїзді великої кількості молоді та спортових діячів з Європи після Другої світової війни, почалося відродження спортового життя. Постало ряд наших спортових осередків, заснувалася Українська Спортова Централь Америкя і Канади, як кермуючий і координаційний осередок діяння в спорті. Відбувалися крайові змагання в різних родах спорту. Виглядало, що світле майбутнє спортово-національного виховання української молоді є на добрій дорозі. Але, на жаль, не так сталося, як бажалося: після років бурхливого розвитку прийшов занепад, переставали існувати на початку окремі спортові ланки, а далі й цілі спортові осередки. Залишився ще при животінні копаний м’яч і то тільки в більших наших спортових осередках.

Бачучи прекрасні висліди наполегливої ідейної спортової роботи серед активу на терені діяння УСВТ “Ч. Січ”, бачучи, що вищезгадана криза скорше чи пізніше зачепить і наше Т-во, управа вирішила організувати свою Спортову Школу.

— Цілком з вами погоджуюсь: товариство без молодого нарибку, без доросту — скорше чи пізніше мусить занидіти. Чия це була ідея створити таку школу?

— Ідея створення нашої Спортової Школи виникла у мене в 1968 році, — скромно признається О. Твардовський, — коли мені довелося відвідати табір американської молоді “Ол-Америкен Сакер Кемп”, яким завідував і далі проводить відомий український тренер Євген Чижович разом із своїм братом Володимиром і д-ром Л. Луценком. Слідкуючи за організованим українським спор-

товим життям, я бачив добрі можливості для створення спортивно-виховного вишколу теж для нашої рідної молоді, наше Т-во мало на те добрі перспективи. В цьому часі УСВТ "Ч. Січ" розпоряджало досить заавансованими кадрами діячів, які були готові віддати на громадській базі свій труд для добра організованого українського спорту. Разом з одноступцем М. Стебельським і при підтримці пок. І. Ориняка і Є. Чижовича на початку 1969 року управа одногосно вирішила створити свою Спортову Школу.

— Чи були якісь труднощі при народинах Спортової Школи? — запитуємо голову — М. Стебельського.

— Без труднощів на світі нічого не діється. Були такі труднощі і у нас. Коли ми вже рішались створити Спортову Школу, то відразу виникла потреба фінансів. Адже треба було придбати інвентар, оплатити професійних інструкторів, учителів, опікунів. Місцем Спортової Школи ми обрали оселю "Верховина", де й досі проводимо вишкільні програми.

— Хто її учасники? — На відповідь Твардовського не треба довго ждати.

— У великій більшості учасниками Спортової Школи є жнацтво українського походження з різних міст ЗСА, а навіть з інших країн. В минулому приїжджали групи з Чикаго, Дітройту, Клівленду і інших міст. Багато з них очолюють тепер ланки і дружини у своїх осередках і дуже часто згадують, що набуте в Спортовій Школі "Ч. Січі" знання допомогло їм стати визначними спортсменами і провідниками. Нині в УАСТ "Леви" провідником і тренером дружини копаного м'яча є випускник Спортової Школи Яро Дахнівський, він теж грає в цій дружині воротарем. В цій же дружині успішно змагається інший випускник Спортової Школи Богдан Недільський. В Дітройті провідником і воротарем дружини копаного м'яча в УАСТ "Черник" є Степан Кахній. Ряд колишніх учасників виступає в дружинах "Львова" у Клівленді, "Крилатих" в Йонкерсі, ну і очевидно в УСВТ "Ч. Січ". На жаль в останніх роках з цих міст організовано учасники не приїжджають і це мабуть шкідливо відіб'ється на ці осередки в майбутньому. Очевидно, провід Спортової Школи не може змусити окремих діячів дбати за їх майбутнє. Ми заохочуємо, пропонуємо знижки оплат, подаємо добрі приклади, організуємо добірний і професійний склад інструкторів і виховників... Це все, що ми можемо зробити в цій справі. В окремих випадках з нашими учасниками прибувають приятелі американці на вишкіл, вони, не

За почесним столом інструктори і гості в часі бенкету на закінчення Спортової Школи в 1994 р.
A banquet at the conclusion of the Sports School in 1994. Instructors and guests are seated at the main table.

Інструктори. Провід і олімпісти Спортової Школи в 1975 р. В першому ряді зліва: Х. Чижович — олімпістка, І. Паливода — інструктор футболу, Г. Харченко — інструкторка підбирання, М. Ного — інструктор футболу, М. Стебелівський, О. Твардовський — керівник "СШ", Я. Василяк — олімпістка. В другому ряді зліва: С. Назорник — асистент інстр. футболу, М. Кучинська — інструкторка плавання, П. Чарський — інструктор боротьби, Н. Гурик — асистент д-р І. Гурик — інструктор спортової гімнастики, Є. Чижович — гол. тренер футболу, С. Юрчак — тренер футболу, мгр О. Федаш — інструктор коніки, І. Олексин — асистент інстр. футболу, В. Бакун — олімпіст, М. Паславський — асистент інстр. підбирання. Браксе на саїтани: гол. інструктор тенісу Б. Кучинського, писарки — Є. Маркус і олімпістка — В. Маркус.

The "Sich" Sports School in 1975, its directors, instructors and counselors. 1st row, from the left: Ch. Chyzowych, girls' counselor, I. Palivoda, soccer instructor, H. Khurchenko, girls' volleyball instructor, M. Noha, soccer instructor, M. Stebelsky, O. Twardowsky — School directors, Y. Wasylyak, girls' counselor. 2nd row, from the left: S. Nahurniak, assistant soccer instructor, M. Kuchynsky, girls' swimming instructor, P. Charsky, wrestling instructor, N. Huryn, an assistant, Dr. I. Huryn, gymnastics instructor, E. Chyzowych, soccer head coach, S. Yurchak, soccer coach, O. Fedash, volleyball instructor. 3rd row, from the left: I. Kostecky, basketball coach, I. Oleksyn, assistant soccer instructor, W. Bakun, counselor, M. Paslawsky, assistant volleyball instructor. Missing from the picture: chief tennis instructor B. Kuchynsky, E. Markus, secretary, and W. Markus, counselor

зважаючи на “чуже” оточення і український характер програм, захоплені Спортовою Школою і стараються повертати в наступних роках. Поза заавансованим спортовим вишколом вони так вивчають українську мову, пісні, беруть участь в розважових імпрезах Спортової Школи.

— Які удосконалення пороблено за час її існування?

— В основному найбільшого удосконалення зазнали вишкільні і виховні програми. До речі, наші програми вже копіюють деякі американські спортові табори. На протязі років в нашій Спортивній Школі побували на вишкільній учительській фізичного виховання американських шкіл з Південного Нью Джерзі. Вони пильно навчалися, слідували за щоденними програмами і тепер застосовують їх у своїх школах і власних спортових таборах. Удосконалено теж навчання української мови, що її проводить професійна учителька Марійка Бокало. Для цього вміло використовуються розважові імпрези Спортової Школи, ватри, задля яких юнацтво з ентузіазмом вивчає деклямації і українські спортові пісні.

— Якщо йдеться про удосконалення вишкільних програм — уточнює деталі О. Твардовський, — то до цього у великій мірі спричинився наш технічний директор і головний інструктор копаного м'яча Ігор Чупенко. Випускник Київського інституту фізичної культури й додаткових студій у Московському інституті фізичної культури, І. Чупенко прибув до ЗСА з України з Дніпропетровська, де виконував обов'язки тренера дружини копаного м'яча “Дніпро”, в 1975 році. В 1976 році Управа УСВТ “Ч. Січ” запропонувала працю цьому фахівцеві, яку І. Чупенко виконує й досі. На протязі років на постах інструкторів завжди працювали високоякісні фахівці, що вносили свій вклад і знання, завдяки яким вишкільна програма Спортової Школи рекомендується між іншими в багатьох американських посібниках і спеціалізованих книжках й журналах. В довгому списку найвидатніших інструкторів, що працювали в Спортивній Школі “Ч. Січ” знаходимо між іншими братів Є. і В. Чижовичів, д-ра О. Стронецького з університету Гантсвіл, Алябама, тренера Михайла Рибак з львівських “Карпат”, тренерів відбиванки М. Трейбича, О. Федаша, Марійки Ганич, братів П. і М. Коваленків, М. Дахнівського, тренерів копаного м'яча, тренера гімнастики д-ра І. Гурина і багатьох інших. До великого успіху удосконалення вишкільних програм в найбільшій мірі причинилися творці Спортової Школи, які на протязі пройдених 20-ти

років зуміли кожночасно комплектувати якісних співпрацівників, що дружно й жертвенно працювали з нашим юнацтвом.

Нашим співбесідникам висловлюємо признання за пророблену працю й бажаємо якнайкращих успіхів у майбутньому.

ГРОМАДСЬКІ Й СПОРТОВІ ДІЯЧІ ТА ЖУРНАЛІСТИ ПРО СПОРТОВУ ШКОЛУ “Ч. СІЧ”

(Уривки із статей і інтерв'ю в різних роках)

Василь Качмар: ВЛАСНІ СИЛИ В УКРАЇНСЬКИХ СПОРТОВИХ ТОВАРИСТВАХ

“...Це не пуста фраза, що український спорт має і повинен служити життєвим інтересам нашої національної спільноти. “Чорноморська Січ” вперто, послідовно та завзято здійснює цю ідею, що наш спорт повинен і мусить працювати на добро і славу українського імені. А це почесне завдання! “Ч. Січ” виправдала засаду: не спорт для спорту, але спорт — тілоуходження для свого народу!”

Журнал “НАШ СПОРТ” ч. 8, 1971 р.

УКРАЇНСЬКА СПОРТОВА ЦЕНТРАЛЯ АМЕРИКИ І КАНАДИ

25 грудня 1972

До Проводу УСВТ “Чорноморська Січ” в Ньюарку, ЗСА.

Вельмишановні Панове!

“...Вважаємо, що за оснування Спортової Школи і провадження її вже третій рік підряд — УСВТ “Чорноморська Січ” заслуговує на окреме признання від Управ спортових товариств, проводів молодіжних організацій та всієї української спільноти, за цю корисну працю.

Ваша ініціатива провадження такої школи тим цінніша тепер, в часі коли наша молодь, зокрема ця, що так чисельно згуртована в молодіжних організаціях — потребує фахового вишколу та кваліфікованих виховників.

Ми з великим признанням ставимось до Вашої праці і тому з приємністю в імені Управи УСЦАК і всієї організованої, спортової української громади приймаємо патронат над Спортовою Школою — та заохочуємо рівночасно спортовий актив — користати з її готовости вишколювати та поглиблювати спортове знання української молоді..бажаємо успіхів і поздоровляємо спортовим привітом”.

За Управу УСЦАК

Роман Куціль
голова

Ярослав Хоростіль
секретар

Журнал “Спортовий Клич” ч. 1, 1973 р.

Осип Новицький (О. Гайський): В СПРАВІ СПОРТОВОЇ ШКОЛИ “ЧОРНОМОРСЬКОЇ СІЧ”

“..Як благословенні здобутки такого звороту від інтенсивної до екстензивної політики й економіки у спорті ми маємо ряд фахових тренерів і — нарешті! — свою власну українську Спортову Школу, під егідою ідейної тіловиховної організації “Чорноморська Січ” в Ньюарку... Ми читаємо про щораз більші числа учасників, про щораз ширшу програму, про все більше число родів спорту, якими займається ця школа. Ми бачимо все більше захоплення школою в учасників — так хлопців, як і дівчат. І... Ми взагалі не уявляємо, як жмінка виховників та виховниць дають собі раду цьому всьому... Маємо спортову школу, якої не має ні одна етнічна група — крім нас...”.

“Наш Спорт”, ч. 10, 1973

Інструктор Михайло Рибак: В 1982 р. в Спортовій Школі “Ч. Січі” працював інструктором копаного м'яча новоприбулий зі Львова, Україна, кол. тренер “Карпат” Михайло Рибак. Користаючи з нагоди, кореспондент “Нашого Спорту” провів з цим відомим в Україні тренером коротке інтерв'ю. (Подано виімок).

Кореспондент “Н. С.”: — Пане Рибак, будь ласка розкажіть вкоротці нашим читачам про свою футбольну кар'єру.

Відповідь: — Початок моєї футбольної кар'єри започаткувався в місті Вільнюсі, Литва, в якому я народився. Спочатку в дитячій, юнацькій дружині а потім в найсильнішій, професійній, якою в Литві є “Жальгіріс” у Вільні. При кінці 1957 року мене мобілізували до військової служби, перевезли до Львова і з цього часу все моє свідоме життя було пов'язане з цим чудовим українським містом та з місцевими дружинами копаного м'яча СКА (Спортовий Клюб Армії) та “Карпати” — в якій я був спочатку змагуном, а потім став тренером.

Кореспондент “Н. С.”: — Ви на протязі 4-ох тижнів побували в Спортовій Школі УСВТ “Ч. Січ”, де працювали інструктором копаного м'яча. Подайте свої враження, оцінку програми вишколу, приміщення, харчування, інструкторського складу і керівництва.

Відповідь М. Р.: — Я був вже запрошений на інструктора до цієї Спортової Школи в минулому році, але в зв'язку із своєю працею в професійному клубі не міг взяти участі. В цьому році я з великим вдовolenням прийняв запрошення і вперше взяв участь. Я був приємно вражений положенням табору, організацією і рівнем праці з учасниками Спортової Школи. Тут я зустрів чудових людей, які дружно працюють з юнацтвом. Було приємно з ними працювати. Мені хотілося відмітити пп. М. Стебельського і О. Твардовського, які дають багато часу і енергії для виховання української молоді в ЗСА. Було мені дуже приємно теж зустрінути довголітнього інструктора Спортової Школи “Ч. Січі” п. Ігоря Чупенка, якого я знав ще в Україні, як змагуна, а пізніше тренера копаного м'яча. Я думаю, що Спортова Школа УСВТ “Ч. Січ” є на правильному шляху. Вона не тільки оздоровляє і вдосконалює майстерність юних спортсменів,

*Учасники і інструктори Спортової Школи в другому тижні 1989 р.
Students and instructors of the "Sitch" Sports School in its second week in 1989.*

*Учасники і інструктори "СІШ" в першому тижні 1995 р.
Students and instructors of the "Sitch" Sports School in its first week in 1995.*

*Учасники і інструктори "СІШ" в 3-му тижні 1997 р.
Students and instructors of the "Sitch" Sports School in its third week in 1997.*

але і проводить велику виховну роботу, а це дуже важливо в сучасності і особливо в ЗСА, де існують для молоді безмежні розкоші.

Особисто я бажаю Спортивній Школі "Ч. Січі" дальшого росту, процвітання й успіху, а українським батькам рекомендую дуже висилати своїх дітей на вишкіл до неї.

Юрій Колб із Ужгороду: Спортова Школа "Ч. Січі" має чудову базу на оселі "Верховина". Красивд оселі нагадує мені Карпати. Порядок денний щодо спорту дуже навантажений. Діти мають можливість тричі на день займатися спортом і, що цікаво для всебічності розвитку, крім улюбленого спорту можуть підвищити свою майстерність в другому спорті. Вибір є між футболом, тенісом, відбиванкою та плаванням. Думаю, такий табір — відмінна підготовка як для міцного здоров'я, так і для навчання в новому учбовому році.

Андрій Кордіяк зі Львова: Як спортивно-виховні програми, так і побут учасників — все це вислід подвижницької справи мудрих та добрих людей-засновників та опікунів "С.Ш.", на протязі багатьох років. Скажу відверто — спосіб ведення цієї справи може бути хорошим прикладом для багатьох подібних осередків.

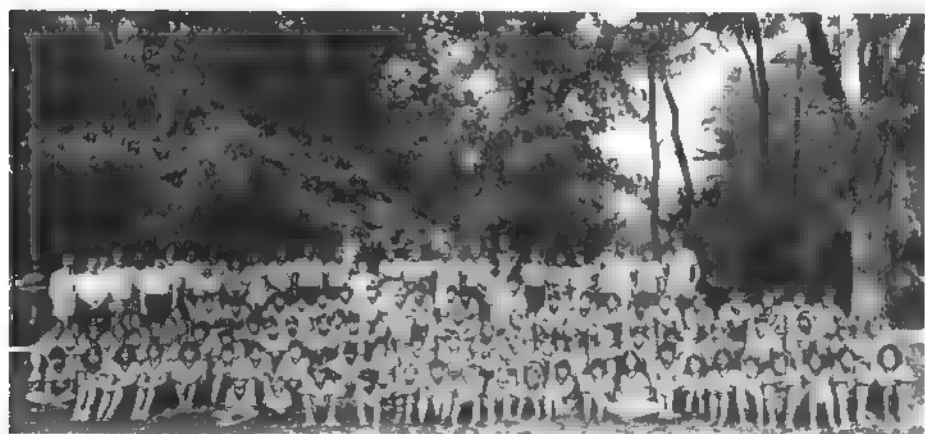
Володимир Ковальов, старший викладач і тренер футболу Київського Державного Інституту Фізичної Культури: Я вдячний Проводові УСВТ "Ч. Січ" за можливість працювати в Спортивній Школі. Склад інструкторів і опікунів зустріли мене дуже привітно і з перших днів свого перебування в Спортивній Школі я почував себе дуже приємно. Інструктори і опікуни школи — високопрофесійні майстри своєї справи. Мені дуже подобалось, що вишкільна програма постійно коректується, поліпшується. Програма розрахована, як на новачків так і на тих, хто має певні навички в спорті. Тричі на день діти по своєму виборі можуть займатися футболом, тенісом, відбиванкою і плаванням. До тренувань вживаються сучасні технічні засоби. Різноманітність і емоційність зайнять, а також добрі побутові умови разом із смачним харчуванням (багато українських страв) і цілюще гірське повітря, незважаючи на насичену вишкільну програму, дозволяє дітям швидко займатися спортом. Але не тільки спортом живуть діти в таборі. Вони вивчають і співають українські пісні, декламують вірші, проводять вечори гумору, розваги біля ватри — все це збагачує їх духово. Мені особливо подобалося, що кожного вечора в часі зняття прапорів весь табір співає гімн України. Вважаю, що 4 тижні проведені мною в Спортивній Школі, збагатили мій досвід і особисто для себе я виніс багато корисного.

В 1992 р. у вишкільну програму Спортивної Школи "Ч. Січі" включено вперше ритмічну гімнастику, що проводила професійна учителька Людмила Бринзак з Києва.

Людмила Бринзак: Я дуже вдячна керівництву УСВТ "Чорноморська Січ" за можливість працювати в Спортивній Школі. Мені і моїм дітям тут дуже подобалося. Спортова Школа знаходиться у чудовому місці. Такі інституції потрібні, тому що вони привчають дітей до дисципліни, оздоровлюють їх.

Учасники, Провід, інструктори і опікуни Спортової Школи в 1974 р.
The "Such" Sports School in 1974, its students, directors, instructors and counselors.

Учасники та інструктори Спортової Школи "Ч. Січі" в 1977 р.
Students and instructors at the "Such" Sports School in 1977.

Частина Проводу Українських Ігор Молоді в 1993 р. Наказ Проводу читає писар – О. Напора. Стоять зліва: І. Ісаїє – голова Делегатури УСЦАК-Схід, М. Стебелський – голова УСЦАК, М. Бокало – ланкова – плавання УСЦАК, Я. Петрик – член Управи УСЦАК та Ігрищ Молоді, Ю. Тарасюк – спів-ланковою легкої атлетики УСЦАК, О. Тwardowski – пресовий референт УСЦАК.

Some of the directors of the Ukrainian Youth Games in 1993. O. Napora is reading the instructions. Standing from the left: I. Isajew, president of USCAK-East, M. Siebelsky, president of USACK, M. Bokalo, director of the swimming division of USCAK, Y. Petryk, an USCAK officer and one of the directors of the Youth Games, Y. Tarasiuk, co-director of the USCAK track and field division, O Twardowski, the USCAK press officer.

Збірка перед відкриттям Українських Спортивних Ігорів Молоді в 1984 р. Зліва учасники УСВТ "Ч. Січі" і з провідники.
The Ukrainian Youth Games in 1984. On the left are the competitors and officers of "Ch. Sich".

Юначки і юняки "Ч. Січі" перед Ігрищами Молоді на оселі "Верховина" в Глен Спей, Нью Йорк в 1993р.
The boys and girls of "Ch. Sich" who competed in the Ukrainian youth Games in 1993 at the Verkhovyna resort in Glen Spey, N Y

загартовують, дають змогу пізнати себе.

Людмила народилася в Києві. Закінчила Київський державний інститут фізичної культури. Від 10-ти років й до 20-ти активно займалася художньою гімнастикою. Була і у збірній команді спортивного Т-ва "Зеніт". Осягнула звання майстра спорту.

ПОЕЗІЇ "СІЧОВИКІВ"

СПОРТОВА ШКОЛО СІЧОВА!

Скільки сили, любови і світла
У великим імені твоім!
Спортова школо Січова привітна,
В літнім вінку золотім!

Скільки ти відкриваєш широких,
Чарівних, неозорих доріг.
В юне серце сягаєш глибоко,
І, як мати, стрічаєш ти всіх...

Спортова Школо Січова! Як чистая мрія.
Як натхнення, як пісня пісень —
Ти в короні років не старієш,
Ти яснієш, як соняшний день...

І, як Данко вогонь променистий, —
Серце інструктора з нами завжди:
Незрадливое, велике чисте,
Як криниця живої води!

Спортова Школо Січова! Ти нам доручила
Гордий штурм Олімпійських зв'язів
І любити Україну навчила
До останньої миті життя!

Спортова Школо Січова! Тобі наші квіти...

Вічно юна, живи і цвіти,
Щоб нащадкам у Новому світі
Світло Правди усім принести.

*З нагоди 5-тиріччя Спортивної
Школи "Ч. Січі"*

*Юнечка "Ч. Січі"
учасниця школи 1974 року.*

БУРЕВІЙ

Герцює вихром буревій,
Проснулася зелень "Верховини"
Надією майбутніх мрій,
Знайдуть... Немає тут чужини.

Вся молодь наче однозір,
Прошмала зелень вибагливу
І тільки двичи на позір
Поважному вдаються впливу.

Стебельський Мирон... природи син
Привітом розпочав нараду,
Плескали в руки мов одини
Збудили заспану громаду.

Твардовський Омелян... ніжним вперед
Клекоче... праця почалася
Неначе тихий кулемет
Курява громом піднялася.

Невтомний тренер десяток...
Що вчить їх також грати зміло...
Це Ігор Чупенко — одиноч
В двобій ступає гордо й сміло

А наша Марійка Бокало!
Немов мати... Журба велика —
Турбується — бо це ж вона
Піклується... бо тут "музика"

Всюди суцзя Христа Прощук,
Видбиванку стараню учить,
Всіх вишло ловить на гачок
І до безтями потім мучить.

Дівчатка - наш панночки,
Спортовки юного пориву...
Задання їхнє все гучке —
Зірницям важко вийти з диву.

А бистрий порив юнаку...
Квслить земля від їхніх грімів.
Гляди, дивись — ніхто не встиг
Списати все — треба томів

Це Січ Школа Спортова,
Радіє нею "Верховина".
Майбутність — сил'я молода...
Співає ниніша полонина.

Герцос вихром буревій,
Проснулась зелень "Верховини"
Надією майбутніх мирів
Знайдуть... Немає тут чужини.

О. С.
Інструктор

Д. М.

"ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" НА ВИСОТУ

Маю задушевного я друга.
Ви його не знаєте хіба? —
Отакій — дай Боже — козарлюга!
Веселун. А голос — мов труба!

Раз він мало не довів до драми:
Як гукнув на стадіоні: "Голь!!!"
То сусідки — три солідні дами —
Узялись ковтати валідоль...

Аж це зустрів — говорить тихо-тихо.
І такий — ніби осіння ніч.
То — яке, питаю, — в тебе лихо?
Що це із тобою? В чому річ?

Чи кохання, чи від переполою.
Чи борги?.. Скажи, як не секрет...
Похитав він сумно головою
Та зідхнув, махнув рукою: — Ет!

Тут складніше, брате, ніж кохання,
На напикти ж не трачу і гроша...
Тут таке пекельне хвилювання —
Мучуся, мов проклята душа.

Кусня хліба вже не можу з'їсти...
Сам не знаю, чим ще й живу —
Розпочали ж наші футболісти
Цьогорічну Перинську лігову!

Гож не диво, що у мене, брате,
Згинув апетит, пропав і сон:
То тобі не будь-яка забава:
Це ж пекельний, футбольний стадіон!..

Тяжко друг зідхнув і мовив стиха:
В нас умови, брате, не прості:
Важко грати... Наявть дуже важко
Січовикам на чужині.

Друг закінчив і погліївся кволю.
Я аж усміхнувся: "Ну, й дивак! —
От і сам заклопцює футболем,
Та, пробачте, щоб уже отак!?"

Ні-і! Нормальна я ще людина,
Білий світ мені не остогид...
Вже обід. Та-от лиха година! —
Десь пропав до біса апетит...

За три дні — позападали очі,
Що не день — то гірш мені та гірш...
Вже і сон пропав. (Тож серед ночі
Я засів оцей писати вірш).

От пишу, а думка б'є у скроні:
"Хлопці! Рідні наші! Золоті!
На отих футбольних стадіонах
Будьте на належній висоті!!"

Стоймо за вас усі горою
Усі — "боліємо" кожний день і ніч
Ми з вами наш славні хлопці!
Дорога нам "Чорноморська Січ"!

1965 р.

СПОРТОВА ШКОЛА “Ч. СІЧІ”

На чудову Верховину
Позліталися орли,
Заповнили долину
І почалися змагати...

Прапори піднялися вгору,
В юних серцях рветься кров,
До змагань спортових знову
Кожний смілий і готов.

Вранці гордо — всі готові.
Україна впереді
Міста рідні по діброві,
Пробігають молоді

Київ, Львів, Хуст і Полтава...
Молодих сердець мета,

Позаді лишиє курява...
Впереді ціль золота.

Плавання, футбол і теніс,
Біг і скоки-вгору, вдала...
Кланяється їм теж праліс
Ватрою... йому не жаль...

Не зламують крил орлиних,
Не дохляються душа...
Слава наша Верховини,
Школа Січі спортова...

Д-р О. Стромельський
(Інструктор Спортової Школи)

ПІСНЯ ФУТБОЛЬНОЇ ШКОЛИ УСТ “Ч. СІЧ”

Наша школа футболістів,
Школа трудів і змагань,
Нема хлопців в ній розжислих,
Нема жалів, нарікань.

На грище кожний виступає
І зараз в наступ сміло йде,
А як противник наступає,
То оборона мур кладе.

Ми ще юні футболісти,
Нині в школі, завтра в бій,
Щоб боротися на грищі
За український прапор свій.

Вгору прапори спортові
І всі крокуймо до мети.
Ми, капітане, вже готові,
Ти на змагання нас веди!

ПЕРШІЙ ДРУЖИНІ КОПАНОГО М'ЯЧА У ВИЩІЙ ЛІЗІ

(ЖІНОЧІЙ І ЧОЛОВІЧІЙ — ВІДБИВАНКОВИМ
ДРУЖИНАМ ПЕРШУНАМ УСЦАК І УСЦАК-СХІД — 1979)

Всім відомо, скільки літ,
Як про щось чудове,
Ми про цей високий зліт
Мріяли, братове!

Від весни і до зими —
Завжди у напрузі —
Поруч вас були і ми,
Ваші давні друзі.

Вболівали ми весь час
Вперто і завзято —

І воно прийшло до нас,
Вимріяне свято!

І, нарешті, сталося! Є!
Тож прийміть вітання,
В нім захоплення моє
І ваше бажання:

— Здобувай нових звитяг
На славу сторіч
І здіймай ще вище стяг,
“Чорноморська Січ”!

ПЕРСОНАЛ СПОРТОВОЇ ШКОЛИ "Ч. СІЧІ"

"Присягаємо перед прапорами Америки і України, що будемо солідно учитися і чесно змагатися для добра і слави українського спорту у вільному світі. Так нам Боже допоможи!"

Цю присягу, що її автором був один із засновників Спортової Школи, уведено до ранкових збірок після піднесення прапорів вже в 1971 році. Тоді ще очевидно існувала червона Російська імперія, в якій український спорт вповні був на її послугах. Одно із тодішніх головних завдань організованого українського спорту в діаспорі, було теж гідно репрезентувати на спортових аренах українське ім'я, що не могли відкрито робити спортсмени в поневоленій Україні. Отже основним завданням Спортової Школи "Ч. Січі" було виховувати нові кадри для українського організованого спорту в діаспорі, які змогли б продовжувати ці завдання в майбутніх роках.

Щоб досягнути мету, першочерговим завданням засновників Спортової Школи, було заангажувати найкращих українських фахівців, які змогли б успішно втілювати в життя їх плани. З перспективи часу майже 30-річної діяльності Спортової Школи, можна з приємністю відмітити, що її керівництво досить успішно вив'язалося із свого завдання. Так на інструкторських, як і виховних та адміністративних постах, кожнорічно працювали найкращі українські фахівці з ЗСА, Канади і в останніх вже 7-ми роках, теж з незалежної України. В нашому списку подаємо їх імена, не відмічуючи часу, ані кількість років участі в праці в "С. Ш." Формуємо цей список, починаючи від 1969 року й досі; ряд з поданих осіб працювали на окремих постах десятків і більше років, інші по одному, або кілька років.

КЕРІВНИКИ—ЗАСНОВНИКИ

Омелян Твардовський

Мирон Стебельський

(Працювали без перерви усіх 29 років)

КОРОТКО-ЧАСНІ КЕРІВНИКИ

Ігор Ольшанівський,

Петро Семенюк,

Іван Ориняк

*Управа, інструкторки і онікуни спортової школи в різних роках.
Some of the directors, instructors and counselors of the Sports School in various years.*

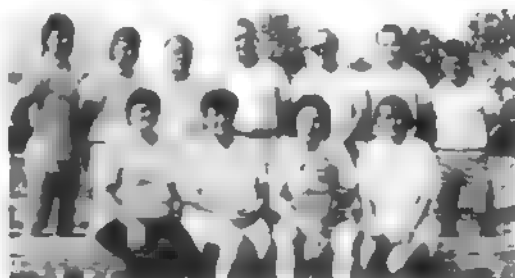
1978

1986

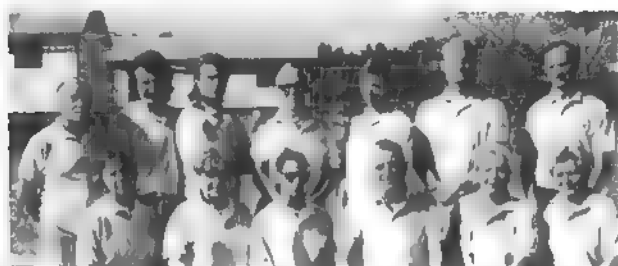
1987

1992

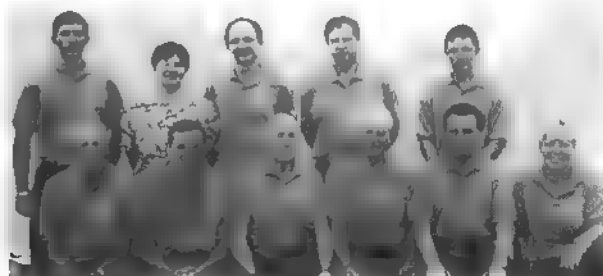
1993

1994

1996

1997

ГОЛОВНІ ТРЕНЕРИ (ТЕХНІЧНІ ДИРЕКТОРИ)

Євген Чижович
Д-р Остап Стронецький
Володимир Леонів

Ігор Чупенко
Володимир Ковальов
Роман Балаш

ІНСТРУКТОРИ

Копаний м'яч

Євген Чижович
Володимир Чижович
Степан Касіяненко
Мирон Дахнівський
д-р Остап Стронецький
Володимир Леонів
Михайло Нога
Володимир Ткач
Степан Юрчак
Мяні Шелшайд
Ігор Чупенко
Іван Паливода
Ігор Костецький
Ігор Жига
о. Анатолій Ситник
Володимир Каздоба
Юрій Бакун
Анатоль Попович
Богдан Кульчицький
Маріян Хамуляк
Михайло Сергійв
Валентин Коваленко
Степан Коваленко
Богдан Кравчук
Роман Кіляр
Петро Борецький
Роман Балаш

Плавання

Андрій Слиж
Марія Кучинська
Григорій Маїк
Віктор Каздоба
Віра Сивенька
Михайло Карбівник
Роман Балаш
Адя Кордуба

Відбиванка

інж. Богдан Гайдучок
мгр. Орест Федаш
Зенон Стахів
інж. Богдан Сірий
Нестор Паславський
Михайло Голубович
Володимир
Волосянський
М. Трейбич
Марійка Ганич
Юрій Саєвич
д-р Тарас Гунчак
С. Добровольський
Павло Гунчак
Дарія Клачко
Генні Бекер
Христина Процюк
Ігор Акішин
Леонід Слупський
Іван Рудавський

Секретарі

Н. Басняк
Божена Ольшанівська
Євгенія Маркусь
Зірка Стебельська
Арета Сіра
Марійка Бокало

Теніс

інж. Борис Кучинський
Степан Федоровський
Олег Гнатюк
мгр. Галина Харченко
Ігор Луків
Олег Гурин
Тома Рівера
Олег Гнатюк
Вол. Павлічко
О. Крих
Рос. Клюковський
Олекс. Терлецький
Адріан Кутко
Роман Цікало
Степан Сосяк
Зеня Матківська
Олена Матківська
Андрій Гарматій
Д. Осцілавський
Юрій Колб
Альберт Колб
Іван Рудавський

Опікуни-виховники

Василь Матіяш
Володимир Маркусь
Володимир Бакун
Надя Бакун
Марійка Бокало
Роман Лесько
Ярослава Василяк
Вол. Бакун, мол
Тарас Науменко
Ліда Бокало

МЕДИЧНА ОПІКА

Галина Матияш, Євгенія
Харченко, Божена Ольшанівська,
Марійка Бокало,
Христина Процюк.

Л. Гандзій
Ф. Голінатий
Аня Лишик
А. Стефанютин
Х. Шалай
Л. Гуменюк
С. Зборовський
Олесь Напора

АСИСТЕНТИ

Копаний м'яч: О. Ткач, Ю. Ілемський, Ю. Гуменюк, П. Коваленко, Т. Науменко, Г. Сергійв, Я. Твардовський, Р. Головинський, А. Панас, І. Гіль, Б. Хамуляк.

Відбиванка: Л. Сигіда, Д. Сигіда, З. Стебельська, Л. Олесницький, Т. Олесницький, В. Потєжна, О. Напора, М. Василюк, О. Паславська, Х. Ткач, Д. Твардовська, Л. Тицька.

В інших ділянках спорту інструкторами були: д-р І. Гурин, О. Завадівський і Д. Сигіда — гімнастика, Л. Бризак — ритмічна гімнастика, д-р І. Гурин — лучництво, В. Василяк — настільний теніс, мгр. Г. Харченко, М. Дазнівський, Є. Чижович, О. Колодій — легка атлетика. У назвичайних потребах в окремих ділянках спорту okazійно працювали в різних роках ряд інших осіб.

ЧИСЛО УЧАСНИКІВ В СПОРТОВІЙ ШКОЛІ В ОСТАННІХ 30 РОКАХ

Спортова Школа УСВТ "Чорноморська" була організована в 1969 році, вишкіл юнацтва на спортових базах оселі УБСоюзу почався 4-го липня 1970 року.

В цьому першому вишколі взяло участь 25 юнаків, усі члени дружини копаного м'яча (футболу) УСВТ "Чорноморська Січ".

В чергових роках учасниками вишколу були юначки й юнаки з інших українських спортових осередків з різних міст ЗСА, Канади і останньо з України.

Роки		Число учасників
1971.....	105	1974.....125
1972.....	118	1976.....108
1973.....	143	1977.....120
		1978..... 90
		1979..... 145
		1980..... 65

1981.....	89	1987.....	142	1993.....	124
1982.....	102	1988.....	97	1994.....	98
1983.....	94	1989.....	107	1995.....	114
1984.....	81	1990.....	102	1996.....	110
1985.....	80	1991.....	95	1997.....	115
1986.....	86	1992.....	117	1998.....	93

ПОСОЛ УКРАЇНИ ЮРІЙ ЩЕРБАК ПРИВІТАВ УЧАСНИКІВ І ПРОВІД СПОРТОВОЇ ШКОЛИ “Ч. СІЧІ”

Глен Спей, “Верховина”, 27 липня 1997 р. — Тут, в залі адміністративного будинку Спортової Школи “Ч. Січі”, відбулася офіційна церемонія відкриття 28-го з черги вишколу української молоді, яким проводив голова УСВТ “Ч. Січ” і керівник “СШ” в перших двох тижнях — Мирон Стебельський.

Привітавши учасників і численних батьків, голова представив увесь персонал “СШ”: Провід, інструкторів і опікунів, як теж присутніх гостей, членів Управи Т-ва, Управи оселі, високих урядників Посольства України у Вашингтоні.

Черговим бесідником був другий секретар Посольства України у Вашингтоні п. Головенко, який на початку висловив признання спортовим діячам за їх віддану працю в спортивно-виховній ділянці, а даліше відчитав переданого послом Ю. Щербаком листа, такого змісту:

“Вельмишановний пане Стебельський, дорогі учасники табору УСВТ “Чорноморська Січ”!

Сердечно вітаю Вас від імені Уряду України і висловлюю щирю подяку за 40 років успішного поступу українського спорту в діаспорі організованого Українською Спортивною Централєю Америки й Канади.

Ваші чемпіонати з різних видів спорту та інші змагання за першості Централі, які проводяться, зокрема, у таборах на “Верховині”, активна діяльність таких Товариств, як “Чорноморська

Січ", задокументована в "Спортових Вістях" газетою "Свобода", дозволяє не лише підтримувати дух і сили української молоді в Північній Америці, а й подає надію на дальше збереження традицій, що колись пішли з України і потім довгий час пильнувалися старшим поколінням еміграції.

Запропоновані також Централєю проекти відродження спорту в Україні, допомагають повністю розкрити потенціал українських спортсменів, що сьогодні вкрай важливо й своєчасно для нас у час виходу з економічної кризи.

Постійна підтримка Вами Національного Олімпійського Комітету України особливо запам'яталась в ході підготовки та під час Олімпійських Ігор в Ліллегаммері та Атланті й зробила безцінний внесок у становлення та розбудову держави.

Тому відкриття чергового виховно-спортивного табору в Глен Спею, Нью Йорк, з радістю було сприйнято як свідчення тісного зв'язку і спадкоємності між Україною і українською громадою в США.

Хочемо вірити, що "Верховина" залишиться місцем зустрічі для всіх тих, кому дорогі ідеї національного спорту. З повагою —

Посол Ю. М. Щербак

Дружні відвідини Спортової Школи в 1985 р. православними священиками з міст: Вашингтону, Філадельфії, Вільмінгтону, Скрентону і Баянд Брук.
In 1985, the Sports School was visited by Ukrainian Orthodox priests from Washington, Philadelphia, Scranton and Bound Brook

ГРАТУЛЮЮ!
СЛАВНІЙ УПРАВІ "ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ"
та
ВСІМ ЧЛЕНАМ І ПРИХИЛЬНИКАМ

за Їх солідарну працю для розвитку "Січового" спорту чудової — власної Спортової Школи, якою так успішно і вправно проводять

Вп. Панове: голова Т-ва Мирон Стебельський і довголітній активіст "Ч. Січі" — Омелян Твардовський.

Бажаю дальших успіхів в праці з нашою українською молоддю та остаю з великою пошаною до Вас відданих Діячів УСВТ "Чорноморська Січ"

Ваш перший секретар і засновник
"Чорноморської Січі" в Ньюарку
Лев Муляр

Відзначені заслужені діячі Спортової Школи "Ч. Січі" в часі святкування 25-річного Ювілею. В першому ряді від ліва: О. Твардовський і М. Стебельський, співзасновники і керівники "С.Ш.". Стоять в другому ряді від ліва: В. Василяк, Я. Василяк, Л. Бокало (довголітні опікуни, виховники "С.Ш."), М. Бокало (писарка і референтка Федеральної програми "С.Ш."), Х. Процюк (медична опікунка в минулому інструкторка відбивання, плавання), І. Чупенко (головний інструктор футболу і технічний директор).

Sports School activists who received awards on the occasion of the School's 25th Anniversary.

Розділ третій

36-РІЧЧЯ ОРГАНУ Т-ВА “НАШ СПОРТ”

Ідею створити пресовий орган УСВТ “Ч. Січ” вніс і її зреалізував при співпраці Управи у вересні 1962 року, пресовий референт Т-ва Омелян Твардовський. Напередодні 75-річного Ювілею Т-ва вийшло у світ 35-е число журналу, що від його заснування носить назву “Наш Спорт”. Не в багатьох членів Т-ва і взагалі в шанувальників журналу, зберігається перше, досить скромне, число “Нашого Спорту”, що тоді появилось в об’ємі 16-и сторінок; 11 матеріалу і 5 привітів та оголошень. Порівнюючи, 35-е число, як і ряд попередніх, вийшло в розмірі 80-и сторінок, 56 сторінок матеріалу і 24 — привітів і оголошень. Якщо йдеться про тираж, то і під цим кутом занотовано значний ріст. Починаючи 400 тиражем, на протязі років він поволі зростав: 500, 600 і в окремих роках дійшов до тисячі примірників. В сучасності тираж вагається між 500-700 примірників.

На початку “Наш Спорт” був обмежений до читачів на терені Т-ва і своєї громади, але з бігом років його читацьке коло поширилося в інші стейти і міста ЗСА та Канади, а в останніх 7-и роках вже й на Україну. До речі, треба згадати, що “Наш Спорт” заслужив на добрі оцінки від фахівців — журналістів та істориків в Києві, Львові і Симферополі. Один з найвидатніших журналістів, історик, заступник головного редактора газети “Кримська Світлиця” Григорій Рудницький назвав наш журнал “Літописцем Українського спорту в Північній Америці”, відмітивши при цьому, що “час би уже і в Україні зафундувати солідний, поставлений на високому науковому і фаховому рівні річник, який би фіксував усі

події нашого спортивного життя, причому не тільки на батьківщині, а й у закордонні...". Коли ми вже при авторах то можемо з гордістю відмітити, що на протязі більше трьох декад на сторінках журналу поміщували свої статті і репортажі такі відомі українські журналісти і спортові фахівці та історики, як: О. Новицький, д-р Е. Жарський, д-р І. Гурин, ред. Р. Дубляниця, Р. Колісник з Канади, д-р О. Попович (постійний співробітник) і ряд інших. Від часу незалежності України, коло співробітників поширилося на таких чільних авторів з України як: О. Вацеба — історик, М. Герцик — ректор Львівського Державного Інституту Фізичної Культури, О. Гречанюк — історик, П. Безпалько — журналіст, Ю. Козій — молодий історик та інші. Не оминав "Наш Спорт" на протязі 36-и років людей спорту, визначних працівників на полі фізичного виховання, тренерів, популярних спортсменів в Т-ві, діаспорі та Україні, які були в той чи інший спосіб, зв'язані з нашим виданням — як автори, співпрацівники, головні особистості нарису чи репортажу.

Доводиться відмітити, що від самих початків заснування нашого журналу й досі, так, як сам засновник пресовий референт, усі згадані й не згадані автори співпрацювали з журналом на громадській базі, тобто без жодних фінансових винагород. Усім тим нашим доброчинцям належить щира подяка. В іншому випадку УСВТ "Ч. Січ" не змогло б фінансово продовжувати цю єдину в діаспорі українську спортову публікацію. Так отже до загальної "китиці" Ювілейного букету "квітів" додаємо для УСВТ "Ч. Січ" ще одну "квітку", якою без сумніву являється заслужений для українського спорту журнал "Наш Спорт".

Д-р Ігор Гурин

ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ УСВТ "ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ"

Майже кожному симпатикові спорту відома активна спортова діяльність УСВТ "Чорноморська Січ"... Десятки спортових дружин, що охоплюють за віковими категоріями дорослих, юнацтво та дітей, численні секції та підсекції, основою яких

служить тематично-професійний поділ спорту. Нарешті, багаторазова участь спортсменів “Ч. Січі” в різноманітних спортивних змаганнях та ігрищах, і в різноманітних ділянках спорту, і то з такими численними перемогами “Січовиків” на зелених спортивних полях та на блакитно-зелених плесах водних басейнів. О, ті перемоги, то найблискучіша сторінка спортової активності “Ч. Січі”, що знайшла своє матеріальне втілення в десятках Чаш, Трофеїв, Грамот та інших нагород, що вкривають вже цілу велику стіну в домівці Т-ва. Ті Трофеї — це незаперечні, мовчазні свідки життєздатності “Січовиків”, а разом з тим і цілого українського народу, маленькою невіддільною частинкою якого являються й самі “Січовики”. Ті Трофеї — це своєрідний, цікавий та унікальний музей. Невеликий, але винятковий музей, що терпеливо чекає на свого дослідника слави “Січової”, слави української, і мабуть дочекається, бо він таки й справді заслуговує на свою власну наукову монографію. Та це в майбутньому...

А тепер дозволимо собі згадати ще про одну ділянку діяльності УСВТ “Ч. Січ”, а саме про ділянку видавничу.

Вже з самого початку свого існування, керівники “Ч. Січі” звернули відповідну увагу на інформативно-видавничу діяльність Т-ва в ділянці спорту та фізичної культури, маючи на увазі піднесення рівня фізичного вишколу українців у світі. Від звичайних спортивних звітів та репортажів, які являються невід’ємною частиною кожних спортивних змагань, та які ось уже майже 35 років постійно інформують нашу громаду про перебіг спортивних подій, перейдено й до циклу спортивно-освітніх нарисів, базованих на наукових та історичних фактах. В наших популярних часописах, як “Свобода”, “Америка”, “Народна Воля” та інших постійно знаходимо, ось уже мало що не чверть століття, чимало статей зі спортивною тематикою, деякі із них навіть творять серії.

З часом від статей в часописах перейдено й до видання спортивних збірників. Одним з таких збірників являється Ювілейний Збірник під назвою “Пропам’ятна Книга” з нагоди 10-річчя відновлення спортової діяльності, 1956-1966, з досить різноманітною тематикою та численними статтями, авторами яких являються наші чільні спортсмени, спортсменів-сеньйори та виховники-теоретики, пропагатори фізичного виховання молоді, як основи для формування здорового та вартісного складу нашого українського суспільства та людства взагалі. В збірнику вміщено велику кількість знімків, переважно групових, а також статистичні

**РЕПРЕЗЕНТАНТКИ "НАШОГО СПОРТУ"
НА УКРАЇНСЬКИХ БАЛЯХ ПРЕСИ**

*Зірка Стебельська
в 1976 р.*

*Дора Ольшанівська
в 1977 р.*

*Мотря Турянська
в 1978 р.*

*Зеня Матківська
в 1981 р.*

*Одарка Полянська
в 1983 р.*

*Арета Гладка
в 1984 р.*

*Ліда Савчак
в 1986 р.*

**КРАСУНІ УСВІТ “ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ” ВИБРАНІ НА
ВЕСНЯНИХ СПОРТОВИХ ЗУСТРІЧАХ НА ОСЕЛІ
“ВЕРХОВИНА” В ГЛЕН СПЕЙ, Н.Й.**

Віра Потєжна (посередині) — красуня, зліва Уліта Ольшанієвська, справа Оксана Напора (принцеси) в 1973 р.

Ніна Костецька (посередині) — красуня, зліва Христина Ткач, справа Леся Напора (принцеси) в 1974 р.

Розділ четвертий

ЮВІЛЕЇ УСВТ “ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ”

СВЯТКУВАННЯ ЗОЛОТОГО ЮВІЛЕЮ УСВТ “ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ”

Ірвінгтон 26 жовтня 1974 року. Урочисто й радісно завершено відзначення 50-річчя Українського Спортивного Т-ва “Чорноморська Січ”. Світле, хвилююче свято бажаним гостем увійшло в сотні домів північного Нью Джерзі, де знайшло палкий відгук в серцях к. 500 осіб, що по береги заповнили величаву, кришталеву залю Клубу Наваго Менор.

Десятки гостей через брак місця не змогли взяти участі в цьому справді величавому завершенні святкування цього, під сучасну пору, найбільшого Українського Спортивного Т-ва у вільному світі. Доцінюючи великі заслуги “Ч. Січі” для загальної української справи, як і важку й послідовну, виховно-спортову працю з нашою молоддю, на цей ювілейний бенкет і балъ крім к. 35 представників місцевих організацій, прибули теж відомі наші діячі з таких центральних організацій: Українська Спортowa Централь Америки і Канади, яку репрезентував її голова Роман Куціль та чоловічі репрезентанти УНСоюзу, УРСоюзу, СУК “Провидіння”, ОДВУ.

З найвизначніших американців слід відзначити конгресмена Джозефа Мініша, який виголосив привіт і коротку промову, повну приязні до України із зрозумінням сучасних акцій українців в обороні Валентина Мороза та інших визначних українців, запроторених в тюрми та концентраційні табори СССР.

Міську Управу Ньюарку репрезентував міський радний М.

Учасники святкування 35-річчя Т-аа у власному Домі в 1959 р.
The 35th Anniversary of "Ch. Sich" celebration in its own home in 1959.

Ботоне, Ірвінгтону міський радний, українець Роман Пітьо. Футбольну Лігу Нью Джерзі "Шейфера" — Франк Кул президент з дружиною і ряд інших.

Точно о год. 7-й вечора розпочався "коктейл", під час якого погляди присутніх були звернені на виставку численних Трофеїв і Чаш, що їх на протязі 50-річчя здобули "Січові" дружини: бейзболу, кошиківки, футболу, відбиванки, плавання, тенісу, наст. тенісу, круглів (боулінг), лещетарства, шахів, гаківки та ін. Поруч були розміщені, газети "Січовий Клич", журнал "Наш Спорт", "Спортовий Клич", Ювілейні Збірники, летючки, грамоти, свідоцтва Спортової Школи та ін., документи, що їх на протязі своєї історії видало УСТ "Ч. Січ". Офіційну програму вечора започаткував голова Ювілейного Комітету і УСТ "Ч. Січі" — Мирон Стебельський, який в своєму слові навів історію Т-ва та представив господаря бенкету, члена УСВТ "Ч. Січ" кол. олімпійця — футболіста, а під сучасну пору визначного тенісиста, редактора "Юкреїнян Віклі" — Зенона Снилика. Після відспівання американського і українського національних гімнів, парох української католицької церкви св. Івана Хрестителя о. Малюга провів молитву і зарядив звлину мовчанки за померших "Січовиків".

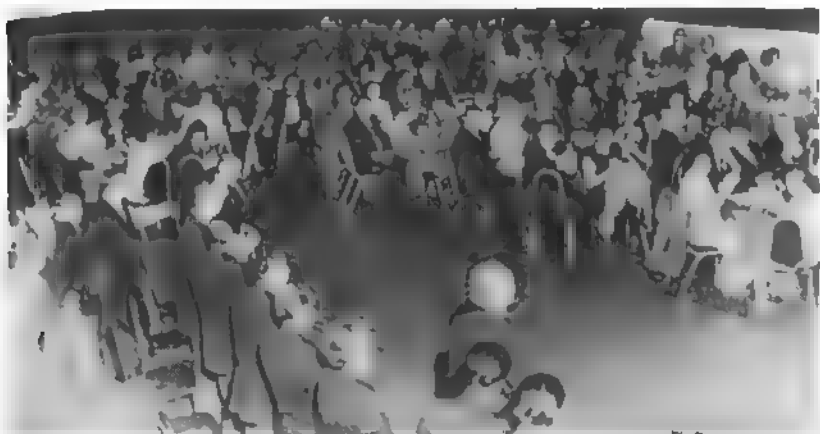
Відтак господар бенкету представив гостей за президіальним столом, які в свою чергу виголосили для Ювілята — привіти, рівночасно голова УСЦАК Р. Куціль вручив голові УСВТ "Ч. Січ" пропам'ятну нагороду за многогранну спортову активність, а І. Олексин і Й. Лисогір від УРС і УНС вручили грошові пожертви з нагоди Ювілею. Д-р Я. Бернадин, головний організатор СУК "Провидіння" задекларував даток теж від тієї братської організації. Слідували мистецька частина вечора, яку заповнила відома в цьому стейті капеля бандуристів Станиці І-ої УД УНА під керівництвом О. Головацького і В. Юркевича. По успішному виступі бандуристів, чергові представники ряду організацій виголосили привіти: від Головної Управи ОДВУ — С. Бушкована, від місцевого УККА — Н. Басняк, від СТ "Україна", Торонто, Я. Хоро-стіль, який теж виголосив головну промову.

Перед закінченням бенкетної частини програми відбулося відзначення заслужених членів і спортсменів УСВТ "Ч. Січ", перед яким голова Т-ва вручив ювілейні відзнаки присутнім представникам УСО "Тризуб" голові С. Бриндзесві і членам Управи - Р. Беднарському, В. Манькові, представникам УСК-у Нью Йорк. голові В. Андрейкові, заступникові гол. С. Качмарському і секре-

В часі Ювілейного святкування на бенкеті 26 жовтня 1974 р., до членів і гостей промовляє конгресмен Джозеф Мініш. За головним столом голова Т-ва М. Стебельський з дружиною, представники центральних організацій, Отці Українських церков, репрезентанти міських Урядів Ньюарку і Ірвінгтону.

Congressman Joseph Minish is addressing the Anniversary banquet on October 26, 1974. Seated at the main table are the President of Stuch M. Stebelsky and his wife, representatives of Ukrainian central organizations, Ukrainian clergy and representatives of the city governments of Newark and Irvington.

Бенкет з нагоди 50-річного Ювілею Т-ва в дні 26 жовтня 1974 р., в залі Наваго Менор. Гості в лівому крилі залі.

The 50th Anniversary of Stuch banquet on October 26, 1974 held at the Navajo Manor in Irvington, N. J.

тареві М. Гірнякові, представникові СК "Крилаті" Т. Гошкові, представникам УРС: І. Олексинів, д-рові Р. Ричкові, Е. Попілев, голові УСЦАК — Р. Куцілев, секретареві УСЦАК Я. Хоро-стілев, управителям осель "Верховина" Харині і "Союзівки" В. Квасові та президентові Футб. Ліги Шейфер — Ф. Кулові. Після цього Люба Лапичак, Л. Рудзінський і М. Отрок вручили заслуженим членам Т-ва золоті медалі з грамотами таким особам: М. Стебельському, О. Твардовському, І. Оринякові, І. Хамулякові, І. Ілемському, В. Баснякові, В. Матияшеві, П. Семенюкові, Я. Турянському. Ю. Гельбікові, д-р В. Гукові, інж. Л. Блонаровичеві, Л. Муляреві, П. Струкові, М. Заверусі, І. Чуєві, Д. Мельничукові, М. Литвинові, Л. Рудзінському і Р. Бойкові. Грамоти одержали: Є. Чижович, Т. Вислоцький, Н. Бакун, О. Сигіда, д-р Є. Перейма, В. Потежний, Р. Барчук, В. Ткач, Люба Лапичак, проф. А. Хома, Я. Хромовська, А. Напора, І. Стефуришин, З. Терлецький, П. Мель-ник, В. Маркус, М. Отрок, М. Мирош, М. Кормило, М. Матияш, М. Корда, Б. Сольчаник, П. Смук, Ю. Королевич, С. Хромовський, В. Кучкуда, Т. Гаврилюк, Б. Підлуський. Крім спортових діячів почесні грамоти одержали такі спортсмені: Т. Турянська, Я. Олесницька, Л. Сигіда, О. Бук-Крочак, О. Ярош, редактор З. Снилик, Р. Сорочко, О. Паславська, М. Фарміга, Вік. Каздоба (помертньо — відбере син), Т. Понось, Л. Голюка, В. Чижович, Вол. Каздоба, Л. Вільчак, Л. Лужняк, М. Бакун, д-р Р. Сольчаник, Б. Хамуляк, І. Паньків, М. Гординський, І. Гой, Я. Вільчинський, Ю. Кальба, Р. Хромовський, д-р Орест Попович, Р. Семенюк, І. Барбадин, Я. Олійник і інж. Я. Ткач. На закінчення тієї частини програми голова Т-ва М. Стебельський і фін. секретар І. Ориняк вручили почесні грамоти: УСЦАК-ові, УРС, УНС і СУК "Прови-діння". Під час цих відзначень оркестра Б. Гірняка вперше вико-нала марш "Ч. Січі", що його скомпонували: д-р Т. Шегедін (сло-ва і музика) і А. Мякитюк (аранжер), співав соліст М. Шкварко. На закінчення бенкету, господар склав подяку всім учасникам цьо-го свята і попросив пароху православної церкви св. Вознесіння в Мейплвуді о. І. Наконечного провести молитву. Після бенкету відбувся ювілейний бал при звуках оркестри Б. Гірняка; співали солісти М. Шкварко та І. Раковський.

Під час бенкету учасники мали можливість набути Альманах УСТ "Ч. Січ", що його з нагоди 50-річчя в накладі 1,250 примірників — видав Ювілейний Комітет.

СВЯТКУВАННЯ 60-РІЧЧЯ УСВТ “ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ”

Ірвінгтон, Н.Дж. Врочисто й величаво завершилися святкування 60-річного ювілею заслуженого для української громади в північному Нью Джерзі УСВТ “Чорноморська Січ”.

Не зважаючи на різні труднощі, що виникли в зв'язку із відкликанням цього бенкету і балю, що мали відбутися в жовтні минулого року, коли у наслідок смерті Блаженнішого Патріярха Йосифа Сліпого була заряджена жалоба, українське громадянство, оцінюючи великий труд і працю УСВТ “Ч. Січ”, щиро піддержувало його. Не зважаючи на те, що це свято відбувалося в неділю, ввечері, 28-го квітня 1985, в клубі Наваго, на бенкет і балъ прибуло біля 250 гостей.

Програма почалася коктейлем, в часі якого присутні гості й щирі прихильники Товариства мали можливість особисто зустрітись з чоловіками його діячами та провідними й відомими в ЗСА спортсменами.

Свято відкрив голова Ювілейного комітету д-р Зенон Матківський коротким і влучним вступним словом і представив тостмайстра бенкету, відомого спортсмена й союзного діяча, адвоката Нестора Олесницького.

Приймаючи заздалегідь устійнені правила щодо часу й розміру промов, адв. Н. Олесницький коротенько звернув увагу присутніх на славне минуле “Ч. Січі”, вклад цього товариства в чинах і ділах для добра українського народу так в поневоленій Україні, як і поза її межами, а в останніх десятиліттях, посиленої спортивно-виховної праці з українською молоддю.

Отець Михайло Вівчар, сотрудник парохії Української католицької церкви св. Івана Хрестителя, провів молитву, в часі якої всі присутні відспівали “Христос Воскрес”. В часі вечері тостмайстер представив почесних гостей й присутніх представників громадських, церковних і спортивних організацій. За почесним столом: добродії фундатори — М. Бойчук, М. Протінік з дружиною, д-р Б. Шебунчак, проф. М. Цяпка від ОУА “Самопоміч”, І. Олексян і Е. Попіль від УБСоюзу, отці М. Вівчар, І. Наконечний з паніматкою від української православної церкви св. Вознесіння, В. Багрій з дружиною від Українського Євангелістсько Баптистського Об'єднання в Північній Америці, ред. З. Снилик, головний промовець, з дружиною Ярославою, членкою Бенкетної комісії, д-р З. Матківський, Надя Матківська, голова Бенкетної

Ювілейний Комітет Т-ва в 1966 р. В першому ряді зліва: Я. Слоневський, М. Стебелський – голова, Я. Олесницька – заступниця, проф. Б. Стефанович – секретар, проф. М. Завицький – член. В другому ряді, зліва: Б. Юркевич, О. Твардовський, д-р В. Віршук, Я. Турянський, Є. Чижович, Б. Сольчаник, Ю. Полянський, В. Сугалів.
 The "Such" Jubilee Committee in 1966. 1st row, from the left: J. Sloniewsky, M. Stebelsky, chairman; Y. Olesnysky, vice-chairman; Prof. B. Stefanowycz, secretary; Prof. M. Zawicki, member. 2nd row, from the left: B. Yurkevych, O. Twardowsky, Dr. V. Virshchuk, Y. Turiansky, E. Chyzowych, B. Solchanyk, G. Polansky, V. Syhaliw.

Ювілейний Комітет "Ч. Січі" в 1984 р. В першому ряді зліва: Дарія Тwardowsька, Зірка Стебельська, Ярکا Снілик і Надя Матківська. В другому ряді зліва: д-р В. Бакун, д-р З. Матківський, З. Снілик, І. Ориняк В третньому ряді: О. Сташків, О. Напора, М. Стебельський. В четвертому ряді: О. Труш, О. Тwardowsький, Д. Бобеляк.
 The "Sich" Jubilee Committee in 1984. Standing in the 1st row, from the left: Daria Twardowsky, Zirka Stebelsky, Yarka Snylyk and Nadia Matkiwsky. 2nd row, from the left: Dr. W. Bakun, Dr. Z. Matkiwsky, Z. Snylyk, I. Oryniak. 3rd row: O. Stashkiw, O. Napora, M. Stebelsky. 4th row: O. Trush, O. Twardowsky, D. Bobelak.

комісії, і адв. Н. Олесницький з дружиною Іванкою.

За іншими столами сиділи представники спортових, громадських і інших організацій: УСО "Тризуб" Філадельфія репрезентували з дружинами: інж. Б. Сірий — голова, інж. Я. Козак, інж. І. Чижович і О. Лесюк, УСК Нью Йорк — мгр. Я. Томоруг і д-р В. Калинович, СК СУМ "Крилаті" Йонкерс — Р. Глушко і В. Бурчак, КЛК Нью Йорк — інж. В. Гнатківський, УНСоюз — А. Кейбіда, головний радний, КУ СУМА — Я. Петрик, 70-ий Відділ ОДВУ — Р. Роговський, округа УНС — Ю. Баранюк, голова Округи УБС — Г. Омельченко, голова 371-ий Відділ УНС — Стеців, кредитівку — інж. О. Цяпка і Д. Бобеляк, Пластову Станіую — д-р Ю. Тритяк і Р. Пиндус, Щадницю "Тризуб" — С. Радомський, ОБВУА — К. Гречак, ТУІА — мгр. І. Хамуляк, Український Фестивальний Комітет — Є. Харченко, Гарвардський Проєкт — д-р С. Ворох.

Після представлення почесних гостей і представників організацій, слідувала головна промова, що її спершу в українській, а відтак в англійській мовах виголосив один з найвизначніших спортсменів "Ч. Січі", колишній олімпієць, тепер головний редактор "Свободи", З. Снилик. У своїй промові прелегент підкреслив підґрунтя цілого українського громадського життя на Північно-американському континенті, в основі якого лежать три непроминальні вартості, а саме збереження і розвиток культурної спадщини, індивідуальний і колективний вклад українців в розвиток країн поселення і кожночасна допомога українському народові в його змаганнях до волі і незалежності. Ці вартості, в приміненні до спортової діяльності УСВТ "Ч. Січ" та всіх інших українських спортових товариств, становили дальший зміст слова ред. З. Снилика. Він наголосив в обидвох мовах питомість і важливість плекання спорту не тільки для спорту, але як засіб до виховання, вироблення характеру людини у формативному періоді та примінення надбаних вартостей в житті.

Після цієї короткої промови, що її присутні вислухали з увагою, відбулося вручення ювілейних плякет для фундаторів, заслужених спортових діячів і спортсменів. Цією церемонією зайнялася Комісія відзначень в складі: інж. О. Сташків, Р. Лапичак і О. Напора; плякети вручили окремим групам М. Стебельський, О. Твардовський, д-р З. Матківський, Н. Матківська.

В групі фундаторів відзначені: М. Бойчук, "Кредитівка" Ньюарк, ОУА "Самопоміч", УНСоюз, Щадниця "Тризуб", д-р Б.

Шебунчак, Б. Робак, В. Кучкуда, І. Гинянський і М. Протінік.

Заслужені спортові діячі: М. Стебельський, мгр О Труш, О. Твардовський, надя Бакун, В. Бакун, І. Ориняк, Д. Бобеляк, О. Напора, мгр. І. Хамуляк, А. Гбур, інж. О. Сташків, В. Василяк і найстаріший член товариства Т. Гаврилюк.

Заслужені спортовці: копаний м'яч — А. Бакун, М. Хамуляк, Ю. Бакун, В. Ткач, д-р В. Бакун і Ю. Гбур; теніс: З. Снилик, д-р З. Матківський, Б. Кучинський; відбиванка: Л. Тицька, Д. Твардовська і С. Гейлі-Моравська; шахи: д-р О. Попович, інж. Л. Блонарович; плавання: М. Слиж; голф: Н. Олесницький.

В часі офіційної програми А. Кейбіда відчитав привіти від президента Роналда Регена, губернатора Нью Джерзі Томаса Кейна і від УНСоюзу. Відчитано теж письмові привіти від голови УСЦАК Романа Куціля, ООЛемківщини, КЛК, Пластової Станиці. Особисті привіти виголосили: І. Олексин від УБС, інж. О. Цяпка від "Кредитівки", який при цьому вручив від тієї фінансової установи пожертву в сумі 600 дол. Від ОУА "Самопоміч" — проф. М. Цяпка, що теж передав пожертву на спортивно-виховну працю в сумі 200 дол. Від УСО "Тризуб" Філадельфія інж. Б. Сірий передав пропам'ятну плякету і чек на суму 100 дол., письмові привіти і пожертви прислали: 200 дол. — М. Бойчук, 150 дол. — В. Кучкуда, 115 дол. — Б. Робак, по 50 дол. — д-р І. Гура, О. Скоцень, З. Команицький, адв. Діана Сенежак, 70-ий Відділ ОДВУ, 214-ий Відділ УНС, 30 дол. — Я. Дурбак, по 25 дол. — інж. Б. Кучинський, Б. Сольчаник, І. Ілемський, 20 дол. — І. Івашко, 10 дол. — І. Вацлавський.

Після вичерпання офіційної програми свята, що її перевів адв. Н. Олесницький, покликаний до слова голова товариства М. Стебельський зложив щирю подяку всім гостям, що так численно прибули, братнім спортовим осередкам, світським й релігійним організаціям, які вислали своїх представників, Ювілейному комітетові за влаштування в минулому році серії великих спортових турнірів, Бенкетовій комісії на чолі з Н. Матківською, що у великій мірі причинилася до успішного проведення цієї заключної святкової імпрези та усім добродіям, що зложили на спортивно-виховну працю товариства фінансові пожертви. Офіційну програму закінчено молитвою, яку провів о. І. Наконечний.

Це успішне ювілейне свято закінчилося розважовим балом при звуках оркестри "Темпо". Найбільший в північному Нью Джерзі щоденник "Стар Леджер", в числі від 2 травня 1985 р

присвятив цьому святові майже три чверті сторінки репортажу разом з чотирма світлинами окремих діячів товариства і членів Ювілейного комітету та спортсменів "Ч. Січі".

СЛОВО РЕДАКТОРА ЗЕНОНА СНИЛИКА

*(виголошене на бенкеті УСВТ "Ч. Січ" в Ньюарку
28 квітня 1985 року)*

Всечесні отці, достойні гості, дорогі змагуни і змагунки, пані і панове!

В першій мірі хочу подякувати січовикам за довір'я до мене і запрошення висловити кілька думок з нагоди нашого 60-ліття. Це визначний милевий стовп на шляху, яким пройшло кілька поколінь спортивного активу в підготові до найбільшого змагу — до життя. Бо крім родини і школи, спорт це — дійсна справа до життя.

Власне тому й проіснувало наше Т-во 60 років, бо в його назві, а з тим і в його субстанції є слово виховання.

Як і кожна українська громадська клітина, а то й цілість нашого громадського життя, Т-во "Ч. Січ" ґрунтується на трьох тривкій вартості постулатах: збереження духовних вартостей, наш вклад в розвиток країни нашого поселення і кожночасна допомога нашим поневоленим Москвою братам і сестрам в Україні. Ці три постулати окрилювали активність нашого найстаршого спортивного товариства на протязі 60-ох років і вони надалі будуть його наріжними каменями в його многогранній активності.

Актив і кожночасні проводи "Січі" завжди плекали і плекають здоровий спортивний дух, дбають про популяризацію українського імені і в цей спосіб є вірними першому постулатові.

Про наш вклад в розвиток країни нашого поселення говорять сотні прізвищ вихованців "Ч. Січі" — визначних змагунів, змагунок та тренерів, багато з яких добилося крайового, а то й міжнародного відзначення. Спортсмени "Січі" і її літніх шкіл постійно добиваються визначних успіхів у школах середнього і вищого рівнів, а їхні прізвища в газетах підтверджують позитивно українську присутність в цій країні.

Це в свою чергу допомагає нашим братам і сестрам в Україні зберігати свою ідентичність, боротись за визнання українства на міжнародних спортивних аренах, а ми знаємо що й

серед них є своєрідні Чорноволи і Шухевичі, які борються проти примусового ношення на їхніх грудях зненавиджених ними чотирьох літер.

Ці три постулати живі тому, що наші спортові товариства завжди трактували спорт як засіб, а не як кінець в собі. Тому “Січ” чи “Тризуб” чи “УСК”, чи “Леви”, чи КЛК є громадськими клітинами і спільно з іншими організаціями становлять загальну структуру нашого громадського життя. Підтвердженням виховного аспекту нашого спорту є сотні висококваліфікованих професіоналістів і повновартісних українських громадян.

Ми живемо в країні завансованого професійного спорту з усіма його позитивами і негативами. Прикладом того, що може статися, коли спорт існує тільки для себе і для долара, є оцей спектакль, що ми оглядали ще недавно в Медовлендс, на стадіоні “Джаєнтс”, де за грубі гроші з наших кишень парадувались футболісти, з колишньої слави яких залишились тільки прізвища. Цей “шов” закрився після десятих років. Ми існуємо 60 років.

Коли ми відзначаємо сьогодні святочно 60-ліття нашої “Січі”, то слід згадати не тільки недільних героїв, але й понеділкових. Колись в 1950-их роках, в Англії був змагун-футболіст Лен Шеклтон, який грав в клубі Сандерленд. Шеклтон не був типовим англійським змагуном, він був індивідуалістом і своєрідним артистом на мураві. Він був у вічному конфлікті з “естаблішментом”, тому й у своїх спогадах залишив організаторам футболу одну порожню сторінку.

Я певний, що коли ми будемо писати наші спогади, то згадаємо краще наших понеділкових героїв — тих, що возять нас на змагання, що дбають про однострої, що ночами засідають і радять над якнайкращим вивінуванням недільних героїв. Їм теж належить признання за конечну, не завжди вдячну, працю.

Вкінці, на порозі сьомої декади хотілося б побажати “Січі” не відступати від тих трьох постулатів, постулатів живучости, динаміки і українського кореня.

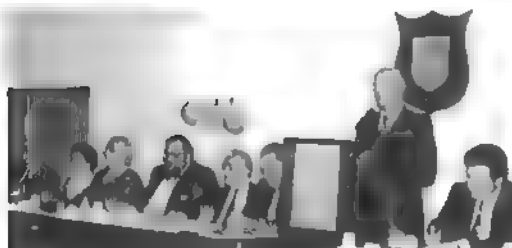
На місці тут буде пригадати, що власне в наступному 1986 році припадає 50-ліття від першої і одинокої української Олімпіади, що їй в 1936 році, в році, коли Джессі Овенс здобував свої золоті медалі в Берліні на злість Гітлерові, понад 1,000 наших спортсменів влаштували українську Олімпіаду у Філадельфії. Справді великим почином для “Січі” на спілку з “Тризубом”, може й УСК-ом, було б влаштувати таку другу Олімпіаду. Наші

приятелі з “Тризуба” вже мають гарну оселю, що є окрасою і здобутком громади і яка могла б бути місцем таких ігрищ. Я певний, що наша молодь вітала б з вдячністю такий почин, а це мало б і свою вимову для наших братів і сестер в Україні.

Не менш важливим почином, що його привітала б молодь тепер і в майбутньому, була б побудова за ініціативою “Січі” і при співпраці громади, великого культурно-спортивного осередку, який був би великим стимулом для ще більш жвавого розвитку нашого спортивного, культурного, громадського і товариського життя. Уважаю, що всі тут присутні, як і ті, яких вони репрезентують, долучаться до моїх побажань “Січі” успіхів в тих і всіх її планах і починах в дорозі до 70-ліття.

СВЯТКУВАННЯ 70-РІЧЧЯ УСВТ “Ч. СІЧ”

Бриджвотер, 22 жовтня 1994 р. — Тут в приміщеннях Голідей Ін, відбулися врочисті святкування, якими завершено сьому декаду плідного існування Українського Спортивно-Виховного Т-ва “Чорноморська Січ”. Святкову програму у великій бенкетовій залі, заповненій членами, симпатиками й спортсменами та гостями-репрезентатами багатьох організацій в цьому числі і з України, відкрив голова Т-ва Мирон Стебельський, який привітав присутніх, згадав тих, що відійшли у Вічність — їх вшановано однохвилинною мовчанкою. Познайомивши, коротенько, гостей із славним минулим й сучасним Т-ва, даліше ведення святковою програмою, перейняв д-р Нестор Олесницький, спортивний вихованець УСВТ “Ч. Січ”, відомий в минулому чоловічий відбиванкар, в сучасному гольфіст. Ще перед молитвою, господар представив почесних гостей за головним столом, між якими були: М. Стебельський — голова Т-ва, І. Олексин — голова УБСоюзу, О. Благітка з дружиною — касир УНСоюзу, Я. Івахів з дружиною — фінансовий секретар Координаційної Ради УККА, ведучий програмою д-р Н. Олесницький з дружиною, о. Ф. Щадяк — парох української кат. церкви в Ньюарку, К. Семанишин — репрезентантка СУК “Провидіння”, д-р Б. Шебунчак — УАКРада і ОДВУ та О. Труш — секретар Т-ва. При святкових столах на залі: Я. Кендзьор — депутат ВР України, В. Сушко із 7-членною делегацією з м. Калуша, якого він є посадником і депутатом до обласної Ради Івано-Франківщини, С. Ковальчук — секретар УБСоюзу, Ю. Клапшак з дружиною — фінансовий секретар

На бенкеті з нагоди 70-Річчя Т-ва 22 жовтня 1994 р. в приміщеннях Голідей Інн в Сомервіл, Н. Дж.

A banquet on the occasion of the 70th Anniversary of "Sitch", held at the Holiday Inn in Somerville, N. J., on October 22, 1994.

Членів і гостей на святкуванні 70-Річчя Т-ва в 1994 р. виступає депутат Верховної Ради України – Ярослав Кендзьор.

Yaroslav Kendzior, a member of Ukraine's parliament, is addressing members and guests at the 70th Anniversary of "Such" celebration in 1994

Група юнаків "Ч. Січі" на Ювілейних святкуваннях Т-ва в 1994 р.

A group of Such juniors at the Anniversary festivities of Ch. Sich in 1994.

Пісня "Ч. Січі" слова і музика д-ра Т. Шегедина, аранжер А. Микитюк з нагоди Золотого Ювілею Товариства.

УБСоюзу, Я. Таморуг з дружиною від УСК-у Нью Йорк, О. Лотоцька СК СУМ "Крилаті" Йонкерс, Р. Бойко УНДім Ірвінгтон, Б. Куриляк — 1-ша Дивізія УНА, В. Закорченний ООЧСУ, І. Ісаїв з дружиною — УСЦАК Делегатура-Схід, Б. Ольшанівська — АГРУ делегація Кредитівки в Ньюарку в складі: І. Ляшок з дружиною, О. Цяпка з дружиною, А. Гречак з дружиною і Д. Твардовська — усі з Ради Директорів.

Після молитви, що її перевів о. Шадяк, господар запропонував тост шампанського на честь Ювілята і побажав смачної вечері.

В дальшому ході програми д-р Олесницький відчитав ряд привітів, що наспили від багатьох державних чинників, організацій, визначних політичних і суспільно-громадських діячів, в цьому числі з України.

"Я з приємністю вітаю УСВТ "Ч. Січ" в часі коли Ви святкуєте 70-річчя... На протязі 70-ти років Ваше Т-во не переставало будувати на ідеях атлетичного "спортсменшіпу" і взаємного респекту. Сила Вашої організації впливає із заповіту духа основників до Ваших сучасних зобов'язань до спільних цілей. Гратулюю Вам за осяги і передаю найкращі побажання на майбутні многі літа!

Билл Клінтон —
президент ЗСА

"Я радий з нагоди Ювілею передати Вам мої особисті побажання усім, що зв'язані з УСВТ "Ч. Січ"... З нагоди Вашого 70-річчя, я особисто хочу подякувати Вашій видатній організації і її членам за намагання, що Ви проявляєте в громаді і для Вашої країни... Прошу прийняти мої гратуляції з нагоди цієї спеціальної події. Сподіюсь на дальшу співпрацю з Вами в майбутньому".

Ал Гор —
віце-президент ЗСА

"Дорогі приятелі! З приємністю пересилаю гратуляції усім, що святкують 70-річний Ювілей УСВТ "Ч. Січ". З цієї нагоди є на місці відзначити цю важливу роль, яку Ваша організація відіграла не тільки для заохоти молоді до активної участі в спорті в різних вікових групах, але і пропагувала етнічну гордість та єдність Вашої громади. Як губернаторка, схвалюю намагання Вашого Т-ва вдержувати молодих людей активними в спорті. Нью Джерзі є

щасливе мати таку організацію, як Ваша, що стільки робить для покращання нашого суспільства. Найкращі побажання і приємних святкувань! З пошаною, Ваша

Крістін Тодд Вітман —
губернаторка Нью Джерзі

Щирі і захоплюючі gratulatory листи прийшли від сенаторів: Билла Бредлі, Френка Лотенберга, конгресмена Герба Кляйна, посадників міст Ньюарку, Ірвінгтону, урядів області Ессекс і ряд інших.

Дорогі друзі! Національний Олімпійський Комітет України шле Вам щирі вітання з святочної нагоди 70-літнього Ювілею та побажання подальших щедрих ужинок на культурно-спортивній ниві. Поважний вік та перша благородна сивина — то лиш свідчення довголітньої жертвної праці на тяжкому мозольному шляху не одного покоління ушлявлених лицарів “Чорноморської Січі”, помислами і діями яких завжди керувала гаряча любов до України, до отчого Краю. То ж бажаємо Вам сили, здоров'я, насаги, дорогі січовики. Хай завжди молодими і незламними залишаються Ваші тіло і дух, щоб козацькому роду не було переводу. НОК України сподівається на подальшу плідну співпрацю, що є доброю запорукою нашого поступу на шляху до розбудови Олімпійського Руху. З глибокою повагою

В. Кулик —
перший віце-президент НОК України
Б. Башенко —
генеральний секретар НОК України

Подібні змістом листи наспіли від: С. Т. Профспілок “Україна” Львівської Обласної Ради за підписами М. П. Василичина — голови і Ю. Є. Кордіяка — члена Т-ва, від Львівського Державного Інституту Фізичної Культури, підписали: М. С. Герцик — ректор, Ю. В. Петришин — голова осередку УСА і П. Мартин — голова Студентського братства, Української Спортивної Асоціації, Львівської організації, підписаний — Є. Приступою — голова і В. Мельником — голова оргкомітету і ряд інших. Письмові привіти переслали, листовно теж: СТ “Україна” Торонто, УСК Нью Йорк і УСО “Тризуб” Філадельфія. Щирі й теплі привіти виголосили в часі бенкету: Я. Кендзор — депутат ВР України, В. Сушко — посадник м. Калуща, І. Олексин від

Розділ п'ятий

“СІЧОВИКИ” НА ОЛІМПІЯДАХ

На протязі своєї історії десятки найвидатніших спортсменів УСВТ “Чорноморська Січ” брали участь в світових та інших Олімпіадах, в яких репрезентували ЗСА, українців, або свій спортивний осередок.

Відомо, що в олімпійській збірній ЗСА виступав Зенон Снилик, він кількакратно був вибраний до олімпійської збірної Америки з копаного м'яча, яка однаке здобула собі право брати участь тільки в Мельбурні, Австралії в 1956 р.

Другим олімпійцем ЗСА був плавак Рон Карнаух, що змагався в Олімпіаді в Барселоні, Еспанія в 1992 р. На жаль, він пережив трагедію, коли перед його виступом на трибуні олімпійського басейну, нагло на удар серця помер його батько.

Ряд футболістів, вихованців “Ч. Січі”, в різних роках були вибрані тренерами Федерації до олімпійської збірної ЗСА але з різних причин не змагалися в її складі (студії, брак громадянства і інше). Такими були — Мирон Воробець, Володимир Каздоба, Микола Павлишин.

В 1980 році в Етобікок, Канада, відбулася 1-ша Вільна Олімпіада, що її організували балтійці (латвійці, литовці, естонці) і українці із співучастю УСЦАК, тобто, її спортивних діячів.

“СІЧОВИКИ НА 1-Й УКРАЇНСЬКІЙ ОЛІМПІАДІ, ЩО ВІДБУЛАСЯ 7-10 ВЕРЕСНЯ 1936 РОКУ У ФІЛЯДЕЛЬФІ

Змагання цієї першої Української Олімпіади в ЗСА пройшли на різних спортивних базах міста Філядельфії:

1. Плавання в басейні Централ УМСА на Арч Стріт.
2. Легка атлетика, відбиванка і бейсбол на спортовій площі Нортгіст Гай Скул при вулиці Кембрія.

На об'єктах тієї ж середньої школи відбулася мистецька програма, балетних і народних танців.

В складі репрезентації "Ч. Січі", що в спорті на американських аренах виступала і деколи в сучасності виступає під назвою "Newark Ukrainians", на цій Українській Олімпіаді змагалися: Іван Танго, Василь Світана, Микола Шевкун, Микола Вовчак, Стефан Якусь, Михайло Сурма, Віктор Романишин, Данило Шумейко і Іван Попаца.

На жаль, точних технічних вислідів і кількість здобутих медалів наші предки не записали, важко знайти і загальні виследи тієї І-ї Української Олімпіади. З єдиної записки, знайденої в архіві Т-ва, виходить, що плаваки "Ч. Січі" в клубовому точкуванні здобули 3-тє місце і бронзову, дружинову медалью. Брак цих інформацій ще раз підтверджує важливість видань історії чи ювілейних публікацій фактів з діяльності наших спортових осередків, щоб майбутній історик українського спорту в діаспорі міг знайти про них джерельні матеріали.

"СІЧОВИКИ" — УЧАСНИКИ ВІЛЬНИХ, МІЖНАРОДНИХ ОЛІМПІАД

І-ша В. Олімпіада в Етобікоок, Канада — 1980 р.

Від УСВТ "Ч. Січ" співорганізаторкою жіночої відбиванкової репрезентації українців була Дарія Твардовська. В складі жіночої відбиванкової дружини від "Ч. Січі" виступали: Люся Тицька, Дарія Твардовська, Ірка Дармохвал, Петруся Гол, Беті Каськів і Леня Бірміггам. Остаточно ця жіноча збірна українок здобула бронзову медалью. (В складі тієї збірної виступали теж спортсменки з Торонто і Клівленду). Крім цих спортсменок, від УСВТ "Ч. Січ" до збірної копаного м'яча ввійшли: Андрій Бакун і Володимир Ткач; обидва причинилися до успіху збірної, що здобула для українців золоту медалью.

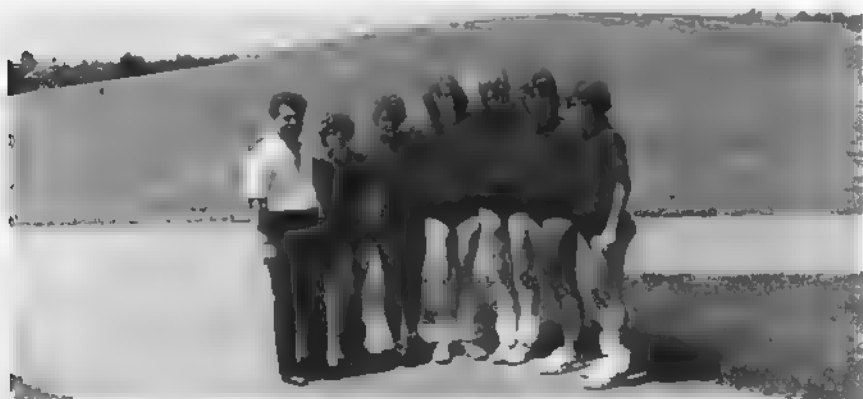
Згідно з пляном цих народів, до яких приєдналися теж вірмени, коли в 1984 році, в цьому ж місті Канади відбулася II-га Вільна Олімпіада.

І цим разом УСВТ "Ч. Січ" відіграло значну роль в організації, переведенні ігор та включенні до збірної першорядних

Футболісти "Ч. Січі" в збірній України ЗСА і Канади, що здобула на Вільній Олімпіаді в 1980 р. золоту медаль. Перший зліва – Андрій Бакун, 4-й в ряді – Володимир Ткач.

Soccer players from "Ch. Such" who played on the Ukrainian All-star Team of the USA and Canada, the gold-medal winners of the Free Olympiad in 1980. From the left, first – A. Bakun, fourth – V. Tkach.

Група гравців "Ч. Січі", що в 1980р. в складі збірної УСЦАК на Вільній Олімпіаді в м. Етобікоок, Канада, здобули бронзові медалі. Стоять зліва. О. Твардовський-опікун дружини, Д. Твардовська (спів-організаторка збірної), Л. Тицька, Б. Каськів, Л. Бірмінггем, І. Дармохвад, П. Гол.

A group of "Such" women's volleyball players, who as members of the USCAK All-star team won the bronze medals in the Free Olympiad in Etobicoke, Canada, 1980. Standing, from the left O Twardowsky, team manager, D. Twardowsky (who helped organize the All-star team), L. Tycky, B. Kaskiw, L. Birmingham, I. Darnochwal, P. Hol.

Рон Карнаух – чоловічий плавець “Ч. Січі”, чемпіон, рекордист УСЦАК 1996 р. Олімпієць ЗСА, учасник Олімпіади в Барселоні, багатократний чемпіон ЗСА, міжнародних змагань і світових першостей. Свого часу перед Олімпіадою в Атланті 1996 р., Рон виявив бажання виступати в збірній України, але через бюрократичні труднощі відносно набуття громадянства України, це бажання не здійснилося.

Ron Karanauh, the top swimmer of “Ch. Sich”, an USCAK champion and record-setter in 1996, USA Olympian, participant in the Barcelona Olympics, many times U. S. champion, winner of international competitions. At one point prior to the 1996 Atlanta Olympiad, Ron expressed his desire to represent Ukraine as a member of its Olympic team in Atlanta, but due to the bureaucratic difficulties involved in obtaining the necessary Ukrainian citizenship, Ron’s wish was not fulfilled.

Надія Ставко, кол. багатократна чемпіонка України, со-ветської імперії і міжнародних змагань, учасниця Олімпіади в Монреалі в збірній СРСР, в сучасності тренерка пла-нацької ланки “Ч. Січі” (вона теж кількакратно чемпіонка УСЦАК)

Nadiia Stavko, formerly many times swimming champion of Ukraine and of the Soviet Union, as well as winner of international competitions, participant in the 1976 Montreal Olympiad as member of the USSR team, is presently coach of the “Ch. Sich” swimming division. She has also won the USCAK championship several times.

спортсменів.

І так, цим разом, співорганізатором збірної копаного м'яча українців був Омелян Твардовський, співорганізатором збірної тенісу — д-р Зенон Матківський.

Цим разом до складу збірної українців копаного м'яча від “Ч Січі” ввійшли - Андрій Бакун, Павло Гунчак, Володимир Ткач і Маріян Хамуляк. Збірна українців копаного м'яча знову здобула золоту медаль.

В чоловічій групі тенісу від “Ч. Січі” змагався Ерик Матківський, який здобув срібну медаль. В жіночій групі — Оленка Матківська і Люба Матківська, обидві від “Ч. Січі”, причинилися до здобуття українками — золотої медалі.

II-га Украївська Олімпіада в 1988 році

Ця друга за числом, після 1936 року, українська спортова Олімпіада відбулася під патронатом і тісній співпраці Проводу УСЦАК в днях — 28-30 травня 1988 року у Філадельфії. Успішним господарем цієї Олімпіади був місцевий спортовий осередок “Тризуб”.

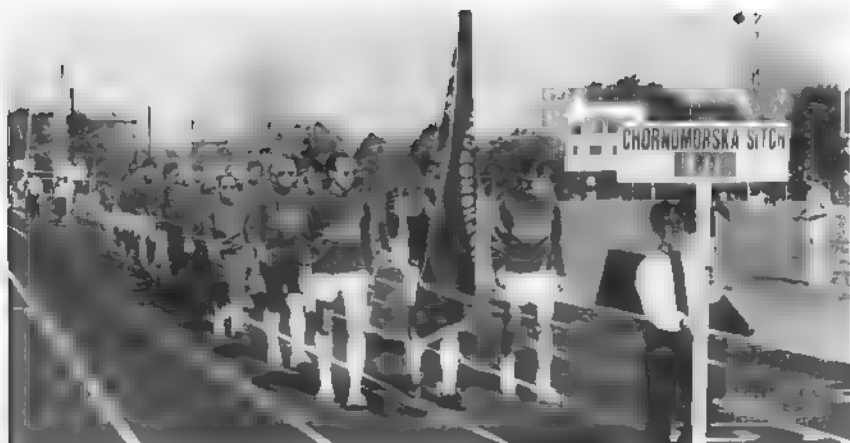
В проводі і переведенні ігор взяли участь, на різних постах, ряд діячів УСВТ “Ч. Січ”, які рівночасно входять до проводу УСЦАК.

І так голова Т-ва Мирон Стебельський (він же голова УСЦАК) входив до Верифікаційної Комісії.

Заступник голови і керівник спорту “Ч. Січі” — Омелян Твардовський (він же пресовий референт УСЦАК) входив до пресової Комісії.

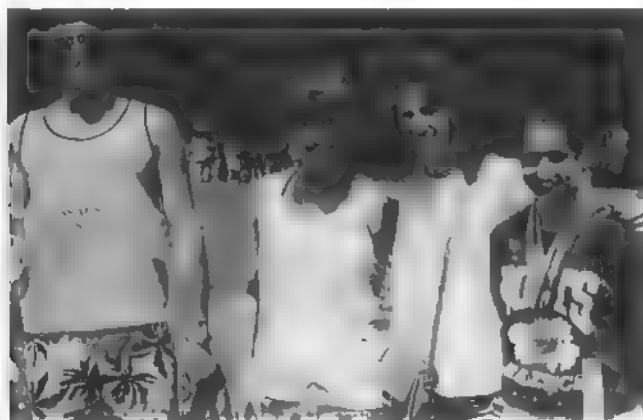
Другий заступник голови “Ч. Січі” — Євген Чижович, був провідником турніру копаного м'яча. Імпрезовий референт Т-ва — Олесь Напора і англомовна секретарка “Ч. Січі” Христина Процюк процювали в проводі відбиванкового турніру.

Ланковий плавання “Ч. Січі” д-р Роман Слиз був головним провідником плавацьких змагань Олімпіади. Провідниця плавацького активу “Ч. Січі” Марійка Бокало була секретаркою плавацьких змагань. Провідник ланки настільного тенісу “Ч Січі” Юрій Храчевич був головним провідником змагань настільного тенісу. Провідник шахової ланки “Ч. Січі” д-р Орест Попович (він же ланковий шахів УСЦАК), працював в Проводі шахових змагань. Члени Управи “Ч. Січі” О. Колодій і Ю. Тарасюк (вони ж

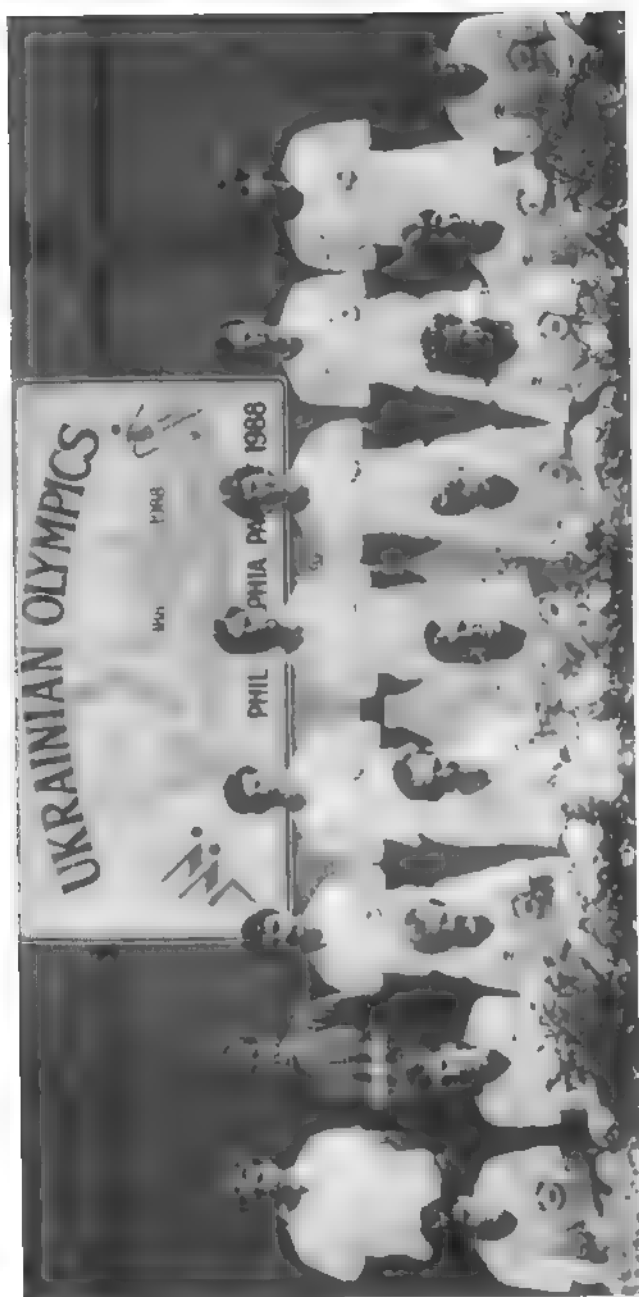
Частина спортової делегації "Ч. Січі" на Українській Спортивній Олімпіаді 1988 р. і Філадельфії.

Part of the "Sich" Contingent at the Ukrainian Olympiad in Philadelphia in 1988.

Частина плавальної дружини "Ч. Січі" на Українській Спортивній Олімпіаді у Філадельфії в 1988 р. Стоять зліва: Г. Кушнір, який здобув дві золоті, одну срібну і дві бронзові медалі, К. Горнич (через контузію не змогла змагатися), М. Кушнір, яка здобула 4-срібні медалі і А. Кушнір – рекордистка, яка здобула 5 золотих медалів.

Part of the "Sich" swimming team at the Ukrainian Olympiad in Philadelphia, 1988. Standing from the left: H. Kushnir, winner of 2 gold, 1 silver and 2 bronze medals, K. Hornykh (unable to compete because of injury), M. Kushnir, winner of 4 silver medals among women and A. Kushnir, the record-winner with 5 gold medals among women.

І-ша дружина копаного м'яча, що в 1988 р. здобула звання чемпіона і золоті медалі Української Спортової Олімпіади у Філадельфії. Клячуть від ліва: А. Гавдик, І. Чижович, Е. Палидович, З. Лужняк, Б. Недільський, П. Тадрик, Ю. Клек, А. Бакун. Стоять від ліва: Е. Чижович – провідник і тренер, М. Хамулак, Б. Куцина, Е. Сакевич, М. Дворський, Ю. Бакун, Т. Билецький, В. Науменко.

The "Sitch" soccer team that won the championship and the gold medal at the Ukrainian Olympiad in Philadelphia in 1988. Kneeling from the left: A. Gawdiuk, I. Chyzowych, E. Palydovych, Z. Luzhniak, B. Neditsky, P. Tadryk, Yu. Klek, A. Bakun. Standing from the left: E. Chyzowych – manager and coach, M. Chamulak, B. Kucyna, E. Sakevych, M. Dvorsky, Yu. Bakun, T. Bilecky, V. Naumenko.

члени легкоатлетичної ланки УСЦАК), перевели легкоатлетичні змагання

ПЕРША ДРУЖИНА КОПАНОГО М'ЯЧА (ФУТБОЛУ)

Маріян Хамуляк (воротар), Ярій Бакун, д-р Володимир Бакун, Богдан Куцина, Едвард Палидович, Едвард Сакевич, Микола Дворський, Петро Тадрик, Віктор Науменко, Ігор Чижович, Зенон Лужняк, Тома Білецький, Юрій Клек, Андрій Гавдяк, Богдан Недільський.

(В тому складі дружина "Ч. Січі" виграла турнір і золоту медалью).

ЮНАЦЬКА ДРУЖИНА КОПАНОГО М'ЯЧА (ФУТБОЛУ)

Тарас Науменко — воротар, Євген Чижович, Михайло Чижович, Гриць Сергійв, Ярослав Твардовський, Олесь Василяк, Марко Захарків-Рікійо, Андрій Журавель, Михайло Максимів, Степан Даник, Тарас Федоренко. Провідники дружин: Є. Чижович, А. Бакун і В. Василяк. (Ця юнацька дружина "Ч. Січі" здобула бронзову медалью).

ЖІНОЧА ВІДБИВАНКОВА (ВОЛЕЙБОЛУ) ДРУЖИНА

Соня Моравська-Галій, Марія Орел-Вітман, Наталка Моравська, Стефанія Лопатовська, Олександра Тершаковець, Андрея Тершаковець, Оля Остап, Маріянна Дяченко. Провідник і тренер дружини Павло Галій. (Здобула срібну медалью).

ТЕНІСОВА ДРУЖИНА

Зеня Матківська, Віра Сивенька і Ерик Матківський. Провідник д-р Зенон Матківський. (Усі троє тенісисти "Ч. Січі" — здобули золоті медалі в своїх групах).

ПЛАВАЦЬКА ДРУЖИНА "Ч. СІЧІ"

Андрея Кушнір (здобула 5 золотих і одну срібну медалів), Григорій Кушнір (2 золоті, 1 срібну, 2 бронзові медалі), Таїса Бокало (5 срібних), Олександр Гук (по одній — золоту, срібну і бронзову), Катерина Козак (1 золоту і 2 бронзові), Маруся Кушнір (4 срібні), Галя Кресько (2 бронзові). Провідниця дружини — Марійка Бокало.

ДРУЖИНА НАСТІЛЬНОГО ТЕНІСУ

Іван Ярема (здобув дві золоті медалі), Володимир Лойко (1 золоту і 1 срібну), Юрій Храпевич (1 срібну медалью). Четвертими вийшли Степан Сосяк і Христина Маркусь. Провідник дружини —

Юрій Храневич.

ШАХОВА РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ “Ч. СІЧІ”

Д-р Орест Попович (здобув 1-ше місце **золоту медалью**), Лев Блонарович (2-е місце і **срібну медалью**). Дальші місця зайняли — Дмитро Кулик і Степан Місіло. Провідник репрезентації д-р Орест Попович.

ЛЕГКА АТЛЕТИКА

Єдиний репрезентант “Ч. Січі” в цій ділянці спорту в скоку з жердиною здобув 1-ше місце і **золоту медалью**.

ГОЛЬФ

З ланки “Ч. Січі” виступали — Нестор Олесницький, В. Цмайло, П. Винарчук і В. Винарчук, але до медалевих вершин не наблизилися. Провідник дружини — Н. Олесницький.

ВИДАТНИЙ ОСЯГ ДРУЖИН І СПОРТОВЦІВ УСВТ “ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ” НА УКРАЇНСЬКІЙ СПОРТОВІЙ ОЛІМПІЯДІ — 1988 РОКУ

Згідно з вислідами ігор Української Олімпіади, що відбулася в рамках святкувань 1000-річчя Хрищення України, збірна УСВТ “Ч. Січ” здобула 18 золотих, 17 — срібних і 11 — бронзових медалів.

Спортівці “Ч. Січі” — єдині учасники цих Олімпійських Ігрищ, які здобули медалі в 7-и із усіх 8 видів спорту, що свідчить не тільки про многогранну активність Т-ва, але і якісний стан праці та бездоганну підготовку.

На протязі своєї 75-річної, під кожним оглядом корисної для української громади діяльності, УСВТ “Ч. Січ” відзначилося успішною працею в спортивно-виховній ділянці та гідно репрезентувало організований український спорт на всеамериканській й міжнародній аренах.

Порівнюючи із своїми обмеженими фінансовими спроможностями, браком власних спортових об’єктів та невеликим персоналом, ці досягати дійсно величаві.

До них УСВТ “Ч. Січ” саме додала черговий великий подвиг, згаданий вже першества Української Олімпіади, яке “Січові” спортсменів здобули з сильними конкурентами братніх спортових осередків в цьому числі двох краєвих збірних СУМ-у і Пласту Як завжди, пописалися теж чолові діячі УСВТ “Ч. Січ”,

які у великій мірі своєю жертвенною працею причинилися до успішного переведення цієї Олімпіади. Цими новими осягами спортсменів і спортивних діячів УСВТ "Ч. Січ" ще раз доказали, що вони заслуговують на всесторонню піддержку українського громадянства цілого степу Нью Джерсі.

Олімпійці українського походження на плавацьких і тенісних першостях УСЦАК в 1996 році. Стоять від ліва: М. Стебельський — голова УСЦАК, Роні Карнаух — учасник Олімпіади в Барселоні в дружині плавання ЗСА, член УСВТ "Чорноморська Січ", Надя Ставко — учасниця Олімпіади в Монреалі в збірній плавацької дружини бувшого СРСР, членка і тренерка плавання УСВТ "Ч. Січ", Зенон Снйлик — учасник Олімпіади в Мельборні, Австралія в дружині копаного м'яча ЗСА, член УСВТ "Ч. Січ", один з провідників тенісних першостей УСЦАК, О. Твардовський — заст. голови УСВТ "Ч. Січ" і член Управи УСЦАК, о. Напора — член Управ УСВТ "Ч. Січ" і УСЦАК.

Olympians of Ukrainian origin at the 1996 USCAK tennis and swimming championships. Standing from left: M. Stebelsky — President of USCAK; Ron karnaugh — a member of the USA swim team at the Barcelona Olympics, now a member of "Ch. Sitch", Nadia Stavko — a member of the swim team of the former USSR at the Montreal Olympics, now a member and swimming coach of the UAEA "Chornomorska Sitch"; Zenon Snylyk — participant in the Melbourne Australia Olympics as the captain of the U.S. soccer team, a member of "Ch. Such" and one of the directors in the USCAK tennis championship; O. Twardowsky — vice-President of the UAEA "Chornomorska Sitch" and a member of USCAK management; O. Napora — a member of both the "Ch. Such" and of USCAK managements.

КІНЦЕВА ТАБЕЛЯ
здобутих медалів на Українській Спортивній Олімпіаді
в Філадельфії

Назва Товариства	Здобути медалі			Разом
	Золоті	Срібні	Бронзові	
УСО «Тризуб», Філадельфія	15	18	19	52
УСВТ «Чорн. Січ», Ньюарк	18	17	11	46
СУМ. ЗСА	7	12	15	34
ОУМ Пласт. ЗСА	10	3	9	22
ОУМ Пласт, Монреаль	8	3	2	13
УАСТ «Львів», Чикаго	2	6	0	8
УАСТ «Львів», Клівленд	3	3	1	7
УАСТ «Черника», Дітройт	2	2	2	6
СТ «Україна», Торонто	1	2	1	4
Укр. Голф. Клуб, Чикаго	1	1	1	3
Укр. Голф. Клуб, Меріленд	0	0	1	1
УСК. Нью Йорк	0	0	1	1
Разом	67	67	63	197

Табеля вищої дивізії Футбольного Турніру

Здобути очок	Назва Товариства	Число здобутих очок	Число програніх очок	Число програніх очок	Результат	Голи
1	УСВТ «Чорн. Січ»	5	3	1	2	8
2	СУМ «Крилато»	6	2	0	4	8
3	УСК. Нью Йорк	6	3	2	1	7
4	УСО «Тризуб»	6	2	2	2	6
5	УАСТ «Львів»	6	2	2	2	6
6	УАСТ «Черника»	6	2	2	2	6
7	СУМ «Крилато»	6	0	5	1	1

Табеля здобутих медалів плаваючих змагань

Назва Товариства	Здобуті медалі			Разом
	Золоті	Срібні	Бронзові	
УСВТ «Чорн. Січ», Ньюарк	9	13	10	32
УСО «Гризуб», Філадельфія	11	9	11	31
ОУМ Пласт, Монреаль	8	3	2	13
СУМ. ЗСА	0	3	3	6
ОУМ Пласт. ЗСА	0	0	1	1
Разом	28	28	27	83

Табеля здобутих медалів тевісових змагань

Назва Товариства	Здобуті медалі			Разом
	Золоті	Срібні	Бронзові	
УСО «Гризуб», Філадельфія	1	2	2	5
УСВТ «Чорн. Січ», Ньюарк	3	0	0	3
УАСТ «Львів», Клівленд	0	2	1	3
УАСТ «Львів», Чикаго	1	1	0	2
ОУМ Пласт. ЗСА	0	0	2	2
Разом	5	5	5	15

Табеля здобутих медалів змагань настільного тенісу

Назва Товариства	Здобуті медалі			Разом
	Золоті	Срібні	Бронзові	
УСО «Гризуб», Філадельфія	1	2	3	6
УСВТ «Чорн. Січ», Ньюарк	3	2	0	5
УАСТ «Чернівець», Дітройт	1	1	2	4
Разом	5	5	5	15

Табеля здобутих медалів підбиванкових дружин

Назва Товариства	Здобуті медалі			Разом
	Золоті	Срібні	Бронзові	
ОУМ Пласт. ЗСА	2	0	1	3
СУМ. ЗСА	1	1	1	3
УСО «Тризуб», Філадельфія	0	1	2	3
УАСТ «Львів», Клявельд	1	0	0	1
УСВТ «Чорн. Січ», Ньюарк	0	1	0	1
УАСТ «Черника», Дітройт	0	1	0	1
Разом	4	4	4	12

Табеля здобутих медалів шахового турніру

Назва Товариства	Здобуті медалі			Разом
	Золоті	Срібні	Бронзові	
УСВТ «Чорн. Січ», Ньюарк	1	1	0	2
УСО «Тризуб», Філадельфія	0	1	0	1
Разом	1	2	0	3

Табеля юнацької дивізії Футбольного Турніру

Здобуті очкові очиски	Назва Товариства	Число здобутих голів	Число програшів голів	Число програшів голів	Голи	Голи
I	УАСТ «Черника»	3	3	0	6	11:1
II	УАСТ «Львів»	3	2	1	4	6:5
3	УСВТ «Чорн. Січ»	3	1	2	2	3:6
4	СУМ «Крилати»	3	0	3	0	3:11

Розділ шостий

ОСЯГИ НАШИХ ЛАНОК

ФУТБОЛЬНА ЛАНКА

Подібно до всіх інших спортивних осередків, футбольна ланка УСВТ "Ч. Січ" користується найбільшою популярністю. Довкруги наших футбольних дружин гуртується найбільше спортивного активу, а з ними поєднанні найкращі моральні і матеріальні успіхи Т-ва.

Перший виступ футбольної дружини "Ч. Січі" відбувся 19 серпня 1956 р. на українській оселі "Черче" в футбольному турнірі за Чашу українського щоденника "Америка". На усіх 8 учасниць, дружина "Ч. Січ", перемігши "Дніпро"-Балтимор і УСК Гартфорд, дійшла до фіналу, в якому програла з сусідньою футбольною дружиною "Січі"-Елізабет. До цих змагань "Ч. Січ" виступала в такому складі: В. Зенчук, Я. Бреніч, О. Голюка, Я. Бернеда, Ю. Гельбік, Вік, Каздоба, Є. Братах, Р. Старожитник, І. Гірник, Ю. Голюка, Р. Бойко, І. Нагірняк. Тренером на початку сезону був А. Лалічак. Восени того ж року "Ч. Січ" ввійшла до футбольної Ліги стейту Нью Джерзі Б-кляси. Під керівництвом І. Мурзи, свій перший ліговий сезон "Ч. Січ" закінчила на 4-му місці. В другому з черги ліговому сезоні 1957-58р. зорганізовано другу дружину, яка ввійшла до цієї ж Ліги, II-кляси. До складу II-ї дружини ввійшли такі змагуни: Є. Бреніч, В. Корось, О. Максимів, Р. Бутник, М. Ірась, Ф. Кіс, М. Майорчак, П. Славник, В. Манько, О. Топоровик, Б. Бортник. Керівником був Л. Климко.

Перші значніші успіхи здобули футболісти "Ч. Січ" в третьому сезоні 1958-59 р. I-ша дружина здобула чемпіонат Б-кляси і цим самим авансувала до А-кляси, II га дружина здобула аванс до Б-кляси. Того ж сезону "Ч. Січ" вийшла першуніою СУАСТ-схід і здобула Чашу УНСоюзу, перемігши в фіналі аматорів "Тризуба" з Філадельфії 4:3 В складі "Ч. Січ" того року виступали: О. Максимів, О. Голюка, М

І-ша в історії "Ч. Січі" дружина копаного м'яча, що розпочала свої виступи в "Б" дивізії в "Нью Джерсі Сакер Ліг". Поруч стоїть провідник дружини, Любомир Рудзінський.

The first "Sitch" soccer team in history, which started to compete in the B-division of the New Jersey Soccer League. On the right is the team manager, Lubomyr Rudzinsky.

Перша дружина копаного м'яча "Ч. Січі", що авансувала до вищої дивізиї "Нью Джерсі Сакер Ліг" в 1959 р. Провідники - І. Гірник і Мгр. І. Хамуляк.

The first "Sitch" soccer team that advanced to the higher division of the "New Jersey Soccer League" in 1959. J. Hirnyk and J. Hamulak managers.

Шманько, В. Коваль, О. Дуткевич, Вік. Каздоба, Вол. Каздоба, Д. Хромовський, Ю. Саварин, Р. Бутник, Я. Бренич, Є. Бренич, М. Ірась, Ю. Гельбік. Менаджерами дружини були: І. Гірник і Ю. Королевич. Тоді ж новозорганізована дружина юнаків закінчила свій перший сезон у Футбольній Лізі Юніорів стейту Нью Джерзі на другому місці. Менаджером дружини юнаків був І. Нагорняк. В складі дружини виступили: Ю. Борковський, М. Бренич, Б. Черняхівський, А. Хруцький, Ю. Дуткевич, Ю. Гординський, М. Гура, І. Кобільник, Т. Кобільник, І. Ляшок, Л. Лужняк, М. Олесницький, Б. Воробець, Ю. Торбич.

У другій половині футбольного сезону організовано наймолодшу дружину — учнів, яка була прийнята до відповідної Німецько-Американської Футбольної Ліги (доросту). Опіку над цією дружиною перейняв Є. Бренич. В складі учнівської дружини змагалися: В. Борковський, І. Бортник, А. Дуткевич, І. Гой, В. Гой, Б. Хамуляк, Кас. Каздоба, Р. Лісевич, І. Паньків, В. Паньків, П. Пасічинський, Р. Сольчаник, Л. Вільчак, В. Вільчак, М. Воробець.

Нерівним щодо осягів був для футбольного активу 4-й з черги сезон 1959-60 р. І-ша дружина закінчила свій ліговий сезон на 4-му місці, але зате здобула Трофей УРСОюзу в турнірі, що відбувся на оселі "Верховина" в Глен Спей. Юнацька дружина вперше дійшла до фіналу за Чашу юнаків стейту Нью Джерзі, в якому незаслужено програла Елізабетському СК 1:0. Учнівська дружина в своїй лізі здобула свій перший віце-чемпіонат.

Великих успіхів добилися футболісти "Ч. Січі" в черговому сезоні 1960-61 р., що був ювілейним. Вперше в своїй історії І-ша дружина здобула звання чемпіона в найвищій класі футболу, якою була А-кляса Футбольної Ліги стейту Нью Джерзі. Взавши участь у черговому турнірі СУАСТ-Схід, футболісти "Ч. Січі" здобули престижну перемогу зі сильним УСК Нью Йорк — 2:0, завдяки чому вийшли першунами — СУАСТ-Схід вдруге та знову заволоділи Чашею УНСОюзу. В своїй рецензії про цей фінал, поміщений у "Свободі", пресовий референт УСК-у п. Р. Лісняк, між ін., писав: "...Новий мистець своєю перемогою зробив гарний ювілейний подарунок своєму клубові. З приємністю нотуємо ріст УСТ "Чорноморська Січ", що стає сильною спортивною громадською організацією. Як така, вона заслуговує на повну піддержку своєї громади. Перша футбольна дружина мистця є в більшості вирівняною. І коли додати до її великого футбольного серця ще більше технічного вироблення, то будемо мати ще одну добру дружину Р. Л.".

В складі дружини-чемпіона виступали в тому сезоні такі змагуни: П. Бендето, Р. Прзімірський, А. Жолудко, Б. Марчук, В. Каздоба, О. Дуткевич, З. Шлон, Л. Луценко, М. Гура, Д. Хромовський, Ю. Саварин, Т. Паук, Е. Кірал. Менеджером дружини був І. Гірник. Юнацька дружина закінчила сезон на другому місці. В першесенських змаганнях СУАСТ-Схід наші юнаки вийшли чемпіонами, перемігши в фіналі юнаків УСК у Нью

Перша дружина копаного м'яча, започаткувала свої виступи в Американській Професійній Лізі в сезоні 1962-63 рр. В першому ряді зліва клячуть: З. Снилик, І. Савицький, Й. Махник, Ю. Рада, Вол. Чижович. Стоять зліва: О. Вислоцький – провідник, Н. Німержицький, Вол. Каздоба, Р. Сольчаник, Ю. Саварин, В. Німержицький, Е. Чижович – тренер.

The first "Slich" soccer team that began to compete in the semi-pro American Soccer League in the 1962-63 season. 1st row, kneeling from the left: Z. Snylyk, I. Savycky, J. Machnyk, Yu. Rada, V. Chyzowych. Standing from the left: O. Wislocky, manager, N. Nimerzycky, V. Kazdoba, R. Solchanyk, Yu. Savaryn, V. Nimerzycky.

І-ша дружина копаного м'яча в 1984 році, в 60-річчя "Ч. Січ". Клячуть зліва: М. Берман, М. Торій, Р. Сабо, Д. Бакун, Д. Ромейо, Р. Букачевський. Стоять від ліва М. Хамуляк воротар, Д. Брієнза, Ю. Бакун, В. Бакун, В. Ткач, Д. Зулію, В. Науменко, А. Бакун, Вол. Бакун – провідник.

The "Slich" soccer team in 1984, the 60th anniversary of "Ch. Sich". Kneeling from the left: M. Berman, M. Toriy, R. Sabo, D. Bakun, D. Romeo, R. Bukachevsky Standing from the left: M. Chamulak – the goalkeeper, D. Brienza, Yu. Bakun, V. Bakun, V. Tkach, D. Zulu, V. Naumenko, A. Bakun, Vol. Bakun – manager.

Йорк, 3:1. В складі юнаків виступали: Б. Попович, Е. Попович, Ю. Борковський, І. Кобільник, М. Бакун, А. Дуткевич, В. Вільчак, Р. Сольчаник, А. Хруцький, Вас. Каздоба, І. Паньків, Ю. Гординський, С. Береза, Б. Хамуляк. Менаджером дружини був п. Кріль.

Сезон 1961-62 р. для І-ої дружини був останнім у стейтовій Лізі. Закінчивши розгрівки в цій лізі на 3-му місці, "Ч. Січ" в кінці сезону розпрощалася з футбольною Лігою стейту Нью Джерзі, залишивши на своєму місці другу дружину. В складі І-ої дружини, яка вже в наступному сезоні змагалася в Американській Футбольній Лізі, виступали К. Гевко, І. Боянівський, Ю. Саварин, М. Павлишин, В. Каздоба, МкІнтаєр, Т. Понось, О. Дуткевич, Е. Кіралі, Т. Паук, Л. Луценко, З. Шпон і О'Донель. Менаджером був Олесь Голюка. Юнацька дружина вперше в своїй історії здобула чемпіонат і трофей футбольної ліги юнаків стейту Нью Джерзі. Склад дружини юнаків в цьому сезоні був: П. Пасічанський, Б. Хамуляк, І. Гой, М. Воробець, Вас. Каздоба, Л. Вільчак, Р. Вільчак, І. Паньків, С. Береза, М. Цинайко, П. Гой, Ю. Мирний, Р. Сольчаник, А. Дуткевич. Менаджером був П. Гой. Взявши участь в черговому турнірі СУАСТ-Схід, І-ша дружина "Ч. Січ" здобула втретє звання першуна і вже на власність — Чашу УНСоюзу.

"Чорноморська Січ" в Американській футбольній лізі

Прийняття "Ч. Січі", точніше І-ої дружини, до цієї Професійної Ліги довго дискутувалося між прихильниками українського спорту в ЗСА. Більшість прихильників "Ч. Січі" раділи з цього факту, що їх улюбленці зможуть нарівні з іншими етнічними футбольними дружинами гідно репрезентувати українське ім'я. Приступаючи до АФЛіги, тодішня Управа ясно і недвозначно заявила, що УСВТ "Ч. Січ" і далі стоятиме на здорових позиціях ведення спортової "політики" з великою вірою у власні сили, тобто — за всяку ціну вдержувати футбольну репрезентацію "Ч. Січі" в українському складі. "Віримо в силу духа і фізичну вправність українських юнаків, яких хочемо вдержати при українському спорті. Хочемо здобути чемпіонат ОРГАНІЗАЦІЇ і ЄДНІСТЬ української молоді — в першу чергу і, щойно після цього, посягати по чемпіонаті Ліги чи держави. Твердо віримо, що наше громадянство в цілому стейті Нью Джерзі підтримає нас в цій важливій ділянці українського життя".

Такі були сподівання і постанови Управи в новому сезоні 1962-63 р. З приємністю згадуємо ці факти, які, як відомо, справдилися. "Ч. Січ" високо тримає прапор українського спорту, а наша І-ша дружина в повному або дуже переважаючому українському складі, приносила справжню радість і насолоду українським любителям футболу не тільки в Нью Джерзі, але далеко поза цим стейтом: в Бостоні, Гартфорді, Фол Рівері, Філадельфії, Нью Йорку, Нью Брітені та ін. містах Сходу ЗСА. Вже в першому році в АФЛізі "Ч. Січ" не тільки закріпилась між сильними

клубами на п'ятому місці (на усіх 9), але здобула Чашу Люїса В красках "Ч. Січі" в цьому сезоні виступили: А. Голуб, Ю. Саварин, І. Боянівський, М. Павлишин, З. Снилик, Т. Понос, В. Каздоба, О. Чайка, Р. Лужняк, З. Шпон, К. Мушак, І. Савицький, Е. МкЛавд, Ю. Рада, Г. Гарвей і Л. Довгалюк. Менаджером був В. Маркус.

Юнаки в незміненому складі, під керівництвом П. Гоя, повторили минулорічний успіх і, рівночасно, дійшли до півфіналу Східних ЗСА за Чашу юнаків країни.

Чергових успіхів добилися футболісти "Ч. Січі" в сезоні 1963-64 р. На усіх 8 клубів в АФЛізі І-ша дружина "Ч. Січі" закінчила сезон на третьому місці. Того року до складу дружини на місце вибулих старших футболістів ввійшли молоді, такі як: М. Воробець, брати Вільчаки, Г. Бренич, Р. Сольчаник. З інших слід згадати: М. Черемху, Б. Спаїча і Ф. Дутру. Менаджером були Б. Чапля і П. Гой. Минулорічні юнаки перейшли до аматорської дружини, яка зайняла місце першої в "А" класі Футбольної Ліги Стейту Нью Джерзі. На усіх 10 клубів наші аматори закінчили свій сезон на 6-му місці. В складі дружини виступали: П. Пасичинський, Вік. Каздоба, І. Паньків, Б. Гой, В. Нестеренко, М. Цинайко, Д. Хромовський, В. Воробець, В. Паньків, Бакун, Баглай. Менаджером був Віктор Каздоба. Учнівська дружина, що виступила в своїй класі Німецько-Американського Футбольного Союзу, не програвши жодних змагань сезону, вийшла першунюм своєї групи. В складі нашої наймолодшої дружини виступали: Я. Вільчинський, Р. Лісевич, А. Савицький, Р. Хромовський, П. Смул, Л. Гура, О. Ткач, Д. Шкурат, І. Дзера, Ю. Чапля, Ю. Боднович, А. Яворський, Ю. Юркенич, В. Марущак, М. Іваночко, О. Крицак, Т. Олесницький, Б. Качмар. Опікунами цієї дружини були: І. Савицький і Б. Чапля.

В наступному сезоні — 1964-65 р. І-ша дружина "Ч. Січі" ввійшла до нової — експериментальної — Футбольної Ліги, якою була так зв. Східня Конференція, складена з найкращих клубів Американської Футбольної Ліги і Німецько-Американського Футбольного Союзу (оберліги). Як відомо, цей експеримент виявився цілковито невдалим, так що футбольний сезон Сх. Конференції закінчився її повним розламом. Невдало випав цей сезон і для "Ч. Січі", яка належала до сильної групи Північ. При незакінченому сезоні в цій групі (6 клубів) "Ч. Січ" була на останньому місці. Втрата вже на початку сезону кількох ключевих змагунів: М. Павлишин вибув через зламання носа, Д. Спаїч вийшов без дозволу до Каліфорнії, зламав ногу заступник Павлишина — МкКлоскі, великою мірою було причиною невдачі. Склад "Ч. Січі" тоді був А. Голуб, Ю. Саварин, Б. Блек, В. Каздоба, Дж. Янг, З. Снилик, Т. Понос, М. Черемха, Ф. Дутра, В. Нестеренко, М. Воробець, Б. Сольчаник, Дж. Гамільтон, М. Павлишин і МкКлоскі. Менаджером був Олег Вислоцький. Юнаки "Ч. Січі" в своїй Юнацькій Лізі здобули віце чемпіонат і дійшли до фіналу стейту за Чашу юнаків ЗСА. Опікуном дружини був Б. Чапля.

Перша дружина копаного м'яча "Січ", що в 1963 р. здобула в Американській Лізі Часу Люка Провідних
дружини Вол. Маркусь.

The "Sich" soccer team that won the Lewis Cup of the American Soccer League in 1963. Team manager – V. Markus

Перша дружина "Ч. Січі" взяла також участь у першенському турнірі — в зимових місяцях Шейфер Ліги, який закінчила, на усіх 8 клубів, на 3-му місці.

В новому сезоні 1965-66 р. І-ша дружина змагалася знову в АФЛізі, в якій було тоді 10 клубів. Приступаючи до цього нового сезону, Управа УСВТ "Ч. Січ" постановила і даліше втримувати І-шу дружину в українському складі. У своїй статті, в органі УСВТ "Ч. Січ" "Наш Спорт", висловлюючи погляд усієї Управи в цій важливій справі, голова Т-ва мгр. Б. Підлуський, між ін., писав: "...Ми хочемо мати українську дружину, яка мала б відповідні можливості виграти з кожним суперником, з яким зустрінеється в ліговій грі. Це не буде велика трагедія, як така дружина програє, адже м'яч круглий, однак це українська дружина по-імені і по-суті... Якщо футболісти "Ч. Січі" в цьому сезоні займуть недалеке місце від першуна в таблиці гор Американської Футбольної Ліги, граючи переважно українським складом, то Управа Т-ва з задоволенням уважатиме, що виконала своє завдання"... (Б. П.).

Так воно і сталося. Вперше від часу перебування в АФЛізі, "Ч. Січ" здобула віце-чемпіонат, а в циклі гор за Чашу ЗСА дійшла до півфіналу Сходу. Взявши участь в черговому сімковому турнірі Шейфер Ліги, "Ч. Січ" і в цьому здобула віце-чемпіонат і відповідну фінансову нагороду. В складі дружини виступили: Й. Махник, А. Юрків, І. Савицький, Ю. Саварин, А. Попович, В. Каздоба, М. Павлишин, М. Німерчинський, З. Снилик, В. Чижович, О. Чайка, Т. Понос, Ю. Рада, Р. Сольчаник, Л. Пасач. Менеджером на початку був Л. Рудзінський, а опісля О. Вислоцький. Юнацька дружина закінчила свій сезон теж подвійним віце-чемпіонатом: Футбольної Ліги Юнаків Стейту Нью-Джерсі і СУАСТ-Схід. У складі молодих віце-чемпіонів виступали: Д. Вовк, Ю. Чапля, Р. Медюх, Т. Арена, Л. Гура, П. Смух, Й. Канайда, Б. Качмар, Л. Лісевич, О. Ткач, Д. Гозій, Я. Вільчинський, М. Башерів, Б. Хамуляк. Опікуном дружини був Б. Чапля.

Футбольний актив в своєму ювілейному році

Успішно розпочали футболісти свій ювілейний сезон. Перша дружина — віце-чемпіон Американської Футбольної Ліги, в новому сезоні 1966-67 р. ввійшла до сильнішої групи Північ АФЛіги, в якій знайшлася, згідно з поділом ліговими чинниками, у першій шістці клубів з минулорічного кінцевого показника таблиці гор. Як і в минулих роках, Управа УСВТ "Ч. Січ" однозгідно з проводом футбольної ланки не змінила своєї традиційної "політики" щодо дальшого відмолодження і українізації футбольних дружин. Цим саме фактом УСВТ "Ч. Січ" різко відрізнялось від більшості інших українських спортивних осередків на Сході ЗСА, які продовжували монтувати свої репрезентативні дружини в основному з чужинського елементу. З вірою в сили і духа українських футбольних талантів, провід футбольної ланки дав можливість вповні

себе виявити дальшим молодим кандидатам, якими були: Мирон Воробець, Л. Вільчак, Б. Лялька, В. Вільчак і нарешті Вас. Каздоба, який щойно повернув з В'єтнаму. Окрім цих молодих українських змагунів, у 1-ій дружині виступали і відомі наші ветерани: В. Чижович, З. Снилик, Вол. Каздоба, Мик. Павляшин, Т. Понос, О. Чайка і А. Юрків. З чужинців, які являли собою гідне підсилення дружини, залежно від потреби входили до складу Льопера — воротар, Шорт, Тирнер і Дімейн.

Свій ліговий сезон "Ч. Січ" розпочала 11 вересня в Ньюарку, змаганнями з минулорічним чемпіоном ЗСА "Тризубом" Філадельфії. Зустріч закінчилася високою перемогою "Ч. Січі" 4:1. Про те, що вислід був не випадковий, свідчить довга серія успіхів, яких добивалися "січовики" на своїх і чужих стадіонах. Після "Тризуба", "Ч. Січ" перемогла усіх своїх чергових суперників і тільки двічі звела внічию лігові гри, з такими вислідами:

"Ч. Січ" — Бостон "Тайгерс"	4:3	"Ч. Січ" — Бостон "Тайгерс"	1:0
"Ч. Січ" — Гартфорд СК	0:0	"Ч. Січ" — Гартфорд СК	3:2
"Ч. Січ" — "Рома" СК	3:3	"Ч. Січ" — "Рома" СК	2:1
"Ч. Січ" — "Олімпія" СК	9:2	"Ч. Січ" — "Тризуб"	1:0
"Ч. Січ" — "Інтер Клюб"	2:0	"Ч. Січ" — Мадярський СК	5:1

В чверть фіналі за Чашу ЗСА "Ч. Січ" розгромила Мадярський СК Нью Брансвік 7:0.

Зимова перерва застала "Ч. Січ" в показнику таблиці гор — на першому місці, на якому наші футболісти мали добрі можливості закінчити ранньою весною свій ювілейний сезон. Рівночасно "Ч. Січ" закваліфікувалася до чергових змагань за Чашу ЗСА, де мала також усі дані ввійти до міжстейтових зустрічей.

Окрім 1-ої дружини, продовжували свої успішні виступи аматори, що змагаються в Прем'єр—Дивізії Шейфер Ліги. Дружина аматорів складалася майже цілком з минулорічних юнаків, з якими і даліше ділилися радістю і смутками їх невтомний керівник Богдан Чапля. В складі тієї дружини виступали: П. Пасічинський, Т. Залеський, Р. Медюх, І. Козак, Мар. Павлишин, І. Паньків, Ю. Чапля, М. Бакун, Л. Гура, Д. Канайда, П. Гозій, Б. Гой, Ю. Гординський, І. Белегай, С. Береза, В. Паньків, Б. Качмар і Н. Залеський.

Сезон 1967-68

В першому півріччі були активні чотири дружини, разом 60 футболістів. В згаданому часі 1-ша дружина відбула усіх (лігових, за Чаші і в закритій залі) 14 змагань з яких виграла 10, одні ремісувала, 3 програла. В кінцевому показнику таблиці гор АФЛіги, наша дружина зайняла передостаннє місце в своїй групі. В турнірі в закритій залі Шейфер Ліги, наша дружина зайняла 4-те місце на усіх 10 дружин. В складі 1-ої дружини в кінцевій стадії весняного сезону виступали: Махник,

Воробець, Касіяненко, Яковина, Ніколіч, М. Німерчинський, Снилик, Чижович, Каздоба, Л. Вільчак, Манчик, Бутенко, Воканті. Відійшли до клівлендських "Стокс" — Бест, Кузман, Бородач. До балтиморських "Бейс" — Ніколіч.

Аматорська дружина, провідником якої після Заг. Зборів був П. Гой, відбула свої три залеглі лігові змагання і остаточно зайняла 8-ме місце в показнику таблиці гор. В складі амат. дружини виступали Лісевич, Залеський, Б. Гой, І. Гой, Козак, Качмар, Смул, Гординський, Чапля, Гозій, Мандзій, Медюх, Павлишин.

Юнацька дружина під проводом І. Савицького, відбула в своїй лізі 12 лігових змагань, з яких 8 виграла, 2 ремісувала і 2 програла. Із здобутком 18 точок юнаки "Ч. Січ" здобули віцечемпіонат Юнацької Ліги Нью Джерсі. В складі дружини виступали: Лісевич, Кальба, Ткач, Дуда, Басняк, Савицький, Хромовський, Винарчук, Рій, Вишинський, Шіндлер, Юркевич, Вишинський П.

Сезон 1968-69

В сезоні було активних п'ять футбольних дружин: 1-ша дружина, що виступала в Американській Професійній Футбольній Лізі, дві аматорські "А" і "Б" в Шейфер Лізі стейту Нью Джерсі, учнівська в так зв. "Джувінайл Лізі" і новозорганізована дружина новаків, яка виступає в "Міджіт Лізі" Нью Джерсі.

Успіхи і невдачі 1-ої дружини

Свій черговий сезон відбули наші найстарші футболісти в цьому році під час весни-літа, що його зарядила Управа Американської Футбольної Ліги. Була це несподіванка для більшості клубів АФЛіги, які через коротку міжсезонову перерву не мали доволі часу до належної підготовки. Цей брак часу особливо відчула "Ч. Січ", яка в додатку не мала сталих — менаджера і тренера. Обов'язки менаджера виконував жертвенний член Управи — Леонід Гребінка. Тренером на початку сезону був В. Чижович, який через малу фреквенцію змагань на тренінгах зрештував. Згадані браки були головною причиною неуспіхів дружини в ліговій кампанії. З найбільших досягнень, що їх здобула "Ч. Січ" за лігові точки слід відмітити перемоги в половині сезону із "Спартансами" Філадельфії 4:1, з "Тризубом" двократно 3:1, "Інтером" Н.Й. 2:0, "Астрос" Бостон 6:3. Найбільших невдач зазнали наші футболісти у Вашингтоні з місцевими "Дартс" 6:0 і "Ланцерами" в Рочестері 7:0. Цю останню поразку зазнала "Ч. Січ" в резервному складі Поза цьогорічною звичайною ліговою "молотілкою" "Ч. Січ" відбула теж кілька товариських зустрічей, з яких дві були історично-міжнародні з цьогорічним чемпіоном Польщі "Легією" Варшава і "ФК Фенікс" Дурмерсгайм-Карлсруге Зах. Німеччина. Як і можна було сподіватися, чемпіон Польщі переміг "Чорноморську Січ". Ось як писала про зустріч варшавська польська преса: "...Останні змагання в ЗСА ми розіграли з

дружиною "Ньюарк Юкреніанс". Ми перемогли по твердій і гарній грі, головню в першій половині – 3:1. (Пшегльонд Спортсмен ч. 86/5156 19 липня 69)

Після повороту до Польщі, "Легія" перемогла чемпіона Румунії за Чашу Європи дружину "УТАРАД" 2:1 і 8:0. В других міжнародних змаганнях із згаданим "ФК Фенікс", "Ч. Січ" здобула заслужену перемогу 4:2. В складі 1 ої дружини на протязі сезону виступали такі футболісти. Р. Куц, Дж. Моралес, А. Плетикошич, М. Воробець, С. Гавран, В. Каздоба, О. Вернер, З. Снелик, Т. Віналез, В. Чижович, М. Олексин, Е. Поль, Дж. Сієга, Л. Вільчак, І. Бутенко, Ю. Саварин, А. Луцький. Діючому менеджерів Л. Гребінці на початку сезону деякий час помагали: В. Маркус, Л. Рудзінський і Є. Чижович.

1969-70

В чергових футбольних сезонах Американської Футбольної Ліги, Шейфер Ліги і Юнацької Футбольної Ліги Нью Джерзі, виступало усіх разом п'ять дружин "Ч. Січі". Аматорські дружини "А" і "Б" виступали в Шейфер Лізі Нью Джерзі, в якій сезон відбувався під час осінньо-весняних місяців. Сезон першої дружини в АФЛізі проходив знову під час літа. Як і можна було сподіватися, літні, вакаційні місяці спричинили великі фінансові труднощі для поодиноких клубів АФЛіги, завдяки яким не змогли закінчити сезону "Скорпйонс" Сиракюз і "Астрос" Бостон. Згідно з правилами АФЛ, обидва названі клуби були суспендовані. На своєму липневому місячному засіданні, Управа АФЛ вирішила закінчити сезон, при стані в показнику таблиці гор, згідно з якою на пропозицію представника "Ч. Січі" – П. Мельника, чемпіоном призначено "Тризуб" Філадельфія. За кількістю точок "Спартанс" Філадельфія вийшли віце-чемпіоном, а "Ч. Січ" опинилася на третьому місці. В такому порядку згадану трійку нагороджено фінансовими сумами, відповідно: 500, 300 і 100 доларів. З усіх 16 календарних змагань "Ч. Січ" відбула тільки п'ять, здобувши такі висліди:

"Ч. Січ" – "Тризуб" Філадельфія	0:0
"Ч. Січ" – "Астрос" Бостон	1:1
"Ч. Січ" – "Скорпйонс" Сиракюз	0:3
"Ч. Січ" – "Астрос" Бостон	1:2
"Ч. Січ" – "Спартанс" Філадельфія	0:4

Поза цими ліговими змаганнями "Ч. Січ" відбула товариські змагання з "Дніпром" Балтимор, що закінчилися перемогою "січовиків" 3:0

Як і в попередньому році, "Ч. Січ" відбула два міжнародні змагання: з віце-чемпіоном Польщі, дружиною "Рух" Хожув, з якою наші футболісти зазнали високої поразки 0:8 і з ФК "1906 Мюнхен" Німеччина, де "Ч. Січ" здобула ремісовий вислід 1:1. В складі "Ч. Січі" виступали в більшості власні вихованці, молоді футболісти та декілька ветеранів: П. Лісевич, О. Солтівський, І. Паньків, В. Каздоба, М.

*1-ша дружина копаного м'яча в 1971 р.
The "Sitch" soccer team in 1971.*

*1-ша дружина копаного м'яча в сезоні 1981-82
The "Sitch" soccer team in the 1981-82 season.*

Футболісти і члени Управи "Ч. Січі" відвідують пам'ятник Т. Шевченка у Вашингтоні в 1967 р. з нагоди футбольного матчу між дружинами "Ч. Січі" і місцевого клубу "Дартс".

Soccer players and officers of "Sitch" are visiting the Shevchenko monument in Washington, D.C. in 1967. The occasion was a soccer match between "Sitch" and the local "Darts" club.

Зліва І-ша дружина копаного м'яча "Ч. Січі", справа СТ "Україна" Монреаль перед товариськими змаганнями 14 вересня 1974 р. на площі Джаррі Парку в Монреалі, з нагоди 25-річчя господарів.

The "Such" soccer team (on the left) before a friendly match against the "Ukraine" Montreal team on September 14, 1974 in Montreal, marking the 25th anniversary of the host club.

В нижньому ряді — юнацька дружина "Ч. Січі", у горішньому ряді — юнацький клуб "Жупан" з м. Винник, коло Львова, перед товариськими змаганнями 1 червня 1993 р. на площі Керсі в Юніон, Н. Дж.

In the lower row – the "Sich" junior soccer team and in the upper row – the junior soccer team "Zhupan" from the town of Vynnyky in the Lviv region of Ukraine, prior to their friendly match in Union, N. J., on June 1, 1993.

Заремба, М. Німерчинський, С. Коваленко, І. Паливода, П. Паливода, В. Німерчинський, Л. Вільчак, М. Бакун, М. Фарміга, Д. Гурґач. Менеджером був Г. Паливода.

1970-71

“Ч. Січ” чемпіоном Прем’єр Дивізі, Шейфер Ліги

Футбольний сезон для першої дружини пройшов дуже успішно, вона виграла усі гри і здобула звання чемпіона, великий Трофей і аванс до найвищої класи тієї Ліги, якою є “Велика Десятка”, так зв. “Мейджор Дивізія”.

В усіх відбутих 16 лігових змагань “січовики” здобули 32:0 точок і 40:7 відношення голів, що їх стріляли: М. Фарміга 15, Л. Лужняк 10, Л. Вільчак 4, М. Заремба, І. Паливода і П. Паливода по 3, Ю. Дуда 2, В. Каздоба, В. Вільчак, О. Фарміга, І. Бутенко і Л. Ренерей по одному. Це вже третій в історії УСВТ “Ч. Січ” — чемпіонат, що його здобула в стейтових Лігах 1-ша дружина. Два попередні чемпіонати “січовики” здобули в рр. — 1958-59, 1960-61. Цьогорічний чемпіонат тим цінніший, що його досягнули наші футболісти у важкій боротьбі, рівночасно за аматорську Чашу ЗСА. Це вимагало від українських футболістів напруження, великої дози фізичних і духовних сил, виїмкової згуртованості і цілеспрямованості.

Відмічуємо, що в іграх за аматорську Чашу ЗСА “Ч. Січ” дійшла до півфіналу, досягнувши таким чином звання чемпіонів східно-атлантийських стейтів ЗСА. В іграх за цю Чашу взяло участь усіх 210 дружин ЗСА, в цьому числі 9 українських, — включно з “Ч. Січею”. Отже досягнене 3-тє місце нашими футболістами в ЗСА треба уважати за успіх, тим більше, що його “Ч. Січ” здобула в українському складі, майже власними вихованцями з одним тільки чужинцем.

Кінцевий показник таблиці гор Прем’єр Дивізі Шейфер Ліга — 1970-71 р.

	ігор	точок
1. “Чорноморська Січ”	16	32:0
2. “Італія” — Гарфілд	16	27:5
3. СК “Вісла” Б	16	18:14
4. “Португіз” — Ньюарк	16	18:14
5. “Інтер” — Петерсон Доверс	16	15:17
6. “Португіз” — Елизабет	16	15:17
7. “Палермо” СК	16	9:23
8. “Ель Кондоріто” ФК	16	7:25
9. “Олстер” ФК — Карні	16	3:29
10. “Рібера” СК (супендовані)		

Футболісти 1-ї дружини "Ч. Січі" на бенкеті "Нью Джерсі Сакер Ліг", на якому їм вручили Трофеї чемпіонів "Мейджор Дивізі", здобутих в сезоні 1971-72. В першому ряду від ліва клячуть: М. Паливода – провідник, П. Ілич, М. Фарміга, П. Паливода. В другому ряду зліва: В. Вільчак, Т. Понос, Вол. Каздоба, Л. Вільчак, М. Заремба, І. Паливода, П. Лісевич. Бракує на світлині – В. Леоніва, Вас. Каздоба, Л. Лужняка, В. Ткача, С. Касіаненка, О. Фарміга та І. Бутенка.

The soccer players of the "Stich" first team at the banquet of the "New Jersey Soccer League", where they received the championship trophies of the "Major division", which they won in the 1971-72 season. 1st row kneeling from the left: M. Palivoda-manager, P. Ilych, M. Farmiga, P. Palivoda. 2nd row, from the left: V. Vilchak, T. Ponos, V. Kazdoba, L. Vilchak, M. Leoniv, Vas. Kazdoba, L. Luzhniak, W. Tkach, S. Kasianenko, O. Farmiga, I. Butenko.

1-ша дружина копаного м'яча в зимовому сезоні 1973-74 рр. В першому ряді зліва стоять: В. Каздоба, П. Ілч, М. Фарміга, Вас. Каздоба, Я. Яничик – провідник. В другому ряді зліва: Р. Симсин – граючий тренер, Л. Білоус, В. Ткач, С. Юрчак, Л. Лужняк, С. Касіянченко, П. Лисевич – воротар.
 The "Sich" soccer team in the winter season of 1973-74. 1st row from the left: Vol. Kazdoba, P. Ilych, M. Farmiga, Vas. Kazdoba, Ya. Yanchyk – manager, L. Bilous, V. Tkach, S. Yurchak, L. Lushniak, S. Kasianenko, P. Lisevych – goalkeeper.

Крім згаданих змагань, "Ч. Січ" відбула цілий ряд товариських зустрічей і один міжнародні змагання, які закінчилися такими вислідами:

"Ч. Січ" – "Скелмерсдейл Юнайтед (амат. чемпіон Англії) 2:2

"Ч. Січ" – "Спартанс" – Філадельфія 0:1

"Ч. Січ" – Малярський СК – Вудбрідж 7:0

"Ч. Січ" – Молфета ФК 4:1

"Ч. Січ" – Малярський СК – Вудбрідж 5:2

В зимовому сімковому турнірі "Ч. Січ" здобула звання віце-чемпіона і великий Трофей "Скогліятті". В цьому турнірі "Ч. Січ" відбула 4 гри і досягнула такі висліди: "Ч. Січ" – "Молфета" СК 0:1, "Ч. Січ" – "Бразилія" ФК 3:0, "Ч. Січ" – Пассейк Юнайтед 4:1 у фіналі, "Ч. Січ" – "Скогліятті" ФК 2:4.

"Ч. Січ" першувом турніру на "Верховні" в Глен Спей, Н. Й.

Учасниками цього турніру були українські дружини з міст: Балтимор, "Дніпро", Йонкерс СК СУМА "Крилаті", Нью Йорк УСК і "Ч. Січ".

Вислід змагань турніру:

"Ч. Січ" – "Крилаті" 3:0

"Дніпро" – УСК 4:2

"Ч. Січ" – УСК 2:0

"Ч. Січ" – "Дніпро" 2:1

Кінцевий показник таблиці гор турніру

	ігор	точок	воріт
1. "Ч. Січ" – Ньюарк	3	6:0	7:1
2. "Дніпро" – Балтимор	3	4:2	6:4
3. "Крилаті" – Йонкерс	3	1:5	0:4
4. УСК – Нью Йорк	3	1:5	2:6

"Ч. Січ" здобула Чашу Райнгольда

Вперше в своїй історії 1-ша дружина "Ч. Січі" здобула Чашу Райнгольда і разом з нею поважну фінансову нагороду. Після кількарічної перерви, організатори цього турніру, німці СК Елизабет, запросили до участі "Ч. Січ", як чемпіона Прем'єр Дивізії Шейфер Ліги і першуна Атлантійського побережжя ЗСА за аматорську Чашу. В турнірі українські футболісти доказали, що їх великі успіхи в сезоні не були випадковими. Здобувши першенство своєї групи, в якій теж змагалися чемпіони ЗСА 1969-1970 і ко-чемпіони 1970-71 ДАБФ (Оберліги) - СК Елизабет, "Ч. Січ" остаточно перемогла у фіналі зустрічі Айріш Америкен ФК 2:0, завдяки чому здобула згадані цінні нагороди і ще одно звання першуна 1971 року.

Кінцевий показник таблиці гор за Чашу Райнгольда 1971 р. "А" Група

	точок	воріт
1. "Чорноморська Січ"	5:1	4:1
2. СК Елизабет	3:3	3:1
3. Італіян СК	2:4	1:3
4. Скат-Амерікенс	2:4	2:5

В "Б" групі змагалися: Айріш-Амерікенс, Елизабет, Ньюарк СК (німці), ФК Гобокен і "Бенефіка" СК, Ньюарк.

Цей футбольний турнір проходив в літніх місяцях: липень-серпень 1971 р.

Склад потрійних першунів в 1971 році:

Петро Лісевич, Степан Касіянко, Ігор Паньків, Іван Паливода, Михайло Заремба, Володимир Каздоба, Любомир Лужняк, Михайло Фарміга, Дмитро Паливода, Лев Вільчак, Юрій Дуда, Іван Бутенко, Олег Фарміга, Лев Ренерей, Володимир Вільчак, Мирон Бакун, Михайло Лощенко, Володимир Леонів і Петро Ілич. Менаджер Михайло Паливода, тренер Євген Чижович.

1971-72

Уп'яте в своїй історії 1-ша дружина здобула звання чемпіона, цим разом в найвищій класі. Шейфер Ліги Нью Джерзі, якою є "Мейджор Дивізія" (Велика Десятка). З усіх 18 лігових змагань "Січовики" виграли 16 і тільки дві зустрічі закінчили ремісовими вислідами — досягнувши в кінцевому показнику таблиці гор 32:2 точок і 54:19 відношення воріт. Голи для "Ч. Січі" здобули: М. Фарміга 15, П. Ілич 14, Л. Лужняк 9, Вол. Каздоба 4, М. Заремба 3, Вас. Каздоба 2, П. Паливода 2 і І. Паливода, В. Вільчак, В. Леонів, І. Бутенко по одному.

Попередні чемпіонати 1-ша дружина здобула в таких сезонах: 1958-59, 1960-61, 1966-67, 1970-71.

В сезоні 1971-72 наші футболісти змагалися теж за аматорську Чашу ЗСА, за яку дійшли до півфіналу. Саме в цьому півфіналі "Ч. Січ" зазнала своєї одинокої поразки сезону — в змаганнях, що відбулися в Кеонсбургу, поблизу Пітсбургу з місцевим клубом "Maggic". В іграх за Чашу голи здобули: М. Фарміга 6, Вас. Каздоба 6, М. Заремба, В. Леонів і Л. Лужняк по одному.

В цьому сезоні "Ч. Січ" відбула теж престижіві міжнародні змагання з дружиною ТУС Зенелігер Зах. Німеччина, які закінчилися ремісовим вислідом 2:2.

В сімковому турнірі "Січовики" зайняли 5-те місце і цим самим заповнили собі місце в цьому турнірі в наступному сезоні.

В літньому турнірі за Чашу і фінальну нагороду фірми броварень Райнгольда, "Ч. Січ" здобула 3-тє місце після високої перемоги з чемпіоном Америки СК Елизабет 4:0.

Склад "Ч. Січ", чемпіонів Шейфер Ліги в сезоні 1971-72: Петро Лісевич, Степан Касіяненко, Ігор Паньків, Іван Паливода, Володимир Каздоба, Михайло Заремба, Тадей Понос, Дмитро Паливода, Любомир Лужняк, Василь Каздоба, Михайло Фарміга, Петро Ілич, Володимир Леонів, Олег Фарміга, К. Гільгерс, Лев Вільчак, Володимир Вільчак. Тренер і менеджер Михайло Паливода. Господар дружини Гриць Паливода, секретар Петро Смух.

1972-73

В цьому сезоні в Т-ві існувало 5 дружин, що змагалися у відповідних дивізіях Шейфер Ліги Нью Джерсі. Як можна в цілому оцінити підсумки чемпіонатів сезону? Насамперед треба підкреслити, що більшість противників "Січових" дружин в усіх дивізіях Шейфер Ліги в звітному сезоні виступали на вищому рівні, окремі гри приходили гостріше й цікавіше, як в минулому сезоні, коли наша дружина здобула звання чемпіона. Особливо напруженим виявився для нашої 1-ої дружини, кінець сезону, коли вона через відсутність в заключних змаганнях кількох своїх ключевих футболістів, програла з двома португальськими клубами і з цим можливий чемпіонат. Остаточо "Ч. Січ" в кінцевому показнику таблиці гор зайняла 2-ге місце і була нагороджена Трофеями віце-чемпіонів.

Більш успішно вийшли наші футболісти в зимовому сезоні в сімковому турнірі Шейфера, в якому вперше в історії своєї участі в цих першенствах "Ч. Січ" здобула чемпіонат і зв'язану з ним нагороду понад 3,000 дол. В традиційному, літньому турнірі Райнгольда "Січовики" зайняли почесне 3-тє місце. Як і в попередніх 6 роках 1-ша дружина відбула свої чергові міжнародні змагання, цим разом із Зах. Німецьким клубом "Армінія" з м. Білефельду, які закінчилися перемогою гостей — 3:0. Склад дружини в цьому сезоні був: П. Лісевич, К. Гільгерс, І. Паньків, С. Касіяненко, Л. Вільчак, Вол. Каздоба, І. Паливода, П. Паливода, Т. Понос, Вас. Каздоба, В. Леонів, М. Фарміга, Л. Ренерей, П. Ілич, Л. Лужняк, Б. Хамуляк і В. Марущак. Менеджером був М. Паливода. Провідниками дружини в турнірі Райнгольда були: Л. Рудзінський, В. Басняк і І. Хамуляк. В літньому часі 1-ша дружина взяла теж участь в Ігрищах Українських Молодечих Організацій при УККА на ос. СУМА в Еленвіл і в турнірі УСТ "Тигри", Трентон, що відбувся з нагоди відкриття спортової площі. Перше місце і Чашу цього турніру здобула наша дружина, в складі якої виступило ряд молодих футболістів. Ю. Ілемський, Ю. Бакун, В. Бакун, В. Охрименко і ін.

1974-75

В сезоні в футбольній ланці УСВТ "Ч. Січ" було активних 6 дружин, до яких входило понад 100 змагунів.

1-ша дружина виступала в найвищій класі Шейфер Ліги Нью Джерсі, в "Мейджор Дивізі", в якій цим разом закінчила на 8 му місці. Не

зважаючи на Ювілейний рік Т-ва, в якому провід футбольної ланки включив до складу дружини найкращих своїх змагунів, наша футбольна репрезентація мала один з найгірших сезонів в своїй історії. Любителі цього спорту, що відвідували змагання наших футболістів, у великій більшості зазнавали розчарування, так з гри, як і спортової поведінки ряду футболістів, які неодноразово стягали на себе суспенди і упіснення із сторони суддів.

Важко було цим симпатикам пояснити собі, чому ці наші спортовці так нагло затратили питомий їм роками сильний дух, завзятість і бажання перемагати? На відповідь довелося почекати до початку чергового сезону перед яким, коли прийшла пора підписувати змагові форми, наші футболісти поставили грошові виноги "платні", на котрі не зміг погодитися провід ланки, ані Управа Т-ва.

В складі 1-ої дружини "Ч. Січі" на протязі цього сезону виступали: В. Паньків, І. Паньків, С. Касіяненко, В. Ткач, С. Юрчак, Вас. Каздоба, Л. Лужняк, М. Фарміга, І. Козар, К. Монтано, Р. Сольчаник, В. Марущак, Маза, Л. Охрименко і частинно в кінцевій фазі сезону: Ю. Бакун, Ю. Ілемський, І. Паливода і П. Паливода, та К. Гільгерс.

Мінялися дуже часто і провідники дружини, яким важко було працювати з групою ветеранів, які створювали в дружині незадоволення та в більшості неоправдані нарікання на провід ланки і Управу Т-ва. На постах менеджерів перейшли: Я. Яцук, В. Матияш, В. Басняк, І. Хамуляк, Вол. Бакун і М. Паливода.

Крім лігових ігор, 1-ша дружина відбула ще такі зустрічі: Товариську в Монреалі — "Ч. Січ" — СТ "Україна" 3:1. Ігрища Молоді — "Ч. Січ" — СУМА Сиракюзи 7:1, "Ч. Січ" — "Тризуб" Філадельфія 2:1, "Ч. Січ" — Крилаті Йонкерс 2:2.

Друга дружина здобула аванс до Вищої Ліги.

Провідником (менеджером) був Микола Гординський, якому помагали Петро Смук, В. Басняк, М. Паливода. В складі дружини виступали: Б. Ключник, Б. Басняк, Ю. Кальба, І. Гой, Р. Хромовський, Я. Вільчинський, М. Дідоха, М. Гординський, Соза, В. Паливода, Віналес, М. Паливода.

1975-76

Започаткована криза в 1-й дружині попереднього сезону продовжувалася на протязі чергового, в котрому наші футболісти дальше виступали в "Мейджор Дивізі" Шейфер Ліги Нью Джерзі. Причиною слабого сезону цієї дружини було те, що в її складі бракувало більш досвідчених змагунів і головню стабільного проводу та кваліфікованого тренера. На протязі сезону часто мінявся склад, в якому переважали юні футболісти, ще не вповні готові конкурувати з сильними і досвідченими змагунами, що виступали в складах: польських, португальських, італійських і в дружинах в "Мейджор Дивізі". У висліді усіх згаданих причин

наша дружина закінчила свій сезон на останньому місці в показнику таблиці ігор.

В турнірі в закритій залі Арморі в Петерзоні наша дружина на усіх 10 кружин зайняла 7-е місце. В складі 1-ої дружини виступали Шуц, Ю. Бакун, Презимірський, І. Паливода, Фюрило, Бирк, П. Паливода, Гіль, Б. Бакун, Ситник, Фарміга, Сантіяго, Нагорняк, Дуда, Козар, Охрименко.

Не зважаючи на останнє місце в показнику таблиці ігор, наша дружина залишилася даліше в найвищій класі згаданої ліги, завдяки реорганізації "Мейджор Дивізії", яку на біжучий сезон побільшено до 12-и дружин і поділено на дві рівнорядні групи. "Схід" і "Захід". І-ша дружина "Ч. Січі" виступала в групі "Схід".

На протязі літа І-ша дружина взяла участь в двох турнірах на оселях: "Верховина" в Глен Слей, Н. Й. і на оселі СУМА в Еленвіл. В обидвох турнірах наші футболісти зайняли 2-гі місця: дня 31 липня 1976 р. на оселі "Верховина":

1. С. К. СУМА "Крилаті" — Йонкерс
2. УСВТ "Чорноморська Січ" — Ньюарк
3. У.С.К. — Нью Йорк
4. УСО "Тризуб" — Філадельфія

1976-77

Як і в минулих двох сезонах. І-ша дружина "Ч. Січі", боролася за вдержання себе у "Мейджор Дивізії" Шейфер Ліги Нью Джерзі, що є найвищою класою в цьому Стейті. Зайнявши останнє місце в кінцевому показнику таблиці ігор, І-ша дружина випала до І-ої Дивізії тієї Ліги, в якій вже започаткувала свій новий сезон. Провід ланки копаного м'яча, на протязі сезону, зробив усі можливі зусилля для більш успішних виступів наших футболістів, але, на жаль, вони виявилися недостатніми — якщо йдеться про здобутки потрібних точок. Наша дружина, майже в усіх лігових виступах дорівнювала своїм суперникам, в більшості відкривала conto голів, однак браку більш завантаженого воротаря і змагунів на окремі ключеві позиції — кожноразно спричинював критичні ситуації, які бездоганно використовували сильні противники. Треба відмітити, що велика більшість дружин в "Мейджор Дивізії" кожного року дістають підкріплення з країн свого походження: "Вісла", наприклад має повний склад новоприбулих футболістів з Польщі, португальські і Південно-Американські клуби постійно дістають досвідчених змагунів із своїх країн. УСВТ "Ч. Січ" вже десятки років такої можливості не має і тому наша І-ша дружина вповні здана на власних вихованців, що в наших умовах забирає багато часу.

Крім лігових ігор, І-ша дружина виступала в кількох турнірах. зимою в закритій залі, літом знову на відкритій площі, в яких досягнула кращі успіхи.

В турнірі Шейфера в Петерзоні на усіх 18 дружин 6-е місце і сімковому турнірі в місяцях січні, лютому, березні в своїй групі на усіх 10 дружин — третє місце. В складі дружини на протязі сезону виступали Т. Шуц, С. Нагорняк, Ю. Бакун, Д. Бакун, В. Бакун, Т. Диркін, Вернер, Берман, Брозина, Ілемський, Б. Басняк, Охрименко, Біланич, Бердей, Костецький.

1977-78

На початку сезону, який починався восени було активних три дружини: перша, юнацька і молодших юнаків. Перша дружина виступала в І-ій Дивізії Шейфер Ліги Нью Джерзі, в якій після відбутих 22-ох змагань — на усіх 12 клубів — зайняла шосте місце. Невдало закінчився для нашої дружини турнір “Пабет Блю Ріббон”, кол. “Райнгольда”, який традиційно пройшов на початку сезону в місяцях липні-серпні на площі Фарчерс Гров в Юньйон. Здобувши одну перемогу і зазнавши дві поразки, “Ч. Січ” не дійшла до фінальних ігор за Трофей і найвищу фінансову нагороду турніру.

В складі дружини на протязі лігового сезону виступали слідуючі змагуни: О. Фурман, П. Фурман, А. Охрименко, Р. Мельник, Ю. Бакун, Д. Бакун, А. Бакун, Р. Колес, М. Берман, Ю. Ілемський, С. Касіяненко, Т. Денисюк, А. Гречний, Р. Ганич, А. Гбур, В. Леонів, І. Грицина, І. Калинович, С. Мавро. Провідником дружини в ліговому сезоні був Андрій Гбур, тренером Ігор Чупенко. Обов'язки провідника дружини в літньому турнірі “Пабет Блю Ріббон” ви конував Любомир Рудзінський.

1978-79

Коли восени 1978 р. розпочався сезон копаного м'яча, в ланці було активних 4 дружини: перша, що виступала в І-ій Дивізії Шейфер Ліги Нью Джерзі і три молодечих, які змагалися в окремих групах “Норден Кавнті Сакер Ассосіейшин”.

Перша дружина, під проводом Михайла Паливоди і його співробітників — Івана Калиновича, Любомира Рудзінського, виступала в такому складі: Ф. Бріді, Ю. Бакун, Д. Бакун, А. Охрименко, В. Миргород, С. Мельник, Ф. Данігін, Р. Ганич, А. Попович, О. Фурман, Т. Парк, І. Калинович, Б. Ілич, Г. Маїк, Р. Букачевський і І. Лещик.

Приємно відмітити, що більшість цих змагунів І-ої дружини виявили на протязі довгого сезону стабільність і дружинову дисципліну, завдяки чому в зимовому турнірі в закритій залі в Ракленд Комюніті Каледжі в 10-тижневому турнірі здобули Трофей і звання чемпіонів. В лігових іграх наша дружина відбула 18 змагань, в яких здобула 26 точок і разом нагороди і звання віце-чемпіонів І-ої Дивізії. Крім цього наші футболісти відкрили собі шлях і перейшли до найвищої класи копаного м'яча в стейті Нью Джерзі, якою є “Мейджор Дивізія” Шейфер Ліги. Як відомо, в цій Дивізії у великій більшості виступають дружини в складах професійних футболістів, що літом змагаються в клубах НАСЛ і АСЛ.

Юнацька дружина копаного м'яча "Ч. Січі", що в 1963 р. здобула чемпіонат стейту Нью Джерсі. Чашу провідникові дружини П. Гоеві вручує представник Стейтрової Ліги Ф. Грабовскі.

The Sluch junior soccer team which in 1963 won the New Jersey state championship. A representative of the New Jersey State League, F. Grabowsky, is presenting the championship cup to team manager, P. Goy.

Юнацька дружина копаного м'яча 1973 р. Перша зліва провідниця Надя Бакун.

The Sluch junior soccer team in 1973. First on the left is the team manager, Nadia Bakun.

**Кінцевий показник таблиці ігор I-ої Дивізії
Шейфер Ліги Нью Джерсі, сезон 1978-79**

Дружина	Ігор	Точок
1. Пассейк, П.А.Л.	18	32:4
2. УСВТ "Ч. Січ"	18	26:10
3. Петерсон Спорт Б-с	18	22:14
4. Лос Пампос С.К.	18	18:18
5. С.К. "Вістула"	18	17:19
6. Ошен Кавіті С.К.	18	17:19
7. Гоя С.К.	18	12:24
8. Бريدжвотер С.К.	18	11:25
9. Есекс Юнайтед	18	7:29
10. Бозкурт Ф.К.	18	6:30

В місяцях липні-серпні I-ша дружина взяла участь в традиційному турнірі "Блю Ріббон" — ДАФБ (кол. Райнгольд), в якому в своїй групі — безконкурентно здобула перше місце своєї підгрупи.

Кінцевий показник таблиці ігор I-ої групи:

Дружина	Точок	Голів
1. УСВТ "Ч. Січ"	6:0	6:0
2. Спортфрендс	3:3	5:5
3. Берг. "Кікерс"	2:4	7:5
4. Пар. "Арсенал"	1:15	4:13

Дня 20-го вересня у фіналі з першунюм II-ої групи "Багнаріс" С.К., "Січовики" виграли, вслідом — 1:0 і таким чином здобули звання першуна, головний Трофей і відповідну фінансову нагороду.

1979-80

Перша дружина виступала в Мейджор Дивізії Шейфер Ліги Нью Джерсі, тобто у найвищій класі в цьому спорті в стейті Нью Джерсі. Свій черговий сезон дружина започаткувала в місяці вересні — 1979 року під проводом М. Паливоди в складі, що в попередньому році здобув аванс з Першої Дивізії до "Мейджор", тобто: Брейді, Ю. Бакун, І. Ілич, П. Ілич, Дж. Фйорило, Ф. Данігін, Нестор, І. Паливода, П. Паливода, П. Фурман, І. Калинович, А. Охрименко, І. Лизько і ін.

В зимових місяцях перша дружина взяла участь в турнірі в закритій залі в Елізабет Арморі, в якому на усіх 30 дружин зайняла 8-ме місце. Дня 20 липня 1980 р. в турнірі, що відбувся в рамках Фестивалю Молоді на оселі "Верховина" в Глен Спей, "Ч. Січ" разом з "Крилатими" Йонкерс зайняли перше місце. Після ігор круговою системою, кінцевий показник мав такий вигляд:

1. УСВТ "Ч. Січ" Ньюарк, СК СУМ "Крилаті" Йонкерс
2. УСО "Тризуб" Філядельфія
3. УАСТ "Леви" Філядельфія

В черговому турнірі, що відбувся дня 24 серпня 1980 р на оселі СУМ в Еленвїл, "Ч. Січ" здобула 1-ше місце.

В складі дружини в другій половині сезону в часі літніх турнірів виступали: М. Хамуляк, Ю. Бакун, Д. Бакун, А. Бакун, А. Охрименко, В. Несторенко, В. Каздоба, Г. Сар, В. Ткач, Г. Маїк, В. Леонів, Д. Денисюк, Ю. Турій, І. Калинович, Н. Базіло, В. Ціхоцький, М. Ціхоцький, П. Лучко, М. Лучко, С. Бартко, П. Гунчак, П. Коваленко, В. Коваленко.

1980-81

На початку нового сезону заіснували дальші зміни в проводі I-ої дружини. З особистих причин, тимчасово звільнився з посту тренера дружини Юрій Саварин, місце якого зайняв новий тренер Володимир Леонів. З днем 14 вересня 1980 року, Леонів перейняв повну відповідальність перед Управою Т-ва за тренування і ведення дружини в сезоні 1980-81. В цьому ж часі обов'язки тренера новацької дружини зайняв Петро Коваленко. Обидва згадані тренери виконували обов'язки інструкторів копаного м'яча в Спортивній Школі "Ч. Січі" в 1980 році, обидва були професійними учителями фізичного виховання і тренерами дружин в середній школі м. Вестфілд. В. Леонів на протязі багатьох років був одним із чоловічих змагунів I-ої дружини "Ч. Січі".

З нових змагунів слід відмітити: вже згаданого Петра Коваленка, Івана Колвиса, Ігоря Чижевича, Тадея Ключика (змагун першодивізійних клубів в Польщі). З минулорічних залишилися даліше в складі дружини: Юрій Бакун, Данило Бакун, Анатолій Охрименко, Антін Денисюк, Володимир Ткач, Роман Ганич, Раді Колес. З юнацької дружини переведено братів Ціхоцьких і воротаря — О. Пенцака. Під кінець першої половини сезону, по закінченні сезону копаного м'яча в каледжах, повернулися до складу дружини: Маріян Хамуляк, Андрій Бакун і Валентин Коваленко (брат Петра).

Висліді змагань першої дружини в осінній рунді "Мейджор Дивізії" Шейфер Ліги:

1. УСВТ "Ч. Січ" — "Гоя" СК — 0:1
2. УСВТ "Ч. Січ" — "Рома" СК — 3:1
3. УСВТ "Ч. Січ" — "Ошен Кавнті" — 5:0
4. УСВТ "Ч. Січ" — "Армініяс" СК — 2:2
5. УСВТ "Ч. Січ" — "Поліш Фальконс" — 1:1
6. УСВТ "Ч. Січ" — СК "Вістула" — 3:2

1981-82

В цьому сезоні в ланці було зареєстровано 4 дружини, які виступали під назвою "Юкраїнян Січ" в двох американських лігах. Перша

дружина під проводом тренера Анатолія Охрименка змагалася в “Мейджор Дивізі” Шейфер Ліги Нью Джерзі, зимовому турнірі “Віторіо Паццо”, та турнірах 8-го Українського Фестивалю в Голмдейл, Нью Джерзі і літньому турнірі, що його спонсорувала німецька фірма ДАБ

Якщо йдеться про виступи в “Мейджор Дивізі” Шейфер Ліги, то і ця дружина закінчила сезон на 5-му місці.

В зимовому турнірі “Віторіо Паццо”, ігри якого проходили в закритій залі Арморі в Елізабеті, “Ч. Січ” закінчила між 12 клубами своєї групи на 5-му місці і через це не ввійшла до чвертьфіналу

В турнірі 8-го Українського Фестивалю в Голмдейл, наша дружина закінчила між 4-ма учасниками на третьому місці.

В літньому турнірі ДАБ-у перша дружина зайняла 3-тє місце в своїй групі і шим самим не ввійшла до фіналу.

Склад дружини в цьому сезоні був: М. Хамуляк, В. Науменко, Ю. Бакун, М. Микуляк, Д. Бакун, І. Чижович, А. Бакун, Р. Букачевський, Р. Ганич, Б. Беднарський, А. Лишик, М. Фарміга, Б. Благий, А. Йогансон, Р. Дуда, М. Торій, С. Сабрій, І. І. Калинович.

1982-83

В ланці було зареєстровано понад 70 змагунів, які виступали в 4-ох дружинах: першій, юнацькій, учнівській і новацькій. Провідниками дружин були: Володимир Бакун, Андрій Гбур, Богдан Кравчук і Богдан Іванків.

Перша дружина продовжувала виступи в найвищій класі, якою в Нью Джерзі є “Мейджор Дивізі” Шейфер Ліги. Започаткувала новий сезон під проводом А. Охрименка, який одначе через свої професійні обов'язки мусів залишити цей пост і його зайняв довголітній активіст ланки — Вол. Бакун. В першій половині сезону в дружині не могли виступати змагуни-студенти (М. Хамуляк, М. Хмільевський, М. Торій, Р. Павлюс, С. Сабрій), які змагалися в каледжових дружинах. Брак цих змагунів значно ослабив нашу дружину, яка першу половину сезону закінчила на 8-му місці.

Після повернення цих змагунів і перебрання проводу В. Бакуном, перша дружина відбула усіх (на відкритих площах і закритих залах) 29 ігор, з яких 19 виграла, 7 — ремісувала і тільки в 3-ох зазнала поразки.

Кінцевий показник таблиці ігор “Мейджор Дивізі” сезону — 1982-83

	Ігор	Точок	Голи
1. Рома С.К.	18	30:6	36 15
2. Вісла С.К.	18	22:14	28:23
3. УСВГ “Ч. Січ”	18	21:15	35 28
4. Вірменський С.К.	18	21:15	24 18
5. Довер С.К.	18	18:18	27:31

6. Інтер-Сербія С.К.	18	17:19	30:24
7. Польські Соколи	18	16:20	21:20
8. Еспана С.К.	17	15:19	25:25
9. П.А.Л. Пассейк	17	11:23	17:27
10. Сан Мартін С.К.	18	5:31	10:46

1983-84

Ланка мала активних 4 дружини, що були зареєстровані в Американській Федерації копаного м'яча і одну, так зв. "олдбой", яка в зимових місяцях брала участь в турнірі в закритій залі середньої школи Коламбія в Мейплвуді. Провідниками дружин були: Вол. Бакун, А. Гбур, Б. Кравчук, Б. Іванків і Є. Бреніч. Перша дружина виступала в "Мейджор Дивізії" Шейфер Ліги Нью Джерсі, в якій закінчила сезон на 4-му місці. В цьому сезоні наша дружина в більшості очолювала таблицю ігор і мала добрі можливості і здобути чемпіонат, якщо б не заіснували драматичні випадки напередодні закінчення сезону в змаганнях з клубом ПАЛ Пассейк. Саме в цих змаганнях суперники застосували доволі брутальну гру у висліді якої декілька змагунів зазнали серйозних контузій.

Прикро, що в тих змаганнях не вив'язалися із своїх завдань судді, в основному головний суддя, який не тільки сприяв брутальним вчинкам змагунів і глядачів господарів, але односторонньо усунув з гри 3-ох наших змагунів. Не маючи іншого виходу, провідник дружини був змушений стягнути решту наших оцілілих від контузії — змагунів ще перед закінченням цих бурхливих змагань.

Провід ланки негайно опротестував ці змагання, а Управа Т-ва вислала серію відповідних листів до Екзекутиви Ш. Ліги, в яких представивши факти про ці змагання, пропонувала повторити зустріч при участі Управи Ліги на неутраальному ґрунті. На жаль, у відповідь Арбітраційна Комісія Ліги не тільки затвердила неправильні суспенди наших змагунів, але і признала ПАЛ змагання воковером — 3:0. Не помогли і даліші розмови з Президентом Ш. Ліги і поодинокими членами Екзекутиви. Сезон закінчився здобуттям дружиною ПАЛ чемпіонату "Мейджор Дивізії".

На протязі сезону в складі дружини виступали: М. Хамуляк, Ю. Бакун, В. Ткач, Р. Павлюс, Й. Зулійо, Д. Матіяш, М. Берман, С. Сабрій, А. Бакун, М. Хмілевський, Д. Бакун, Р. Букачевський, М. Торій, Р. Сабо, Д. Ромійо, д-р В. Бакун, П. Гунчак, Д. Каміко.

В цьому складі наша дружина брала теж участь в іграх за Аматорську Чашу ЗСА і Чашу Нью Джерсі. В обидвох серіях "Ч. Січ" дійшла до Стейтових фіналів. В турнірі українського фестивалю в Голмдейл, Нью Джерсі "Ч. Січ" зайвдала друге місце, в Ювілейному турнірі на оселі "Верховина" 3-тє місце, в турнірі ДАБ 3-тє місце в своїй групі

1984-85

Був це 29-ий сезон дружин копаного м'яча УСВТ "Ч. Січ". Перша сторінка літопису заповнена в 1956 році, коли розпочала свою активність перша, і тоді єдина, дружина ланки. Вже з самого початку "Січові" футболісти відзначалися непересічною жертвенністю та прагнули до технічної, дружинової гри, спортової коректності.

Минав час, змінювалися покоління змагунів, приходили нові провідники, тренери, але світлі традиції "Січових" дружин зберігалися. Примножені і збагачені багаторічним досвідом та жертвенною працею, ці кращі якості копаного м'яча "Ч. Січі" і у звітному сезоні визначили найсуттєвіше в характеристиці, особливо в нашій першій дружині. Саме завдяки цим якостям ця дружина вписала на своє conto такі слудуючі осяги:

1. Чемпіонат і трофей стейту Нью Джерзі.
2. Чемпіонат, трофей і фінансову нагороду літнього турніру ДАБ.
3. Віце-чемпіонат I-ої дивізії Гарден Стейт Ліги.
4. Віце-чемпіонат турніру Українського Фестивалю Нью Джерзі.

Намагалися наслідувати своїх старших друзів теж молодші футболісти: юнаки, молодші юнаки та новачки, які взявши участь в чергових Українських Спортових Ігрищах Молоді в усіх 3-ох вікових групах здобули чаші віце-чемпіонів.

Та особливо радували своїх симпатиків і провід ланки футболісти першої дружини, яка під солідним проводом Володимира Бакуна добилася вже згаданих успіхів. Приємно, що лідерами в складі цієї дружини були власні вихованці і випускники власної Спортової Школи: Маріян Хамуляк — воротар, Андрій Бакун — чоловічий стрілець голів та Володимир Ткач — середущий оборонець. Разом із такими визначними футболістами, як: І. Чижевич, Д. Брієнза, Дж. Зулійо, Р. Сабо, Р. Павлюс, С. Сабрій, М. Хмільевський, М. Торій та солідними резервістами — Д. Рубалевським, д-ром В. Бакуном, Д. Бакуном і Р. Букачевським — ця наша дружина домінувала в усіх згаданих конкуренціях.

В змагах за чемпіонат і трофей Нью Джерзі, за які започаткувало 22 дружини Стейту, — півпрофесійні і аматорські — "Січовики" елімінували: "Гіберніяс" Трентон — 3:1, португальський клуб "Марітмо" — 2:1, німецький "Юнйон Ленцерс" — 2:0 і у фіналі італійський клуб з Трентону "Кіксерс" — 3:1.

За першенство 1-ої дивізії Гарден стейт Ліги наша дружина виграла 10 змагань, 5 закінчила ремісом і 3 програла у висліді чого в кінцевому показнику таблиці ігор зайняли позицію віце чемпіона.

**Офіційний, кінцевий показник таблиці ігор.
1-ої Дивізії Гарден Стейт Ліги, сезон 1984-85**

	Точок	Голів
1. Джермен Амер. "Кікерс"	29:7	60:16
2. УСВТ "Чорноморська Січ"	25:11	39:20
3. Польський С.К.	24:12	53:30
4. Гавел "Кікерс" С.К.	23:13	46:24
5. М.Е. "Роверс" С.К.	22:14	30:30
6. Принстон С.К.	21:15	46:30
7. Малярський С.К. Н.Б.	14:22	34:43
8. Гантердон С.К.	11:25	14:49
9. І.А.К. "Кікерс"	8:28	16:53
10. Ровей Юнайтед С.К.	4:32	15:48

В іграх за чемпіонат літнього турніру ДАБ, в якому виступало 8 найкращих клубів Нью Джерсі і Нью Йорку "Січовики" перемогли наступних сильних конкурентів: Галедон С.К. — 3:2, Юнйон Ленцерс — 2:1, Кларсктаві С.К. — 2:0 і у фіналі Юнйон Кавіті С.К. — 1:0. Усі переможені клуби були з Космополітальної Ліги.

В традиційному турнірі Українського Фестивалю Нью Джерсі "Ч. Січ" перемогла "Кугарс" С.К. — 5:3, СК СУМ "Крилаті" Йонкерс — 8:2, ремісувала з УСК Нью Йорк І-5:5, зазнала поразки з УСК Нью Йорк ІІ-0:1 і таким чином зайняла друге місце.

Кінцевий показник ігор турніру

	Точок	Голів
1. УСК Нью Йорк, І	6:2	16:10
2. УСВТ "Ч. Січ"	5:3	18:11
3. СК СУМ "Крилаті"	4:4	10:16
4. УСК Нью Йорк, ІІ	4:4	5: 9
5. "Кугарс" С.К.	2:6	7:11

1985-86

В 1986 році минуло 30 років від часу коли в УСВТ "Ч. Січ" розпочала свою успішну активність ланка копаного м'яча. На протязі пройдених років "Січовики" гідно репрезентували цей рід спорту на площах і стадіонах східних ЗСА та вписалися золотими буквами в історію організованого українського футболу на цьому Континенті. Осяги ланки, її дружини і окремих змагунів є зарековдані в українських і американських виданнях, доказом яких є десятки цінних Трофеїв, що прикрашають домівку Т ва.

Ланка копаного м'яча "Ч. Січі" дала свій великий вклад до росту й розвитку цього спорту в ЗСА, велике число її вихованців не тільки

входили до збірних Стейту і Країни, але й стали чоловічими тренерами в середніх і вищих школах ЗСА. Під сучасну пору більше десятки бувших "Січовиків" успішно працюють на посадах головних тренерів в згаданих школах в Нью Джерзі і інших стейтах ЗСА. Відрадно, що в своє 30-річчя ланка копаного м'яча продовжила добру традицію з її рядів до збірної східних ЗСА були вибрані: Андрій Бакун, Р. Павлюс і Маркіян Хамуляк, цей останній був призначений асистентом тренера теж "Січовика" Анатолія Охрименка в Кейн Коледжі, Юньйон.

І-ша дружина під проводом Володимира Бакуна, відіграла одну із чоловічих ролей в І-й Дивізії Гарден Стейт Ліги і остаточно здобула почесне 3-тє місце. На протязі сезону "Січовики" домінували і безконкурентно вели в показнику таблиці ігор. Одначе в кінцевій стадії, в наслідок контузій, несподіваних суспенд і інших непередбачених випадків, втратили 4 точки, які і перерішили долю чемпіонату.

Крім лігових ігор, наші футболісти відбували змагання за Чашу Чемпіонів Нью Джерзі, в яких зазнали поразки з італійським клубом в півфіналі, шойно в серії карних стрілів, після цього, як вислід в догровиці був — 2:2.

В іграх за аматорську Чашу ЗСА, "Січовики" програли теж в Стейтовому півфіналі з клубом "Трентон Кікерс".

В традиційному турнірі Українського Фестивалю в Голмдель, Нью Джерзі "Ч. Січ" І зайняла 2-ге на усіх 5 місць.

Кінцевий показник таблиці ігор Українського Фестивалю

	Точок	Голів
1. УСК Нью Йорк "А"	8:0	13:3
2. УСВТ "Ч. Січ" І	6:2	14:7
3. С.О. "Спартанс"	4:4	13:12
4. УСК Нью Йорк "Б"	2:6	7:12
5. УСВТ "Ч. Січ" "Б"	6:6	3:12

В складі дружини виступали: М. Хамуляк, Дж. Зулійо, Д. Ромійо, Р. Павлюс, Д. Брієнза, С. Сабрій, А. Бакун, Б. Бакун, д-р В. Бакун, М. Хмільєвський, М. Торій, Р. Саба, І. Чижович, Дж. Ансальмо, Д. Каміка.

1986-87

Високо несли "Січовий" прапор футболісти І-ї дружини в сезоні 1986-87, в якому вони домінували в усіх своїх конкуренціях. Своїми успішними виступами вони радували своїх симпатиків та притягнули увагу амеппіканської, португальської і іншої етнічної преси, що помішувала згадки і репортажі з їх виступів.

За свої блискучі перемоги І-ша дружина притягнула увагу навіть губернатора Нью Джерзі — Томаса Кейна, який в місяці квітні 1987 р вислав нашим футболістам gratulційного листа, в якому між іншим

заявив, що “буде симпатизувати з нашою українською домашньою дружиною в її змаганнях за аматорську чашу ЗСА з чемпіоном стейту Меріленд”.

Саме в цій серії “Ч. Січ” перемогла “Кікерс” з Трентону — 1:0, Португальський СК Керні 4:2, Португальський СК, Ньюарк 4:2 і остаточно у фіналі Нью Джерзі “Бенфіку” Ньюарк — 4:3.

В міжстейтській зустрічі “Січовики” зазнали поразки з чемпіоном Меріленду — 0:1.

В чемпіонаті I-ї дивізії Гарден Стейт Ліги наша дружина здобула 13 перемог, 6 змагань закінчила ремісовим вислідом і зазнала єдиної поразки. В показнику таблиці “Ч. Січ” разом із Керні Скотс СК зайняла спільне I-ше місце з ідентичними вислідами: 32:8 точок і 56:20 відношення голів. До остаточного вирішення чемпіонату, Провід ліги зарядив додаткову зустріч на неутральному грищі, яку наші футболісти програли мінімальним вислідом — 0:1.

В зимових місяцях I-ша дружина взяла участь в двох різних турнірах в закритих приміщеннях і в обидвох здобула звання першунів. В Рокленд Каледжі в Нью Йорку, “Січовики” на початку ремісували з клубом “Пен Ем” — 0:0, перемогли “Кляркстави” — 1:0, РСС СК — 4:0, “Овшенсайд” СК — 3:1 і у фіналі “Лацио”, дружину відомого футболіста Кіналія 1:0.

В Сомерсет Каледжі “Ч. Січ” перемогла: Сейрвіл “Мітіорс” — 4:0, Бріктовн СК — 2:0, Белмар — 2:1, ремісувала з Берклей Гайтс — 0:0. У фіналі “Січовики” перемогли Піскатевей “Лайонс” вислідом — 2:0.

В турнірі Українського Фестивалю “Ч. Січ” перемогла: УСК II — 3:0, СК СУМ “Крилати” Йонкерс — 7:0, УСК Н.Й. I — 11:1 і таким чином здобула чашу першуна.

В іграх за чашу Нью Джерзі “Ч. Січ” перемогла: СК “Віслу” — 5:0, “Маккабі” СК — 6:0, Парамус “Арсенал” — 5:2. У фіналі “Січовики” зазнали поразки щойно після карних стрілів, що їх зарядив суддя після того як вислід з Едісон “Роверс” в нормальному часі, залишився — 0:0.

Більшого успіху добилися наші футболісти в літньому турнірі ДАБ, яким гідно завершили сезон, здобувши чашу чемпіона і найбільшу фінансову нагороду. В цій серії “Ч. Січ” встановила своєрідний рекорд, пермагаючи усіх своїх сильних суперників “сухими” вислідами — 2:0. А ними були: Довер “Страйкерс” Нью Джерзі, Берген “Кікерс” Нью Джерзі, Юньйон Ленацес Нью Джерзі і у фіналі Кляркстан СК Нью Йорк.

Отже на усіх 46 змагань в сезоні “Січовики” виграли — 35, ремісували 7 і зазнали 4 поразки. Відношення голів 138:34.

На протязі сезону в складі дружини виступали: воротарі — Маріяна Хамуляк, Тарас Науменко і Данило Василяк Змагуни А Бакун (36 голів). С. Сабрій (14), Е. Каміка (11), А. Чекійо (7), Бриєнза (7), Г. Білецький (70), Дж. Ансальмо (96), І. Чижович (6), Р. Павлюс (5), Сакевич (4), Сарджент (3), С. Козьол (3), К. Мазур (2), д-р В. Бакун (11),

А. Пенцак (1), Д. Ромійо, Д. Баун, В. Науменко, Б. Куцина. До збірної Нью Джерси входили: А. Баун і Р. Павлюс. Успішним провідником дружини був Володимир Баун.

Друга футбольна дружина "Ч. Січі" виступала в "Б" дивізіоні Гарден Стейт Ліги, в якій закінчила сезон на середньому місці таблиці. З основніших успіхів дружини треба відмітити перемоги з такими клубами. Лівінгстон "Лейзерс" — 3:1, "Карибієнс" СК — 1:0, двократно з Олдбридж СК — 4:2 і рекордовим вислідом — 16:0!

З такими клубами як: Нью Брансвік СК, Перт Амбой П. Т. і Рівер Роуд Ренджерс, закінчила свої зустрічі ремінсовими вислідами. Королем стрільців дружини і "Б" дивізіоні вийшов М. Мурсь. Ряд змагунів цієї дружини в потребах виступали в складі першої дружини: Віктор Науменко, Тарас Науменко, Юрій Гбур, Ярослав Твардовський і Вінсент Фітцджералд. Крім них в складі II-ї дружини на протязі сезону виступали: Б. Гбур, Б. Науменко, М. Прайс, Дж. Алміда, Б. Саліван, А. Пуглісі, П. Алміда, М. Хамуляк і д-р В. Баун.

1987-88

Назва турніру	Кількість дружин	Здобуте місце
Турнір в закритій залі "Рокленд"	10	4
Турнір в закритій залі "Кейн Кал."	8	1
Українська Спортова Олімпіада	7	1
Турнір Українського Фестивалю	6	1
Турнір за амат. Чашу ЗСА (Стейт Н.Дж.)	28	2
Чемпіонат I-ої дивізіоні "Гарден Ст. Ліги"	10	4
Турнір за першенство "Юньон-Ессекс- Морріс-Гадсон Кавті"	10	1

Провідником дружини був Володимир Баун, окремо на Українській Олімпіаді ці обов'язки виконували — Євген Чижович і Андрій Баун.

На протязі сезону в складі дружини виступали: М. Хамуляк, Дж. Зулійо, Б. Куцина, Р. Павлюс, Д. Брієнза, І. Чижович, Д. Ромійо, М. Торій, П. Сарджент, Е. Сакевич, Т. Білецький, А. Баун, д-р В. Баун, Д. Василяк, М. Дворський, З. Лужняк, Ю. Клек, Б. Недільський, П. Тадрик, А. Гавдяк, Е. Палидович, В. Науменко, Т. Науменко.

Юніорська дружина

Виступали тільки в турнірі Української Спортової Олімпіади, на якій між 4-ма дружинами здобула 3-тє місце і тим самим бронзову медальку Провідником дружини був Володимир Василяк В складі виступали: Т. Науменко, С. Чижович, О. Василяк, М. Чижович, Я.

Твардовський, М. Захарків-Рікійо, Т. Федоренко, Г. Сергіїв, Анд. Журавель, О. Журавель, М. Максимів, З. Курилець.

1988-89

Назва турнірів	Кількість дружи	Здобуте місце
I-ша дивізія Гарден Стейт Ліги	10	9
Юнйон-Гадсон Кавіті турнір	4	1
Аматорська Чаша ЗСА (Н.Дж.)	26	8
Ню Джерсі Чаша	32	8
Турнір Українського Фестивалю	6	1
Ювілейний Турнір Спорт Школи	4	2
Літній Турнір "Гакер Пшор"	8	4

В складі дружини виступали: М. Хамуляк, Т. Науменко, Д. Василяк, В. Науменко, Б. Куцина, М. Дворський, Д. Брієнза, В. Мостровський, Я. Твардовський, Г. Сергіїв, А. Мальоні, Є. Чижович, Т. Наполі, Дж. Наполі, Ф. Наполі, М. Торій, А. Бакун і д-р В. Бакун (по півсезону), в кількох турнірах: П. Тадрик, Т. Білецький, Е. Сакевич, Провідником і тренером дружини був Євген Чижович, асистентом М. Хамуляк.

Турнір Українського Фестивалю — 17 червня 1989

Кінцевий показник таблиці ігор, першої чвірки дружини:

1. УСВТ "Ч. Січ" Ньюарк — I
2. УСК Нью Йорк — I
3. "Спартанс" С.К. Н.Дж.
4. УСВТ "Ч. Січ" Ньюарк — II

Ювілейний турнір Спортової Школи "Чорноморської Січі" 1-2 липня 1989

Турнір пройшов круговою системою на протязі двох днів. Офіційне відкриття відбулося в суботу перед полуднем, яким від господарів провів керівник спортової активності — О. Твардовський. Негайно після цього розпочалися змагання.

УАСТ "Черник" Дітройт — УАСТ "Леви" Чикаго	1:1
УСК Нью Йорк — УСВТ "Чорноморська Січ"	1:2
УАСТ "Леви" Чикаго — УСК Нью Йорк	3:0
УСВТ "Ч. Січ" Ньюарк — УАСТ "Черник" Дітройт	5:0
УАСТ "Черник" Дітройт — УСК Нью Йорк	2:1
УСВТ "Ч. Січ" — УАСТ "Леви" Чикаго	0:1

Кінцевий показник таблиці ігор турніру

	Точок	Голів
1. УАСТ "Леви" Чикаго	5:1	5:1
2. УСВТ "Ч. Січ" Ньюарк	4:2	7:1

3. УАСТ "Черник" Дітройт	3:3	3:7
4 УСК Нью Йорк	0:6	2:7

1989-90

Звітний сезон для І-ої дружини пройшов досить невдало. На початку дружина залишалася без стабільного проводу, без менеджера і тренера. На початку обов'язки менеджера виконував футболіст Д. Ромійо, якому допомагав воротар М. Хамуляк. В дальшому ході лігових розгрівок Управа Т-ва заангажувала професійного тренера Р. Сабу, якому після резигнації Ромія прийшлося виконувати теж обов'язки менеджера. В зв'язку з тими змінами, з дружини відходили окремі футболісти, що створювало для тренера значні труднощі втримувати стабільний склад. Разом із тими змінами приходили невдачі в зустрічах навіть з деякими слабшими суперниками. У висліді цього наша дружина остаточно закінчила сезон на 4-му місці в своїй підгрупі.

Крім лігових ігор І-ша дружина брала участь в 3-ох інших турнірах, а саме в турнірі: Українського Фестивалю в Голмдель, Н.Дж., Міжнародному турнірі на оселі "Верховина" та літньому турнірі — Гакер/Пшор, що його спонсировала Західньо-Німецька фірма тієї ж назви. Треба відмітити в цих турнірах новим провідником-тренером був Михайло Паливода, який виконуватиме ці обов'язки в новому сезоні.

На протязі сезону в складі дружини виступали такі футболісти: М. Хамуляк, Т. Науменко, Д. Ромійо, Д. Брієнза, Я. Твардовський, О. Василяк, Т. Гофман, А. Журавель, Ф. Наполі, Дж. Наполі, Т. Наполі, В. Науменко, М. Дворський, М. Торій, С. Даник, Н. Матисяк, М. Паливода, І. Лисяк, І. Паливода, М. Лишник, Л. Голубець.

Табеля ігор І-ої дружини в сезоні

Назви турнірів	Кількість дружин	Здобуте місце
І-ша Дивізія Гарден Стейт Ліги	12	11
Турнір Українського Фестивалю	6	1
Літній турнір "Гакер Пшор"	8	3
Міжнародний турнір "Верховина"	5	3

1990-91

Діяльність Т-ва проходила під знаком святкування 80-річчя СТ "Україна" Львів, в якому УСВТ "Ч. Січ" взяло видатну участь.

Ряд чоловічих діячів Т-ва, поруч активності у себе вдома, виявили значну діяльність в підготовці і переведенні поїздки збірних УСЦАК в Україну.

Перша дружина під проводом Михайла Паливоди виступала в сильній, півпрофесійній дивізії "Гарден Стейт Сакер Ліг", в якій закінчила на 9-му місці. Крім цього дружина "Ч. Січі" брала участь. 15

червня в турнірі Українського Фестивалю, де зайняла 1-ше місце, 6 липня в Міжнародному турнірі на "Верховині", закінчила на 4-му місці

В традиційному літньому турнірі, що його спонсорувала німецька фірма "Гакер Пшор" на протязі липня і серпня, наша дружина здобула нагороду віце-чемпіона.

Крім першої, були діяльні дружини доросту, якими завідували М. Гординський та І. Луків. Ці дружини виступали в системі УМСА, взимку в закритих залах а восени й весною на відкритих площах. Крім цього, новацька і дружина молодших юнаків (ця остання під проводом О. Колодія) виступали в змаганнях Українського Фестивалю в Голмдель Н.Дж., де здобули, відповідно — 2-ге й 1-ше місця.

У вересні переведено реорганізацію футбольної ланки, в якій активізовано дві нові дружини у віках 12 років і нижче та 16 років і нижче, тренером яких став Ігор Чупенко, провідниками в молодших — М. Гординський, в старших О. Колодій і В. Мальчишин. Обидві дружини були зареєстровані в юнацькій лізі "Норден Кавіті".

1991-92

Перша дружина в травні закінчила свої лігові ігри в піврофесійній дивізії Гарден Стейт ліги, найсильнішій в Нью Джерзі, в якій змагалось 12 клубів з різних міст Стейту. Остаточню закінчила на останньому місці, однак залишилася в цій дивізії, після випадку клубів: Бريدжвотер, Сомерсет Каунті і польської "Вісли" (деякі з них перестали існувати). В місяцях липні й серпні наша дружина взяла участь в двох різних турнірах. 5 липня ц. р. в III-му Міжнародному турнірі на оселі "Верховина" в Глен Спей Н Й., учасники були: УСК Нью Йорк, Альбанський СК. і Гадсон Веллі. Змагання проходили круговою системою по закінченні яких дружини зайняли такі місця:

УСК Нью Йорк — 5:1 точок (12:3 голі), 2. УСВТ "Ч. Січ" — 4:2 (3:2), 3. Альбанський СК — 2:2 (5:7), 4. Гадсон Веллі СК — 0:6 (3:13). Організатором турніру було УСВТ "Ч. Січ". На протязі місяців — липня, серпня проходили ігри на площі Фарчерс Гров в Юньон, турніру, що його спонсорувала німецька фірма ДАБ. В цьому турнірі змагалось 8 сильних клубів з 4-ох різних ліг. На початку ігри проходили в двох рівнорядних підгрупах, по закінченні яких дружини, що зайняли перші місця виступали у фіналі за 1-2 місця турніру. "Ч. Січ" в першій грі ремісувала з італійським клубом "Аззури" — 2:2, а далі перемогла "Академіка" — 2:1 і Юньон Ленцерс — 2:0 і таким чином здобула перше місце своєї підгрупи.

У фіналі наші футболісти зустріли відомий шортський шотський клуб — Карні Скате, з яким після рівнорядної, а то й кращої гри, все таки програли, вислідом 1:2. Вдруге за порядком "Ч. Січ" здобула звання віце-чемпіона цього турніру і відповідну фінансову нагороду Після цього, 6 вересня ц. р. "Ч. Січ", згідно із запрошенням КУ СУМ, відбула това-

риські змагання з дружиною СК СУМ "Крилаті" Йонкерс в часі здвигу СУМ на оселі в Елснвіл. Вигравши цю зустріч, вислідом — 3:2, "Ч. Січі" одержала трофей Здигу. 13 вересня 1994 р. "Ч. Січ" розпочала новий сезон.

На протязі сезону в складі дружини виступали: М. Хамуляк, Т. Науменко, В. Науменко, І. Паливода, П. Паливода, Б. Муніс, П. Олью, Т. Яворський, Р. Кохановський, М. Осовський, М. Торій, М. Варянка, М. Прайс, М. Ласота, Е. Чижович, Я. Твардовський, Г. Сергив, О. Василяк, В. Федоренко, П. Борецький, М. Мигало.

Провідником і тренером був Михайло Паливода.

1992-93

В ланці було активних три дружини. Перша виступала у вищій дивізії (півпрофесійній) в Гарден Стейт Сакер Лізі, що є навищою клясою цього спорту в Нью Джерзі. В сезоні 1992-93 наша дружина закінчила на 6-му місці між 10 клубами дивізії. Змагун нашого нападу — Петро Борецький, який на протязі сезону здобув 19 голів, вийшов королем стрільців дивізії.

Поза ліговими виступами дружина "Ч. Січі" взяла участь в 4-ох інших змаганнях: в зимовому турнірі в закритій залі "Гудспорт" на усіх 12 клубів здобула 3-тє місце, такі ж місця зайняли наші футболісти в літніх турнірах "Січовому-міжнародному" на оселі "Верховина" в Глен Спей і "Кугарс" в Юньйон, Нью Джерзі.

В традиційному літньому турнірі ДАБ, ігри якого пройшли в серпні, "Ч. Січ" зайняла 4-тє місце. На протязі сезону в складі дружини виступали: М. Хамуляк, Т. Науменко, В. Науменко, П. Паливода, М. Десросієр, М. Торій, П. Борецький, Я. Твардовський, Г. Сергіїв, М. Ласота, Й. Ротбарт, Р. Кохановський, М. Варянка, М. Прайс, Н. Рівєра. Провідник і тренер — Михайло Паливода.

1993-94

В ланці проявили активність 4 дружини. Перша дружина продовжувала змагатися в найсильнішій, вищій дивізії в "Гарден Стейт Сакер Ліг", дві юнацькі дружини в своїх дивізіях "Норден Кавіті Сакер Ліг".

Перша дружина на протязі футбольного сезону була спів-лідером дивізії і остаточно закінчила на третьому місці.

В зимових місяцях ця дружина взяла участь в турнірі "Гудспорт" в закритій залі, в якому здобула Трофей чемпіона. На третьому місці закінчила перша дружина в літньому турнірі ДАБ.

В складі дружини в цьому сезоні, припав саме на 70 річчя Т-ва, виступали: М. Хамуляк, В. Науменко, Р. Кохановський, П. Паливода, П. Борецький, Я. Твардовський, Г. Сергіїв, І. Магуляк, Ю. Греб, Н. Надяних, М. Десросієр, Р. Акоста, М. Варянка, Я. Ярошевич, Н. Рівєра. Провідником і тренером був М. Паливода. Юнацька дружина здобула першенство в своїй дивізії. Провідником дружини був О. Колодій, тренер І. Чупенко.

Молодші юнаки під проводом А. і С. Панасів та тренера І Чупенка здобули звання віце-чемпіонів.

В осінній рунді футбольного сезону деб'ютувала жіноча дружина під проводом Б. Дорч, тренерами були М. Паливода і С. Голдман

1994-95

Було активних п'ять дружин, до яких входило понад 80 змагуців і змагунок. І-ша дружина під проводом Михайла Паливоди виступала в "Південній підгрупі" півпрофесійної дивізії Гарден Стейт Сакер Ліг. Згідно з вислідом відбутих ігор, наша дружина закінчила на спільному 3-му місці з німецьким клубом "Кікерс" і цим самим ввійшла до "Плей оф", в якому однак прогала з шкотським клубом "Селтік" і на цьому закінчила сезон. Крім ігор в згаданій дивізії, перша дружина брала участь в кількох інших турнірах: "Гудспорт" в зимових місяцях, Інтернаціональному в Глен Спей і літньому "Бадвайзер" в Юнйон, як теж турнірі Українського Фестивалю. Якщо йдеться про досягти то за ввіймком Українського Фестивалю, де здобула 1-ше місце, в інших замітного успіху не досягнула.

На протязі сезону в складі дружини виступали: М. Ангельський, Х. Рід, М. Хамуляк, Т. Науменко, В. Науменко, М. Десросієр, Р. Кохановський, М. Варянка, П. Борецький, Г. Сергійов, Я. Твардовський, Й. Гургуєв, М. Капель, О. Єменез, П. Паливода, К. Шклярський, І. Магуляк. Провідником і тренером був Михайло Паливода.

1995-96

В ланці було активних 4 дружини, — по дві в секціях чоловічій і жіночій. Перша дружина продовжувала свої виступи в пів-професійній дивізії "Гарден Стейт Сакер Ліг", в якій виступало всіх 9 клубів. Треба відмітити, що більшість цих клубів мають в своїх складах, переважно імпортованих футболістів з відомих Європейських і Південно-Американських професійних клубів. Це особливо відноситься до всіх 3-ох польських клубів (ЗПА, "Корона" і "Соколи"). В цей час дружина "Ч. Січі" змагається в переважаючому складі власних вихованців і тільки один Петро Борецький, продукт футболу Львівщини. З власних вихованців і випускників Спортової Школи "Ч. Січі" слід згадати: Гриця Сергіва, Ярослава Твардрівського, Марка Вацлавського-Лянге, Дам'яна Колодія, Андрія Панаса і Р. Вакадюка-Керрола. На протязі сезону, крім вище згаданих, в складі дружини виступали: М. Мирей, В. Науменко, М. Десросієр, Р. Кохановський, П. Паливода, А. Гавдяк, М. Варянка, В. Литовка, С. Родас, М. Мигало, Й. Ярошевич, О. Єменез, І. Вільшинський. Провідником і тренером дружини був Михайло Паливода. Згідно з вислідами перша дружина закінчила сезон на 4-му місці.

Поза ліговим сезоном "Ч. Січ" взяла участь в двох літніх традиційних турнірах: наприкінці місяця червня в "Інтернаціональному турнірі" в Глен Спей, Н. Й., на якому закінчила на 3-му місці, після Вія

Бразилія СК, Н. Й. і "Айнтрахт" Нью-Йорк В турнірі "Бадвайзера" "Ч. Січ" зайняла на усіх 8 клубів - 3-тє місце (в 1995 році).

Крім першої дружини була активна дружина юнаків у віці 19 років і нижче. Ця дружина виступала в Першій юнацькій дивізії "Гарден Стейт Сакер Ліг", в якій на усіх 11 клубів закінчила на останньому місці. На протязі сезону були постійні проблеми з виставленням боездатного складу на поодинокі виступи, в якому з різних причин, кожночасно бракувало ключевих футболістів. В складі дружини виступали Р. Бавер, Д. Сенфорд, Д. Олесницький, А. Панас, С. Колодій, Р. Головинський, М. Гатавей, М. Дебров, М. Мюр, С. Емйт, Т. Сел, Д. Колодій. Провідники: А. і С. Панаси, тренер – Ігор Чупенко.

УСВТ "ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" ЧЕМПІОНОМ ФУТБОЛЬНОГО ТУРНІРУ "БАДВАЙЗЕРА"

УСТВ "Ч. СІЧ" – С. К. "Бозкурт" – 5:1

Кінцевий показник таблиці турніру першої чвїрки:

1. УСВТ "Ч. Січ"
2. СК "Бозкурт"
3. Керні Скатс
4. Академіко СК

Склад "Ч. Січі", чемпіона турніру: Мурій, Науменко, П. Паливода, Десросієр, Кохановський, Мигало, Борецький, Сергїїв, Вацлавський-Лянге, Колодій, Родас, Ярошевич. Провідник і тренер – М. Паливода.

ЮНАЦЬКА ДРУЖИНА 18 РОКІВ І НИЖЧЕ

Ця дружина виступала в юнацькій дивізії Гарден Стейт Сакер Ліг, в якій закінчила на 4-му місці. Поза виступами в першенствах своєї дивізії, ця дружина брала теж участь в зимових турнірах у Випені, де здобула одне з перших місць. Ряд найкращих футболістів цієї дружини вже започаткували виступати в складі першої дружини (Д. Колодій, М. Вацлавський-Лянге) і ін. Після цього сезону ця дружина перестане існувати з уваги, що усі футболісти пішли до каледжів, де більшість з них будуть виступи в студентських дружинах. В складі цієї дружини виступали: Дж. Колодней, Д. Колодій, Р. Вислоцький, А. Мандзій, М. Вацлавський-Лянге, Р. Керрол-Вакалюк, М. Малічишин, Х. Малічишин, М. Лопез, Т. Сеймур, К. Бриско, М. Макена. Провідником був Олег Колодій, тренер – Ігор Чупенко.

ЮНАЦЬКА ДРУЖИНА 15 РОКІВ І НИЖЧЕ

Як і старші юнаки, вони виступали у своїй віковій групі у вище згаданій лізі, де закінчили сезон на 3-му місці. В зимовому турнірі "Кугарс" здобули 3-тє місце. У весняному турнірі "Кугарс" показали гарну гру, були кандидатами на перше місце. Одначе у фінальній зустрічі, в якій вели – 2:1, суддя перервав змагання (без відома проводу турніру),

вказуючи на присутність в складі дружини змагуна гостя, який виступив в порозумінні з директором турніру.

1996-97

Перша, чоловіча дружина продовжувала виступати в найсильнішій, так зв. "Еліт" дивізії Гарден Стейт Сакер Ліг в Нью Джерзі, до якої входило, включно з нашою дружиною, 10 клубів. Вісім клубів з цього числа належали до етнічних (три польські, два шкотські, по одному німецький, грецький і "Ч. Січ"). Решта — два, уважалися "чисто" американськими. Згідно з вислідами сезону — 1996-97 рр., звання чемпіона "Еліт" дивізії здобув польський клуб ЗПА з м. Перт Амбой. Інший польський клуб "Фальконс" зайняв останнє місце. Не зважаючи на це, усі три польські клуби мали в своїх складах досвідчених футболістів з Польщі й тому могли похвалитися кращими осягами. Новоприбулі польські футболісти, обов'язково включаються виключно до польських клубів в цей час, як значне число футболістів з України, після приїзду до ЗСА заповнюють склади чужих клубів. Тільки одиниці попадають до українських дружин. Це ще один доказ трагедії українського спорту в Україні, де російські окупанти зуміли тотально викоринити в народі національну гордість і почуття любови до своєї Батьківщини. Бачимо це в спорті, як і усіх інших ділянках суспільного й політичного життя в Україні.

Повертаючи до активності першої дружини "Ч. Січі", треба відмітити, що вона вже довгі роки здана на власні сили, тобто постійно заповнюється футболістами, власними вихованцями в основному у власній літній Спортивній Школі. В нагліх потребах критичні позиції заповнюють футболісти-чужинці. При такому стані нашої дружини доводиться важковато між сильними конкурентами, але вона гідно репрезентує українське ім'я.

В провіді дружини працювали: М. Паливода — провідник і тренер, Віра Бацвин-Головінська — заступниця провідника, В. Ковальов — тренер.

В складі дружини виступали: Д. Соколяк, В. Науменко, С. Рондас, П. Паливода, М. Вацлавський-Лянге, В. Герула, А. Наполі, П. Борецький, І. Чешко, Г. Сергіїв, М. Мигало, Р. Головінський, А. Панас, Д. Колодій, Ю. Іванків, М. Лопез, С. Пельнарник, П. Райлі, Я. Твардовський.

1997-98

В ланці було активних дві дружини на протязі цілого сезону і дві дружини юнаків в часі Спортивної Школи, які взяли участь в Українських Спортивних Ігрищах Молоді.

І дружина продовжувала виступати в сильній, півпрофесійній "Еліт" дивізії Гарден Стейт Сакер Ліг. На протязі сезону були значні кадрові проблеми, що дошкульно відбивалися на поодиноких виступах дружини і вислідах змагань. Дуже від'ємно вплинуло на рівень гри нашої

дружини відхід із складу чоловічого снайпера нападу Петра Борецького, оборонців — Віктора Науменка і Михайла Варянки, усі три через серйозні контузії. В ході ігор в сезоні, теж через контузії, пропустили ряд змагань М. Мигало, І. Чешко та воротар Д. Соколяк. Провід ланки з трудом заповнював позиції вибулих футболістів “новобранцями”, які однак не змогли у належній мірі причинитися до бажаних перемог. Остаточні наша дружина закінчила сезон на останньому місці, але через винятковий збіг обставин (припинення активності німецького клубу в Трентоні “Кікерс” і відхід чемпіона дивізії до професійної ліги), наша дружина залишилася в “Еліт” дивізії на черговий 1998-99 рік. І все таки наша дружина, хоч частинно, потішила своїх прихильників в зимовому турнірі “Гудспорт”, в якому на усіх 10 клубів, здобула І-ше місце. Звання першуків і Ювілейні клубові й індивідуальні Трофеї здобула наша дружина в Міжнародному Ювілейному футбольному турнірі УСК Нью Йорк.

На протязі сезону в складі дружини виступали: Д. Соколяк, І. Чешко, С. Рондос, С. Пиварник, М. Вацлавський-Лянге, Я. Твардовський, Г. Сергіїв, Р. Головінський, П. Паливода, Дж. Толеріко, Б. Лесетер, Дж. Гулевич, Л. Кулічен, П. Будняк, С. Мальдонато, М. Попович, А. Панас — обидва останні тільки в міжнародному турнірі.

Жіноча секція футболу “Ч. Січ”

Перший виступ жіночої дружини, що її організував провідник ланки — М. Паливода, відбувся в місяці червні 1994 року на турнірі Українського Фестивалю в Арте Центрі Нью Джерсі. В турнірі взяло участь три жіночі дружини, між якими “Ч. Січ” здобула звання першуків і Трофей Фестивалю.

Цей успіх заохотив провід ланки зареєструвати цю нову “Січову” дружину до вищої дивізії “Гарден Стейт Сакер Ліг”, де вона вже осінню розпочала свої лігові виступи.

Надії проводу ланки на цю дружину вповні сповнилися. В місяці травні “Січові” дівчата між восьми дружинами цієї дивізії, тріумфально здобули звання чемпіонок. Провідницею дружини була Б. Дорч, тренерами — М. Паливода і С. Мальоні.

Успіх цієї дружини заохотив провід ланки заактивізувати групу юначок, переважно випускниць власної Спортової Школи і вже в черговому футбольному сезоні дружина юначок започаткувала свої виступи в дивізії юначок, яка в наступних двох сезонах здобула, відповідно звання віце-чемпіонок і третє місце. Провідницею була Г. Вислоцька

1995-96

Перша жіноча дружина, минулорічні чемпіонки вищої дивізії “Гарден Стейт Сакер Ліг”, домінували на протязі трьох чвертей футбольного сезону до часу, коли в місяці квітні Провід збірної Нью

Джерзи вирвав із складу дружини 4 чолові футболістки. Таким чином ослаблена дружина в кінцевій фазі сезону зазнала дві важливі поразок і цим самим опинилася на третій сходинці в кінцевому показнику таблиці ігор. Провідницею і тренеркою дружини була С. Мальоні, помічним тренером М. Паливода.

Приємну несподіванку для проводу ланки справила в цьогорічному сезоні дружина юначок у віці 19 років і нижче. На початку, коли ще не був устійнений склад, гра нашим юначкам не виходила і вони зазнали двох поразок. В дальшому ході сезону, після виключення чергових футболісток і наполегливих тренінгів, що їх проводили С. Мальоні і М. Паливода, "Січові" дівчата йшли від перемоги до перемоги. Завдяки успішним вислідам наша дружина юначок остаточно здобула в футбольній лізі юначок в "Ліптон Сакер Ліг" звання чемпіонки. В складі дружини особливо відзначилися випускниці Спортової Школи "Ч. Січ": Оксана Паливода, Адріана Гординська, Наталка Гординська, Люкреція Лопез, Стефанія Дубанович і Катя Смук. Крім них в складі теж виступали: Д. Бренін, Г. Дюарте, Дж. Ласетер, К. Макена, Є. Мюр, М. Равела і Дж. Кастіло. Провідницею дружини була Гейл Вислоцька.

1996-97

Перша дружина виступала в жіночій дивізії Гарден Стейт Сакер Ліг, в якій начислюється 8 дружин, за винятком двох, усі американські. Як і в попередніх роках наша дружина на протязі сезону поруч клуби "Азтекс" і "Флеймс" домінувала, але наприкінці сезону через відхід кількох чоловічих футболісток професійних клубів, програла кілька ключевих змагань і остаточно зайняла в показнику таблиці ігор – третє місце. Провідницями дружини були: С. Макрій і Б. Дорч, тренером – М. Паливода.

Крім першої дружини активною була дружина юначок у віці 18 років і нижче, яка виступала в юнацькій дивізії "Ліптон Сакер Ліг". Провідницею дружини була Г. Вислоцька, тренерком на зміни по пів сезону – В. Ковальов і М. Паливода. В складі дружини виступали: М. Касімон, Н. Дубанович, С. Дубанович, Х. Ганяк, А. Гординська, Є. Єнець, Л. Лопез, М. Лбдвик, Л. Майорчак, Е. Муїр, О. Паливода, Ч. Паласос, Г. Вогель і Е. Вагнер.

1997-98

Жіноча дружина виступала у вищій жіночій дивізії Гарден Сакер Ліг. На протязі сезону наша дружина чергувалася в показнику таблиці ігор на позиції лідера і мала можливості здобути звання чемпіонки, однак після переходу кількох чоловічих футболісток до професійних клубів, "Ч. Січ" зазнала кілька несподіваних поразок і остаточно закінчила сезон на 3-му місці, на усіх десять.

В складі дружини виступали: Х. Авліта, Ч. Чавлінська, Т. Фостер, В. Дуччі, Х. Мольнар, Л. Рабій, М. Кеслер, Дж. Матиясеч, А. Гринька, Х.

Захир, А. Тирнер, К. Лохман, Дж. Бала, О. Паливода.

В провіді футбольної ланки працювали: Михайло Паливода – провідник чоловічої дружини, асистенти — Ярослав Твардовський і Гриць Сергіїв, тренер Володимир Ковальов, Б. Дорч провідниця жіночої дружини (тренер – М. Паливода).

ВАЖЛИВІШІ ТОВАРИСЬКІ І МІЖНАРОДНІ ФУТБОЛЬНІ ЗМАГАННЯ “ЧОРНОМОРСЬКОЇ СІЧІ”

“Чорноморська Січ” — “Україна” Монреаль, Канада 1:3

Ці товариські змагання відбулися дня 30 жовтня 1960 року на площі Енджелс Гров в Юньйон Н.Дж. Перемогу здобули гості-чемпіони Канади вислідом 3:1. Голи для “України” здобули: Шило 2 і Мартіно. Для “Ч. Січі” Вол. Каздоба.

Склад “України”: Сердюк, Палінський, Келебай, Крюкшенк, Томпсон, Менарі, Бустаменте, Вільсон, Мартіно, Шило, Кулик, Майлес, Поллок і Ілай.

Склад “Ч. Січі”: Бенедетто, Жолудко, Презимірський, В. Каздоба, Дуткевич, Марчук, Шпон, Гура, Хромовський, Паук, Кіралі, Василькевич.

“Чорноморська Січ” (Аматори) “Дніпро” Балтимор 2:3

Мейплвуд 21 травня 1967 року. Голи для “Дніпра” здобули: Мокрас, Старт і Барницький. Для “Ч. Січі”: Б. Качмар і Л. Вільчак.

Склад “Дніпра”: Телюк, Зарубайло, Шаврер, Кукурудза, Сояско, Бараницький, Мокрас, Янушевський, Івашко, Кулінський, Старт.

Склад “Ч. Січі”: Пасічинський, Медюх, Понос, Снилик, Мар. Павлишин, Козак, М. Бакун, Гозій, В. Вільчак, Л. Вільчак, Качмар, Чапля, Л. Гура.

“Чорноморська Січ” (Олдбой) — СТ “Україна” Торонто (Олдбой) 0:2

Мейплвуд 21 травня 1967 року. Переможні голи для “України” стрілили: Береза і Габа

Склад СТ “Україна”. Семенюк, Мандрик, Стецьків, Закалужний, Ігнатович, Габа, Рилайло, Ерцигович, Бирик, Мочерняк, Горський, Опалевич, Береза, Хитра, Борецький, Лесюк, Мельник.

Склад “Ч. Січі”: Гевко, Чапля, Лютак, Олинець, Є. Чижович, Гельбік, Шпон, Наливайко, д-р Павлічка, Маркус, І. Чижович, Маланчук, Вік. Каздоба, Павлюк, Бойко.

Юнацька дружина копаного м'яча, чемпіон турніру в закритий залі "Кугарс" в 1994, провідник – О. Колодій, тренер – І. Чупенко.

The "Sitch" junior soccer team, winners of the indoor "Cougars" tournament in 1994.

Дружина старших юнаків – 18р. і нижче, віце-чемпіони своєї дивізи в "Норден Кавнті Сакер Ліг" в 1994 р. Провідник – С. Панас, тренер – І. Чупенко.

The "Sitch" junior team, 18 and under, the runner-up in its division in the "Northern County Soccer League" in 1994.

Дружина копаного м'яча юначок, бронзові медалістки своєї дивізи в "Ліптон Сакер Ліг Нью Джерсі" в сезоні 1994-95 рр. Перша зліва в другому ряді Вислоцька – провідниця, останній справа тренер – М. Паливода.

The girl's soccer team of "Ch. Such", the bronze medalists in their division of the "Lipton Soccer League of New Jersey" in the 1994-95 season. 2nd row from the left: Wyslocky – manager, the last on the right is coach M. Palivoda.

І-ша дружина копаного м'яча перед товариськими змаганнями на здвізі СУМ в Еленові, Н. Й., з дружиною "Крилатих" з Йонкерсу, Н. Й. в 1995 р. В першому ряді зліва клячуть: Т. Науменко – воротар, Д. Василяк, Г. Сергійов, Я. Твардовський, М. Мигало. Стоять від ліва: В. Науменко, Т. Билецький, П. Борецький, Р. Кохановський, В. Федоренко, Ф. Пизарів, П. Паливода, Б. Муніс, М. Паливода – провідник.

The "Such" soccer team prior to its friendly match against the SUM team "Krylati" from Yonkers, N Y in Ellenville, N. Y., 1995. 1st row, kneeling from the left T. Naumenko the goalkeeper D Wasylak, H. Serhiyiv, Ya. Twardowsky, M. Myhalo. Standing from the left: V Naumenko, I Bilecky, P. Borecky, R. Kochanovsky, V. Fedorenko, F. Pyzariv, P Palivoda, B. Munitz, M Palivoda manager.

1-ша дружина копаного м'яча в сезоні 1997-98 рр. В першому ряді зліва: Б. Мелек, Я. Твардовський, Р. Головінський, Г. Сергіїв, О. Капітанов, М. Мизало. В другому ряді зліва: М. Паливода – провідник тренер, П. Борецький, М. Вацлавський-Лянге, В. Науменко, Р. Кохановський, П. Паливода, С. Рондос.
The "Sitch" soccer team in the 1997-98 season. 1st row from the left: B. Melek, Ya. Twurdowsky, R. Holowinsky, H. Serhiyiv, O. Kapitanov, M. Myhalo; 2nd row from the left: M. Palivoda, the coach, P. Borecky, M. Wacławsky-Lange, V. Naumenko, R. Kochanovsky, P. Palivoda, S. Rondos.

1-ша дружина копаного м'яча "Ч. Січі", що здобула Трофей першину турніру Українського Фестивалю в Арт Центрі Нью Джерсі 1987 р.
The "Sitch" soccer team that won the championship cup in the tournament at the Ukrainian Festival in New Jersey in 1987.

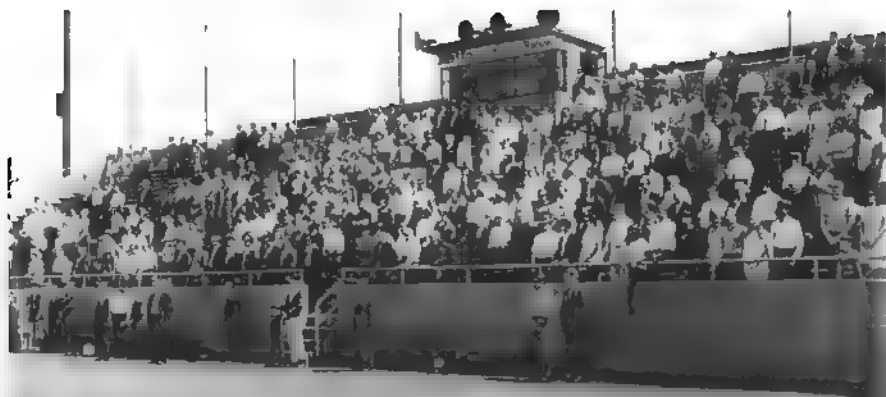
І-ша дружина копаного м'яча перед товариськими змаганнями з дружиною СК СУМ "Крилаті" на площі оселі СУМ в Еленвіл, Н. Й. 4 вересня 1994 р. Перший зліва – керівник спортової діяльності "Ч. Січі" – О. Твардовський, останній в другому ряді – провідник дружини, М. Паливода.

The "Sitch" soccer team prior to its friendly match against the team of SUM "Krylati" on the field of the SUM estate in Ellenville, N. Y., on September 4, 1994. First on the left is O. Twardowsky, director of sports activity of "Ch. Sitch"; last in the 2nd row is M. Palivoda, the team manger.

І-ша жіноча дружина копаного м'яча "Ч. Січі", що здобула звання чемпіона вищої жіночої ліги копаного м'яча Гарден Стейт в сезоні 1994-95 рр. Перший зліва в 2-му ряді – головний тренер М. Паливода, даліше змагунка О. Паливода, Б. Дорч – провідниця і С. Голдман – асистентка тренера.

The first women's team of "Ch. Sich", winners of the Higher Division of the Women's Soccer League of New Jersey in 1994 95. 2nd row from the left: head coach M. Palivoda, O. Palivoda – a player, B. Dorch manager and S. Goldman – assistant coach.

Глядачі міжнародних футбольних змагань "Ч. Січ" – "Легія" Варшава в часі виконання національних гімнів ЗСА, України і Польщі – 6 липня 1969 р. на стадіоні ім. Кеннеді в Гарісон, Н. Дж.

Spectators at the international soccer match "Ch. Sich" – "Legia" Warsaw, Poland, are standing for the playing of the national anthems of the U.S.A., Ukraine and Poland, on July 6, 1969, at the Kennedy stadium in Harrison, N. J.

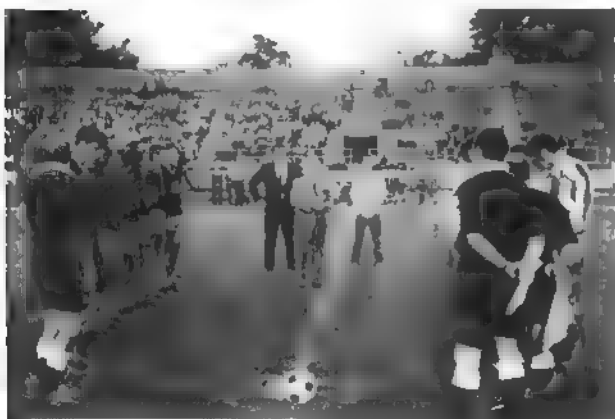
1-ша дружина копаного м'яча на початку сезону в 1969 р. Клячуть від ліва до права. З. Снулих, А. Бандель, М. Олексі, Г. Перез, О. Вернер. Стоять зліва: Р. Куц – воротар, Л. Вільчак, С. Гавран, І. Бутенко, В. Гіменез, А. Виналес, Вол. Чижович – граючий тренер.

The "Sich" soccer team at the start of the 1969 season. Kneeling from the left: Z. Snylyk, A. Bandel, M. Olexy, H. Perez, O. Werner, Standing from the left: R. Kuc the goalkeeper, L. Vilchak, S. Havran, I. Butenko, V. Gimenez, A. Vinales, Vol Chyzowych – player-coach.

Капітан дружини копаного м'яча "Ч. Січі" М. Фарміга, обмінюється прапорами з капітаном аматорського чемпіона Англії, клубу "Скелмерсдейл Юнайтед" перед товариськими змаганнями 28 травня 1971р. на площі Фарчерс Гров в Юніон. 6-й в ряді зліва: голова Т-ва М. Стебельський, 8-й М. Лебедь, 2-й д-р І. Ярош.

The captain of the "Such" soccer team, M. Farmiga, is exchanging pennants with the captain of the English amateur champion soccer team, "Skelmersdale United". This preceded a friendly match between the two teams at Farcher's Grove in Union, N. J. on May 28, 1971. From the left: second is Dr. I. Yarosh, sixth is the "Such" president M. Stebelsky, and eighth is M. Lebed.

І-ша дружина копаного м'яча "Ч. Січ" (зліва), "Рух" Хожуф, Польща (справа) в часі церемонії перед товариськими змаганнями на стадіоні Блумфілд в Ньюарку 8 липня 1970 р

The "Such" soccer team (on the left) and the "Ruch" soccer team from Chozow, Poland, prior to their friendly match at the Bloomfield stadium in Newark, N. J. on July 8, 1970.

Перед змаганнями капітан жидівської дружини "Маккабі", вручає букет квітин капітанові "Ч. Січі", М. Фармізі. Ці змагання за аматорську Чашу Америки, що відбулися 28 березня 1971 р., "Січовики" виграли вислідом 4:1. Before their match for the U. S. Amateur Cup on March 28, 1971, the captain of the Jewish team "Maccabees" is handing a bouquet of flowers to the captain of the "Sitch" soccer team, M. Farmiga. "Sitch" won that match by a score of 4:1.

Юнацька дружина "Січі" (в одностроях з емблемами) і юнацька дружина "Армінія" з м. Білефельд, Німеччина перед товариськими змаганнями 2 червня 1973 р. на площі Фарчерс Гров в Юньйон, Н. Дж. The "Sitch" junior soccer team (in uniforms with insignia) and the junior team of "Arminia" Bielefeld, Germany, prior to their friendly match at Farcher's Grove in Union, N. J. on June 2, 1973.

“Чорноморська Січ” І — “Кобрас” СК, Маямі Флоридя 1:3

Маямі 10 червня 1967 року. Єдиного голя для “Ч. Січі” здобув Л. Вільчак В складі “Кобрас” виступало ряд професійних футболістів з Бразилії і Аргентини, які саме перебували в цьому місті.

“Чорноморська Січ” — СТ “Україна” Монтреаль 1:1

Монтреаль, Канада 18 червня 1967 року. Ведення 1:0 для “України” здобув Л. Довгалюк. Вирівняв вислід для “Ч. Січі” М. Німержицький На цих змаганнях між іншими були присутні українці зі столиці України Києва, що саме перебували в Монтреалі на світовій виставці ЕХРО-67.

Склад СТ “Україна”: Руба, Роніш, Новостанський, Яник, Бучанан, Тсемеліс, Зельман, Головка, Довгалюк, Палінський, Нісоліто, Гаврина, Яворницький, Слободян.

Склад “Ч. Січі”: Махник, Лін, Цап, Павлишин, Лялька, Малишевський, Німержицький, Вільчак, Бернацький, В. Вільчак, Качмар, Соловейко, Коваленко, Бабій.

“Чорноморська Січ” — “Легія”, Варшава, Польща 1:3

Гарісон 9 липня 1969 року. Були це перші міжнародні футбольні змагання на найвищому рівні, що їх відбула “Ч. Січ” з дружиною з-поза “залізної завіси” — чемпіоном Польщі “Легією” — на стадіоні ім. Дж. Ф. Кеннеді в Гарісоні, при участі ок. 3,000 глядачів.

Переможні голи для “Легії” стрілили: Дейна, Пешко і Гадоха. Єдиного, почесного голя для “Ч. Січі” здобув М. Олексин.

Склад чемпіона Польщі: Гротинські, Стахурські, Машелі, Недзьолка, Зигмунд, Тшановські, Б. Блаут, З. Блаут, Дейна, Коженювські, Змієвські, Бришчи, Пешко, Гадоха, Нойман, Фолтин.

Склад “Ч. Січі”: Моралес, Вол. Каздоба, Рот, Гавран, Віналес, Снилик, Кошич, Олексин, Вол. Чижович, Вестрале, Сієга, Воробець, Саварин.

“Чорноморська Січ” — ФК Дірмерсгайм, Карлсруге, Зах. Німеччина 4:2

Гарісон 6 серпня 1969 року. Переможні голи для “Ч. Січі” здобули: Олексин 2, Е. Поль 1 і Сієга. Для “Дірмерсгайму”: брати Ф. і Г. Мартін.

Склад “ФК Дірмерсгайм” Карлсруге: Шарп, Унтервер, Робін, Вендлінг, Михаель, Мерц, Вайлер, Бруст, Шмідт, Ф. Мартін, Г. Мартін, Сатлер, Кунц, Вінтер, Шлягер.

Склад “Ч. Січі”: Моралес, Гавран, Рот, Каздоба, Віналес, Снилик, Кошич, Ловкіс, Олексин, Поль, Сієга, Чижович, Воробець, Саварин.

“Чорноморська Січ” — КС “Хожув”, Польща 0:3

Нижарк 8 липня 1970 року. Після впевнених перемог в своєму турне по ЗСА з клубами: “Варзім” (Португалія) 6:3, Збірною Милвокі 4:1, чемпіоном Мексики “Крус Асул” 2:1 і Збірною Німецько-Американського Футбольного Союзу (ДАФБ) 7:1, новий чемпіон Польщі, “Рух”, який між іншими теж переміг “Динамо” Київ 3:1, досягнув односторонню високу перемогу з “Ч. Січею” 8:0.

Переможні голи для “Руху” стріляли: Герман 3, Фабер і Гомолух по 2 та Пехнічек 1.

Склад КС “Рух”: Петрек, Клімчак, Пехнічек, Яндуда, Бем, Нероба, Машик, Гомолух, Була, Герман, Фабер, Руднов, Треофонь, Ожод, Бернацкі, Ніта, Джевецькі.

Склад “Ч. Січі”: Лісевич, Солтівський, Заремба, Каздоба, Томицький, Дельгадо, О’Доннелль, Шальдшайд, В. Німержицький, П. Паливода, І. Паливода, Лужняк.

“Чорноморська Січ” — 1906 Мюнхен, Зах. Німеччина 1:1

Юньйон 6 серпня 1970 року. Голи в цих змаганнях стріляли для “Ч. Січі”: Л. Вільчак, для Мюнхену — Генчель.

Склад 1906 Мюнхен: Гіндеблянд, Фройнд, Генчель, Рестер, Вагнер, Шуллер, Фрей, Г. Фрей, Клявс, Цотт, Крітц, Гупфавер, Штайнер, Шміт, Фіс, Віст.

Склад “Ч. Січі”: Лісевич, Касіяненко, Солтівський, Каздоба, Заремба, Юрчак, Лужняк, Фарміга, Гура, Коваленко, Вас. Каздоба, В. Німержицький, Л. Вільчак.

“Чорноморська Січ” — “Скелмерсдейл Юнайтед”, Англія 2:2

Юньйон 28 травня 1971 року. В своєму турне по ЗСА “Скелмерсдейл Юнайтед”, що саме здобув звання аматорського чемпіона Англії у фіналі на стадіоні “Вемблей” при участі 45.000 глядачів, перед цими змаганнями переміг Збірну Італо-Амер. Футб. Ліги 4:1, Готу Нью Йорк 4:0 і ремісував 1:1 зі Збірною Вашингтону.

Голи для “Ч. Січі” здобув М. Фарміга, для гостей Віндзор і Волф.

Склад “Ч. Січі”: Лісевич, Касіяненко, Бутенко, І. Паливода, Заремба, Вол. Каздоба, Лужняк, Д. Паливода, Л. Вільчак, Вас. Каздоба, Фарміга, Ю. Дуда, Л. Ренерей.

Склад “Скелмерсдейл Юнайтед”: Джонс, Вортінгтон, Бирдзей, Мартін, Вудс, Армстронг, Волф, Віндзор, Тейлор, Клементс, Сайкс.

“Чорноморська Січ” — ТУС Зеніслягер ФК, Зах. Німеччина 2:2

Юньйон 24 травня 1972 року. Голи для “Ч. Січі” здобули Лужняк і Огнянаць, для “Зеніслягер” — Л. Сенк.

Склад “Ч. Січі”: Гільгерс, Касіяненко, Л. Вільчак, І. Паливода, Вол. Каздоба, Заремба, Понос, Лужняк, Фарміга, Вас. Каздоба, П. Паливода, Глич, В. Ткач, Огнянаць, О. Фарміга.

ТУС “Зеннелягер” ФК: Шепельман, Ленц, Д. Зенк, Люкебесен, Поглер, Рунде, Рутер, Майнгольц, Л. Зенк, Боер, Шульте, Віке, Пайтс, Фідлер.

“Чорноморська Січ” — “Армінія” Білефельд, Зах. Німеччина 0:3

Юнійон 2 червня 1973 року. Склад “Ч. Січі”: Гільгерс, В. Ткач, Вільчак, І. Паливода, П. Паливода, Леонів, Фарміга, Ілич, Тіно, Юрчак, Марущак, Огнянаць.

“Чорноморська Січ” (Юнаки) — “Армінія” (Юнаки) Білефельд, Зах. Німеччина 1:5

ІСТОРИЧНІ ЗУСТРІЧІ ЮНАЦТВА

Такими були зустрічі на юнацькому рівні футболістів “Жупан” з Винник-Львова і УСВТ “Чорноморська Січ” в Ньюарку. Вперше в історії доля звела побратимів в неділю 28 травня 1995 року на Мейплвудській футбольній площі, де вони відбули змагання в рамках великого, міжнародного турніру, господарем якого був місцевий клуб “Кугарс”.

В цій першій зустрічі переможцями вийшли юнаки УСВТ “Чорноморська Січ”, які виграли, вислідом — 2:1. Завдяки цій перемозі юнаки УСВТ “Чорноморська Січ” ввійшли до фіналу в своїй віковій групі.

Чергова зустріч між цими юнацькими дружинами відбулася 29 травня 1995 року на футбольній площі у Ваксгол, Нью-Джерзі. Цим разом це були товариські змагання і в них переможцями вийшли гості з України, вислідом — 2:0.

Після змагу на площі у вечір в гімнастичній залі школи св. Івана Хрестителя відбулося прийняття для обидвох дружин. Цю заключну історичну зустріч відкрив голова УСВТ “Чорноморська Січ” Мирон Стебельський, який ще раз привітав юних гостей з України, їх тренерів Богданна і Ростислава Поточняків і організатора поїздки до ЗСА — Юліяна Кордіяка.

В дальшому ході програми зустрічі з короткими словами виступили — О. Твардовський від УСВТ “Чорноморська Січ” і Ю. Кордіяк від ФК “Жупан”. У своєму слові Ю. Кордіяк висловив щире подяку Проводові УСВТ “Чорноморська Січ” за дбайливу опіку над юними футболістами “Жупана” протягом цілого тижня (більшість їх перебували при родинях членів УСВТ “Чорноморська Січ”, деякі при родинях членів “Кугарс”). При цьому цей організатор поїздки “Жупана” до ЗСА, подякував Українсько-Американській фірмі тютюну “Рейнолдс” у Винниках, яка виасегнувала на оплату авіо-квитків суму 13 000 доларів. Потім відбулося вручення нових футбольних м’ячів для кожного футболіста “Жупана”, що їх уфундували юнаки УСВТ “Чорноморська Січ”, під проводом своїх провідників А. і С. Панасів. Після цього юні гості з України перейшли до домішки УСВТ “Чорноморська Січ”, де оглянули

історичні фотознімки і постійну виставку трофеїв, що їх на протязі 70 років здобули спортсменів "Чорноморської Січі" в різних ділянках спорту. Остаточно цю історичну зустріч закінчено врученням гостям з України подарунків від УСВТ "Чорноморська Січ".

Склади дружини ФК "Жупан": А. Калатин, В. Сак, Т. Гнатишин, Б. Малічевський, Р. Цимбрак, А. Романюк, А. Гнатишин, Р. Манорик, Р. Сокольський, В. Радук, Н. Музика, А. Тлумак, А. Поточняк, В. Глушко, І. Гданський, О. Сивера, А. Лісний. Тренери: Богдан і Ростислав Поточняки, провідник поїздки — І. Бродило, організатор — Ю. Кордіак.

УСВТ "Чорноморська Січ": Дж. Колодней, Дж. Берч, Д. Олесницький, Р. Головінський, С. Колодій, Д. Колодій, А. Панас, М. Попович, Р. Вислоцький, П. Керрол-Вакалюк, М. Раковський, М. Мальчишин, М. Гатавей, А. Мандзій, Л. Алегандро. Провідники: А. і С. Панаси, тренер — Ігор Чупенко.

Футболісти "Ч. Січі" в збірних

Багато футболістів УСВТ "Ч. Січ", юнаків і змагунів I-ої дружини, були відзначували в минулих роках різними селекційними Комісіями і уповноваженими комітетами різних ліг, в складах яких змагалися відповідні дружини "Ч. Січі".

В 1959 році до збірної стейту Нью Джерзі були вибрані Зенон Шпон і Мирон Гура.

До збірної округи Ессекс, середніх шкіл, тренери вибрали таких змагунів-юніорів "Ч. Січі": Вол. Каздобу, Романа Солячаника і Лева Вільчака — до I-ої дружини, а до II-ої дружини ввійшли: Вол. Вільчак, Мирон Бакун і Юрій Мирний. Того ж року Мирона Гуру вибрали найкращим футболістом-юніором футбольною Лігою "Какса".

В 1963 році Зенон Снилик був утретє вибраний до Олімпійської збірної ЗСА. Брав участь в Пан-Американських Ігрищах в Сао Павльо, Бразилія.

В 1964 р. до збірної стейту Нью Джерзі середніх шкіл були вибрані: Володимир Вільчак, Ігор Паньків і Володимир Несторенко. Мирон Гура ввійшов до репрезентації високих шкіл ЗСА.

В 1965 р. кандидатами до збірної ЗСА були визначені: Володимир Чижович, Зенон Снилик і Володимир Каздоба.

Лев Вільчак, виконуючи службу у флоті ЗСА, на нищильнику "Гренд Кенсон", змагався в європейських портах в дружині "Комфорсіт ФЛТ", що виграла чемпіонат флоту НАТО. Л. Вільчак був вибраний найкращим змагуном турніру.

Володимир Вільчак (брат-одноліток Лева), перебуваючи з В'єтнаму на відпочинку в Гонконгу, змагався в військовій дружині з місцевими китайськими суперниками.

В 1966 році до репрезентації Американської футбольної Ліги селекційний комітет вибрав 4-ох футболістів "Ч. Січі": В. Чижовича, М.

Павлишина, В. Каздобу і З. Снилика. Перша трійка вибраних змагалися в згаданий збірний на стадіонах: Карні, Гартфорду і Бостону зі Шкотським "Селтіком" з Глазгов та іншими європейськими дружинами

В 1966 році З. Снулик і В. Чижевич репрезентували "Ч. Січ" в українській збірній, що змагалась проти литовців в Чикаго, з нагоди 10-ліття УСЦАК.

Мирона Воробця вибрали до олімпійської збірної ЗСА. Мирон Бакун ввійшов до репрезентації високих шкіл ЗСА і був її капітаном

До збірної сімкового турніру Шейфер Ліги вибрано З. Снилика і В. Каздобу, в 1965 році, а В. Чижевича і З. Снилика – в 1966 році.

В 1966 році В. Чижевич був "королем стрільців" АФЛ та здобув нагороду "найбільш вартісного змагуна".

В 1976 році В. Чижевич став тренером збірної ЗСА.

В 1980 році до Збірної українців, що змагалася на "Вільній Олімпіаді" в Етобікок, Канада де здобула золоту медаль, від УСВТ "Ч. Січ" були вибрані: Андрій Бакун, Володимир Ткач і Ігор Чижевич.

В 1984 році до Збірної українців, що вдруге в історії виступала на "Вільній Олімпіаді" і Етобікок, Канада і вдруге здобула золоту медаль, від УСВТ "Ч. Січ" змагалися: Маріян Хамуляк, Андрій Бакун, Володимир Ткач і Павло Гунчак.

В 1986 році до Збірної Східних ЗСА від УСВТ "Ч. Січ" були вибрані: Маріян Хамуляк, Андрій Бакун і Р. Павлюс.

В 1991 році до Збірної УСЦАК, що відбула успішне турне в Західну Україну, де змагалася з найкращими клубами у Львові, Івано-Франківську, Тернополі, Луцьку, Дрогобичі, від УСВТ "Ч. Січ" були вибрані: Маріян Хамуляк, Андрій Бакун, Олесь Василяк, Данило Василяк, Євген Чижевич.

Вклад "Чорноморської Січі" до копаного м'яча в ЗСА

У своїй славній історії "Ч. Січ" виявила велику активність в різних ділянках нашого суспільного життя: культурно-освітній, самодіяльно-мистецький, харитативний і передовсім в спортовій.

Перед 2-ою світовою війною в Т-ві були активні такі ділянки спорту: бейсболу, кошиківки, дужання і круглів (боулінг). З причини 2-ої світової війни, через яку велике число "Січової" молоді було покликане до військової служби, усі ділянки діяльності "Ч. Січі" і особливо спортова, припинилися на кілька років. Після закінчення війни поволі почалися організувати спортові гуртки, але по справжньому спортова діяльність розпочалася в 1956 році, коли створилася окрема спортова секція Т-ва. Від того часу дотепер зорганізовано 11 ланок. Одною з перших — була організована ланка копаного м'яча, в якій пересічно було активних 4 дружини, з цього числа три юнацтва. В останніх 24 роках "Ч. Січ" провадила свою власну Спортову Школу, в якій на протязі 4 тижнів у вакаційному сезоні, переходило вишкіл в копаному м'ячі ряд юнаків

ланки. Завдяки правильному підходу до виховання власних футбольних кадрів за останніх 43 років, "Ч. Січ" видала із своїх рядів десятки першорядних талантів, велике число яких були відзначені проводами численних Американських Ліг, Футбольною Асоціацією, Проводами Ліг Копаного М'яча в таких середніх і вищих школах, як Аннаполіська Морська Академія, Ньюаркський Інженерський Коледж, Монтклер Коледж, середні школи Ірвінгтону, Мейплвуду і ін. Найвищі відзначення високих шкіл, так зв. "Ол Амерікен" заслужили такі вихованці "Ч. Січі". Мирон Гура, Мирон Бакун, Лев Гура, Василь Каздоба і Мирон Воробець, цей останній був теж вибраний до Олімпійської збірної Америки.

Завдяки виховникам "Ч. Січі", вже згадані середні і вищі школи, багатократно здобували чемпіонати в своїх сезонах. Завершенням вкладу "Ч. Січі" до копаного м'яча в ЗСА треба уважати першорядних тренерів і учителів фізичного виховання, що вийшли з рядів Т-ва, які працюють в таких середніх і вищих школах: Євген Чижович (середня школа Колумбія в м. Мейплвуді), він був тренером репрезентації копаного м'яча ЗСА, Василь Каздоба (середня школа в м. Ірвінгтоні), Володимир Каздоба (середня школа в м. Вестфілд), Роман Бойко (школа в м. Вейн), Степан Касіяненко (середня школа в Кліфтоні) — усі в стейті Нью Джерзі, Володимир Чижович (Текстильний Коледж, Філя.), д-р Леонід Луценко (Монтклер Коледж), д-р Остап Стронецький (Гантсвіл Коледж, Алябама).

Чи не солідний вклад Українського Спортивного Т-ва для розвитку цього спорту на землі Вашингтона?

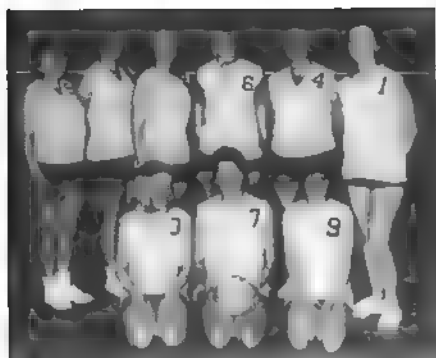
Члени і вихованці "Ч. Січі" — футбольні судді ЗСА

Говорячи про значний вклад УСВТ "Ч. Січ" щодо росту і поширення копаного м'яча в ЗСА, не можемо обминути офіційних футбольних суддів, що ними стали в різних роках члени і вихованці Т-ва. На протязі довгих років вони обслуговували змагання в усіх клясах найсильніших Стейтових Ліг, більшість їх продовжують суддювати і в сучасності. З ветеранів, що вже досягли пенсійного віку, слід згадати: Олександра Лісевича і Володимира Бакуна, які були суддями в 50-х і 60-х роках. Довгі роки суддював Теодор Тадрик. Продовжують обслуговувати змагання на терені Нью Джерзі Володимир Басняк і Богдан Басняк, обидва футбольні вихованці УСВТ "Чорноморська Січ".

ЛАНКА ВІДБИВАНКИ

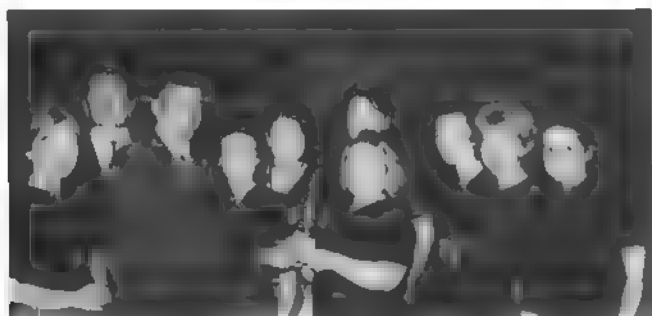
Жіноча секція

Другою щодо кількості членів — ланкою "Ч. Січі" є відбиванкова. Дружини відбиванки активні майже круглий рік, коли врахувати їх виступи навіть в літні місяці під час вакацій У своєму

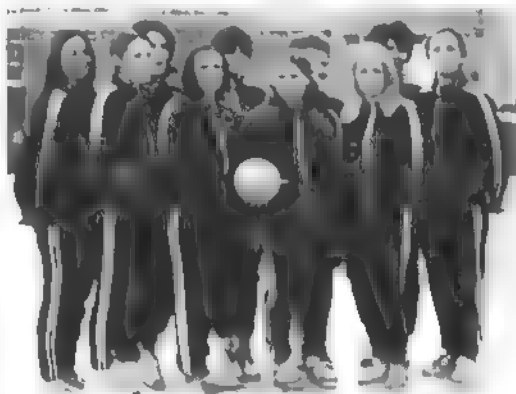
*1-ша жіноча відбиванкова дружина
"Ч. Січі" в 1957 р.*

*The "Sich" women's first volleyball
team in 1957.*

*Представник Відбиванкової Ліги Нью Джерсі вручає Трофей капітанові "Ч.
Січі" за здобутий чемпіонат в 1963 р.*

*A representative of the New Jersey Volleyball League is presenting the
championship trophy to the captain of "Ch. Sich" in 1963.*

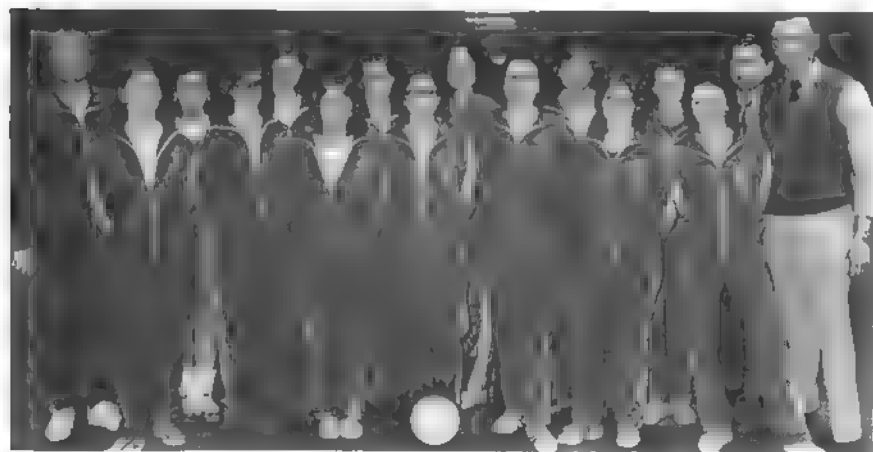
*1-ша жіноча відбиванкова
дружина в 1971 р.*

*The "Sich" women's first
volleyball team in 1971*

Друга жіноча відбиванкова дружина в 1973 р. В першому ряді зліва до права: З. Стебельська, О. Паславська, Х. Басняк, Т. Басняк. В другому ряді справа: Є. Чижович – член Управи, Х. Коленська, Д. Сигіда, М. Ільницька, М. Гуралечко, М. Стебельський – провідник дружини.

The "Stitch" women's second volleyball team in 1973. 1st row, from the left: Z. Stebelsky, O. Paslavska, Ch. Basniak, T. Basniak. 2nd row, from the right: E. Chyzowych, a "Stitch" officer, Ch. Kolensky, D. Sygida, M. Ilnycky, M. Huralechko, M. Stebelsky – manager. In row 3 – B. Haydychok, coach.

Січень 1976 рік. Юнацький відбиванковий актив "Ч. Січі" перед тренінгом в залі Колумбійської середньої школи в Мейплвуді. Зліва тренер, інж. А. Липичак. Останні справа М. Стебельський – голова Т-ва і О. Твардовський – заступник і пресовий референт.

January 1976. The junior volleyball players of "Ch. Stichi" prior to their training in the gymnasium of Columbia High School in Maplewood, N. J. Standing on the left is coach A. Lapychak. The last two on the right are M. Stebelsky, president and O. Twardowsky, vice-president and press officer of "Ch. Stichi".

звичайному відбиванковому сезони дружини "Ч. Січі" беруть участь в турнірах за першенство в системі американської відбиванкової асоціації ЮСВБА, як також майже в усіх першенських турнірах СУАСТ-Схід, УСЦАК та інших.

Подібно до І-ої футбольної дружини, відбиванкові дружини дуже часто виїжджають поза Ньюарк в різні міста Сходу ЗСА, де відбуваються відповідні турніри. Впродовж своїх активних років, відбиванкові дружини виступали в Плейнфілді, Лівінгстоні, Ровей, Нью Йорку, Філядельфії, Нью Гейвені, Балтиморі, Клівленді, Рочестері, Монтреалі, Бінггемтоні, Скрентоні і ін. далеких містах, де гідно і по-спортовому репрезентували "Ч. Січ", а з цим і свою українську громаду стейту Нью Джерзі.

Перші свої виступи розпочала жіноча дружина в 1958 р., в більшості в товариських зустрічах на українських відпочинкових оселях. В чергових роках "Черноморки" вже брали активну участь в першенських турнірах — ЮСВБА і СУАСТ-Схід.

В сезоні 1960-61 дружина "Ч. Січі" в складі: Я. Олсницька, Таїса Турянська, (капітан) Л. Лапичак, Н. Хома, М. Кидаць і Л. Клачко, в першенському турнірі СУАСТ-Схід здобула 4-те місце на усіх 6 учасниць. Дружина юначок вийшла першою. В складі чемпіонок виступали: Л. Бескевич, Г. Сплавник, М. Леськів, Л. Роговська (капітан), З. Бексевич, С. Шпирка і Б. Сигалів. Керівником відбиванкового активу був Адріян Лапичак. У стейтовій ЮСВБА, І-ша дружина здобула віце-чемпіонат, а дружина юначок в своїй класі — чемпіонат.

У черговому сезоні 1961-62, І-ша дружина в першенствах СУАСТ-Схід здобула 3-тє місце, дружина юначок 5-тє, на усіх шістьох учасників. В турнірі за трофей УРСОюзу, який відбувся на оселі "Верховина" в Глен Спей, "Ч. Січ" стала його володарем, після перемог над "Тризубом" з Філядельфії в сетах 2:0, "Довбушем" з Нью Гейвену 2:1 і "Ч. Січ" II 2:0.

Дуже активним для відбиванкових жіночих дружин був новий сезон 1962-63. 15 і 16 вересня 1962 р., відбиванкова ланка "Ч. Січі" була організатором відбиванкового турніру, що відбувся на "Союзівці" за Чашу "Союзівки". Першенство в цьому турнірі здобули "довбушанки" з Нью Гейвен. "Ч. Січ" I на усіх 6-ох учасників зайняла 3 місце.

23 листопада ланковий "Ч. Січі" зорганізував жіночий турнір, в якому взяло участь 5 дружин: ІВКА, Гренд Сентрал Н Й., Валлетс-Балтимор, Ромерс-Балтимор, ІВКА-Ньюарк, та ІВКА-Плейнфілд. Першенство цього турніру здобула дружина Валлетс-Балтимор. В наступному сезоні 1963-64 обидві дружини взяли участь в кількох турнірах і традиційно в першостях СУАСТ-Схід, 7 березня 1964 р "Чорноморки" були учасниками відбиванкової першости східних стейтів ЗСА, що відбулися в м. Монклер, Н.Дж. В групі 6-ти дружин "Ч. Січ" I зайняла нарівні з Норт Бренч ІВКА 3-4 місця; молодша дружина здобула звання першона своєї групи, а з цим срібну Чашу і золоті медалі. До

складу I-ої дружини входили: Я. Олесницька, Н. Качмар, Т. Турянська, Л. Лапичак, Л. Клячко, І. Терлецька, О. Мизь, О. Стеранка і Л. Стебельська. Склад молодих першунів: М. Леськів, М. Гарматій, Я. Шпирка, М. Боровик, Х. Смішкевич, Б. Сигалів, Г. Сілавник, Д. Бексевич

Гарних успіхів добилися відбиванкові дружини "Ч. Січі" в сезоні 1965-66. В цьому сезоні врешті активізувались і чоловічі дружини

26 березня 1966 р. "Ч. Січ" була господарем чергового першеского турніру СУАСТ-Схід, що відбувся в Ньюарку. В конкуренції жінок першість на усіх 4 дружини — "Ч. Січ", СУМА Пассейк, СУМА Н.І. здобула дружина "Довбуша" Нью Гейвен. Найкращою змагункою турніру суддівська комісія вибрала Ярославу Олесницьку ("Ч. Січ"). Склад жіночої дружини "Ч. Січі" був: Т. Турянська, Л. Лапичак, Я. Олесницька, О. Стеранка, М. Гарматій, Бук, Л. Гук, Х. Смішкевич, М. Леськів, Б. Сигалів, І. Терлецька.

1967-68

Відбиванковий актив, що через зиму тренував в модерних спортових залах в середній школі Колумбія Мейплвуд, на літо перейшов на парафіяльну площу української католицької церкви при Сендфорд Авеню. В часі першого півріччя відбиванкові дружини взяли участь в кількох турнірах, де здобули гарні успіхи. 11 квітня чоловіча дружина в американському турнірі в Лівінгстоні здобула перше місце і чашу турніру. 10 серпня дві дружини "Ч. Січі", жіноча і чоловіків, були учасниками турніру, що його влаштували білоруси на оселі "Менськ" в Глен Спей Н.І. Жіноча дружина "Ч. Січі" здобула перше місце. В групі чоловіків січовики зайняли почесне 2-ге місце. В складах двох жіночих дружин виступали Л. Лапичак, Я. Олесницька, О. Стеранка, О. Бук, Т. Турянська, Н. Хома, М. Гарматій, Н. Клапішак, О. Ярош, Л. Тимяк, Л. Сигіда, Л. Мельник, Г. Сорочко, Л. Гук, Т. Лисницька, Л. Мандзій, Р. Юркевич, М. Яцикевич, Б. Сигалів.

1968-69

Ланка жіночої відбиванки "Чорноморської Січі" в Ньюарку, Н.Дж., що була одною із найбільш активних ланок Товариства, у сезоні 1968-1969, мала чи не найкращий сезон свого існування. Був він найкращим відзеркаленням цілей, що їх ланка вже від кількох років поклала як своє головне завдання, а саме, згуртувати якнайбільше молоді і цим створити резервуар змагунок на тепер і на майбутнє. Масовість української молоді у цьому роді спорту дає їй певну дозу фізичної вправності та дає змогу змагатися на кортах стейтів східного побережжя із кращими американськими дружинами і тим самим репрезентувати нашу спільноту. Майже всі змагунки і дружина як цілість були членами Американської Відбиванкової Асоціації (USVBA) та Аматорської Атлетичної Юнії (AAU), що давало змогу брати участь у турнірах та розгрівках Стейтрової Ліги. Крім цього, обидві дружини були

членами СУАСТ у (Союз Українсько-Американських Спортивних Товариств), що дає право брати участь у турнірах зорганізованих цією спортивною організацією.

В цьому сезоні обидві дружини брали участь у турнірах слідуєчих місцевостей: Главерсіл, Н.Й., Самміт, Н.Дж., Вест Пойнт, Н.Й., Пассейк, Н.Дж., Ньюарк, Н.Дж., на Союзівці та обидві дружини як вже згадано, брали участь у розгрівках стейтової Ліги на базі кожний по два рази (вдома і на виїзді). Дружина "А", що вела табелю майже впродовж шлого сезону (від листопада до квітня) несподівано програла до двох противників, через що втратила майже певний чемпіонат Ліги. Дружина "Б", що "росла" із змагань на змагання, не була ще всилі витрати одних змагань. Кінцева табеля жіночої відбиванкової Ліги стейту Нью Джерзі:

1. Самміт УМСА	14	12	12	24: 4
2. "Чорн. Січ" "А"	14	11	3	22: 6
3. Курса, Нью Брансвік	14	10	4	20: 8
4. Линдгуст	14	8	6	16:12
5. Ровей УМСА	14	7	7	14:14
6. Парсиппані	14	7	7	14:14
7. Лівінгстон	14	2	12	4:24
8. "Чорн. Січ" "Б"	14	0	14	0:28

1969-70

"Чорноморська Січ" у Ньюарку, Н.Дж. реєструвала у сезоні 1969-70 двадцять активних змагунок, які були поділені на дві дружини "А" та "Б" у такому порядку: Дружина "А": Я. Олесницька, Л. Лапичак, Н. Клапішак, О. Бук, Д. Сенежак, О. Ярош, Л. Бойко, Т. Дуял, Г. Бойко. Дружина "Б": Р. Сорочко, Л. Мельник, Л. Сигіда, Р. Юркевич, Л. Величковська, В. Ткач, М. Мандрусяк, С. Король, М. Олесницька, Л. Мельничук.

Цей актив брав участь у турнірах організованих клубами стейтів: Нью Йорку, Нью Джерзі, Коннектикат, Пенсильванії та Мариленду на базі "запрошення", у турнірах за чемпіонат Нью Джерзі стейту та регіону Сходу Америки (рідженс), організованих Американською Атлетичною Юнією (ААУ) та Американською Відбиванковою Асоціацією (USVBA), за чемпіоната СУАСТ-у та УСЦАК-у (Америку та Канади), у змаганнях Ліги стейту Нью Джерзі, що складалася із 8 команд, системою кожний з кожним — вдома та на виїзді.

Скція жіночої відбиванки у згаданому сезоні мала, без сумніву, найкращий сезон свого існування. Практика із минулих тяжких змагань, розуміння цього з року на рік більш популярного спорту у цій країні, вміння оцінити і використати "моментум" в часі офензивної гри, чи задержати "позиційну" в часі оборони це вальори-прикмети, які у

висліді дали успіхи, та зміцнили ім'я і силу цієї дружини в opinii відбиванкової та загальної спортової громади.

У минулому сезоні, що звичайно триває 7-8 місяців, перша дружина відбула 10 турнірів та 14 лігових змагань, друга — молодша брала участь у іграх цієї самої Ліги та у трьох турнірах.

До замітніших турнірів, про які треба згадати, це змагання Ліги Нью Джерзі стейту, у яких перша дружина здобула чемпіонат, не втративши ні одної точки. Табеля буде найкращим показником сили та стабільності дружини:

	Ігор	В.	П.	Точ.	Сети
1. "Чорн. Січ"	14	14	0	28: 0	42: 4
2. Курса	14	11	3	22: 6	35:13
3. Ровей	14	8	6	16:12	30:23
4. Ланделс	14	8	6	16:12	29:20
5. Парсиппані	14	7	7	14:14	26:25
6. Лівінгстон	14	5	9	10:18	18:30
7. "Чорн. Січ" II	14	3	11	6:22	11:34
8. Спрінгфілд	14	0	14	0:28	3:42

1970-71

Значно зріс чисельно і осягнув вищого рівня в цьому сезоні відбиванковий актив "Чорн. Січ". На протязі 6-місячного сезону усі дружини, жіночі і чоловічі, відбули десятки тренінгів і не менше лігових і турнірних змагань, що у великій мірі спричинилося до значного піднесення технічних засобів. Беручи під увагу дошкульний брак власної руханкової залі, відбиванковий актив вповні використав можливості в гімнастичних вигідних залах: Колумбійської Середньої Школи в Мейплвуді і Ньюаркського Інженерського Каледжу на долині міста Ньюарку. В "штабі" проводу ланки віддано працювали: інж. А. Лапичак, інж. Б. Гайдучок, інж. Ю. Ставничий, М. Стебельський, О. Напора і Я. Олійник.

В жіночій секції ланки було активних три дружини, що виступали в Жіночій Відбиванковій Лізі Нью Джерзі:

1-ша під проводом свого менаджера і тренера інж. А. Лапичака в такому складі: Д. Сенежак, Л. Лапичак, О. Бук, О. Ярош, Л. Сигіда, Р. Сорочко, Т. Дуаль, Л. Бойко, С. Король і Л. Мельник, М. Гарматій

2-га дружина під проводом менаджера М. Стебельського і тренера Б. Гайдучка в складі: З. Стебельська, О. Паславська, Д. Сигіда, Х. Коленська, М. Гуралечко, К. Лыницька, Х. Чайківська, Т. Басняк, Х. Возняк

3-тя дружина під проводом менаджера О. Напори і тренера інж

А. Лапичака, в складі О. Напора, Х. Клапіджак, Н. Мазяр, В. Потєжна, Р. Тимкевич, У. Тимкевич, О. Стрижак, Х. Голінська, І. Дзіман, Н. Напора

“Ч. Січ” — подвійним чемпіоном

Як і в попередньому році, “Ч. Січ” І здобула вдруге в своїй історії подвійні лаври чемпіонів: Жіночої Відбиванкової Ліги Нью Джерсі і Американської Атлетичної Юнії стейту Нью Джерсі. На річному бенкеті згаданої Ліги, крім чемпіонських Трофеїв, голова стейтової ААЮ Г. Сльопер вручив “Ч. Січ” Трофей і плякету ім. Ленделса за найкращу спортову поведінку. “Ч. Січ” І здобула теж звання першунів і Чашу “Верховини” в турнірі, що відбувся на початку серпня на цій оселі в Глен Спей, Н.Й. Трофей першунів в трійковому турнірі на цій же оселі здобула трійка 2-ої дружини.

Жіноча Відбиванкова Ліга, Нью Джерсі 1971 р.

Кінцеві показники таблиць ігор з участю “Ч. Січ”

	Ігор	вигр.	прогр.	точки
1. “Чорн. Січ” І	12	12	0	24: 0
2. УМСА Ровей ВК	12	9	3	18: 6
3. Лівінгстон ВК	12	7	5	14:10
4. Парсиппані ВК	12	5	7	10:14
5. ВК Ленделс	12	4	8	8:16
6. “Чорн. Січ” 2	12	2	10	4:20
7. “Чорн. Січ” 3	12	0	12	0:24

Відбиванкові турніри

Дня 17 жовтня у Вайт Плейнс, Н.Й. з участю 10 дружин.

1. “Булєтс”, Балтимор
2. “Гренд Централ”, Н.Й.
3. “Кліперс”, Бريدжпорт
4. **“Ч. Січ” І, Ньюарк**

Дня 6 лютого 1971 р. в Парсиппані, Н.Дж. Першенства району ААЮ ч. 2.

1. “Кліперс”, Бريدжпорт
2. “Булєтс”, Балтимор
3. **“Ч. Січ”, Ньюарк**
4. “Курса”, Нью Брансвік
5. Брукпорт, Н.Й.
6. УМСА Ровей, Н.Дж.

Дня 2 березня 1971 р. в Мейплвуді. Першенства ААЮ — Нью Джерзі.

1. "Ч. Січ", Ньюарк
2. Лівінгстон ВК
3. "Курса", Нью Брансвік
4. Парсиппані ВК
5. УМСА Ровей ВК
6. Ленделс ВК

1971-72

1-ша дружина "Синіх" — О. Бук-Крочак, Л. Сигіда, Р. Сорочко, О. Ярош, Д. Сенежак, Т. Дуял, Л. Лапичак, Х. Клапичак.

2-га дружина "Жовтих" — О. Паславська, О. Напора, З. Стебельська, Д. Сигіда, Х. Чайківська, Х. Голинська, Т. Басняк, М. Гуралечко, В. Потєжна, Н. Костецька, Х. Ткач, Р. Тимкевич, Х. Миндюк.

Третя, у Аматорській Атлетичній Юнії та Відбиванковій Асоціації ЗСА, група наймолодших змагунок складалась із таких юначок: З. Ткач, Н. Басняк, Р. Пенцак, Л. Напора, Л. Матияш, Л. Яворська, Л. Напора, Х. Ткач, М. Яворська, Х. Рудзінська.

У розгрівках Ліги стейту Нью Джерзі у звітному році брала участь тільки дружина "Жовтих" та зайняла 5 місце на всіх 8. Крім цього брала ще участь у кількох турнірах із виявом щораз більшого знання цього роду спорту та надією на кращі успіхи.

Перша дружина "Синіх" обмежувалася у звітному році тільки до турнірів класу "А" (найкращі дружини Сходу), у яких виявилася велика нестабільність дружини, а найкраще відзеркалення цієї нестабільності покажуть екстремні місця в поодиноких турнірах.

У турнірі, влаштованому Т-вом "Чорноморська Січ" у дні 11 листопада 1971 р. на 10 дружин із стейтів Нью Йорк, Нью Джерзі, Пенсильвенія і Меріленд, дружина "Синіх" зайняла друге місце, втрачаючи по одній точці лише до двох дружин — Гренд Сентрал (Нью Йорк) та Вайолетс (Балтимор). У цьому турнірі дружина Січі була найкращою у історії свого існування, а найкращими змагунками: О. Бук-Крочок та Т. Дуял. Дружина "Жовтих" зайняла 9 місце.

Весною 1972 р. у турнірі за чемпіонат стейту Нью Джерзі дружина "Синіх" зайняла 2 місце, програвши перші змагання "форфіт" (дві змагунки не прибули на час). Дружина "Жовтих" була 6-ою.

У квітні 1972 р. у рямцях ААЮ ігор за чемпіонат округи ч 3 (стейт Нью Йорк та Нью Джерзі) дружина "Синіх" здобула найкращий осяг і титул чемпіона округи, вигравши всі змагання рахунком 20. У цьому ж турнірі дружина знову була на своїх висотах. А вже 29 квітня на турнірі УСЦАК-у в Роучестері за Український чемпіонат Америки і Канади, дружина "Синіх" навіть не закваліфікувалась до ігор "плей-офу". Вправді відсутність найкращих змагунок (Т. Дуял та Д. Сенежак) були

причиною неуспіхів “Жовтих”, що очевидно і ослабило їх. Вони зайняли 3-тє місце у своїй групі.

У загальному, активність і осягнн відбиванкових дружин у звитовому роцї були нерівними – повними успіхів та рівночасно невдач. Невідповідна зала до вправ (Монт Вернон Гай Скул) була може і причиною неїтенсивного та неплняного тренування цілого відбиванкового активу, що і відбилось на їхніх осягах.

Дружинами жіночої ланки відбиванки вели: першою Адріян Лапичак, другою — Олесь Напора.

1972-73

В останньому десятиріччі в “Ч. Січі” завелася добра традиція, щодо плекання цього популярного серед української молоді — спорту. В деякій мірі до цієї популяризації спричинилося введення відбиванки до сучасних Олімпійських Ігрищ, як теж незвичайно великі осяги українських дружин в цьому спорті в московській імперії і останньо вже і на Европейському континенті. Та найбільшими спричинниками цієї корисної справи являлися таки наші визначні діячі цього спорту — тренери, якими були Адріян Лапичак і Богдан Гайдучок, що зуміли при тісній співпраці Управи Т-ва, зацікавити широкий круг, так старших, як і наймолодших дівчат. Брак власної спортової залі дошкульно відбивався на праці цих наших тренерів, але вони не зражувалися, використовували усі можливості і робили дальші поступи. В останніх 4-ьох роках, коли введено цю ділянку до вишкільних програм Спортової Школи “Ч. Січі”, на початку Б. Гайдучок а в 1973 році вже і Адріян Лапичак стали головними інструкторами відбиванки і таким чином поширили свою працю вже поза УСВТ “Чорноморську Січ”, тренуючи юначок і юнаків майже з усіх осередків українського поселення в ЗСА, звідки прибувають вони до нашої Спортової Школи. Так, відбиванку любила українська молодь. Вона була одною з найпопулярніших ланок спорту в УСВТ “Ч. Січ”.

1973-74

В цьому сезоні в “Ч. Січі” було активних 4 жіночі дружини, серед них дві юначок. Саме в цьому сезоні розпочався процес зміни покоління в 1-ій дружині, до якої на місце старших ветеранок почали входити молодші спортсменки. Ця дружина звичайно брала участь у великих турнірах Відб. Асоціації ЗСА в різних більших містах Східного побережжя.

Осягнн наших дружин

4 листопада в залі Колумбійської середньої школи “Ч. Січ” здобула віце-чемпіонат у власному турнірі, так зв. “Юкреїнян Січ Інвітейшонал”. Першенство осягнула відома дружина “Гренд Сентрал” з Нью Йорку

12 січня в турнірі ІВКА у Вайт Плейнс, Н.Й. “Ч. Січ” зайняла 4-те

місце

23 березня в першенствах Стейту Нью Джерзі ААЮ, "Ч. Січ" здобула звання чемпіона. 22-23 червня на оселі СУМА в Еленвіл, Н.Й. в Спортових Ігрищах Українських Молодечих Організацій при УККА, "Ч Січ" здобула віце чемпіонат. Склад 1-ої дружини: Л. Сигіда, О. Бук-Крочак, О. Ярош, Р. Сорочко, Д. Сенежак, Х. Голинська, Н. Басняк, Х. Чайківська, О. Паславська. В окремих турнірах в складі виступали теж — З Стебельська, Х. Клапішак і О. Напора. Провідником дружини був А Лاپичак

Активною була теж II-га дружина, яка головно виступала у Відбиванковій Лізі Нью Джерзі. Остаточню на усі 8 дружин наші спортовки зайняли 4-те місце в показнику таблиці ігор. Поза своїми виступами в лізі, II-га дружина взяла участь в кількох турнірах, в яких здобула видатні успіхи:

19 травня в турнірі СУАСТ-Схід, що відбувся в залі Колумбійської середньої школи наші молодші спортовки здобули звання чемпіонок.

22-23 червня на Спортових Ігрищах, що проходили на оселі СУМА в Еленвіл, "Ч. Січ" II зайняла 2-ге місце в своїй групі.

В складі дружини виступали: З. Стебельська, В. Потежна, О. Напора, Л. Напора, З. Ткач, Х. Клапішак, Д. Сигіда. Провідником дружини був О. Напора.

Свої перші успіхи досягнула теж одна із наймолодших дружин юначок, що в цьому сезоні вже брала участь в кількох турнірах.

19 травня в згаданому вже турнірі СУАСТ-Схід молодші юначки виийшли першунками в своїй групі і були нагороджені Чашею СУАСТ-Схід.

На спортових Ігрищах в днях 22-23 червня на оселі СУМА в Еленвіл, юначки "Ч. Січі" здобули 2-ге місце в своїй групі.

Склад дружини юначок: М. Юрах, Д. Ольшанівська, Д. Твардовська, Л. Тицька, А. Терлецька, М. Сигіда, М. Голіната, Дж. Минч, П. Гозанець, Л. Свинтух, І. Паславська, Х. Терлецька, Ільницька, Х. Басняк. В окремих турнірах цей актив молодших юначок був поділений на 2 дружини. Провідницею цих юначок була Ярослава Олесницька.

1974-75

На протязі відбиванкового сезону 74-75, було активних дві жіночі дружини, які виступали в Жіночій Відбиванковій Лізі Нью Джерзі та кількох американських і українських турнірах. Крім цих дружин, в жіночій ланці було активних близько 20 молодших дівчат, що постійно брали участь в тренінгах, які в часі зимових місяців проходили у винаймлених шкільних залах.

Склад дружин, що виступали в лігових і турнірних змаганнях

"А". З. Стебельська, О. Паславська, О. Напора, Л. Напора, З. Ткач, Р. Сорочко, О. Ярош, Р. Тимкевич, В. Потежна, Р. Пенцак і Х. Клапішак, Л. Сигіда та Л. Мельник. Провідником дружини був Олександр Напора, тренером в 2-ій половині сезону Я. Тушек.

Групи юначок відбиванки "Ч. Січ" в 1976 році перед тренінгом. Зліва стоять - інж. А. Ларичак тренер, Я. Олесницька - асистентка тренера, останні справа - Л. Харченко - асистентки тренера.
 Groups of girls' volleyball players of "Ch. Sich" before practice, in 1976. Standing on the left are the coach, A. Larychak and Y Olesnysky, assistant coach. On the extreme right are assistant coaches L. Larychak and H. Kharchenko

“Б” дружина: Д. Твардовська, М. Сигіда, Г. Терлецька, Л. Бойко, М. Голната, Х. Басняк, Д. Ольшанівська, І. Паславська, Л. Тицька, М. Юрах, М. Турянська. Провідником і тренером був Адриан Лапичак.

**Показники таблиць ігор відбуutih турнірів
“А” і “Б” дружин**

Місце турніру	Кількість дружин	Дата турніру	Здобуте місце
Вест Пойнт, Н. Й.	6	11 квітня	5
Лівінгстон, Н. Дж. (ААЮ)	6	15 березня	3
Рочестер, Н. Й. (УСЦАК)	7	10 травня	3
Еленвіл, Н. Й. (Ігрища)	5	21-22 червня	2

“Б” дружина — юначки

Рочестер, Н. Й. (УСЦАК)	2	10 травня	1
Еленвіл, Н. Й. (Ігрища УЦМО)	4	21-22 червня	2
Союзівка (за Чашу Союзівки)	5	13 вересня	2

1975-76

Відбиванкова ланка “Ч. Січі” продовжувала свою активність з молодшими дружинами. В жіночій секції, в якій провідником був А. Лапичак, проходила праця з ок. 25 юначками, що згідно з їх відбиванковою заавансованістю творили три групи: старші юначки 15-16 років виступали в дружині в лігових і турнірових змаганнях, молодші юначки дещо заавансовані, окремі змагуни з якої в потребі доповнювали дружину старших юначок. III-тю групу становили новачки, що на протязі зимових місяців проходили тижневі тренінги. В складі активної дружини виступали: Д. Ольшанівська, Д. Твардовська, Л. Бойко, М. Сигіда, Л. Тицька, М. Кучинська. З молодших в потребі змагалися: М. Турянська, Х. Бойко, Д. Семенюк, М. Ільницька, О. Явна і ін. З наймолодшою групою юначок віддано працювала Люба Лапичак. Як вже згадано раніше, дружина старших юначок брала участь в лігових першостях Жіночої Відбиванкової Ліги Нью Джерзі, в якій здобула 4-те місце. Крім цього ця дружина взяла участь в турнірах: Комішонера в Принстоні (17 березня), де на усіх 7 дружин зайняла 5-те місце, в юнацькому турнірі СУАСТ-Схід — 4-те місце.

1976-77

В жіночій секції були активні три вікові групи юначок: старші юначки, молодші, і новачки. Тренерами їх були: А. Лапичак, Люба Лапичак і деякий час Л. Олесницький. Старші юначки творили дружину, що виступала в Жіночій Відбиванковій Лізі Нью Джерзі, в якій остаточно зайняла 4-те місце. Крім цього ця дружина брала участь в турнірах Відбиванкової Асоціації ЗСА на терені відбиванкового регіону Ч 2

Особливого успіху добилися наші юначки в першениствах згаданого регіону, які відбулися дня 2 квітня ц. р., в спортових залах Військової Академі Вест Пойнт, Н. Й.

В ріпальних за чемпіонат змаганнях регіону Ч 2 "Ч. Січ" перемогла усіх своїх суперниць: ІВКА Бруклін 15:4, 15:10, Норт Джерзі 15:10, 15:13, Савт Бруклін 15:6, 15:5, Іст Енд Лонг Айленд 15:7, 15:4, Литовський В.К. Н. Й. 15:5, 8:15 і 15:3, і таким чином вперше в історії стала чемпіоном.

1977-78

На початку сезону було активних дві дружини: перша, в складі старших юначок, в більшості студенток місцевих університетів, і друга, в складі молодших юначок, переважно учениць середніх шкіл. На жаль, з причини браку ентузіазму більшої кількості між молодшими юначками, ця дружина не проявила своєї активності.

На відмічення заслужили старші юначки, які не зважаючи на обтяження студіями, двократно в тижні брали участь в тренінгах, що їх проводила тренерка Марійка Ганич та брали активну участь в усіх турнірах дружини.

Згідно з поданою табелею основніших турнірів нашої дружини. "Ч. Січ" осягнула замітні успіхи. Чотирикратно наші спортовки здобули звання першунук в цьому числі вперше в історії чемпіонати УСЦАК. Чотирикратно "Чорноморська Січ" здобула Трофеї і срібні медалі за звання віце-чемпіонок, в цьому числі в престижних турнірах ААЮ Нью Джерзі і між-стейтовому "Джуніор Олімпікс".

Крім того, ця дружина брала участь в іграх за першенство Жіночої Відбиванкової Ліги Нью Джерзі, в якій наші дівчата зайняли почесне, третє місце.

Коли до цього додати ряд тренінгових змагань, що їх відбула "Ч. Січ" з різними американськими і литовськими дружинами, то треба дійсно признати, що це був один із найбільш активних сезонів для цієї нашої жіночої дружини.

В складі "Ч. Січі" виступали: Люся Тицька, Дарія Твардовська, Влодзя Палидович, Петруся Гозанець, Петруся Гол, Ірина Шеремета, Наталка Моравська, Христина Терлецька, Марійка Юрах, Оксана Генсьор; в кількох турнірах додатково виступали: Марійка Ганич, Христина Басняк, Соня Моравська, Тіна Когут та Ірка Дармохвал.

В проводі секції працювали Адріян Лаличак і Омелян Твардовський.

1-ша жіноча відбиванкова дружина в 1978 р. В першому ряді зліва: Н. Тумаш, Н. Данчук, І. Шеремета, М. Ганич – граюча тренерка. В другому ряді зліва: О. Шеремета, Д. Твардовська, О. Твардонський – опікун дружини, О. Генсьор, Н. Моравська.

The "Stich" women's first volleyball team in 1978. 1st row, from the left: N. Tumash, N. Danchuk, I. Sheremeta, M. Hanych – player-coach. 2nd row, from the left: O. Sheremeta, D. Twardowsky, O. Twardowsky – team manager, O. Gensior, N. Moravsky.

Жіноча відбиванкова дружина "Ч. Січі", що успішно репрезентувала українське ім'я у Відбиванковій Асоціації східних ЗСА в 1982 р. В першому ряді клячуть від ліва: Л. Бірмінггам, С. Кузинська, Д. Твардовська, П. Мальоні. Стоять від ліва: С. Моравська, С. Лопатовська, Л. Тицька, М. Серана, П. Котляр.

The "Such" women's volleyball team, which successfully represented the club in the USA Volleyball Association of the East Coast in 1982.

І-ша жіноча відбиванкова дружина на першєнському турнірі УС-ЦАК у Філадельфії в 1987 р. Стоять в першому ряді зліва: Р. Че-че – тренер, С. Галій, М. Панько, С. Лопатовська, Л. Біля, К. Прибиш, Н. Моравська. В другому ряді зліва: Л. Гутрій, І. Маїв, М. Вашкевич.

The "Sitch" women's first volleyball team at the USCAK championship in Philadelphia in 1987. 1st row, standing from the left: R. Cece, coach, S. Haliy, M. Panko, S. Lopatovsky, L. Bil, K. Prybysh, N. Moravsky. 2nd row, from the left: L. Gutry, I. Maiv, M. Vashkevych.

Жіноча відбиванкова дружина "Ч. Січі" в 1993-94 рр.

The "Sitch" women's volleyball team in the 1993-94 season.

UNITED

STATES

VOLLEYBALL ASSOCIATION

This Certifies that

"SITCH" UKRAINIANS
(organization)

IS A MEMBER IN GOOD STANDING OF THE
UNITED STATES VOLLEYBALL ASSOCIATION
FOR THE CURRENT YEAR INDICATED.

1977-1978 2-13FB
(dated)

Robert M. Hox
REGIONAL COMMISSIONER

**Виспідки жіночої дружини "Ч. Січі"
в сезоні 1977-78**

Місце і назва турніру	Дата	Число друж.	Здобуте місце
Ньюарк, Н.Дж. Н.І.Т. - ЮСВБ	4 грудня 77	15	4
Ньюарк, Н.Дж. Н.І.Т. — ЮСВБ	5 лютого 78	6	3
Ньюарк, Н.Дж. — Пластовий	18 лютого 78	5	2
Ворен, Н.Дж. Дж. Олімпікс	26 лютого 78	5	2
Лівінгстон, Н.Дж. АЮЮ — Н.Дж.	5 березня 78	8	2
Юньйон, Н.Дж. Турн. СУМА	15 квітня 78	5	1
Ворен, Н.Дж. Джунийор — ЮСВБ	23 квітня 78	6	2
Мейплвуд, Н.Дж. СУАСТ-Схід	13 травня 78	5	1
Клівленд, Огайо УСЦАК	17 червня 78	8	1
Еленвіл, Н.Й. Спорт. Ігрища	24-25 червня 78	4	1

1978-79

В проводі секції працювали: Адріян Лапичак, О. Твардовський, Дарія Твардовська і Нестор Паславський. В секції були активні дві рівнорядні дружини і група новачок. Дружиною "Синіх" завідували: А. Лапичак в лігових іграх і Дарія Твардовська в часі недуги вже Покійного А. Лапичака. В складі дружини виступали: Д. Твардовська, І. Шеремета, О. Шеремета, Н. Моравська, О. Генсьор, Б. Макена, М. Ганич, Н. Данчук, Н. Тумаш. В деяких змаганнях брали участь теж: І. Дармохвал, Х. Басняк, Л. Гол.

На своєму конті ця дружина має здобуті: 3-тє місце в Жіночій Відбиванковій Лізі Нью Джерзі, 3-тє місце в першенствах УСЦАК в Сент Кетерінс, Канада і перші місця УСЦАК-Схід та Українських Спортових Ігрищ Молоді.

Дружина "Жовтих" під проводом Н. Паславського виступала в такому складі: П. Котляр, М. Бояр, І. Паславська, О. Паславська, І. Дармохвал, Х. Басняк, Л. Бойко, П. Гол, Л. Котляр. В ряді турнірів в складі дружини змагалися теж: Д. Твардовська, Н. Моравська, І. Шеремета. Ця дружина брала участь в кількох турнірах ЮСВБ, в яких здобула: друге місце в Гарден-Емпасер в класі "А", друге місце в Савт Орандж "Клясік" і двократно треті місця в турнірах в Ньюарку. В першенствах УСЦАК ця дружина здобула 4-тє місце.

1979-80

В цьому сезоні повторилися найкращі часи у відбиванковому спорті "Ч. Січі". Коли згадуємо найкращі, то маємо на увазі факти знач-

них досягів, так жіночої, як і чоловічої — дружин. Внізу подаємо офіційну таблицю виступів жіночої дружини, з якої наші читачі докладно довідаються про ці досяги, в американських і українських турнірах в різних містах ЗСА і Канади.

Приємно, що на постах провідників обидвох дружин працювали власні вихованці Дарія Твардовська в жіночій дружині, Нестор Паславський в чоловічій. Обидвоє наші молоді спортові діячі вповні вив'язалися із своїх завдань і треба сподіватися, що вони продовжуватимуть цю важливу працю в майбутньому. Обов'язки адміністратора обидвох дружин виконував пресовий референт Т-ва — О. Твардовський.

В жіночій секції ланки тренеркою була Марійка Ганич, яка теж в багатьох змаганнях виступала в складі дружини. До найбільших досягів жіночої дружини треба зачислити здобуті: 2-ге місце 3 лютого 1980 р. в турнірі Американської Відбиванкової Асоціації в Ньюарку, 3-тє місце в сильній Жіночій Відбиванковій Лізі Нью Джерсі і 3 перші місця в Українських турнірах в Еленвіл і Чикаго. На особливу увагу заслуговує виступ шістки "Ч. Січі" у Вільній Олімпіаді в Етобікок, Канада, де наші змагунки, будучи підставовою дружиною в збірній українців, здобули бронзові медалі. При кращій організації збірної та більш солідному веденні в часі турніру, ця дружина заслуговувала на більший осяг. На жаль, збірною проводила провідниця з Торонта, що ніколи не бачила ігри нашої дружини і тому поробила певні помилки.

В складі жіночої дружини "Ч. Січі" на протязі сезону виступали: Д. Твардовська, Л. Тицька, Н. Моравська, С. Моравська, І. Паславська, М. Ганич, Х. Басняк, М. Ватон, С. Візата, П. Гол, І. Дармохвал, І. Шеремета, Б. Каськів, П. Котляр.

Дата турніру	Місто	Назва турніру	Кількість дружин	Здобуте місце
18 листопада 1979	Ньюарк	ЮСВБА — Відкритий	6	4
9 березня 1980	Ньюарк	ЮСВБА — Відкритий	8	4
3 лютого 1980	Ньюарк	БСВБА — Відкритий	10	2
22 березня 1980	Ньюарк	7-ий Інтернаціонал	12	6
жовтень-квітень 1980	Принстон	Жіноча Відбиван. Ліга	8	3
19 квітня 1980	Ньюарк	Перш. Гарден-Імпаєр	10	3
31 квітня 1980	Чикаго	Першесства УСЦАК	7	1
28 червня 1980	Еленвіл	Першенств. УСІМ 1980	9	1
29 червня 1980	Еленвіл	Перш. УСЦАК Схід	9	1
4-5 6 липня 1980	Етобікок	Канада. Вільна Олимп.	4	3

1980-81

Як і в попередньому році у відбиванковій ланці були активні дві дружини — жіноча і чоловіків, які на протязі сезону, що почався в грудні 1980 р. і закінчився в травні 1981 року, брали участь в першенствах Відбиванкової Асоціації ЗСА (регіоні Гарден-Емпаєр) та турнірах в системі УСЦАК.

Виступи жіночої дружини

Дня 6 грудня 1980 р. в Ньюарку в групі "А" між 5 дружинами "Ч. Січ" зайняла 4-те місце.

13 грудня 1980 р. в м. Ворен, Нью Джерзі на усіх 10 дружин наші двчата зайняли 2-ге місце і були нагороджені трофеем віце-чемпіонок.

23 січня 1981 р. в Ньюарку між 5 дружинами зайняли 3-тє місце.

28 лютого 1981 р. в Ньюарку на усіх 10 дружин-учасниць "Ч. Січ" закінчила на 5-му місці.

6 березня 1981 р. в м. Йонкерсі в турнірі СУМ-А "Ч. Січ" здобула перше місце.

20 березня 1981 р. в Ньюарку між 5 дружинами регіону Гарден-Емпаєр, "Ч. Січ" здобула 2-ге місце і цим самим закваліфікувалася до першостей цього відбиванкового регіону.

17 квітня 1981 р. в м. Нью Полц, Н. Й. в офіційних першостях регіону Гарден-Емпаєр, "Ч. Січ" зайняла почесне 3-тє місце.

19 червня 1981 р. в Голмдейл, Н.Дж. в ряцях Українського фестивалю між 4-ма дружинами "Ч. Січ" здобула 1-ше місце і великий трофей фестивалю.

26-27 червня 1981 р. в першенствах УСЦАК-Схід, що відбулися в ряцях УСІМ на оселі СУМ-А в Елленвіллі, Н.Й., "Ч. Січ" здобула першенство і трофей чемпіонок. Цим турніром жіноча дружина закінчила свій офіційний сезон. В складі дружини виступали: Л. Тицька, С. Моравська, С. Кузиська, І. Шеремета, Р. Гнатейко, Л. Плячик, І. Дармохвал, П. Котляр, Г. Тумаш, П. Мальоні, М. Ганич. Провідницею дружини була Соня Моравська, тренером Павло Гейлі.

1982-83

На протязі відбиванкового сезону, що починається в місяці жовтні і кінчається в червні, була активна жіноча дружина, що єдина репрезентувала українське ім'я у Відбиванковій Асоціації східних ЗСА. Згідно з календарем змагань, "Ч. Січ" брала участь в основниших офіційних турнірах згаданої Асоціації, як теж в іграх Жіночої Відбиванкової Ліги Нью Джерзі. Крім цього наша дружина виступала в офіційних першенствах УСЦАК-Схід і УСЦАК.

Дня 6 листопада 1982 року "Ч. Січ" взяла участь в турнірі в Лівінгстоні, Н.Дж., в якому між 8-ми дружинами учасницями здобула 1 ше

місце.

29 січня 1983 року в Технологічному Інституті в Ньюарку між 10 дружинами "Ч. Січ" закінчила на 5-му місці.

27 лютого ц. р. в черговому турнірі ЮСВБ в групі 6 дружин "Ч. Січ" здобула трофей першунюк.

19 березня ц. р. у великому турнірі з участю 15 найкращих дружин східних ЗСА, "Ч. Січ" здобула престижове 4-те місце.

27 березня ц. р. в Нью Йорку між 8 дружинами "Ч. Січ" здобула 3-те місце.

14 травня ц. р. в першенствах УСЦАК, що проходили в Торонто, Канада, "Ч. Січ", цим разом між 8 дружинами, зайняла згідно із здобутими точками, 5-е місце.

18 червня ц. р. на традиційному турнірі Українського Фестивалю в Голмдейл, Н.Дж. "Ч. Січ" зайняла 2-ге місце.

25 червня ц. р. Еленвіл, Н. Й. на першенствах УСЦАК-Схід між 5 дружинами "Ч. Січ" здобула 3-тє місце.

В склад дружини на протязі сезону виступали: С. Моравська, Л. Тицька, М. Мальоні, С. Кузинська, П. Котляр, Л. Бірмінггем, С. Лопатовська, Н. Моравська, Д. Твардовська, Н. Закамарок, Р. Прибиш.

Провідницею дружини була Соня Моравська, тренеркою Люся Тицька.

1983-84

У відбиванковому сезоні жіноча й дружина чоловіків продовжували свої виступи в системі Відбиванкової Асоціації ЗСА на терені відбиванкового регіону "Гарден-Емпаер", як теж в першенствах УСЦАК-Схід і УСЦАК. Дружини УСВТ "Ч. Січ" були єдиними українськими репрезентантами у Відбиванковій Асоціації в згаданому відбиванковому регіоні.

3 основних виступів жіночої дружини:

29 січня 1984 року "Ч. Січ" змагалася в турнірі ЮСВБА в Барнард Каледжі в Нью Йорку, де між 10 чоловічими дружинами закінчила на 5-му місці.

5 лютого ц. р. в черговому турнірі ЮСВБА в Бруклінській Академії на усіх 12 дружин "Ч. Січ" зайняла знову 5-е місце.

19 травня ц. р. в першенствах УСЦАК, що відбулися у Мейплвуді з участю 8 найкращих українських дружин з ЗСА і Канади, "Ч. Січ" здобула звання вице-чемпіонюк.

16 червня ц. р. в традиційному турнірі Українського Фестивалю в Голдейл, Н.Дж. "Ч. Січ" здобула 1-ше місце.

23 червня ц. р. в першенствах УСЦАК-Схід, що відбулися в часі Українських Спортових Ігрищ Молоді у Філядельфії, "Ч. Січ" здобула 1-ше місце

На протязі сезону в складі нашої дружини виступали: С. Моравська Гейлі, Л. Тицька, С. Кузинська, С. Лопатовська, О. Мальоні, К. Прибиш, Л. Біль, Д. Твардовська, С. Візута. Провідницею була Соня Моравська-Гейлі, тренер Ігор Тафель.

1984-85

Було активних дві дружини: жіноча й чоловіків. — обидві були зареєстровані у Відбиванковій Асоціації ЗСА.

Жіноча дружина додатково виступала в змаганнях Жіночої Відбиванкової Ліги Нью Джерсі. В першій половині сезону наша дружина йшла від перемоги до перемоги і у висліді займала перше місце в показнику таблиці ігор згаданої ліги. Одначе друга половина закінчилася невдачею, коли кілька останніх змагань наша дружина віддала воковером через брак змагунок. Саме через брак відповідальності і дисципліни, вже в першій половині сезону перестав виконувати свої тренерські обов'язки Ігор Тафель. Провідниця дружини Соня Гейлі-Моравська, робила усе можливе для вдержання в дружині дисципліни й відповідальності, одначе обмежена кількість змагунок була значною перешкодою в цьому.

Цей досить невдалий сезон жіноча дружина закінчила кількома турнірами ЮСВБА, в яких здобула: одне друге місце, двократно треті і одне п'яте, кожночасно при участі 10 дружин із Стейтів — Нью Джерсі, Нью Йорку і Коннектикат.

В складі дружини виступали: С. Гейлі-Моравська, С. Лопатовська, Л. Тицька, П. Малоні, С. Візута, Н. Моравська, С. Кузинська.

1985-86

Цей 28-ий з ряду сезон жіночої відбиванкової дружини "Ч. Січі" увійде в історію Т-ва і взагалі в історію української відбиванки у вільному світі, як один з найкращих. В цьому сезоні жіноча дружина "Ч. Січі" — єдина українська відбиванкова дружина у вільному світі, репрезентувала українське ім'я у вищій класі, що в останніх роках значно наблизилася до міжнародного рівня. Доказом цього можуть бути досяги Американських відбиванкових дружин на міжнародній арені, на якій вони майже домінують.

Під сучасну пору, щоб витримувати конкуренцію у Відбиванковій Асоціації в "А" і "АА" класах, треба справді мати відданих і талановитих змагунок, які не тільки серйозно ставляться до цього спорту, але солідно й совісно виконують обов'язки, наложені провідниками й тренерами. Змагунки дружини УСВТ "Ч. Січ" мають ще й додаткове завдання, гідно репрезентувати Українське ім'я, під яким вони виступають.

Однорічні так зв. "турніри", що їх влаштовують деякі організації, за винятком УСЦАК, не мають ніякого значення, ані користи, так для українського спорту, як і цих так зв. "дружин", які часто під чудернаць-

кими назвами беруть в них участь. Чи не краще було б цим організаціям організувати справжні відбиванкові дружини і їх включити до Відбиванкової Асоціації Америки, в якій вони змогли б розвивати свої таланти й одночасно репрезентувати українське ім'я?

Осяги жіночої дружини "Ч. Січі" на турнірах Відбиванкової Асоціації ЗСА

Подаємо по три перші місця з кожного турніру, в яких кількість дружин вагалася — 8-12.

3 листопада 1985 р. в Брукліні, Нью Йорк: 1. Вінд Чаймс, В.К.; 2. УСВТ "Ч. Січ" Ньюарк; 3. Парк Слоуп, Н.Й.

17 листопада 1985 р. в Енглвуді Нью Джерзі: 1. Вінд Чаймс, В.К.; 2. УСВТ "Ч. Січ" Ньюарк; 3. Парк Слоуп, Н.Й.

19 січня 1986 р. в Нью Йорку: 1. УСВТ "Ч. Січ" Ньюарк; 2. Рінгвуд Н.Дж. В.К.; 3. Скайгавкс В.К.

23 січня 1986 р. в Ньюарку: "Міні турнір": 1. УСВТ "Ч. Січ" Ньюарк; 2. Кловер В.К. Н.Дж.; 3. Стрікс В.К. Лівінгстон.

22 березня 1986 р. в Лівінгстоні, Н.Дж.: 1. УСВТ "Ч. Січ" Ньюарк; 2. Стрікс В.К. Лівінгстон; 3. Кловер В.К. Н.Дж.

Інші турніри

3-го травня 1986 р. "Товариський турнір Коламбія Мейплвуд": 1. УСВТ "Ч. Січ" Ньюарк; 2. С.О. "Мейплс" В.К.; 3. Коламбія Г.С. Мейплвуд.

10 травня 1986 р. першенства УСЦАК у Філядельфії: 1. УСВТ "Ч. Січ" Ньюарк; 2. УАСТ "Львів" Клівленд; 3. Збірна СУМ-А.

14 червня 1986 р. турнір "Українського Фестивалю" в Голмдел, Н.Дж.: 1. УСВТ "Ч. Січ" Ньюарк; 2. Кловер В.К. Н.Дж.; 3. Стрікс В.К. Лівінгстон.

На протязі сезону в складі дружини виступали слідуючі змагунки: С. Гейлі-Моравська, Д. Башір, М. Вашкевич, С. Лопатовська, Д. Маркус, Н. Моравська, Л. Гутрій, С. Біль-МкКормик, П. Панько, К. Друбель і О. Бурачинська. Провідником дружини і тренером був Ігор Тафаль, другим тренером — Роберт Чече.

1986-87

Жіноча відбиванкова дружина "Ч. Січі" продовжувала бути єдиною українською репрезентацією у Відбиванковій Асоціації Америки. На жаль, Проводи наших молодечих організацій дуже занедбують цю спортову ділянку і цим самим не виконують як слід свого завдання гідно репрезентувати українське ім'я в американському доккіллі, серед американського студентства, що у великій більшості входить до відбиванкових дружин. Дивно, що ці Проводи не добачують великих

користей для позитивного поширення українського імені між майбутніми інтелектуалами і одночасно з приучування нашого юнацтва практично репрезентувати своє українське я. Однорічні внутрішні виступи на окремих турнірах не приносять повної вартості для нашого організованого спорту, ані теж задоволення для українського юнацтва. Дуже часто ці випадкові "турніри" зроджують конфлікти і міжорганізаційні ворожнечі.

У вигляді цих фактів, активність жіночої дружини "Ч. Січі" на терені східної Відбиванкової Асоціації Америки, заслуговує на особливе відмічення. Як і на протязі ок. 30 попередніх років, жіноча дружина "Ч. Січі" під англomовною назвою "Юкреїнян Січ" гідно репрезентувала українську відбиванку в сезоні 1986/87.

З основніших турнірів, в яких "Ч. Січ" брала участь, треба згадати наступні:

14 грудня в місті Ворен, Нью Джерзі "Ч. Січ" зайняла 4 місце.

11 січня 1987 р. в місті Бронксвіл, Нью Йорк — 4 місце.

21 березня 1987 р. в місті Лівінгстоні, Нью Джерзі — 1-ше місце.

12 квітня 1987 р. в місті Ворен, Нью Джерзі — 4 місце.

26 квітня 1987 р. в залі університету Гофстра, Нью Йорк — 1-ше місце в групі і 3-тє на усіх 15 дружин регіону Гарден-Емпаєр.

30 травня 1987 р. в турнірі УСЦАК в місті Мейплвуді, Нью Джерзі, 2-ге місце і групі і 4-тє після фіналів.

13 червня 1987 р. в турнірі Українського Фестивалю в Голмдел, Н.Дж. — 2 місце.

1987-88

Цей сезон пройшов для нашої дружини з деякими труднощами. Дошкульно відбувався брак резервових кадрів.

І все таки наша дружина зуміла здобути нагороди за два другі і три треті місця в турнірах ЮСВБА, срібну медаль в Українській спортивній Олімпіаді у Філадельфії та перше місце в турнірі Українського Фестивалю в Нью Джерзі.

Провідницею дружини була Соня Моравська.

В складі дружини виступали: С. Моравська-Гейлі, М. Куній, Н. Моравська, Ш. Файн, С. Девіс, С. Лопатовська, М. Орел-Вітман, А. Бук, Ал. Тершаковець, А. Тершаковець, О. Оскан, М. Дяченко, Д. Кам.

Дата турніру	Місце	Кількість дружини	Назва турніру	Здобуте місце
9 січня — 1988	Бронксвіл, Н.Й.	10	ЮСВБА	3
31 січня — 1988	Ньюарк, Н.Дж.	15	ЮСВБА	3
6 березня — 1988	Ньюарк, Н.Дж.	14	ЮСВБА	2
26 березня — 1988	Лівінгстон, Н.Дж.	12	ЮСВБА	3
10 квітня — 1988	Нью Йорк, Н.Й.	10	ЮСВБА-Гарден-Емпаер	2
28 травня — 1988	Філадельфія, Пенс.	6	Україн. Олімпіада	2
18 червня — 1988	Голмдель, Н.Дж.	5	Україн. Фестиваль	1

1988-89

Назви турнірів	кількість дружин	Здобуте місце
Відб. Асоц. ЗСА — 10.29.88	6	2
Відб. Асоц. ЗСА — 11.12.88	8	2
Відб. Асоц. ЗСА — 11.27.88	10	3
Відб. Асоц. ЗСА — 2.11.88	20	5
Відб. Асоц. ЗСА — 2.18.88	10	2
Відб. Асоц. ЗСА — 3. 5.89	8	2
Відб. Асоц. ЗСА — 4. 2.89	10	4
Першенства УСЦАК — 1989 — 4.15.89	5	1

Склад жіночої дружини: С. Моравська-Гейлі, С. Дівис, Н. Моравська, М. Пірс, М. Орел-Вітман, С. Лопатовська, Ад. Тершаковець, А. Тершаковець, С. Бук. Провідниця — Соня Моравська-Гейлі, тренер — Павло Гейлі.

Основніше з активності відбиванкової ланки "Ч. Січі"

У відбиванковому сезоні 1989/90 були активні жіноча й чоловіча дружини. Обидві брали участь в офіційних турнірах Відбиванкової Асоціації ЗСА на терені округи Гарден-Емпаер, тобто в стейтах — Нью Джерзі, Нью Йорку і Коннектикат.

Крім цього вони виступали в першенствах УСЦАК і жіноча, додатково в турнірі Українського Фестивалю і Голмдел. Нью Джерзі.

Осаяи жіночої дружини

Якщо йдеться про жіночу секцію відбиванки "Ч. Січі", то це був її 34-ий з ряду діяльний сезон, від 1956 року, коли цю секцію організував і довгі роки провадив покійний Адріян Лапичак. Минали роки, мінялися покоління змагунок, провідників та тренерів, але жіноча дружина не переставала гідно репрезентувати українську відбиванку в системі Американської Відбиванкової Асоціації. Особливо успішно виступала наша відбиванкова дружина в звітному сезоні. Нижче подаємо таблицю

осятів, в яких "Січова" жіноча дружина на 9 офіційних турнірах ЮСББА здобула 5 нагород чемпіонок, одну віце-чемпіонок і крім цього одну нагороду першунюк в українському турнірі та бронзову нагороду на перешенствах УСЦАК. Треба відмітити, що на перешенства УСЦАК "Ч. Січ" була змушена поїхати без 4-ьох своїх чоловічих змагунок (Соні Моравської-Галій, Наталки Моравської, Стефки Лопатовської та Марії Орел-Вітман), які мали серйозні перешкоди. Крім згаданих, в складі дружини на протязі сезону виступали: Р. К. Баль, Л. Андерсон, Д. Маркус, А. Као і Р. Фольмер. Провідницею дружини була Соня Моравська-Галій, тренером Павло Галій.

Табеля турнірів з участю дружини "Ч. Січі"

Дата турніру	Місце турніру	Назва турніру	Кількість дружини	Місце
4 листопада 1989	Лівінгстон	ЮСБА	10	4
2 грудня 1989	Університет Коламбія	ЮСБА	10	5
21 січня 1990	Гантер Каледж, Н.Й.	ЮСБА	10	4
10 лютого 1990	Вест Пойнт, Н.Й.	ЮСБА	10	1
25 лютого 1990	Насов. Ком. Каледж. Н.Й.	ЮСБА	10	1
11 березня 1990	Раттерс Університет	ЮСБА	10	2
25 березня 1990	Ньюарк, Н.Дж.	ЮСБА	10	1
25 квітня 1990	Мейплвуд. Кол. Г-л	ЮСБА	10	1
6 травня 1990	Гарден-Емпайер Чемпіоншип	ЮСБА	10	1
26 травня 1990	Торонто	УСЦАК	5	3
9 червня 1990	Голмдел, Н.Дж.			
	Український Фестиваль			1

1990-91

Жіноча дружина під проводом А. Тершаковець-Томко виступила в турнірах відбиванкової Асоціації ЗСА в Нью Джерзі і Нью Йорку. В 4-ьох турнірах наша дружина закінчила на середніх місцях табель, в кількох дійшла до півфіналів. В турнірі СУМ в Йонкерсі "Ч. Січ" здобула перше місце, в турнірі Українського Фестивалю — друге. На протязі сезону виникли труднощі: зламала руку Оксана Лотоцька, занедужала Стефанія Лопатовська. В часі сезону вийшла заміж Іванка Біланич. Брак цих 3-ох змагунок значно ослабив дружину, в якій продовжували виступати: сестри Аня і А. Тершаківці, Е. Андерсон, С. Келі, Л. Трела, П. Паславська і О. Стасюк.

Відбиванка — УСЦАК — 1991 р.

Відбиванкові першості відбулися в суботу 27 квітня ц. р в Мейплвуді, Н.Дж. В турнірі взяло участь: 4 жіночі і 7 чоловічих дружин

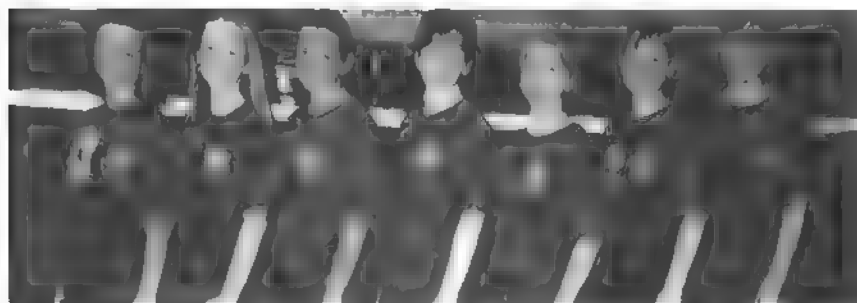

*Жіноча відбиванкова дружина "Ч. Січі", чемпіонки УСЦАК в 1989 р. В першому ряді зліва: Л. Трела, З. Тершаковець, А. Тершаковець. В другому ряді зліва: С. Лопатовська, Е. Андерсон, С. Келі, І. Біланіч, О. Лотоцька.
The "Sitch" women's volleyball team which won the USCAC championship in 1989. 1st row, from the left: L. Trella, Z. Tershakovec, Z. Tershakovec. 2nd row, from the left: S. Lopatovsky, E. Anderson, S. Kelly, I. Bilanych, O. Lotocky.*

*Жіноча відбиванкова дружина "Ч. Січі", що здобула звання чемпіона УСЦАК в 1993 р. в Торонті, Канада.
The "Sitch" women's volleyball team – winner of the 1993 USCAC championship in Toronto, Canada.*

Жіноча відбиванкова дружина "Ч. Січі" в сезоні – 1995-96 р.
The "Sitch" women's volleyball team in the 1995-96 season.

Жіноча відбиванкова дружина "Ч. Січі", віце чемпіонки річного турніру УСЦАК в 1996 році.
The "Sitch" women's volleyball team, runner-up in the USCAK championship in 1996.

Жіноча відбиванкова дружина "Ч. Січі" в сезоні 1996-97 рр. В першому ряді зліва: Т. Кордуба, М. Слезинська, Л. Рудакевич. В другому ряді від ліва: Д. Пенцак, П. Паславська, Х. Стасюк, А. Томко, З. Завадівська.

The "Sych" women's volleyball team in the 1996-97 season. 1st row, from the left: T. Korduba, M. Slezynsky, L. Rudakevych. 2nd row, from the left: D. Pencak, P. Paslavsky, Ch. Stasiuk, A. Tomko, Z. Zawadisky.

Після змагань круговою системою і на закінчення фінальних ігор, перші три місця в жіночій групі здобули:

- 1 УСВТ "Чорноморська Січ" Ньюарк
- 2 УАСТ "Леви" Чикаго
- 3 УСО "Тризуб" Філадельфія.

1992-93

Обидві дружини "Ч. Січі" в той єдині, що репрезентували українців в цій діяльності спорту в східних ЗСА. Очевидно, що УСВТ "Ч. Січ" було теж повноправним членом Української Спортової Централі Америки і Канади і цим самим "Січові" дружини брали участь теж в першенствах УСЦАК. Саме в звітному сезоні річний чемпіонат відбиванки УСЦАК пройшов в Чикаго і в ньому, не зважаючи на далеку віддачу, взяли участь обидві дружини "Ч. Січі". Крім цього, "Січові" дружини постійно виступали в турнірах СУМ в Йонкерс, як теж Українського Фестивалю в Голмдел, Нью Джерзі.

В складі жіночої дружини в цьому сезоні виступали: О. Завадівська, А. Томко (вони теж виконували обов'язки повідниць дружини), Х. Стасюк, Х. Кош, А. Андерсон, М. Кравець, Т. Кігічак, Б. Боук.

Дата змагань	Назва турніру	Місто	Здобуте місце
17 січня 1993	ЮСВБА	Нью Йорк	3
14 лютого 1993	ЮСВБА	Нью Йорк	5
25 квітня 1993	ЮСВБА	Нью Йорк	5
22 травня 1993	УСЦАК	Чикаго	1
1 серпня 1993	УСЦАК-Схід	Глен Спей (Ігрища) (юначки)	1

1993-94

На протязі сезону — осінь-зима-весна були активні і виступали у відбиванковій Федерації Америки жіноча й чоловіча дружини. Наприкінці сезону активізовано дружину юначок і 2-гу чоловічу дружину.

Жіноча дружина під проводом Ані Тершаковець відбула ряд офіційних турнірів ЮСВБА, в яких здобула кількакратного місця в перший трійці. Крім цього "Ч. Січ" брала участь в українських турнірах: 16 березня в турнірі СУМ в Йонкерс, здобула 1-ше місце; 27 квітня в чемпіонаті УСЦАК — 1-ше місце. В цьому ж турнірі юначки "Ч. Січі" виступили в жіночій групі і закінчили на 4-му місці.

1994-95

Як і в попередніх 38 роках, в біжучому сезоні була активна ланка цього спорту, в якій проявили діяльність жіноча й дружина чоловіків

Обидві дружини виступали в рямцях Відбиванкової Асоціації ЗСА в регіоні "Гарден Емпаєр", тобто на теренах Нью Джерзі і Нью Йорку. Згідно з вислідами, обидві дружини здобули ряд других і третіх місць в турнірах ЮСВБА, чоловіча дружина вийшла теж 3-тє в турнірі спортивного джемборі у Філадельфії. В складі жіночої дружини виступали: З. Завадівська і А. Томко (провідниці), Х. Стасюк, Т. Менцінська, І. Іваськів, Е. Андерсон, Л. Рудакевич, А. Спадачіні. Тренером дружини був Леонід Слупський.

1995-96

На протязі сезону, активність проявили в основному жіноча й чоловіча дружини. В часі Спортової Школи були сформовані дві дружини юнаків і одна юначок. Вони взяли участь в Українських Спортових Ігрищах Молоді, де здобули: "А" — дружина юнаків — перше місце й золоті медалі, дружина юначок — срібні нагороди.

Повертаючи до старших дружин, обидві брали участь в офіційних турнірах Відбиванкової Асоціації ЗСА в регіоні "Гарден-Емпаєр", тобто на теренах Нью Джерзі й Нью Йорку. Жіноча дружина, що її очолювали, як провідниці — Аня Томко й Зєся Завадівська, була учасницею ряду турнірів в різних містах згаданих стейтів.

2 листопада 1996 року в Лівінгстоні на усіх десять дружин здобула 1-ше місце. 8 грудня 1996 року в Кейн Каледжі в Юньйон, між п'яти клубами підгрупи, зайняла 3-тє місце і тому не дійшла до кінцевих розгрівок "плей оф". 23 лютого 1997 р. в Монакі, Н. Дж., на усіх 10 клубів закінчила на 4 місці. 9 березня 1997 р. в Бронкс, Н.Й., зайняла 5 місце. 19 квітня 1997 р. в Лівінгстоні зайняла 4-тє місце.

В складі дружини виступали: А. Томко, З. Завадівська, Х. Кош, Л. Рудакевич, Т. Кордуба, Д. Пенцак, Д. Микитин, М. Соневицька, І. Іваськів, Т. Менцінська. Тренером дружини був Михайло Завадівський.

1997-98

Виявили активність — дружина жіноча й чоловіків. В літніх місяцях в часі Спортової Школи були сформовані дві дружини юнаків і одна юначок. Усі три брали участь в Українських Спортових Ігрищах Молоді, де здобули перші місця й золоті медалі, а дружина "Б" юнаків здобула бронзові нагороди.

Якщо йдеться про перші репрезентативні дружини, то в цьому сезоні обидві переходили труднощі й не досягнули бажаних успіхів. Так зложилось, що в розгарі ігор вони втратили своїх провідників, жіноча — Аню Тершаковець-Томко, через побільшення родини, чоловіча — через серйозну контузію коліна Михайла Завадівського, який мусів пройти складну операцію. Без їх динамізму, обидві дружини, хоч і мали надійних опікунів, головню жіноча дружина в особах В. і Д. Рудакевичів, бажаної

мети не досягнули. У відоутих кількох турнірах в ЮСВБА вони здобули треті й четверті місця, 4-те місце здобула досить ослабленим складом в першенствах УСЦАК в Торонті чоловіча дружина.

В складі жіночої дружини виступали: А. Томко і А. Завадівська (на початку сезону), Х. Кош, Л. Микитин, Л. Рудакевич, Т. Кордуба, Д. Пенцак, Т. Лящук, О. Зельонка, О. Гнатчук. Тренером був Ігор Акішчин.

ЧОЛОВІЧА СЕКЦІЯ

1969-70

Дуже активними були в цьому сезоні чоловічі відбиванкові дружини "Ч. Січі". Особливо "А" дружина, що в ній виступали найкращі відбиванкарі "Ч. Січі", була учасником численних американських і українських та міжнародних турнірів, які проходили в таких віддалених містах ЗСА, як: Дітройт, Балтимор, Нью Гейвен, Філядельфія, Скрентон, Глен Спей та ближчих в стейті Нью Джерзі — Саммит, Вудбрідж і Ньюарк.

Найбільші досяги:

Юнацька дружина "Ч. Січі" здобула звання першуна і Чашу СУАСТ-Схід.

"Б" дружина здобула Чашу першуна американського відбиванкового турніру в Лівінгстоні, Нью Джерзі.

"А-2" дружина здобула звання першуна і Чашу СУАСТ-Схід.

"Б" дружина здобула першенство міжнародного відбиванкового турніру на оселі "Верховина" в Глен Спей.

"А" дружина здобула перше місце і Чашу на американському турнірі у Ріджвуд.

Участь "А" дружини "Ч. Січі" в турнірах найвищої класу відбиванки в східних стейтах ЗСА

Своєю участю в американському турнірі, що відбувся в місяці грудні в Скрентоні, "А" дружина під проводом тренера і менаджера інж. Л. Гайдучка, розпочала свій найбільш активний досі сезон. Виступаючи в гарних нових одностроях з написом "Юкреїнян Січ", наша дружина звернула на себе особливу увагу в усіх містах своїх виступів. В більшості турнірів "Ч. Січ" була одинокою дружиною з етнічною назвою. Тільки в одному турнірі, "Ч. Січ" зустрінула репрезентантів німецької і латвійської національностей.

Вершки показників таблиці ігор в турнірах найвищої класу

Дня 10 січня 1970 року в Саммит, Нью Джерзі з участю 10 дружин

1. Статен Айленд УМСА
2. Балтимор УМСА

3. "Чорноморська Січ" "А"

4. Бінгемптон УМСА

Дня 7 лютого 1970 року у Філадельфії з участю 10 дружин.

1. Бінгемптон УМСА

2. Вест Сайд УМСА

3. "Чорноморська Січ" "А"

4. Палестра Національ Монтреаль.

Дня 21 лютого в Нью Гейвен, Коннектикат з участю 18 дружин.

1. Вест Сайд УМСА

2. Статен Айленд УМСА

3. Вунсакет УМСА

4. "Чорноморська Січ" "А"

Дня 11 квітня 1970 року в Балтиморі, Меріленд з участю 15 дружин.

1. Бінгемптон УМСА

2. Ст. Джов КО.

3. Статен Айленд УМСА

4. Балтимор УМСА

5. "Чорноморська Січ" "А"

Дня 2 травня 1970 р. в Ньюарку, СУАСТ-Схід.

1. "Чорноморська Січ" "А-2"

2. "Чорноморська Січ" "А-1"

3. "Тризуб" (Філадельфія)

4. "Чорноморська Січ" "Б"

5. СУМА, Бінгемптон.

Дня 16-17 травня 1970 року в Дітройті, Мічіген, турнір УСЦАК.

1. "Тризуб" (Торонто) Канада

2. Пласт (Чикаго)

3. Пласт (Торонто) Канада

4. "Чорноморська Січ"

В складі дружини з відповідними змінами виступали такі змагуни:
"А" дружина: Богдан Домарацький, Мирон Магмет, Юрій Бук, Любомир Лужняк, Микола Сітницький, Богдан Вацлавський, Влодко Роговський, Юрій Ставничий, Роман Макаренко, О. Попович, С. Чебіняк, Богдан Кобзар, Роман Остапак, Дж. Дюяль, Р. Гентши.

Склад "Б" дружини: Я. Олійник, Б. Качмар, А. Баранецький, Є. Мандзій, Ю. Юркевич, А. Бурачинський, Б. Стефанівський, Ю. Величковський, О. Бігун, Л. Турчак, П. Кордуба. Провідником дружини був Є. Мандзій

1970-71

В чоловічій секції ланки "Ч. Січ" було активних дві дружини. 1-ша дружина під проводом менеджера інж. Б. Гайдучка і тренера Ю

Ставничого в такому складі: Б. Домарацький, Ю. Бук, М. Сітницький, Б. Вацлавський, З. Стахів, Л. Кормелюк, Т. Кальба, Н. Олесницький, В. Роговський, Р. Гентиш, Й. Дуяль, О. Попович, В. Девріс. Завдяки старанням інж. Б. Гайдучка, актив тієї дружини тренував в модерній залі Ньюаркського Коледжу Інженерії.

2 га дружина під проводом Є. Мандзія, а опісля Я. Олійника, в складі Б. Качмар, А. Баранецький, Б. Стефанівський, О. Бигун, Л. Турчак, П. Кордуба, Є. Мандзій, Я. Олійник, Ю. Юркевич, Ю. Кляпіщак.

На протязі сезону ця дружина взяла участь тільки в одному турнірі, що відбувся в двох частинах в м. Лівінгстоні, в якому "Ч. Січ" II здобула першенство і Чашу.

"Ч. Січ" I чемпіоном ААЮ Нью Джерзі, віце-чемпіоном регіону ч. 2 і учасником першенства ЗСА

Свій другий рік в найвищій класі американської відбиванки "Ч. Січ" I відзначила видатними досягненнями. Вперше в своїй історії "січовики" здобули звання чемпіонів ААЮ Нью Джерзі, випередивши такі чоловічі дружини стейту, як "Метрос, УМСА Самміт і СК "Віслу". В першенському турнірі регіону ч. 2 "Ч. Січ" вийшли віце-чемпіоном, елімінувавши такі славні клуби, як: УМСА Вест Сайд і "Ал Стейт", Н.Й. "Ч. Січ" була одинокою дружиною, що репрезентувала українську відбиванку в численних турнірах в східних ЗСА. Завдяки своїм значним досягненням "Ч. Січ" була допущена на першенства Америки — ААЮ в Клівленді і на відкриті, в Бінгемптоні, Н.Й. В обидвох першенствах країни, як і можна було сподіватися, домінували відбиванкові клуби західного побережжя ЗСА, де цей рід спорту стоїть на високому рівні. Першуні ААЮ в Клівленді вийшла дружина "Чарт Гавз" з м. Сан Дієго, Каліфорнія. "Ч. Січ" на усіх 20 учасників зайняла середнє місце. В Бінгемптоні "Ч. Січ" виступала в групі 35 дружин з Континентальної Америки, Порто Ріко і Гаваїв. З групи 12 репрезентантів східних ЗСА, що взяли участь в цих першенствах, тільки "Ч. Січ" і УМСА Вест Сайд дійшли до 4-ої рунди турніру, всі інші східні клуби були еліміновані в попередніх рундах. "Ч. Січ" відбула усіх 4 гри, з яких в 1-й рунді програла з "Кент Аллен" (Увайт) Чикаго 0:2, виграла з "Коламбус Централ УМСА", Огайо 2:0, в 3-й рунді з УМСА Вунсакет, Ровд Айленд 2:0 і врешті програла в 4-й рунді з чільним Гавайським клубом "Отріпер Кану", Гонолулу. У висліді цих ігор "Ч. Січ" остаточно зайняла 12 місце першенств ЗСА, що як на перший раз треба уважати за успіх. Набутий досвід відбиванкарів "Ч. Січі" в цих найбільших турнірах Америки, послужив нашим спортсменам в майбутніх виступах. Треба відмітити, що "Ч. Січ" не мала жодних спонсорів, як це було з іншими учасниками турніру. Більшу частину коштів подорожей покрило Г. во, а решту,

включно з втратою цілого тижня праці, випало на долю змагунів. Таким чином наш відбиванкарі виявили справжню "січову" жертвенність і за це їм честь і хвала.

Дня 5 грудня 1970 р. в м. Скенектеді з участю 10 дружин.

1. УМСА — Балтимор, Меріленд
2. УМСА — Вунсакет, Ровд Айленд
3. "Ап Стейт", Н.Й.
4. **"Чорноморська Січ І" — Ньюарк.**

Дня 6 лютого 1971 року у Філядельфії з участю 10 дружин.

1. Статен Айленд УМСА
2. **"Чорноморська Січ" — Ньюарк**
3. УМСА — Вест Сайд
4. "Санд Джо Леад".

Дня 6 березня в Доверс, Н.Дж. з участю 12 дружин.

Чемпіонат ААЮ Нью Джерзі

1. **"Чорноморська Січ І" — Ньюарк**
3. "Метрос" — Петерсон
3. СК "Вісла" — Гарфілд.

Чемпіонат району 2

1. УМСА — Статен Айленд
3. УМСА — Вест Сайд, Н.Й.
2. **"Чорноморська Січ" — Ньюарк**
4. "Ап Стейт" Н.Й.

Дня 3 квітня 1971 р. в Балтиморі з участю 15 дружин.

(Табеля групи)

1. **"Чорноморська Січ І" — Ньюарк**
2. "О Нейві"
3. "Метрос" — Петерсон
4. Гаверставн, Пенсильвенія
5. "Норт Вірджінія".

Кінцевий показник турніру

1. **"Чорноморська Січ І" — Ньюарк**
2. УМСА — Вест Сайд
3. УМСА — Балтимор
4. "Ап. Стейт", Н.Й.

В днях 24-25 липня "Ч. Січ" зорганізувала вперше на Союзівці трійковий турнір, що в ньому взяло участь, із зголошених 10 дружин, 9, в цьому числі 4 трійки "Ч. Січі". Учасниками були: УМСА Статен Айленд, УМСА Вест Сайд (дві трійки) і УМСА Бінггемптон, Н.Й. Змагання турніру проходили кожний з кожним по два сеті в групах і опісля фінал першунів груп, до якого дійшли "Ч. Січ І" і УМСА Вест Сайд І. Фінал

закінчився перемогою УМСА Вест Сайд, "Ч. Січ І" зайняла друге місце.

1971-72

Висліди 1-ої чоловічої дружини "Ч. Січі" в сезоні 1971-72 рр

Місце турніру	Учасників	Дата турніру	Здобуте місце
Скрентон, Па.	12	27 листопада 1971	5
Самит, Н.Дж.	10	8 січня 1972	3
Філадельфія, Па	10	5 лютого	5
Нью Гейвен, Конн.	10	19 лютого	5
Нью Джерзі ААЮ	8	4 березня	1
(Вдруге за порядком)			
Кемден, Н.Дж.	12	11 березня	4
Нью Йорк (Емпаер Ст.)	10	25 квітня	3
Регіон ч. 2 і Східні Стейти	10	15 квітня	3
(Після Ст Айленд і Вест Сайд)			
УСЦАК, Рочестер	14	29 квітня	2
(Після СУМ Торонто)			

Кінцевий стан десяти найкращих дружин Сходу ЗСА і Канади, найсильнішої групи, т. зв. "Павер Дивізії" в сезоні 1971-1972.

1. Палестре Націонале Монреаль (мистець Канади)
2. Статен Айленд УМСА
3. Вест Сайд УМСА, Н.Й.
4. "Чорноморська Січ" Ньюарк
5. Норт Вірджинія, Вірджинія
6. Вунсакет УМСА, Ровд Айленд
7. Бінггемтон УМСА, Н.Й.
8. Метрос, Н.Дж.
9. Гренд Сентрал, Н.Й.
10. Саммит, Н.Дж.

Склад "Ч. Січі" І в сезоні 1971-72: Ю. Ставничий — тренер, перебрав обов'язки в половині сезону від Н. Олесницького, який залишився активним змагуном, О. Попович, Ю. Бук — капітан, М. Сітницький, З. Стахів, Б. Вацлавський, В. Девріс, Т. Кальба, Р. Гентиш, В. Роговський, О. Дуяль, Б. Домарницький. При кінці сезону прибув О. Федаш.

1972-73

Після кількالكітної дуже великої активності, І-ша чол дружина "Ч. Січі" опинилася у важких обставинах, через які — започаткувавши успішно сезон — не змогла його закінчити згідно з планами проводу ланки. З різних причин з активу дружини вибули надійні вихованці Т ва' Д. Вацлавський і В. Девріс (обидва через виїзд на працю в далекі стейти),

Чоловіча відбиванкова дружина "Ч. Січі", що здобула першенство Американської Атлетичної Юнії в Довер, Нью Джерсі в 1971 р. Клячуть від ліва: Л. Кормелюк, Н. Олесницький, Й. Дуаль. Стоять зліва: Ю. Ставничий — тренер, В. Домарацький, Т. Кальба, З. Стахів, М. Сітницький, В. Вацлавський, В. Роговський, В. Девріс, Р. Гентиш, інж. Б. Гайдучок — провідник.

The "Sitch" men's volleyball team, winners of the AAU championship tournament in Dover, N.J. in 1971. Kneeling from the left: L. Kormeluk, N. Olesnycky, J. Duyal. Standing from the left: Coach Yu. Stavnychy, V. Domaracky, T. Kalba, Z. Stachiw, M. Sitnycky, V. Vaclavsky, V. Rohovsky, V. Dervis, R. Hentysh, B. Haydychok, manager.

Чоловіча відбиванкова дружина "Ч. Січі" на першенствах Американської Атлетичної Юнії в Клівленді в травні 1971 р. В першому ряді зліва: В. Домарацький, З. Стахів, Т. Кальба, Л. Кормелюк, В. Девріс. В другому ряді зліва: Ю. Ставничий — тренер, О. Попонич, Ю. Бук, Р. Гентиш, М. Сітницький, В. Вацлавський, інж. Б. Гайдучок — провідник, д-р І. Ярош — опікун.

The "Sitch" men's volleyball team at the national AAU championship in Cleveland, May 1971.

1-ша чоловіча відбиванкова дружина, що в сезоні 1974-75 рр., відбула усіх 14 "А" класових турнірів, в 9 з яких здобула звання чемпіонів, в 3 — віце-чемпіонів і в двох — треті місця. В першому ряді зліва: Ю. Темницький, Д. Шіг, М. Паславський, Г. Вишиганов — граючий тренер. В другому ряді: В. Савари, Н. Паславський, Л. Олесницький, Я. Тушик, П. Кругер.

The "Sitch" men's volleyball team in the 1974-75 season. It participated in 14 class-A tournaments, winning 9 of them, placing 2nd in 3 of them and 3rd in 2 of them. 1st row from left: Yu. Temnytsky, D. Shih, M. Paslavsky, G. Vyshyganov — player-coach, 2nd row: V. Savary, N. Paslavsky, L. Olesnytsky, Ya. Tushyk, P. Kruger.

Відбиванкова чоловіча дружина, віце-чемпіон турніру відбиванкової Асоціації Америки в регіоні "Гарден-Емпайр" в Ньюарку, в березні 1985 р. В першому ряді справа Л. Гайдучок, П. Гунчак, Р. Бойчук. В другому ряді справа: Н. Паславський, О. Богатюк, Ю. Темницький, Л. Феєр, А. Голинський.

The men's volleyball team, runner-up in the USVBA tournament of the "Garden-Emptre" region, held in Newark, N.J., in March, 1985. 1st row from the right: L. Hayduchok, P. Hunczak, R. Boychuk. 2nd row, from the right: N. Paslavsky, O. Bohatuk, Yu. Temnytsky, L. Feher, A. Holynsky.

Чоловіча відбиванкова дружина "Ч. Січі", віце-чемпіон турніру УСЦАК в 1982 р., що пройшов в м. Баффало. В першому ряді зліва: Д. Гунчак, А. Голинський, Н. Олесницький, Р. Бойчук, Б. Завадович. В другому ряді зліва: Б. Сірий, Н. Паславський — граючий тренер, Ю. Темницький, Б. Новаківський.

The "Sitch" men's volleyball team, runner-up in the 1982 USCAK championship in Buffalo, N.Y. 1st row, from the left: D. Hunczak, A. Holynsky, N. Olesnycky, R. Boychuk, B. Zawadovych. 2nd row, from the left: B. Siry, N. Paslavsky — player-coach, Yu. Temnycky, B. Nowakiwsky.

1-ша чоловіча відбиванкова дружина "Ч. Січі".ю першун турніру УСЦАК з ряду турнірів ЮСВБА в 1979 р. В першому ряді зліва: П. Гунчак, Д. Емич, Н. Паславський, М. Паславський, Ю. Темницький. В другому ряді справа: М. Ляшук, Р. Колінський, А. Голинський, П. Мельник.

The "Sitch" men's volleyball team, winner of the USCAK championship and several USVBA tournaments in 1979. 1st row, from the left: P. Hunczak, D. Emych, N. Paslavsky, Yu. Temnycky. 2nd row, from the right: M. Lashchuk, R. Kolinsky, A. Holynsky, P. Melnyk.

Відбичанкова дружина юнаків "Ч. Січі" в 1972 р В першому ряді зліва Л. Олексницький, В Сидорак, М. Полівчак, А. Баранецький. В другому ряді від ліва А Стефанівський, О. Стефанюк, О Лебедь, М Баранецький, В. Кляпіщак – провідник.

The "Sitch" junior volleyball team in 1972

О. Попович через важку контузію коліна, Т. Кальба через свої виступи в Стейтовому балеті і врешті Н. Олесницький (через підготовку своєї адвокатської канцелярії). В другій половині сезону в дружині вже важко було склеїти боекзатну шістку, бо в складі залишилися тільки. Л. Кормелюк, В. Роговський, Р. Гентиш, З. Стахів, ветеран Ю. Бук і сам тренер Ю. Ставничий. Очевидно, що наша дружина не змогла в такому стані брати участі в ряді запланованих турнірів, включно з турніром УСЦАК. З цієї причини "Ч. Січ" взяла участь тільки в таких турнірах:

11 листопада в турнірі Відбиванкової Асоціації Провінції Квебек в Монтрєалі, в якому наші відбиванкарі не увійшли до фіналів.

3 лютого в 62-му річному турнірі "Поп Айдел", де на усіх 10 "АА" клясових дружин "Ч. Січ" здобула звання віце-чемпіона, після Статен Айленд УМСА.

3 березня на чергових першенствах східних ЗСА, що відбулися традиційно в м. Довер, Нью Джерзі, "Ч. Січ" і тут вийшла віце-чемпіоном, і знову після Статен Айленд УМСА. Третю позицію зайняв Вест Сайд, Н.Й. Після довшої перерви, "Ч. Січ" була учасником Ігрищ Українських Молодечих Організацій, що відбулися в днях 23-24 червня на оселі СУМА в Еленвіл, де здобула перше місце. Адміністратором дружини був інж. Б. Гайдучок, який теж на протязі двох тижнів був головним інструктором у відбиванковій ділянці в Спортивній Школі "Ч. Січі" на оселі "Верховина".

1973-74

Дня 1 червня 1973 р. в м. Рочестері відбувся черговий річний першенський турнір відбиванки, в якому взяло участь 3 дружини "Ч. Січі", в цьому числі дві жіночі.

В чоловічій групі I-ша дружина "Ч. Січі" дійшовши до фінальних ігор, елімінувала найсильнішу українську дружину Канади, якою є УВК. У фіналі "Січовики" зустріли Збірну "Лис Микита", в складі якої, між іншими, виступають спортсмени з Клівленду, Чикаго, Канади, Нью Йорку і Нью Джерзі в цьому числі і змагун "Ч. Січі" — О. Попович, з минулорічного складу нашої дружини: В. Роговський і Л. Кормелюк.

Фінальні змагання проходили завзято і на високому рівні, в яких "Ч. Січ" в III-му і останньому сеті вела 12:9. Перемогу однак виборола Збірна, після цього, як окремі наші змагуни зробили кілька помилок в сервах і при стінках.

Звання і Чашу найкращого змагуна здобув Нестор Олесницький — змагун "Ч. Січі".

1974-75

Перша чоловіча дружина "Ч. Січ" домінувала в Східніх ЗСА

Показник таблиці ігор турнірів з участю 1-ої
дружини "Ч. Січ" в 1975 році

Місце турніру	Кількість дружи	Дата турніру	Здобуте місце
Бінггемптон, Нью Йорк	10	25 січня	2
Форт Дікс, Нью Джерзі (ААЮ)	10	1 березня	1
(Східні регіони ААЮ)	20	1 березня	1
Кемден, Н.Дж. (Регіональний)	8	8 березня	2
Нью Йорк (Комішонерс)	20	16 березня	1
Принстон, Нью Джерзі	14	29 березня	1
Вест Пойнт, Н. Й. (Східні ЗСА)	10	11 квітня	1
Нью Йорк, Н.Й. (Емпаєр Стейт)	16	19 квітня	2
Скенектеді, Н. Й.	10	26 квітня	3
Рочестер, Н. Й. (УСЦАК)	12	10 травня	3
Савтгемптон, Лонг Айленд	6	26 травня	1
Еленвіл, Н.Й. Ігрища УЦМССО	8	21-22 червня	1
Глен Спей, Н. Й. міжнародний	5	28-29 червня	1
Еленвіл, Н. Й. (Трійковий)	8	16-27 липня	1

Цей відбиванковий сезон чоловічих дружин "Ч. Січ" увійшов в історію, як найбільш успішний від часу активізації цієї ланки в ЮСВБА (Відбиванкові Асоціації Америки). Згідно з показником таблиці турнірів, що їх відбула 1-ша дружина: дев'ятикратно вона здобула звання першуна, трикратно здобула — віце-чемпіонати і двократно 3-ті місця, що теж вважаються в спортовому світі за почесні.

Відродно, що слідом за 1-ою дружиною успішно йшли юні "Січовики", які на своє conto, між іншими записали звання чемпіонів УСЦАК і двостейтового першенства — Нью Джерзі — Нью Йорку в турнірі відбутому в залі Поліційної Академії в Нью Йорку.

На протязі сезону, майже в усіх турнірах, за винятком УСЦАК в якому "Ч. Січ" брала участь без кількох своїх чоловічих відбиванкарів (Вишиганова, Кругера), наша дружина відзначалася чудовою грою, в якій демонструвала вміння могутньо і водночас елегантно атакували, чітко блокувати і самовіданно "рятувати" м'ячі, майже в безнадійних ситуаціях. "Січовики" володіли теж бездоганно автоматичними атаками з боків сітки й несподіваними ударами в центрі після коротких подач, в яких

особливими виконавцями були: Вишиганов (тренер), Н. Паславський і Кругер.

Після відходу провідника дружини З. Стахова до Поліційної Команди м Пассейку (ПАЛ), обов'язки адміністратора дружини виконував керівник Спортової секції "Ч. Січі" – О. Твардовський, заступником був О. Рівера. Склад в сезоні 1975: Георгій Вишиганов (граючий тренер), Нестор Паславський, Петро Кругер, Маркіян Паславський, Ярослав Тушик, Віліямс Саварин, Любомир Олесницький, Давид Шіг, Юрій Темницький, Андрій Голинський. Склад юнацької дружини: А. Голинський, З. Семанишин, Ю. Рубчак, С. Іваночко, М. Стоцько, Р. Васічко, Б. Ольшанівський, М. Хамуляк, М. Паславський, П. Мельник.

1975-76

Провідником чоловічої секції був Орест Лебедь, який теж в потребі виступав в складі дружини. Як і в попередньому – в цьогорічному сезоні І-ша чоловіча дружина виступала тільки в українських турнірах: СУАСТ-Схід, Спортивних Ігрищах, УСЦАК і Трійковому. Як відомо, більшість змагунів-вихованців "Ч. Січі" ввійшли до складу дружини університету Ратгерс, де вони виступають за першенства високих шкіл і в турнірах Відбиванкової Асоціації ЗСА. У звітовому сезоні "Січовики" своїми успішними виступами викликали сенсацію, здобувши замітний рекорд 41 перемог, зазнавши єдиної поразки – пробили собі шлях до краєвих фіналів високих шкіл, що відбулися в Лос Анджелес, Каліфорнія на початку місяця травня. В зв'язку з цим в американській пресі, радіо і телевізії широко заговорили про наших відбиванкарів, на жаль, деякі американські журналісти поплутали їх українське походження. І так, наприклад Річ Стайнлауф "Стар Леджер" 29-го квітня 1976 р., приписав д-рові Т. Гунчакові австрійське походження "аустрієн борн" і цим самим змагунам Н. Паславському і П. Мельникові, відзначивши, що це кузени д-ра Т. Гунчака. Керол Годс в своєму репортажі "Стар Леджер" з дня 5-го травня 1976 р., хоч правильно відзначила заслуги УСВТ "Чорноморська Січ" за виховання змагунів, які виступають в дружині Ратгерс, то все таки замість українського походження назвала "Східньо-Європейське". Обширніше і більш ясно написав про відбиванкове "чудо" Ратгерсу визначний спортовий колюмніст "Стар Леджер" – Джеррі Айзенберг, під наголовком "Літл Дейвід". Цей же автор виступав із своїм репортажем на телевізійній програмі на струі ч. 5. В складі дружини "Рейдерс" в Ратгерсі виступали такі змагуни і вихованці "Ч. Січі": Н. Паславський, П. Мельник, Ю. Темницький, Ю. Турянський, М. Ляшук і Б. Ольшанівський.

Якщо йдеться про українські турніри, то в жодному з них наша дружина не мала можливостей виступити в своєму добірному складі

В турнірі СУАСТ-Схід, дня 8 травня "Ч. Січ" на усі 6 дружин –

здобула друге місце.

В турнірі Спортивних Ігрищ Української Молоді на оселі СУМА в Еленвіл "Ч. Січ" зайняла друге місце. В трійковому турнірі на Союзівці "Січовики" вийшли четверті.

В першенствах УСЦАК в Рочестері (21 травня) "Ч. Січ" зайняла 3-тє місце в групі і цим самим не дійшла до фінальних ігор.

В складі "Ч. Січі" на протязі сезону виступали: Н. Паславський, П. Мельник, М. Ляшук, Б. Ольшанівський, Ю. Рубчак, З. Семанишин, А. Голинський, А. Баранецький, Ставничий, Ю. Турянський, Р. Васічко, О. Лебедь.

1976-77

На протязі цілого сезону була активна дружина юнаків, яка була учасником турніру ААЮ Нью Джерзі в Форт Дікс (6 березня), де зайняла 3-тє місце в першенствах СУАСТ-Схід (19-20 червня) — теж 3-тє місце. В складі тієї дружини виступали: Б. Ольшанівський, Ю. Рубчак, З. Семанишин, Р. Васічко, С. Іваночко, М. Стоцько, М. Хамуляк, А. Бакун і ін. Провідником цієї дружини був І. Ольшанівський.

В дальшому ході сезону і особливо після вибору Заг. Зборами провідником чоловічої секції д-ра Т. Гунчака, зформувалася 1-ша дружина, що взяла участь в першостях СУАСТ-Схід, в яких здобула віце-чемпіонат, та в турнірі Фестивалю Української Молоді на оселі "Верховина", в якому вийшла першуном. Крім цього, дві трійки були учасниками традиційного трійкового турніру на Союзівці, що його організував провід чоловічої секції "Ч. Січі". В складі цієї дружини виступали: Н. Паславський, М. Паславський, В. Волосянський, П. Мельник, М. Голубович, А. Зеленов, М. Ляшук, в трійковому О. Попович.

Д-р Тарас Гунчак "Комішенером" Відбіванкового Регіону Гарден-Емпаєр

Д-р Т. Гунчак один з провідних членів Проводу відбіванкової ланки — чоловічої секції був назначений Відбіванковою Федерацією ЗСА "Комішенером" відбіванкового регіону Гарден-Емпаєр, кол. район Ч. 2, до якого входять стейти Нью Джерзі і Нью Йорк. Крім цього, д-ра Гунчака призначили на пост голови так зв. "Джуньйор Олімпікс" ААЮ, де цей наш спортовий діяч відповідатиме за дальший ріст і поширення цього спорту між юнацтвом.

1978-79

Не зважаючи на великі зусилля Проводу секции, не вдалося активізувати стабільної дружини. Подібно, як і в інших містах (Нью Йорку, Філадельфії) панувало серед аматорів цього спорту "гуляйполе" Оказійно, тут і там десь з нагоди турнірів в окремих "Геттах" виступали

так звані дружини наших молодечих організацій, але фактично, справжніх стабільних дружин, зареєстрованих в ЮСВБ (Відбиванковій Федерації) ЗСА, як це було в минулому, не існує. І це, як підмітив Комішонер району Гарден-Емпаєр д-р Тарас Гунчак, неймовірно! В цей час, як інші етнічні групи і взагалі в ЗСА дружини ростуть, як гриби по дощ, у нас настав застій, криза...

В терені діяння УСВТ "Ч. Січ" попередніх кількох роках майже увесь перспективний відбиванковий актив скупчився довкола дружини університету Райттерс, виглядало усе добре, завдяки ініціативи д-ра Т. Гунчака і вихованцям "Ч. Січі", ця дружина дала про себе знати в цілій Америці. На жаль, тепер заіснувала дійсність, яка не тільки відсунула наших хлопців від цієї дружини, але і розчарувала їх до тої міри, що багато з них покинули цей спорт. Алетити проводу дружин Раттерсу зросли і вони притягають до свого складу все більше імпортованих "асів".

Провід відбиванкової ланки "Ч. Січі" започаткував і продовжує зусилля відновити репрезентативну чоловічу дружину, яка змогла б гідно репрезентувати українське ім'я.

1979-80

Чоловіча дружина, що її тренером був тоді найкращий український відбиванкар в ЗСА — Нестор Паславський, здобула 5 перших місць — три в таких американських престижних турнірах, як: в днях 21 жовтня і 18 листопада 1979 року у відкритих Американської Відбиванкової Асоціації в Ньюарку, 22 березня ц. р., в "Інтернаціональному" турнірі в Принстоні та два чемпіонати і один віце-чемпіонат в українських турнірах.

Віце-чемпіонами вийшли наші відбиванкарі теж у відбиванковому турнірі, району Гарден-Емпаєр.

Нестора Паславського було вибрано до збірної українців на Вільну Олімпіаду, але через певні непорозуміння проводу збірної цей найвизначніший наш відбиванкар не брав участі в цих відповідальних змаганнях і у висліді збірна вийшла другою, а була б здобула золоті медалі.

В складі дружини "Ч. Січі" на протязі сезону виступали: Н. Паславський, М. Паславський, А. Голинський, Ю. Темницький, П. Мельник, П. Гунчак, М. Ляшук, Д. Емич, Р. Колінський, Л. Кормелюк, Р. Бойчук, С. Сосяк, Р. Василяк, Л. Новаківський.

Дата турніру, місто	Назва турніру	Кількість	Здобуте
		дружин	місце
21 жовтня 1979, Ньюарк, Гарден-Емпаєр	Фрєддшип	10	1
18 листопада 1980, Ньюарк	Відкритий ЮСВБА	12	1
10 січня 1980, Олбані	4-й Альянс КО-СУН (ЗСА-Канада)	16	4
25-27 січня 1980, Порт Джервіс	Вигтер Фєстиваль Турнір	8	4
22 березня 1980, Принстон	7-ий Інтернаціонал Турнір	12	1
19 квітня 1980, Галлюк, Мас.	Морган Інвітєйшюнал	10	3
26 квітня 1980, Ньюарк	Першєства Гарден-Емпаєр	10	2
31 квітня 1980, Чикаго	Першєства УСЦАК	9	2
28 червня 1980, Еленвіл	Першєства УСІМ-1980	9	1
29 червня 1980, Еленвіл	Першєства УСЦАК-Схїд	9	1

1981-82

Дня 6 грудня 1981 року в Ньюарку між 10 клубами регіону Гарден-Емпаєр, "Ч. Сїч" зайняла 4-те місце.

3 квітня 1982 року в Ньюарку між 8-ми "АА" клясовими дружинами згаданого відбиванкового району "Ч. Сїч" зайняла друге місце і була нагороджена трофеєм віце-чемпіона.

17 квітня 1982 р., між 5-ти "АА" клясовими дружинами в офіційних першостях району Гарден-Емпаєр "Ч. Сїч" зайняла 4-те місце.

1 травня 1982 р. в м. Баффало, Н. Й., в чергових першостях УСЦАК в яких взяло участь усіх 11 дружин з ЗСА і Канади, "Ч. Сїч" здобула звання віце-чемпіона.

Дня 26 червня 1982 р., в чемпіонаті УСЦАК-Схїд, який проходив в рямцях УСІМ на оселі СУМ-А в Еленвіл, "Ч. Сїч" здобула першенство своєї групи і цим самим закрїфікувалася до півфіналу, який одначе відбувся в наступному дні. коли 4-ох ключевих відбиванкарів не змогли взяти в ньому участі. У висліді цього в ослабленому складі "Ч. Сїч" зазанаала поразки в півфіналі і цим самим зайняла 4 місце турніру.

На протязі сезону в складі дружини виступали: Н. Паславський (провідник і тренер), П. Гунчак, А. Голинський, Н. Олесницький, Ю. Темницький, Р. Бойчук, Т. Кольман, Д. Гунчак, А. Мозє, В. Новаківський, Б. Іваськів, Б. Сїрий, Б.Завадович.

1982-83

Поруч жіночої дружини "Ч. Сїчі", на протязі довгих років гідно репрезентувала українців в американському відбиванковому докклї наша чоловіча дружина, українці, любителі цього спорту широ раділи великими успіхами. що їх кожнорічно здобували власні вихованці "Ч Сїчі" в найвищій клясі цього спорту на сході ЗСА. Та, на жаль, наших відбиванкарів "полюбили" теж "приятелі" з Нью Йорку, які на протязі років висмикали найкращих наших змагунів з українських спортових осередків в цьому місті і цим не допустили до існування української дружини в системі Відбиванкової Асоціції ЗСА. Коли не стало їм

потрібного матеріалу в Нью Йорку, вони вдалися до Ньюарку де після кількарічних старань (великих обіцянок “грушок на вербах”) в минулому сезоні врешті досягнули своє. В їхні ряди перейшли наші найкращі відбиванкарі і цим самим зліквідували цю останню українську дружину, що виступала в системі ЮСВБ. Як і можна було сподіватися, “великі обіцянки” не справдилися і після кількох виступів “відбиванкова імперія розвалилася”, але до відновлення сильної нашої дружини не дійшло.

Деякі змагуни робили спроби зібрати дружину на відбиванкові першості УСЦАК в Торонті та це не вдалося. Щойно на закінчення сезону, зформувалася дружина з молодших змагунів і виступила в Еленвід на першенствах УСЦАК-Схід, в якому в своїй групі здобула II-ге місце. В складі тієї дружини виступили: П. Гунчак, Д. Гунчак, Р. Васічко, М. Ходновський, Б. Іваськів, А. Голинський, Р. Буртик.

1983-84

Провідником дружини був Павло Гунчак. В складі виступали: П. Гунчак, Н. Паславський, Р. Бойчук, І. Костецький, Ю. Темницький, Л. Гайдучок, О. Богатюк, А. Голинський, Д. Ленгард і М. Ходновський.

Не зважаючи на цей досить добірний склад заавансованих молодих талантів, як теж досвідчених ветеранів, біжучий сезон для цієї дружини випав слабо. Негативно позначився на рівні ігри брак тренера. Мінімальна участь змагунів так в тренінгах, як і окремих змаганнях, постійно підривали дух і завзяття дружини, що в свою чергу відбивалося на осягах у відповідальних виступах.

Подібно до жіночої дружини в загальному підсумку чоловіча дружина здобула: одне друге місце, двократно треті місця і одне четверте в турнірах ЮСВБА та третє місце в першенствах УСЦАК в Дітройті.

1984-85

Чоловіча дружина, що взяла участь в першенствах УСЦАК де зайняла 5-е місце в своїй підгрупі і цим самим не ввійшла до “плей оф-у”. В складі тієї дружини виступали: А. Курилко, П. Боднар, Я. Ваньо, П. Гейлі, Ф. Лопатовський, О. Мойсеєнко.

Дружина юнаків виступала в турнірі Українських Спортових Ігрищ Молоді, де здобула бронзові нагороди.

В складі виступали: Ал. Журавель, Ан. Журавель, Т. Науменко, Я. Твардовський, О. Василяк, Г. Сергіїв, П. Дума.

1989-90

Після кількарічної перерви започаткувала свої виступи в офіційних турнірах ЮСБА чоловіча дружина “Ч. Січі”. Треба відмітити, що в складі цієї дружини у великій більшості виступали молоді відбиванкарі, які ще не мали більшого досвіду у великих турнірах ЮСВБА. Дошкульно відбивався брак резервових відбиванкарів, через що на окремі виступи наша дружина їхала тільки вишівку. Не зважаючи на ці

обставини, дружина "Ч. Січі" досить добре себе репрезентувала, а й разом українське ім'я, адже вона зареєстрована під назвою "Юкреенян Січ".

І тут приходиться на думку прикрий факт того, що ця чи інша українська дружина могла б надзвичайно успішно виступати на цій американській арені якщо б не обставини, через які ряд українських відбиванкарів чомусь стали слугами в чужих клюбах. Прикро, але правдиво... В Україні подібне діється з волі окупанта, а тут в діаспорі мабуть через почуття меншовартості, брак патріотизму?

Свій сезон "Ч. Січ" започаткувала 1 листопада 1989 року турніром в Університеті Раттерс, Нью Брансвік, де в своїй групі закінчила на 3-му місці.

В черговому турнірі 4 березня 1990 р. у Вест Пойнті, "Січовики" зайняли 3-тє місце в своїй підгрупі і цим самим не ввійшли до півфіналу.

11 березня 1990 р. "Ч. Січ" виступала на турнірі 10 клубів ЮСББА в Ньюарку де закінчила на 4-му місці. 1 квітня знову в Ньюарку наші відбиванкарі здобули 3-тє місце. 25 квітня за чемпіонат регіону Гарден-Емпаер, у Вест Пойнті "Ч. Січ" зайняла 3-тє місце в підгрупі і цим самим не була допущена до півфіналу турніру. Марево третього місця повторилося і на відбиванкових першенствах УСЦАК в Торонто, яке зайняла "Ч. Січ" в групі "Б", і цим самим знову не дійшла до півфінальної гри.

Кінцевий показник таблиці "Б" групи в турнірі УСЦАК

	точки
1. СТ "Україна" Торонто	9:1
2. УАСТ "Леви" Чикаго	8:2
3. УСВТ "Ч. Січ" Ньюарк	6:4
4. Ч. Крилатих, Вінніпег	5:5
5. УСК Нью Йорк	1:9
6. УКЦ Дітройт	1:9

В складі дружини на протязі сезону виступали: М. Олесницький, Л. Олесницький, А. Стасюк, А. Гладкий, А. Гной, Д. Савицький, М. Дулин, М. Завадівський і Д. Яцкевич.

1991-92

Чоловіча дружина (провідники О. Гладкий і А. Стасюк) в турнірах ЮСББА здобули одне друге, одне третє, трикратно четвєртє і п'ятє в українських турнірах — двократно другі — місця (СУМ Йонкерс і Українському Фестивалі).

В складі дружини виступали: А. Стасюк, О. Гладкий, В. Кравець, Б. Томко, М. Завадівський, Н. Паславський, Б. Іваськів, А. Пенцак, Р. Кош, М. Олесницький.

Перша трійка в чемпіонаті УСЦАК 1992 р.

1. "Чорноморці" (Збірна)
2. УАСТ "Левы"
3. УСВТ "Чорноморська Січ" Ньюарк

З виступів чоловічої дружини 1992-93

6 грудня 1992	ЮСВБА	Воррен, Н.Дж.	3
14 лютого 1993	ЮСВБА	Ньюарк	2
28 лютого 1993	ЮСВБА	Нью Йорк	2
28 березня 1993	ЮСВБА	Нью Йорк	3
3 квітня 1993	ЮСВБА	Воррен	3
22 травня 1993	ЮСВБА	Чикаго	4
1 серпня 1993	УСЦАК-Схід	Глен Спей Ігрища (юнаки)	1

На відбиванковому турнірі в Чикаго. Комісія чемпіонату УСЦАК, вибрала до збірної УСЦАК слідуючих змагунок "Ч. Січі": О. Завадівську, А. Томко, Х. Кош і Х. Стасюк. З чоловічої дружини до збірної був вибраний Михайло Завадівський.

Склад дружини чоловіків: О. Гладкий, А. Стасюк (обидва виконують обов'язки провідників дружини), Б. Іваськів, М. Дулин, В. Кравець, О. Пенцак, Р. Кош, М. Завадівський, Б. Томко, М. Бирбанк, Р. Данилюк.

1993-94

Як і в минулих 37 роках, відбиванкова ланка "Ч. Січі" була офіційним членом Відбиванкової Асоціації Америки — під назвою "Юкреїнян Січ".

Таким чином обидві дружини "Ч. Січі" — жіноча й чоловіків мали можливість брати участь в офіційних турнірах ЮСВБА в районі "Тарден-Емпаер", — тобто на теренах стейтів Нью Джерзі, Нью Йорку і Коннектикат. До речі треба згадати, що обидві дружини "Ч. Січі" в той час єдині, що репрезентували українців в цій ділянці спорту, в східних ЗСА. Очевидно УСВТ "Ч. Січ" є теж повноправним членом Української Спортової Централі Америки і Канади і цим самим "Січові" дружини беруть участь теж в першенствах УСЦАК. Саме в сезоні 1993-94 річний чемпіонат відбиванки УСЦАК пройшов в Чикаго і в ньому не зважаючи на далеку віддасть, взяли участь обидві дружини "Ч. Січі". Крім цього, "Січові" дружини постійно виступали в турнірах СУМ в Йонкерсі, як теж Українського Фестивалю в Голмдел, Нью Джерзі.

Склад дружини — О. Гладкий, А. Стасюк (обидва виконували обов'язки провідників дружини), Б. Іваськів, М. Дулин, В. Кравець, О. Пенцак, Р. Кош, М. Завадівський, Б. Томко, М. Бирбанк, Р. Данилюк.

1994-95

У відбиванковій ланці продовжували бути активними — жіноча й дружина чоловіків. Обидві були зареєстровані у Відбиванкової Асоціації Америки в рамках якої брали участь в офіційних турнірах в районі "Гарден Емпаєр". На протязі відбиванкового сезону, що починається кожного року в місяці жовтні і продовжується до місяця травня чергового року, дружини "Ч. Січі" взяли участь в приблизно 8 ми турнірах Відбиванкової Асоціації ЗСА і кількох українських.

На конті чоловічої дружини: три 3-ї, два 4-ті і два 5-ті місця в турнірах Відбиванкової Асоціації ЗСА та одне 1-ше в турнірі СК СУМ "Крилаті" Йонкерс і одне 4-те в чемпіонаті УСЦАК в Торонті

Провідники чоловічої дружини — Олесь Гладкий і Адріян Стасюк.

1995-96

В біжучому 1996 році завершилося 40 років від часу, коли сл. п. Адріян Лапичак виявив ініціативу для створення в УСВТ "Ч. Січ" відбиванкової ланки. Першою була створена жіноча секція, якою послідовно й віддано управлєв довгі роки згаданий заслужений спортовий діяч Т-ва. Швидко після цього активізовано чоловічу секцію, якою завідував інж. Богдан Гайдучок. На протязі довгих років відбиванкові дружини "Ч. Січі" відігравали першорядні ролі, так на американській, як і українській, аренах. Численні трофеї, що прикрашують домівку Т-ва є доказом вище сказаного. Успішні виступи відбиванкових дружин є задокументовані в американських і українських спортових виданнях, в річниках, газетах і журналах.

Не зважаючи на зміну поколінь і значного послаблення усіх українських організацій в діаспорі, активність відбиванкової ланки "Ч. Січі" невинно продовжується.

Приємно, що в своє 40-річчя відбиванкова ланка "Ч. Січі" не тільки проявляла свою активність, але і добила нових вагомих успіхів. Підсумовуючи здобутки ланки, на її конті записано 5 звань чемпіонів і три віце-чемпіонів, чоловічої і жіночої дружин, які вони здобули в американських і українських турнірах.

У звіттовому сезоні, Відбиванкова Асоціація Америки впровадила нове точкування, свого роду "рейтинг", на підставі виступів дружин в офіційних першенських турнірах. Згідно з вислідами, чоловіча дружина "Ч. Січі" на протязі сезону була лідером між 24-ма відбиванковими клубами в регіоні "Гарден Емпаєр" (тобто на терені Нью Джерзі – Нью Йорку) і закінчила сезон на першому місці. А завершили відбиванкарі "Ч. Січі" свій ювілейний сезон здобуттям першенства річного турніру УСЦАК, що пройшов в м. Йонкерсі. Успішним провідником чоловічої дружини був Олесь Гладкий. Його заступниками Михайло Завадівський і Адріян Стасюк.

Чоловіча відбиванкова дружина "Ч. Січі" на турнірі спортивного "Джемборі" у Філадельфії 1995 р.

The "Sitch" men's volleyball team at the Sports Jamhoree in Philadelphia in 1995.

1-ша чоловіча відбиванкова дружина "Ч. Січі", першун 5 турнірів Відбиванкової Асоціації Америки в регіоні "Гарден-Емпайр" в сезоні 1996-97 рр.

The "Sitch" men's volleyball team in the 1996-97 season, winners of 5 USVBA tournaments in the "Garden Empire" region.

1-ша чоловіча відбиванкова дружина "Ч. Січі", першун чемпіонату УСЦАК і кількох турнірів ЮСВБА в 1996 р. В першому ряді зліва: П. Гунчак, О. Гладкий – змагун-провідник, А. Стасюк, М. Завадівський. В другому ряді зліва: А. Брозина, П. Салак, М. Дулин, І. Акінішин, Б. Томко.

The "Stich" men's volleyball team that won the USCAK championship and several USVBA tournaments in 1996. 1st row, from the left: P. Hunczak, O. Hladka – player-coach, A. Stasiuk, M. Zawadisky. 2nd row, from the left: A. Brozyna, P. Salak, M. Dulyn, I. Akinshyn, B. Tomko.

1996-97

Чоловіча дружина під проводом Олеса Гладкого відзначилася одною з найкращих в турнірах ЮСВБА, де кожноразно входила до кінцевих розгравок “плей оф”.

8 грудня 1996 року в м. Воррен, Н.Дж., на усіх 10 клубів турніру, зайняла 4-те місце. 25 січня 1997 р. в Гантер Каледж в Нью Йорку, закінчила на 3-му місці. 9 лютого 1997 р. в м. Воррен, Н.Дж., зайняла 4-те місце. 8 березня 1997 р. в турнірі в Насо, Н.Й., зайняла знову 4-те місце. 16 березня в м. Воррен, Н.Дж., здобула 1-ше місце. 6 квітня 1997 р. знову в м. Воррен, Н.Дж., закінчила на 4-му місці.

В складі дружини виступали: О. Гладкий, М. Завадівський, А. Стасюк, П. Гунчак, І. Акішшин, М. Дулин, К. Гоптон, М. Ликтей, Є. Грицик, Б. Томко.

1997-98

На протязі сезону дружина відбула кілька турнірів ЮСВБА, але більшого успіху не досягнула. В травні 1998 р. взяла участь в першенствах УСЦАК в Торонті в слабшому складі і з цієї причини закінчила на 4-му місці — на усіх 6.

В складі чоловічої дружини на протязі сезону виступали: М. Завадівський, І. Акішшин, Р. Кош, М. Дулин, М. Ликтей, К. Гоптон, Б. Томко, Яцикевич, Р. Деолівера, М. Олесницький і П. Гунчак (тільки на початку сезону).

ТЕНІСОВА ЛАНКА

Дуже рухливою і активною ланкою УСВТ “Ч. Січ” є ланка тенісу. На протязі років тенісисти “Ч. Січі” відбули сотні змагань і турнірів, тримаючи високо прапор “білої ракетки” Т-ва. Від часу заснування цієї ланки найбільших успіхів добився її засновник, учасник усіх важливіших змагань і турнірів, д-р Володимир Гук, який в групі сеньйорів у 1965-66 рр. здобув звання першунa УСЦАК. Перший свій більший виступ відбули тенісисти “Ч. Січі” 2, 3 і 4 вересня 1961 р. на “Союзівці”, де пройшли Шевченківські Ігрища УСЦАК. Вже тоді після цього турніру в своїй статті “Наша Спортова “Еліта”” О. Гайський в “Гомоні України” так згадав тенісистів “Ч. Січі”:

“д-р Володимир Гук (“Ч. Січ”), Ньюарк, навчився грати в теніс щойно в Америці (в краю грав футбол) — тим більша честь, що серйозною працею над собою в такому віці нивіндувався вже на третій щабель в показнику українських тенісових олдбоїв Америки і Канади .

Тенісисти й плаваки "Ч.Січі" в часі відкриття першенств УСЦАК на Союзівці в 1978 році.

Tennis players and swimmers of "Ch. Sitch" at the opening ceremony for the USCAK championships at "Soyuzivka" in 1978.

Фіналісти річних тенісових першостей УСЦАК в 1964 р. Д-р В. Гук — тенісист і провідник ланки "Ч.Січі", чемпіон (зліва) і К. Бенъ — віце-чемпіон.

The finalists in the annual USCAK tennis championships in 1964. On the left is Dr. V. Huk, director of the Sitch Tennis Division and the tournament winner, on the right – K. Ben, the runner up.

Фіналісти тенісових першенств СУАСТ-Схід 1975 р. Останні три в тенісових одностроях тенісисти "Ч. Січі". Б. Кучинський, І. Луків і М. Хома

Winners and Runner-up of the SUAST-East Tennis Tournament 1975

Ми гадаємо, що останнього слова в чемпіонатах наших олдбоїв д-р В. Гук ще не сказав”.

“Б Кучинський (“Ч. Січ”), Ньюарк, що разом із Смалем, Пашуком і М. Ломагою ділять між собою нерозділені зустріччю на корті місця від п'ятого й до восьмого, дістав від автора цих слів (О Гайського) назву “живого срібла”. Таким я затулюю цього жвавого змагуна з південним темпераментом і легкою структурою тіла, таким його перепродую і на цьому місці. Сміливий, ризикований Кучинський від старту й до мети йде в лобову атаку й шукає швидкого рішення... Солідно підкований у кузні тенісової техніки Е. Колянківський (“Ч Січ”), який над першу поразку привів Р. Смаля (4:6, 6:4, 8:10)...”

У складі тенісової репрезентації “Ч. Січі” в 1961 р. виступали: д-р В. Гук, Б. Кучинський, Е. Колянківський, О. Гончаренко, Р. Андрушків, Стефанія Гук і Ляриса Гук.

В наступних роках до ланки тенісу “Ч. Січі” прибували нові змагуни, які, разом зі згаданими, виступали в усіх тенісових турнірах СУАСТ-Схід і УСЦАК. У 1963 р. прибули: Зенон Снилик і Юрій Карапінка. Активізувався молодший Я. Гук. В 1964 р. в черговому турнірі УСЦАК д-р В. Гук дійшов вперше до фіналу в своїй класі, З. Снилик вийшов третім в класі чоловіків. В турнірі СУАСТ-Схід до фіналу дійшла юначка “Ч. Січі” Л. Гук. Більших досягнень добилися тенісисти “Ч. Січі” в 1966 році. Д-р В. Гук, вдруге здобув звання першуна УСЦАК в своїй класі, а З. Снилик вдруге здобув третє місце в класі чоловіків. Свій активний і успішний сезон тенісисти закінчили великою перемогою 8:0 над Карпатським Лещетарським Клубом в міжклубових змаганнях, що відбулися в Ньюарку. До активу тенісової ланки прибув д-р Б. Бурачинський, який в класі олдбоїв УСЦАК зайняв друге місце. Ланковим тенісу “Ч. Січі” був Б. Кучинський.

Зенон Снилик здобув першість СУАСТ-Схід у тенісі 1967 р.

У фінальних змаганнях за індивідуальну першість тенісу в конкуренції чоловіків Союзу Українсько-Американських Спортивних Товариств-Схід, делегатури Української Спортової Централі Америки і Канади, Зенон Снилик переміг з рахунком 6:0 і 6:2 Олександра Олинця з Філадельфії і цим самим став чемпіоном СУАСТ-Схід на 1967 рік.

1968

В цьому сезоні тенісисти “Ч. Січі” були учасниками всіх турнірів, що їх організували СУАСТ-Схід і УСЦАК. 11 травня в Ньюарку відбулися товариські змагання з КЛК Нью Йорк, в яких січовики здобули рішучу перемогу 8:0. В індивідуальному турнірі СУАСТ-Схід в днях 13-14 липня на Союзівці найдаліше зайшов З. Снилик, який в чверть фіналі програв з кол. чемпіоном І. Дурбаком. В першенствах УСЦАК в днях 31 серпня, 1 і 2 вересня поміж сотнею тенісистів, що прибули на Союзівку, поодинокі

тенісисти "Ч. Січі" зайняли почесні місця, дійшли до чвертьфіналів, півфіналів і фіналу. Як і в трьох минулих роках, звання першуну УСЦАК в групі сеньйорів здобув знову тенісист "Ч. Січі", цим разом Богдан Бурачинський, який у фіналі переміг кол. першуна серед чоловіків Б. Ступницького. З інших наших тенісистів, що дійшли до чверть фіналів і півфіналу, треба згадати З. Снилика, в групі чоловіків, В. Гук, і Б. Кучинського в групі сеньйорів.

Окрім згаданих тенісистів в ланці виступали: А. Гончаренко, Ю. Карапінка, Е. Колянківський, Ю. Витанович, М. Магмет, А. Бурачинський мол., О. Шараневич, Я. Гук.

1969

Актив "Чорноморської Січі" проявив свою діяльність згідно з програмою свого сезону, в якому тенісисти нашого Т-ва досягнули чергові успіхи. Як і в попередніх роках, тенісисти "Ч. Січі" взяли участь в обидвох найважливіших українських тенісових турнірах, що їх влаштовують кожного року СУАСТ-Схід і УСЦАК.

Дня 19 липня відбувся з причини дощу в закритій залі у Волдвик, Н.Дж., черговий першенський турнір СУАСТ-Схід. Понад 30 учасників завзято змагалися за звання першунів турніру. З тенісистів "Ч. Січі" в класі чоловіків до півфіналу дійшли обидва "січовики" — Зенон Снилик і Юрій Карапінка, а в класі "сеньйорів" Б. Кучинський (півфінал) і д-р В. Гук (фінал).

В днях 30 серпня—1 вересня, майже весь тенісовий актив "Ч. Січі" взяв участь в першенському турнірі УСЦАК, що відбувся традиційно на Союзівці. В класі чоловіків змагалися: З. Снилик, який в дорозі до півфіналу елімінував таких суперників: Юрія Витановича ("Ч. Січ") 6:0, 6:0, Богдана Домарацького 6:1, 6:3, Зенона Маркевича (чвертьфінал) 6:1, 6:1. У пів фіналі програв із Зиновієм Яцковим 3:6, 2:6. В елімінаціях і обидвох кругах турніру цієї класи взяли участь ще такі тенісисти "Ч. Січі": Юрій Карапінка, Євген Колянківський, Мирон Магмет.

Великого успіху добилися тенісисти "Ч. Січі" в класі "сеньйорів", в якій вони домінували. Варто відмітити, що між 8-ма тенісистами, що дійшли до чвертьфіналу, 4 були змагуни "Ч. Січі": Андрій Гончаренко, Борис Кучинський, д-р Володимир Гук і минулорічний першун УСЦАК д-р Богдан Бурачинський. Обидва останні дійшли до фіналу і остаточно "перша ракетка" "Ч. Січі" — д-р Володимир Гук, четвертий раз здобув звання першуну УСЦАК і чашу "Свободи"!

В класі юнаків 16-18 років змагався юнак "Ч. Січі" Андрій Бурачинський. В класі юнаків 10-12 років виступав вперше Юрій Михайлюк

1970

Тенісовий актив "Ч. Січі" був учасником усіх турнірів СУАСТ-Схід, Союзівки і найважливішого турніру УСЦАК, що відбувся на Союзівці 5, 6 і 7 вересня 1970 року. В цьому важливому першенському турнірі УСЦАК-у взяли участь такі змагуни(ки) "Ч. Січі": в конкуренції чоловіків – М. Магмет, О. Михайлюк, Б. Бурачинський, Ю. Карапінка, Є. Колянківський і З. Снилик. Після елімінацій і першого круга розгрівок до другого круга дійшли: З. Снилик, Б. Бурачинський і Є. Колянківський, яких в цьому крузі елімінували відповідно: М. Лучковський, Ю. Савчак і З. Маркевич.

В жіночій конкуренції виступала одинока Анна Михайлюк, що зазнала поразки в першому крузі з Іреною Купчинською.

В конкуренції кляси сеньйорів виступали: А. Гончаренко, Ю. Храчевич, д-р В. Гук і Б. Кучинський. Обидва останні, минулорічний чемпіон УСЦАК – д-р В. Гук, як і Б. Кучинський дійшли до півфіналу, де зазнали поразок, відповідно з В. Герлинським і Б. Ступницьким, який остаточно здобув звання першуна 1970 року.

В конкуренції юнаків в першому крузі був елімінований одинокий юньйор "Ч. Січі" А. Бурачинський.

В конкуренції хлопців 10-13 років до півфіналу дійшов надійний "січовик" Ю. Михайлюк, що натрапив на більш досвідченого Р. Купчинського, з яким зазнав поразки 6:8, 3:6. Другим півфіналістом був Ю. Гончаренко, якого елімінував Г. Жидяк. В проводі цих першенств УСЦАК від "Ч. Січі" були: кол. чемпіони – д-р В. Гук і д-р Б. Бурачинський.

В турнірі 16 найкращих за Чашу УНСоюзу, що відбувся в днях 10 і 11 жовтня на Союзівці, Зенон Снилик разом з Ю. Савчаком здобув перше місце.

1971

В тенісовій ланці було активних усіх 12 змагунок і змагунів. Тенісовий актив "Ч. Січі" взяв участь в першенствах СУАСТ-Схід, УСЦАК і турнірі, що його організували з нагоди відкриття літнього сезону Союзівки З. Снилик ("Ч. Січ") і Ю. Савчак ("Тризуб").

В цьому турнірі взяло участь усіх 40 змагунів і змагунів, які змагалися в чотирьох групах. З учасників "Ч. Січі" першунами вийшли: Борис Кучинський в групі сеньйорів і Анна Михайлюк в жіночій групі, що у фінальній зустрічі турніру перемогла Роксолянну Сорочко ("Ч. Січ").

Одинадцять тенісистів і тенісисток взяли участь в найбільшому турнірі, яким є першенства УСЦАК, що відбулися на Союзівці в днях 3-4 5 і 6 вересня 1971 р. Учасниками цих першенств були: д-р В. Гук, д-р Б. Бурачинський, ред. З. Снилик, Б. Кучинський, Ю. Гончаренко і Ю. Голюка. З молодшого активу: Б. Бурачинський, Ю. Михайлюк, Ю. Гончаренко і О. Гнатюк. З жінок була одинока А. Михайлюк.

1972

Наші тенісисти були учасниками ряду турнірів, що їх влаштували КЛК, СУАСТ-Схід, УСЦАК і інші організації. Звичайно, найважливішими та найпопулярнішими турнірами є ті, що їх влаштовують СУАСТ-Схід і УСЦАК. Саме в тих першенствах "Січовики" беруть найчисленнішу участь і традиційно здобувають гарні успіхи.

Турнір СУАСТ-Схід відбувся в днях 1-2 липня на відновлених кортах Союзівки, в якому визначну роль відіграв актив "Ч. Січі". Звання першуна СУАСТ Схід на 1972 рік здобув інж. Борис Кучинський — діючий ланковий тенісу "Ч. Січі"; у фінальній грі в групі сеньйорів Б. Кучинський переміг В. Гука ("Ч. Січ") кількакратного першуна УСЦАК-у — 6:4, 6:4. В цій же групі змагався теж А. Гончаренко ("Ч. Січ"). В групі чоловіків до півфіналу дійшов З. Снилик.

В групі юньйорів до фіналу дійшов Ю. Михайлюк, в якому програв А. Чайківському вислідом — 1:6, 2:6. В цій же групі 4 місце осягнув Ю. Гончаренко ("Ч. Січ"). Одинадцять тенісистів "Ч. С." були учасниками першенства УСЦАК-у. Цим разом найбільшого успіху добився юньйор Юрій Михайлюк, який здобув звання чемпіона в своїй групі на 1972 рік. І цим разом д-р В. Гук дійшов до фіналу (в групі сеньйорів), де зазнав поразки від минулорічного першуна УСЦАК-у Б. Герлинського — 1:6, 2:6. Крім згаданих вже тенісистів, в цьому турнірі взяли участь ще такі змагуни "Ч. Січі": З. Снилик, д-р Б. Вірщук, А. Гончаренко, Ю. Голюка, О. Михайлюк, О. Гнатьок, Ю. Гончаренко, Б. Кучинський.

Вперше в історії тенісової ланки "Ч. Січі" діючий ланковий Б. Кучинський провів дво-тижневий вишкіл з учасниками Спортової Школи "Ч. Січі" на оселі "Верховина" в Глен Спей, Н. Й., між якими було ряд новаків Т-ва.

1973

Чисельний ріст учасників в офіційних турнірах СУАСТ-Схід, УСЦАК-у і між іншими зростаюче число юначок і юнаків в Спортовій Школі "Ч. Січі", що перейшли вишкіл в цій ділянці спорту були найкращим доказом росту цього спорту. Саме завдяки Спортовій Школі "Ч. Січі", ланковий тенісу Борис Кучинський на турніри СУАСТ-Схід і УСЦАК-у 1973 року зголосив першу групу юних дебютантів, випускників школи, таких як: Маріяна Хамуляка, Бориса Биха, Богдана Мочулу і Марка Хому.

Одинадцять тенісистів "Ч. Січі" були учасниками першенств СУАСТ-Схід, що відбулися в днях 30 червня і 1 липня на Союзівці. Звання першунів здобули: минулорічний першун СУАСТ Схід, ланковий тенісу та інструктор тенісу Спортової Школи "Чорн. Січі" Б. Кучинський, в групі сеньйорів. В групі юньйорів 16 років і нижче, перше місце здобув Юрій Михайлюк, перемагаючи у фіналі другого "січовика" Юрія Гончаренка, який таким чином став віце-чемпіоном. Звання віце-

чемпіонів здобули теж: д-р В. Гук (сеньйори) і М. Хома в групі молодших юнаків. В цьому ж турнірі учасниками від "Ч. Січі" були ще: ред З. Снилик, А. Гончаренко, О. Михайлюк, д-р Б. Вірщук, д-р В. Нагірний і С. Федоровський.

1974

Д-р Володимир Гук і Олег Гнатюк першунами УСЦАК 1974 р.

Між около двома сотнями українських тенісистів і плаваків з ЗСА і Канади, кругло 30 змагунів й змагунок було з "Ч. Січі", в цьому числі 16 тенісистів. Із завзятих триденних баталій, переможцями вийшли д-р В. Гук в групі сеньйорів і О. Гнатюк в групі юньйорів до 14 років. Успіхи цих обидвох наших змагунів заслуговують на особливу увагу. Д-р В. Гук, кол. керівник, засновник тенісової ланки "Ч. Січі", пізніше ланковий тенісу Т-ва, це звання чемпіона здобув п'ятий раз, цим разом елімінувавши у фіналі минулорічного першуна УСЦАК-у — Віктора Герлинського вислідом 6:3, 6:1. Цією важливою перемогою, як і в дорозі до фіналу, перемогою 6:1, 6:3 над кол. чемпіоном Б. Ступницьким, д-р Гук гідно зреванжувався за свої поразки з ними в кількох минулих першенствах УСЦАК.

Приємно, що в цьому турнірі виявив свій талант наш молодий змагун Олег Гнатюк. Не зважаючи на те, що цей тенісист замешкує у Пенсильванії, Олег вже 4 роки є членом ланки "Ч. Січі" і гідно репрезентує своє Т-во. Від самого початку заснування Спортової Школи "Ч. Січі", Олег є постійним учасником, а в цьому році вже виконував обов'язки асистента інструктора. Нагороду М. Душник за найкращу спортову поставу в цьому турнірі призначено Андрієві Гончаренкові ("Ч. Січ"), який між іншим дійшов до півфіналу в групі сеньйорів. До півфіналу дійшов теж Ю. Михайлюк в групі юньйорів 16 і нижче років.

Учасниками турніру були теж: Б. Кучинський, Ю. Гончаренко, д-р Б. Вірщук, д-р В. Нагірний, О. Михайлюк, ред. З. Снилик, С. Федорівський і згадані вже наймолодші змагуни "Ч. Січі".

1975

В цьому році тенісова ланка УСВТ "Ч. Січ" зазнала великої втрати в зв'язку із наглою і передчасною смертю свого засновника, калітнього провідника і п'ятикратного чемпіона УСЦАК, яким був д-р Володимир Гук.

Як і в попередніх сезонах, тенісисти "Ч. Січі" були численними і видатними учасниками обидвох найважливіших турнірів: СУАСТ-Схід і УСЦАК, що традиційно відбувалися на оселі УНСоюзу "Союзівка". Відмічено зріст юних тенісистів "Ч. Січі" в цих турнірах, більшість яких — це випускники Спортової Школи Т-ва: Олег Гнатюк, Марко Хома, Андрій Зелик, Маріяна Хамуляк, Василь Ковар, Мирон Олесницький, Христя Миськів. Борис Дацків.

В першому літньому турнірі, що відбувся в днях 4-6 липня, в групі юнаків звання чемпіона, вдруге за порядком здобув М. Хома, який переміг у фіналі О. Вальчука 6:4, 6:1. В групі переможених чоловіків першуном вийшов Ігор Луків, після фінальної перемоги над Ю. Витановичем (КЛК) 6:1, 4:6, 6:1.

До фіналу в групі сеньйорів дійшов провідник ланки "Ч. Січі" і гол інструктор тенісу в Спортивній Школі — Б. Кучинський. В півфіналі в групі чоловіків зазнав поразки з Р. Ракочим (КЛК) Зенон Снилик

Численною була тенісова репрезентація в цьогорічних першенствах УСЦАК, що відбулися в днях 30-31 серпня і 1 вересня.

На ці першенства Провід ланки зголосив слідуєчих змагунів (ок): Христю Миськів, Д. Нагірного, А. Зелика, М. Хамуляка, О. Гнатюка, М. Хому, Ю. Гончаренка, І. Лукова, С. Федоровського, Б. Бурчинського, В. Нагірного, Б. Кучинського, В. Ковара, О. Ільницького, М. Олесницького, З. Снилика.

Згідно з вислідами ігор цих першенств, звання чемпіонів цим разом здобули: Олег Гнатюк в групі юнаків 16 років і нижче, який у фіналі переміг свого друга з тенісової ланки "Ч. Січ" — Марка Хому, 6:0, 6:1. В групі юначок своє перше звання чемпіонки досягнула Христя Миськів перемагаючи фіналістку Дж. Король (Черник, Детройт), 3:6, 6:4, 6:0. До фіналу в молодшій групі сеньйорів дійшов З. Снилик, який одначе зазнав поразки з О. Богачевським (Союзівка) 2:6, 6:1, 6:4.

В півфіналі старших сеньйорів був Б. Кучинський, якого цим разом переміг В. Герлиньський (КЛК). Крім згаданих турнірів, окремі тенісисти "Ч. Січі" брали участь теж в інших, що їх влаштували КЛК та Управа Союзівки.

1976

На тенісових першостях УСЦАК, що проходили в днях 3-6 вересня на кортах Союзівки і Нью Полц, 14 репрезентували УСВТ "Ч. Січ". Як показали висліди, тенісова група "Ч. Січі" була не тільки численною, але досить якісною. В понеділок по полудні коли на закінчення цих першенств відбулося врочисте закінчення і вручення нагород турніру, наступні "Січовики" були нагороджені за свої досяги: Христина Миськів — першунка в групі юначок (18 років і нижче), Данило Нагірний — першун в групі наймолодших юнаків, в якій Степан Сосаяк вийшов віце-чемпіоном, Андрій Зелик здобув такий же осяг в групі юнаків (16 років і нижче) і врешті З. Снилик в групі молодших сеньйорів досягнув звання віце-чемпіона, зазнавши і в цьому році поразки з Олегом Богачевським 6:3, 6:4.

До пів-фіналу в групі старших сеньйорів дійшов провідник ланки

Б. Кучинський. Обов'язки інструкторів тенісу в цьогорічній Спортивній Школі "Ч. Січі" виконували: Б. Гнатюк і Т. Рівера. Варто відмітити, що в групі наймолодших юначок, звання першунки здобула Оля Дахнівська, кількакратно учасниця Спортової Школи "Ч. Січі" з далекого Чикаго

1977

В обидвох турнірах взяли участь слідуєчі тенісисти "Ч. Січі": Б. Кучинський (ланковий), З. Снилик, І. Луків, А. Питляр, С. Федоровський, Т. Рівера, юнаки: Д. Нагірний, А. Зелик, С. Сосяк, В. Ковар і Христия Миськів; жінки: А. Дубас і О. Прохоренко.

В турнірі СУАСТ-Схід 10-літній Данилко Нагірний вперше в історії цього турніру здобув звання чемпіона своєї групи.

В групі переможених, юнак А. Зелик елімінував фіналіста А. Кутка (Союзівка) 6:4, 6:1. В групі переможених чоловіків, Т. Рівера вийшов першуніом після перемоги над В. Роговським (КЛК Н Й.) 6:1, 6:1. В півфіналі Р. Ракочий (КЛК) переміг З. Снилика 6:0, 6:0.

В першенствах УСЦАК найбільшого успіху добився Данилко Нагірний, який повторив свій минулорічний осяг здобуттям вдруге за порядком чемпіонату в своїй групі, елімінуєчи у фіналі А. Кутка (Союзівка) вислідом 6:2, 6:1. Христия Миськів в групі юначок і Борис Кучинський в групі сеньйорів здобули звання віце-чемпіонів.

Крім цих турнірів, "Січівники" були учасниками кількох інших українських і загально-американських, в яких добилися визначних успіхів.

На відмічення заслуговує Ігор Луків, що був єдиним українським тенісистом в т. зв. "Роберт Ф. Кеннеді Про-Селебріті Тенніс Турнамент", який відбувся в славному Форест Гілс, дня 27 серпня.

1978

У звітному тенісовому сезоні "великі" тенісові ракетки "Ч. Січі" здобули менші успіхи, в порівнянні з минулими сезонами.

В першенствах СУАСТ-Схід добре себе показав Мирон Гура, кол. знаменитий футболіст "Ч. Січі", який між іншими елімінував заавансованого Р. Ракочого вже в першій рунді. Одначе в черговій рунді — зазнав поразки з Мироном Шенкіриком 2:6, 4:6. Ігор Луків в цьому турнірі дійшов до чвертьфіналу, а Борис Кучинський в своїй групі, до півфіналу, в якому зазнав поразки з Олександром Олинцем 2:6, 1:6. У фіналі Олинець переміг Зенона Снилика вислідом 6:2, 6:2.

В турнірі УСЦАК, який пройшов в часі кінця тижня в "День Праці", історія зустрічей повторилася знову. О. Олинець ("Тризуб") Філядельфія в півфіналі елімінував Б. Кучинського ("Ч. Січ") і у фіналі З. Снилика, цим разом 6:4, 6:1.

Степан Федоровський, Дубас і юньйор Василь Ковар були еліміновані в попередніх рундах.

Не взяли участі в цьому турнірі: юначка Х. Миськів, що лікувала контузію, Д. Нагірний, який брав участь в плавацьких змаганнях, перешкоджений І. Луків та кілька інших тенісистів "Ч. Січі".

1979

В цьогорічних першостях УСЦАК на усіх 117 учасників, було понад 50 юначок і юнаків, які показали якісну гру.

Осягн тенісистів "Ч. Січі"

В днях 7-8 липня УСВТ "Ч. Січ" організувало щорічні першості УСЦАК-Схід, що відбулися на Союзівці, в яких взяло участь 47 змагунів і змагунок. Цим турніром проводила Комісія в складі: інж. Р. Ракочий, ст., інж. Ю.Савчак, Я. Рубель і З. Снилик.

Із змагунів "Ч. Січі" найбільшого успіху добився Олег Кордуба, який в групі переможених здобув перше місце. До фіналів дійшли: Зенон Снилик, який зазнав поразки з О. Олинцем ("Тризуб", вислідом 6:2, 6:0. В групі юнаків до фіналу дійшов юнак "Ч. Січі" — Степан Сосяк, який однак був переможений Юрієм Цікалом — 6:2, 6:2. Інші змагуни й змагунки "Ч. Січі" не змогли взяти участі в цьому турнірі.

"Січівки" — чемпіонами УСЦАК 1979 р.

В групі жінок Зеня Матківська, змагунка та інструкторка "Ч. Січі", перемогла у фіналі минулорічну чемпіонку — Арету Ракочу (КЛК, Коговс) і цим самим здобула звання чемпіонки УСЦАК і нагороду Союзівки.

Надя Матківська, в старшій групі жінок, елементувала в півфіналі Оксану Сидорак (Союзівка) 6:4, 5:7, 6:4, але зазнавши поразки у фіналі з Іванною Шиян (КЛК, Бостон) осягнула звання віце-чемпіонки.

Борис Кучинський втретє першуні турніру УНСоюзу

В днях 15-16 вересня 1979 р. відбувся черговий річний турнір УНСоюзу, в якому Борис Кучинський, доголїтній змагун-ланковий тенісу УСВТ "Ч. Січ", втретє за порядком здобув в групі сеньїорів — звання першуна і Трофей УНСоюзу.

До фіналу в групі чоловіків дійшов теж д-р Зенон Матківський, однак з уваги на корч ноги при стані — 5:7, 6:0, 1:0 в грі з Ю. Савчаком ("Тризуб"), цей визначний тенісист "Ч. Січі" не зміг дальше продовжувати змагань.

1980

Активні змагунки: Надя Матківська, Зеня Матківська, Люба Матківська, Оленка Матківська, Ярослава Олесницька.

Активні змагуни: д-р Зенон Матківський, Зенон Снилик, Борис Кучинський, Ігор Луків, Ерик Матківський, Данило Матківський, Степан Сосяк, Василь Ковар, Ігор Бойцун.

Успішна участь тенісистів "Ч. Січі" в ювілейних першествах УСЦАК-1980

Традиційно активні тенісисти "Ч. Січі" були учасниками усіх турнірів, що відбулися в щорічному сезоні на кортах Союзівки. Крім цього поодинокі змагунки нашої ланки відзначилися теж на американській і міжнародній тенісовій арені. З приємністю відмічуємо успіх Зені Матківської, минулорічної інструкторки тенісу в Спортовій Школі "Ч. Січі", яка відбула турне до кількох країн Європи, де між

іншими в Бельгії здобула першенство турніру.

Кількісно і якісно відзначалися "Січовики" на найбільшому і найповажнішому українському турнірі, яким був Ювілейний турнір УСЦАК в днях 30-31 серпня і 1 вересня на Союзівці. Між 111 змагунами і змагунками 13 гідно репрезентували УСВТ "Ч. Січ".

В групі жінок, в якій стартувало 6 тенісисток, до фіналу дійшли обидві змагунки "Ч. Січі" — Зеня і Люба Матківські. Звання чемпіонки здобула більш досвідчена Зеня, перемігши Любу вислідом 7:5, 6:4. В дорозі до фіналу, нова віце-чемпіонка Люба елементувала кол. чемпіонку А. Харук (УТК) і А. Ракочу (КЛК).

В групі сеньйорів, в якій на протязі останніх 5 років домінував О. Олинєць ("Тризуб"), звання чемпіона і трофеї "Свободи" та пропам'ятний трофей св. п. д-ра Володимира Гука здобув д-р Зенон Матківський, який переміг у фіналі О. Олинця вислідом 6:1, 6:1. В півфіналі новий чемпіон тієї групи переміг "Січовика", кол. чемпіона Зенона Снилика — 6:0, 6:0.

У групі старших сеньйорів (понад 55 років) Борис Кучинський здобув звання віце-чемпіона, зазнавши поразки з К. Бенем в трисетівці 6:7, 6:3, 3:6. В дорозі до півфіналу Кучинський переміг минулорічного чемпіона д-ра П. Харука (УТК) вислідом 2:6, 7:6, 6:4.

У групі юнаків нижче 18 років Василь Ковар дійшов до півфіналу, де зазнав поразки з О. Хархалісом 0:6, 0:6.

У групі молодших юнаків, нижче 16 років, до півфіналу добився Степан Сосяк, цюгорічний асистент інструктора тенісу в Спортовій Школі "Ч. Січі".

У групі юнаків нижче 14 років визначний юнак "Ч. Січі" Ерик Матківський здобув трофей чемпіона, перемігши в півфіналі О. Булу (Союзівка) і у фіналі М. Сокологорського, вислідом 6:3, 7:5.

У наймолодшій групі юнаків, нижче 12 років, до півфіналу дійшов Данило Матківський, зазнавши поразки з М. Шияном (КЛК, Бостон) — 0:6, 2:6.

У спільній групі юначок 18-16 і нижче років, 14-річна Оленка Матківська здобула звання чемпіонки і трофей "Українського Тижневика", елементувавши у півфіналі Л. Завадівську (Пласт, Клівленд) і у фіналі Р. Когутяк ("Тризуб") вислідом — 6:1, 6:1.

1981

В днях 4-5-6 вересня на тенісових кортах Союзівки відбулися 27 мі з черги першенства тенісу, присвячені 40-річчю УПА, господарем яких традиційно був КЛК. Подаємо імена фіналістів в різних вікових групах, на першому місці змагуни, що здобули звання чемпіонів УСЦАК на 1982 рік у фіналах.

В групі чоловіків: Андрій Чайковський (КЛК, Гартфорд) — Данило Нагірний ("Ч. Січ"). В жіночій групі: Таня Савчак (УСО

“Тризуб” Філадельфія) Оленка Матківська (“Ч. Січ”). В групі жінок понад 35 років: Тамара Вишивана-Кеннон (Союзівка) — Анна Олексієнко (“Черник” Детройт).

В групі сеньйорів 55 років і вище: К. Бенъ (КЛК, Вашингтон) Борис Кучинський (“Ч. Січ”).

1981

Тенісистки “Ч. Січі” домінували майже в усіх українських турнірах, в яких, якщо не здобули звання першунів, то доходили до фіналів, півфіналів та чвертьфіналів. Ряд молодих “Січовиків” (Данило Нагірний, Люба, Зеня і Оленка Матківські) добилися успіхів теж на загально-американській тенісовій арені. Вспіли вже долучитися до них талановиті: Роксоляна і Данило Матківські та брати Ігор і Марко Надбережні — обидва теж визначні плаваки, — учасники цьогорічної Спортової Школи.

В групі чоловіків: д-р Зенон Матківський здобув звання чемпіона, елімінувавши в півфіналі Ю. Вальчука — 6:3, 6:3 і у фіналі Дениса Чорного — 6:0, 6:4.

В групі сеньйорів, ред. Зенон Снилик вийшов першуном після перемоги над К. Бенем — 6:1, 6:3.

В жіночій групі, Оленка Матківська перемогла Л. Савчак — 6:3, 2:6, 6:2 в півфіналі, але зазнала поразки у фіналі з Т. Савчак — 2:6, 4:6 і таким чином стала віце-чемпіонкою.

В юнацькій групі, новий член ланки Ігор Надбережний вийшов першуном, здобувши перемогу з А. Волошком — 6:3, 7:5 в півфіналі та з Р. Кручовим — 6:1, 7:6 у фіналі.

До чвертьфіналів дійшли: Ерик Матківський в групі чоловіків і Марко Надбережний (теж новий член ланки) в групі юнаків.

1982

В групі чоловіків знову виступав 14-літній Ерик Матківський, який в першій рунді елімінував Андрія Кутка (Тризуб), але в другій рунді зазнав поразки з Хархалісом і тим самим вибув з дальших ігор.

У групі чоловіків, д-р Зенон Матківський у фіналі переміг О. Олинця (Тризуб) і цим самим задержав чемпіонат тієї групи, як теж пропам'ятку чашу св. л. д-ра Володимира Гука. Ідентично з минулим роком до півфіналу в цій групі дійшов Зенон Снилик, який програв з О. Олинцем — 3:6, 2:6.

В групі сеньйорів 55 і вище, Борис Кучинський, як і в минулому році, дійшов до фіналу, в якому знову програв з багатократним чемпіоном — К. Бенем.

В групі юнаків 14 років і нижче, Данило Матківський дійшов до фіналу, в якому однак зазнав поразки з Р. Сидораком.

В групі юнаків 16 років і нижче, до півфіналу дійшов Ігор Надбережний, але був елімінований А. Сидораком.

Нагороду змагуна-юнака, який зробив найбільший поступ у грі від минулого року, турнірова Комісія признала Маркові Надбережному

Ерик Матківський і К. Комар здобули примат у подвійних іграх в груп чоловіків в турнірі КЛК, що відбувся в днях 6-7 серпня на Союзівці. У фіналі ці юнаки перемогли пару "Січовиків" — д-ра З. Матківського і З. Снилика вислідом 6:2, 6:3.

У фіналі мішаних пар, Е. Матківський і Зеня Матківська перемогли у трьох сетах пару — Д. Чорнія і К. Тарашук — 3:6, 6:4 і 6:2.

1984

Тенісисти УСВТ "Ч. Січ" — Чемпіонами Вільної Олімпіади 1984

Цього найбільшого успіху в історії тенісової ланки УСВТ "Ч. Січ" добилися тенісистки сестри — Люба і Оленка Матківські і їх молодший брат Ерик на II-й Вільній Олімпіаді, що відбулася в Етобікоку, (поблизу Торонта) Канада в 1984 р. Збірна українців складалася із 7 тенісистів, три чоловіки і чотири жінки, між якими дуже успішно виступали згадані наші тенісистки й тенісист. Опікуном збірної українців був керівник тенісової ланки "Ч. Січ" — д-р Зенон Матківський. У поодиноких грах збірна українок перемогла латвійок вислідом — 3:0, естонку — 2:1 і зазнала поразки з литовками — 1:2. Тому, що литовки програли з естонками — 0:3, збірна українок маючи більше виграних сетів, здобула золоту медаль.

В подвійних іграх, Люба і Оленка Матківські здобули теж дві перемоги. В групі чоловіків, "Січовик" Ерик Матківський разом з Д. Чорнієм (КЛК Нью Йорк) здобули дві перемоги. В загальному, збірна українців перемогла — латвійців і естонців, вислідами — 3:0, але програли з литовцями — 0:3 і у висліді здобули срібну медаль.

Тенісова ланка УСВТ "Ч. Січ" господарем турніру УСЦАК-Схід

В цей час, як в Етобікоку, Канада (2-7 липня) кращі тенісисти "Ч. Січ" гідно репрезентували українців на Вільній Олімпіаді, в суботу і неділю — 7-8 липня 1984 р. на кортах Союзівки наша ланка була господарем першешенського турніру УСЦАК-Схід, що його, згідно з уповноваженням Спортової Комісії Ювілейного К-ту УСВТ "Ч. Січ", перевели: З. Снилик, Ю. Савчак і О. Кизик.

Не зважаючи на дощову погоду, в змаганнях взяло участь усіх 29 тенісистів, які змагалися в семи групах. В групі чоловіків переміг А. Хархалис, в групі сеньйорів (35 років і вище) — Ю. Савчак, у групі сеньйорів (45 і вище) — О. Олинець, який переміг "Січовика" — З. Снилика у фіналі — 6:1, 6:2.

Провідник ланки д-р Зенон Матківський — чемпіоном УСЦАК

Величаво відмітив цьогорічне велике свято УСВТ "Ч. Січ" провідник тенісової ланки і голова Ювілейного Комітету Т-ва, д-р Зенон Матківський.

Виступаючи вперше в молодшій групі сеньйорів (35 років і нижче) на щорічних тенісних першенствах УСЦАК, що відбулися в днях 1-3 вересня, д-р Зенон Матківський не програвши ні сета здобув звання чемпіона. В цій групі виступало 18 зааваансованих тенісистів.

Ще знайшовся "порох в порохівниці" кол. провідника ланки "Ч Січі" Бориса Кучивського, який в групі сеньйорів 55 років і вище дійшов до фіналу, в якому програв щойно після тригодинного "бою" з вічно завзятим К. Бенем.

Дійшла до фіналу ще одна змагунка "Ч. Січі", юначка Роксоляна Матківська в своїй групі, в якому зазнала поразку з Н. Сиротюк.

До півфіналів добилися: З. Снилик, який в групі сеньйорів (45 і вище) програв знову з О. Олинцем; Данило Матківський в групі молодших юнаків, який програв з Р. Сидораком. В чвертьфіналі зазнав поразки — в групі чоловіків — 14-річний "Січовик" Ерик Матківський, з кол. трикратним першуном УСЦАК — Юрієм Гловою.

Не змогли цим разом взяти участі в турнірі сестри Матківські, які вже виїхали на студії.

Був присутній, але теж не зміг взяти участі в цих першенствах через недугу, найкращий тенісист "Ч. Січі", кількакратний чемпіон американських турнірів, учасник кількох міжнародних турнірів, Данило Нагірний.

1985

Як і в минулих десятиках років, тенісисти "Ч. Січі" проявили велику активність не тільки на тенісних кортах, але і поза ними, будучи співорганізаторами усіх основніших турнірів, що відбувалися на оселі "Союзівка". Зенон Снилик, д-р Зенон Матківський і Надя Матківська, входили до провідів майже усіх турнірів, що їх офіційно організував КЛК.

Якщо йдеться про досягнє на тенісних кортах, то не зважаючи на різні труднощі і перешкоди, які траплялися для наших чоловічих змагунів на протязі сезону, "Січовики" добилися замітних успіхів. Найвидатнішими тенісистами в щорічному сезоні були Зенон Снилик і д-р Зенон Матківський.

В першенствах УСЦАК-Схід, що відбулися в днях 6-7 липня 1985 року, в групі чоловіків, д-р Матківський, елімінував В. Манька і Ю. Цікала, дійшов до фіналу в якому одначе цим разом зазнав поразки з Д. Чорним — 6:1, 6:0 і таким чином здобув звання віце чемпіона.

Зенон Снилик в групі сеньйорів, переміг Кутка, дійшов теж до фіналу, в якому в другому сеті зазнав контузії і через це зайняв друге місце; першим вийшов Ю. Савчак.

В кравьому турнірі УСЦАК, що пройшов в днях 31 серпня, 1 2 вересня, на кортах Союзівки, тенісисти "Ч. Січі" виступили в кількох викових групах.

В групі чоловіків, 15-річний Ерик Матківський, дійшов до чвертьфіналу, в якому був переможений Д. Чорнієм.

В групі сеньйорів 45 років і вище, пописався Зенон Снилик, який в дорозі до чемпіонату елімінував Г. Рейней. У фіналі переміг Р. Олинця, 4:6, 6:1, 6:3, і таким чином здобув чашу "Свобода" і пропам'ятну чашу кол. найвизначнішого тенісиста "Ч. Січі" – пок. д-ра Володимира Гука.

В жіночій групі у віці 35 років і вище, Надя Матківська здобула звання віце-чемпіонки, зазнавши поразки у фіналі з М. Богачевською, вислідом – 2:6, 3:6.

В юнацькій групі 16 років і нижче, чашу першуна здобув Данило Матківський, який в півфіналі елімінував Г. Рейней мол. і у фіналі А. Гайдукевича.

ІГРИ

Згідно з довголітньою традицією, тенісова ланка УСВТ "Ч. Січі" в цьому році відновила свою марку найсильнішої на арені УСЦАК. Провідник ланки д-р Зенон Матківський, при тісній співпраці Зенона Снилика, зумів підготувати бєздатну тенісову репрезентацію, яка на традиційних перешенствах УСЦАК, що пройшли 30 серпня до 1 вересня на кортах Союзіаки, здобула основніші нагороди.

В групі чоловіків домінував Ерик Матківський, який в дорозі до фіналу елімінував: М. Надбережного – 6:0, 6:0, В. Манька (УСО "Тризуб") 6:0, 6:1 і Д. Чорнія (КЛК) 6:4, 4:6, 6:2. У фіналі Ерик у завзятому змагу переміг сильного конкурента, чотирикратного і минулорічного першуна УСЦАК – Юрія Глову (ТУК, Чикаго) вислідом – 7:6, (7:3), 7:5. Ерик є другим наймолодшим змагуном (17 років), що здобув в цій сильній групі лаври чемпіона.

Приємно, що і в не менш поважній групі, якою є жіноча, звання чемпіонки здобула молоденька, бо 13-річна змагунка УСВТ "Ч. Січі" – Роксоляна Матківська, кузинка Ерика. В півфінальній зустрічі Роксоляна елімінувала Ліду Савчак (УСО "Тризуб") вислідом – 6:1, 6:1. У фіналі, у дуже вирівняній грі, Роксоляна перемогла колишню чемпіонку УСЦАК – Таню Савчак (УСО "Тризуб") вислідом 7:5, 6:4.

У третій найсильнішій групі турніру, якою була група молодших сеньйорів, своє звання чемпіона відвоював сам провідник ланки – д-р Зенон Матківський. В півфіналі д-р Матківський елімінував Юрія Вальчука (КЛК) – 6:0, 6:1 і у фіналі переміг минулорічного чемпіона д-ра Ярослава Сидорака з Каліфорнії, вислідом – 6:3, 6:1. У групі сеньйорів 45 років і вище, цьогорічний спів-чемпіон УСЦАК-Схід Зенон Снилик дійшов до півфіналу, в якому зазнав поразки з Ю. Грабцем – 0:6, 2:6 і цим самим був елімінований від дальших ігор.

У наймолодшій групі юнаків 12 років і нижче, 3-тє місце здобув Юрій Чопівський. У групі переможених чоловіків, перше місце здобув ще один "Січовик", минулорічний чемпіон юнаків 16-річних Данилко Матківський.

1987

І в цьому сезоні продовжували домінувати в своїх виступах тенісисти "Ч. Січі". Беручи участь в середньошкільних конкуренціях в Нью Джерзі, згідно з кінцевими підсумками, два чоловічі юнаки "Ч. Січі" — Ерик і Данилко Матківські — були відзначені серед найкращих змагунів у стейті. Данилко Матківський здобув звання "Ол Стейт" і був вибраний до I-ої дружини Нью Джерзі. Ерик Матківський ввійшов до I-ої дружини приватних шкіл Нью Джерзі. Обидвом цим нашим тенісистам американська преса на своїх спортових сторінках присвятила багато місця.

Домінували тенісисти "Ч. Січі" теж на тенісовій арені УСЦАК. Виступаючи 8-9 серпня в турнірі подвійних ігор на Союзівці, звання першуна разом із Ю. Савчаком (Тризуб), здобув Зенон Снилик (УСВТ "Ч. Січ").

До найбільших успіхів тенісистів "Ч. Січі" на українській тенісовій арені треба зачислити досягнення в традиційних першенствах УСЦАК, що відбулися в днях 5-7 вересня на Союзівці.

В найсильнішій групі чоловіків, звання чемпіона і зв'язані з ним нагороди знову здобув Ерик Матківський, який переміг: І. Купчинського — 6:7, 6:4, 6:4 і у фіналі Ю. Глову (УТК, Чикаго) — 3:6, 6:4, 6:3.

В жіночій групі 14-річна Роксоляна Матківська здобула звання чемпіонки, елімінувавши Х. Гейниш (Клівленд) — 6:2, 6:1 і у фіналі Т. Савчак (Тризуб) — 6:1, 6:2.

У сильній групі молодших сеньйорів, звання чемпіона захистив і сам ланковий тенісу "Ч. Січ" — д-р Зенон Матківський, перемагаючи у фіналі Ю. Вальчука (КЛК) — 7:5, 6:1. В старшій групі сеньйорів до півфіналів дійшли два "Січовики" — Зенон Снилик і Орест Федаш, але цим разом вони були еліміновані, відповідно Ю. Савчаком (який остаточно здобув звання чемпіона групи) і Ю. Грабцем.

У групі юнаків 14 років, до півфіналу дійшов Адріян Підлуський, учасник тенісового вишколу в Спортивній Школі "Ч. Січі", в якому зазнав поразки з А. Заяцем. В наймолодшій групі юнаків 12 років, цим разом успіху добився Юрій Чолівський, який у фіналі переміг Р. Книша (Союзівка) — 6:2, 7:5.

В ході цього великого турніру з ланки "Ч. Січі" працювали: д-р З. Матківський і ред. З. Снилик. В церемонії відкриття, крім Проводу турніру, взяли участь: д-р І. Флис — голова УНС, А. Худолій — гол радний, М. Стебельський — заст. голови УСЦАК і О. Твардовський — пресовий референт УСЦАК.

1988

Дальших значних успіхів в сезоні 1988 року добилися тенісисти "Ч. Січі". Найбільш надійним бійцем виявився Ерик Матківський, який поруч гарних досягнень на загальноамериканській тенісовій арені, здобув

звання чемпіона і золоту медалью в українській Спортивній Олімпіаді (наприкінці травня), а завершив чемпіонатом втретє за порядком в річному турнірі УСЦАК (на початку вересня). Крім цінних чаш, Ерик здобув теж стипендійну грошову нагороду в сумі 700 дол.

Вдруге за порядком стала чемпіонкою УСЦАК Роксана Матківська, що у фіналі елімінувала Лору Бак-Бойчук (Союзівка) Роксані вручили теж стипендійну нагороду в сумі 300 дол.

Звання чемпіонки і золоту медалью здобула Зеня Матківська в згаданій вже українській Олімпіаді в сильній жіночій групі.

Вихованка Спортової Школи "Ч. Січі", юначка Віра Сивенька, здобула золоту медалью української Олімпіади в групі юначок.

Успішний провідник тенісової ланки УСВТ "Ч. Січ", д-р Зенон Матківський, даліше затримав звання чемпіона УСЦАК в групі молодших сеньйорів (35 років і вище), який у фіналі переміг Р. Рахочого, вислідом — 6:4, 6:4. Крім названих, в тенісовій ланці були активні: Зенон Снилик, Ігор Луків, Данило Осіславський. Борис Кучинський та ін.

1989

Як і в ряді попередніх років, тенісисти "Ч. Січі" під проводом ланкового д-ра Зенона Матківського, відігравали одну з чоловічих ролей в системі УСЦАК, як теж на тенісовому терені стейту Нью Джерзі. В найбільш престижевому українському турнірі, яким є річні першенства Української Спортової Централі Америки і Канади, тенісисти "Ч. Січі" здобули: Роксана Матківська, вчетверте звання чемпіонки в жіночій групі, Зеня Матківська, звання віце-чемпіонки в жіночій групі. Нагороди віце-чемпіонів здобули теж: Данило Матківський в групі чоловіків, д-р Зенон Матківський в групі чоловіків 55 років і вище, як теж Юрій Кігічак в групі наймолодших юнаків. Крім них, в цих першенствах теж змагалися в різних вікових групах: д-р Володимир Матківський, Борис Кучинський, Петрусь Матківський, Дем'ян і Стефан Колодії.

Останні два, як і Ю. Кігічак, це вже продукт нашої Спортової Школи. Значних успіхів добилися в американських турнірах в Нью Джерзі, Данило і Роксана Матківські, про яких появилася в американській пресі багато рецензій.

1990

Як і в минулих роках, тенісисти "Ч. Січі" проявили свою активність на обидвох, американській і українській спортивних аренах. Кількакратний чемпіон УСЦАК — Данило Матківський дебютував в каледжовому сезоні, що припадає весною. Репрезентуючи свій каледж Кейн в Юніон, Н. Дж., Данило дуже успішно виступав в поодиноких і подвійних іграх разом із своїм партнером Гранде. В дорозі до міжкаледжових першенств, Данило елімінував своїх суперників з таких каледжів, як: Стівенс, Монтклер, Джерзі Сіті, Рамапо. Щойно наприкінці

чемпіонату зазнав поразки з сильним тенісистом Н. Такашаші, репрезентантом університету Ратгерс в Ньюарку, 5:7, 6:1, 2:6.

Великих почестей добилася багатократна чемпіонка УСЦАК, Роксана Матківська. В тенісовому сезоні середніх шкіл, Роксана була чоловою змагункою середньої школи в Мільбурні і завдяки їй в останніх двох сезонах ця школа здобула "Нью Джерзі Інтерсколястік Атлетік Асошішен" міжгруповий чемпіонат.

Задержуючи традицію, Роксана взяла участь в цьогорічному чемпіонаті УСЦАК, в якому вип'яте за порядком здобула лаври першунки і зв'язані з ними перші нагороди. Не повезло цим разом "Січовикам" в групі чоловіків. Обидва чолові тенісисти "Ч. Січі", Ерик і Данило Матківські, були еліміновані в півфіналах. Ерик програв з Романом Сидораком, Данило з Денисом Чорним. Остаточню Сидорак здобув звання чемпіона УСЦАК, вдруге за порядком. З приємністю відмічуємо успіхи "Січового" юнацтва, особливо випускників Спортової Школи "Ч. Січі", які в цьогорічному чемпіонаті УСЦАК, здобули перші нагороди. В групі 16 і нижче років, чемпіоном вийшов М. Глушевський, а в групі молодших юнаків 12 і нижче — Юрій Кігічак.

Крім згаданих учасників Спортової Школи "Ч. Січі", в турнірі ще змагалися Дем'ян і Степан Колодій та кол. учасник Андрій Нинка.

Із старших тенісистів "Ч. Січі", змагалися адв. Нестор і Любко Олесницькі. Не змогли брати участі в грі д-р Зенон Матківський, д-р Володимир Матківський, Зеня Матківська і Зенон Снилик, який як завжди працював в проводі турніру.

1991

Тенісова ланка проходила зміну поколінь. Після довгих років в звітному періоді припинили свою тенісову активність багатократні чемпіони УСЦАК і різних американських турнірів — Ерик, Зеня, Данило і Роксана Матківські.

На тенісову арену вийшли молоді тенісисти, вихованці Спортової Школи (М. Глушевський, Дем'ян і Стефан Колодії, Юрій Кігічак, Іван Коремба, Андрій Мандзій і Богдан Гарасим. Майже усі вичислені наші юні тенісисти, будучи учасниками першенства УСЦАК, дійшли в різних вікових групах до півфіналів і фіналів. Якщо в них не згасне ентузіазм до цього спорту то, принаймні більшість з них, мають можливість стати справжніми тенісистами й успішно конкурувати, подібно до своїх попередників.

1992

Як і в минулих двох роках, на річному чемпіонаті УСЦАК 5-6-7 вересня нашу ланку репрезентували майже вповні випускники Спортової Школи "Ч. Січі", які виступали в кількох юнацьких вікових групах. З приємністю відмічуємо перші вагомні успіхи вже більшого числа юних "Січовиків", що дійшли в цьому році до півфіналів, фіналів і деякі стали

переможцями. В групі найстарших юнаків 18 років і нижче, переможцем у фіналі вийшов Марко Глушківський, який елімінував Даріяна Надрату, 6:2, 6:2.

У групі юнаків 14 років і нижче, першуні вийшов талановитий спортсмен, він теж футболіст – Юрій Кігічак, що елімінував Крега Пірсона, 6:1, 6:3.

У групі юнаків 16 років і нижче, віце-чемпіоном вийшов довголітній учасник Спортової Школи, він теж добрий воротар футболу – Богдан Гарасим, що у фіналі зазнав поразки з Л. Сарахманом, 6:3, 2:6, 4:6. У півфіналі Сарахман переміг ще одного талановитого спортсмена “Ч. Січі” (він же – футболіст, гаківкар) Андрія Мандзія, вислідом, 6:3, 1:6, 6:3. В молодших вікових групах виступали брати Колодії. У групі молодших дівчат фіналісткою була Ліда Бойчук, яка програла з Раїсою Кондрацькою, 7:5, 7:5. У групі переможених, Ляріса Бойчук перемогла Дарію Сидорак, 7:5, 6:7, 7:4. Ланковим тенісу був Ігор Луків.

1994

В тенісній ланці в якій провідником був Ігор Луків, було активних понад десяток тенісистів у великій більшості юнацького віку. В основному тенісисти “Ч. Січі” взяли участь в двох найважливіших турнірах, а саме в Українських Спортивних Ігрищах Молоді і річному чемпіонаті УСЦАК, що традиційно пройшов на кортах Союзівки. Приємно, що УСВТ “Чорноморська Січ” в той час мала найчисленіші юні кадри тенісистів між активними українськими спортивними осередками. Це в основному завдяки власній Спортивній Школі, в якій кувалися майбутні тенісові першуні і першунки. Невпинна праця з талановитою молоддю не пішла на марно. Доказом цього й були виступи нашого юнацтва на вже згаданих турнірах. На Українських Спортивних Ігрищах Молоді, що їх чомусь протігнорували інші наші спортивні осередки, взяло участь 18 тенісистів і тенісисток, більшість між якими становило юнацтво “Ч. Січі”.

В групі юнаків до фіналу дійшли – Михайло Малічишин і Степан Зборовський, які і в такому порядку зайняли місце турніру.

В групі юначок фіналістами стали учасниці Спортової Школи “Ч. Січі” – Дж. Кобус і С. Ковфман.

В чемпіонаті УСЦАК “Січовики” дали про себе знати в більшості в юнацьких групах, в яких і здобули трофеї УНСоюзу і відповідні фінансові нагороди.

В групі сеньйорів 35 років і вище, змагався – Юрій Гуменюк.

В групі сеньйорів 55 і вище, виступав – Зенон Силик, який дійшов до півфіналу.

В групі юнаків 18 років і нижче, трофей першуна здобув Степан Зборовський.

В групі юнаків 16 років і нижче, трофей першуна і стипендію 200

дол здобув — Іван Коремба. В цій же групі до півфіналів дійшли з ланки “Ч. Січі” — Богдан Гарасим і Юрій Кігічак.

В групі юнаків 14 років і нижче, до півфіналу дійшов Степан Колодій.

В групі наймолодших юнаків виступав — Дем’ян Гуменюк

В групі старших юначок, трофей і 100 дол. нагороду здобула — Женья Бринзак.

В групі молодших юначок до фіналу дійшли сестри Ліда і Ляриса Бойчуки, які в такому порядку і зайняли місця турніру, здобувши трофеї й відповідно — 200 і 100 доларів нагороди.

З різних причин не змогли взяти участі в цьому турнірі такі визначні юнаки, як: Дем’ян Колодій, Михайло Малчишин, Андрій Мандзій і кілька інших юначок і юнаків. Приємно відмітити, що на цьогорічному чемпіонаті УСЦАК з рекордової кількості юнацтва, що дійшла до 30 юначок й юнаків, третину становили юні “Січовики”.

1995

В ланці в більшості виступали юні тенісисти, випускники Спортової Школи. В загальному тенісисти ланки взяли участь в трьох основніших турнірах в системі УСЦАК. На початку серпня 1995 року на кортах Союзівки відзначилися на турнірі подвійних ігор: Степан Сосяк і Донна Сосяк-Галанжжа, які здобули перше місце. В групі переможених (чоловіків) першунами вийшли ланковий Ігор Луків і Оллі Кордеро. У турнірі Українських Спортових Ігрищ Молоді, золоті медалі першунів здобули: в групі дівчат 15 років — Зенья Бринзак, в групі 14-річних — Олена Колб. В групі хлопців 14 років, золоту медаль здобув Деніс Колб, срібну Олесь Шандор. В річних першенствах УСЦАК на кортах Союзівки між 80 тенісистами, 8 було з ланки “Ч. Січі”. В групі юнаків 18 років, Юрій Кігічак здобув нагороди першуна. До пів-фіналів дійшли: Ерик і Данило Матківські в групі чоловіків, Петро Матківський в групі юнаків 14-річних, Зенья Бринзак в групі дівчат 16-річних і Т. Шобар в групі 14-річних. В групі хлопців до 16 років, до фіналу дійшов Степан Колодій.

1996

Як показали цьогорічні першенства мішаних пар під патронатом УСЦАК і річні першенства УСЦАК в часі довгого “кінця тижня” — “Лейбор дей”. УСВТ “Ч. Січ” мала надійні тенісові кадри, які однак в останніх кількох роках втратили потрібну їм опіку і провідництво

На традиційних, річних першенствах УСЦАК дебютував в групі чоловіків новий тенісист ланки — Марко Оришкевич, якого на його прохання прийнято до активу “Ч. Січі”. Дебют Марка випав дуже вдало, він віддячив за це прийняття здобуттям Трофею ім. інж Б Рака та Трофею і найбільшої фінансової нагороди чемпіона цієї престижної групи. Прийнявши ці нагороди від Проводу турніру, Марко попросив

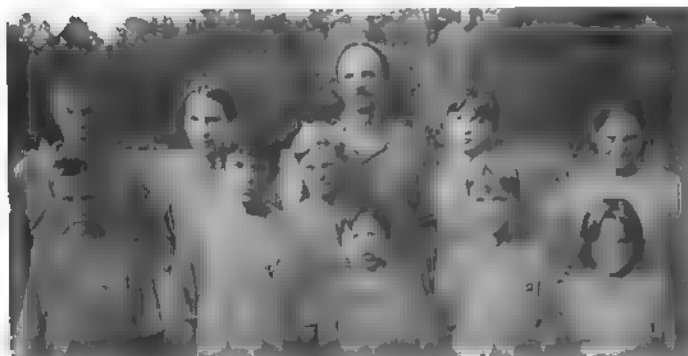

Частина плаваків і тенісистів "Ч. Січі" в часі відкриття першостів УСЦАК в 1972 р.

Some of the Such swimmers and tennis players at the opening of the 1972 USCAK championships

М. Оришкевич, репрезентант "Ч. Січі", приймає нагороду чемпіона від передсідниці УНС н-ї У. Дячук по закінченні тенісових першостей УСЦАК в 1996 р.

M. Oryshkevych, a Stich representative, is receiving his championship trophy from Mrs. U. Diachuk, the President of the UNA, at the conclusion of the 1996 USCAK tennis championships.

Юні тенісисти "Ч. Січі" на Українських Спортових Ігрищах Молоді в 1997 р. в Еленвіл, Н.Й. Позаду тренер — інструктор тенісу Спортової Школи "Січі", А. Колб.

Young tennis players from the "Ch. Stich" at the Ukrainian Youth Games in Ellenville, N. Y., in 1997. In the back, is their coach and a tennis instructor in the "Stich" Sports School, A. Kolb.

слово, в якому щиросердечно подякував Управі УСВТ "Ч. Січ" за піддержку, завдяки якій він вийшов переможцем.

Крім Марка, лаври чемпіона здобув теж старший юнйор - 18-річний в груп юнаків — Юрій Кігічак. Приємно, що в цій же групі віце-чемпіоном вийшов теж "Січовик" — Степан Колодій, багатократний учасник Спортової Школи "Ч. Січі". В групі переможених дівчат, першункою вийшла теж вихованка Спортової Школи — Зеня Бринзак. Із старших "Січовиків", що змагалися в різних вікових групах, слід згадати Любодара Олесницького та видатних інструкторів Спортової Школи Адальберта Колба з Ужгороду (він здобув Трофей віце-чемпіона в групі сеньйорів 35-років і вище) та Івана Рудавського з Івано-Франківська, який дійшов до пів-фіналу в групі 55-років і вище.

В інших юнацьких групах цих першенств, змагалися кілька юначок й юнаків, що проходили вишкіл в Спортивій Школі "Ч. Січі", які репрезентували в цьому турнірі свої спортові осередки.

1997

Теніс — це популярний в ЗСА і, взагалі у світі, спорт, ще до недавня він був захоплюючою атракцією на терені УСЦАК, головню за чемпіонат Централі, що традиційно проходить на кортах Союзівки. На протязі багатьох десятиок років, цей чемпіонат притягав часто понад сотню тенісистів в різних вікових групах. Тоді ще проявлялася гостра конкуренція між поодинокими українськими спортовими осередками, кожний старався здобути лаври чемпіона УСЦАК і цим самим прославити свій спортовий осередок. Тоді в репортажах про перехід турніру, завжди поруч призвища, ясно й недвозначно була подавана приналежність даного тенісиста до певного українського спортового осередку. Ясно, що в спорті, як спрагненому вода, потрібна гостра конкуренція, тоді є ціль і бажання, поруч особистого "я" здобути успіх і славу для рідного Т-ва, осередку.

На жаль, в останніх роках чомусь занехано цей важливий "стимулятор", мовляв наші тенісисти розпорошені по різних стейтах і провінціях, де часто немає українських спортових осередків і тому вони не можуть бути приналежні до жодного існуючого нашого спортового осередку...

Доводиться відмітити, що цей новий феномен на терені українського тенісу не приносить нікому користей. Навпаки, з кожним роком спостерігається зменшення кількості учасників чемпіонату УСЦАК і вже в 1997 році кількість впала на половину. І між сучасними тенісистами бачимо цілий ряд тенісистів з міст, де існують наші спортові осередки, одначе немає вимог і вони не дуже радо хочуть ідентифікувати себе з цими осередками. Очевидно, що це вдарє шкідливо не тільки на чемпіонат УСЦАК, але й по окремих спортових осередках, при яких майже перестали існувати тенісові ланки. А раз немає активних ланок,

даний спортивний осередок не робить жодних зусиль на висилку своїх тенісистів на турнір, адже й так на табелях турніру й репортажах з них не відмічується їх клубова приналежність... І так крутиться блудне коло, поволі завмирає організований український теніс в ЗСА й Канаді.

Ось і в цьому "млині" знайшлася тенісова ланка "Ч. Січі", яка має гарну історію і видатні осяги. Із згаданих причин перестали діяти на терені ланки активісти, які в ряди-годи ще виступають в деяких турнірах, але це більше для особистого задоволення, як для українського спорту. Вони це можуть робити, бо не потрібно вже їм належати до тенісової ланки Т-ва. УСВТ "Ч. Січ" продукує юних тенісистів в своїй Спортивній Школі, має перспективних юнаків, але немає стабільного проводу ланки, немає потреби їм ідентифікувати себе з Товариством. Чи не час вже повернути до світлих традицій українського тенісу в ЗСА, до правопорядку і дисципліни, так, як це водиться в цілому тенісовому й, взагалі, спортовому світі? В іншому випадку загине організований український теніс в ЗСА й Канаді.

1998

Ланка тенісу продовжувала бути частинно активною без діяльного провідника. Про причини цього стану нашої тенісової ланки ми обширніше коментували повище. Не будемо повторюватися, але подані нами причини упадку українського тенісу в ЗСА і Канаді підтвердилися в біжучому році, мірилом чого звичайно були тенісові першества УСЦАК, з черговим різким упадком учасників.

Приємно, що в цьогорічних Українських Спортивних Ігрищах Молоді, в яких проявляється "гостра" міжклубова конкуренція, число учасників тенісового турніру значно збільшилося і дійшло до майже 40 юначок і юнаків.

В турнірі домінували юні тенісисти й тенісистки УСВТ "Ч. Січ", що пройшли заавансований вишкіл в Спортивній Школі "Ч. Січ". В групі юначок медалі чемпіонів здобули: Катя Фарел (в групі 14-річних), О. Коркунда (в групі 15-річних і старших).

В групі юнаків медалі першунів здобули такі юні "Січовики": між 10-річними — Є. Колб, 12-річними — Є. Рудавський, 14-річними — Д. Василюк, 15-річними і старшими — Д. Левицький.

ОСЯГИ ПЛАВАЦЬКОЇ ЛАНКИ

Одна з наймолодших, плавацька ланка "Ч. Січі" зорганізована щойно при кінці 1966 р. з ініціативи д-ра Володимира Вірчука і Ярослава Турянського, тодішніх членів Управи. Хоча під час першого року свого існування ланка мала всього 6 плаваків, вона, під проводом ланкового Михайла Лебеда, вже тоді взяла участь в першостях УСЦАК за 1967 рік.

Табеля плавацьких змагань УСЦАК 1967 р.

1. УССКА	51 точка
2. КЛК Баффало	20 точок
3. Союзівка	19 точок
4. ОДУМ	8 точок
5. Чорн. Січ	6 точок

Плавацька ланка в 1968 році

Не дивлячись на брак зацікавлення, що його виявляли численні наші спортові осередки до цього популярного спорту в ЗСА, Управа УСВТ "Ч. Січі" робила усе можливе для дальшого росту цієї ланки. Завдяки жертвенній праці М. Лебеда і членів ланки, в цьому сезоні юні плаваки і плавачки змогли вже досягнути значні успіхи. І так 30-го квітня два юні змагуни "Ч. Січі", Орест Лебедь і Роман Семенюк, взяли участь в американських змаганнях в басейні "Колумбія гай скул" в Мейплвуді, на яких здобули друге і третє місце.

В дні 31 серпня і 1 вересня увесь актив плавацької ланки взяв участь в першостях УСЦАК на Союзівці. З 13 учасників і учасниць, слідує здобути найбільші успіхи: Нестор Паславський — 25 м. довільним в групі хлопців 11-12 років, перше місце і золоту медаль, Ляриса Сигіда — 50 м. довільним в групі жінок, друге місце і срібну медаль, Марія Фединишин — 25 м. довільним в групі дівчат 11-12 років, друге місце і срібну медаль, Зоряна Ткач в тій же конкуренції і групі, третє місце і бронзову медаль, Орест Лебедь — 50 м. довільним, третє місце і бронзову медаль, Маркіян Паславський — 25 м. довільним, третє місце і бронзову медаль. Четверті і дальші місця, зайняли: Любомир Семенюк, Оленка Паславська, Адріян Гладкий, Гриць Буняк, Петро Кучинський і Роман Семенюк. У висліді дружинного точкування клуби-учасники зайняли місця в такому порядку:

Клуби	Точки
1. Український Студ. Спорт. Клуб Філадельфія	47 ½
2. "Чорноморська Січ"	17
3. Карпатський Лещетарський Клуб Баффало	16
4. Карпатський Лещетарський Клуб Нью Йорк	16
5. Союзівка	12 ½
6. Організація Дем. Української Молоді	8
7. "Верховина" Глен Спей, Н. Й.	4

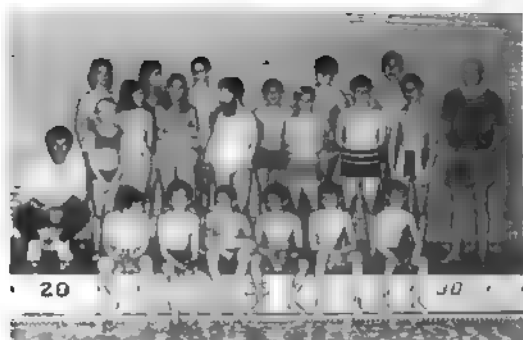
1969

За три роки існування ця ланка проявила живу діяльність, а її члени здобули багато індивідуальних і збірних успіхів. Коли першого року існування було лише 6 плаваків, то вже в 1969 році ланка

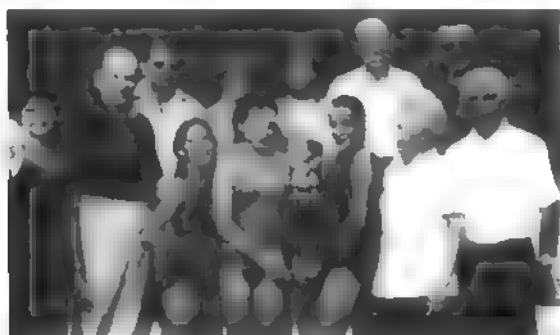
Провід і плавацький актив "Ч. Сті" після плавацьких першестан ланки в 1969 р. в басейні середньої школи Коламбія в
 Мейлвуді, Н Дж.
The "Stich" swimming team, their managers and coaches, in 1969.

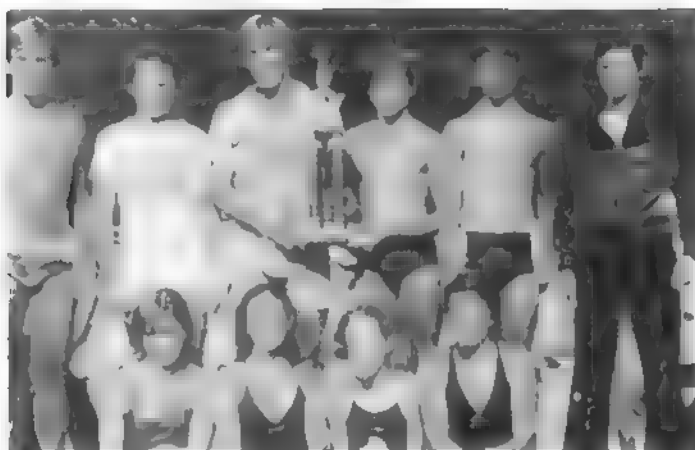
Учасники плавацьких першостей "Ч. Січі", що відбулися 3 травня 1969 р. в басейні середньої школи Колумбія в Меплвуді. Останній справа — перший провідник плавацької ланки "Ч. Січі" — М. Лебедь.

Participants of the "Ch. Sich" swimming championship at the Columbia High School pool in Maplewood, N. J., on May 3, 1969. Last on the right is the first director of the "Ch. Sich" swimming division, M. Lebed.

Частина плавацького активу "Ч. Січі" і проводу змагань після здобуття клубового першинства УСЦАК в 1979 р. Стоять зліва: У. Дячук — гол. касирка УНС, д-р І. Фліс — гол. президент УНС, плавці — Хромовська, Пономаренко і А. Каздоба з Трофєм, М. Душник — заступниця гол. президента УНС, В. Оріховський — гол. організатор УНС. В другому ряді зліва: О. Твардовський — пресовий реф. УСЦАК, В. Каздоба, М. Слизь — плавці, д-р Р. Слизь — провідник змагань, М. Стебельський — голова УСЦАК.

After the "Ch. Sich" victory in the USCAK club swimming championship in 1979. Standing from the left: U. Diachuk, supreme treasurer of the UNA, Dr. J. Flis, supreme UNA president; swimmers Chromovska, Ponomarenko and A. Kazdoba with the trophy, M. Dushnyk, UNA vice-president, V. Orichovsky, supreme organizer of the UNA. 2nd row, from the left: O. Twardowsky, press officer of USCAK, swimmers V. Kazdoba and M. Slyzh, Dr. R. Slyzh, chief referee, M. Stebelsky, president of USCAK.

Плавачки дружина "Ч. Січ", що здобула клубове першенство УСЦАК і Трофей УНСоюзу в 1979 р. В першому ряді від ліва: Хромовська, К. Пономаренко, Микитин, Каздоба. Стоять зліва: Слиз, Ковалюк, Маїк, В. Каздоба, Пономаренко, Нагірний.

The "Sitch" swimming team, winners of the 1979 USCAK club championship and the UNA trophy.

Вшосте в своїй історії плавачи УСВТ "Ч. Січ" здобули клубове першенство УСЦАК в 1976 р. Трофей УНСоюзу вручає капітанові дружини "Ч. Січ" А. Слизеві, президент УНС-Йосиф Лисозір.

In 1976 the "Sitch" swimmers had won the USCAK club championship for the sixth time. The trophy of the Ukrainian National Association is being presented to the captain of the "Such" team A. Slyzh by the UNA president Joseph Lesawyer.

об'єднувала коло 30 любителів водного спорту.

Щороку наші спортсменці-плаваки брали участь в плавацьких змаганнях за першість УСЦАК-у на Союзівці. Ці змагання ставали щораз то більше популярні серед спортсменів та нашої громади. Число учасників змагань зростало з року на рік, організатори додавали щораз то нові конкуренції, а плаваки встановлювали нові осяги, якими ми можемо гордитися навіть серед американського спортивного світу.

1970

Найкращих успіхів від часу свого існування досягнула плавацька ланка в щогорічних змаганнях УСЦАК-у, що відбулися в днях 5 і 6 вересня на "Союзівці". В цих змаганнях взяло участь 12 найкращих плаваків і плавачок УСТ "Ч. Січ", які здобули 5 золотих, 4 срібних і 4 бронзових медалей. Звання першунів УСЦАК-у та золоті медалі здобули: Андрій Слиж в групі юнаків 13-14 років (три золоті медалі: 50 м. довільним, 50 м. грудним і 100 м. змішаним); Нестор Паславський в групі хлопців 11-12 років 25 м. стилем довільним і Ілена Почтар — дівчата 13-14 років 50 м. стилем довільним. Крім того, Орест Лебедь здобув одну срібну і 2 бронзові медалі, Данило Почтар, одну срібну медаль, Ілена Почтар, одну срібну медаль і Надія Слиж, одну срібну медаль. Бронзові медалі здобули: Розалія Чапля і Марія Кучинська.

В конкуренції гінців 4х50 м. довільним стилем чвірка "Ч. Січі" в складі: О. Лебедь, А. Слиж, А. Федів і Н. Паславський здобула бронзову медаль.

Треба ствердити, що молоді й талановиті плаваки УСТ "Чорноморської Січі" гідно зарекомендували наше Товариство на очах тисячі глядачів. Провід плавацьких змагань нагородив молодих наших плаваків за друге місце та найкращу спортову поставу великим трофеєм, підкреслюючи, що "Чорноморська Січ" є зразковим спортивним товариством.

Табеля першостей УСЦАК-у 1970 р.

	точки
1. Союзівка	44
2. "Чорноморська Січ"	43
3. КЛК — Баффало	22
Пласт — Чикаго	22
УССКА — Філадельфія	22
4. КЛК — Нью Йорк	3
5. УСК — Нью Йорк	0
"Тризуб" — Філадельфія	0

1971

П'ять років послідовної і впертої праці плавацького активу "Ч. Січі", п'ять років мрій здобути мистецтво найвищої української спортової установи на Північно Американському континенті, якою є УСЦАК, врешті увінчалися успіхом, коли дня 4 вересня 1971 року, при участі тисячі глядачів, на Союзівці наші плаваки і плавачки досягнули звання чемпіонів і мандрівну Чашу УНСоюзу. Цей успіх не був випадковий.

Початок змагань не приніс нам сподіваних точок. В кількох перших конкуренціях ми не спромоглися досягнути очікуваних місць в перших трійках. Однак в ході дальших змагань "січовики" почали багате точкове живно. Цінними виявилися особливо перемоги гінців "Ч. Січі" в двох конкуренціях, що забезпечило "Ч. Січі" високу перемогу. Наш плавацький актив здобув 13 точкових конкуренцій: 4 перші місця, 6 других і одно третє та два перші місця гінців.

Наші переможці: Андрій Слиж: два перші місця 50 м. грудним і довільним; Ілена Почтар, перше місце 50 м. довільним; Андрій Федів, перше місце 100 м. довільним. Гінці в складі: А. Федів, О. Лебедь, А. Слиж, Н. Паславський — два перші місця в змінному і довільному стилях.

Розмері Чапля. Надя Слиж, Діана Целевич, Нестор Паславський (2), Орест Лебедь здобули у різних конкуренціях другі місця і Марія Кучинська — третє.

Проводили плавацькою ланкою і підготовкою до змагань, як і в минулому році, Володимир Потежний і Михайло Лебедь.

Кінцева таблиця першості плавання УСЦАК-у 1971 р.

	Точок
1. "Чорноморська Січ"	58
2. КЛК — Баффало	32
3. Пласт — Торонто	26
4. КЛК — Нью Йорк	20
5. "Сокіл" — Сиракюз	8
6. Пласт — Нью Йорк	5
7. Союзівка	4
8. Пласт — Чикаго	4
9. Пласт — Рочестер	1
10. "Тризуб" — Філадельфія	1

1972

Вдруге в своїй історії плавацький актив "Ч. Січі" здобув звання першунів УСЦАК-у і мандрівну Чашу УНСоюзу. В цьогорічних першостях, що традиційно відбулися на басейні Союзівки, дня 2 вересня, "Ч. Січ" додатково здобула Чашу в пам'ять сл. п. Михайла Лебеда, довголітнього провідника плавацької ланки "Ч. Січі" і члена проводу

першенства УСЦАК у, за найбільше число учасників в змаганнях

Цьогорічні першості УСЦАК-у стали дуже урожайними для активу "Ч. Січ". З приємністю відмічуємо, спортсменки і спортсмени "Ч. Січ" зробили помітний крок вперед і на цьогорічних першостях УСЦАК-у не мали собі рівних. Кількістю, як і якістю, "Січовики" далеко випередили усі наші спортивні осередки, Америки і Канади, чим здобули собі симпатії багатьох глядачів, що приглядалися змаганням.

В числах — на усіх 62 учасників першостей, "Ч. Січ" мала 23 змагунів і змагунок. З усіх 14 точкових плавацьких фіналів "Ч. Січ" виграла і то з рекордовими вислідами — 10, здобула одне друге і 7 третіх місць.

Загальне клубове точкування (5-3-1 і гілці 10-6-2)

1. "Чорноморська Січ"	70
2. КЛК Торонто	21
КЛК, Нью Йорк	21
3. Пласт	13
4. КЛК Баффало	11
5. Союзівка	8
6. Сокіл, Сиракузи	3
"Крилаті", Йонкерс	3
7. "Тризуб", Філадельфія	1
8. "Черник", Детройт	0
9. УССК, Філадельфія	0

1973

Втретє за порядком в своїй історії, плавацька ланка "Ч. Січ" здобула першенство Української Спортової Централі Америки і Канади, а з ним вже на власність Чашу УНСоюзу. В цьогорічних плавацьких змаганнях УСЦАК-у, що традиційно відбулися в кінці довгого кінця тижня — Дня Праці, в суботу 1 вересня, взяло участь тільки половина плавацького активу "Ч. Січ", решта з різних причин не з'явилися на ці першенства. Не зважаючи на це, кількістю, як і якістю між ок. 60 учасниками "Січовики" домінували на "блакитних доріжках" олімпійського басейну Союзівки та заслужено osiąгнули лаври чемпіонів. Провідниками плавацької ланки в часі турніру були: Р. Слиж і В. Потежний — діючий провідник ланки. В проводі першенства в ролі секретаря працював член Управи Т-ва інж. А. Лапичак. Крім них, Проводові змагань з УСТ "Ч. Січ", головно в кінцевих підсумках ігор, помагали: О. Напора, М. Стебельський і О. Твардовський.

Загальне клубове точкування, поодинокі переможи **(5-3-1 і гілці 10-6-2) точок**

1. "Чорноморська Січ"	37
2. КЛК, Торонто	33

3. КЛК, Нью Йорк	28
4. Союзівка, Кергонксон	10
5. Сокіл, Сиракюзи	9
6. Пласт	4
7. УСК, Нью Йорк	3
8. УСО "Тризуб", Філядельфія	0
9. УАСТ "Черник", Детройт	0

1971

Дня 31 серпня плавацький актив "Ч. Січі" взяв участь в чергових першостях УСЦАК, що відбулися на басейні Союзівки. Вчетверте в своїй історії плавацька ланка "Ч. Січі" здобула звання першунa УСЦАК-у і Чашу УНСоюзу і цим самим затримала теж звання найсильнішої української плавацької ланки у Вільному Світі. Окремі плаваки (чки) "Ч. Січі" встановили нові рекорди УСЦАК-у.

Точкування за мандрівну нагороду УНС

	точок		точок
1. "Чорноморська Січ"	81	6. Сокіл, Сиракюзи	4
2. КЛК, Торонто	27	7. КЛК, Нью Йорк	2
3. Союзівка	9	8. СК СУМА "Крилаті"	1
4. Пл. Клюб Коговс	8	9. УСО "Тризуб", Філ.	1
5. Пласт	7	10. КЛК, Баффало	0

1975

Були це 19-і з ряду плавацькі першества УСЦАК, що відбулися на великому басейні Союзівки з участю, цим разом понад 60 змагунів (ок), які репрезентували 6 Українських Спортових Осередків і молодечих організацій в ЗСА та Канаді. Звання чемпіонів і перехідну кльовову Чашу, вп'яте за порядком, здобули юначки УСТ "Ч. Січ", що як і в попередніх роках, були найчисленнішою та найкраще підготованою до змагань — плавацькою репрезентацією.

Згідно з пляном Проводу першеств, змагання мали розпочатися в суботу перед полуднем, однак з причини зливного дощу їх відкрив керівник — Я Рубель, щойно в год. 3:30 по полудні. Змагання розпочали наймолодші учасники, у віці 8-10 років, а далі й юначки й юнаки в старших групах та на закінчення в найбільш емоційних конкуренціях для глядачів, гінцях 4x25 і 4x100 метрів.

З приємністю треба відмітити учасників з далеких міст ЗСА і Канади, особливо групу плавачок з м. Клівленду, що прибула під проводом відомого нашого спортового діяча С. Маланчука (заст. голови УСЦАК), яка на спільне conto Пласту здобула 9 точок.

1976

Вшосте за порядком в своїй історії та історії УСЦАК, плавацька ланка "Ч. Січ" досягнула звання чемпіона на 1976 рік в 20-их першостях УСЦАК, що традиційно відбулися на олімпійському басейні Союзівки, дня 4 вересня 1976 року. В цьогорічних першостях взяло участь рекордове число — 93 учасники зі ЗСА і Канади, які репрезентували сім українських спортових і молодечих організацій. УСВТ "Чорноморська Січ" репрезентувало 13 змагунок і змагунів, хоч ок. десяток плаваків нашої ланки не взяли участі в цих першостях з огляду на обмежену програму, згідно з якою в окремих випадках змагунам після відбуття однієї, двох конкуренцій, доводиться їхати додому. В цьогорічних першостях додатково скорочено програму з 13 на 12 конкуренцій. Порівнюючи стандартні програми плавання в таких самих вікових групах в американських школах і клубах, нашу програму першостей УСЦАК треба радше поширювати, усучаснити. В іншому випадку наші більш завансовані українські плавацькі таланти не будуть брати участі в цих першостях, що практично значно знизить рівень і престиж плавацьких чемпіонатів УСЦАК.

Цьогорічними змаганнями проводила комісія в складі: Я. Рубель — провідник, Ю. Граб — гол. суддя, Я. Криштальський — секретар, Р. Слиж — суддя і В. Гнатківський — господар.

В комісії працювали теж: С. Маланчук — представник Управи УСЦАК і О. Твардовський — заст. голови УСВТ "Ч. Січ" і прес. реф. УСЦАК.

Кінцевий показник точкування плавацьких першостей УСЦАК 1976 р.

	<i>точки</i>
1. УСВТ "Чорноморська Січ"	63
2. Пласт ЗСА і Канади	58
3. КЛК — Нью Йорк	23
4. КЛК — Торонто	16
5. Союзівка	5
6. Сокіл — Сиракузи	3
7. УСО "Тризуб" — Філадельфія	0

1977

Всьоме за порядком, плавацька ланка УСВТ "Ч. Січ" здобула звання першуна УСЦАК в змаганнях, що відбулися дня 3 вересня 1977 року на олімпійському басейні Союзівки в Кергонксоні, Н. Й Були це 21-ші плавацькі першенства УСЦАК, на яких плавацький актив "Ч. Січі" своєю блискучою перемогою встановив новий дружинний рекорд, випередивши цим разом своїх конкурентів в показнику табелі турніру Збірну Пласту ЗСА і Канади — на 40 точок.

У звітних першештвах "Січовики" вповні домінували, в яких так наші випробувані "ветерани", як і дебютанти, збирали багате жниво точок в більшості конкуренцій.

На особливе відзначення заслужили: Андрій Слиж, Роман Брайс, Віктор Каздоба, Маркіян Ковалюк, Дарія Качмарчик, Надя Слиж, Марко Слиж, Ксеня Пономаренко, Таня Ковалюк, що були нагороджені медалями УНС, які їм вручили: Й. Лісогір, М. Душник, мгр. У. Дячук, д-р Б. Футей, інж. В. Гнатківський і Я. Рубель.

Спеціальну нагороду вручено теж подружжю Романові та Ірині Слиж, які вже багато років віддано працюють в проводі ланки УСВТ "Ч. Січ" та у великій мірі спричинюються до успішного переведення першенств УСЦАК.

В проводі цього річних першенств УСЦАК працювали: Я. Рубель — провідник, Ю. Граб — гол. суддя, Я. Криштальський — секретар, В. Гнатківський, В. Гнатківська, М. Руденська, Р. Слиж, О. Твардовський, А. Лапичак.

Кінцевий показник дружнєвих точувань першостей УСЦАК 1977 року

	<i>точки</i>
1. УСВТ "Чорноморська Січ"	87
2. Пласт ЗСА і Канади	47
3. КЛК Нью Йорк	23
4. Союзівка	14
5. УАСТ "Черник" Детройт	2
6. КЛК Торонто	2

1978

Не зважаючи на ослаблений склад плавацької репрезентації "Ч. Січі", в якій з різних причин бракувало кол. першунів: Андрія і Наді Слиж, Романа Брайса і Григорія Маїка, "Січовики" восьмий раз за порядком здобули звання першунів УСЦАК.

З прикрістю відмічуємо нижчий рівень, на якому пройшли змагання, і знову меншу кількість учасників, 51, з цього числа 14 з плавацької ланки "Ч. Січі".

Як можна було вичути від деяких учасників, причиною меншої кількості змагунів була дуже обмежена програма змагань, яка вже від двох десятків років не змінюлася... А відомо, цей спорт в ЗСА і взагалі в плавацькому світі постійно змінюється, іде з духом часу. Впертість тодішніх провідників плавацьких першостей УСЦАК, які тримали програму плавацьких змагань в "пеленках", відібрала охоту десяткам нашим заавансованим плавакам бути учасниками, бо вони не мали змоги вповні показати свої плавацькі вмінності, за винятком в цих бідних 23 конкуренціях, що їх давала стара програма.

1979

Вдев'яте за порядком плавацька ланка УСВТ "Ч. Січ" здобула звання першуна і Трофей УНСоюзу в крайових змаганнях, що відбулися дня 1-го вересня на олімпійському басейні Союзівки. Вдев'яте в своїй історії юначки й юнаки нашої ланки домінували на блакитних доріжках згаданого басейну, в якому від років пробували їх наздогнати збірні КЛК, а головно збірня Пласту, зложена із десятків пластових станиць ЗСА. Не зважаючи на сильну і численну конкуренцію, "Січовики" втримали звання першунів і в цьому 23-му плавацькому змагу УСЦАК Клюбівий Трофей УНС і індивідуальні: золоті, срібні й бронзові медалі в цьому році здобули слідуєчі "Січовики": Марко Слиж, Віктор Каздоба, Григорій Маїк, Маркіян Ковалюк, Ігор Пономаренко, Данило Нагірний, Аліна Каздоба, Ксеня Пономаренко, Христина Хромовська, Микитин. Змаганнями проводила Комісія в складі: д-р Р. Слиж — провідник, Ю. Граб — гол. суддя, Р. Винник і Ірина Слиж — секретарі, Дарія Твардовська, Д. Пушка і О. Твардовський — члени Комісії.

1980

Після 9-річної домінації в плавацьких першостях УСЦАК, в яких "Січовики" не тільки в кожному році поліпшували рекорди, але і без перерви здобували клубові першенства, в чемпіонаті 1980 року їх випередила збірня Пласту, в якій виступали плаваки з 13 пластових станиць Америки і Канади.

Плавацький актив УСВТ "Ч. Січ" і в цьому році встановив нові рекорди, але в клубовому точкуванні здобув друге місце. Факт, що для перемоги в клубовому точкуванні Пласту треба було численних змагунів і змагунок аж з 13 станиць-міст Америки і Канади — говорить сам за себе. Плавацька ланка "Ч. Січі" залишалася даліше найсильнішою в системі УСЦАК, як ланка одного спортивного осередку.

Цьогорічними плавацькими змаганнями УСЦАК проводила комісія в складі: д-р Роман Слиж (Ч.Січ) — провідник, Олесь Напора (Ч.Січ) — головний суддя, Омелян Твардовський (Ч.Січ) і Ігор Сохан (Пласт) — судді дружинного точкування, Мирон Стебельський — представник УСЦАК і Ярослав Рубель — голова КЛК.

У звітних змаганнях плавацьку ланку УСВТ "Ч. Січ" репрезентували слідуєчі змагуни й змагунки:

Хлопці

Марко Слиж
Віктор Каздоба
Роман Понось
Ярко Твардовський
Ігор Пономаренко
Маркіян Ковалюк
Віктор Кравець
Петро Клим

Дівчата

Христина Гура
Тайса Бокало
Христина Хромовська
Аліна Каздоба
Ксеня Пономаренко
Тіна Гура

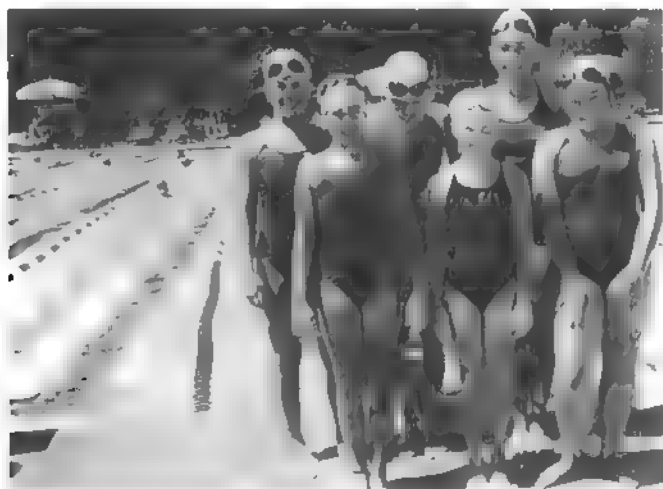

Плавці УСВТ "Ч. Січ" з Трофесем УНС клубового першинства УСЦАК в 1988 р., що його вручили - д-р І. Фліс - гол. передсідник змагань, позаді мтр. Б. Підлуський - член Управ "Ч. Січ", і О. Твардовський - пресовий референт УСЦАК. Останні справа М. Стебельський, голова УСЦАК і Р. Куціль, член Управ УСЦАК.
 The "Sitch" swimmers, winners of the 1988 USCAG club championship, with the UNA trophy.

Плавак "Ч. Січі" Григорій Кушнір приймає Трофей від президента УНСоюзу Д-ра І. Фліса і тодішньої касирки УНС – У. Дячук за виграну першість УСЦАК в 1979 р.

Hryhoriy Kushnir, a "Such" swimmer, is receiving the UNA trophy from the UNA president Dr. J. Flis and treasurer U. Diachuk for winning the 1979 USCAK championship.

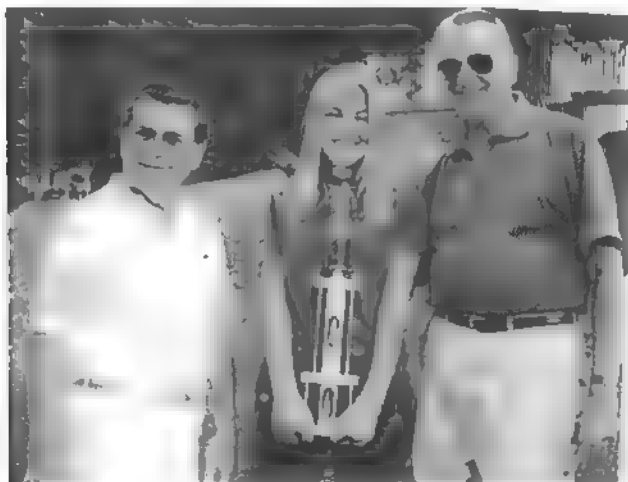
Частина плавацького активу "Ч. Січі" перед змаганнями на Ігрищах Молоді в 1991р.

Some of the "Such" swimmers at the Ukrainian Youth Games in 1991

Плавацьке юнацтво "Ч. Січі" перед плавацькою лекцією на басейні оселі "Верховина" у Глен Спей в Спортивній Школі "ЧС" в 1989 р. Поруч, інструкторки плавання – Х. Проциук і Т. Бокалю.

Young swimmers, members of "Ch. Sich", awaiting their swimming lesson at the pool of the "Verkhovyna" estate in Glen Spey, N. Y., during the "Sitch" Sports School period in 1989. With them are the swimming instructors Ch. Prociuk and T. Bokalo.

Стоять від ліва О. Твардовський – керівник спортивної активності "Ч. Січі", А Кордуби – капітан плавацької дружини "Ч. Січі" з Трофеем клубового першинства УСЦАК в 1997 р і М. Стебельський – голова "Ч. Січі" і УСЦАК.

Standing from the left: O Twardowsky, director of the "Süch" sports activity, A Korduba, captain of the "Sitch" swimming team, holding the trophy for the 1997 USCAK club championship, and M. Stebelsky, the president of both "Ch. Sich" and USCAK.

Клубове точкування

Збірна Пласт	147
УСВТ Чорноморська Січ	84
КЛК	71
УСО Тризуб	0

1981

26-і з черги плавацькі першості УСЦАК відбулися на басейні Союзівки. В цих першостях змагалося тільки дві плавацькі дружини поодиноких спортових осередків і дві збірні: збірна Пласту Америки і збірна Пласту Канади, які в клубовому точкуванні зайняли такі місця: Збірна Пласту Америки — 206 точок, УСВТ “Чорноморська Січ” Ньюарк — 63 точки, збірна Пласту Канади — 30 точок і КЛК Нью Йорк — 22.

1982

Не зважаючи на “зміну варті”, тобто відхід так зв. “старших плаваків” Ч.Січі, які на протязі років відзначалися більшими осягами так в українських, як і американських змаганнях, головню таких як Марко Слиж і Віктор Каздоба, плавацька ланка “Ч. Січі” далі домінує в українських першенствах. Вправді, втретє за порядком на першенствах УСЦАК нашу ланку вмістили на другому місці із здобутими 63 точками, але чи правильно це, що для цього, щоб Пластові припало перше місце, господарі змагань зарахували точки разом здобуті плавацькими дружинами таких пластових станиць: Олбані, Н.Й., Кергонксон, Н.Й., Рочестер, Н.Й., Нью Брансвік, Н.Дж., Джерзі Ситі, Н.Дж., Нью Гейвен, Конн., Гартфорд, Кон., Детройт, Міш.

По врученні цій збірній клубового трофею, його щойно тоді передали тому пластовому осередкові, що здобув найбільше точок. Отже цілком ясно, що це не було справедливо, щоб ланка одного осередку змагалася проти такої “збірної”, яку пізніше ділили, але вже для власного вжитку, на поодинокі дружини.

1983

Плаваки й плавачки “Ч. Січі” взяли участь в обидвох першенствах — УСЦАК-Схід, що пройшли в рямцях Українських Спортових Ігрищ Молоді в басейні оселі СУМ-А в Еленвіл та УСЦАК, які традиційно відбулися в кінці довогого кінця тижня з нагоди “Лейбор Дей”.

Треба відмітити, що цьогорічні першенства УСЦАК, після кількарічної аномалії, пройшли згідно з минулорічним рішенням Загальних Зборів УСЦАК, тобто обчислювання клубового точкування відбулося на підставі приналежності дружин до поодиноких осередків, чи пластових станиць, що було справедливо. Імпозантніше виглядав і показник табелі гор, в якій давав ясний образ, в яких містах є діяльні плавацькі ланки.

Якщо йдеться про нашу ланку, то вона в цьому році не була вповні заступлена на обидвох наших чемпіонатах. На Ігрищах взяло участь мінімальне число змагунів, бо були ще шкільні перешкоди.

В першенствах УСЦАК не змогли взяти участі Христина і Степан Гура, які поїхали з батьками на вакаційну подорож. Обидвоє в минулому році здобули 4 перші й одно друге місця. Мав плавати Ігор Надбережний, а саме в цьому часі виступав в тенісових змаганнях, а по полудні вже не зміг, бо Провід змагань змінив власне рішення, включивши пополудневу програму до ранішньої. І все таки наша дружина здобула в клубовому точкуванні почесне друге місце, при чому Марко Слиж встановив ще один рекорд в цих першенствах.

Склад дружини "Ч. Січі": М. Романеллі, І. Білон, П. Данчевський, М. Надбережний, І. Надбережний, М. Слиж. Дівчата: К. Романеллі, Т. Бокало і Р. Данчевська.

Загальне точкування 27-их вершностей УСЦАК

Дружина

Олбані, Н Й. — Пласт	54
Нюарк УСВТ "Ч. Січ"	48
Джерзі Ситі — Пласт	46
Ню Йорк — Пласт	38
Рочестер — Пласт	28
Монтреаль — Пласт	17
Пассейк — Пласт	15
Клівленд — Пласт	15
Ню Джерзі — КЛК	15
Торонто — Пласт	14
Кергонксон — Союзівка	9
Детройт — Пласт	3
Нюарк — Пласт	3
Вашінгтон — Пласт	3

1974

Першенства УСЦАК пройшли на басейні Союзівки 1 вересня. Цьогорічні першенства УСЦАК були присвячені 60-річному Ювілеєві УСВТ "Ч. Січ". Плавачки і плаваки "Ч. Січі" виступили під проводом — М. Бокало й д-ра Р. Слижа. Згідно з вислідами змагань "Січовики" здобули, вдесяте, клубовий чемпіонат УСЦАК і цим самим гідно відзначили Ювілей Т-ва.

В складі нашої дружини виступали: Р. Данчевська, Т. Бокало, Т. Хромовська, Г. Жолудко, Л. Підлуська, О. Січ, І. Білон, Х. Шалай, А. Підлуський, М. Надбережний.

1985

Плавацька дружина "Ч. Січі" — подвійним чемпіоном

Великих успіхів в цьому році добилася плавацька дружина "Ч Січі", яка продовжила свою домінацію в системі УСЦАК. Провідниця М Бокало.

Плавацька дружина "Ч. Січі" — єдина між українськими плавацькими репрезентаціями, яка брала участь в усіх змаганнях, що їх проводять УСЦАК-Схід і УСЦАК.

Цьогорічні першості УСЦАК-Схід пройшов в рямцях Українських Спортових Ігрищ Молоді — в суботу, 17 серпня на олімпійському басейні оселі СУМ в Еленвіл, Н.Й. В цих першенствах взяло участь ок. 40 плаваків, серед них ок. 20 змагунів(ок) "Ч. Січі", решта усі — плавацькі дружини окремих осередків СУМ-А.

Показник табелі клубового точкування — УСІМ

	Точки
УСВТ "Чорноморська Січ"	145
СУМ Пассейк	34
СУМ Нью Йорк	30
СУМ Філадельфія	26
СТ "Україна" Торонто	16
СК СУМ "Крилаті — Йонкерс"	14

Показник табелі клубового точкування — УСЦАК

	Точки
УСВТ "Чорноморська Січ"	64
Пласт — Джерзі Сіті	55
Пласт — Вашингтон	35
Пласт — Монреаль	34
Пласт — Рочестер	34
УСО "Тризуб" Філадельфія	28
Пласт — Олбані	23
Пласт — Детройт	17
Пласт — Нью Йорк	15
Пласт — Клівленд	9
КЛК — Нью Йорк	9
Пласт — Ньюарк	7
Пласт — Нью Джерзі	7
Пласт — Торонто	1

В проводі обидвох змагань від УСВТ "Ч.Січ" працювали д-р Р Слиж, М. Бокало, О. Напора і І. Слиж. Майже усі плаваки УСВТ "Ч Січ" є випускниками власної Спортової Школи.

1986

Кінцевий показник клубового точкування — УСІМ

	Точки
УСВТ "Чорноморська Січ"	83
СУМ Пассейк	21
Пласт Нью Йорк	15
СУМ "Крилаті — Йонкерс"	8
УСО "Тризуб" Філядельфія	8
СУМ — Нью Йорк	6

1987

31-ші Плавацькі змагання за першості УСЦАК-у відбулися на оселі УНСоюзу "Союзівка" в суботу, 5 вересня 1987 року. При гарній погоді й в присутності численних гостей. 14 плаваків УСВТ "Чорноморська Січ" завзято змагалися за клубовий трофей уфундований УНСоюзом і перемогли сильну дружину УСО "Тризуб", здобуваючи 117 точок. "Тризуб" — Філядельфія досягнув 100 точок. Даліші місця досягнули:

Пласт — Монтреаль	32 точки
СУМ — Ньюарк	28 точки
СУМ — Джерзі Ситі	11 точок
Пласт — Клівленд	11 точок
КЛК	11 точок
Союзівка	6 точок

На усіх 30 змагунів, Січовики" були найчисленнішою групою. Слідуючі члени Плавацької Ланки брали участь у змаганнях:

Хлопці	Дівчата
Марко Фенчак	Уляна Балабан
Богдан Гарасим	Дженуарі Шолудко
Михась Балабан	Меланій Поручинська
Олесь Василяк	Таїса Бокало
Микола Поручинський	Рената Данчевська
Ігор Пономаренко	Віра Літкевич
Адріян Підлуський	Христя Луцька

1988

**Плавацькі змагання української спортової олімпіади
відбулися з великим успіхом**

Плавацькі змагання відбулися в неділю рано, 29-го травня 1988 року, на басейні "УМСА" в Гатборо, Пенсильванія. Це були, мабуть, найкращі українські плавацькі змагання, які колинебудь відбулися тут, в Америці, під оглядом якості змагунів та професійного переведення змагань. Змагалось 41 плаваків, 23 хлопців і 18 дівчат. Найчисленніша була дружина УСО "Тризуб" — 11 плаваків, даліше слідували УСВТ

“Чорноморська Січ” — 10 плаваків, збірна СУМ — 9 плаваків, збірна Пласт — 8, “Україна” — Торонто, “Львів” — Клівленд та КЛК — по одному змагунові. Змагання включали 3 вікові групи: 11-12 років, 13-14 років та 15 і вище років. Остання вікова група становила офіційну олімпійську групу.

Плаваки змагалися у 28-ох індивідуальних конкуренціях. Переможцям вручено золоті, срібні й бронзові медалі за перше, друге і третє місце під час спеціальної церемонії, яка відбулася того самого дня по полудні на оселі “Тризуб”.

Слідуючі плаваки були найбільш успішними:

Меланія Герич-Буссієр, Пласт-Монтреаль, 15 років, 5 золотих медалів;

Андрей Кушнір, УСВТ “Чорноморська Січ”, 13-14 років, 5 золотих медалів;

Олена Зиблікевич, УСО “Тризуб”, 11-12 років, 4 золотих медалів;

Марко Калита, УСО “Тризуб”, 11-12 років, 4 золотих медалів;

Маркіян Ковалюк, Пласт — Монтреаль, 15 і вище, 3 золоті і 2 срібні медалі;

Григорій Кушнір, УСВТ “Чорноморська Січ”, 15 і вище, 2 золоті, 1 срібна, 2 бронзові медалі.

Плаваки “Чорноморської Січі” здобули найбільше число медалів — 32, далі слідує УСО “Тризуб” — 31, Пласт Монтреаль — 14 і збірна СУМ — 6 медалів. Дружина “Тризуба” здобула найбільше золотих медалів — 11, Січовики досягнули 9, і двоє пластунів з Монреалю здобули 8 золотих медалів. Розподіл золотих, срібних і бронзових медалів поданий нижче у таблиці.

Розподіл медалів

Клуб, організація	зол.	сріб.	брон.	Разом
УСВТ “Чорноморська Січ”	9	13	10	32
УСО “Тризуб”	11	9	11	31
Пласт — Монтреаль	8	3	3	14
Збірна СУМ	0	3	3	6
“Україна” — Торонто	0	0	0	0
“Львів” — Клівленд	0	0	0	0
КЛК	0	0	0	0

32 плавацькі змагання за першості УСЦАК-у відбулися на оселі УНСоюзу “Союзівка” в суботу, 3 вересня 1988 року. У них взяло участь 26 хлопців і 25 дівчат. Це — найбільше число плаваків, які брали участь у змаганнях за останніх 10 років. Найчисленнішою групою був СУМ (18 плаваків), далі слідувало УСВТ “Чорноморська Січ” (16 плаваків), УСО “Тризуб” — Філадельфія (10 плаваків), Пласт Баффало (3 оє плаваків), Пласт — Монтреаль (3-оє плаваків) та КЛК (1 змагунка).

Переможцями змагань знову вийшли Січовики, досягнувши 141

точок Клюбівий трофей уфундований УНСоюзом вручили плавацькій дружині "Січі" головний предсідняк УНСоюзу д-р Іван Флис та головний касієр пані Уляна Дячук.

	Точки
УСВТ "Чорноморська Січ"	141
"Тризуб" — Філадельфія	102
СУМ	101
Пласт — Монтреаль	25
Пласт — Баффало	13
КЛК	11

Олесь Гук здобув 2 рекорди: 50 м. грудний стиль 36.14 сек. та 50 м. метелик 30.58 сек.; його сестра Андрея Гук досягнула новий рекорд у групі 8-10 років плаваючи 25 м. метеликом у часі 19.83 секунд. Також юначки УСВТ "Чорноморська Січ", 15 років і вище, досягнули рекорд у гінцях, 4х50 м. змінний стиль — 2 хвилини і 36.11 секунд. Плавали Т. Бокало, М. Кушнір, А. Кушнір та М. Герич (Пласт — Монтреаль).

Григорій Кушнір дорівняв існуючий рекорд 50 м. довільний стиль, 26.86 секунд, у виховній групі 15 і вище.

Перші місця в індивідуальних конкуренціях також здобули Маркіян Ковалюк, Ігор Пономаренко, Дженюарі Шолудко, Андрея Кушнір, Маруся Кушнір, Таїса Бокало.

1989

Довгі роки клубовим першуним змагань УСЦАК була "Чорноморська Січ" під керівництвом д-ра Романа Сляжа і Марії Бокало. Цього року клубовим першуним стала дружина УСО "Тризуб" з Філадельфії. Клубовий трофей прийняв Марко Калита, найвизначніший плавак цих змагань. Клубове першенство було устійнене на базі здобутих точок даною дружиною (5 точок — перше місце, 3 точки — друге, 1 точка — місце). Остаточний вислід такий:

Першенства УСЦАК — клубовий показник 1989 року

	Точки
"Тризуб" Філадельфія	131
"Чорноморська Січ" Ньюарк	85
СУМ (Збірна Східніх ЗСА)	84
Пласт — Монтреаль	37
КЛК (Збірна)	11

1990

Згідно з плянами ланкової Марійки Бокало, активні змагуни й змагуни взяли участь в змаганнях 18-их Українських Спортових Ігрищ Молоді, як теж 34-му чемпіонаті УСЦАК. Змагання УСІМ відбулися в неділю, 5 серпня 1990 р. на басейні СУМ в Еленвіль, Н.Й. На жаль, в цих

Плавальна дружина "Ч. Січі" після здобуття клубового першинства Українських Спортивних Ігор Молоді та індивідуальних нагород золотих, срібних і бронзових медалей в 1989 р. Останні справа: М. Бокало — ланкова плавання УСЦАК і "Ч. Січі" і Х. Процюк — члена Управи Делегатури УСЦАК Схід.

The "Such" swimming team after winning the club championship in the 1989 Ukrainian Youth Games, along with several individual gold, silver and bronze medals. Last on the right are M. Bokalo, the USCAK, the USCAK and "Such" swimming director and Ch. Prociuk, an officer of USCAK-East.

Плавицька збірна УСЦАК після змагань в Ужгороді, Україна в 1991 р. В складі збірної УСЦАК виступало четверо плаваків "Ч. Січі". Остання в другому ряді справа — ланкова плавання "Ч. Січі" і УСЦАК М. Бокало. Третій в другому ряді стоїть І. Ісаяв — голова Делегатури УСЦАК-Схід.
The USC&AK all-star swimming team after competing in Uzhorod, Ukraine, in 1991. The Ukrainian-American all-star team comprised four swimmers from "Ch. Sich". Last in the 2nd row on the right is the director of the swimming division of both the "Ch. Sich" and USC&AK, M. Bokalo. Third in the 2nd row standing is I. Isayiv, the president of USC&AK-East.

Провід плавацьких першостей УСЦАК після змагань на басейні "Союзівки" в 1996 р. В першому ряді зліва: Х. Процюк — членка Управи Делегатури УСЦАК-Схід, о. Галькович — провідниця плавацької дружини СУМ, У. Дячук — гол. президент УНСоюзу, фундатор медалів, М. Бокало — ланкова плавання "Ч. Січі" і УСЦАК, провідниця змагань, Л. Бокало — асистентки ланкової. В другому ряді справа: Т. Міджак — стартер змагань, О. Твардовський — прес. референт УСЦАК, І. Макар — головний суддя, О. Нупора — член Управи УСЦАК, секретар змагань, М. Макар — голова часових.

Management and officials at the 1996 USCAK swimming championship at "Soyuzivka". 1-st row, from the left: Ch. Prociuk, an officer of USCAK-East, O. Halkovych, manager of the SUM swimming team, U. Diachuk, the supreme president of the UNA, the sponsor of the medals, M. Bokalo, the director of the swimming divisions at the "Ch. Sich" and USCAK and the tournament director, L. Bokalo, the assistant tournament director. 2nd row, from the right: T. Mudzhak, the starter, O. Twardowsky, the USCAK press officer, I. Makar, the chief referee, O. Napora, an officer of USCAK and the secretary of the competition, M. Makar, a referee.

змаганнях учасниками були плаваки тільки СУМ і УСВТ “Ч. Січ”

З плавацької ланки УСВТ “Ч. Січ” змагалися: М. Кушнір, А. Кушнір, Г. Гук, О. Бавер, Х. Зенарійо, С. Колодій, Д. Гуменюк, Х. Шалай, Е. Отеро, М. Глушевський, М. Грір, Г. Войчик, Т. Бокало, Г. Гірак, Ю. Гірак, Г. Малічишин, С. Колодій, М. Фарел і Д. Луків. У проводі змагань від УСВТ “Ч. Січ” працювали: М. Бокало, Х. Процюк, Ю. Колб, А. Кордіяк, Л. Гук.

Якщо йдеться про участь в першенствах УСЦАК, то це був 20-ий виступ “Січовиків”. Свою участь “Січовики” започаткували в 1967 році. За цей час вони здобули 14 клубових чемпіонатів в роках 1971 до 1979 і знову 1984 до 1988. Віде-чемпіонати здобули в роках: 1968, 1970, 1980 і 1989. Цим разом, головню через шкільні перешкоди, в складі дружини не змогли виступити ряд наших юначок і юнаків, що брали участь в змаганнях УСІМ і таким чином “Ч. Січ” вперше від 1968 року в першенствах УСЦАК здобула клубове 3-тє місце після УСО “Тризуб” і збірної СУМ.

1991

Як і в попередніх роках, ланкою завідувала Марійка Бокало. Під її проводом збірна плавання УСЦАК відбула турне в Україну. В складі збірної поважну роль відіграли змагунки ланки “Ч. Січі” — Адріана і Марійка Кушнірі, Адріана Багрій, Таїса Бокало. Значно слабше в порівнянні з попередніми роками, виступили плаваки нашої ланки на чергових першенствах УСЦАК. З причини недуг не змогли приїхати на змагання Андрея і Олександр Гук, перешкоджені були Адріана і Григорій Кушнір, Таїса Бокало, як теж Ліда Барановська. Усі вони були потенційними першунями в ряді конкуренцій. Ослаблена наша плавацька дружина остаточно зайняла останнє місце в клубовому показнику таблиці турніру. В складі плавацької дружини на цьогорічних першостях УСЦАК виступали: М. Кушнір, Т. Джонсон-Хромовська, Д. Гуменюк, С. Колодій, М. Цілюх, Р. Гіряк.

Плавацькі першості відбулися в суботу, 31 серпня на басейні Союзівки з участю 44 плавачок і плаваків. В клубовому точкуванні слідуючі 4 дружини здобули такі місця:

УСО “Тризуб” Філадельфія	177 точок
Збірна СУМ-А	79 точок
Збірна Пласту	63 точки
УСВТ “Чорноморська Січ”	61 точок

1992

Плавацька дружина “Ч. Січі” взяла участь в першостях УСЦАК 5 вересня 1992 р., в яких зайняла 3-тє клубове місце. В індивідуальних конкуренціях слідуючі “Січовики” зайняли такі місця:

100 м. змнимим дівчата 13-14 років: 1. Х. Зенарійо, 2. М. Фарел,

3. Г. Гірак;

50 м. вільним: 1. **Р. Раковська**, 50 м. вільним дівчата 11-12 років. 3

М. Фарел, 50 м. горілиць, дівчата 13-14 років: 1. місце **Т. Шобар**, 3. **Х. Хенарійо**;

25 м. грудним 10 років і нижче, дівчата: 2. **В. Раковська**;

100 м. вільним, дівчата 13-14 років: 1. **Т. Шобар**, 2. **Х. Хенарійо**, 3

Г. Гірак;

25 м. вільним, дівчата 11-12 років: 3. **М. Фарел**;

50 м. метеликом, дівчата 15 років і вище: 2. **Г. Гірак**;

100 м. змішаним, 15 років і вище: 1. **І. Акішши**, 2. **Г. Шевченко**;

50 м. змішаним, 15 років і вище: 2. **П. Боретський**;

50 м. горілиць, 15 років і вище: 1. **І. Акішши**.

Кінцевий показник клубового точкування

	Точки
УСО "Тризуб" Філадельфія	176
Збірна СУМ — ЗСА і Канади	97
УСВТ "Ч. Січ" Ньюарк	83
Пласт ЗСА	36

1993

Плавацька ланка, в якій провідницею була **Марійка Бокало**, переживала зміну поколінь. Може дещо заскоро, але відійшли з активного плавання сестри — **Адріана** і **Марійка Кушнірі**, **Андрея** і **Олександр Гуки**, переїхала до Техасу **Т. Хромовська-Джонсон**, відійшла теж **Таїса Бокало**. Усі вони в минулому були в окремих роках чемпіонами УСЦАК і різних плавацьких змагань на американській плавацькій арені. Сестри Кушнірі й **Т. Бокало** їздили теж в збірній УСЦАК в турне в Україну, що, як відомо, відбулося в 1991 році.

Провідниця ланки при тісній співпраці інструкторів плавання Спортової Школи, вирощувала нові плавацькі кадри, які дали про себе знати в майбутніх роках. У звітному році в Спортивній Школі пройшло вишкіл ок. 20 перспективних юначок і юнаків. Майже усі вони були учасниками плавацьких першостей Українських Спортивних Ігрищ Молоді, на яких здобули ряд золотих, срібних і бронзових медалей. Майже усі вони зареєстровані на річні першества УСЦАК, що традиційно проходять в часі довгого кінця тижня з нагоди "Дня праці" ("Лейбор Дей") на Союзівці. На жаль, в цьому році в суботу, 4 вересня, східне побережжя ЗСА навістили дощеві зливи, через які на змагання з плавацької дружини "Ч. Січі" прибула тільки половина юначок і юнаків. Змагання проходили в часі дощу. Згідно з вислідами, плавацька дружина "Ч. Січі" зайняла почесне 3-тє місце, після УСО "Тризуб" Філадельфія і збірної СУМ — Америки і Канади. Золоті, срібні й бронзові нагороди в цих першествах здобули слідуючі "Січовики": **Тома Макар**, **Марко Макар**, **Данило Левницький**, в групі хлопців 10 років і нижче

Дем'ян Гумешюк, Микола Сфремов в групі хлопців 11-12 років,
Генна Шевченко в групі хлопців понад 15 років.

Алісон Стагінш, Оріся Душляк, Шані Мангтон в групі дівчат
понад 15 років.

1995

Актив ланки під проводом Марійки Бокало взяв участь в двох річних першенствах, а саме в Українських Спортових Ігрищах Молоді, як теж в традиційних першенствах УСЦАК.

Першими відбулися змагання в рямцях Спортових Ігрищ в дні 12 серпня 1995 року на басейні оселі СУМ в Еленвіл, Н.Й. Згідно з вислідами "Січовики" здобули більшість золотих, срібних і бронзових медалів, а в клюбовому показнику змагань зайняли перше місце.

Першенства УСЦАК відбулися в суботу, 2 вересня 1995 року на басейні Союзівки в Кергонксоні, Н.Й. Численно плаваки УСВТ "Ч. Січ" становили найбільшу групу, разом 18 змагунів і змагунок на усіх 46, але якщо йдеться про вік і досвід, вони були наймолодші й багато з них вперше брали участь в таких змаганнях.

Змагання склалися з 44 індивідуальних та 8 кінцевих конкуренцій. Ключове першенство здобув УСО "Тризуб". Остаточний вислід, базований на здобутих точках такий:

УСО "Тризуб"	182 точок	14 плаваків
УСВТ "Ч. Січ"	134 точок	18 плаваків
"Львів" Канада	62 точок	5 плаваків
СУМ	39 точок	8 плаваків
Пласт	5 точок	1 плавак

В активі ланки були такі плаваки і плавачки: А. Римарук, М. Макар, В. Макар, Ю. Зеленка, Д. Коваль, Н. Процюк, Р. Петруняк, Т. Макар, Г. Голдан, Г. Зеленка, Д. Левицький, Т. Миронович, Р. Вацик, К. Фарел, М. Джуль, Н. Кнаврик, С. Пінеда, М. Фарел, А. Бринзак, М. Танчак, Н. Мельничук, А. Кордуба, Адріян Кордуба й інші.

1996

Провідницею ланки була Марійка Бокало, тренеркою, кол. олімпійка, багатократна чемпіонка України і СРСР — Надя Ставко.

Як відомо, плавацька ланка "Ч. Січі" має світлу історію, доказом чого є її блискучі досягнення на протязі 4-ох десятиріч років в першенствах УСЦАК.

Саме в 1996 році плавацька ланка "Ч. Січі" 15-ий раз здобула ключову першість УСЦАК. В минулому в ланці пописувалися О. Лебедь, Каздобн, Почтарі, Кушнірі, Т. Бокало, Слижі і ряд інших плаваків, завдяки яким "Січовики" домінували на протязі довгих років, так на терені Делегатури-Схід, як і цілого УСЦАК.

В 1996 році добірний склад плавацької дружини "Ч. Січ"

поповнив відомий в ЗСА плавак українського походження – Рон Карнаух, батько якого ще в 30-их роках був членом української громади в Ньюарку Ірвінгтоні. Рон Карнаух брав участь в збірній ЗСА в Олімпіаді в Барселоні в 1992 р., але тоді з причини нещасливого випадку, коли при відкритті Олімпіади нагло помер його батько, Рон більшого успіху не досягнув, вийшов в 2-ох запливах 6-ий і 4-ий. І в цьому році він був вибраний резервовим плаваком Олімпійської збірної ЗСА, але через загадкові причини не поїхав до Атланти. Цікаво, що Рон виявив велике зацікавлення плавацькою збіркою України і при більшій наполегливості НОК України і проводу Федерації плавання України він міг би був виступити в Атланті в збірній України. В цьому напрямі певні заходи зробили члени Управ УСВТ “Ч. Січ” і УСЦАК.

В цьогорічному складі плавацької дружини “Ч. Січі” виступали: дівчата – А. Паславська, Н. Кнаврик, Р. Вацик, М. Нютон, Т. Гамтіль, С. Пінеда-Падох, Т. Кордуба, Н. Ставко, М. Джуль, Н. Дубанович.

Хлопці й старші плаваки: Д. Паславський, В. Макар, Н. Гончар, О. Камерон, А. Кордуба, О. Миронов, М. Макар, Н. Процюк, Р. Петруняк, М. Монтана, Д. Коваль, Т. Макар, Г. Голдан, І. Гамтіль і вже згаданий олімпієць Рон Карнаух, який в цих першенствах встановив три нові рекорди УСЦАК.

Кінцева підсумкова таблиця клубового точкування першостей УСЦАК – 1996 року:

УСВТ “Чорноморська Січ” Ньюарк	189 точок
УСО “Тризуб” Філадельфія	143 точок
СУМ – Канада	69 точок
СУМ – Америка	41 точок
Пласт	2 точки

1997

30 серпня 1997 р., на басейні Союзівки, успішно пройшли 41-ші плавацькі змагання за першенства УСЦАК, в яких взяло участь 52 юначок і юнаків. Порівнюючи висліди і встановлені плавацькі рекорди УСЦАК, можна з певністю відмітити, що сучасний стан наших плавацьких кадрів в ЗСА й Канаді досить надійний і має можливості дальшого росту.

Звітові першенства офіційно відкрила й провадила Марійка Бокало, ланкова плавання УСЦАК. В складі проводу змагань працювали слідуючі особи: Іван Макар, Леда Кулик, Тарас Міджак, Олесь Камерон, Христя Процюк, Ліда Бокало й Маруся Макар. Помагали добровольці. Борис Мелік, Том Карман, Андрій Джуль, Михайло Крушельницький, Маркіян Ковалюк, Роксоляна Лончина, Петро Процак, Михайло Целюх, Павло Макграт, Доротея Саврик Стівенс, Ігор Вацик, Глен Могельський і Богдан Кнаврик.

Змагання склалися з 44 індивідуальних та 8 гнцевих кон-

курентцій Лідерами за першенства УСЦАК дальше залишилися плаваки УСВГ “Ч Січ”, що 16-ий раз здобули трофей чемпіонів.

Остаточний вислід, оснований на здобутих точках, такий

	Точки
УСВГ “Чорноморська Січ”	252
УСО “Тризуб”	101
СУМ — Канада	59
Пласт	25
СУМА	22
КЛК	1

1998

Плавацька ланка під проводом Марійки Бокало — єдина з українських спортивних осередків, що взяла видатну участь, так в змаганнях Українських Спортивних Ігрищ Молоді, як і в першенствах УСЦАК. Згідно з вислідами, плаваки “Ч. Січі” здобули ряд золотих, срібних і бронзових медалів, а в клубових показниках табель змагань — І-ше місце на Ігрищах молоді й ІІ-ге місце в першенствах УСЦАК. Треба при цьому відмітити, що в першенствах УСЦАК наша дружина виступила в значно ослабленому складі з огляду на труднощі тренерки Наді Ставко, що в місяці серпня не змогла працювати в процесі підготовки своїх підопічних плаваків.

Треба теж згадати значні досягнення нашого плавака Рона Карнауха, який на світовому чемпіонаті в Австралії здобув бронзову нагороду на доріжці 200 м. зміниним стилем.

В змаганнях за Чашу світу Карнаух здобув першенство на доріжках 200 і 400 м. Золоту і срібну медалі здобув на змаганнях “Доброї Волі” в Нью Йорку. Не зважаючи на свій вік — 32 роки, Карнаух мріє і готується бути учасником Олімпіади в Сіднеї і згідно з обіцянкою своєму покійному батькові, здобути Олімпійську медалю. Бажання — досить трудне і проблематичне.

Д-р Орест Попович

ШАХИ

Підсумки діяльності Шахової Ланки в 1956-1998 рр.

У 1956 році, як тільки відновлено діяльність спортової секції “Чорноморської Січі”, при ній створилася Ланка Шахів, яку очолив інж Лев Блонарович. Новостворена Ланка застала плідний ґрунт для свого успішного розвитку, бо серед українських імігрантів, які проживали в Ньюарку й околиці, шахова діяльність була помітною вже від перших років “нової”, повоєнної іміграції. Поселившись спочатку скупчено на “давнтавні” і переважно не досягнувши ще стадії моторизації, нові

імігранти тяготіли тоді вечорами до українських народних домів, де засереджувалося їхнє організаційне і товариське життя. Там знаходили себе й шахісти.

На переломі 1949-50 рр. ентузіясти королівської гри спонтанно зорганізували собі на "Українській Централі" в Ньюарку шаховий турнір з участю понад 20 змагунів. Перемогу в ньому здобув мгр Адам Гординський, а друге місце зайняв студент середньої школи Орест Попович Гарячка організаційної діяльності, в тому й шахової, була помітна тоді і в Нью Йорку, де шаховий майстер мгр. Мирослав Турянський, бувший віце-чемпіон Львова і Галичини, заснував клуб "Шаховий Коник", при якому згуртував поважну групу українських шахістів — нових імігрантів. Між "Шаховим Коником" та українськими шахістами Ньюарку відбувся раз в Нью Йорку товариський матч, що його зіграли ньюйоркчани, хоча на першій шахівниці А. Гординський зремісував з М. Турянським, а на другій, О. Попович переміг свого противника.

Першу згадку про успішний виступ українських шахістів Ньюарку на американських турнірах надibuємо в 1953 році, коли Орест Попович виграв Чемпіонат Коледжів Нью Джерзі, а Лев Блонарович взяв в ньому друге місце. Від того часу прізвища цих двох українських шахістів, які від 1956 р. стали репрезентувати "Ч. Січ", не зникають з табель українських та американських турнірів та зі сторінок преси.

Цільні шахісти "Ч. Січі" добилися значних успіхів в американських турнірах. У класифікаційній системі Шахової Федерації ЗСА титули шахового майстра досягнули спочатку Л. Блонарович та О. Попович, а згодом Петро Радомський і Степан Стойко. Останні три дістали також титули "майстра на життя", а П. Радомський став ще й майстром кореспонденційних шахів. Титулу "сеньйора-майстра" — найвищої класифікації, що її надає Шахова Федерація ЗСА, удостоїлися О. Попович і С. Стойко, які в рамках Міжнародної Шахової Федерації ФІДЕ одержали також титули "майстра ФІДЕ". Титули "кандидата у майстри", що на класу нижче від майстра, досягнули "січовики" Дмитро Кулик та інж. Зенон Шпон. Крім згаданих шахістів, "Ч. Січ" в різні періоди репрезентували д-р Осип Андрушків, інж. Богдан Андрушків, Петро Гаврющенко, Костя Еглерт, інж. Леонід Харченко, ред. Омелян Твардовський, мгр. Адам Гординський, проф. Богдан Стефанович, Юрій Іванків, Василь Матіяш та багато інших.

Шахісти "Ч. Січі" виграли на чисто, або поділили першість стейту Нью Джерзі 11 разів: д-р О. Попович — 5 разів (в рр 1959, 1961, 1962, 1985 і 1997), інж. Л. Блонарович — 3 рази (в рр. 1956, 1957 і 1963) і С. Стойко — 3 рази (в рр. 1972, 1973 і 1983). У 1955 р. Л. Блонарович здобув друге місце в турнірі "Істерн Стейтс Оупен". У рр. 1957 і 1958 О. Попович виграв чемпіонат Нової Англії (6 стейтів), в 1958 р., ко-чемпіонат стейту Массачусетс, а в 1968 році поділив друге місце у Відкритому Чемпіонаті

Канади. Унікальних успіхів добився О. Попович в 1971 році, коли виграв вище-чемпіонати найсильніших ньюйоркських клубів Мангеттен і Маршала змагаючися рівночасно в обидвох. Дальше в 1971 р., О. Попович виграв великі відкриті турніри "Атлантик Оупен" в Нью Йорку і "Національний Шаховий Конгрес" в Клівленді, Огайо С. Стойко розпочав свої турнірні успіхи поділом першого місця на Відкритому Чемпіонаті Юнаків ЗСА в 1968 р. Пізніше С. Стойко поділив або виграв першість на Відкритому Чемпіонаті Вірджинії в рр. 1982 і 1990 і став переможцем на турнірах ФІДЕ в Нью Джерзі (1986) і Пенсильвенії (1990)

Від 1960-го до приблизно середини 1980-их років Ланку Шахів "Ч. Січі" провадив Дмитро Кулик, бувший чемпіон міста Торонто, Канада. Від того часу до 1998 р. включно Ланку очолює д-р О. Попович.

У звіттовому періоді (1956-1998) шахісти "Ч. Січі" відіграли домінуючу роль в українських шахах Північної Америки, як змагуни і як Ланкові — організатори змагань. І так в турнірах за індивідуальну першість українців на Сході ЗСА в рамках "Союзу Українсько-Американських Спортових Товариств-Схід" (СУАСТ-Схід), яких в періоді 1956-1973 рр. було 16, представники "Ч. Січі", змагаючися в них тільки від 1960 р., виграли перше місце 12 разів: д-р О. Попович — 8 разів (в рр. 1963, 1964, 1965, 1967, 1969, 1971, 1972 і 1973) та інж. Л. Блонарович — 4 рази (в рр. 1960, 1961, 1968 і 1970). "Ч. Січ" вийшла переможцем в обидвох дружинових чемпіонатах СУАСТ-Схід, що відбулися в рр. 1963-64 і 1971. Ланку Шахів при СУАСТ-Схід очолювали "січовики" інж. Л. Блонарович в рр. 1961-62 та д-р О. Попович в рр. 1963-1973.

У чемпіонатах українців Америки й Канади в рамках Української Спортової Централі Америки й Канади (УСЦАК), що їх в періоді 1966-1998 включно було 32, представники "Ч. Січі" здобули титули чемпіонів 18 разів: д-р О. Попович — 9 разів (1966, 1967, 1968, 1972, 1986, 1988, 1992, 1994 і 1997), С. Стойко — 4 рази (1970, 1987, 1989 і 1991 — спільно з П. Радомським), інж. Л. Блонарович — 3 рази (1971, 1973 і 1985) і П. Радомський — 3 рази (1991 — спільно зі С. Стойком, 1993 і 1996). Ланку Шахів при УСЦАК заснував в 1966 р. д-р О. Попович і в ній виконує обов'язки Ланкового, з кількома перервами, на протязі приблизно 20 років. Інж. Л. Блонарович очолював Ланку в рр. 1970-1972.

Шахова Ланка — хронологія діяльності

Цей розділ звітує в деяких подробицях про участь шахістів "Ч. Січі" в українських турнірах і матчах в Північній Америці та про їхні успіхи в американських і міжнародних змаганнях. Матеріал — поданий хронологічно, за роками. Імена та прізвища членів "Ч. Січі" написані курсивом.

1956-59. У цьому періоді *інж. Л. Блонарович і д-р О. Попович* змагалися майже виключно в американських шахових кругах. Виїмком була їхня участь в складі репрезентації українців Америки, яка розіграла

Лев Блонарович в 1961р. Lev Blonarovych in 1961.

Шахісти "Ч. Січі", учасники турніру за першість УСЦАК 1971 р., на оселі УБСоюзу "Верховина" в Глен Спей, Н. Й. Зліва: Костянтин Еглерт, Степан Стойко, Петро Радомський, Дмитро Кулик, Орест Попович, Лев Блонарович, Олександр Одарченко, Петро Гаврющенко, Омелян Твардовський.

Chess players of the "Ch. Sich" who participated in the 1971 USCAK championship at the "Verkhovyna" estate. From the left: K. Ehlert, S. Stoyko, P. Radomskyj, D. Kulyk, O. Popovych, L. Blonarovych, O. Odarchenko, P. Havrushchenko, O. Twardowsky.

дружинний матч проти репрезентації українців Канади. Матч відбувся в Торонто в 1958 р. з нагоди святкування Ювілею 10-ліття господарів — “України” Торонто. У збірній ЗСА, яку очолював проф. Степан Попель, *Л. Блонарович* грав на другій дошці, а *О. Попович*, на третій. На четвертій дошці в збірній Канади грав *Дмитро Кулик*. “Америка” перемогла “Канаду” 4:2.

У 1956 і 1957 рр. *інж. Л. Блонарович* виграв або поділив першість Нью Джерсі. У 1957 і 1958 рр. *О. Попович* виграв чемпіонат Нью Інгленд (6 стейтів), в 1958 р. став ко-чемпіоном Массачусетс, а в 1959 р., чемпіоном Нью Джерсі. У рр. 1956-58, *О. Попович* брав участь у Відкритих Чемпіонатах ЗСА. На Чемпіонаті ЗСА в 1956 р. в Оклахома Сіті, *О. Попович* перший раз зустрів і переміг в індивідуальній партії проф. Степана Попеля, колишнього чемпіона Львова, Галичини і Парижу.

1960-62. Від 1960 р. шахісти “Ч. Січі” почали брати участь в чемпіонатах українців на Сході ЗСА в рамках СУАСТ-Схід. *інж. Л. Блонарович* виграв першість СУАСТ-Схід в рр. 1960 і 1961, а *д-р О. Попович* займав в 1960 р. друге місце. Обидва представники “Ч. Січі” взяли участь у Відкритому Чемпіонаті ЗСА в Ст. Люїс в 1960 р. та в Дружинному Чемпіонаті ЗСА в Норт Керолайн в 1961 р. У 1961 р. *д-р О. Попович* здобув титул чемпіона Нью Джерсі і поділив 2-3 місце на турнірі “Вестерн Оупен” у Мілвоке. У 1962 р. *О. Попович* поділив на Чемпіонаті Нью Джерсі 1-5 місце.

1963-64. На Чемпіонаті СУАСТ-Схід 1963 р., що його гостила в Ньюарку “Ч. Січ”, *д-р О. Попович* та *інж. Л. Блонарович* поділили 1-2 місце, а відтак за титул чемпіона *О. Попович* переміг *Л. Блонаровича* в матчі 4:2. У грудні 1963 р. і січні 1964 р. відбувся перший із двох Дружинних Чемпіонатів СУАСТ-Схід, що його виграла дружина “Ч. Січі”, перемагаючи “Українську Централю” Пассейк 4:0 і “Тризуб” Філадельфія 3.5:0.5. Переможці грали в складі: 1. *інж. Л. Блонарович*; 2. *д-р О. Попович*; 3. *Дмитро Кулик*; 4. *д-р Осип Андрушків*; 5. *інж. Богдан Андрушків*. У 1963 р. *Л. Блонарович* здобув титул чемпіона Нью Джерсі.

На турнірі за першість СУАСТ-Схід 1964 р., що його гостив “Тризуб” Філадельфія, *д-р О. Попович* поділив 1-2 місце з Борисом Бачинським (“Тризуб”), а відтак виграв з ним за титул чемпіона матч вніслідом 2:0. У 1964 р. на Чемпіонаті Нью Джерсі в Плейнфілд, *О. Попович* добився великого індивідуального успіху, перемагаючи гросмайстра Пола Бенка, який в той час належав до світової еліти в шахах. У 1962 р. П. Бенко грав в “Турнірі Кандидатів”, як один із вісьмох претендентів на світову корону.

1965-66. У 1965 р. *д-р О. Попович* виграв першість СУАСТ-Схід. Великим успіхом *О. Поповича* в 1965 р. було здобуття віце чемпіонату Клубу Маршала в Нью Йорку. У 1966 р. “Ч. Січ” знову гостила у себе турнір за першість СУАСТ Схід, що його несподівано виграв Орест

Коцюба ("Укр. Централ" Пассейк), а "січовики" здобули: 2 *О. Попович*, 3-4. *Д. Кулик* і 3. *Шпон*; 6. *О. Твардовський*. У 1966 р з ініціативи *д-ра О. Поповича*, при Українській Спортивній Централі Америки й Канади (УСЦАК) постала Ланка Шахів, яку затвердив тодішній Голова УСЦАК *д-р Михайло Снігурович*. Відтоді турніри в рамках УСЦАК стали чемпіонатами українців на цілу Америку й Канаду. У 1966 р відбувся перший Чемпіонат УСЦАК що його господарями були "Леви" Чикаго під проводом згаданого вже майстра *мгра М. Турянського*. Перший чемпіонат українців Америки й Канади виграв одинокий представник "Ч. Січі" на турнірі *д-р О. Попович* вислідом 6,5:0,5. Переможець виграв свою індивідуальну партію з проф. *С. Попелем*, який зайняв друге місце. У 1966 р. *О. Попович* виграв турнір "Гадсон Веллі Овпен" 5:0.

1967. Чемпіонат СУАСТ-Схід, що його гостила "Укр. Централ" Пассейк, виграв *д-р О. Попович*. Участь взяли також *Д. Кулик* та *інж. З. Шпон*. *О. Попович* виграв Чемпіонат УСЦАК, що його гостив "Львів" Клівленд, вислідом 6:1. *Інж. Л. Блонарович* осягнув там вислід 5:2 і поділив 3-4 місце. *О. Попович* взяв участь у Відкритому Чемпіонаті ЗСА в Атланті, Джорджія.

1968. Турнір за першість СУАСТ-Схід (господарі — "Тризуб" Філадельфія) виграв *інж. Л. Блонарович*; даліші місця зайняли *д-р О. Попович*, *інж. З. Шпон* і *Д. Кулик*. Чемпіонат УСЦАК (господарі — "Україна" Торонто) здобув *О. Попович* вислідом 5:1, а *Л. Блонарович* осягнув в ньому вислід 4:2, що відповідало поділу 5-10 місця. *О. Попович* поділив 2-ге місце на Відкритому Чемпіонаті Канади, а в турнірі "Норт Сентрал Овпен" в Мілвоке — поділив 1-3 місце. *Степан Стойко* поділив 1-2 місце на Відкритому Чемпіонаті Юнаків ЗСА.

1969. Чемпіонат СУАСТ-Схід (господарі — "Ч. Січ") виграв *д-р О. Попович*; даліші місця: 2. *інж. Л. Блонарович*; 3-4. *П. Гаврющенко* та *О. Коцюба* ("Укр. Централ" Пассейк); 5. *Д. Кулик*. На турнірі за першість УСЦАК (господарі — "Львів" Клівленд) *О. Попович* зайняв 2-ге місце, а *Л. Блонарович* поділив 3-5. В індивідуальних американських турнірах *О. Попович* здобув 1-ше місце в "Норт Сентрал Овпен" (Мілвоке), 2-ге місце в "Атлантик Овпен" (Нью Йорк), а в Дружиновому Чемпіонаті ЗСА-Схід став першунем, як член переможної дружини Клубу Маршала з Нью Йорку. *О. Попович* взяв також участь у Відкритому Чемпіонаті ЗСА в Лінкольні, Небраска.

1970. Висліди Чемпіонату СУАСТ Схід (господарі — "Тризуб" Філадельфія): 1. *інж. Л. Блонарович*; 2. *д-р О. Попович*; 3. *Д. Кулик*; 4-8. *П. Гаврющенко*. Висліди Чемпіонату УСЦАК (господарі "Ч. Січ"): 1. *С. Стойко*, 2. *Л. Блонарович*. Успіхи *О. Поповича* в американських турнірах: Чемпіонат Клубу Мангеттен (Нью Йорк) — 3-тє, "Атлантик Овпен" (Нью Йорк) — поділене 2-5; "Норт Сентрал Овпен" (Мілвоке) —

Учасники другого щатного чемпіонату УСЧАК, в Клівленді, 1967 р Сидять зліва: Гоша Возний, Лев Блонарнич, Орест Попович /переможець турніру/, Мировслав Турянський. Стоять зліва: Михайло Парута, Святослав Сахно, Олександр Одарченко, Василь Німцлович, Євген Косак, Михайло Паньків, Василь Криса, Роман Міхняк.
 Participants of the second USCAK chess championship, in Cleveland, 1967. Sitting from the left: Thomas Wozney, Lev Blonarovych, Orest Popovych (tournament winner), Myroslav Turiansky. Standing from the left: Mykhaylo Paruta, Svyatoslav Sachno, Oleksander Odarchenko, Vasyl Nimylovych, Yevhen Kossak, Mykhaylo Pankiv, Roman Michniak.

Учасники восьмого шахового чемпіонату УСЦАК, в Торонто, 1973 р. Посередині сидить чемпіон Лев Блонарович, наліво від нього, Богдан Міндюк, а справа, Сидір Новаківський. За Блонаровичем в другому ряді стоїть зліва Орест Попович, а справа, Дмитро Кулик. Посередині в останньому ряді – Борис Бачинський.

Participants of the eighth USCAK chess championship, in Toronto, 1973. Seated in the center is the tournament winner Lev Blonarovych, to his left is Bohdan Myndiuk, to his right, Sydir Nowakiwsky. In row two, standing behind Blonarovych, is Orest Popovych to the left and Dmytro Kulyk to the right. In the center of the last row is Borys Baczynskyj.

Учасники ювілейного (20-ліття) шахового чемпіонату УСЦАК у Філадельфі, 1986 р. Сидять зліва: Юрій Семенко, Степан Попель, Орест Попович (переможець турніру), Василь Бачинський, Роман Савчак. Стоять, другий ряд зліва: Юліан Колтун, Сидір Новаківський, Орест Косцюба, Богдан Назарко, Лев Марків, Богдан Чолій. Стоять, третій ряд зліва: Богдан Міндюк, Володимир Безсонів, Степан Стойко, Борис Бачинський, Мар'ян Процик, Омелян Марків.

Participants of the 20th anniversary USCAK chess championship in Philadelphia, 1986. Seated from the left: Yuriy Semenko, Stepan Popel, Orest Popovych (tournament winner), Vasyly Bachynsky, Roman Savchak. Standing in row two from the left: Yulian Koltun, Sydir Nowakiwsky, Orest Kosciuba, Bohdan Nazarko, Lev Markiw, Bohdan Choliy. Standing in row three from left: Bohdan Myndiuk, Volodymyr Bezsoniv, Stepan Stoyko, Borys Baczynskyj, Mariun Procyk, Omelan Markiw.

1-2. *О. Попович* змагався також на Відкритому Чемпіонаті ЗСА в Бостоні, Массачусетс.

1971. На турнірі за індивідуальну першість СУАСТ-Схід (господарі “Ч. Січ” на оселі УБСоюзу “Верховина”) *д-р О. Попович* та *інж. Л. Блонарович* поділили 1-2 місце, досягнувши однакові висліди 8:1. Титул рішив у свою користь *О. Попович* перемагаючи *Л. Блонаровича* в матчі 3.5 2.5. Дальші висліди “січовиків”: 3. *Д. Кулик* (7.5 1.5), 7. *П. Гаврющенко* (3.6); 8-9. *К. Еглерт* (2.5:6.5). Дружинову першість СУАСТ-Схід вже другий раз виграла “Ч. Січ”, розгромивши свого одинокого противника, “Тризуб” Філадельфія, вислідом 5:0. Переможці грали в складі: 1. *д-р О. Попович*, 2. *інж. Л. Блонарович*, 3. *Д. Кулик*, 4. *П. Гаврющенко*, 5. *К. Еглерт*. Склад “Тризуба”: 1. *С. Новаківський*, 2. *Р. Савчак*, 3. *д-р Ю. Колтун*, 4. *О. Коцюба*, 5. *інж. О. Вонторський*. Чемпіонат УСЦАК (господарі — “Ч. Січ” на оселі УБСоюзу “Верховина”) закінчився потрійним поділом першого місця між *Л. Блонаровичем*, *О. Поповичем* і *С. Стойком*, які здобули однакові висліди 4.5:1.5. Титул чемпіона УСЦАК на 1971 р. здобув *Л. Блонарович*, маючи найкращі коефіцієнти. *П. Гаврющенко* і *П. Ридомський* здобули по 3.5 точки, що відповідало поділу 4-6 місця. *К. Еглерт* і *Д. Кулик* здобули по 2 точки і поділили 10-11 місце.

В американських турнірах 1971 р. *д-р О. Попович* досягнув найкращі висліди своєї шахової кар’єри: Віце-чемпіонати Кляубів Мангеттен і Маршала в Нью Йорку, перші місця в турнірах “Атлантик Овпен” (Нью Йорк) і “Національний Шаховий Конгрес” (Клівленд) — обидва з вислідами 7:1, без програшів.

1972. Чемпіонат СУАСТ-Схід, що його гостила “Ч. Січ” на “Верховині”, виграв *д-р О. Попович* вислідом 6:0. Інші “січовики” зайняли наступні місця: 5. *К. Еглерт* (2:4), 6-7. *П. Гаврющенко* та *Д. Кулик* (1.5:4.5). Чемпіонат УСЦАК (господарі — “Тризуб” Філадельфія) здобув *д-р О. Попович* вислідом 5.5:0.5. Дальші “січовики”: 2-4 *інж. Л. Блонарович* (4.5:1.5), 5. *Д. Кулик* (4:2), 6. *П. Гаврющенко* (3.5:2.5), 10. *К. Еглерт* (1.5:4.5).

Турнір за чашу “Ч. Січі”, що відбувся з нагоди “Дня Спортівця” на “Верховині”, виграв *Д. Кулик*, перемагаючи у “плей-офі” *С. Новаківського* (“Тризуб”) 1.5:0.5, після того, як обидва закінчили турнір з однаковими вислідами 3:1. *О. Попович* поділив 1-5 місце в турнірі “Норт Сентрал Овпен” та 1-2 місце на “Шаховому Конгресі Великого Нью Йорку”, як також взяв участь у Відкритому Чемпіонаті ЗСА в Атлантик Ситі, Нью Джерзі. *С. Стойко* поділяв перше місце на Чемпіонаті Нью Джерзі.

1973. Останній Чемпіонат СУАСТ Схід (господарі “Ч. Січ” на “Верховині”), що відбувся круговою системою, виграв *д-р О. Попович* вислідом 12:0. *Д. Кулик* взяв третє місце (7.5), *П. Гаврющенко* (7) поділив

4-5 місце, а *К. Еглерт* (5.5) був 9-им. На чемпіонаті УСЦАК (господарі — “Україна” Торонто) *інж. Л. Блонарович*, *д-р О. Попович* і *Б. Бачинський* (“Тризуб” Філадельфія) поділили 1-3 місце, здобувши однакове відношення точок 4.5:1.5. Титул чемпіона УСЦАК на 1973 р. одержав *Л. Блонарович*, маючи найкращі другорядні точки. *Д. Кулик* (3.5) взяв 6-е місце. *С. Стойко* став чемпіоном стейту Нью Джерсі. *П. Радомський* виграв турнір юнаків “Континенталь”.

1974. На Чемпіонаті УСЦАК (господарі — “Черник” Детройт) *інж. Л. Блонарович* здобув третє місце. Чемпіонат виграв Віктор Дзера (“Україна” Торонто). *Д-р О. Попович* взяв участь у Відкритому Чемпіонаті ЗСА в Нью Йорку.

1975. На Чемпіонаті УСЦАК (господарі — УАСТ Рочестер, Нью Йорк). *П. Гаврищенко* поділив 8-11 місце, а *К. Еглерт* закінчив на 13-му місці. Турнір виграв *Б. Бачинський* (“Тризуб”). З нагоди Ювілею 25-ліття УСО “Тризуб” Філадельфія відбувся матч “Ч. Січ” — “Тризуб” на 5-ти дошках, в якому “Ч. Січ” перемогла 3:2. Переможці виступали в складі: 1. *П. Радомський*, 2. *О. Попович*, 3. *Д. Кулик*, 4. *П. Гаврищенко*, 5. *К. Еглерт*. У ньюйоркському турнірі “Відкритий Світовий Чемпіонат” змагалися *О. Попович* і *С. Стойко*. *Попович* досягнув вислід 7:2, що відповідало поділу 4-го місця.

1976. У Відкритому Чемпіонаті ЗСА у Ферфекс, Вірджинія, взяли участь 4 українські майстри. Найкраще вийшли *Б. Бачинський* (“Тризуб” Філадельфія) і *Тома Возьний* (“Львів” Клівленд), які вислідами 9:3 поділили 10-е місце. *Д-р О. Попович* та *інж. Л. Блонарович* здобули, відповідно, 8:5 і 8 точок. *О. Попович* поділив 2-3 місце на турнірі ФІДЕ в Нью Йорку.

1977. На Чемпіонаті УСЦАК (господарі — “Тризуб” Філадельфія) 1-2 місце поділили з вислідом 5:1 *Б. Бачинський* (“Тризуб”) і *д-р О. Попович*. У рішальному матчі за титул чемпіона УСЦАК переміг *Б. Бачинський* 3:1. *О. Попович* взяв участь в Міжнародних турнірах у Гейстінгс (Англія) і в Німеччині, в Дортмунді та Гамбургу.

1978. На Чемпіонаті УСЦАК (господарі — “Україна” Торонто) *інж. Л. Блонарович* здобув 2-е місце, а *д-р О. Попович* поділив 3-7. Турнір виграв *Б. Бачинський*. *О. Попович* здобув перше місце в круговому турнірі ФІДЕ в Нью Йорку з вислідом 6.5:2.5 проти 10-ох майстрів. *С. Стойко* здобув першість в Дружинному Чемпіонаті ЗСА в складі переможної дружини.

1979. На Чемпіонаті УСЦАК (господарі — “Тризуб” Філадельфія) *інж. Л. Блонарович* здобув 2-е місце маючи відношення точок 4:1. Чемпіонат здобув *Б. Бачинський* (4.5). *Д-р О. Попович* взяв участь у відкритих міжнародних турнірах в Нью Йорку і Філадельфії

1980. *Д-р О. Попович* змагався в двох міжнародних турнірах в Нью Йорку, перемагаючи в одному з них новоприбулого советського

гросмайстра Леоніда Шамковича, який в 1976 р. здобув Відкритий Чемпіонат ЗСА. Від Міжнародної Шахової Федерації ФІДЕ *О. Попович* одержав титул Майстра ФІДЕ.

1981. *Д-р О. Попович* змагався в чотирьох міжнародних турнірах в Нью Йорку та в одному в Лондоні, Англія. *Інж. Л. Блонарович* здобув 2-е місце на Відкритому Чемпіонаті Вірджинії.

1982. Майстри з “Ч. Січі” виступили успішно на круговому турнірі в честь Блаженнішого Патріярха Йосифа, що відбувся у Філії Українського Католицького Університету в Філядельфії. Кінцевий стан турніру: 1. *С. Стойко* (3.5 точок із 5); 2. *С. Попель* (3); 3-4. *Л. Блонарович* і *О. Попович* (по 2.5), 5. о. М. Процик (2); 6. *С. Новаківський* (1.5). *Д-р О. Попович* взяв участь у 5-ох міжнародних турнірах: 2-ох в Нью Йорку, 1 в Норвегії та 2-ох в Англії — в Лондоні та в Манчестері. *С. Стойко* поділив 1-3 місце у Відкритому Чемпіонаті Вірджинії.

1983. *С. Стойко* здобув чемпіонат Нью Джерзі. *Д-р О. Попович* взяв участь у 7-ох міжнародних турнірах: 5-ох в Нью Йорку і по одному в Норвегії та Лондоні, Англія.

1984. Майстри з “Ч. Січі” знову виступили успішно на круговому турнірі, що відбувся у Філядельфії при Філії Українського Католицького Університету, цим разом в честь проф. Степана Попеля. Результати турніру: 1. *Б. Бачинський* (5 точок із 5); 2. *д-р О. Попович* (4); 3. *С. Стойко* (3); 4. *інж. Л. Блонарович* (2); 5-6. о. М. Процик і *С. Новаківський* (по 0.5). На турнірі “Нью Йорк Овпен” *О. Попович* здобув нагороду за перше місце серед майстрів. *О. Попович* змагався в 6-ох міжнародних турнірах: 3-ох в Нью Йорку, і по одному в Пенсильванії, Норвегії та Лондоні, Англія.

1985. Чемпіонат УСЦАК (господарі — “Ч. Січ”) здобув *інж. Л. Блонарович* вислідом 4.5:0.5, друге місце зайняв *С. Стойко* (4:1). *Д-р О. Попович* здобув чемпіонат Нью Джерзі, а також змагався в міжнародних турнірах в Нью Йорку, в Біль (Швайцарія), в Норвегії та в Реджіо-Емілія (Італія).

1986. Ювілейний чемпіонат УСЦАК, що відзначував 20-ліття цих турнірів. (господарі — “Тризуб” Філядельфія) виграв *д-р О. Попович* вислідом 4.5:0.5, а *С. Стойко* поділив в ньому 2-3 місце з *Б. Бачинським* (“Тризуб”) з точками 4:1. *С. Стойко* виграв круговий турнір 12-ох майстрів Нью Джерзі вислідом 8:3. *С. Стойко* та *О. Попович* змагалися в американських турнірах “Відкритий Світовий Чемпіонат”, “Відкритий Чемпіонат ЗСА” і “Відкритий Чемпіонат Нью Джерзі”. На першому з них *О. Попович* досягнув вислід 6:3 і цим поділив 1-2 місце серед майстрів.

1987. *С. Стойко* виграв турнір за першість УСЦАК вислідом 5 0 (Господарі — УАСТ Рочестер, Н. Й.). *О. Попович* змагався в міжнародних турнірах в Нью Джерзі, Філядельфії та Норвегії. У круговому турнірі ФІДЕ в Нью Джерзі, *О. Попович* поділив 2 4 місце

1988. Чемпіонат УСЦАК цього року був частиною Української Олімпіади з нагоди святкування Тисячоліття Хрищення України, що відбулася в околиці Філадельфії (господарі — “Тризуб”). Перше місце і золоту Олімпійську медалью здобув *д-р О. Попович* (4.5:0.5) 2-3 місце поділили *інж. Л. Блонарович* і *о. М. Процик* (по 4:1), і обидва одержали срібні Олімпійські медалі. *Д. Кулик* закінчив з вислідом 3:2, подливши 7 10 місце *Степан Місіло* закінчив з відношенням точок 2.3. На Чемпіонаті Нью Джерзі *С. Стойко* досягнув вислід 5:1 (без поразки), що відповідало поділу 2-4 місць. *Д-р О. Попович* змагався на міжнародних турнірах в Нью Йорку, Філадельфії (круговий) та в Ісландії (круговий). На останній *О. Попович* був запрошений, як одинокий представник ЗСА, і вислідом 6:5 здобув 6-е місце на 12 учасників.

1989. Цього року “Ч. Січ” втратила навіки свого активного члена і бувшого голову Товариства, шахового майстра *інж. Льва Блонаровича*, який помер 27 січня в місті Річмонд, Вірджинія. Учасник майже усіх українських шахових змагань в Північній Америці в періоді 1960-88 років, чемпіон СУАСТ-Схід 4 рази і УСЦАК 3 рази, Ланковий Шахів “Ч. Січі”, СУАСТ-Схід і УСЦАК, *інж. Л. Блонарович* залишив прогалину, яку неможливо заповнити.

На Чемпіонаті УСЦАК (господарі — Клюб ім. С. Попеля в Нью Брітен, Коннектикат) 1-2 місце поділяли з однаковим вислідом 4:1 *С. Стойко* і *д-р О. Попович*. *С. Стойко* здобув титул чемпіона через кращі коефіцієнти. 6-7 місце поділив *Д. Кулик* (2:3). *О. Попович* змагався у Відкритому Чемпіонаті ЗСА в Чикаго, де вислідом 7:2 поділив 11-е місце (на 550 учасників). На турнірі ФІДЕ в Пенсильвенії, *О. Попович* здобув 1-ше місце. Взяв участь також в міжнародних турнірах у Філадельфії та в Лондоні, Англія. *П. Радомський* і *О. Попович* грали у Відкритому Чемпіонаті Нью Джерзі.

1990. На Чемпіонаті УСЦАК (господарі — “Україна” Торонто) *д-р О. Попович* зайняв 2-ге місце (4:1). Турнір виграв *В. Бачинський* (“Тризуб” Філадельфія) вислідом 4.5:0.5. *С. Стойко* здобув перші місця на турнірі ФІДЕ в Пенсильвенії та у Відкритому Чемпіонаті Вірджинії. *О. Попович* змагався на міжнародних турнірах в Нью Йорку, Норвегії та Лондоні, Англія.

1991. Шахісти “Ч. Січі” відіграли провідну роль в історичній поїздці збірної УСЦАК в Україну з нагоди святкування Ювілею 80-ліття С. Т. “Україна” Львів у червні 1991 року. Організатором і каптаном шахової дружини УСЦАК був *д-р О. Попович*. Дружина змагалася в складі, 1. *Степан Стойко*, 2. *Борис Бачинський* (“Тризуб” Філадельфія), 3. *д-р Орест Попович*, 4. *Петро Радомський*, 5. *Михайло Москаль* (“Україна” Торонто), 6. *Корнило Осадца* (“Львів” Клівленд). На протязі 10 днів репрезентація УСЦАК зіграла 9 матчів проти дружин міста Львова і Львівщини. “Січовики”, що здобули в Україні найкращі

Капітан шахової репрезентації УСЦАК Орест Попович приймає привітальний коровай на границі міста Стрий в Україні, 1991р. Справа нахилився змагун репрезентації УСЦАК Борис Бачинський, зліва поза Поповичем, Ярослав Сроковський, член шахової репрезентації Львова, що змагалася проти УСЦАК.

Captain of the USCAK chess team Orest Popovych is accepting the traditional Ukrainian welcoming bread, the "korovay", at the city border of Striy, Ukraine, in 1991. Leaning on the right is Borys Baczynskyy, a member of the USCAK chess team. In the rear, to the left is Yaroslav Srokovsky, a member of the Lviv chess team that competed against USCAK.

Гросмайстер Олег Романишин (зліва) і Орест Попович грають в матчі "УСА Львів" – УСЦАК в 1991 р. у Львові.

Grandmaster Oleh Romanyshyn (on the left) and Orest Popovych are playing in one of the matches between "USA Lviv" and USCAK in 1991 in Lviv, Ukraine.

Учасники турніру за першість УСЦАК з шахів 1994 р., на оселі УБСоюзу "Верховина". Сидять в першому ряді зліва: С. Новаківський, інж. Л. Харченко, д-р О. Попович (переможець турніру на другорядні точки), Д. Кулик, о. М. Процик, О. Коцкба. В останньому ряді стоять "сичовики" С. Стойко (здобув друге місце на другорядні точки) і П. Радомський (третій і четвертий зліва).

Participants in the 1994 USCAK chess championship at the "Verkhovyna" estate in Glen Spey, N. Y.

Довголітній Ланковий Шахів "Ч. Січі", Дмитро Кулик, (зліва) грає проти Льва Маркова ("Довбуш" Нью Гейвен) в шаховому чемпіонаті УСЦАК 1994 р. на оселі УБСоюзу "Верховина" в Глен Спей, Н. Й.

Former director of the Chess Section of "Ch. Sich", Dmytro Kulyk (left) is playing against Lev Markiw ("Dovbush" New Haven) in the 1994 USCAK chess championship at the "Verkhovyna" estate of the Ukrainian Fraternal Assn. in Glen Spey, N.Y.

індивідуальні осяги: *П. Радомський* — 6.5:2.5 і *О. Попович* — 4.5:3.5.

На турнірі за першість УСЦАК (господарі — “Ч. Січ” на “Верховині”) спільний чемпіонат здобули *П. Радомський* і *С. Стойко*, маючи не тільки однакові висліди 4:1, але й однакові коефіцієнти. Серед поділу 5-9 місць опинилися *д-р О. Попович* і *Д. Кулик* (2.5). 10-11 місце поділив *інж. Леонід Харченко* (1.5).

1992. Чемпіонат УСЦАК (господарі — Клуб ім. С. Попеля в Баффало, Н. Й.) виграв *д-р О. Попович* вислідом 5:0. *О. Попович* виграв 2 турніри “активних шахів” (одногородні партії) в Нью Джерзі, перемагаючи в одному з них гросмайстра Артура Бісгваера, а на турнірі ФІДЕ в Пенсильвенії взяв 2-е місце. *П. Радомський* здобув чемпіонат Клубу Вест Орендж, Н. Дж., і зайняв 2-8 місце у “Національному Відкритому Турнірі” в Ляс Вегас, Невада.

1993. Чемпіонат УСЦАК (господарі — “Тризуб” Філядельфія) виграв *П. Радомський* (5:1). 2. *д-р О. Попович*, 3-4. *С. Стойко*. *П. Радомський* здобув першість Клубу Вестфілд, Нью Джерзі. *О. Попович* змагався у міжнародному турнірі в Нью Йорку і на Відкритому Чемпіонаті Нью Джерзі.

1994. Чемпіонат УСЦАК відбувся на оселі “Верховина” в рамках святкування Ювілею 70-ліття господарів — “Ч. Січі”. 1-2 місце поділили *д-р О. Попович* і *С. Стойко* з однаковими вислідами 5:1, з тим, що титул чемпіона одержав *О. Попович* на підставі кращих коефіцієнтів. *Д. Кулик* осягнув вислід 4.5 точок і поділив 3-4 місце. *П. Радомський* та *інж. Л. Харченко* (3:3) опинилися в групі, що поділила 9-12 місця. У Відкритому Чемпіонаті Нью Джерзі змагалися *О. Попович*, *П. Радомський* і *С. Стойко*. *Попович* і *Стойко* осягнули висліди 4.5:1.5 і поділили 4-е місце серед назвичайно сильної конкуренції, що включала багато професійних шахістів.

1995. На чемпіонаті УСЦАК (господарі — Клуб ім. С. Попеля в Баффало, Н. Й.) *д-р О. Попович*, *П. Радомський* і *С. Стойко* поділили 2-4 місце з вислідами 4.5:0.5. Турнір виграв Б. Бачинський (“Тризуб” Філядельфія), маючи на пів точки більше. *Д. Кулик* здобув 8-е місце (3.5 точки). У Дружиновому Чемпіонаті ЗСА-Схід *О. Попович* виграв першу нагороду за найкращий результат на третій дошці — 6:0.

1996. Ювілейний Чемпіонат УСЦАК, що відзначував 30-ліття цих турнірів виграв *П. Радомський* (4.5:0.5), а *С. Стойко* (3.5) взяв 3-тє місце. Турніром провадив *д-р О. Попович*. Господарі — “Ч. Січ” на “Верховині”. При кінці 1996 р. *д-р О. Попович* видав у Львові книжку п з “Партії та розповіді шахіста з Америки” (видавництво “Академічний Експрес”) Книжка, що містить 130 вибраних партій автора з коментаріями львівського гросмайстра Адріяна Михальчишина, має також розділ, присвячений історії та хроніці українських турнірів Північної Америки до 1995 року.

1997. Чемпіонат УСЦАК (господарі "Черник" Детройт) виграв *д-р Попович* вислідом 4.5:0.5. На Відкритому Чемпіонаті Нью Джерзі змагалися *О. Попович, П. Радомський і С. Стойко*. *Попович* поділив 1-4 місце вислідом 5:1. *О. Попович* взяв участь у міжнародному турнірі в Нью Йорку.

ЛАНКА НАСТІЛЬНОГО ТЕНІСУ

Цю ділянку спорту на терені Т-ва активізовано на початку 1957 р. Першим провідником ланки був Василь Гриб. Перші товариські змагання "Січовики" відбули 16 лютого 1957 р., з тенісистами малої ракетки УСК — у Нью Йорк, які закінчилися ремісовим вислідом — 3:3. В подвійних іграх перемогли гості — 3:1. В складі нашої дружини виступали: В. Гриб, Ю. Олесницький, І. Кігічак, І. Сенюта, Ю. Голюка. Ю. Косоноцький, Т. Турянська і Н. Хома.

5 квітня 1959 р. УСВТ "Ч. Січ" було господарем турніру СУАСТ-Схід у власній залі. В групі сеньйорів В. Гриб вийшов віце-чемпіоном, в групі юньйорів О. Дуткевич здобув звання чемпіона. Віце-чемпіоном в групі чоловіків вийшов Б. Гандзій, бронзову нагороду виборов В. Каздоба. В наступних роках, крім спорадичних змагань у своїй залі, ланка не проявила помітної активності. Щойно в 1966 р., відновлено більшу активність. 19 березня 1966 р. наша ланка була знову господарем першенств СУАСТ-Схід. Керівником цього турніру був З. Шпон, новий провідник нашої ланки. Згідно з вислідами змагань, звання чемпіона в групі чоловіків здобув З. Шпон, в групі сеньйорів Ю. Хранович (теж Ч.Січ). В групі чоловіків, з одною програною, переможцем вийшов В. Маркус (Ч.Січ). Крім згаданих, в ланці були теж активні: О. Чайка, О. Михайлюк, А. Питляр, І. Кульчицький, О. Лісевич, Є. Кушнір, В. Ковблянський, В. Віршук і Л. Луценко.

Крім участі в турнірах СУАСТ-Схід, декілька наших чоловічих змагунів на протязі чергових років виступали в різних американських турнірах на чолі із своїм провідником — Ю. Храновичем. Відбувалися теж менші внутрішні ігри і турніри ланки. На жаль, до 1971 р. завмерли ланки настільного тенісу при наших активних спортових осередках, не було з ким змагатися на терені СУАСТ-Схід.

В 1971 р. УСВТ Ч Січ, витративши в зв'язку з купном нового Дому більшу залю, виарендувало для своєї ланки частину приміщення з кількома столами в Американському Клубі настільного тенісу при вул Койт в Ірвінгтоні. Пробуючи віджити ланки цього спорту в інших наших спортових осередках. Провід ланки влаштував 9 травня чергові першості СУАСТ-Схід. На жаль, велику більшість учасників цього турніру становили "Січовики". В конкуренції чоловіків звання першуна

Дружина настільного тенісу "Ч. Січ" в сезоні 1958-59 рр. Посередині в першому ряді, тодішній голова Т-ва І. Атаманець.

The "Sich" table-tennis team in the 1958-59 season. In the middle of the front row is the Sich president Ivan Atamanec.

Учасники турніру настільного тенісу СУАСТ-Схід в 1972 р., господарем якого було УСВТ "Ч. Січ".

Participants in the 1972 SUAST-East table-tennis championship, hosted by Ch. Sich.

здобув А. Косович (Пласт), в групі сеньйорів переміг Ю. Храчевич. В подвійних змаганнях перемогли: А. Косович (Пласт) і М. Брозина (Ч.Січ), Ю. Храчевич і В. Маркус (обидва Ч.Січ) здобули нагороди віце чемпіонів. Учасниками турніру з нашої ланки були теж Ю. Гординський, Я. Вільчинський, М. Яворський і О. Твардовський. Провідником турніру був Ю. Храчевич.

Другий турнір Провід нашої ланки влаштував на оселі "Верховина" в Глен Спей, Н.Й. в рямцях спортової зустрічі. Змагання пройшли системою подвійної елімінації. Перше місце здобув Ю. Храчевич, дальші місця зайняли: д-р С. Трофименко (Делавар), А. Косович (Пласт), М. Брозина (Ч.Січ). В подвійних змаганнях переможцями вийшли — Ю. Храчевич і д-р С. Трофименко.

Після цього турніру, знову настав застій в цьому спорті. "Січовики" продовжували бути активними у винаймленому клубі, деякі дальше виступали в американських турнірах і здобували провідні місця. В 1976 р., завдяки ініціативі Ю. Храчевича — провідника нашої ланки, в днях 15-16 листопада в залі "Веселки" на Союзівці відбулися першості УСЦАК, які перевів ланковий Централі Б. Миндюк. Згідно з вислідами, звання чемпіона в групі чоловіків здобув С. Вишневецький (Ч.Січ), який у фіналі переміг О. Криха (УСО Тризуб) — 3:0 сетами.

В групі юніорів звання чемпіона здобув Вол. Кравченко (Ч.Січ), Ю. Камінський (Пласт) і С. Сосяк (Ч.Січ) зайняли, відповідно 2 і 3 місця. В жіночій групі 1-2-3 — місця зайняли: Х. Гентиш (Пласт), Н. і Л. Яворів (Н.Й.).

В 1977 р., ланка УСВТ "Ч. Січ" втретє була господарем першенств СУАСТ-Схід, що відбулися в гімнастичній залі школи св. Івана Хрестителя в Ньюарку. Чолові місця в цьому турнірі в групі чоловіків здобули: 1. Віктор Кравченко (Ч.Січ), 2. Степан Сосяк (Ч.Січ), 3. Тарас Сохан (Пласт).

В групі юнаків: 1. Вол. Кравченко (Ч.Січ), 2. О. Крих (УСО Тризуб), 3. Ю. Храчевич (Ч.Січ).

Подвійні ігри: 1. Вік. Кравченко і Ю. Храчевич, 2. Мик. Кравченко і М. Олесницький (усі Ч.Січ). Крім згаданих, з ланки Ч.Січі теж змагалися: М. Петрух, Т. Кігічак О. Данилюк, Ю. Презимірський, Н. Олесницький і Є. Чижович.

В 1979 р. звання чемпіона УСЦАК і УСЦАК-Делегатури-Схід, здобув Ю. Храчевич. Цей же змагун Ч.Січі вийшов чемпоном УСЦАК в 1964 р.

В 1989 р. відбувся турнір настільного тенісу за клубове першенство УСЦАК. В підсумковій таблиці ігор репрезентації поодиноких наших спортових осередків зайняли такі місця:

1. УСВТ Чорноморська Січ	19 точок
2. УАСТ Рочестер	15 ½ точок

3. УСК Нью Йорк
4. УСО Тризуб, Філадельфія

6 точок
3 ½ точок

Після цього турніру настала знову "тиша" на терені УСЦАК в цій ділянці спорту. Частковою причиною можна уважати, відхід у вічність багатократного чемпіона українських і американських турнірів, довголітнього керівника ланки настільного тенісу Ч.Січі і УСЦАК — Юрія Храчевича. Покійний був визначним змагуном в цій ділянці спорту, непересічний активіст і організатор багатьох турнірів Т-ва, СУАСТ-Схід, УСЦАК, і рівночасно виступав в численних американських турнірах. Останній його виступ відбувся на Українській Спортовій Олімпіаді в 1988 р., в турнірі яким він завідував і де ще здобув бронзову медаль.

В останніх роках, коли цей спорт занехали наші спортові осередки пок. Юрій виявив значну активність на американській арені. Завдяки його вкладові в цей спорт, Американська Федерація настільного тенісу іменувала його секретарем заряду мужів довір'я, як теж суддею міжнародної класи та членом ПТТС. В зв'язку з цими обов'язками, Покійний часто подорожував в різні країни світу — Європи, Азії та Південної Америки, до країн, де проходили турніри настільного тенісу. Пам'ять про пок. Юрія залишиться назавжди в історії Ч.Січі, як теж УСЦАК і Американської Федерації настільного тенісу, де Він вложив багато свого життя.

ЛАНКА КОШИКІВКИ

Рік активізації цієї ланки в Т-ві залишився невідомий. Можна припускати, що наші попередники вправляли кошиківку поруч бейсболу, починаючи десь в 1932 році. На жаль, в архівах Т-ва не знаходимо записів про виступи "Січової" дружини. Старожили розповідали про кошиківкові гуртки Ч.Січі, які формували дружини і змагалися із своїми побратимами, як теж з деякими американськими дружинами на протязі 30-х років, з якими неодноразово вигравали.

Щойно в 1959 р., коли була заактивізована "Українська Кошиківкова Ліга", увійшла до неї наша юнацька дружина. До складу цієї Ліги увійшли українські дружини з міст: Джерзі Сіті, Бейону, Пассейку і ще одна з Ньюарку. Свій перший сезон в цій Лізі юні "Січовики" закінчили на передостанньому місці. Провідником дружини був Віктор Романишин, тренером д-р Ю. І. Бемко. В складі дружини виступали: Я. Гандзій, В. Романишин, М. Олесницький, В. Каздоба, Ю. Дуткевич, Б. Воробець, І. Кобільник, А. Хруцький, Ю. Іванків, В. Вільчак, П. Бемко.

Не зважаючи на популярність цього спорту в ЗСА, наша молодь чомусь не виявила більшої зацікавленості до нього, тому і на терені нашого Т-ва зникла кошиківка.

Юнацька кошиків-
кова дружина "Ч.
Січі" в 1940 р. В
першому ряді злі-
ва В. Романишин,
Н. Шесковський, С.
Гарматюк, Е. Ми-
сюк, Й. Плечий. В
другому ряді: М.
Гузар, Д. Чуй, Р.
Юрик, М. Голо-
буський, М. Каб-
рин, К. Фера, М.
Гарматюк. В тре-
тньому ряді зліва: Н.
Шесковський -
провідник, І. Чуй -
заступник, Д-р Ю.
Б. Бемко - тренер.

The Sich junior basketball team in 1940. 1st row, from the left: V. Romanyshyn, N. Scheskowsky, S. Harmatiuk, E. Misiuk, J. Plechy. 2nd row: M. Hussar, D. Chuy, R. Bryk, M. Golombuski, M. Kobryn, K. Fera, M. Harmatiuk. 3rd row: N. Scheskowsky, manager, I. Chuy, assistant manager, Dr. J. B. Bemko, coach.

Кошиківкова дружина "Ч. Січі" в 1960 р., що виступала в "Українській Кошиківковій Лізі Нью Джерсі", в якій в тому році здобула віце-чемпіонат. В першому ряді зліва В. Каздоба, Б. Воробець, П. Бемко, (юнак гист), В. Вльчак і І. Кобільник. В другому ряді зліва В. Романишин провідник, Д. Чернях, В. Романишин мол., М. Олесьницький, М. Воробець, д-р Ю. Б.Бемко - тренер.

Sich Basketball team in 1960, vice-champion of the "Ukrainian Basketball League of New Jersey" 1st row, from the left: V.Kazdoba, B. Worobec, P Bemko, Mascot, V. Wilchak and I Kobilynuk. 2nd row, from the left: V. Romanyshyn, manager; D. Czerniach, V Romanyshyn, Jr M. Olesnycky, M. Worobec, Dr. J. B. Bemko, coach.

В 1973 році зроблено ще одну спробу активізувати цю ділянку на терені Т-ва, на жаль, по одному сезони провідник Борис Мицьо остаточно переконався, що цей спорт між нашою молоддю не має майбутнього.

ЛЕЩЕТАРСЬКА ЛАНКА

Цю ланку зимового спорту зорганізовано на початку 1968 року. Першим провідником був вибраний інж. Ярослав Ткач. Вже в 1969 році лещетарі "Ч. Січі" взяли участь в першостях з'їздових бігів УСЦАК, в яких юнак Андрій Ткач здобув перше місце і золоту медаль. Беручи участь в класифікаційному крутобігу Американської Лещетарської Асоціації в Джейплік, стейт Вермонт, Вірляна і Борис Ткач досягнули визначні успіхи.

На протязі років визначних успіхів добивалися в різних американських змаганнях Ксеня, Юрій, Андрій і Петро Кобзарі.

Найбільшого успіху добилися лещетарі "Ч. Січі" в першостях УСЦАК, що відбулися на лещетарських з'їздах "Снов Ридж" в Турині, Нью Йорк в 1972 році.

Ксеня Кобзар в 5-ій групі у великому крутобігу — 3 місце і бронзову медаль, Зоряна Ткач в 3-ій групі у великому крутобігу 3 місце і бронзову медаль, Брій Кобзар в 4-ій групі в крутобігу — 1-ше місце і золоту медаль, Андрій Кобзар в 6-ій групі у великому крутобігу і альп. комбінації — 3-тє місце і бронзові медалі, Андрій Ткач в 4-ій групі в великому крутобігу і альп. комбінації здобув відповідно: дві бронзові медалі і срібну медаль, Борис Ткач в 4-ій групі в крутобігах вийшов четвертим, в альп. комбінації — третім і здобув бронзову медаль.

Інж. Ярослав Ткач (ланковий "Ч. Січі") в 7-ій групі (сеньйорів) в крутобігу і альп. комбінації здобув перші місця і золоті медалі, у вел. крутобігу — 3 місце і бронзову медаль. Учасниками цих першенств були теж: Орест Лебедь і Петро Мельник.

Кінцевий показник клубів, учасників першенств УСЦАК-у 1972 р.

Назва клубу	точок
1. КЛК Клівленд	71
2. "Чорноморська Січ"	39
3. КЛК Торонто	29
4. КЛК Нью Йорк	27
5. Сохід, Сиракузи	26
6. УССК, Філадельфія	21
7. КЛК, Баффало	13
8. Черник, Детройт	5
9. Монтреаль УСК	0

1973 і 1974

З причини мало-сніжної зими, не змогли вповні проявити свою активність лещетарі "Січі". Провідник ланки інж. Я. Ткач підготував солідну репрезентацію на обидва річні першенства УСЦАК, які були відкриті з причини дуже теплої погоди і цілковитого браку снігу. Таким чином нашим лещетарам довелося чекати до чергових першенств.

1975

Після дворічної вимушеної перерви, через брак снігу, в днях 1-2 березня 1975 р., в Глен Фолс, Н.Й., відбулися чергові лещетарські першенства Української Спортової Централі Америки і Канади, господарем яких був Карпатський Лещетарський Клуб Нью Йорк. В загальному, ці першенства УСЦАК пройшли досить успішно, чудова погода та задовільні траси в найбільшій мірі спричинилися до успішного переведення змагань, які проходили в 3-ох конкуренціях: крутобіг, великий крутобіг та плоский біг. Не вдалося перепроводити з'їздового бігу, з огляду на незадовільний стан з'їздової траси. Першенствами проводила Комісія в складі: Р. Гаврилюк — провідник, З. Маркевич — гол. суддя, В. Гнатківський — голова КЛК (господар змагань), Р. Куціль — голова УСЦАК. В першенствах 1975 року було оголошених 85 лещетарів, із 7 осередків ЗСА і Канади, в цьому числі 17 осіб з УСТ "Чорноморська Січ". Згідно з вислідами змагань, слідує лещетарі "Ч. Січі" здобули такі висліди:

Крутобіг: чоловіки:

Андрій Кобзар — 2 місце.

Великий крутобіг: чоловіки:

Юрій Кобзар — 1 місце

Андрій Ткач — 3 місце.

Сеньйори:

Ярослав Ткач — 1 місце

Юніори:

Петро Кобзар — 1 місце.

Дівчата:

Катруся Курилко — 3 місце.

Альпійська комбінація — чоловіки:

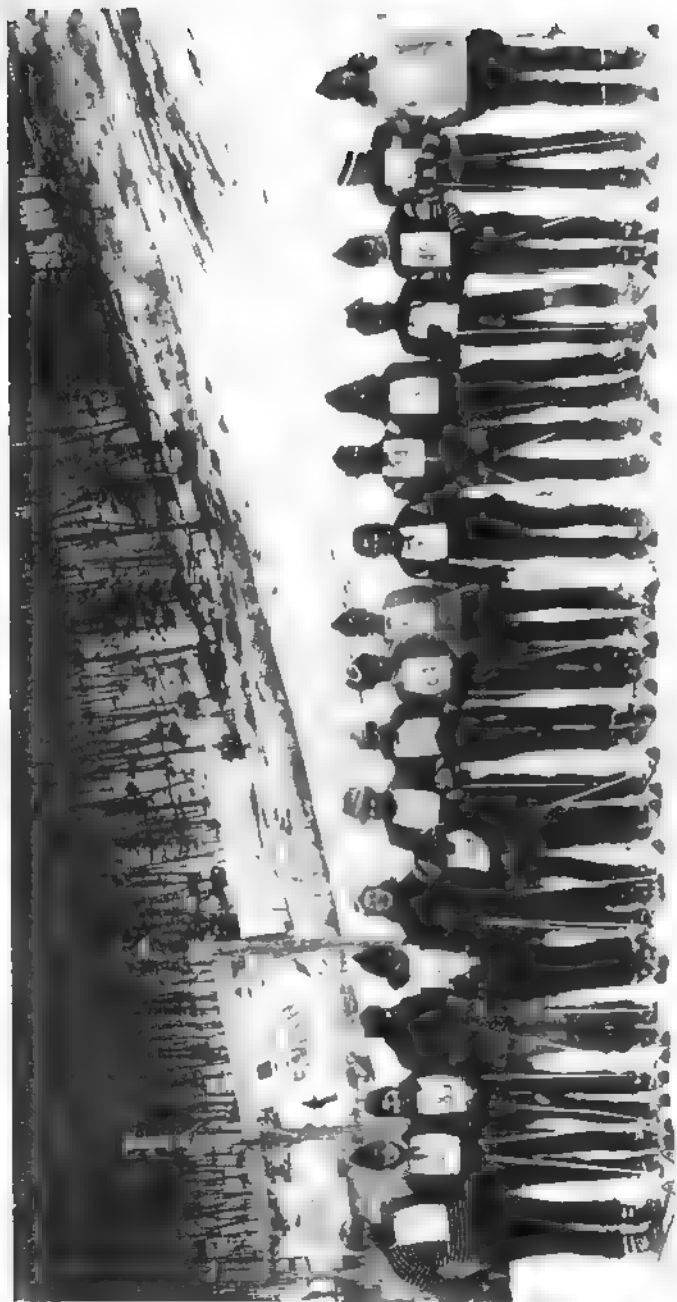
Андрій Ткач — 2 місце.

Борис Ткач — 3 місце.

Сеньйори:

Ярослав Ткач — 3 місце.

Крім цих, точки для УСТ "Ч. Січ" здобули: Н. Курилко, В. Ткач, А. Курилко, Л. Курилко, З. Ткач, А. Ковблянський.

Лещатари УСВТ "Ч Сич" на перигиентвах УСЦАК 1-2 березня 1975 р. на лещатарських теренах в Глен Фолс, Н. Й
 Стоять зліва: Я Ткач - провідник ланки, Н Курилко, К Курилко, Чайківська, О. Демчишин, В. Ткач, А. Курилко, І
 Зелінська, З. Ткач, А. Кобзар, Ю Кобзар, І Кобзар, А. Ткач, А. Ковблянський, Б. Васичко, В. Темницький, Б. Ткач.
 The "Sich" skiers at the USCAK championship on March 1-2, 1975, in Glen Falls, N. Y. Standing from the left: Y. Tkach, director
 of the skiing division, N. Kurylko, K. Kurylko, A. Chaykivsky, Z. Tkach, A. Kobziar, Y. Kobziar, R. Kobziar, A. Tkach, A.
 Kowblansky, B. Waschko, V. Temnysky, B. Tkach.

Чолові лецетарі "Ч. Січі"; Пемро, Юрій і Андрій Кобзарі.
The leading skiers of "Such": Peter, George and Andrew Kobziar.

Офіційна таблиця лещетарських першостей УСЦАК 1975 р.

Клуби	точок
1. КЛК Нью Йорк	79
2. УСТ "Ч. Січ" Ньюарк	71
3. КЛК Торонто	67
4. УСК "Сокіл" Сиракузи	50
5. УЛК Філадельфія	40
6. УАСТ "Леви" Чикаго	32
7. КЛК Клівленд	17

Успішні виступи лещетарів УСТ "Ч. Січ" в міжклубових змаганнях

У неділю, дня 23 лютого 1975 року, частина лещетарського активу УСТ "Ч. Січі" взяла участь в міжклубових змаганнях в місцевості Келембек в горах Поконо, що їх zorganizував Український Лещетарський Клуб Філадельфія. Крім "Ч. Січі" в цих змаганнях брали теж участь: господарі УЛК Філадельфія, КЛК Нью Йорк і "Сокіл" Сиракузи. В групі чоловіків 19-40, Чашу і золоту медалю здобув Юрій Кобзар, в групі юначок 14-18 років, 2-ге місце здобула Зоряна Ткач, срібні медалі здобули теж Борис Ткач і Володимир Темницький.

Успішним провідником лещетарської ланки УСТ "Чорноморська Січ" був інж. Ярослав Ткач.

1976

Провідник — інж. Ярослав Ткач. Активні лещетарі: Ю. Кобзар, А. Кобзар, А. Ткач, Ю. Богацький, Р. Васічко, Л. Курилко, П. Кобзар, О. Хухра, К. Курилко, З. Ткач, А. Курилко, М. Хухра. Як і в попередніх роках лещетарі УСВТ "Ч. Січ" взяли участь в чергових першостях УСЦАК, що цим разом відбулися в днях 28-29 лютого 1976 року на лещетарських з'їздах Вест Мавтин в околиці Глен Фолс, Н.Й. В цих 18-их з черги першостях УСЦАК, взяло участь 83 змагуни, що репрезентували 8 Українських Спортових Осередків ЗСА і Канади. Подаємо висліди змагань в конкуренціях, що в них змагуни "Ч. Січі" здобули точки і нагороди.

Крутобіг (чоловіки)	точок
1. Д. Ропіцький (Сокіл)	43.7
2. Ю. Кобзар (Ч. Січ)	45.8
3. С. Ропіцький (Сокіл)	48.3

Великий крутобіг (чоловіки)	точок
1. Ю. Кобзар (Ч. Січ)	28.8
2. Д. Ропіцький (Сокіл)	28.9
3. О. Цьолко (КЛК Баффало)	31.7
3. А. Ткач (Ч. Січ)	31.7

Сешьйори

1. Я. Ткач (Ч.Січ)	35 0
2. В. Трохименко (УЛК Філя)	35.5
3. Ю. Купчинський (КЛК, Н.Й.)	35.6

Альпійська комбінація

1. Д. Ропіцький (Сокіл)	2.19	
2. Ю. Кобзар (Ч.Січ)		24.85
3. С. Ропіцький (Сокіл)	117.35	

Кінцевий показник лещетарських першостей УСЦАК 1976

1. Сокіл, Сиракюзи		115
2. КЛК, Торонто		79
3. КЛК, Нью Йорк		78.5
4. УЛК, Філадельфія		65
5. Леви, Чикаго	60	
6. УСВТ Ч. Січ	33.5	
7. КЛК, Баффало		15
8. КЛК, Клівленд		10

П. Кобзар здобув чашу "Емпаер стейт"

Петро Кобзар, один з найвизначніших лещетарів УСВТ "Ч. Січ", взяв участь в лещетарських першенствах стейту Нью Йорк, що відбулися дня 21 березня в Лейк Плесід, в яких в конкуренціях сляломі і альпійській комбінації вийшов першуніом і був нагороджений Чашею "Емпаер Стейт".

1977

Лещетарі УСВТ "Ч. Січ" під проводом ланкового інж. Я. Ткача були приготовані взяти участь в тогорічних першенствах УСЦАК, що були заплановані на день 29 січня 1977 р. на лещетарських базах в Грік Пік, Нью Йорк.

Одначе, велика снігова заверюха, що навістила на протязі того тижня Східні Стейти Америки, перешкодила цим річним змаганням і вони відбулися, як звичайні змагання з участю малої кількості учасників, які змогли прибути до Грік Пік.

3 лещетарської ланки "Ч. Січі" прибули і взяли участь в цих змаганнях: Андрій Кобзар і Володимир Темницький.

Андрій Кобзар взяв участь в з'їздах: сляломі й великому сляломі, в яких зайняв відповідно 5 і 3 місце.

Володимир Темницький в з'їзді великого слялому зайняв 5 місце

Дня 6 лютого 1977 року частина лещетарського активу взяла участь в традиційних міжклубових змаганнях, що їх організував УЛК Філадельфія на лещетарських базах в горах Поконос.

В групі сеньйорів, ланковий УСВТ “Ч. Січ” інж. Ярослав Ткач здобув 3 місце. В групі жінок, Зірка Ткач вийшла третьою, після Мартинович і Гнатківської. В групі юнаків, Федун здобув 2 місце.

ГОКЕЙНА ЛАНКА

Після кількарічної спроби пароха місцевої Української Католицької Церкви о. Ярослава Дибки, створити гокейну дружину під церкві, що остаточно не вдалося, в 1971 році цю ідею зреалізувало УСВТ “Ч. Січ”. Тодішня Управа Т-ва взяла під увагу популярність цього спорту в цій частині ЗСА, включно серед української молоді й взагалі наших любителів спорту. Відомо, що в цьому часі гокей був популярним спортом теж в Україні, де існували дружини в Києві, Харкові, Дніпропетровську, Львові й інших містах, але ці українські клуби в основному були звичайною фармою московських клубів, які щедро забирали кращі таланти з України, посилюючи ними свої склади і склади збірних імперії. На Північно-Американському Континенті в найсильніших гокейних клубах рясно вибивалися змагуни українського походження. На протязі років в найсильніших клубах Національної Гокейової Ліги, що являються найсильнішими в світі, проявилися між найкращими — сотні талантів українського походження. Між ними були в цьому часі такі відомі, як Віктор Стасюк, Іван Буцик, Володимир Ткачук, Ерик Нестеренко, Давид Бальон, Василь Мусієнко, Терентій Савчук (славний воротар), Василь Лесюк, Василь Войтович, Гарбарук і цілий ряд інших. Між іншими, Мусієнка і Савчука вписали на листу слави “Гол оф фейм”, що вважається великим осягом.

Були навіть докори до українців в Канаді, чому вони у відповідному часі не організували української гокейної дружини, яка могла б прославляти українське ім'я на найвищому рівні цього популярного спорту в Канаді й пізніше в ЗСА. Згадані вище факти і ново-набутий досвід творенням і веденням футбольних українських дружин в ЗСА і Канаді, були основним стимулом організувати в УСВТ “Ч. Січ” гокейну дружину. Це не була собі така легка справа, треба було набути коштовні однострої, гокейний виряд, знайти під аренду льодову арену для тренінгів і змагань, провідника і тренера дружини. Коли вже було подолано ці потреби, виникло питання впису до гаківкової ліги, якою в цьому часі була єдина аматорська “Велі Скейтерс”. І тут на початку були певні труднощі — провід цієї гаківкової ліги не дуже радо прийняв нашу дружину, що мала етнічну назву “Юкрейнян Січ”. Були спроби тиску змінити цю назву, але провід ланки рішучо відкинув цю пропозицію і наша дружина була остаточно прийнята до цієї ліги. В першому складі нашої дружини започаткували виступати слідуючі гаківкари І Барбадин

Головна дружина "Ч. Сич" в сезоні 1973-74 рр. Перший в другому ряді зліва – провідник дружини Петро Семенюк
 The "Sich" hockey team in the 1973/74 season. First on the left in row 2 is the team manager, Petro Semeniuk

Гікейна дружина "Ч. Січі" в сезоні 1971-72 рр. В першому ряді зліва: Б. Дзіман, Т. Фер, М. Будний, І. Барбадин, С. Нагорняк, М. Квін, Д. Сурович. В другому від ліва: В. Юркевич, В. Данилюк – тренер, В. Олійник, О. Пастушенко, О. Кузів, П. Лазар, П. Мельник, О. Лебедь, Р. Семенюк, Г. Буняк, В. Заліско, д-р. І. Ярош, П. Семенюк – провідник.

The "Such" hockey team in the 1971/72 season. 1st row, from the left: B. Dziman, T. Fer, M. Budny, I. Barbadyn, S. Nahornak, M. Queen, D. Surowych. 2nd row, from the left: V. Yurkevych, V. Danyluk, coach, V. Olhynyk, O. Pastushenko, O. Kuziw, P. Lazar, P. Melnyk, O. Lebed, R. Semeniuk, H. Buniak, V. Zulisko, Dr. I. Yarosh, P. Semeniuk – manager.

Гікейна дружина "Ч. Січі" перед товариськими змаганнями з дружиною "Козаки" з Вінніпегу на арені Бранч Брук в Ньюарку, 14 лютого 1976 р.

The "Such" hockey team before the friendly match against the Winnipeg "Kozaky" team at the Brunch Brook arena in Newark, N. J. on February 14, 1976.

Перед товарицькими хокейними змаганнями, капітан "Ч. Січі" – В. Олійник вручає прапорець Т-ва капітанові дружини "Козаки" з Вінніпегу, Канада. Поруч радний м. Ньюарку, М. Ботоне і президент "Юнйон Каунті Гакі Ліг", Дж. Мелло.

Prior to a friendly hockey match, the "Such" captain V. Oliynyk is presenting the club pennant to the captain of the "Kozaky" team from Winnipeg, Canada. Beside them are Newark councilman M. Bottone and the president of the "Union County Hockey League", J. Mallo.

74

Хокейна дружина "Ч. Січі" в сезоні 1976-77 рр., на льодовій арені Ворінанко в Елізабеті. В другому ряду зліва: В. Олійник – член провладу дружини, А. Попович – провідник і тренер.

The "Such" hockey team in the 1976/77 season at the Warinanco ice rink in Elizabeth, N J. 2nd row, from the left: V. Oliynyk, a member of the coaching staff, A. Popovych, manager coach.

(воротар), В. Васічко, Б. Дзіман, Т. Феєр, Г. Буняк, В. Олійник, Д. Кох, М. Квін, О. Кузів, О. Лебедь, П. Процюк. Провідництво дружини перейняв Петро Семенюк, обов'язки тренера виконував В. Данилюк. Перший сезон не був легким для новика ліги, але завдяки великій жертвенності і ентузіазмові змагунів і проводу ланки, "Ч. Січ" на протязі сезону, кількакратно наближалася до першої трійки в показнику таблиці ігор, але здобувши 21 точку із 48 можливих, зайняла 5-е місце. Однак, заакліматизувавшись в лізі в першеських іграх, наприкінці сезону "Січовики" відіграли першорядну роль в іграх за Чашу "Велі Скейтерс", яку остаточно й здобули. Саме цей успіх заохотив наших змагунів в перерві по сезони відбутти гаківкову школу в Монтреалі, Канада, в якій взяло участь 9 наших гаківкарів.

Сезон — 1972-73

У своєму другому сезоні, завдяки успішним виступам в попередньому, нашу дружину вже запросили до сильнішої "Юніон Кавнті Гокей Ліг". Завдяки припливові нових, більш заавансованих змагунів, провід ланки сформував два комбіновані склади, які досить успішно змагалися в обидвох лігах. Остаточнo дружина "Ч. Січ" здобула звання чемпіона і Чашу "Плей оф" у "Велі Скейтерс", а комбінований склад осягнув титул віце-чемпіона та здобув Чашу "Плей оф" в сильнішій "Юніон Кавнті Гокей Ліг". В обидвох складах виступали слідуючі змагуни: І. Барбадин, В. Олійник, Т. Феєр, Д. Квін, М. Будний, Д. Сурович, П. Мельник, П. Меле, Є. Семенюк, М. Соловей, Д. Кох, М. Квін, Г. Буняк, А. Кузів, З. Семанишин, В. Заліско, Б. Дзіман, Р. Семенюк, О. Лебедь. Провідник — П. Семенюк, тренером був Д. Квін.

Сезон — 1973-74

Черговий сезон наша дружина виступала вже в одній, сильнішій "Юніон Кавнті Гокей Ліг". Друга половина сезону зачепила Ювілейний рік Т-ва — 1974, в якому проходили святкування 50-річчя. Приємно було, що наша дружина гідно відзначила цей Ювілей, здобувши звання чемпіона і вдруге за порядком Чашу "Плей оф". В складі дружини не зайшли більші зміни. Відійшли: О. Лебедь і брати Соловей, на їх місця прийшли ново-прибулий зі Словаччини, заавансований змагун — Й. Гудак, досвідчені гокеїсти Т. Мушато, А. Балицький і Б. Смоковський. Провідниками були П. Семенюк і М. Гудзій, тренер Д. Сурович.

Сезон — 1974-75

У цьому гокейному сезоні дружина "Ч. Січ", відіграла у вищій класі гокейної ліги "Юніон Кавнті", замітну роль. Не зважаючи на значне підвищення класу майже усіх дружин ліги, "Січовики" дотримували кроку своїм суперникам і остаточно, вдруге в своїй історії, здобули звання і Трофей віце-чемпіонів ліги. Крім цього наша дружина взяла участь в турнірі "Айронбавнд Інвітейшонал", в якому вийшла

переможцем і була нагороджена Трофеем першуня. Сенсаційно "Січовики" перемогли в цих іграх, в півфіналі "Юніон Іглс", вислідом — 8:0 і у фіналі чемпіона ліги "Айронбавнд" ГК Ньюарк — 4:1. Рівночасно в цьому сезоні назріли нові зміни в складі дружини, відійшли деякі змагуни "ветерани", а на їх місця прибули нові молодші таланти. На протязі сезону виступали: І. Барбадин, П. Мельник, Т. Мушато, С. Масі, Є. Семенюк, О. Кузів, Й. Бронкат, З. Семанишин, Й. Гудак, М. Будний, М. Квін, І. Сурович, Д. Кулик, Голюка, В. Кравченко, Я. Куровицький, Й. Смоковський, Т. Сохан. Провідником даліше був П. Семенюк, тренером — Д. Сурович.

Сезон — 1975-76

На жаль, цей хокейний сезон нашої дружини виявився для неї останнім. Нові обмеження, що їх застосував заряд льодової арени Ворінанко, щодо вживання її клюбами ліги "Юніон Кавіті" дошкульно відбилися на її членах, в цьому числі й на хокейній ланці "Ч. Січі". Крім ще діючої арени "Айронбавнд" в Ньюарку, що її вже зайняли професійні клюби, інших доступних для нашої дружини не було і це заважило на дальшій активності нашої дружини. Ще цього сезону УСВТ "Ч. Січ" зреалізувала історичні товариські змагання із українським студентським хокейним клубом "Козаки" з Вінніпегу, Канада, що відбулися на льодовій арені Бренч Брук в Ньюарку в днях 14 і 15 лютого 1976 року.

В обидвох змаганнях переможцями вийшли більш досвідчені й заавансовані "Козаки". Цим історичним змаганням приглядалося понад 2000 глядачів і між ними ряд урядовців міста Ньюарку на чолі з радником Майклом Ботоне.

Остаточню нашу дружина закінчила значну частину лігових змагань в доступних на арену вечорах, решту, як і іншим клубам, були зараховані програми воковером. У висліді цього наша дружина опинилася на передостанньому місці показника таблиці ігор. В цьому заключному сезоні в складі дружини виступали: В. Глошинський, Т. Сохан, С. Нечай, Я. Куровицький, Е. Голюка, О. Нагірний, В. Миськів, Г. Лавук, П. Нордоне, М. Яворський, Б. Турянський, С. Іванечко, С. Набережний, Е. Конопасевич, М. Криштальський, К. Вовк, А. Кравченко, М. Шіф, Г. Гюз, тренером був А. Попович

Підсумовуючи активність хокейної ланки ясно бачимо, що рішення Управи активізувати цю ланку було вповні правильне. На протязі згаданих років українське юнацтво виправдало надії і зусилля хокейних активістів та доказало на змагальних аренах, що українські хокейні таланти не випадково заповнюють склади найкращих професійних клубів в ЗСА і Канаді, як теж в Росії та ряді інших Європейських країн.

В нашому випадку, це не вина нашого хокейного активу, ані Т-ва, що з причини браку доступної льодової арени треба було припинити

активність цієї популярної ланки.

**Кінцевий показник таблиці ігор Гаківкової Ліги Велі Скейтерс
Сезон 1971-72**

	гор	точок	воріт
1. Флаєрс Г. К. Лінкольн	25	43:7	144:73
2. Бруєнс Г. К. Вейн	24	32:16	115:75
3. Елкс. Вейн	24	28:20	99:77
4. Кенедієнс Г. К.	25	23:27	68:68
5. "Чорноморська Січ"	24	21:27	79:96
6. Ренджерс. Пассейк	25	3:47	44:141

**Кінцевий показник таблиці 72-73
"Велі Скейтерс Гокей Ліг"**

1. "Чорноморська Січ"	21	38:4	128:37
2. Вейн Сінерс Г. К.	21	37:5	112:76
3. Лінкольн Парк Г. К.	21	28:14	76:52
4. Маунтайн Лейк Г. К.	21	24:18	53:42
5. Кіннелъон Г. К.	21	17:25	17:93
6. Пассейк Велі Г. К.	21	8:34	15:102

**Кінцевий показник таблиці 1972-73
"Юніон Кавіті Гокей Ліг"**

	гор	точок	воріт
1. Плейнфілд Г. К.	15	26:4	69:36
2. "Чорноморська Січ"	15	25:5	59:21
3. Юніон "Ігелс"	15	13:17	42:68
4. Вестфілд Г. К.	15	13:17	34:73
5. Ньюарк-Айронбавнд	15	12:18	32:92
6. Вудбрідж Г. К.	15	1:29	11:103

**Кінцевий показник таблиці ігор "Юніон Кавіті Гокей Ліг",
сезон 1973-74**

	точки	ворота
1. "Чорноморська Січ"	27:1	66:17
2. Айронбавнд Г. К.	24:4	64:21
3. Ігелс, Юніон	16:12	51:38
4. Розел Кетолік Г. К.	14:14	45:55
5. Нордікс, Вестфілд Г. К.	13:15	72:49

6 Нью Провіденс Н. С.	8:20	34:60
7 Крусейдорс, Вудбридж	6:22	35:86
8 Сілвер Блейдс Пл. Г. К.	4:24	27:68

**Кінцевий показник таблиці гор Гаківкової Ліги "Юніон Кавяті Гокей Ліг",
сезон 1973-74**

	точок	воріт
1. Айронбавид ГК Ньюарк	35:3	122:44
2. УСТ "Ч. Січ" Ньюарк	24:12	74:54
3. Ігелс, Юнон	22:16	74:53
4. Нью Провіденс	21:17	81:92
5. Розел Кетолік ГК	21:17	76:56
6. Лайонс ГК Вестфилд	10:28	50:110
7. Сомерсет ГК	5:31	36:105

ГОЛЬФОВА ЛАНКА

Гольфова ланка Т-ва проявила свою активність на протязі років 1980 до 1988. Засновником ланки і пізніше її керівником на протязі кількох років був ентузіаст цього спорту Юрій Тарасюк. Завдяки його ініціативі і тісній співпраці керівника спортової діяльності Т-ва в 1980 році, гольфова ланка "Ч. Січ" вже 27 вересня 1980 р., влаштувала перший турнір на гольфових теренах в м. Кларк, в якому взяли участь 47 українських гольфістів з різних східних стейтів Америки. Перші три місця турніру здобули: 1. Б. Аннюк (Філядельфія), 2. д-р С. Боднар ("Ч. Січ"), 3. Ф. Патрик (Філядельфія).

В 1981 р. "Січовий" турнір гольфу відбувся 3 жовтня, знову на гольфових теренах м. Кларк. На змагання приїхало 37 гольфістів з кількох стейтів. Перші три місця в турнірі зайняли: 1. Ф. Патрик (Філядельфія), 2. І. Чижович (УСО "Тризуб"), 3. І. Бір.

В 3-му "Січовому" гольфовому турнірі, що пройшов 18 вересня 1982 р., взяли участь знову 37 гольфістів. Перші три нагороди здобули: 1. О. Поспосня, 2. Є. Ярусевиц, 3. І. Чижович.

Четвертий "Січовий" гольфовий турнір, влаштований 17 вересня 1983 р., стягнув на гольфові терени в м. Піскатавей, Н.Дж. 43 змагунів. Цим разом перші три нагороди здобули: 1. Ю. Бір, 2. Ф. Патрик, 3. Б. Аннюк (УСО "Тризуб").

В п'ятому "Січовому" турнірі, 29 вересня 1984 р., змагалось 35 гольфістів між якими вже традиційно кращі три місця зайняли 1. Ф.

Патрик, 2. Д. Поспосил, 3. Р. Лужняк. Відповідні нагороди теж здобули Н. Олесницький і Ю. Тарасюк — співпровідники ланки "Ч. Січі".

Шостий з черги річний турнір гольфової ланки Т-ва на гольфових теренах Фармстед притягнув на змагання 48 українських голфістів з різних стейтів, навіть з таких далеких, як Савт Каролайна, Делавер, Коннектикат і очевидно з Нью Джерзі і Нью Йорку. Цим разом перші три нагороди здобули: Ю. Тарасюк ("Ч. Січ"), Б. Аннюк ("Тризуб"), Р. Лужняк ("Ч. Січ").

13 вересня 1986 р. провід ланки влаштував 7-ий з черги річний турнір, знову на гольфових теренах Фармстед в Андовер. Цим разом 51 учасників поділено на дві групи з наміром, щоб дати можливість більшій кількості змагунів здобути нагороди. Згідно з вислідами в першій групі, три верхні місця здобули: 1. Ф. Патрик, 2. М. Джаскин, 3. Д. Гріндей. В другій групі: 1. М. Шегда, Гартфорд, 2. М. Шульга ("Ч. Січ"), 3. А. Дзєрович ("Ч. Січ").

Переможцями 8-го "Січового" турніру, що пройшов в Норд Бренч, Н.Дж. стали: 1. Ф. Патрик, 2. Д. Поспосил, 3. Ю. Бір.

24 вересня 1988 р. провід гольфової ланки "Ч. Січі" влаштував найбільш успішний турнір в своїй історії, на який приїхало рекордне число українських голфістів — 65 змагунів. Як і в попередньому році змагання пройшли в двох групах, в яких верхні три місця здобули: 1. Б. Аннюк ("Тризуб"), 2. В. Винарчук ("Ч. Січ"), 3. Н. Олесницький ("Ч. Січ"). В другій грі: 1. Л. Бонакорса, 2. В. Раро, 3. В. Менцінський ("Ч. Січ"). На жаль, був це теж останній турнір гольфової ланки Т-ва. Мабуть через виїзд до Філядельфії гольфового ентузіаста, співланкового Юрія Тарасюка, ця ділянка спорту в Т-ві, припинила свою діяльність, хоч мала добрі можливості існування. На протязі 75-річної історії були подібні випадки коли з виходом даного ентузіаста зникали на терені Т-ва відповідні ділянки спорту (бейсболу, кошиківки, настільного тенісу, бриджа). Це — неначе закон аматорського спорту. Щасливими залишаються ті українські спортові осередки в ЗСА і Канаді, які мають в своїх рядах ідеалістів, що жертвенно в них працюють на громадських засадах, тобто без жодної винагороди. Без таких ідеалістів не може існувати український спорт на чужині.

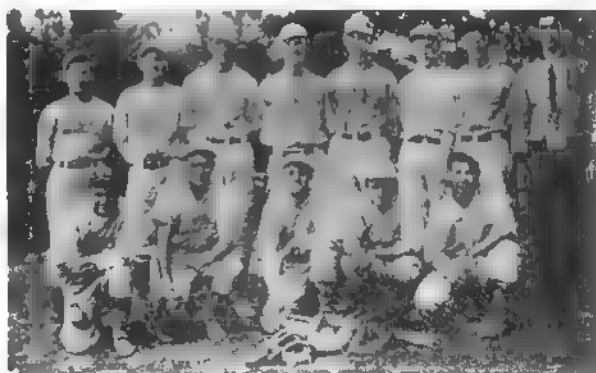
БЕЙСБОЛОВА ЛАНКА

Активність бейсболового спорту на терені Т-ва в основному проявилася в 1930-36 рр. На жаль, наші попередники не залишили нам документальних даних про значні осяги бейсболових дружин, що виступали в пів-професійній бейсболовій лізі в Нью Джерзі на протязі поданих вище років. З тих окрушинок тодішньої історії Т-ва, що нам

Бейсбольна дружина "Ч. Січі" в сезоні 1931 року. В першому ряді зліва: Б. Яцик, Й. Пирижик, В. Воробець, І. Макар, І. Лавук, Ф. Дрей. В другому ряді: Е. Польо, Й. Плечій, М. Ткач, І. Баук, М. Ратушний. В 3-му ряді: Т. Баук, С. Жартин, М. Черняк – голова Т-ва, Й. Серветник, Н. Плечій. На окремі ігри нашої дружини приходило понад 7 тисяч глядачів. Значну фінансову піддержку цій дружині уділяли такі українські підприємці, як: С. Зелінський, А. Іванський і П. Сінгалевич.

The Sich baseball team in the 1931 season. 1st row, seated left to right: Ben Yacik, Joe Porozyk, Walter Worobetz, John Makar, John Lavook, Frank Dray. 2nd row: Ed Polo, Joe "Gigolo" Plechy, Murray Tkacz, John Bauk, Mike Ratushny. 3rd row: Teddy Bauk, Steve "Red" Zartin, the "Sich" commandant Dmytro Chorniuk, Joe Servetnyk, N. Plechy. The team played in the New Jersey semi-pro League, with Nick Plechy serving as captain and manager. The games were played locally at the Springfield Avenue Park and the Vailsburg Park, attracting up to 7,000 fans. The financial benefactors of the baseball team were Messrs. Stephen Zelinsky, A. Iwansky, and P. Singalevych.

Бейсбольна дружина "Ч. Січі" в 1936 р.

The Ch. Sich baseball team in 1936

залишилися, можна тільки частково ствердити, що "Січові" бейсболові дружини гідно репрезентували українське ім'я на бейсболових аренах Нью Джерзі, здобуваючи кожнорічно, звання чемпіонів, або срібні чи бронзові нагороди. Виступи бейсболової дружини "Ч. Січі" притягали в цих часах 7 і більше тисяч глядачів, переважно українців, що з великим ентузіазмом піддержували "Січовиків" в їх змаганнях з сильними американськими бейсболовими клубами.

Поза своїми виступами на американській бейсболовій арені, дружина "Ч. Січі" теж змагалася в різних українських турнірах з нагоди фестивалів, або "Січових" річниць. Крім нашої бейсболової дружини, тоді існували дружини "Київ", "Січ" Картерет, "Січ" Джерзі Ситі і ряд інших в містах Нью Джерзі. З найбільш відомих американських суперників були клуби: Сант Бенедикт, Ньюарк Б. К., Мерсер Бад, Могок Б.К. та інші.

На протязі тодішніх років в складах нашої дружини виступали: Й. Плечий, І. Плечий, І. Серветник, Б. Ящик, М. Ратушний, І. Макар, І. Чуй, Л. Куропатник, В. Варола, М. Ткач, І. Лаврук, І. Баук, Ф. Дрей, Й. Польо, С. Жартин, В. Воробець, Т. Баук, Й. Пирожик.

Пізніше в 1935 році провідник дружини В. Зелінський змонтував сильну дружину, що здобула звання чемпіона ліги в такому складі: Дернога, Любин, Ковтко, Шагула, Олєярник, Мазур, Чуй, Бендуха, Г. Мазур, Кашмар, Рекно (на жаль імен нам не вдалося встановити).

В 1936 році на місця кількох вибулих бейсболістів прийшли: Таковський, Горват, Паніський, Скіб'як, Наполеський, Моревський, Мирей.

З приходом Другої світової війни і відходом "Січовиків" до військової служби, припинилася активність бейсболової дружини. Були спроби відновити активність бейсболової ланки після закінчення війни, але вони закінчилися невдачами. Щойно в 1975 році, завдяки В. Маркусєві і мгр. І. Хамулякові було активізовано юнацьку дружину, яка виступала в "Інтермідієт Бейсбол Ліг" в Ірвінгтоні. В складі дружини виступали: Б. Чех, П. Аде, Г. Кольман, Р. Домбровський, Д. Деторе, М. Хамуляк, І. Кікта, М. Петрух, Ю. Презимірський, Т. Стефуришин, П. Сернівка. Тренером дружини був Г. Грама, співпровідником — Я. Петрух.

Згідно з вислідами юні "Січовики" закінчили сезон на третьому місці, між десяти американськими клубами, тобто в такому порядку: Роялс, Енджелес, "Ч. Січ", Атлетікс, Тайгерс, Пайретс, Астрос, Редс, Падрес, Метс.

На цьому і закінчилася активність бейсболової ланки на терені Т-ва. Брак дальшого зацікавлення цим спортом нашої молоді був основною причиною цього.

БРИДЖОВА ЛАНКА

Діяльність бриджової ланки, що її організував інж. М. Яворський, почалася в 1967 році. Змагання проходили в Домі Т ва на протязі зимових місяців, як теж ранньою весною. В 1968 році активність ланки припинилася, але вже у 1969 році її відновлено. В цьому році в ланці були активні такі бриджисти: інж. М. Яворський — провідник, С. Хромовський, А. Лапичак, Л. Лапичак, Л. Рудзінський, проф. Є. Федоренко, І Хома, М. Дзядів, В. Шерей, В. Гентиш, проф. О. Андрушків, Д. Демидюк, В. Юркевич, М. Венгринович, В. Рудакевич, М. Чайковський, проф. Р. Левицький, В. Цетенко, д-р Я. Ляшкевич, д-р Р. Кісь, І. Пеленський, І Івашко, А. Лісевич.

В 1970 р. бриджовий сезон проходив від листопада 1969 р. до місяця червня 1970 р. 35 бриджистів змагалися за першість вечора і чемпіонат сезону "Ч. Січі". Всі обрахунки, кваліфікаційність до чемпіонату та встановлення першенства проводилися за правилами ACBL (Американ Контракт Брідж Ліг). За тими правилами допускалося, що партнери могли мати одного заступника і, що один і той сам змагун може бути дійсним партнером в одній сесії, а заступником в іншій парі (але тільки в одній) в іншій сесії (вечір). Під час 25 вечорів розіграно 641 партій, ще приблизно 25 на одну сесію.

Табеля чемпіонату "Ч. Січі" пар

1. Инж. А. Лапичак — проф. Є. Федоренко	466—57.91	(371.19)
2. Д-р Стахів — інж. Б. Жук	250—57.85	(370.82)
3. Є. і Х. Стахові	323—52.79	(338.38)
4. В. Гентиш — Б. Гайдучок (заст. інж. З. Гловяк)	421—51.63	(331.03)
5. Проф. О. Андрушків — Л. Рудзінський (Хома)	480—50.70	(325.01)
6. Инж. В. Шерей — Ю. Полянський (А. Лісевич)	292—48.86	(313.18)
7. І. Пеленський — Б. Полянський (М. Яворський)	254—48.78	(312.66)
8. В. Юркевич — С. Хромовський	416—47.50	(304.50)
9. Б. Сигалів — О. Лісевич (Ю. Полянський)	243—46.45	(297.75)
10. Люба Лапичак — О. Гентиш (д-р Ляшевич)	389—43.91	(281.24)

Подаємо ще декілька табель бриджових чемпіонатів "Ч. Січі" у відповідних роках, як теж табелю чемпіонату українських бриджистів Америки і Канади.

1971-1972

Табеля індивідуального чемпіонату "Ч. Січі"

1. Инж. А. Лапичак	743—405.7	54.604
2. Проф. Є. Федоренко	516—270.5	52.446
Инж. Б. Жук	238—124.6	52.363
3. І. Ільницька	490—254.0	51.828
4. Инж. М. Чайківський	365—188.2	51.552
5. Инж. С. Ільницький	567—290.4	51.212

6. Инж. М. Яворський	673—344.0	51.108
7. І. Пеленський	771—392.8	50.951
О. Лісевич	233—117.7	50.501
8. Проф. О. Андрушків	514—259.3	50.454
9. Х. Мисько	433—218.0	50.349
10. О. Охримович	440—221.5	50.341
11. Инж. Ю. Охримович	490—245.8	50.162
Т. Жук	161—80.7	50.104
12. Инж. Б. Федасюк	522—261.0	49.992
13. В. Юркевич	537—265.6	49.457
14. Б. Мисько	378—186.6	49.361
Я. Олесницька	177—76.9	48.965
15. Л. Рудзінський	774—376.6	48.654
Р. Федасюк	239—115.9	48.483
Л. Лапичак	209—100.9	48.266
Инж. Д. Демидюк	203—95.6	47.085
16. С. Хромовський	311—145.25	46.704
17. В. Данилюк	385—175.6	45.598
Мгр. О. Федаш	76—41.1	54.057

(із 3-ох сесій)

Табеля чемпіонату пар "Ч. Січі"

1. А. Лапичак — Є. Федоренко	384—204.3	53.201
2. Инж. С. і І. Ільницькі	490—254.0	51.828
3. О. Лісевич — М. Чайківський	155—79.7	51.398
4. Инж. Ю. і О. Охримовичі	361—183.6	50.866
5. І. Пеленський — М. Яворський	491—247.1	50.322
6. Инж. Б. і Т. Жуки	161—80.7	50.104
7. О. Андрушків — Л. Рудзінський	432—215.2	49.817
8. Б. і Х. Мисько	350—174.25	49.786
9. Инж. Богдан і Рома Федасюки	182—91.9	49.131
10. Л. Лапичак — Я. Олесницька	157—76.9	48.965
11. В. Юркевич — С. Хромовський	262—125.5	47.901

1973-1974

Показник чемпіонату партнерів

	ТОЧОК
1. Инж. А. Лапичак	348.80
2. В. Гентиш	336.60
3. Проф. Є. Федоренко	332.12
4. Инж. Б. Федасюк	318.05
5. І. Пеленський	314.82

6. Орест Федаш	311.08
7 Інж В Цетенко	310.74
8 Л Рудзінський	309.35
9 Проф О. Андрушків	308.35
10 Інж С. Ільницький	307.47
11 І Ільницька	302.91
12. Х Мисько	297.50
13 М Яворський	294.12
14 В Васічко	283.10
15. В. Юркевич	265.34
16. О. Охримович	155.07
17. Інж. Ю. Охримович	152.53
18. Б. Мисько	141.45
19. Люба Лапичак	134.31
20. В. Данилюк	134.27
21. Інж. Б. Жук	83.08
22. Рома Федасюк	76.65
23. О. Лісевич	72.32

Показник чемпіонату партнерів

	точок
1. В. Гентиш — В. Цетенко	227.9
2. А. Лапичак — І. Пеленський	214.4
3. С. і І. Ільницькі	211.4
4. О. Андрушків — Л. Рудзінський	206.4
5. Є. Федоренко — А. Лапичак	109.7
6. Б. Жук — Б. Федасюк	106.0
7. О. Охримович — Б. Федасюк	102.9
8. І. Пеленський — М. Яворський	100.7
9. Х. і Б. Мисько	91.8
10. О. Федаш — В. Васічко	53.3
11. Р. Федасюк — Ю. Охримович	52.9
12. А. Лапичак — О. Федаш	52.7
13. О. і Ю. Охримович	51.1
14. М. Яворський — В. Данилюк	50.1
15. Л. Лапичак — Я. Олесницька	46.6
16. Б. Сигалів — Ю. Полянський	45.6
17. О. Гентиш — Л. Лапичак	44.5
18. О. Лісевич — О. Федаш	44.5
19. В. Юркевич — В. Васічко	43.5

Табелі ланкового інж. М. Яворського

*Бриджисти УСВТ "Ч. Січ" в 1972 р.
The "Sitch" bridge players in 1972.*

*Бриджисти УСВТ "Ч. Січ" в 1973 р. Першину сезону з нагородами Т-ва
The "Sitch" bridge players in 1973.*

Бриджова ланка УСВТ "Ч. Січ", перший раз в історії цього спорту влаштувала турнір за індивідуальний чемпіонат і мистецтво пар Америки і Канади. Цей турнір відбувся в днях 7-8 грудня 1974 року на оселі УНС "Союзівка". Понад 20 бриджистів, змагунів у "дуплікейт" бриджі, прибули з таких віддалених міст, як: Бостон, Нью-Гейвен, Мавнт Вернон, Н.Й., Гантер, Н.Й., м. Нью-Йорк, Кемден, Н.Дж., з Бразилі Христина і Богдан Миськові. Всі інші — з УСВТ "Ч. Січ".

Першого дня відбулися змагання пар у двох сесіях, в яких було учасниками 20 змагунів. В кожній сесії розіграно 27 партій при 5-ох столиках за системою Говела. В першій пополудневій сесії перше місце здобули: Р. Гентиш і Р. Домарацький із 60% точками (це є 56.02%, або 15.1 матчових точок). Дальші місця зайняли І. Родик і мгр. О. Федаш 56 т. (51.85% — 14.0 м.т.), А. Лапичак і Л. Рудзінський 55½ т. (51.39% — 13.88 т.т., д-р І. Коропецький, Є. Стахів 55 т. (50.0% — 13.5 м.т.) і т. д. Вислід останніх партнерів є середнім вислідом кожної сесії. В другій вечірній сесії перших 5 місць зайняли слідуєчі партнери: інж. Ільницький — інж. Берегулька 56 т. (60.18% — 16.25 м.т.), д-р Коропецький — Є. Стахів 64 т. (59.26% — 16.0 м.т.), інж. А. Лапичак — Л. Рудзінський 63½ т. (58.80% — 15.88 м.т.), дальші місця зайняли: В. Гентиш — В. Сворах, д-р М. Снігурович — В. Козачинський. Найбільшу кількість точок (2.75 із можливих 3.0 м.т.) одної рунди (9 рунд на сесію) здобули п-ні Л. Лапичак і Я. Олесницька, розіграючи партії з А. Лапичаком — Л. Рудзінським по противній стороні. На підставі вислідів обох сесій партнери 3-х пар здобули мистецтво Америки-Канади, досягнувши однакової скількості точок 119 (або 29.75 м.т.), а саме інж. С. Берегулька — інж. С. Ільницький, д-р І. Коропецький — Є. Стахів та інж. А. Лапичак — Л. Рудзінський.

Другого дня, в неділю, відбулася одна сесія за індивідуальний чемпіонат. Із зголошених 16 змагунів тільки 13 розіграли турнір у 26 партіях. Кожний змагун розіграв 12 рунд (в кожній рунді інший партнер) по дві партії на рунду. Українським чемпіоном турніру вийшла Ярослава Олесницька ("Ч. Січ"), яка здобула 32 точок 62.5% 16.25 м.т.). Друге місце зайняв Р. Домарацький, а 3-тє поділили інж. С. Ільницький і інж. С. Берегулька.

Український бриджовий чемпіонат пар 1975 року

	Сесії		Суми процент точок
	I (середня 55)	II (середня 66)	
1 Володимир і Роман Гентиші — Ч.Січ	57.75	84.0	58.57
2 інж. А. Лапичак — мгр. О. Федаш — Ч.Січ	63.25	77.5	58.16
3 д-р І. Коропецький — Є. Стахів — Ч.Січ	63.8	76.0	57.77
4 інж. Ільницький — інж. Берегулька — Кан.	67.0	68.5	55.99

5 Люба Лапичак — Р. Домарадський Ч.Січ	51.7	69.5	54 21
6. інж. Таралацький -інж. Букачівський	50.6	78.5	53 35
7 інж Корчинський інж. Забродський	52.8	64.0	48 26
8. д-р Калимон—інж. Мицдюк Кан.	50.6	63.5	47 15
9. інж Демедюк — інж. Цетенко—Ч.Січ	54.0	55.5	45 25
10. М. Венгринович — інж. Винник	52.25	57.0	45 14
11. Петро і Джін Грунти	46.75	61.5	44 73
12 інж Спольський—інж. Онищук Канада	43.0	64.5	44 38
13.д-р Р. Олесницький— І. Кобзар	60.5	44.5	43 39
14.д-р М. і Я. Крижанівські (поза конкурсом)		60.0	45 45

З бігом років, десь приблизно на початку 1980 р., активність ланки припинилася і досі не знайшлося ентузіаста для її відновлення.

ЛАНКА КРУГЛІВ (БОВЛІНГ)

Докладних даних про цю ланку в Т-ві у нас немає. Однак колишні змагуни ланки подали уривки з активності, що її на протязі років проявили "Січовики" в цій популярній в Нью Джерсі ділянці спорту. Встановити час, коли започаткували наші любителі круглів вправляти і виступати в ньому в змаганнях, нам не вдалося. З розповідей деяких ветеранів ланки круглів "Ч. Січі", виходить, що наші попередники добивалися і в цьому спорті значних висот. З рідкісних фото-світлин і пожовклх сторінок наших часописів виходить, що "Січовики" дійсно були лідерами круглів і багатократно вигравали чемпіонати різних турнірів. В одній, мабуть з багатьох рецензій, що появились на сторінках "Юкрейнян Віклі" з місяця травня 1961 року, спортовий кореспондент Степан Курляк в своєму репортажі описав чергові змагання дружин в так зв. "Юкрейнян Национал Асоційшин Бовлінг Ліг", в якому відмічує перемогу "Січовиків", якою вони вже перед закінчення першешенських розгрівок забезпечили собі звання чемпіонів тієї Ліги. Йдеться про змагання "Ч. Січі" з дружиною "Юкрейнян Сентер", в яких репортер відмітив таких змагунів "Ч. Січі", як І. Ляський, Дж. Вотсон і Н. Плечий. З поданої таблиці згаданої ліги круглів виходить, що в ній виступало усіх 10 дружин. Подаємо їх назви і місця після відбутих 94-95 змагань, оминаючи інші статистичні дані.

Назви дружин	Виграли	Програли
1. Чорноморська Січ	60½	35½
2. Українські Ветерани	56	40
3. Український Центр	54	42
4. Братство Святого Вознесения	52	44
5. 1-й Український П.М.О.	49½	46½
6. Українська Правос. Д-на	48	48

7. Старші Ветерани Св. Івана	43½	52½
8. Г.М.С. Св. Івана	42	54
9. Українські Ветерани СТ.2	40	56
10. Молодші Кат. Ветерани	32½	63½

Ще перед тим, в 1954 р. "Січовики" здобули Трофей чемпіонів в Американській Лізі Круглів, а рік пізніше, втретє за порядком, в згаданій вище Українській Лізі. В тодішньому складі "Січової" дружини круглів виступали. Е. Комон, О. Чуй, С. Ковтко, І. Чуй, В. Фера і В. Карітко.

Приблизно наприкінці 1969 р., після відходу ветеранів цього спорту, на терені Т-ва не було охочих продовжувати активність цієї ланки. Нова генерація "Січовиків" почала захоплюватися копаням м'ячем, відбиванкою, тенісом, плаванням і шахами.

Голова " Січі" - І. Анаманець, вручає Трофей чемпіона Американської Ліги Круглів, що його виграла "Січова" дружина в 1954 р. Склад дружини, в першому ряді зліва: Е. Комон, П. Чуй, С. Ковтко, І. Чуй, В другому ряді зліва: голова Т-ва, приймає Трофей Б. Фера - капітан, В. Карітко.

"Sitch" president, John Atamanec, is presenting the championship trophy won by the "Sitch" bowling team in the 10-team Ukrainian National Bowling League in 1954. Receiving the trophy is team captain Bill Fera, next to him is Bill Karutko. Kneeling from the left: Ed Komon, Phil Chuy, Steve Kowtko, John Chuy

Управа господарської секції Т-на в 1960 р. В першому ряді зліва: С. Кобільник – секретар, М. Кормило – голова, М. Литвин – заступник. В другому ряді зліва: М. Матишин – фінансовий секретар, М. Корда – скарбник.
 Officers of the club's business section in 1960. 1st row, from the left: S. Kobilynyk, secretary, M. Kormylo, chairman, M. Matush, financial secretary, M. Korda, treasurer.

СУЧАСНИЙ СТАН УСВТ “Ч. СІЧ”

У нашій історії є подані факти діяльності Т-ва в минулих семи і пів декадах. Там ми згадали ряд спортових ланок, що в різних роках перестали існувати. В багатьох читачів і дослідників історії українського спорту в ЗСА може виникнути питання про сучасний стан Т-ва: Що собою являє “Ч. Січ” в Ювілейному 1999 році? Якими спортовими кадрами воно завідує? Якими ділянками спорту займаються сучасні “Січовики”?

Відповідаючи на перше питання, можемо ствердити, що УСВТ “Ч. Січ” являється потужною спортивно-виховною організацією, яка приміщується у власному, вповні виплаченому Домі, який себе оплачує. На терені Т-ва успішно діють: “Січова Фундація”, завдяки якій жертводавці на спортову діяльність Т-ва можуть відтягати свої датки від стейтового і Федерального податків.

УСВТ “Ч. Січ” продовжує завідувати власною 4-тижневою, літньою Спортовою Школою, яку влаштовує на оселі УБСоюзу в Глен Спей Н.Й. Т-во теж завідує Федеральною програмою, завдяки якій потребуючі діти одержують опуси за харчування на протязі вишколу в Спортивій Школі.

УСВТ “Ч. Січ” — єдиний український спортовий осередок в діаспорі, який видає власний орган, журнал “Наш Спорт”.

УСВТ “Ч. Січ” пишається своїми чоловічими діячами, які успішно працюють теж на ключевих постах Української Спортової Централі Америки і Канади (УСЦАК), через який вагомо причинюються до відродження спорту в Україні. І так в сучасності в Управі УСЦАК на протязі вже кількох каденцій “Січовики” займають такі пости: М. Стебельський (голова), О. Напора (фінансовий секретар), О. Твардовський (пресовий референт), д-р О. Попович (ланковий шахів), Марійка Бокало (ланкова плавання), М. Паливода (ланковий копаного м'яча), В.

Частина Управи "Ч. Січ" в 1992 р. В першому ряді зліва: О. Напора – імпрезовий, Х. Процюк – членка Управи, О. Луків – ланковий тенісу, М. Стебельський – голова Т-ва, О. Твардовський – заступник голови і пресовий референт, Д. Бобеляк – фінансовий секретар. В другому ряді зліва: О. Труш – секретар, Є. Бреніч – член Управи, А. Воробець – член Управи, д-р О. Попович – ланковий шахів, В. Василяк – член Контр. Комісії, М. Паливода – провідник першої футбольної дружини.

Some of the "Such" officers in 1992. 1st row, left: O. Napora, social affairs, C. Prociuk, a club officer, O. Lukiw, director of the tennis division, M. Siebelsky, president, O. Twardowsky, vice-president and press officer, D. Bobelak, financial secretary. 2nd row, from the left: O. Trush, secretary, E. Brenych, club officer, A. Worobec, club officer, Dr. O. Popovych, director of the chess division, W. Wasylak, member of the auditing committee, M. Palivoda, manager-coach of the 1st soccer team.

Управа УСВТ "Ч. Січ" на ділові роки – 1998-2000. В першому ряді від права до ліва: М. Лесько, К. Гречак, О. Напора, А. Паливода, О. Твардовський, М. Стебельський, В. Босвин-Головинська, Д. Бобеляк, О. Труш. В другому ряді від ліва: А. Воробець, д-р О. Попович, С. Бреніч, Р. Пиндус, Є. Бреніч, Г. Сергійов, Я. Твардовський, Р. Головинський, Р. Рудакевич, Ю. Яцикевич, М. Бойцун, М. Паливода.

"Such" officers for the term 1998-2000. 1st row, from the right: M. Lesko, K. Hrechak, O. Napora, A. Palivoda, O. Twardowsky, M. Siebelsky, V. Boswyn-Holowinsky, D. Bobelak, O. Trush. 2nd row, from the left: A. Worobec, Dr. O. Popovych, S. Brenych, R. Pyndus, E. Brenych, H. Serhiiv, Ya. Twardowsky, R. Holowinsky, R. Rudakewycz, Yu. Jackevych, M. Boycun, M. Palivoda.

Свідки слави УСВТ "Ч. Січ", Трофеї за здобуті чемпіонати в різних роках і різних ділянках спорту.
Testimonials to the glory of "Ch. Sich": the trophies won over the years in different fields of sport

Рудакевич (ланковий відбиванки), С. Бренич (членка Контр. Комісії). Усі вичислені діячі Т-ва займають такі ж пости в нашому "Січовому" осередку, отже працюють на двох "фронтах".

Відповідаючи на чергові питання, можемо ствердити: на терені Т-ва, даліше існують такі ланки спорту, як копаний м'яч, відбиванка, плавання, шахи і теніс.

В ланці копаного м'яча є активні дружини: І-а чоловіків (20 змагунів), І-а жіноча (20 змагунок), дві юнацьких у віці 13 і нижче років, (ок. 30 хлопців). В проводі ланки працюють: М. Паливода, Я. Твардовський, Г. Сергіїв, Е. Дорч, А. Шмир. Тренер Вол. Ковальов.

У відбиванковій ланці є активні: І-а дружина чоловіків і І-а жіноча. В часі Спортової Школи формуються юнацькі дружини, що беруть участь в Ігрищах молоді. Ланковим відбиванки є В. Рудакевич, який теж виконує обов'язки провідника жіночої дружини, що начислює 10 змагунок. Тренером є Ігор Акіншин.

Провідником і тренером чоловічої дружини є Гена Шевченко, він як і Ігор Акіншин (обидва новоприбулі з України), являються чоловіми змагунами чоловічої дружини, в якій зареєстровано більше десятка змагунів.

Плавацька ланка, якою завідує провідниця Марійка Бокало, єдина серед плавацьких ланок інших українських спортових осередків, що висилає своїх плаваків, так на Ігрища молоді, як і на першості УСЦАК. В останніх кількох роках тренеркою ланки є кол. олімпійка, багатократна чемпіонка України і кол. СССР, Надя Ставко. Її підопічні беруть теж участь в американських змаганнях, де здобувають значні успіхи. В ланці на протязі року, пересічно є активних понад 20 плаваків.

Шахову ланку вже довгі роки очолює найвизначніший український шахіст в ЗСА д-р Орест Попович. Він і його змагуни ланки на протязі років багатократно здобували нагороди чемпіонів, віцечемпіонів в різних українських і американських турнірах. Вони і даліше активні на обидвох "фронтах", на яких гідно репрезентують свою "Січову" ланку. Тенісова ланка, коли пишемо ці рядки, ще не має свого провідника, але є надії, що такий незабаром знайдеться. На терені ланки є надійні, юні кадри тенісистів, які в майбутньому зможуть відновити кол. тенісову славу нашої ланки. Фундаментом ланки являється власна Спортова Школа, яка правильно вирощує нові тенісові кадри.

На кінець треба згадати й легкоатлетичний гурток “Ч Січі”, який, хоч і не постійно, але має в потребі свого тренера О Колодія, що кожнорічно готує його до участі в Ігрищах молоді.

Підсумовучи, бачимо, що УСВТ “Ч. Січ” залишається лідером, під кожним оглядом між українськими спортовими осередками в діаспорі. Воно має добрі можливості на майбутнє, якщо не переведуться в Т-ві справжні ідеалісти, патріоти і любителі спорту, якими на протязі своєї історії та в сучасності, пишається наш “Січовий” осередок.

ВКЛАД УСВТ “Ч. СІЧ” ДО ПРОГРАМ УКРАЇНСЬКОГО ФЕСТИВАЛЮ В НЬО ДЖЕРЗІ

Йдеться про Український Фестиваль в Нью Джерзі, що на протязі більше двох декад був найбільшою атракцією для українців східних ЗСА і стягав між 4-10 тисяч осіб. Ініціатором цього Фестивалю була Стейтова Рада Українського Конгресового Комітету Нью Джерзі, а до кожнорічного складу Фестивального Комітету входили громадяни — добровольці з різних міст стейту Нью Джерзі, а навіть з Нью Йорку. Український Фестиваль в Нью Джерзі, довгі роки значно відрізнявся від інших Українських Фестивалів тим, що в його програмі завжди входили досить багаті спортові точки; турніри копаного м'яча і відбиванки найкращих українських чоловічих і жіночих дружин із східних ЗСА та деколи американських гостей. Кожночасні турніри були санкціоновані Проводом УСЦАК і вони проходили на високому рівні. Коли в 1974 році розпочався кожнорічний цикл Українського Фестивалю, в кількох перших роках не було стабільної спортової програми. Проходили деякі відбиванкові змагання, але вони були спорадичні і не дуже серйозні. Щойно з приходом на пост голови Фестивального Комітету С. Якубовича, в 1980 році включено спорт, як одну з атракцій Фестивалю, поруч найкращих танцювальних, хорових і музичних ансамблів та солістів з ЗСА, Канади і України. Очевидно, на протязі дня теж проходили виставки картин, різьби, вишивок, писанок, книг та ін. Заведену традицію включення спорту до Фестивальної програми переймали чергові голови Фестивальних Комітетів: В. Юрченко, К. Семанишин, С. Палидович, Р. Миськів, Л. Сіра, О. Кордуба і Г. Гивель.

Від 1980 і аж до 1997 року, тобто на протязі 17 років, спортовою програмою завідував керівник спортової активності УСВТ “Ч. Січ” - Омелян Твардовський, який на протязі згаданого часу, без перерви входив до Фестивального Комітету. В поодиноких роках в турнірах Фестивалю постійно брали участь -

по дві-три чоловічі й жіночі дружини “Ч. Січі”, які вагомо притягали членів і своїх прихильників, чим збільшували загальну популярність Українського Фестивалю. Успішна спортова програма Українського Фестивалю згодом стала взірцем для таких етнічних фестивалів, як польський, німецький, словацький і шотландський, що впровадили ідентичні турніри копаного м'яча.

На жаль, з різних причин, а найбільше з причини адміністрації славного в Нью Джерзі Арт Центру в Голмдел, що намагалася в останніх роках позбутися етнічних Фестивалів, Український Фестиваль остаточно відійшов з Арт Центру і в 1998 році продовжив свою історію у формі Українського дня на відповідній площі в м. Випені, але вже без виступів більших мистецьких ансамблів і без спортових програм. Репортаж з Фестивальних турнірів і їх висліди є зарековдані для історії в українській пресі і головно в тодішньому щоденнику “Свобода”.

На закінчення цієї короткої згадки про вклад Т-ва до програм Українського Фестивалю, подаємо підсумкові таблиці фестивальних турнірів копаного м'яча, дружин учасниць, що серед шести, здобули на протязі років три перші нагороди.

Рік	Дружини
1981	1. УСВТ “Ч. Січ”, Ньюарк 2. УСО “Тризуб”, Філадельфія 3. УСВТ “Ч. Січ”, “Б”, Ньюарк
1982	1. СК Кугарс, Мейплвуд 2. УСК, Нью Йорк 3. УСВТ “Ч. Січ”, Ньюарк
1983	1. УСК, Нью Йорк 2. УСВТ “Ч. Січ”, Ньюарк 3. СК Крилаті, Йонкерс
1984	1. УСК, Нью Йорк 2. СК Крилаті, Йонкерс 3. УСВТ “Ч. Січ”, Ньюарк
1985	1. УСК, Нью Йорк 2. УСВТ “Ч. Січ”, Ньюарк 3. СК Крилаті, Йонкерс
1986	1. УСК, Нью Йорк 2. УСВТ “Ч. Січ”, Ньюарк 3. СК Спартанс, Савт Орандж

Рік	Дружини
1987	1. УСВТ "Ч. Січ", Ньюарк 2. УСК, Нью Йорк 3. СК Крилаті, Йонкерс
1988	1. УСВТ "Ч. Січ", Ньюарк 2. УСК, Нью Йорк "А" 3. УСК, Нью Йорк "Б"
1989	1. УСВТ "Ч. Січ", Ньюарк 2. УСК, Нью Йорк 3. СК Спартанс, Савт Орандж
1990	1. УСВТ "Ч. Січ", Ньюарк 2. СК Крилаті, Йонкерс 3. УСК, Нью Йорк
1991	1. УСВТ "Ч. Січ", Ньюарк 2. УСК, Нью Йорк 3. СК Рух, Пасейк
1992	1. СК Карпати, (Бувші юнаки Карпат, Львів) 2. УСК, Нью Йорк 3. СК Нива, Нью Джерзі
1993	1. УСК, Нью Йорк 2. УСВТ "Ч. Січ", Ньюарк 3. СК Крилаті, Йонкерс
1994	1. УСВТ "Ч. Січ", Ньюарк 2. СК Рух, Пасейк 3. УСК, Нью Йорк
1995	1. УСВТ "Ч. Січ", Ньюарк 2. УСК, Нью Йорк "А" 3. УСК, Нью Йорк "Б"
1996	1. СК Скала, Бразилія 2. УСВТ "Ч. Січ", Ньюарк 3. СК Нива, Нью Джерзі
1997	1. УСК "А", Нью Йорк 2. УСК "Б", Нью Йорк 3. СК Нива, Нью Джерзі

**СПИСОК ОСІБ, ЩО НА ПРОТЯЗІ 7-МИ ДЕКАД
ВИКОНУВАЛИ В Т-ВІ ПРАЦЮ ГОЛІВ, ЗАСТУПНИКІВ,
СЕКРЕТАРІВ І ЧЛЕНІВ УПРАВ В РІЗНИХ РОКАХ**

Роки — 1924-1934

Голова: І. Гриник.

Заступники: М. Дуфлян, Т. Ковалик, Д. Чорнюк.

Секретар: Лев Муляр.

Члени Управ в різних роках: І. Гусар, В. Седляр, І. Мохнал, Д. Дробіщак, Гупа, Дідоловський, С. Присяжний, І. Бакун, Д. Оренчак, В. Кузьма, А. Попаца, М. Козакевич, М. Литовінська, І. Оринчак, М. Шкільний, І. Лобур, Л. Махенко, Б. Турянська, М. Андрюшко, І. Величко.

Роки — 1935-1945

Голови: І. Лобур, А. Баран, В. Фейло.

Заступники: Г. Дорошенко, Ч. Гарцула.

Секретарі: І. Атаманець, Б. Турянська.

Члени Управ в різних роках: С. Тросцянецький, М. Гаврилюк, В. Чуй, М. Корда, І. Копцюх, В. Білоус, М. Малецький, В. Чучак, М. Петрашек, д-р М. Янкович, адв. В. Кузьма, І. Ухман, І. Конашевський, І. Сакала, І. Атаманець, Т. Романишин.

Рік 1946

Голови: С. Пирожик, М. Басараб, Г. Дорошенко, З. Литвинський.

Заступники: Ч. Гарцула, А. Вітовський.

Секретарі: М. Матияш.

Члени Управ в різних роках — майже усі названі в попередній декаді.

Роки — 1947-1957

Голови: С. Тросцянецький, А. Вітовський, С. Гарцула, Т. Присташ, М. Корда, М. Литвин, М. Мирош, Дж. Мельничук, І. Атаманець.

Члени Управ: ряд вище поданих і вже ново-прибулі емігранти з 3-ї хвили — Вік. Роговський, д-р О. Утриско, д-р Стецьків, д-р Гайдучок, Вол. Роговський, Ю. Королевич, сот. Ю. Кононів, В. Матияш, О. Твардовський, Л. Блонарович, Р. Бойко, Л. Рудзінський, П. Бабяк, д-р В. Гук, Ю. Гельбік, д-р Л. Голінатий, д-р О. Андрушків, Б. Гуралечко, Т. Турянська.

Роки — 1958-1968

Голови: М. Кормило, І. Атаманець, М. Матияш, Б. Підлуський, Ю. Гельбік.

Заступники, що автоматично виконували працю керівників спорту: Ю. Іванків, С. Хромовський, Б. Підлуський, д-р В. Гук, Л. Блонарович, С. Кобільник, О. Сташків, д-р І. Ярош.

Секретарі: В. Билик, І. Стефуришин, С. Кобільник, Вол. Роговський, Б. Шараневич.

Члени Управ в різних роках; ряд вище згаданих і нових осіб: д-р Р. Криштальський, Я. Криштальський, Б. Федасюк, В. Гриб, д-р С. Янів, М. Семанишин, мгр. А. Гординський, мгр. І. Хамуляк, д-р О. Попович, Б. Чапля, А. Лапичак, І. Герус, П. Ціціля, Т. Полянський, Б. Кучинський, І. Савицький, П. Гой, О. Вислоцький, Е. Чижович, М. Стебельський, Б. Сольчаник, І. Сенюта, М. Дутке, д-р В. Віршук, В. Маркус, С. Коноба, ред. З. Снилик, Я. Турянський, Ю. Храчевич, О. Лісевич, Д. Кулик, проф. С. Стефанович, мгр. Я. Пиндус, І. Кігічак, І. Комоба.

Роки — 1969-1979

Голови: до 1970 року Б. Підлуський, М. Стебельський від — 1971 року до сьогодні.

Заступники: д-р І. Ярош до 1970 року, від 1971 року й досі — О. Твардовський.

Секретарі: д-р Е. Перейма, Б. Сольчаник, О. Вислоцький, Я. Петрух, О. Труш.

Члени Управ в різних роках; ряд осіб з попередньої декади і нові: В. Боднар, М. Карпентер, І. Нагорняк, Т. Турянська, Я. Гайвас, д-р С. Парубчак, мгр. В. Яворський, М. Кріль, Л. Луценко, П. Мельник, М. Добош, М. Лебедь, І. Ольшанівський, І. Ілемський, В. Басняк, О. Сигіда, інж. Я. Ткач, Р. Копійчук, інж. Б. Гайдучок, М. Яворський, В. Ткач, М. Паливода, Г. Паливода, В. Потежний, Р. Пиндус.

Роки — 1980-1990

Голова: Мирон Стебельський.

Заступник і керівник спорту — Омелян Твардовський.

Секретарі: Я. Петрух, О. Труш.

Члени Управ в різних роках: Л. Лапичак, М. Гудзій, В. Василяк, Е. Бренич, С. Бренич, Х. Процюк, М. Бокало, І. Луків, адв. Н. Олесницький, д-р З. Матківський, Н. Матківська.

Роки — 1991-1998

Голова: Мирон Стебельський.

Заступник і керівник спорту: Омелян Твардовський.

Секретар: Осип Труш.

Члени Управ в поодиноких роках; особи з попередньої декади, як теж нові: М. Лесько, С. Панас, А. Панас, О. Колодій, Г. Вислоцька, В. Головінська, В. Рудакевич, Д. Рудакевич, А. Тершаковець-Томко, М. Завадівська, А. Паливода, Я. Твардовський, Г. Сергіїв, Е. Дорч, К. Гречак, М. Бойцун, д-р О. Попович.

СКЛАД УПРАВИ УСВТ “Ч. СІЧ” В ЮВІЛЕЙНІЙ КАДЕНЦІЇ

Мирон СТЕБЕЛЬСЬКИЙ — голова, Омелян ТВАРДОВСЬКИЙ — заступник, він же керівник спортової активності і пресовий референт, Осип ТРУШ — секретар, Олесь НАПОРА — імпрезовий референт, Анна ПАЛИВОДА — референтка жіночої секції, Андрій ВОРОБЕЦЬ — англomовний пресовий референт, Роман ПИНДУС — референт зовнішніх зв'язків, Євген БРЕНИЧ, Юрій ЯЦИКЕВИЧ — члени Управи, Дмитро БОБЕЛЯК — фінансовий секретар, госп. секції. На постах провідників ланок працюють: Михайло ПАЛИВОДА, Ярослав ТВАРДОВСЬКИЙ, Гриць СЕРГІЙВ і Е. ДОРЧ (копаний м'яч), Володимир і Дарія РУДАКЕВИЧ (відбиванка), д-р Орест ПОПОВИЧ (шахи), Марійка БОКАЛО (плавання). Контрольна Комісія: інж. Осип СТАШКІВ — голова, Люба ЛАПІЧАК-ЛЕСЬКО і Володимир ВАСИЛАК- члени. Товариський Суд: Кость ГРЕЧАК, Михайло БОЙЦУН і Стефа БРЕНИЧ.

ПОЧЕСНА СТОРІНКА УСВТ “ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ”

Вшановуємо усіх Членів УСВТ “Чорноморська Січ”, що були на протязі 75 років вірними і лояльними до Т-ва і особливо тих, що жертвенно працювали на різних постах, так в господарській, як і спортивній секціях. На жаль, на нашій почесній сторінці ми не можемо помістити сотень імен тих Членів, що вповні заслуговують на це, тому що в архівах Т-ва не знаходимо

про їх відхід у Вічність жодних даних. Обмежуємо наш почесний список найвизначніших працівників і активістів за останніх майже 25 років, які не тільки були творцями ланок, дружин і проєктів в господарській та спортивій секціях, але і це найважливіше, були довголітніми їх виконавцями.

Подаємо ці почесні імена, їх вік і дати відходу у Вічність.

<i>Ім'я і прізвище Члена</i>	<i>Відійшов у Вічність у віці</i>	<i>В році</i>
Мгр. Ярослав ПИНДУС	63	В грудні 1974
Д-р Володимир ГУК	55	В червні 1975
Інж. Адріян ЛАПИЧАК	59	В травні 1979
Лев МУЛЯР (1-й секретар Т-ва)	82	В жовтні 1981
Проф. Богдан СТЕФАНОВИЧ	79	В серпні 1982
Проф. Августина ХОМОВА	89	В червні 1984
Іван САВИЦЬКИЙ	70	В березні 1986
Юліян КОРОЛЕВИЧ	60	В жовтні 1986
Ігор В. ОЛЬШАНІВСЬКИЙ	56	В травні 1986
Іван ОРІНЯК	70	В серпні 1986
Мгр. Богдан ПІДЛУСЬКИЙ	58	В листопаді 1988
Інж. Лев БЛОНАРОВИЧ	62	В січні 1989
Василь КУЧКУДА	96	В січні 1990
Павло КОЛІСНИК	65	В березні 1990
Григорій ПАЛИВОДА	62	В листопаді 1993
Ярослава ОЛЕСНИЦЬКА	71	У вересні 1993
Інж. Ярослав ТКАЧ	73	В грудні 1996
Іван СТЕФУРИШИН	75	В травні 1996
Інж. Юрій ХРАНЕВИЧ	66	В грудні 1996
Мгр. Іван ХАМУЛЯК	81	У вересні 1998

Міністерство України
в справах молоді і спорту

Львівський
державний інститут
фізичної культури

290000 м. Львів, вул. Костюшка 11
Тел. 72 75 6.
Телеграфна адреса «НФІЗКУ.Льв»

Ministry of Ukraine
in Youth and Sport affairs

LVIV
STATE INSTITUTE
OF PHYSICAL CULTURE

290000, Lviv, Kostyushko str. 11
Tel. 72 75 61
Telegraph address «NFIZAKLT»

ПРОВОДОВІ УВТ “ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ”

Львівський державний інститут фізичної культури вітає “Чорноморську Січ” з нагоди славного ювілею.

Ми захоплені вашою семидесятилітньою подвижницькою працею на ниві спортивного виховання молодих українців.

Бажаємо вам продовжити славі традиції українських спортсменів-патріотів.

Працюймо разом для возвеличення Української держави.

Слава “Чорноморській Січі”,

Слава Україні!

Ректор
Голова
осередку УСА
Голова
Студентського братства

М. С. Герцик

Ю. В. Петришин

П. Мартин

Управі та членам
Українського Спортивно-Виховного
Товариства “Чорноморська Січ”

Дорогі Друзі!

Національний Олімпійський комітет України шле Вам щирі вітання з святочної нагоди — 70-літнього ювілею, та побажання подальших щедрих ужинок на культурно-спортивній ниві.

Поважний вік та перша благородна сивина — то лиш свідчення довголітньої жертвенної праці на тяжкому мозольному шляху не одного покоління ушлявлених лицарів “Чорноморської Січі”, помислами і діями яких завжди керувала горяча любов до України, до отчого Краю.

То ж бажаємо Вам сили, здоров'я, наснаги, дорогі січовики. Хай завжди молодими і незламними залишаються Ваші тіло і дух, щоб козацькому роду не було переводу НОК України сподівається на подальшу плідку співпрацю, що є доброю запорукою нашого поступу на шляху розбудови Олімпійського Руху.

З глибокою повагою

Перший віце-президент
НОК України
Генеральний секретар

В. Кулик
Б. Башенко

ПОЯСНЕННЯ СКОРОЧЕНЬ І ОКРЕМИХ ТЕРМІНІВ В ТЕКСТІ

- ААЮ — Американська Атлетична Юнія
АФЛ — Американська Футбольна Ліга
Верховина — Назва вакаційної оселі Українського Братського Союзу
Віторійо Поццо — Прізвисько італійсько-американського футбольного активіста, в честь якого влаштовують футбольні турніри
Гакер Пшор — Німецька компанія пива, що спонзорує футбольні турніри
ГССЛ — Гарден Стейт Сакер Ліг, одна з найсильніших футбольних ліг в Нью Джерзі
Гарден Стейт — Нью Джерзі Стейт
ДАФБ — Німецько-Американський Футбольний Союз
ДАБ — Німецька компанія пива, спонзор футбольних турнірів
ЗСА — З'єднані Стейти Америки (США)
КЛК — Карпатський Лещетарський Клуб
НАСЛ — Північно-Американська Футбольна Ліга
ОБВУА — Об'єднання Бувших Вояків Української Армії
ОДВУ — Організація Державного Відродження України
ОДУМ — Організація Демократичної Української Молоді
ООЧСУ — Організація Оборони Чотирьох Свобід України
ОУМ — Організація Української Молоді
Пабст Блю Ріббон — Американська компанія пива, спонзор футбольних турнірів
ПАЛ — Поліційна Атлетична Ліга
Ратгерс — Університет в Нью Джерзі
КОМІШОНЕР — Директор Регіональної Відбиванкової Асоціації
Райнголд — Американська компанія пива, спонзор футбольних турнірів
Союзівка — вакаційна оселя Українського Народного Союзу
СУМА — Спілка Української Молоді Америки
СУК — Союз Українців Католиків
ТУІА — Товариство Українських Інженерів Америки
УАСТ — Українсько-Американське Спортове Товариство
УАКР — Українсько-Американська Координаційна Рада
УККА — Український Конгресовий Комітет Америки
УНДм — Український Народний Дім
УНА — Українська Національна Армія
УСВТ — Українське Спортово-Виховне Товариство
УСІМ — Українські Спортові Ігрища Молоді
УСТ — Українське Спортове Товариство
УСК — Український Спортовий Клуб
УСО — Український Спортовий Осередок
УССК — Український Студентський Спортовий Клуб
УЦК — Український Культурний Центр
Шейфер Ліга — Назва Футбольної Ліги Нью Джерзі
ЮСВБА — Американська Відбиванкова (Волейбольна) Асоціація

Chapter 1

THE SITCH MOVEMENT IN UKRAINE AND IN AMERICA – AN OVERVIEW

HISTORICAL BACKGROUND

The Sich society originated as a network of athletic and fire-fighting organizations that were active in Western Ukraine from 1900 to 1930. Founded in 1900 in Galicia, the Sich movement soon expanded into the neighboring regions of Bukovyna and Transcarpathia, all of which were at the time parts of the Austro-Hungarian empire. Organized into local and county societies and headed by a central executive body, the Sich organization by 1913 comprised over 900 branches and about 80,000 members in Western Ukraine. Soon thereafter, the Sich movement was exported to Ukrainian communities in Western Europe and North America.

The organization derived its name from the Ukrainian Kozak (Cossack) fortress "Zaporozhian Sich", venerated in Ukrainian history as the military and political center in the struggle for Ukrainian freedom and independence between the middle 16th century and 1775, when the last Sich fortress was destroyed by Russia. Drawing upon the Kozak traditions, the Sich executive body adopted the titles of Kozak officers. Sich members were expected to wear either Ukrainian folk costumes, or specified military-style uniforms with crimson (maly-novyi) sashes over their shoulders, inscribed with the name "Sich" and the member's branch, a hat with a red feather and a star-shaped badge. Each member also carried a small Hutsul ax (topir). In addition to their statutory goals of athletic and fire-fighting activity, Sich branches

were to promote national consciousness and to raise the educational cultural level of their membership.

In 1913, a military branch of the society was formed, called the "Ukrainian Sich Riflemen", which later evolved into a Legion within the Austro-Hungarian army, and eventually became the nucleus of the Ukrainian army.

The Sich movement first arrived in the U. S. when a gymnastics and rifle society called the "First Branch of the Ukrainian Sich Riflemen" was formed in New York on July 27, 1915. Lacking a place of their own, the Sich members initially reached an agreement with the Czech "Sokol" society to exercise in their hall. The New York activists soon organized 4 more Sich branches in the area, with the Ukrainian newspaper "Svoboda" helping in the promulgation of the Sich idea. On November 11, 1916, the first Sich congress convened in New York. It established the central "Sich Organization of Ukrainians in the U. S. A." under the leadership of Peter Zadorecky, adopted its by-laws, chose the colors of blue-and-yellow for its official flag (the traditional crimson flag to be retained by the individual branches), the Galician lion (later, the trident) as its emblem, and a seal containing its name with the emblem in the middle. Also, the first congress specified the type of uniforms that members must wear for parades and for gymnastics. Initially there were difficulties in obtaining a charter. The first application was rejected by Albany on the grounds that the name Sich was not explained satisfactorily. The second application was also turned down because in its historical context Sich appeared to be a military formation. Eventually, Sich was chartered in the state of New York under the name "Ukrainian Gymnastics of the United States of America, Inc."

On July 15, 1917, the New York branch staged the first Sich festival, which included a parade with a marching band and a program of physical exercises performed by members of the Sich branch from Elizabeth, N. J. as well as guests from the Croatian "Sokol". On July 13, 1918, the first issue of the society's magazine "Sitchovi Visti" (1918-1924) was published. At that time, there existed in the U. S. a total of 14 Sich branches, including in such towns as Brooklyn, N. Y., Cohoes, N. Y., Bayonne, N. J., Bridgeport, CT, New Britain, CT, Holyoke, Mass., Allentown, PA and Philadelphia, PA. Subsequently, Sich branches were organized in the Midwestern and Western states as well, and by 1920 the central Sich organization could boast of 60 branches with nearly 3,000 members.

In addition to physical exercise and gymnastics, Sich members in the U S participated in a variety of sports and underwent paramilitary training. The society also founded a commercial enterprise called the "Sich Bazaar", with a publishing house and a bookstore. Significantly, it published manuals on physical education.

AT ATTEMPT BY "SITCH" IN THE U. S. TO ORGANIZE A UKRAINIAN LEGION

1918 was the year in which Ukraine declared independence and immediately faced the onslaught of hostile invaders on two fronts – the Red and White Russian armies from the east and the Polish army from the west. Given these circumstances, the Sich societies in the U. S., considering their paramilitary component, decided to organize a "Ukrainian Legion", that would go over to Ukraine to help in her armed struggle for freedom. This project proposed by the Sich leadership received a favorable response from the War Department in Washington and a preliminary plan was drawn up to organize such a "Ukrainian Legion" along the same lines as the Polish-American division commanded by general Haller. (Eventually, this division grew into a Polish-American army considering of 8 divisions. Ostensibly organized to fight against Communist Russia, it was actually deployed, under the command of French officers, against the Ukrainian Galician Army and became the decisive factor in the Polish victory over Western Ukraine).

The proposed Ukrainian Legion was to have been outfitted, trained and supplied by the U. S. Army. The military operations of the Ukrainian and Polish Legions were to be coordinated by a joint General Staff, thus excluding any chance of conflict between them. Having gotten this far, some of the Sich leaders, unfortunately, committed a blunder. Not wishing to shoulder the sole responsibility for a project affecting the entire Ukrainian community, they turned it over for consideration to the "Federation of Ukrainians", an umbrella organization. However, this Communist-leaning Federation not only rejected any idea of a Ukrainian Legion, but proceeded to wage a vicious campaign against the New York branch of Sich, eventually leading to the latter's demise. Having learned, belatedly, the true colors of the "Federation of Ukrainians", the Sich organization cancelled its membership in it. Thus, the Ukrainian-American community may have squan-

dered its historic opportunity to provide (perhaps decisive) assistance to Ukraine in her struggle for independence in the years 1918-1920.

The above internal strife within the Ukrainian-American community as well as additional political factors led to a splintering of the Sich network in the U. S. into the "Hetmanite" Sich Society" and the "Chornomorska Sich Association". It is the Newark branch of the latter whose 75-year Anniversary of continuous activity is being celebrated with this publication in 1999.

*Танцювально-хоровий ансамбль "Ч. Січі" в серпні 1935 році.
The choral and dance ensemble of "Ch. Sich" in August of 1935.*

*Дмитро Чорнюк (соченний) голова
"Ч. Січі" з дружиною, в 1934 р.
Dmytro Chorniuk, the president of
"Ch. Sich" with his wife in 1934.*

---

* Political adherents of hetman – the Ukrainian Kozak head of state.

Chapter 2

"CHORNOMORSKA SITCH" IN NEWARK, N. J.

On December 21, 1924, a group of nationally conscious Ukrainian immigrants gathered in Newark, New Jersey to organize a local branch of the nationwide Chornomorska Sich Association^{*}. After the principles of the Sich movement were explained by P. Zadorecky, a former Sich president in the U. S., 12 members joined the Newark branch, which was named in military terms as the "Third Sich Company" (sotnya). The first two companies of Sich had been founded earlier in New York and in Jersey City, N. J., respectively. Branch members elected as their first President ("company commander") Ivan Hrynyk, a veteran of the Ukrainian war of liberation, who had initiated the drive to organize the Newark branch of Sich. Lev Mular was elected as its first Secretary.

The founders formulated the objectives of their society in most idealistic terms: to unite all Ukrainians without regard to their religious affiliation or political convictions, to promote and strengthen Ukrainian national consciousness among its members and in the community as a whole, to engage in cultural and educational activities, to aid the sick and unemployed members, but most importantly, to cultivate physical exercise and sports.

---

^{*} Actually, at that time the national Sich organization was still united, but not for long. When on March 10, 1925, its branch in New York City had split into separate "Hetmanite Sich" and "Chornomorska Sich" societies, the Newark branch declared its allegiance to the latter.

WHY THE NAME "CHORNOMORSKA SITCH"?

It was mentioned earlier that the name "Sitch" in general was chosen in order to tap into the glorious traditions of the "Zaporozhian Sitch", which symbolized the Ukrainian struggle for freedom and independence in the 16th through the 18th centuries. However, after the last fortress of the "Zaporozhian Sitch" was destroyed by the Russian army in 1775, the remnants of the Kozaks, some 17,000 strong, migrated to the Kuban area, where they settled along the Black Sea coast, hence their new name, the "Black Sea Sitch", or "Chornomorska Sitch". Evidently, the Ukrainian immigrants who founded the "Sitch" organization in the U. S. identified with the "Chornomorska Sitch" Kozaks, who were also political refugees, living in the diaspora. Actually, the Kozak Black Sea settlement became the starting point for a robust Ukrainian colonization of the entire Kuban region.

THE ACTIVITIES OF CHORNOMORSKA SITCH

The history of our Association can be viewed in terms of three distinct periods: 1) From its foundation to World War II (1924-1941). 2) During the War and in the immediate postwar period (1941-1956). 3) A revival - 1956 to the present.

1) The Period of Growth (1924-1941)

At the time when the Newark branch of Ch. Sitch was formed, Ukrainian community life in the U. S. was rather feeble. On the other hand, as new Ukrainian immigrants continued to arrive in the wake of World War I, there was a growing need for an organization capable of both cementing and revitalizing the Ukrainian-American community. The newly founded Sitch in Newark was ready to assume that role.

The Newark branch followed the organization and procedures as directed by the Supreme Command of the "Ch. Sitch". The frequent branch meetings were opened by the singing of the well-known Sitch march from Ukraine ("Hey tam na hori Sitch ide"). After completing the business part of the meeting, the members would engage in physical exercises and paramilitary training, and then conclude each meeting by singing the patriotic Ukrainian song "Ne pora". Induction of new members entailed a strict swearing-in ceremony. In accordance with the tradition of the Zaporozhian Kozaks, the first question each candidate was asked by the branch President was "do you believe in God?"

As a result of internal conflicts within the national Sich organization, the activity of Newark Sich was interrupted in the years 1926-29, but resumed with great vigor in 1930. The boost for renewal came from a meeting addressed by Dr. Longin Cehelsky, the former Ukrainian ambassador to Washington and by M. Nychay, a member of the Ukrainian Military Organization. Following that meeting, 100 new members joined the Newark branch of Ch. Sich. In 1930, our Society changed its by-laws and adopted as its patron the late Col. Dmytro Vitovsky, a Ukrainian war hero. In 1931, stricter rules were introduced, whereby Sich members had to speak Ukrainian in the clubhouse and sing Ukrainian songs. In 1932, Sich acquired uniforms for its members to be worn on festive occasions, as well as rifles for their military exercises. Exemplary order and discipline prevailed in the Newark Sich branch, which became a model for other branches throughout the U. S.

Initially, the Sich clubhouse was located in the Ukrainian Catholic parish house at 249 Court St. and in 1932 it moved to 229 Springfield Ave. With a membership of about 500, Sich became the strongest Ukrainian organization in Newark at that time and began to contemplate the purchase of its own home.

The original objectives of the Sich organization in America were to organize the Ukrainian immigrants, to defend the rights of Ukraine in the political arena, and to prepare its members, through physical exercise, sports and paramilitary training, for a possible return to their native country, ready to fight against the occupiers of Ukraine. Of course, the world political situation developed in such a way that the desired return never materialized. Furthermore, the same Communist fifth column which in 1918 had thwarted the formation of a "Ukrainian-American Legion", as was mentioned earlier, later continued its destructive action against the Sich, movement in the U. S. In particular, the Communists were feeding the U. S. Government with false and malicious information about patriotic Ukrainian-American organizations, including Sich. The combination of internal political struggles within the Ukrainian-American community as well as certain pressure from the U. S. Government brought about a gradual decline of Sich as a nationwide organization. Only the Newark branch of the Ch. Sich, its "Third Company", managed to survive thanks to the foresight of its leadership in 1935.

Probably anticipating the impending developments, Newark Sich officially changed its name with the Department of State of New Jersey from "The Ukrainian Athletic Association Sich" to "Ukrainian

Athletic Association Chornomorska Sich, Inc." on August 7, 1935. When soon thereafter, on August 16, the Supreme Command of the national Ch. Sich organization had announced in the press the dissolution of its Newark "Company", the leadership of the Newark Sich responded by placing the following notice in the papers, dated August 26, 1935. "ATTENTION UKRAINIANS IN AMERICA: This is to inform you that the Third Company of the "Chornomorska Sich" in Newark, N. J. has not been dissolved, but comprises 146 members (103 adults and 43 juniors). Furthermore, we declare that the Third Company has been incorporated in New Jersey under its English name "Ukrainian Athletic Association Chornomorska Sich, Inc." Therefore, what the Supreme Command of the "Ch. Siches" in the U. S. had announced on August 16, 1935 was not true. According to our by-laws, our branch can be dissolved only by its own members, once their number is fewer than 7".

The local leaders responsible for this historical move which saved the Newark Sich were W. Feylo (President), T. Rudyj (Secretary) and W. Tkacz (Treasurer). In the same year, our Association acquired its own crimson flag, which was consecrated in the Ukrainian Catholic church in Newark in the presence of a multitude of people, in a ceremony in which gen. Volodymyr Sikevych, an honorary member of Sich, took part.

Thanks to its energetic, patriotic leaders and good public relations, the Newark Ch. Sich has been able to accomplish much in the realm of civic, cultural, educational, political, charitable and sports activity. Our Association has participated in the Ch. Sich conventions in the years 1932, 1935, and 1939, hosting a "Day of Sich" in 1935. It organized joint picnics with other Sich Companies. Furthermore, it staged many festive concerts devoted to Ukrainian national holidays and anniversaries, in which its own choir and band participated, often together with the choir of the Ukrainian Orthodox Church. An annual event was the celebration of the Ukrainian Mother's Day. Newark Sich developed an amateur acting group, which staged a number of Ukrainian plays. Lectures and discussions on various topics of interest were arranged, featuring prominent guest speakers, such as: gen. M. Kapustiansky, gen. V. Sikevych, col. Ye. Konovalets, editors Dr. L. Myshuha and S. Shumeyko and many others. Noteworthy was a speech by a member of the British parliament Rhys Davis entitled "Free and Independent Ukraine as a World Problem". In 1934, Sich showed a film "United Ukraine" ("Soborna Ukraina").

Affiliated with the Newark Sitch was a Ukrainian-American Political Club, whose goals were to inform America about Ukrainian problems and to engage in political action, including demonstrations, on behalf of Ukrainian causes. In the 1930's, the Club staged protests against the Polish repression and violence against the Ukrainian population in Western Ukraine. When Transcarpathian Ukraine declared its independence in 1939, Sitch sent there an emissary, M. Boychuk, with a substantial financial subsidy for that fledgling country. After Transcarpathian Ukraine was crushed by the Hungarian army (with the blessing of Adolf Hitler), Newark Sitch lodged appropriate protests against such flagrant violation of the right of self-determination for Carpatho-Ukrainians.

The membership of Newark Sitch not only kept track of the suffering of their brethren in Ukraine, but provided them continuously with financial aid. This started with the purchase of some shares of the Ukrainian Mortgage Bank in Lviv in 1925. A fund-raising drive (kolyada) was conducted annually around Christmas time, with the proceeds going to such causes in Ukraine as Ukrainian-language private schools (Ridna Shkola), the Organization of Disabled Ukrainian Veterans, the Organization of Ukrainian Political Prisoners, the Ukrainian Military Organization, the monument in honor of col. Dmytro Vitovsky, etc. In its charitable activities, Sitch did not neglect its local community, in particular by contributing to Ukrainian churches of all denominations. A substantial contribution was made to the building fund of the Ukrainian Day School attached to the Ukrainian Catholic Church in Newark. Our Society also had a Committee devoted to visiting members who were sick and providing them or their families with financial assistance.

In 1938, Sitch finally purchased its own house, at 596-598 18th Avenue in Newark, for \$19,000 – a substantial sum at the time. The Committee that was charged with the purchasing of the house consisted of: M. Petraszyk, M. Malecky, I. Lobur, W. Berkij, T. Hawryluk, F. Malecky, M. Basarab, T. Prystach, W. Chuy, D. Drabichak and S. Troscianecky. The acquisition of its own home increased the Association's activity both in sports and in the cultural-educational area. Sitch took care of having its membership well-informed by subscribing to several Ukrainian publications, such as "Svoboda", "Narodna Volya", "Kanadiyskiy Farmer", "Chornomortsi" (New York), "Sitchovyi Klych" (Newark), "Batkivshchyna" (Detroit) as well as "Svoboda" from Transcarpathian Ukraine in 1938-39.

Чек в сумі 1,000 доларів від УСВТ "Ч. Січ" на піддержку цілоденної української католицької школи св. Івана Хрестителя в Ньюарку на руку пароха Д. Лапунти передав голова Господарської секції Т-ва М. Матіаш 1-го січня 1965 р

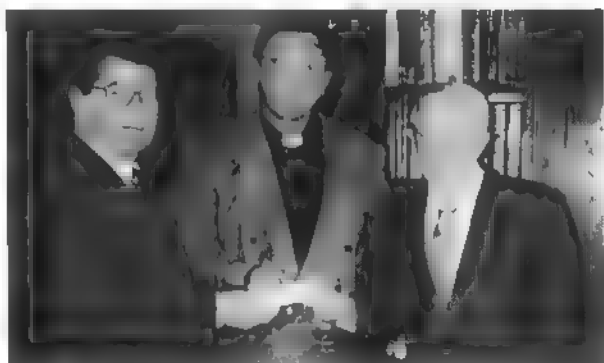
"Such" business manager M. Matias is presenting the pastor of St. John's Ukrainian Catholic Church in Newark, the Rev D Laputa, with a check for \$1000 in support of the Ukrainian day school at that church, on January 1, 1965

Зліва М. Матиаш (фінансовий секретар Т-ва) передає пожертву "Ч. Січі" в сумі однієї тисячі доларів парохві Української Католицької Церкви о. В. Криєвському на будову цілоденної парафіяльної школи. Головою Т-ва в цьому часі був М. Басараб. Рік – 1939.

"Sitch" treasurer M. Matyash is presenting the pastor of St. John's Ukrainian Catholic Church in Newark, V. Krayevsky, with a check for \$1000 for the Building Fund of the Ukrainian day school at that church. M. Basarab was the "Sitch" president at time. The year was 1939.

УСВТ "Ч. Січ" продовжує підтримувати цілоденну парафіяльну школу св. Івана Хрестителя в Ньюарку. В 1996 р. члени Управи Т-ва: О. Твардовський і Д. Бобеляк передали парохві Ф. Щадякові, черговий чек на суму 500 дол. на Фонд вдержання школи.

"Ch. Sitch" again offers its financial support for the Ukrainian day school at the St. John the Baptist Ukrainian Catholic Church in Newark. A check for \$500 is being handed to the pastor, Rev. O. Schadiak, by the "Sitch" officers, O. Twardowsky, the vice-president and D. Bobelak, financial officer.

The main sport cultivated by Ch. Sich before World War II was baseball. Unfortunately, our predecessors left little by way of records pertaining to their athletic activities. We have photographs of the Sich baseball teams, showing them in uniforms with "UKRAINIANS" written across their chests and with caps adorned with the Ukrainian emblem, the trident. The roster of the 1931 team is shown beneath their picture. In 1935, the team manager was W. Zelinsky. The names of the players were: Dernoha, Lubyn, Kowtko, Shahula, Olearnik, Mazur, Chuy, Benducha, Kashmar, and Renko. In that year, the Newark Sich team competed successfully against such Ukrainian-American teams as Sich - Carteret and Sich - Elizabeth, as well as against the "Slovak SC", Saint Benedict SC, "Newark BC", "Mercer Bad" and "Mohawk Aces". Several new players were added to the team in 1936, among them Takowsky, Horvat, Panosky, Skibiak, Napolesky, Morewsky, and Myrey. Basketball was the second most popular sport. The Sich basketball teams competed first against American teams, but eventually wound up playing in the Ukrainian-American League of New Jersey. Bowling and wrestling completed the sports interests of pre-World War II Sich. An interclub wrestling championship was held in 1934. Also in 1934, Stephen Weiss, a member of the Newark Sich, won the U.S. championship in weight lifting.

2) A Period of Stagnation - World War II and the Initial Post-War Period (1941-1956)

The war interrupted most of the Sich activity, as hundreds of its members joined the U. S. armed forces. Most of them had experienced some paramilitary training within the Sich organization with the hope of participating some day in the armed struggle for the liberation of their native Ukraine. Ironically, they wound up fighting now on the same side as the most brutal enemy of Ukraine - Red Russia. Although much of the Sich activity was suspended during the war, the Association persisted thanks to its Women's division as well as the 14th branch of the Ukrainian National Association and the 197th branch of the Ukrainian Workingmen's Association, both affiliated with the Newark Sich.

Some Sich members lost their lives in World War II, among them Stefan Fik, a notable activist. Some returned as invalids. Those who came home in good health gradually resumed some of their pre-war activities. They formed a Relief Committee, which collected food, clothing and money for Ukrainian refugees in Europe. The Political

Club helped stage anti-Soviet demonstrations in New York (1949) and in Newark (1952). The first athletic team to be reactivated was the basketball team, headed by N. Scheskowsky and J. Chuy and coached by Dr. J. B. Bemko. In the 1950's, the Sitch team resumed its competition in the Ukrainian Basketball League of New Jersey. Their original roster was: V. Romanyshyn, Jr., N. Scheskowsky, S. and M. Harmatiuk, E. Misiuk, J. Plechy, M. Hussar, D. Chuy, R. Bryk, M. Golombusky, M. Kobryn, and K. Fera. Next to be reactivated was the bowling team, which competed successfully in a variety of tournaments and won scores of trophies. In the 1950's, the bowling team consisted of J. Chuy (captain), W. Tera, J. Watson, E. Komon, P. Chuy, and J. Melnychuk. In the 1960's, the bowling team roster included P. Chuy, N. Plechy, J. Laska, W. Tera and J. Chuy.

3) The Rebirth of Sitch (1956 to the present)

Sports Activity

After World War II, a large number of new Ukrainian immigrants, refugees from Communism, settled in Newark and the surrounding communities. Among them there were many young people as well as some accomplished athletes, who needed a club where they could enjoy organized sports activity and a social life in a Ukrainian setting. The Newark Sitch, as an athletic association with its own building, seemed like a natural home that could meet their needs, but acceptance of new immigrants into the ranks of Sitch was by no means automatic. First there was some distrust and intolerance to be overcome between the old and the new immigrants. On the other hand, the leadership of Sitch was becoming increasingly concerned about the future of their Association, being painfully aware of its ageing and dwindling membership. Eventually, thanks to the wisdom and foresight of the Sitch leadership, headed by its President Ivan Atamanec, the doors of Sitch were opened wide to new immigrants in 1956. They could now join as members of the Sports Section, an independent unit of the parent organization.

On June 30, 1956, an organizational meeting of the Sports Section was convened by a group of sports enthusiasts, among them: Ya Kryshchalsky, L. Rudzinsky, Yu. Helbig, B. Huralechko, O. Twardowsky, L. Blonarovych, L. Holinaty, N. Babiak, P. Kozyra and others. They elected Dr. Volodymyr Huk as the first President of the Sports Section. The Section adopted the name "Ukrainian Athletic Associa-

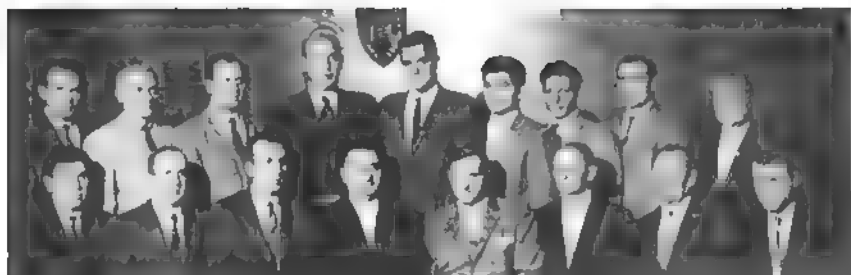

Члени Управи Т-ва в 1955 р. В першому ряді зліва: М. Литвин, д-р С. Янів, Ю. Лесняк, інж. Р. Філінський, І Чуй. В другому ряді зліва: Ю. Королевич, П Соколовський, С. Хромовський, Ю. Іванків, В. Лемега, В. Билик.
 Officers of "Ch. Sich" in 1955 1st row, left to right M. Lytwyn, Dr S. Janiw, Yu. Lesniak, R. Filinsky, J Chuy 2nd row, left to right Yu. Korolevych, P Sokolovsky, S. Chromovsky, Yu. Ivankiw, V. Lemega, V. Bilyk.

Історичні для Т-ва Річні Загальні Збори, що відбулися 21 вересня 1956 р. Тоді саме до Проводу Т-ва увійшло значне число осіб з ново-прибулої 3-ї хвилі еміграції.

The historical Annual Meeting of September 21, 1956, at which a significant number of new immigrants joined "Ch. Sich" and the ranks of its management.

Провід спортової секції "Ч. Січі" в 1957 році. В першому ряді від ліва до права: П. Гой, д-р С. Парубчак, інж. О. Сташків, Ю. Іванків, С. Кобільник, С. Хромовський, інж. Р. Філінський, Ю. Гельбіг. В другому ряді справа: П. Колісник, А. Лісевич, В. Матиш, Л. Рудзінський, О. Герус, О. Твардовський, П. Кріль, І. Гірник, Ю. Королевич.

The leadership of the sports section of "Ch. Such" in 1957. 1st row from the left: P. Goy, Dr. S. Parubchak, O. Stashkiw, Yu. Ivankiv, S. Kobilnyk, S. Chromovsky, R. Filinsky, Yu. Helbig. 2nd row from the right: P. Kolisnyk, A. Lisevych, W. Matlash, L. Rudzinsky, O. Gerus, O. Twardowsky, P. Kril, Yu. Korolevych.

Перший Дім Т-ва, що його закуплено при 18 Авені в Ньюарку в 1939 році. Він служив для Т-ва і Української громади до 1965 р., коли після розрухів в місті його треба було продати.

The first "Ch. Such" home, at 596-598 18th Ave. in Newark, N. J., purchased in 1939. It served the club and the Ukrainian community until 1965.

Акт підписання "Проклямації" Українського Дня Незалежності України в місті Ньюарку, Н. Дж., 22 січня 1980 р. в канцелярії мейора, завдяки старанням Управи УСВТ "Ч. Січ". Стоять зліва: М. Матияш – член Т-ва, М. Ботоне – консульмен міста, проф. М. Цяпка – член Т-ва і Управи УКК, О. Твардовський – заступник голови Т-ва і пресовий референт, Я. Твардовський – юний спортсмен Т-ва, М. Стебельський – голова Т-ва, Д. Бобеляк – фінансовий секретар Т-ва і В. Боднар – член Т-ва і командир станиці Українсько-Американських Ветеранів.

The act of signing the "Proclamation" of the Ukrainian Independence Day in the office of the mayor of Newark, N. J., on January 22, 1980. Standing from the left: M. Matlash a "Sitch" member, M. Bottone, city councilman, Prof. M. Ciapka, a member of "Sitch" and an officer of the Ukrainian Congress Committee of America, O. Twardowsky, vice-president and press officer of "Sitch", Y. Twardowsky, a young "Sitch" athlete, M. Siebelsky, the "Sitch" president, D. Bobelak, the financial officer, W. Bodnar, the commandant of the Ukrainian-American Veteran's post, also a "Sitch" member

tion Chornomorska Sitch", although its shorter version "Ukrainian Sitch" became the more common English usage. In Ukrainian, the popular name became "Chornomorska Sitch".

Thus, the year 1956 became a major milestone in the history of Newark Sitch. The newly founded Sports Section expanded tremendously the range of sports activity available to its members. In addition to the existing basketball and bowling activity, there appeared now soccer, volleyball, tennis, table tennis, swimming and chess, with hockey, skiing, bridge and golf added later. Naturally, the availability of such a gamut of sports activity attracted large numbers of the Ukrainian youth in the area to Ch. Sitch, inaugurating a period of unprecedented growth and success. As a result of the dedicated efforts on the part of its players, coaches, club officers and supporters, Ch. Sitch soon developed into one of the leading Ukrainian-American sports clubs, both in terms of competition within the Ukrainian Sports Federation of USA and Canada (USCAK) and in the larger American sports arena. A detailed sport-by-sport account of our Club's activity and accomplishments will follow in subsequent chapters. However, there are two unique achievements of Ch. Sitch that deserve highlighting in this overview: 1) For 35 years as of this writing (1999), it has been publishing a bilingual annual magazine "Our Sport", the only Ukrainian sports magazine published outside of Ukraine. 2) For 30 years (since 1969), Ch. Sitch has been running a sports school for 4 weeks each summer, attracting hundreds of Ukrainian youngsters from all over North America and, more recently, some from Ukraine as well.

Activities on Behalf of Ukrainian Causes

In the course of its 75-year history, Ch. Sitch, in addition to its athletic and cultural-educational activity, has been engaged continuously in Ukrainian community affairs as well as national causes, while scrupulously avoiding any narrow political stance or conflicts. Mentioned earlier was the work of the "Ukrainian-American Political Club" in the years preceding World War II. The Sitch efforts in the political arena continued also after the War, often in collaboration with other Ukrainian-American organizations. It worked to have an annual "Ukrainian Day" declared by a number of towns in New Jersey. In 1961, it participated in the activities commemorating the centennial of the death of the Ukrainian bard Taras Shevchenko, including the campaign to have a U. S. postage stamp issued in his honor. Furthermore, Sitch appealed to members of the U. S. Congress to de-

Футболіст "Ч. Січі" І. Гой з прапором Т-ва в часі відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашингтоні в 1964 р.

I. Goy, a Sich soccer player is holding the flag at the ceremony of unveiling the Taras Shevchenko monument in Washington, D. C. in 1964.

УСВТ „Ч. СІЧ“ ВЗЯЛО УЧАСТЬ
У СВЯТКУВАННЯХ 1000-ЛІТТЯ
ХРИЩЕННЯ УКРАЇНИ У ВАШІНГТОНІ

Група репрезентації УСВТ "Ч. Січ" формується до походу з площі біля пам'ятника Вашингтона в 1988 р.

A group of Sich representatives are forming a marching column at the Washington monument in 1988.

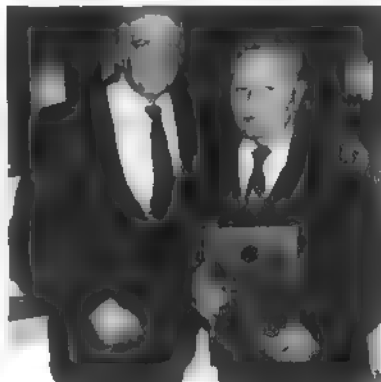

Юнацька дружина ФК "Карпати" Львів з нагоди турне по ЗСА в 1990 р., в часі Великодніх свят в гостях УСВТ "Ч. Січ".

The junior soccer team of the "Karpaty" sports club from Lviv, Ukraine, is a guest of "Ch. Sich" on Easter of 1990, at the time of its tour of the U. S. A.

Вшанування мецената спортової активності Т-ва — Миколи Бойчука, якому вручено пропам'ятну грамоту. Поруч голова Т-ва М. Стебельський.

Mykola Boychuk, a sponsor of the "Ch. Sich" sports activity, is being honored with a plaque. Next to him is M. Stebelsky, the president of "Ch. Sich".

clare an annual "Captive Nations Week". Later, when hundreds of Ukrainian dissidents wound up in Soviet prisons and concentration camps, Sitch interceded on their behalf in Washington, with petitions and letters to many members of Congress and to the President of the United States. In particular, it was very active in our community's action to free Valentyn Moroz.

As the time became ripe for a separate organization to be dedicated to such activity, Ch. Sitch promoted the formation of one named "Americans for Human Rights in Ukraine" (AHRU), which has devoted itself to the defense of Ukrainian rights ever since. The founders of AHRU were prominent members of Ch. Sitch: Ihor Olshanivsky, Ivan Oryniak, Volodymyr Bodnar and Bozhena Olshanivsky, among others. In effect, AHRU has continued the work of the old "Ukrainian-American Political Club".

Thus, the entire history of Ch. Sitch has been marked by energetic and selfless efforts of its idealistic activists for the benefit of their community and of Ukraine. The present-day actions of the Ch. Sitch leadership on behalf of the now independent Ukraine are detailed next.

Chornomorska Sitch Assists in the Rebirth of Sports in Ukraine

The efforts of Sitch to aid Ukraine have continued after the Soviet Russian empire had collapsed in 1991 and Ukraine declared her independence. Actually, the first Sitch action in support of sports in Ukraine took place even earlier, in December of 1990. At that time a delegation of the Sitch leadership, consisting of Myron Stebelsky (President), Omelan Twardowsky (Vice-President) and Alexander Napora (Treasurer), who also held analogous offices in the USCAK organization, went to Montreal, Canada to meet with the swimming team of Ukraine, which participated there in world championship competition. Our officers met for the first time with the representatives of the Swimming Federation of Ukraine, their coaches and swimmers. As a result of this meeting, a decision was made to establish under the aegis of USCAK a "Fund for the Rebirth of Sports in Ukraine". A fund-raising campaign in the Ukrainian-American press was launched by O. Twardowsky, the USCAK Press Secretary, for the above Fund, which has been administered by M. Stebelsky and A. Napora. Eventually, friends of sports in Ukraine in the U. S. have contributed about \$300,000 to the Fund.

The money was used first of all to pay for the membership fees of Ukraine's 38 Federations of various sports, so that athletes representing Ukraine could enter the international sports arena. Subsequently, the Fund paid for the airfare of the Ukrainian Olympic team in the 1994 Winter Olympics in Lillehammer, Norway, it purchased modern gymnastics equipment for Ukraine's Olympic team in 1996, subsidized Ukraine's bobsledders and the sports media in Kyiv and gave financial support to the Lviv State Institute of Physical Culture. Most importantly, our Fund enabled a portion of Ukraine's 1996 Olympic team to come and practice in the vicinity of Atlanta, Georgia in 1995, for the purposes of acclimatization, and then to return for the Olympics proper in 1996. Finally, Ch. Sich as well USCAK have provided financial support to a Ukrainian secondary school in Mykolaiv.

Since Ukraine's independence, the leadership of USCAK (M. Stebelsky, O. Twardoswky, A. Napora) has held a number of meetings with the top officials of the National Olympic Committee of Ukraine, the Ministry of Youth and Sports of Ukraine, and the various Sports Federations of Ukraine in order to coordinate their activities and improve cooperation for the benefit of the rebirth of sports in Ukraine.

There has been considerable interaction between Sich and Ukraine in the area of chess. Dr. Orest Popovych, the Director of the Chess Divisions both in Ch. Sich and in USCAK, published in 1996 in Lviv, Ukraine a book entitled "The Games and Stories of an American Chess Player" (in Ukrainian). After the book had received many favorable reviews in Ukraine, came requests from Ukrainian journalists for more information about Ukrainian chess players in North America. Based on such information, provided by Dr. O. Popovych, two newspapers, "Chas/Time" (Kyiv) and "Krymska Svitlytsya" (Simferopol), published biographical articles devoted to each of the top Ukrainian-American chess players, including their selected games. The Sich chess masters featured in these articles were Lev Blonarovich, Orest Popovych, Peter Radomskyj and Steve Stoyko.

In 1991, on the initiative of Ch. Sich, a delegation of USCAK that included representative All-star teams in soccer, men's and women's volleyball and tennis, swimming as well as chess, visited and competed in Western Ukraine. Sich officers M. Stebelsky (the President of Sich and USCAK), W. Wasylak, E. Chyzowych, M. Bokalo (swim coach) and O. Popovych (captain of the chess team) made up part of the USCAK delegation. A large number of Sich members participated as players on the All-star teams.

Chornomorska Sich and the Ukrainian Fraternal Organizations

The history of Newark Sich is intertwined with the activities of the two largest Ukrainian-American fraternal organizations, the Ukrainian National Association (UNA) and the Ukrainian Fraternal (formerly Workingmen's) Association (UFA). Many decades of cooperation between Sich officers and the executives of these Associations have proved to be mutually beneficial. Thus, the fraternal have provided Sich with material support and later with the sites and facilities for sports events, while Sich members have reciprocated by establishing and administering branches of these Associations, attached to their club. For example, in pre-World War II days, Michael Otrok first founded a UNA branch at Ch. Sich, branch 14, which at one time numbered several hundred members. Another UNA branch, #371, called "Zaporizka Sich", used to be located at one time in the Sich home. In 1963, Omelan Twardowsky, then the sports correspondent of "Svoboda", organized at Ch. Sich the 214th branch of the UNA, which he has been administering to this day. There were years when the above three UNA branches attached to Ch. Sich comprised a combined total of over 500 members.

Similarly, the Sich home used to host the UFA branches 197 and 277. These are now defunct, but a new branch, #259, was organized in their place by Ivan Oryniak, a Sich officer, which he built up to a membership of several hundred. After Mr. Oryniak's death, branch 259 was taken over by another Sich officer, Alexander Napora, who has been managing it to this day.

With the expansion of the Sich sports activity after 1956, cooperation with the fraternal associations assumed an added dimension, as the fraternal began to provide Sich with the venues and facilities for a variety of sports events at their resorts – UNA's "Soyuzivka" in Kerhonkson, N. Y. and UFA's "Verkhovyna" in Glen Spey, N. Y. By now, the annual Ukrainian-American Championships in swimming and tennis at "Soyuzivka" have become a tradition. Sich members, both competitors and officials, participate in these events in large numbers. Such names of coaches as well as divisional and tournament directors as Z. Snylyk, A. Lapychak, Dr. R. Slysh and M. Bokalo, come to mind. It is noteworthy that for many decades, the manager of "Soyuzivka" was a Sich member, the late Volodymyr Kwas.

A special enduring relationship has existed between Sich and the UFA with respect to the latter's sports facilities at the "Verk-

hovyna" resort. This resort has been the site of annual Ukrainian and international soccer matches. In the past, "Spring Sports Meets" used to take place there, combining programs of sports competition with recreational events and social dances. Most significantly, "Verkhovyna" has been playing host to the Sich Sports School, which has been running there during four weeks each summer for the last 30 years. Each summer hundreds of Ukrainian youngsters graduate from the Sports School enriched not only with improved physical ability and athletic skills, but with a raised consciousness of their Ukrainian identity. Obviously, the executives of the UFA and the management of "Verkhovyna" have decided long ago that the expenditure of their resources in support of the Sports School and the other Sich initiatives represents worthwhile service to the Ukrainian community.

Both the UFA and the UNA should be commended for their cooperation with Chornomorska Sich and their sponsorship activity, all for the benefit of the Ukrainian youth.

The Sich Foundation

A very useful branch of Ch. Sich, which provides the financial assistance for our Association's athletic and educational projects, is The Sich Foundation, a non-profit humanitarian organization founded on March 11, 1984. All donations to the Sich Foundation are deductible from the state and federal taxes.

The Jubilee year 1999 also marks the 15th anniversary of the Foundation. Throughout the period of its activity, the Foundation has enjoyed the confidence and support of the Ukrainian community in New Jersey, which has responded generously to the Foundation's fund-raising drives. The donations are used primarily to support such projects as the Sich Sports School at "Verkhovyna", the Fund for the Re-birth of Sports in Ukraine and the building fund for a new sports and cultural center for our youth.

The chief architect of the Sich Foundation was the now deceased Ivan Oryniak. Its first governing board consisted of: O. Stashkiw - president, M. Stebelsky - vice-president, O. Twardowsky - member. The auditing committee consisted of V. Klapishchak, Dr. V. Bakun and W. Wasylak. Over the years, a number of our members have selflessly devoted their time and energy to the Foundation. The present leadership of the Sich Foundation consists of Andre J. Worobec, president, Myron Stebelsky, vice-president, Mary Maszera, secretary, Slava Wasylak, treasurer, Nestor Olesnycky, Esq., legal counsel,

Управа Т-во в 1972 р. В першому ряді зліва: інж. А. Лапичак, І. Ориняк, проф. Б. Стефанович, М. Стебельський – голова, О. Тwardowski, мтр. І. Хамуляк, д-р Є. Перецьма. В другому ряді від ліва: В. Матишак, В. Потєжний, В. Басмак, В. Кляпішчак, П. Семенов, Л. Рудзинський, В. Раковський, О. Сигіда, О. Напора.

"Such" officers in 1972. 1st row, from the left: A. Lapychak, I. Oryniak, Prof. B. Stefanowycz, M. Siebelsky, president, O. Twardowsky, I. Hanulak, Dr. E. Pereyma. 2nd row, from the left: W. Matash, V. Potezny, W. Basmak, W. Klapishchak, P. Semeniuk, L. Rudzinsky, V. Rohovsky, O. Sygida, O. Napora.

Управа "Сучової Фондації" в 1984 р. В першому ряді справа: М. Стебельський – заступник голови, М. Бокало – секретарка, інж. О. Сташків – голова, д-р В. Бакун – член Комісії. В другому ряді зліва: В. Василук – член Комісії, О. Труш, О. Напора – члени Управи, О. Тwardowski – прес-референт, Бракче І. Орусак – член – основника Фондації.

Officers of the "Such" Foundation" in 1984. 1st row, from the right: M. Siebelsky, vice-president, M. Bokalo, secretary, O. Stashkiw, president, Dr. W. Bakun, member of the auditing committee 2nd row, from the left: W. Wasyluk, member of the auditing committee, O. Trush and O. Napora – officers of the Foundation, O. Twardowsky, press officer.

A. Napora, O Twardowsky, D. Bobelak, W. Wasylak, R. Pyndus and O. Trush – members of the governing board. The Foundation plants to continue its efforts on behalf of the Ukrainian youth and the community as a whole. However, its success will depend to a large degree on our community's continued generous support, which the Foundation so richly deserves.

We conclude this overview with the names of the people who held the top leadership positions at Sitch throughout its history. Newark Sitch had a total of 23 presidents, whose names, in chronological order, were as follows: I. Hrynyk, D. Chorniuk, J. Lobur, A. Baran, W. Feylo, S. Pyrozhyk, G. Doroshenko, M. Basarab, Z. Lytwynsky, S. Troscianecky, A. Witowskyj, S. Harcula, T. Prystash, M. Korda, M. Lytwyn, M. Myrosh, J. Melnychuk, I. Atamanec, M. Kormylo, M. Matias, B. Pidlusky, G. Helbig, M. Stebelsky. Since 1956, Sitch also had the following directors of the Sports Section: Dr. V. Huk, L. Blonarovych, S. Kobilnyk, J. Hamulak, L. Blonarovych, G. Ivankiw, L. Blonarovych, O. Twardowsky, S. Chromowsky, O. Stashkiw, B. Pidlusky, Dr. I. Jarosz, O. Twardowsky.

*Сучасний Дім УСТВ "Чорноморська Січ".
The "Ch. Sitch" house in Newark, N. J., today.*

Chapter 3

THE SPORTS SCHOOL OF CHORNOMORSKA SITCH

In the 1960's, not only Sith, but many other Ukrainian clubs in the U. S. A. and Canada enjoyed a golden era in terms of activity and accomplishments in a number of sports. Particular emphasis, however, was being placed on semi-professional soccer, which paid off in the short run, when Ukrainian clubs had won the U. S. national soccer championship 5 times, in addition to a multitude of lesser titles and prizes. There was, however, a downside to this type of success, because in the pursuit of soccer titles, other sports as well as youth programs were being largely neglected. Fortunately, Newark Sith did not succumb to this trend, because its leadership had the vision to recognize that true success of a sports club lay in the continued development of young athletes. Thus, rather than resting on the laurels of their past achievements, Sith officers looked to the future by establishing their own Sports School, the first such Ukrainian school outside Ukraine.

The idea of a sports school of our own was conceived in 1968 by Omelan Twardowsky, vice-president and press officer of Sith, and in 1969, it was realized jointly by him and Myron Stebelsky, the Sith president, with the assistance of other club officers, in particular, I. Oryniak, E. Chyzowych, B. Hayduchok, I. Hamulak and V. Matiash. Beginning in 1970, the Sports School has been functioning for a period of 4 weeks each summer, at the "Verkhovyna" resort of the Ukrainian Fraternal (originally Workingmen's) Association (UFA) in Glen Spey, N. Y. Indispensable to the success of this project has been the cooperation of the UFA management and the "Verkhovyna" admini-

stration, starting with Dr. R. Rychok, the resort administrator in 1970. O Twardowsky and M. Stebelsky had assumed the directorship of the Sports School from the start and have been sharing it for the last 30 years. In the early years, the directorship of the School was also shared, on a rotational basis, with other Sitch activists, among them I. Oryniak and Dr. S. Janiw.

Admission to the Sports School was never restricted to boys and girls who were members of Sitch, so that the School has attracted Ukrainian youngsters from all over North America and, more recently, from Europe, including Ukraine, as well. In particular, large contingents of students have come from such Ukrainian-American clubs as the SUM "Krylati" of Yonkers, N. Y., "Levy", Chicago, "Lviv", Cleveland, and "Chernyk", Detroit.

The Sports School first went into action in the summer of 1970 as a soccer camp, run by the well-known Ukrainian-American coach Eugene Chyzowych, assisted by his brother Walter and Dr. Leonid Lucenko. However, in 1971, the sports program was expanded to include also volleyball, under the direction of Bohdan Hayduchok, and by 1972, it encompassed instruction and training in tennis, swimming and track and field. In certain years, there was also instruction in gymnastics, basketball, wrestling, table-tennis and archery. At the beginning, the duties of chief sports instructor were performed by E. Chyzowych, V. Matiash served as the head counselor, and H. Matiash, as the School nurse. By 1973, the School could boast of as many as 170 students.

No doubt, much of the School's attraction has been due to the professional quality of its instructional staff, which the School management has kept maintaining and improving upon over the years. In 1976, it hired Ihor Chupenko, a professional soccer coach from Ukraine, who has been serving as the School's chief sports instructor ever since. In addition to those already mentioned, the School was staffed over the years by such outstanding instructors as Dr. O. Stremecky, the brothers P. and M. Kovalenko, M. Treybych, O. Fedash and M. Hanych - all in volleyball; and Dr. I. Huryn in gymnastics. Ukraine's independence in 1991 has enabled the School to engage the services of even more professional sports instructors from Ukraine. Some of the most recent Ukrainian additions to the instructional staff have been: V. Kovalov (soccer), R. Balash (soccer and swimming), I. Rudavsky (volleyball and tennis), Yu. and A. Kolb (both - tennis).

The Sitch Sports School has also played a much broader educa-

tional role. Instruction in the Ukrainian language has been offered by Marika Bokalo, a teacher by profession. Ukrainian national consciousness of the students is cultivated with the aid of lectures, films and discussion groups. Noteworthy are the traditional evening gatherings at a bonfire, where youngsters recite Ukrainian poetry and sing Ukrainian songs.

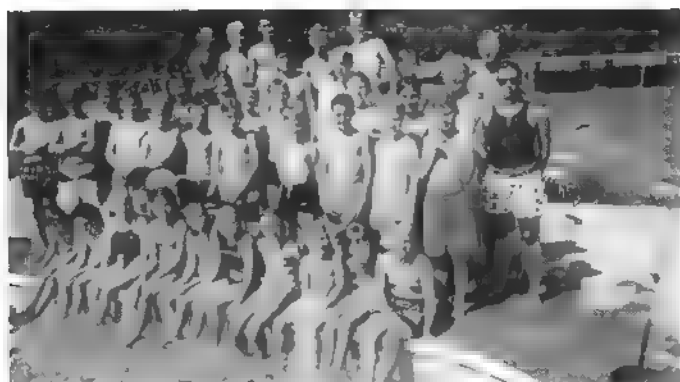
If one were to ask whether all this expenditure of time, effort and money to keep the Sports School running for the last 30 years has been worth it, the answer would have to be a resounding "yes". In contrast to many other Ukrainian sports clubs in North America that have either folded altogether or maintain a limited program, often relying on non-Ukrainian players, the Newark Sitch today, thanks to its Sports School, is able to field competitive teams in men's, women's and junior soccer as well as in men's and women's volleyball. All of the Sitch teams play regularly in their respective leagues on the East Coast of the U. S. A. Furthermore, Sitch has maintained a group of active swimmers and tennis players. Sitch athletes in all sports compete regularly in the annual USCAK championships of Ukrainians in North America. Ch. Sitch is not the only Ukrainian club that has benefited from the Sports School. Many of its graduates have used the skills and the knowledge acquired there to become outstanding athletes and coaches in their own clubs. One such success story involves two soccer players from the Ukrainian team "Levy", Chicago - Yaro Dachniwsky (goalie) and Bohdan Nedilsky, both graduates of the Sitch Sports School. Both of them played on the USCAK all-star team which competed in Ukraine in 1991. Already at that time, B. Nedilsky was playing for the "Karpaty" soccer team of Lviv, Ukraine. Y. Dachniwsky became the goalkeeper for the U. S. Olympic handball team that competed in the 1996 Olympiad in Atlanta. Another Sports School graduate that made good is Stephan Kachnij, who became goalkeeper and captain of the Ukrainian soccer team "Chernyk", Detroit.

As we approach the eve of the 30th Anniversary of the Sitch Sports School, it behooves us again to give credit to those people who had the foresight to found the School in the first place and then worked for it continuously for the last 30 years. The principal founders were Omelan Twardowsky and Myron Stebelsky, who have served as the School's directors from the start and until now. Among the many Sitch activists who have devoted decades of service to the School, there stand out: Marika Bokalo - secretary, teacher and school nurse; Volodymyr and Yaroslava Wasylak - counselors; the late Lidia Bokalo - a

Уяачуку і іуччыкнору Чопмоёй Илкоау а норуой мухей 1979 р.
Students and instructors in the first week of the "Süch" Sports School in 1979.

Юнацтво Спортової Школи "Ч. Січі" перед лекцією плавання в 1991 р.
Young swimmers at the "Ch. Sich" Sports School waiting for their swimming lesson in 1991.

Учасники тенісного вишколу в Спортивній Школі 1987 р.
Tennis students at the Sports School in 1987.

Учасники Спортової Школи перед лекцією відбиванки в 1994 році. Перш зліва
Students at the Sports School await their volleyball lesson in 1994. Kneeling first on the left is
клячить інструкторка Х. Козак-Процюк.
the instructor, C. Kozak-Prociuk.

counselor; and Christine Prociuk – a volleyball and swimming instructor, and more recently, the school nurse. All these people and many others who contributed to the flourishing of the Sports School for the last 30 years deserve a vote of gratitude from the entire Ukrainian community.

In these sentiments we are joined by a remarkable voice from the past. Let me quote this historic greeting, which appeared in the 1979 issue of the magazine “Our Sport”, both in Ukrainian and in English: “CONGRATULATIONS to the FAMOUS STAFF of CHORNOMORSKA SITCH, ALL THE MEMBERS AND SUPPORTERS on their dedicated work in expanding the sports program in the Ukrainian Community, on their Sport School, which is led so successfully by president Myron Stebelsky and activist Omelan Twardowsky. Wishing you further success in the work with our Ukrainian Youth. Respectfully yours, The first secretary and founder of Chornomorska Sitch in Newark, LEV MULAR.”

Fifty five years after he had founded Chornomorska Sitch, its first secretary still kept track of the status of his creation and sent his blessings to those who continued his work. What a touching testimony to the continuity of the Newark Sitch!

*Перший секретар Т ва в 1924-му і пізніших роках – Лев Муляр.
The first secretary of “Sitch” in 1924, Lev Mular.*

Chapter 4

36TH ANNIVERSARY OF THE SITCH MAGAZINE “OUR SPORT”

The idea of establishing our own bilingual (Ukrainian and English) publication was conceived by the Sitch press officer Omelan Twardowsky, who then realized it, with the cooperation of the entire Sitch leadership, in September of 1962. Now, on the eve of the 75th anniversary of Ch. Sitch, we have published the 35th annual issue of “Our Sport”. The last issue comprises a total of 80 pages, including 24 pages of greetings and advertisements – a far cry from its modest first issue, which had just 16 pages, with 5 of them devoted to greetings and advertisements. Similarly, the quantity of the published copies, which had started with only 400, eventually reached 1000, and more recently has stayed in the vicinity of 500-700.

Initially, the readership of “Our Sport” was limited to our own members and the local Ukrainian community, but over the years it has expanded to other states, Canada, and in the last seven years, to Ukraine as well. In fact, “Our Sport” has received accolades from journalists and historians in the Ukrainian cities of Kyiv, Lviv and Simferopol. For example, Hryhoriy Rudnytsky, the Associate Editor of the weekly “Krymska Svitlytsya” in Simferopol, and a historian, has referred to our magazine as the “chronicle of the Ukrainian sports in North America”, holding it up as an example that sports writers in Ukraine might want to emulate.

Our magazine is proud to have published reports and articles by such renowned Ukrainian sports writers and historians as O Novytsky, Dr. E. Zharsky, Dr. I. Huryn, R. Dublanytsya, R. Kolisnyk (Can-

ada), Dr. O. Popovych (a permanent contributor) and others. Since Ukraine's independence in 1991, the circle of contributors to "Our Sport" has expanded to include several prominent authors from Ukraine. They include historians O. Vatseba, O. Hrechanyuk and Yu. Koziy, journalist P. Bezpalko, and M. Hertsyk, the president of the Lviv State Institute of Physical Culture. Throughout its history, "Our Sport" has been involved with virtually all of the outstanding Ukrainians in the area of sports, either by reporting on their activities, or by welcoming them as its contributing authors.

It must be noted that from the very beginning and to this day, the founder and permanent editor of "Our Sport", Omelan Twardowsky, as well as all of its contributing authors have worked for our magazine without any financial remuneration. All of them are benefactors, without whose free services it would have been financially impossible for Ch. Sich to publish its sports magazine, the only one of its kind in the Ukrainian diaspora. They deserve our sincere gratitude.

Chapter 5

THE OLYMPIC CONNECTION

Given its long history of sports activity, Sich can boast of scores of its members whose excellence and experience in sports gave them a chance to participate in various Olympiads as competitors, coaches and officials.

First, the select few who made it to the **World Olympiads**. Top honors here belong to Zenon Snylyk, the soccer star, who was a member of the U. S. Olympic team three times, in 1956, 1960 and 1964. Myron Worobec, a product of the Sich youth program, made the U. S. Olympic Soccer Team in 1966. There are two former Olympic swimmers who have subsequently represented Sich – Nadia Stavko, a member of the USSR team in the 1976 Montreal Olympiad and Ron Carnaugh, a U. S. Olympian in Barcelona in 1992.

In 1936, a Sich contingent, which appeared under the name of "Newark Ukrainians", competed in the **1st Ukrainian Olympiad**, held in Philadelphia. Competition involved swimming, track and field, baseball and volleyball. The record passed on to us gives the names of some of the Sich representatives: John Tango, Vasyl Switana, Nicholas Shewkun, Nicholas Wowchuk, Stefan Jacus, Michael Surma, Victor Romanyshyn, Daniel Shumenko and John Popaca. Unfortunately, we have no specific information about them. The only known technical result is the fact that Sich finished third in the swimming competition and won the bronze medal.

The next Olympic experience for Sich as a team came in 1980 in the **1st Free Olympiad**, which was held in Etobicoke, Canada, involving competition among Estonian, Latvian, Lithuanian and

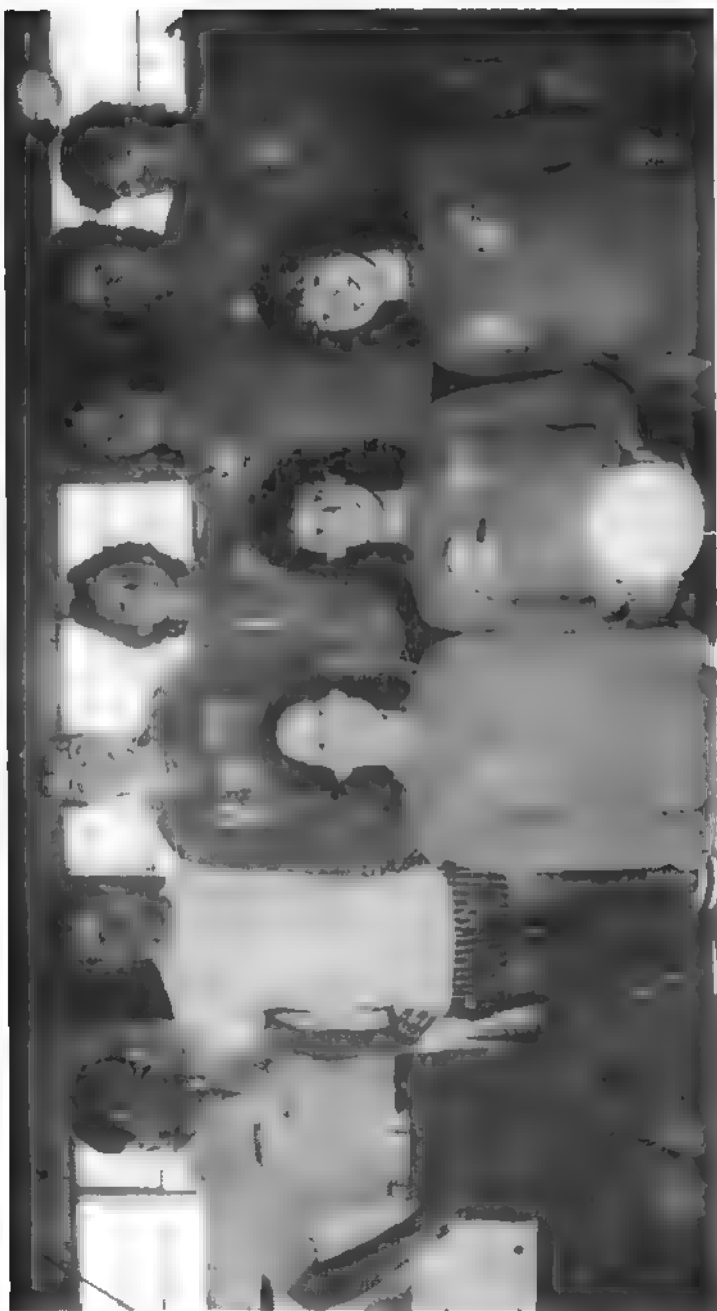
Ukrainian All-star teams in several sports. Two Sich players, Andrew Bakun and Volodymyr Tkacz, were members of the Ukrainian soccer team, which won the gold medal. The Ukrainian women's volleyball team, which won the bronze, had six Sich players on it. One of them, Daria Twardowsky, was also a co-organizer of the All-star team.

Sich participation was even more numerous and successful in the **2nd Free Olympiad**, held in 1984, also in Etobicoke, Canada. This time, participation was expanded to five ethnic groups, including now the Armenians. Sich vice-president Omelan Twardowsky was one of the organizers of the Ukrainian All-star soccer team, while Dr. Zenon Matkiwsky, the director of the Sich Tennis Division, had organized and managed the Ukrainian tennis All-stars. This time, the Ukrainian soccer select, which again won the gold, included four Sich players: Andrew Bakun, Marian Hamulak, Paul Hunczak and Volodymyr Tkacz. In women's tennis, Sich stars Olenka Matkiwsky and Luba Matkiwsky helped the Ukrainian team capture the gold medal. Eric Matkiwsky of Sich, many times champion in Ukrainian championships of North America, competed on the Ukrainian men's team, which won the silver.

By far the biggest in terms of participation and success by Sich members was the **1988 Ukrainian Olympiad** in Philadelphia, which celebrated the millennium of Christianity in Ukraine. Sich president Myron Stebelsky and vice-president Omelan Twardowsky served as Olympic officials. Other Sich officers were in charge of running the competition in several sports: Eugene Chyzowych – soccer, Alexander Napora and Christine Prociuk – volleyball, Dr. Roman Slysh and Marika Bokalo – swimming, George Chranewycz – table tennis, Dr. Orest Popowych – chess, Oles Kolodij and George Tarasiuk – track and field.

In the 1988 Ukrainian Olympiad, Sich was the only sports club that competed in all the sports offered. The Sich All-star team won a combined total of 18 gold, 17 silver and 11 bronze medals. The gold came in swimming (9), tennis (3), table tennis (3), and one each in men's soccer, pole vaulting and chess. The silver medals were earned in swimming (13), table tennis (2), women's volleyball and chess. Responsible for the bronze medals were mostly the swimmers (10), plus the junior soccer team.

The performance of the Sich contingent in the 1988 Ukrainian Olympiad players, coaches and officials provides ample proof of both the diversity and quality of its sports program at the time

Жіноча відбіванкова дружина "Ч. Січі", що здобула срібну медаль на Українській Спортивній Олімпіаді у Філадельфії в 1988 р в першому ряді зліва: С. Лопатковська, О. Осташ, Н. Моравська. В другому ряді зліва: О. Тwardowski (Заступник голови і керівник спортивної активності 1-ого), П. Гузії - тренер, М. Орега-Вітмані, А. Тершаковець, М. Діаченко, Ана Тершаковець, С. Моравська
The Such women's volleyball team which won the silver medal at the 1988 Ukrainian Olympiad in Philadelphia. 1st row, from the left: S. Lopatowsky, O. Ostap, N. Morawsky. 2nd row, from left: O. Twardowsky, vice-president and director of sports activity at Such, P. Haley, coach, M. Orel-Wuman, A. Tershakowec, M. Diachenko, Ania Tershakowec, S. Morawsky.

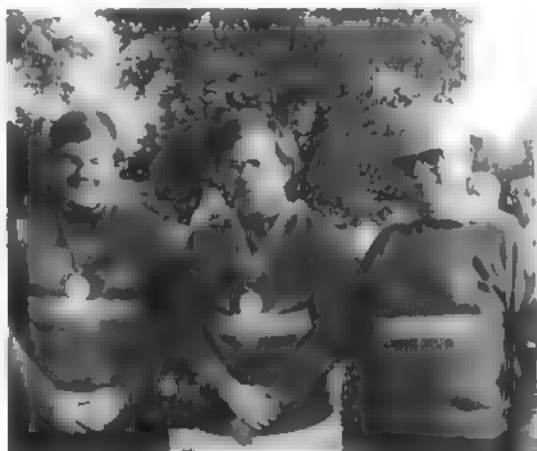

Церемонія вручення медалів тенісисткам на Українській Спортовій Олімпіаді в 1988 р. у Філадельфії. Посередині на п'єдесталі стоїть Зеня Матківська із золотою медаллю.

Awards ceremony for the women's tennis players at the Ukrainian Olympiad in Philadelphia, 1988. In the middle, on the pedestal is Zenia Matkivsky with her gold medal.

"Січовики", золоті і срібні медалісти на Українській Спортовій Олімпіаді 1988 р. у Філадельфії в настільному тенісі. Зліва: Іван Ярема (здобув дві золоті медалі), Вол. Лойко (золоту і срібну) і ланковий настільного тенісу інж. Юрій Храчевич (срібну).

The "Such" members who won gold and silver medals in table tennis in the Ukrainian Olympiad in Philadelphia, 1988. From the left: I. Jarema (2 gold medals), W. Loyko (1 gold, 1 silver), and the director of the table-tennis division, G. Chra-newycz, (silver).

Chapter 6

THE SPORTS PROGRAMS – A SUMMARY OF ACCOMPLISHMENTS

The dramatic revival of sports activity at Chornomorska Sitch launched in 1956 involved the formation of several new sports divisions. Those programs that have flourished uninterrupted to this day are soccer, volleyball, swimming, tennis and chess. Also table tennis enjoyed sustained periods of popularity, until recent years. Ice hockey, golf, bridge, skiing, track and field as well as bowling, baseball and basketball – all have contributed to the rich sports mosaic at Newark Sitch, but activity in these areas has been either short-lived, or limited in scope.

Due to space limitations, what follows is only the highlights, sport-by-sport. Generally, only the champions and occasionally, the vice-champions in the various categories are tabulated. However, the reader is alerted to the fact that the picture captions, which are bilingual throughout this book, contain additional, sometimes detailed, information, such as team rosters, names of coaches, managers and club officers at the given time, as well as other specifics.

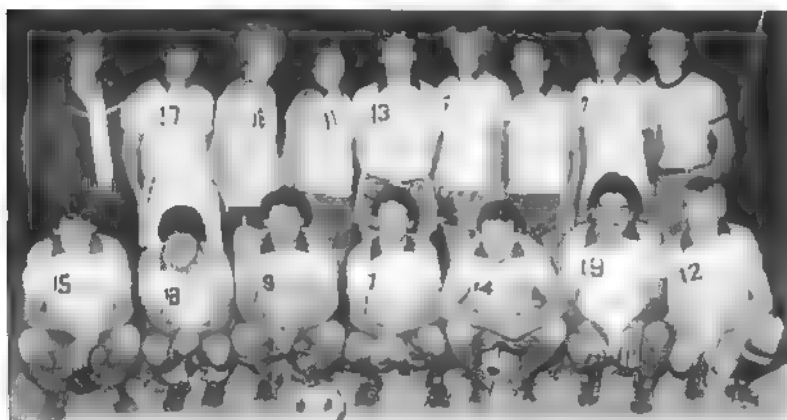
SOCCER

At Ch. Sitch, as in all Ukrainian sports clubs of North America, soccer is king. So it is no surprise that the new burst of sports activity would start with the debut of the men's soccer team, which occurred on August 19, 1956. The men's 1st team entered the American soccer scene by competing in the "B" Division of the New Jersey State Soccer League in the 1956/57 season. In the 1957/58 season, a men's

Перша дружина копаного м'яча "Ч. Січі", що здобула в сезоні 1960-61, першенство і Чашу УСЦАК-Делегатури Схід (тоді СУАСТ-Схід). В першому ряді зліва клячуть: Д. Хромовський, Т. Паук, Ю. Саварин, Ховайло, М. Павличин, О. Дуткевич. Стоять зліва: інж. Л. Блонарович - керуючий спорт. секції, Т. Понікс, В. Каздоба, Д. Фіоріло, Б. Кіралі, Е. Скаті, К. Гевкі, Вол. Каздоба, Ю. Думра, Мкінтаер, І. Болянєвський, О. Голюка - провідник.

The "Such" soccer team which won the Ukrainian-American championship of the Eastern USA (SUAST-East-now USCAK-East) in the 1960-61 season. 1st row from the left, kneeling: D. Chromovsky, T. Pauk, Yu. Savaryn, Chovaylo, M. Pawlyshyn, O. Dutkevych. Standing, from the left: L. Blonarovych, director of the sports division, T. Ponos, V. Kazdoba, D. Fiorilo, E. Scati, K. Hewko, V. Kazdoba, Yu. Dura, McIntyre, I. Gronivsky, O. Holuka - manager.

І-ша дружина копаного м'яча, що виграла звання чемпіона турніру "Ангелізер Буш", в 1981 р. В другому ряді справа провідник дружини Анатолій Охрименко.

The "Such" soccer team that won the championship of the Anheuser-Busch tournament in 1981. The team manager A. Okhrymenko is in second row on the right.

Юнацька дружина копаного м'яча "Ч. Січ", що здобула звання віце-чемпіона в своїй дивізії в сезоні 1964-65. Провідник — Богдан Чапля.

The "Sitch" junior soccer team which won the runner-up prize in its division in the 1964-65 season. Bohdan Chapla is the manager.

1-ша дружина "Ч. Січ" копаного м'яча, що здобула в 1985 році звання чемпіонів і нашу Нью Джерзі, віце-чемпіонів 1-ї дивізії Гарден Стейт Ліги, як теж чемпіонат літнього турніру ДАБ Нью Джерзі - Нью Йорку. В першому ряді від ліва клячуть: В. Ткач, А. Бакун, М. Хамуляк, М. Торії, Д. Мурдза, Р. Букачевський, М. Хмільевський. В другому ряді від ліва до права: Ю. Бакун, Дж. Калдерон, Д. Бакун, д-р В. Бакун, Р. Павлюс, Д. Рубалевський, С. Сабрій, Д. Брієнза, Д. Ромію, Дж. Зулію. Бракує на світлині - І. Чижовича і провідники дружини Володимира Бакуна.

The first soccer team of "Sitch" which in 1985 won the New Jersey Cup, was the runner up in the 1st Division of the Garden State League as well as the champion of the DAB summer tournament of New Jersey and New York. Kneeling, in the first row the left: V Tkach, A Bakun, M Hamulak, M Torre, D Murdza, R Bukachevsky, M Chmielewsky. In the second row, from the left: Yu. Bakun, J. Calderon, D. Bakun, Dr. W. Bakun, R Paulus, D. Ruhalevsky, S. Sabriy, D. Brienza, D. Romeo, J. Zullo. Missing from the picture are I. Chyzowych and team manager Volodymyr Bakun.

2nd team was fielded in the League's "C" Division; eventually, a men's 3rd team was also activated. In 1959, a junior (18 and under) and a juvenile (16 and under or 15 and under) team were organized. In later years, younger boys' teams, such as "13 and under", "10 and under" and even "9 and under" (the "midgets") would complement the youth program. All have competed in their respective leagues or divisions. Thus, in a typical season, a combined total of 5 or 6 men's and boys' teams might have seen action. It took a while, but in 1994, also a women's team entered league competition, followed by a girls' team in 1995.

All the first places and cups won by Sitch soccer teams over the years are listed chronologically in Table I. Among the top prizes won by the men's 1st team, three stand out: 1) the Lewis cup of the semi-pro American Soccer League (ASL), in the 1962/63 season; 2) the championship of the Major Division of the Schaefer League of New Jersey in the 1973/74 season; and 3) the gold medal in the Ukrainian Olympiad in Philadelphia in 1988. The women's team achieved a rare feat in sports by winning a league championship in their rookie season – that of the Women's Major Division of the Garden State Soccer League, in 1994/95.

Noteworthy are the significant contributions made by the Sitch soccer program to U. S. soccer at all levels. To be sure, Sitch did start out with a core of accomplished players, but its Sports School and the ambitious youth program have been developing excellent young soccer players, many of whom have been sought after by college and club teams, and some were selected to various All-star teams, including U. S. national teams. Zenon Snylyk, an accomplished Sitch star, played on three U. S. Olympic teams (1956, 1960 and 1964) as well as on U. S. National and Pan-American teams. Overall, he represented the U.S. in 99 international matches. Volodymyr (Walter) Czyzowych, top scorer and "the most valuable player" of the ASL in the 1965/66 season, was selected to the U. S. National Team in 1965, as was Volodymyr Kazdoba. In the years 1965-67, V. Czyzowych made 48 appearances as player on the U. S. National team and in 1976 was named to be its coach. Myron Worobec made the U. S. Olympic Team in 1966. W. Czyzowych, Z. Snylyk, Vol. Kazdoba and M. Paulyshyn were named to the ASL All-star team in 1966. Over the years, a number of Sitch players made the New Jersey All-star teams: Zenon Shpon, Myron Hura, Vasyl Koval, Danylo Chromowsky, Oleh Dutkevych, Ivan Savicky, Volodymyr Kazdoba, Andy Bakun, Marian Hamulak, Roman Sol-

Футболісти "Ч. С'м", що їх на протязі років вибирали до збірних Америки, Американської Професійної Ліги, Футбольної Ліги Нью-Джерси, УСЦАК та інших. В першому ряді зліва: Л. Вільчак, Ю. Рада, Вол Чижович, О. Чайка, В. Вільчак. В другому ряді зліва: М. Німержицький, З. Силіш, М. Павлішин, А. Бакун, М. Бакун. В 3-му ряді: Б. Лялька, Й. Махник, І. Савицький, М. Воробець, М. Химулак.

Outstanding soccer players of "Ch. Such" who over the years were selected to various American and Ukrainian all-star teams. 1st row, from the left, L. Vilchak, Yu. Rada, Vol. Chyzovych, O. Chayka, V. Vilchak. 2nd row. M. Nimerzhysky, Z. Snylyk, M. Pawlyshyn, A. Bakun, M. Bakun. 3rd row. B. Lalka, J. Machnyk, I. Sawycky, M. Worobec, M. Hamulak.

chanyk, Myron Worobec. The following players, developed by the Sich youth program, were selected to the "All-American" college team. Andy Bakun, Myron Bakun, Lev Hura, Myron Hura, Vasyl Kazdoba. The Ukrainian gold-medal winning team at the 1984 Free Olympiad in Etobicoke, Canada, included four Sich players: Marian Hamulak, Andrew Bakun, Walter Tkacz and Paul Hunczak. Sich vice-president Omelan Twardowsky was one of the organizers of the All-star team.

Furthermore, not to be overlooked are the contributions to U.S. soccer by those Sich members who became coaches and teachers of physical education. At the high school level, they were: Eugene Chyzowych (also coached the U. S. National Team), Vasyl Kazdoba, Volodymyr Leoniv, Roman Boyko, George Chapla, Stepan Kasianenko, Oleksander Popowych; at the college level: Volodymyr Czyzowych, Dr. Leonid Lucenko, Dr. Ostap Stromecky, Anatol Ochrimenko.

Table 1. The Championships Won by the Ukrainian Sich Soccer Teams (1958-1998)

Season or year	Team	Championship or cup won
1958/59	men's 1st	NJSSL "B" Div.; SUAST-East (now USCAK-East)
	men's 2nd	NJSSL "C" Div.
1959/60	men's 1st	UWA cup
1960/61	men's 1st	NJSSL "A" Div.; SUAST-East (now USCAK-East)
	18 and under	SUAST-East (now USCAK-East)
1961/62	men's 1st	SUAST-East (now USCAK-East)
	18 and under	NJSJSL
1962/63	men's 1st	Lewis cup of the ASL
	18 and under	NJSJSL
1963/64	10 and under	German-American Soccer League
1968/69	18 and under	SUAST-East (now USCAK-East)
1970/71	men's 1st	Schaefer League of New Jersey, Premier Div.
1971/72	men's 1st	Schaefer League of New Jersey, Major Div. Rhein-gold summer tourn.
1973/74	men's 1st	Schaefer League of New Jersey, Major Div.
	18 and under	NJSJSL
	10 and under	Ukrainian Youth Games
1975/76	18 and under	Ukrainian Youth Games
	16 and under	Cougars indoor tourn. in Maplewood, N J
1976/77	18 and under	Addidas-Cougars indoor tourn.
	16 and under	Ukrainian Youth Dames
1978/79	men's 1st	Northern Counties indoor tourn.; DAB summer tourn.; SUAST-East (now USCAK-East)

1978/79	16 and under	Northern Counties indoor tourn.; Ukrainian Youth Games
1979/80	men's 1st	Ukrainian tourn. at "Verkhovyna" in Glen Spey, N.Y.; SUMA tourn. in Ellenville, N.Y.
1980/81	men's 1st	Ukrainian Festival in Holmdel, N.J.; DAB summer tourn.
	18 and under	Addidas-Cougars indoor tourn.; Ukrainian Youth Games (co-champs).
1981/82	18 and under	Ukrainian Youth Games
	13 and under	
	10 and under	
1983/84	16 and under	Ukrainian Youth Games
	10 and under	
1984/85	men's 1st	New Jersey State cup; DAB summer tourn.
1985/86	9 and under	Ukrainian Youth Games
1986/87	men's 1st	GSSL "A" Div. tied for 1-2 with "Kearny Scots", 2nd on goal differential; New Jersey amateur title; Farcher's Grove summer tourn.; Essex-Morris-Union Counties; Rockland County College indoor tourn.; Somerset County College indoor tourn.; Ukrainian Festival, Holmdel, N.J.
1988	men's 1st	Ukrainian Olympiad in Philadelphia — gold medal; Ukrainian Festival, Holmdel, N.J.; GSSL Union-Morris-Essex Counties tourn. Kean College indoor tourn.
1989	men's 1st	Ukrainian Festival in Holmdel, N.J.; Union-Hudson County tourn.
1990	men's 1st	Ukrainian Festival in Holmdel, N.J.
1991	men's 1st	Ukrainian Festival
	16 and under	Ukrainian Festival
1992	men's 1st	SUMA "Zdwyh" (gathering) trophy
1993	16 and under	Cougars Indoor Soccer League
1994	women's	Ukrainian Festival, Holmdel, N.J.
	men's 1st	Good Sport winter tourn, Middletown, N.J.
	18 and under	Cougars Indoor Soccer League; Northern Counties Soccer League
1994/95	men's 1st	Ukrainian Festival, Holmdel, N.J.
	women's	Women's Major Division of the GSSL and the Indoor tourn.; Ukrainian Festival, Holmdel, N.J.
1995/96	girl's (under 19)	Division I of the Lipton Youth Soccer League.
1997/98	men's 1st	International USC Anniversary tourn., Good Sport winter tourn.
	under 12	Ukrainian Youth Games

Перша дружина копаного м'яча перед товариськими змаганнями з клубом "Армінія" з м. Білефельд, Німеччина, 2 червня 1973 р. на площі Фарчес Гров в Юніон, Нью Джерсі. Провідник М. Пиливода.

The "Sitch" first soccer team before a friendly match against the club "Arminia" from Bielefeld, Germany, on June 2, 1973, at the Farcher's Grove field in Union, N. J. V. Palivoda – manager.

І-ша дружина копаного м'яча в 1974 р. В першому ряді від права до ліва: В. Леонів, Х. Адамкевич, О. Донел, М. Фармига, Н. Пастушак, Ю. Ілемський. В другому ряді від права Ю. Бакун, В. Каздоба, А. Охрименко, Д. Дунас, В. Ткач, Л. Білоус, В. Марущак, С. Юрчак.

The "Sitch" soccer team in 1974. 1st row from the right: S. Kozak, V. Leoniv, Ch. Adamkevych, O. Donnel, M. Farmiga, N. Pastushak, Yu. Ilemsky. 2nd row from the right: Yu. Bakun, V. Kazdoba, A. Okhrymenko, D. Duvay, V. Tkach, L. Bilous, V. Marushchuk, S. Yurchak.

**INTERNATIONAL
SOCCER GAME**

JULY 9th, 1969

8:30 P.M.

WKS LEGIA
of Warsaw, Poland

WITH 5 NATIONAL PLAYERS

VS

UKRAINIAN
SITCH S. C.
of Newark, New Jersey

**THE ONLY PROFESSIONAL SOCCER
TEAM OF GARDEN STATE**

At

JOHN F. KENNEDY
Memorial Stadium
DEY STREET, across HARRISON AVENUE
HARRISON, NEW JERSEY

PRELIMINARY GAME AT 7:00 P.M.

INTERNATIONAL SOCCER GAME

Wednesday—July 8, 1970

8:30 P.M.

K.S. RUCH--CHORZOW

10 TIMES CHAMPION OF POLAND

VS.

UKRAINIAN SITCH S.C.

OF NEWARK, NEW JERSEY

**THE ONLY PROFESSIONAL SOCCER TEAM
OF GARDEN STATE – MEMBER OF
AMERICAN SOCCER LEAGUE**

AT

**NEWARK SCHOOL
STADIUM**

BLOOMFIELD AVE. AND 8th ST. in NEWARK, N. J.

**DIRECTIONS: Parkway going NORTH or SOUTH to
BLOOMFIELD AVE. EXIT, then proceed EAST on Bloom-
field Ave. to STADIUM.**

INTERNATIONAL

SOCCER

SKELMERSDALE UNITED

**AMATEUR CUP FINALIST OF ENGLAND
LANCS. ENGLAND**

VS.

Ukrainian Sitch S. C.

**MIDDLE ATLANTIC STATES
AMATEUR CHAMPIONS**

**FRI. MAY 28, 1971
8.00 P. M.**

Farchers Grove Field

UNION, N. J.

Route 22 and Liberty St. and Springfield Rd.

PRELIMINARY GAME - 6.30 P. M.

TOP SOCCER ATTRACTION IN NEW JERSEY

INTERNATIONAL
SOCCER GAME

Saturday, June 2nd — 7:30 P.M.

UKRAINIAN SITCH

(NEW JERSEY CHAMPION)

VS.

ARMINIA BIELEFELD

OF

GERMANY

(PROFESSIONAL TEAM)

at

Farcher's Grove - Springfield Rd., Union, N. J.

PRELIMINARY GAME 6:00 P.M.

JUNIORS of BIELEFELD vs. JUNIORS of UKRAINIAN SITCH

ANNUAL SPRING DANCE

SATURDAY, JUNE 9th, 1973

BLUE RIBBON INN

256 Hollywood Avenue — Hillside, N. J.

364

In addition to the first places enumerated in Table I, Ukrainian Sich soccer teams have won a large number of second and third places at the state, regional and national levels. The men's 1st team has also played a number of friendly matches against visiting foreign teams: "Ukraina", Montreal, Canada; "Legia", Warsaw, Poland; "Dirmer-sheim", Karlsruhe, Germany; "Ruch", Chorzow, Poland; "1906 Munchen", Germany; "Skelmersdale United", England; "TUS", Sen-nelager, Germany; "Arminia", Bielefeld, Germany.

VOLLEYBALL

Next to soccer, this is the most popular sport at the Chornomorska Sich. The Volleyball Division was organized in 1957 by Lev Blonarovych, then President of the Sports Section and a prominent chess master, who headed the Division in its initial two years. First to take to the courts was a women's team, in 1958, followed by a girls' team. From the very start and for the next two decades, both teams were coached by Adrian Lapychak, and it was to a large extent his skill and enthusiasm that ensured their enduring success. The roster of the first women's team to compete in official tournaments, in the 1960/61 season, read as follows: Taissa Turiansky (captain), Ya. Olesnyckyj, L. Lapychak, N. Choma, M. Kydan and L. Klachko. Beginning in the 1965/66 season, two men's teams were also activated and, eventually, a junior squad as well. The names of those pioneers who started men's volleyball at the Newark Sich are: Bohdan Hayduchok (player-coach), J. Olijnyk, N. Olesnyckyj, T. Hunczak, L. Lisevych, M. Mahmet and T. Tymchak. The height of popularity and participation for the sport may have been reached in the early 1970's, when the Volleyball Division was further enriched by three additional girls' teams.

All Sich teams have joined the United States Volleyball Association (USVBA) and the Amateur Athletic Union (AAU), and have played regularly in their official tournaments in New Jersey and throughout the Eastern U. S., particularly in the so-called "Garden-Empire" region, which comprises the tristate area of New Jersey, New York and Connecticut. With "Ukrainian Sich" displayed on their uniforms, ours have been the only teams representing Ukrainian-American clubs on the U. S. volleyball scene regularly for over 40 years now. Sich teams have also competed in the annual Ukrainian Championships of the U. S. A. and Canada (USCAK) as well as the Ukrainian-American Championships of the Eastern U. S. (SUAST-

East, since 1978 – USCAK-East).

In the Ukrainian Championships of North America, most impressive have been the accomplishments of the women's team. Sitch women have won the USCAK crown in 1978, 1980, 1986, 1989, 1991, 1993, and 1994. They won the SUAST (USCAK) East title in 1973, 1978, 1979, 1980, 1982 and 1984. The men's team became USCAK champion in 1979 and 1996 and that of SUAST-East in 1972, 1973 and 1978. Both the girls and the juniors won their respective USCAK titles in 1975, which for the juniors meant the defense of their 1974 title. SUAST (USCAK) – East titles were won by the girls' teams in 1961, 1973 and 1993 and by the juniors, in 1970, 1978 and 1993.

Table II lists chronologically all the first places won by Sitch volleyball teams, other than their Ukrainian (USCAK) Championships, which were enumerated above. Among the tabulated victories, however, some deserve to be highlighted. The men's New Jersey AAU titles in 1971 and 1972 earned them invitations to the AAU National Championships. They took advantage of the invitation only in 1971 and played in that year's AAU Nationals in Cleveland, Ohio. The women's team, which became champion of the Women's Volleyball League of New Jersey in 1970 and 1971, also won the New Jersey AAU title three years in a row, in 1970, 1971 and 1972. Arguably the best year in the history of the men's teams was 1975, when Sitch dominated the Eastern U. S. by winning 9 top prizes, including the New Jersey AAU and the East Coast AAU Championships, as well as placing 3 times in runner-up positions. This winning team was coached by one of its star players, Georgi Vyshyganov, and managed by Omelan Twardowsky.

In the 1970's, Sitch members made other memorable contributions to U.S. volleyball. In 1977, Dr. Taras Hunczak, an outstanding player and director of the Sitch Volleyball Division at the time, was elected Commissioner for the Garden-Empire region of the USVBA as well as chairman of the AAU Junior Olympics. In 1979, Sitch volleyball star Nestor Paslawsky was selected to the U.S. National Team that competed in the World championship.

Noteworthy are the results of the women's team in the 1985/86 season, when playing under a new coach, Bob Cece, it turned in 6 first-place performances, including 2 in USVBA tournaments, and the USCAK title. Undoubtedly critical to that team's success was the participation of Melanie Panko, the MVP at Drexel University in Philadelphia for 2 years and a player with a long resume of All-star selections,

Тренери, менеджери і асистенти чоловічої і жіночої відбіванкової дружини "Ч. Січі" в 1969 р. В першому ряді зліва: А. Лапичак, О. Твардовський — директор спортової активності, Н. Кланіщак, Б. Гайдучок. В другому ряді зліва: В. Кланіщак, О. Напора. Coaches, managers and assistants of men's and women's "Süch" volleyball teams in 1969. 1st row, from the left: A. Lapychak, O. Twardowsky — the director of sports activity, N. Klapishchuk, B. Hayduchok. 2nd row: V. Klapishchak, O. Napora.

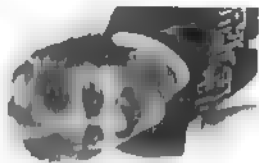
Група юначок відбиванки "Ч. Січі" перед тренінгом в 1977 р. Перший зліва в 3 му ряді інж А Лапичак тренер, останній в цьому ж ряді справа - О. Твардовський керівник спортової активності Т-ва і Л. Лапичак асистентка тренера. A group of girls volleyball players of "Ch. Süch" before practice in 1977. In the 3rd row, first on the left is the coach, A. Lapychak; 1st on the right are O. Twardowsky, director of sports activity, and L. Lapychak, assistant coach.

*Дружини учасники юнацького відбілювального турніру Делегатури УСЦАК-Схід в 1976 р. в Мейлвуді. Господар УСВТ "Ч. Січ".
The teams participating in the junior volleyball championship of USCAC-East in 1976 in Maplewood, N. J., hosted by "Sich".*

N. Paslawsky, Ukrainian Sich and Rutgers' player, in World Cup tournament:-1977.

Nestor Paslawsky, player for Ukrainian Sich, captain of the Rutgers Raiders' team, and an NCAA All-American. Recently, he was invited to play with the United States' team for the World Cup in Tokyo, Japan. He began his volleyball career with the Ukrainian Sich, where he played until 1974 and then again in 1977. Besides N. Paslawsky and his coach A. Popovich, four more of the Rutgers' team, formerly played for Ukrainian Sich.

Nestor Paslawsky

Нестор Паславський, авторитет УСВТ "Ч. Січ", багаторазовий чемпіон американських і українських відбілювальних турнірів, в 1979 р. входить до збірної ЗСА, що змагалася за Чашу світу.

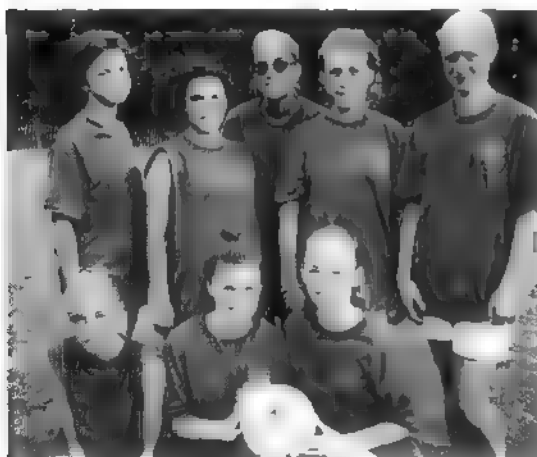
Nestor Paslawsky, a product of the Sich youth program, and champion of several American and Ukrainian volleyball tournaments, was selected to the 1979 U. S. National Team that competed in the World Championship.

Член Проводу Ігрищ Молоді – Я. Петрик, вручає Трофей першунам юнацького турніру копитного м'яча, капітанові дружини "Ч. Січі" – Т Науменкові в 1989 р.

One of the directors of the Ukrainian Youth Games, Ya. Petryk, is presenting the championship trophy to the captain of the Sitch junior soccer team, T. Nau-
menko, in 1989.

Відбиванкова дружина юнаків "Ч. Січі", що 30-го липня 1989 р. здобула бронзову нагороду на Ігрищах Молоді. В першому ряді зліва: В. Василяк – провідник, А. Шуль, А. Журавель, Анд. Журавель, М Дума, Г. Антсон.
The "Sitch" junior volleyball team, winners of the bronze medal in the Ukrainian Youth Games on July 30, 1989

Юначки "Ч. Січі", першунки відбиванкового турніру Із-рищ Молоді в 1993р.

Sitch girls' team that won the volleyball tournament at the Ukrainian Youth Games in 1993.

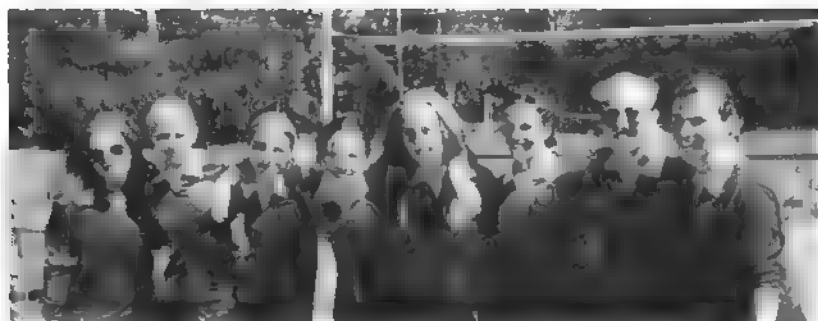

Перед виїздом на Ігрища Молоді в 1997 році. Зліва: Р. Балаш – тренер молодших юнаків, В. Ковальов – тренер старших юнаків, О. Твардовський – заст. голови і пресовий референт, О. Напора – імпрезійний референт, М. Стебельський – голова Т-ва.

Departing for the 1997 Ukrainian Youth Games: from the left: R. Balash, younger boys' coach, V. Kovalov, coach of the older juniors, O. Twardowsky, vice-president and press officer of "Sich", O. Napora, social affairs, M. Stebelsky, president.

*"Січовики" на Українських Спортових Ігрищах Молоді в 1997 році.
"Sich" members at the Ukrainian Youth Games in 1997.*

Відбиванкова дружина юначок "Ч. Січі", що здобула першенство в турнірі Українських Спортових Ігрищ Молоді в 1994 році.

The "Sitch" girls' volleyball team, winners of the Ukrainian Games in 1994.

Юнацька відбиванкова дружина "Ч. Січі", першун турніру Ігрищ Молоді в 1997 р

The "Sitch" junior volleyball team, winners of the Ukrainian Youth Games in 1997.

including one to the First Team of the East Coast Conference.

The outstanding performances of the Sitch teams have extended into the 1990's. The USVBA "Garden-Empire" Championships were won by the Sitch women in 1990 and by the men in 1996. The women's championship team was coached by Paul Haley and captained by Sonia Morawsky-Haley. The victorious men were led by captain-manager Oles Hladky and coached by Michael Zawadisky. In the 1990's the men's team has been strengthened by Ihor Akinshyn, a star player from Ukraine. The longevity of a successful Volleyball Division is one more proof of the vitality of the Newark Sitch in general and of its youth program in particular.

Table II. Championships Won by the Ukrainian Sitch Volleyball Teams (other than the Ukrainian-American Championships) (1961-1998)

Year	Team	Championship won
1961	girls'	N. J. Volleyball League YWCA tourn. in Montclair, N. J.
1962	womens'	UWA Cup at the "Verkhovyna" resort in Glen Spey, N. Y.
1964	girls'	YWCA tourn. in Montclair, N. J.
1968	men's	USVBA tourn. in Livingston, N. J.
	womens'	Byelorussian tourn. at the "Miensk" resort in Glen Spey, N. Y.
1969	men's	USVBA tourns. in Livingston and Ridgewood, N. J.
1970	women's	New Jersey AAU, Women's Volleyball League of New Jersey.
1971	men's	New Jersey AAU; USVBA tourn. in Baltimore, MD.
	women's	New Jersey AAU; Women's Volleyball League of New Jersey;
1972	men's	New Jersey AAU
	women's	New Jersey AAU
	girls'	Ukrainian Youth Games in Passic, N. J.
1975	men's	New Jersey AAU; Eastern States AAU; "Commissioners" tourn. in New York; Princetown International; Eastern States Open at West Point, N. Y.; USVBA tourn. in Southhampton, N. Y., International tourn. in Glen Spey, N. Y.

1979	men's	USVBA "Garden-Empire"; USVBA tourn. in Newark, N. J.
	women's	Ukrainian Youth Games, Ellenville, N. Y.
1980	men's	USVBA tourn. in Newark, N. J.; Princeton intern.
	women's	Ukrainian Youth Games, Ellenville, N. Y.
1981	women's	Jubilee tourn. of S.C. "Ukraina" Lviv, held in Philadelphia; Ukrainian Festival, Holmdel, N. J.
1982	women's	SUMA tourn. in Yonkers, N. Y.; Ukrainian Festival, Holmdel, N. J.
1983	women's	USVBA tourns. in Livingston, N. J. and Newark, N. J.
1984	women's	Ukrainian Festival, Holmdel, N. J.
1986	women's	USVBA tourns. in New York, N. Y. and Livingston, N. J.; Friendly matches in Newark, N. J. and Livingston, N. J.; Ukrainian Festival, Holmdel, N. J.
1987	women's	USVBA tourn. in Livingston, N. J.
1988	women's	Ukrainian Festival, Holmdel, N. J.
1990	women's	USVBA tourns. in West Point, N. Y., Nassau County Community College, N. Y.; Newark, N. J.; Maplewood, N. J.; "Garden-Empire"; Ukrainian Festival, Holmdel, N. J.
1991	men's	SUMA-Krylati tourn. in Yonkers, N. Y.
	women's	SUMA-Krylati tourn. in Yonkers, N. Y.
1992	women's	SUMA-Krylati tourn. in Yonkers, N. Y.
1994	men's	SUMA-Krylati tourn. in Yonkers, N. Y.
1996	men's	"Garden-Empire".
	women's	USVBA tourn. in Livingston, N. J.
1997	men's	USVBA tourn. in Warren, N. J.

SWIMMING

Strictly speaking, the swimming activity at Ch. Sich could claim a rich tradition, dating back at least to 1936, when a Sich swim team won the bronze medal in the 1936 Ukrainian Olympiad in Philadelphia. Unfortunately, we have no additional information about the composition or the fate of that original Sich swim team, so that a "fast forward" across a span of thirty years is in order.

Within the context of the rebirth of Sich activity in sports since 1956, the present Swimming Division was one of the late comers,

activated towards the end of 1966 on the initiative of Dr. Volodymyr Wirschuk and Yaroslav Turiansky, starting with just 6 swimmers. Since its first full year of existence (1967), the swimming team has competed regularly in the Ukrainian Championships of North America (USCAK), which take place annually during the Labor Day Weekend at the UNA resort "Soyuzivka" in Kerhonkson, N. Y., and are hosted and sponsored by the UNA. Sitch swimmers have also competed in the Ukrainian Championships of the Eastern U. S., known as SUAST (USCAK) - East and in the Ukrainian Youth Games.

Thanks to the capable coaching and management by Michael Lebed, Sitch was able to enter 13 swimmers already in the 1968 USCAK Championship, where several of them won medals in different events and age categories: Nestor Paslawsky - gold; Larissa Sygida and Maria Fedynyshyn - silver; Zoriana Tkacz, Orest Lebed and Markian Paslawsky - bronze. The Sitch swim team finished second over-all. In 1969, when the Division had expanded to about 30 swimmers, Sitch organized an intraclub swim meet, in which 20 of its swimmers participated. This event, which was probably the first of its kind for any Ukrainian-American sports club, took place at Columbia H. S. in Maplewood, N. J. and was attended by representatives of USACK, the School Council of the Ukrainian Congress Committee of America, and the UNA, with the last awarding prizes to the winners. Ever since, the UNA has been the sponsor of the championship trophies in the annual USCAK swimming competition.

Plenty of young talent as well as regular training and preparation under coaches Volodymyr Potezny and Michael Lebed, have combined to bring the young swimmers of Sitch, boys and girls in the 8-18 age range, ever closer to their goal of becoming the Ukrainian Champions of North America. The 1970 USCAK championship was a harbinger of an imminent era of success, when, despite their second-place finish, the Sitch swimmers garnered 5 gold, 4 silver and 4 bronze medals, all under the gaze of about 1,000 spectators. The gold medalists were Andrew Slysh (3 medals), Nestor Paslawky (1) and Ilena Pochtar (1); the silver was won by Orest Lebed, Danylo Pochtar, Ilena Pochtar and Nadia Slysh. Orest Lebed, Rosalia Chapla and Maria Kuchynsky were the bronze medalists.

For the Sitch swimmers, the watershed year was 1971, when after five years of systematic training and competition, their well-deserved dream of winning the USCAK team title finally came true. Once the ice was broken, the Sitch swimmers established themselves as

a regular dynasty, successfully defending their title for an incredible 8 consecutive years, i. e., they held the USCAK title for 9 years in a row, from 1971 through 1979. In the process, the Sith swimmers retired three separate UNA championship trophies. It should be noted that the awards ceremonies in the USCAK swimming championships are festive occasions, where top executives of the UNA and the USCAK, respectively, present UNA medals and USCAK certificates to individual winners and the UNA trophy to the winning team.

As if to celebrate their club's 50th Anniversary, the Sith team pulled off a near sweep of the gold medals in the individual events at the 1974 USCAK Championship. Andrew Slysh won 3 of them, his younger brother Marko and sister Nadia – one each, while Ilena Pochtar and Lida Ocheretko added 2 more. Sith swimmers were also victorious in a couple of relays.

After a few years of interruption, when Sith swimmers had to content themselves with the status of USCAK vice-champions, they proceeded to establish a second "dynasty" by claiming the USCAK team crown for 5 consecutive years (1984-1988). This performance they topped by winning the team gold medal in the 1988 Ukrainian Olympiad in Philadelphia. In the meantime, three USCAK-East titles (1986, 1987 and 1989) were captured as well. In the early 1980's the previously mentioned swimmers have been gradually complemented or replaced with new talent: Daria Kaczmarczyk, Victor Kazdoba, Alina Kazdoba, Christine Hura, Markian Kowaluk. The late 1980's brought to Sith a new crop of gold-medal winners: George Chopiowsky, Ihor Ponomarenko, Mykola Porychynsky, John Bilon, George Kihichak, Renata Danchewsky, Taissa Bokalo, January Szoludko, Andrea Huk. In the 1988 Ukrainian Olympiad, Andrea Kushnir received 5 gold medals and Gregory Kushnir, 2 gold, 1 silver and 1 bronze. Individual gold winners at the 1988 USCAK championship were Alexander Huk (3), Markian Kowaluk, Gregory Kushnir (3), Ihor Ponomarenko, Andrea Huk (3), Andrea Kushnir (2), January Szoludko, Marika Kushnir, Taissa Bokalo. The Swimming Division was directed in the 1980's by Dr. Roman Slysh with the help of Marika Bokalo, who took over the swimming activity in the 1990's.

A memorable event in the life of the Sith Swimming Division was the trip of some of its members to Ukraine as part of the USCAK All-star contingent in several sports that went to compete there in 1991. Marika Bokalo, the Director of the Sith Swimming Division, served as the head coach of the USCAK All-star swim squad. Of the

Sitch swimmers, Andrea Kushnir, Marika Kushnir and Adriana Bahrij competed on the All-star team.

In 1996, the Sitch swimming contingent that came to compete in the annual USCAK championship got an unexpected boost from a sensational new team member – the 1992 U. S. Olympian in Barcelona and 5 times U. S. Champion in his 200-meter specialty Ron Carnaugh, who acknowledges his Ukrainian origin. Not surprisingly, Ron breezed through the competition in the three individual events that he chose to enter, not only capturing the three gold medals, but setting new USCAK records in the process. For the record, Ron Carnaugh's times were as follows: 100 m indiv. medley – 57.73 sec; 100 m free style – 51.39 sec; and 50 m butterfly – 26.04 sec. Also competing for the Sitch team was a former Olympian, Nadia Stavko, who was a member of the USSR swim team in the 1976 Olympiad in Montreal. She captured one gold and two silver medals for the Sitch team, which won first place easily.

Although the Olympians did assure Sitch of a team victory in 1996, they didn't accomplish this alone. Little noticed in their shadow was a new crop of rising young medalists, some of whom had contributed to the 1996 victory and then, in 1997, proved that they can also make it on their own. The youngsters captured the Club's 16th US-CAK championship. Here are the names of the new medalists: Roman Petruniak, Oles Myronov, Gregory Zelenka,Carolynn Gludish, Elena Kapitanova, Maria Dzul, Antonina Korduba. As you can see, the names of the medalists are changing almost annually, the Sitch swim team roster is perpetually renewing itself. That's why the Sitch swimming program lives on.

TENNIS

The Tennis Division was activated in 1961 by Dr. Volodymyr Huk, who headed it until 1964, when he passed the divisional baton to Borys Kuchynsky. Dr. Huk, however, remained an active competitor, representing the colors of Sitch until his untimely death in 1975. Some of the other players on the initial Sitch tennis team were E. Kolankiowsky, A. Honcharenko, S. Huk, L. Huk and R. Andrushkiw.

The primary showcase for the Sitch tennis talent has been the annual Ukrainian Championship of North America, run by the KKK (Carpathian Ski Club) of New York on behalf of the Ukrainian Sports Federation of U. S. A. and Canada (USCAK), for both men and

Перший зліва в другому ряді стоїть першук відкритого тенісового турніру на Союзівці в 1974 р. - засновник тенісової ланки "Ч. Січі", д-р Володимир Гук, поруч з нагородою — в.н.ж. Борис Кучинський, теж провідний тенісист "Ч. Січі", остання в другому ряді з трофеем першунки — Анна Михайлюк з тенісової ланки "Ч. Січі".

An open tennis tournament at "Soyuzivka" in 1974. 2nd row, standing first from the left is the tournament winner and founder of the "Ch. Sich" tennis division, Dr. Volodymyr Huk. Next to him is Borys Kuchynsky, also a leading "Sich" tennis player, and last, with her championship trophy, Anna Mychajluk of "Ch. Sich".

Репрезентанти тенісової ланки "Ч. Січі", фіналісти турніру УСЦАК в 1969 р.; д-р В. Гук (чемпіон), Д-р Б. Бурачинський (віце-чемпіон), сеньйорів.

Representatives of the Sich Tennis Division, Dr. V. Huk (champion) and Dr. B. Burachynsky (runner up) were the finalists in the 1969 USCAK championship in the senior category.

Зенон Снйлик, віце-чемпіон в групі 45 років і вище, приймає Трофей, що його вручає директор турніру Р. Ракоцый, см. 1979. Zenon Snylyk — runner up in 45 and over senior men's group. Presenting the trophy is tournament director — Roman Rakoczy, Sr 1979.

women, in several age categories. These USCAK Championships are traditionally held during the Labor Day Weekend at the Ukrainian National Association (UNA) resort "Soyuzivka" in Kerhonkson, N. Y., with the championship trophies sponsored and presented by the UNA. Sich representatives have also competed in the Ukrainian Championships of the Eastern U. S., held under the aegis of SUAST (USCAK) East and in the Ukrainian Youth Games. Some of the young Sich tennis players have excelled at the state level in high school competition and in the intercollegiate arena.

In 1963, the Sich Tennis Division was joined by Zenon Snylyk, the soccer star, who became a successful tennis player and a perennial organizer and director of Ukrainian-American tennis events. In 1974, he won the USCAK men's title. In the late 1960's and early 1970's, Sich benefited from two new members who excelled in USCAK championships: B. Burachynsky, who won the senior (45) crown in 1968, and George Mychajluk, who became the 16 and under champion in 1972. By 1973, Dr. V. Huk had won the USCAK senior (45) title five times.

The golden era of Sich tennis, which lasted from the mid 1970's through 1990, was marked by the dominance of the extended Matkiwsky family. During that period, the Tennis Division was run by Dr. Zenon Matkiwsky, who competed actively himself, conquering the USCAK senior (35) title 8 times. For three years in a row (1986-1988), the men's crown belonged to his son Eric, who complemented it by winning also the gold medal at the 1988 Ukrainian Olympiad in Philadelphia.

Also the USCAK women's title seemed to be owned by the Matkiwsky family, with Roxanne capturing it 5 times in a row (1986-1990), Zenia - 4 times, and Luba - once. Zenia Matkiwsky was also crowned the gold medalist at the 1988 Ukrainian Olympiad in Philadelphia. Another Sich representative, Vira Syvenky, won the Olympic gold in the girls' "18 and under" category. Nadia Matkiwsky captured the women's senior (35) title in 1985.

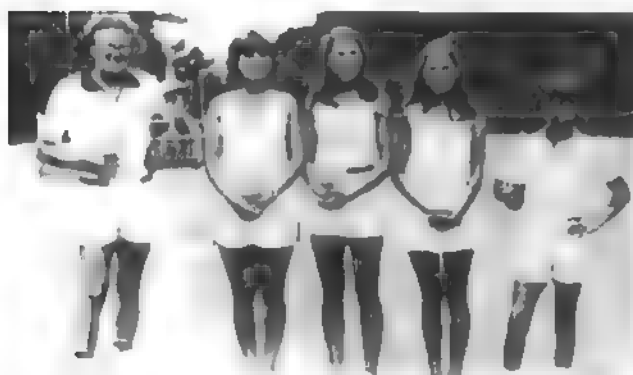
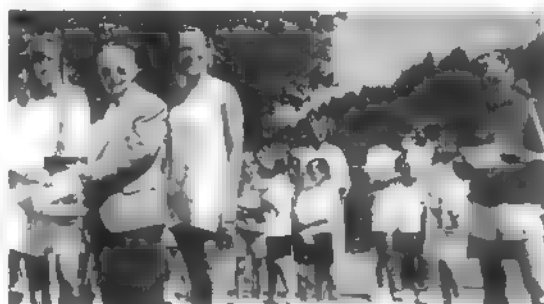
The Matkiwsky family figured prominently in the success of the Ukrainian All-star teams in the 2nd Free Olympiad, which was held in 1984 in Etobicoke, near Toronto, Canada. There they competed against Estonian, Latvian and Lithuanian All-stars. Sisters Luba and Olenka Matkiwsky propelled the Ukrainian women's team to their gold medals, while their younger brother Eric helped the Ukrainian men get the silver. Their father, Dr. Zenon Matkiwsky, managed the

Зеня і Люба Матківські, чоловічі тенісистки "Ч. Січі" з Трофеями відповідно чемпіонки і віце-чемпіонки УС-ЦАК – 1980 р., що їх вручили З. Снілик (стоїть зліва) і Я. Рубель (справа), провідники змагань.

Zenia and Luba Matkiwsky, prominent "Sitch" tennis players, have received their USCAK championship and runner-up trophies, respectively, in 1980, from the tournament directors Z. Snylyk (left) and Ya. Rubel (right).

Трофей для першунки УС-ЦАК – Роксани Матківської, чільної тенісистки "Ч. Січі", вручає Вол. Квас. Roxana Matkiwsky, an outstanding "Sitch" tennis player, is receiving her USCAK championship trophy from W. Kwas.

Стоять зліва: д-р З. Матківський – ланквий тенісу "Ч. Січі", Зеня і Люба, Оленка і Ерик Матківські. За винятком Зені, в 1984 р. всі ці визначні тенісистки "Ч. Січі" взяли участь у Вільній Олімпіаді в Етобіккі, Канада, де здобули для Збірної України золоті і срібні медалі. Откучом Збірної був д-р З. Матківський.

Standing from the left: Dr. Z. Matkiwsky, director of the tennis division of the "Ch. Sitch", Zenia, Luba, Olenka and Erik Matkiwsky. With the exception of Zenia, all of these outstanding "Sitch" tennis players took part in the Free Olympiad in Etobicoke, Canada, in 1984, where they won gold and silver medals for the Ukrainian all star team of North America. Dr. Z. Matkiwsky managed the all-star team.

Table 3. SITCH PLAYERS – WINNERS OF USCAK TENNIS CHAMPIONSHIPS

Year	Men	Women	Seniors (age)	Juniors / Girls (age)
1965			Dr. Vol. Huk (45)	Andrew Burachynsky (14)
1966			Dr. Vol. Huk (45)	
1967			Dr. Vol. Huk (45)	
1968			V. Burachynsky (45)	
1969			Dr. Vol. Huk (45)	
1971			V. Herlynsky (45)	
1972				
1973				George Mychaljuk (16)
1974	Zenon Snylyk		Dr. Vol. Huk	O. Hnatiuk (14)
1975				D. Kopach (16)
1976		Zenia Malkiowsky		O. Hnatiuk (16)
1977				C. Myskiw (girls)
1978		Zenia Malkiowsky		D. Nahirny (12)
1979	Dr. Zenon Malkiowsky	Zenia Malkiowsky		D. Nahirny (12)
1980			Dr. Z. Matkiowsky (35)	Luba Matkiowsky (girls)
1981			Dr. Z. Matkiowsky (35)	Eric Matkiowsky (16)
1982	Danylo Nahirny	Luba Matkiowsky	B. Kuchynsky (55)	Luba Matkiowsky (girls)
1983			Dr. Z. Matkiowsky (35)	Eric Matkiowsky (16)
			B. Kuchynsky (55)	Luba Matkiowsky (18)
1984			Dr. Z. Matkiowsky (35)	Eric Matkiowsky (16)
1985			B. Kuchynski (55)	
			Dr. Z. Matkiowsky (35)	
			Zenon Snylyk (45)	Danylo Matkiowsky (16)
			Nadia Matkiowsky (35)	

1986	Eric Matkiwsky	Roxanne Matkiwsky	Dr. Z. Matkiwsky (35)	George Chopivsky (12)
1987	Eric Matkiwsky	Roxanne Matkiwsky	Dr. Z. Matkiwsky (35)	
1988		Roxanne Matkiwsky	Dr. Z. Matkiwsky (35)	
1989		Roxanne Matkiwsky		Marko Hlushevsky (16)
1990		Roxanne Matkiwsky		George Kibichak (12)
1992				Marko Hlushevsky (18)
1993				George Kibichak (14)
				Larrisa Boychuk
				Steve Zborovsky (18)
				John Koremba (16)
				Damian Humeniuk (12)
1994				Lidia Boychuk
				Damian Kolodiy (18)
				Lidia Boychuk (USCAK-EAST)
1995				George Kibichak (18)
1996	Marko Oryshkevych			George Kibichak (18)

In the case of seniors, the age in parentheses means the minimum age, in the case of juniors, the maximum age allowed in the category.

Чолова 'шистки' тенісисти ланки "Ч. Січі", що здобула трофеї в першостях УСЦАК в 1979 р. Стоять зліва: Е. Матківський – першун групи 12-річних, д-р І. Фліс – президент УНС, О. Матківська – першунка групи дівчат 16-річних, Л. Матківська – чемпіонка юначок 18-річних, З. Матківська – чемпіонка жіночої групи, Н. Матківська – віце-чемпіонка в старшій групі жінок, д-р З. Матківський – чемпіон в групі сеньйорів 35-років і вище.

The top six tennis players of "Ch. Such", who won trophies in the 1979 USCAK championship. Standing from the left: E. Matkivsky, winner in the 12-year-old category, Dr. J. Flis, the supreme president of the UNA, O. Matkivsky, the winner in the group of 16-year-old girls, L. Matkivsky, champion in the category of 18-year-old girls, Z. Matkivsky, the women's champion, N. Matkivsky, the vice-champion in women's senior category, Dr. Z. Matkivsky, champion in the group of 35 and higher.

Зеня і Ерик Матківські, чоловічі тенісисти "Ч. Січі", золоті медалісти Української Спортової Олімпіади у Філадельфії в 1988 р. Поруч, зліва стоїть ланковий тенісу "Ч. Січі" – д-р З. Матківський.

Zenia and Erik Matkivsky, top tennis players of "Ch. Such", won gold medals at the Ukrainian Olympiad in Philadelphia in 1988. Standing on the left is Dr. Z. Matkivsky, director of the tennis division of "Ch. Such".

Ukrainian All-stars.

A generational change occurred in 1991, when the Matkiwsky family essentially discontinued their participation in the Sitch Tennis Division. As a result, tennis activity passed from experienced players to juniors – recent graduates of the Sitch Sports School. To their credit, these juniors proceeded to win several USCAK titles in their age categories. Ihor Lukiw became the director of the Tennis Division. A summary of the USCAK championships won by Sitch members in the period of 1965-1996 is shown in Table 3.

CHESS

Within the community of Ukrainian “new” immigrants, i. e., those who arrived in the U. S. shortly after World War II, chess activity preceded the establishment of Ukrainian sports clubs. As early as the 1949/50 season, local Ukrainian chess enthusiasts spontaneously organized a chess tournament at the “Ukrainian Center” in downtown Newark, N. J., which attracted more than 20 participants. The strongest chess players among the Ukrainian new immigrants easily integrated into the mainstream of American chess. The first mention of Ukrainian chess players, future Sitch members, in the American press occurred in conjunction with the 1953 New Jersey Intercollegiate Chess Championship, which was won by Orest Popovych, with Lev Blonarovych finishing second. In the 1950's, Blonarovych and Popovych were active in the team matches of the North Jersey Chess League and also played in several U. S. Opens.

Thus, when sports activity at Sitch was rekindled in 1956, the Chess Division not only found plenty of enthusiasts in Newark and vicinity, but also an able organizer and director in the person of Lev Blonarovych. In 1959, he was joined at Sitch by Dr. Orest Popovych, fresh out of graduate school. By now, both Blonarovych and Popovych had earned their titles of chess master from the United States Chess Federation (USCF). In 1959, Sitch chess was strengthened further by a new member, Dmytro Kulyk, the 1957 champion of the city of Toronto, Canada, who in the USCF rating system achieved the rank of chess expert (master candidate). Another chess expert who represented Sitch in the 1960's was Zenon Shpon. There were many other noteworthy players who also represented Sitch over the decades: Dr Joseph Andrushkiw, Bohdan Andrushkiw, Roman Andrushkiw, Peter Havrushchenko, Constantine Ehlert, Leonid Kharchenko, Adam Hor

Учасники першого шахового чемпіонату УСЦАК, в Чикаго, 1966 р. Сидять зліва: 1. Богдан Школьник (головний директор турніру), 3. Михайло Гамулець, 4. Миколай Турянський, 5. Степан Попель (віце-чемпіон), 6. Орест Попович (переможець турніру), 7. Богдан Припхан, 3. Всеволод Трутенко, 4. Володимир Трутенко, 5. Ярослав Маркевич, 6. Василь Стефанюк зовський, 2. Роман Припхан, 3. Богдан Школьник (tournament director), 3. Mykhaylo Hamulec, 4. Myroslav Turiansky, 5. Stepan Popel (runner-up), 6. Orest Popovych (tournament winner), 7. Bohdan Bilynsky, 9. Taras Hrychuk (tournament director). Standing from the right: 1. Karpo Beregovsky, 2. Roman Pryrchan, 3. Vsevolod Trutenko, 4. Volodymyr Trutenko, 5. Yaroslav Markevych, 6. Vasyl Stefaniuk.

dynsky, Omelan Twardowsky, George Iwankiw, Vasyl Matiash and Steven Misilo, to name just a few.

In the 1960-1973 period, Sitch chess players competed regularly in the individual Ukrainian Championships of the Eastern U.S., conducted by SUAST-East (renamed USCAK-East after 1978). The two Sitch masters exercised a virtual monopoly over that Ukrainian-American title, with Lev Blonarovych winning it 4 times (in 1960, 1961, 1968 and 1970) and Orest Popovych, 8 times (in 1963, 1964, 1965, 1967, 1969, 1971, 1972 and 1973). In the process, Popovych retired the only two SUAST-East championship trophies. Sitch was also victorious in the two SUAST-East team championships, in 1964 and 1971. Equally important was the contribution of Sitch to the organization of Ukrainian chess in the Eastern U. S. Thus, the Club played host to seven of the SUAST-East championships, and Sitch members were running the Chess Division of SUAST-East for most of its history. In the 1961/62 period its director was Lev Blonarovych, who was succeeded by Orest Popovych in the 1963-1973 period, after which the Division became inactive.

In the 1970's, Sitch was enriched by two young chess masters, Peter Radomskyj and Steve Stoyko. Eventually, Popovych, Stoyko and Radomskyj would have the distinction of "Life Master" accorded to them by the USCF. In addition, Radomskyj became a correspondence chess master. Popovych and Stoyko achieved the highest rank available in the USCF rating system – that of "Senior Master", as well as the title of "FIDE Master" from the International Chess Federation.

In 1966, Dr. Orest Popovych organized a Chess Division within the Ukrainian Sports Federation of U. S. A. and Canada (USCAK), which had the effect of expanding Ukrainian chess championships to encompass all of the U. S. A. and Canada. In the period from 1966 through 1998, 32 such individual championships of Ukrainians in North America have taken place under the aegis of USCAK, of which the masters representing Sitch won 18. Thus, Dr. O. Popovych won the USCAK title 9 times (in 1966, 1967, 1968, 1972, 1986, 1988, 1992, 1994, 1997). His 1988 USCAK title was doubly significant, as it included the gold medal in the 1988 Ukrainian Olympiad in Philadelphia. Steve Stoyko won the USCAK title 4 times (in 1970, 1987, 1989 and 1991 – jointly with P. Radomskyj). Lev Blonarovych became USCAK champion 3 times (in 1971, 1973, and 1985). In the 1988 USCAK Championship, which was part of the Ukrainian Olympiad, L. Blonarovych tied for 2-3 places with the Rev. Marian Procyk and won the Olympiad silver

*Лев Блонарович і Орест Попович (справа) в 1961 р.
Lev Blonarovych and Orest Popovych (on the right) in 1961.*

*Степан Стойко (справа) і Петро Радомський, які поділили чемпіонат
УСЦАК з шахів за 1991 р., на фоні входу до Спортової школи
"Чорноморської Січі" на оселі УБСюкзу "Верховина" в Глен Спей, Н Й.
Stepan Stoyko (left) and Petro Radomskyj, after tying for the 1991 USCAK chess
championship, are standing at the entrance to the "Chornomorska Sich" Sports
School at the "Verkhovyna" estate of the Ukrainian Fraternal Association in Glen
Spey, N Y*

Учасники чемпіонату УСЦАК з шахів на оселі УСО "Тризуб", 1993р. Сидять зліва: Сидір Новаківський, Петро Радомський / переможець турніру/, Орест Попович. Стоять зліва: Омелян Марків, Лев Марків, Степан Стойко, Святослав Трофименко, Орест Коцюба, Ярослав Козак.

Participants in the 1993 USCAK chess championship at the "Tryzubivka" estate in Horsham, PA. Seated from the left: Sydir Nowakiwsky, Petro Radomskyj (tournament winner), Orest Popovych. Standing from the left: Omelan Markiw, Lew Markiw, Stepan Swoyko, Svyatoslav Trofimenko, Orest Kociuba, Yaroslav Kozak.

Орест Попович підчас змагань в Україні, 1991р.
Orest Popovych competing in Ukraine in 1991.

medal. At that time he was already quite ill and it was to be his last USCAK tournament: Lev Blonarovych died on January 27, 1989, at the age of 61. Peter Radomskyj won the USCAK crown also 3 times (in 1991 – jointly with S. Stoyko, 1993 and 1996). With a few interruptions, the USCAK Chess Division has been run to this day by Orest Popovych. In the years 1970-72, it was headed by Lev Blonarovych.

Sitch masters also won two out of the three Ukrainian-American invitational round-robins. In 1967/67, Lev Blonarovych finished first in the only Ukrainian-American correspondence championship. In 1982, Steve Stoyko surpassed three masters and two experts to capture first place in a Ukrainian-American invitational in Philadelphia.

Sitch players Steve Stoyko (board #1), Orest Popovych (board #3) and Peter Radomskyj (board #4) formed the core of the six-man USCAK All-star chess team that went on a tour of Western Ukraine in June 1991. It was part of a large USCAK contingent, comprising also teams in soccer, volleyball, tennis and swimming. In addition to a hectic program of non-stop meetings, receptions, concerts, interviews and bus trips, the team played 9 tough matches in 10 days. Peter Radomskyj turned in an outstanding performance in Ukraine by scoring an impressive 6.5:2.5. Popovych achieved the plus score of 4.5:3.5. He was the organizer and captain of the team.

As one can surmise from their titles, the chess masters who represented Sitch had to be very active and rather successful on the American and, occasionally, international chess scene as well. Their best results (1st and 2nd places only) in major non-Ukrainian tournaments are collected in Table 4. Some of these achievements, however, deserve to be highlighted. One is the New Jersey state title, which was won by L. Blonarovych in 1956 and 1963; by O. Popovych, in 1959, 1961 and 1985; and by S. Stoyko, in 1973 and 1983. In 1978, S. Stoyko played on a team that won the U. S. Championship. The major accomplishments of O. Popovych are winning the New England Championship in 1957 and 1958, the Atlantic Open (New York) and the National Chess Congress (Cleveland) – both in 1971. Probably surpassing all of his other results in significance were Popovych's vice-championships of the top two New York chess clubs – twice of the Marshall C. C. (in 1965 and 1971) and of the Manhattan C. C. (in 1971).

Table 4. The Best Results of Sitch Chess Players in American and International Tournaments

Year	Tournament	Prize
Lev Blonarovych + 1989 (USCF Master)		
1955	Eastern States Open	2
1956	New Jersey State Championship	1
1957	New Jersey State Championship	1-2
1963	New Jersey State Championship	1
Dmytro Kulyk (USCF Expert)		
1957	City championship of Toronto (Canada)	1
Peter Radomskyy (USCF Master, Life Master, correspondence master)		
1973	Continental Junior	1
1992	National Open	2 (tied)
Steve Stoyko (USCF Master, Senior Master, Life Master, FIDE Master)		
1968	U. S. Junior Open	1-2
1972	New Jersey State Championship	1-6
1973	New Jersey State Championship	1
1978	U. S. Team Championship	1
1982	Virginia State Championship	1-3
1983	New Jersey State Championship	1
1986	FIDE Invitational (New Jersey)	1
1987	FIDE Invitational (New Jersey)	2 (tied)
1988	New Jersey State Championship	2 (tied)
1990	Virginia State Championship	1
	FIDE Invitational (Pennsylvania)	1
1991	Virginia State Championship	1-2
1998	New Jersey State 15-min. Championship	1-2
Dr. Orest Popovych (USCF Master, Senior Master, Life Master, FIDE Master)		
1953	New Jersey Intercollegiate Championship	1
1957	New England Championship	1
1958	New England Championship	1
	Massachusetts State Championship	1-3
1959	New Jersey State Championship	1
1961	New Jersey State Championship	1
	Western Open	2 (tied)
1965	Marshall C. C. Championship (New York)	2
1966	Hudson Valley Open	1
1968	Canadian Open Championship	2 (tied)
	North-Central Open	1-3

1969	North-Central Open (Milwaukee)	1
	Atlantic Open (New York)	2
1970	Atlantic Open	2
	North-Central Open	1-2
1971	Marshall C. C. Championship (New York)	2
	Manhattan C. C. Championship (New York)	2
	Atlantic Open (New York)	1
	National Chess Congress (Cleveland)	1
1976	FIDE Invitational (New York)	2 (tied)
1978	FIDE Invitational (New York)	1
1984	New York Open (in the master class)	1
1985	New Jersey State Championship	1
1986	World Open (Philadelphia) (in the master class)	1
1987	FIDE Invitational (New Jersey)	2 (tied)
1989	FIDE Invitational (Pennsylvania)	1
1992	FIDE Invitational (Pennsylvania)	2
1993	FIDE Invitational (Pennsylvania)	2 (tied)
1997	New Jersey State Championship	1-4

Late in 1996, Orest Popovych published in Lviv, Ukraine a book presenting not only his own selected games and highlights of his chess career, but also a short history of organized Ukrainian chess in North America. The book, whose name in Ukrainian is "Partii ta Rozpovidi Shakhista z Ameryky" ("Games and Stories of an American Chess Player"), received many favorable reviews in Ukraine, followed by requests for additional information on each of the outstanding Ukrainian-American chess players. Based on such information, provided to Ukrainian journalists by Orest Popovych, biographical articles with selected games appeared about a number of Ukrainian-American chess players in the newspapers "Chas/Time" (Kyiv) and "Krymska Svitlytsya" (Simferopol). All four Sitch masters – Blonarovych, Popovych, Radomskyj and Stoyko had their chess careers publicized in Ukraine in this manner. Finally, they were all immortalized in a book entitled "Chess Players of the Ukrainian Diaspora" by Petro Bezpalko, published in Kyiv in 1998 (in Ukrainian).

TABLE TENNIS

Although the Table Tennis Division, started early in 1957 by Vasyl Hryb, existed for over 30 years, its activity surfaced only in spurts. The first period of its activity was 1957/59, when the following players made it happen: V. Hryb, George Olesnycky, I. Kihichak, I.

Seniuta, G. Holuka, S. Kosonocky, Taissa Turiansky and Nadia Choma, among others. In 1959, Sitch hosted the Ukrainian Championship of the Eastern U. S. (SUAST-East), where its own O. Dutkevych won the junior title.

The Division went dormant until 1966, when its new director, Zenon Shpon, ran another SUAST-East championship hosted by Sitch. In this event, Shpon won the men's title, while George Chranewycz captured the senior crown. In 1966, the other table tennis players on the Sitch roster were: V. Markus, O. Chaika, O. Mychajluk, A. Pytlar, I. Kulchycky, O. Lisevych, E. Kushnir, V. Kowblansky, V. Wirschuk, I. Jarosz, E. Chyzowych and L. Lucenko.

In the late 1960's, the Table Tennis Division was taken over by George Chranewycz, who conducted several Ukrainian tournaments throughout the 1970's, with Sitch hosting all of them. The annual SUAST-East championships were held in the Newark/Irvington area, while friendly tournaments took place at the UFA resort "Verkhovyna" in Glen Spey, N. Y. In 1970, G. Chranewycz won both the men's and the senior title in the SUAST-East competition. He repeated as the senior champion in 1971. Other Sitch players in the 1971 SUAST-East championship were G. Hordynsky, Ya. Wilchynsky, M. Jaworsky and O. Twardowsky. In 1972, the SUAST-East event attracted 30 players. The results by Sitch representatives were impressive: G. Chranewycz won both the men's and the senior title and then paired up with A. Loyko to capture the doubles crown. Borys Olshaniwsky and Dora Olshaniwsky took the junior and the girls' title, respectively. The friendly tournament at "Verkhovyna" that year was also won by G. Chranewycz. Despite all of this activity, however, further development of this sport at Sitch was hindered by the lack of our own adequate indoor space and the necessity of renting such space both for practice and tournaments.

In 1976, Sitch reaped its biggest harvest of table tennis prizes. In the USCAK championships, S. Wyshnewsky won the men's title and Volodymyr Kravchenko, the junior crown. In the 1976 SUAST-East contest, Volodymyr Kravchenko captured the men's title, Victor Kravchenko - the junior prize and the duo of Volodymyr Kravchenko and George Chranewycz - the doubles. In 1979, George Chranewycz claimed the men's title both in the USCAK and the USCAK-East (formerly - SUAST-East) championship. He defended his USCAK title successfully in 1984.

The last burst of table tennis activity at Sitch was prompted by

the 1988 Ukrainian Olympiad in Philadelphia. There, Sich players captured gold medals both in men's singles (J. Jarema) and doubles (J. Jarema and V. Loyko). George Chranewycz directed the event, which attracted 23 players. After 1988, there was no more significant table tennis activity at Sich. George Chranewycz passed away in 1996.

OTHER SPORTS

(Ice hockey, bridge, golf, skiing, track and field, bowling, baseball, basketball)

The vitality of a sports program, or any other organized activity, that lacks mass support within the Ukrainian-American community is bound to be tenuous and generally dependent on the energy and commitment of one or two enthusiasts. Should such individuals leave the scene, the program they promoted is likely to come to a halt. This is one reason why some areas of sport enjoyed relatively short periods of activity within the Sich organization or made sporadic appearances without establishing any continuity. There have also been other objective reasons for the diminution or cessation of activity in certain sports, such as generational and demographic changes, key players moving out of the area, the restructuring of a league organization, changing interests within the community, etc.

Some of the short-lived sports programs at Sich had started with a lot of enthusiasm, energy and initial success. **ICE HOCKEY** is the prime example fitting this scenario. The Sich hockey program had its origins in the "Saint John's Hockey Club" associated with the parochial school at the St. John the Baptist Ukrainian Catholic church in Newark, N. J. Back in 1965, the Rev. Yaroslav Dybka, then director of the parochial school, introduced a group of about 20 of his students to the game of hockey. Assisted by Rostyk Robak, a high school student, Rev. Dybka proceeded to teach them how to skate, followed by the rudiments of the game. After several years of such training, the boys of St. John's were ready to advance to league competition in hockey.

This is where Chornomorska Sich stepped in. Ivan Hamulak, a Sich officer, initiated a Hockey Division within our Club and registered it in the "Valley Skaters" hockey league. In its first, 1971/72 season, the roster of the Sich hockey team read as follows: John Barbadyn, Volodymyr Wasiczko, Bohdan Dziman, Tom Feher, Marko Budnyj, H. Buniak, Val Olijnyk, Dan Koch, Mark Quinn, Alex Kuziw, Orest Lebed, P. Prociuk; Volodymyr Danyluk was the coach and Peter

Semeniuk, the manager. Success came as early as the 1972/73 season, when Sith competed in two leagues – the “Valley Skaters” and the stronger “Union County Hockey League”. Sith skaters won the championship of the “Valley Skaters” as well as their A-division play-offs for the Filigree Cup. In the “Union County League”, Sith finished second in the championship, but then proceeded to capture the play-offs for the County Cup.

The 1973/74 season was probably the most successful for the Sith hockey program. The team played only in the “Union County Hockey League”, running away with the league championship with a record of 13-0-1 and then defending successfully the play-off Cup. This winning team deserves to be recorded in full for posterity: John Barbadyn, Joe Smokowsky, Andy Balysky, Dan Koch, Don Surowitch, Joe Hudak, Mike Laschuk, Mark Quinn, Tony Musciotto, Peter Melnyk, Zenon Semanyshyn, Roman Semeniuk, Eugene Semeniuk, Tom Masi, I. Surowitch, Bernie Smokowsky, Alex Kuziw, Marko Budnyj, Tom Feher, Paul Mele, Bohdan Dziman. Paul Quinn was the coach, Peter Semeniuk – the manager, assisted by Mike Gudzy. It should be noted that the above Sith team contained a core of seven skaters who played also for the “Newark Sabres”, a semi-pro hockey club.

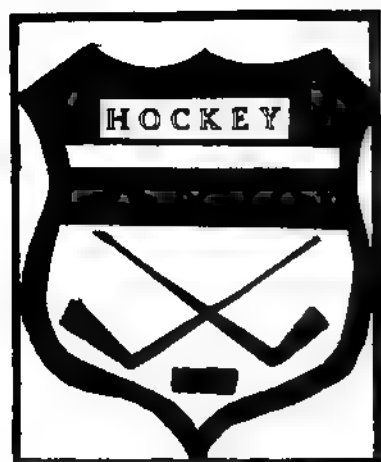
In the 1974/75 season, the hockey team finished second in its league. However, the high point in its season came in the Ironbound Hockey Holiday Tournament, where Sith defeated “Union” by a score of 8:0 and the “Newark Ironbound”, by 4:1. Mark Quinn of Sith was awarded the tournament MVP trophy. This was a suitable way for our hockey team to mark the 50th Anniversary of Sith in 1974.

In the 1975/76 season, Sith hockey experienced a crisis, as many of its best players became ineligible to play in their league, due to age limitations. Sadly, this crisis proved to be terminal, because soon the league itself had disbanded and the Sith hockey program followed suit to its own early demise.

One last hurrah for the Sith Hockey Division involved an auspicious occasion, when on February 14 and 15, 1976, Sith played host to two international matches between its own team and the Ukrainian-Canadian club “Kozaky” from the University of Manitoba in Winnipeg. The matches were played at the Branch Brook Park Ice Center in Newark, N. J., attracting local politicians, hockey league officials and the mainstream media. Our Canadian guests won both of the matches handily. In the last season, Don Surowitch was the coach and Val Olijnyk, the manager.

Реорганізований склад гостійної дружини "Ч. Стч" в 1976 році. В першому ряді зліва: О. Нагірний, В. Заліско, А. Куза, М. Мартар – воротар, Є. Голожа, Я. Куровицький, Г. Сохан. В другому ряді зліва: В. Олійник – провідник, М. Теллар, В. Миськів, Л. Семенюк, Д. Суrowsky – тренер, П. Мельник, С. Нечай, З. Семанюшин, Б. Ломовський. Брукує на снігівні В. Мазурка і І. Конюпасевича.
 A reorganized "Stch" hockey team in 1976. 1st row, from the left: O. Nahirny, V. Zalisko, A. Kuziv, M. Martar – the goalkeeper, E. Holuka, J. Kurovysky, T. Sochan. 2nd row, from the left: V. Oliyunk, manager, M. Tellar, M. Myskiw, L. Semeniuk, D. Surrowsky – coach, P. Melnyk, S. Nychay, Z. Semanyshyn, B. Lomovsky. Missing from the picture are V. Mazurak and I. Konopasevych.

UKRAINIAN ATHLETIC ASS.
CHORNOMORSKA SITCH, INC.

INTERNATIONAL HOCKEY GAME

UKRAINIAN SITCH — ALL STAR TEAM

— VS. —

"KOZAKY" OF WINNIPEG, CANADA
(CHAMPIONS OF UNIV. DIV.)

Saturday, February 14, 1976 — 8 P.M.

Sunday, February 15, 1976 — 7 P.M.

BRANCH BROOK PARK ICE CENTER
NEWARK, N. J

ADULT \$3.00

STUDENT \$1.00

BRIDGE and ice hockey as games may have nothing in common, but their programs at Sitch happened to follow analogous paths, where each experienced a short period of intense activity that ended abruptly. The Sitch bridge club came into being in the 1969/70 season (November to June) on the initiative of Myroslav Jaworsky, who headed the Bridge Division throughout its existence. Club championships, conducted according to the rules of the American Contract Bridge League, were run each season for individuals and pairs. Already the first season attracted some 35 players. E. Fedorenko won the individual championship and paired up with A. Lapychak to win the pairs. Other ranking bridge players were B. Zuk, Dr. D. Stachiw, Mrs. Ya. Stachiw, I. Pelensky, V. Hentysh, B. Hayduchok, Dr. J. Andrushkiw and George Polansky.

The 1970/71 season recorded 738 matches and brought first place to Dr. D. Stachiw as well as to the pair Dr. D. Stachiw – B. Zuk. There was no let up in the 1971/72 season, which saw 17 participants in the individual competition and 11 in the pairs, for a total of 774 games. The individual champion became A. Lapychak, who with his steady partner E. Fedorenko also triumphed in the pairs competition. Participation grew further in the 1972/73 season, when 28 individual players and 19 pairs fought it out for their respective titles. A. Lapychak and the pair V. Hentysh and B. Cetenko were the winners.

In 1974, the Bridge Division of Sitch organized the first ever tournament for the individual and pairs championship of Ukrainians in the U. S. A. and Canada. Twenty bridge players entered this event, which was held at the UNA estate “Soyuzivka” in Kerhonkson, N. Y. and was directed by Myroslav Jaworsky. In the end, three pairs tied for first: S. Berehulka – S. Ilynyky, Dr. I. Koropecy – E. Stachiw and A. Lapychak – L. Rudzinsky of Sitch. The individual title was captured by Yaroslava Olesnycky of Sitch. The second Ukrainian bridge tournament for the U. S. A. and Canada was held in 1975, again at “Soyuzivka”. Among the 14 pairs that competed, first place was won by Volodymyr and Roman Hentysh of Sitch. After this tournament, organized bridge competition at the Sitch club ceased to exist.

Organized **GOLF** activity at Sitch spanned the period of 1980 through 1988, centering primarily around the annual Ukrainian golf tournament, which was organized and partially sponsored by Sitch. These tournaments would attract about 50 – 75 participants from all over the East Coast and concluded with festive award banquets. Ukrainian golf tournaments enjoyed the sponsorships of the UNA,

UFA and a number of Ukrainian-American businesses in the Newark/Irvington area. George Tarasiuk and Nestor Olesnycky shared the duties of tournament organizers and directors, in addition to being active competitors themselves. Borys Mychajliw and Steve Nahorniak were the other two Sitch golfers who helped in some of the organizing activities. In addition to those mentioned, Dr. Steve Bodnar, George Polansky, M. Harasym, V. Mencinsky and S. Sosiak were some of the names of Sitch golfers who took part in competition, among many others.

In the 1988 Ukrainian Olympiad in Philadelphia, Sitch was represented by 4 golfers: Nestor Olesnycky (captain), Volodymyr Wynarchuk, P. Wynarchuk and V. Cmajlo, but none of them reached the medal rounds. Later that year, Sitch staged the 9th and last of its annual Ukrainian golf tournaments. This time the Sitch Olympians Volodymyr Wynarchuk and Nestor Olesnycky acquitted themselves creditably by finishing second and third, respectively.

SKIING activity at Sitch started in 1968, thanks to the efforts of one enthusiast, Yaroslav Tkacz, who with his children, Andrew, Borys, Virlana and Zoriana, constituted the initial and enduring core of the Sitch skiing team. Y. Tkacz was assisted in his efforts by Askold Hajwas, also an accomplished skier. Much of the participation in skiing seemed to run along family lines. There was also the Kobziar family of outstanding Sitch skiers – Ksenia, Andrew, George and Peter – as well as the three Kurylko's.

In the period of 1968 to 1977, Sitch skiers participated regularly in the annual Ukrainian championships of the U. S. A. and Canada run under the auspices of USCAK. These championships, which were held in the ski areas of the upper New York state, typically drew in the vicinity of 80-90 skiers, among them 15-20 Sitch representatives. Although scheduled annually, some of the USCAK championships never took place because of uncooperative weather.

Already in the 1969 USCAK championship, Andrew Tkacz earned the gold medal in the downhill race. At that time, Virlana and Borys Tkacz as well as Ksenia, Andrew, George and Peter Kobziar have excelled in mainstream American ski competition.

A major success was achieved by Sitch skiers in the 1972 USCAK championship, held at "Snow Ridge" in Turine, N. Y. Gold medals were captured by George Kobziar in men's slalom and by Yaroslav Tkacz in two events – the slalom and the Alpine combination in the senior's category. Andrew, Borys, Yaroslav and Zoriana Tkacz as well

as Ksenia, Andrew and George Kobziar won several other medals. As a result, Sitch as a team finished second in a field of 9 Ukrainian ski clubs.

Sitch participation in the annual USCAK championships continued to be strong in 1975 and 1976. In the 1976 event, the gold in the grand slalom was won by George Kobziar in the men's group and by Yaroslav Tkacz among the seniors. In the same year, Peter Kobziar captured the Empire State Cup in the New York State Ski Championship in Lake Placid, N. Y. Aside from those already mentioned, some of the other Sitch skiers competing at that time were G. Bohacky, R. Wasiczko and O. and M. Chuchra.

The organized Ski Division at Sitch had ceased to function in 1977. Since that time, only individual Sitch skiers have continued to appear in small numbers at the annual USCAK championships. Yaroslav Tkacz, the founder and the heart and soul of the Sitch skiing program passed away in 1996.

TRACK AND FIELD activity has existed at Sitch since 1970, when it was first organized by V. Potezny, but it has been largely limited to the Sitch Sports School, where it is practiced by boys and girls age 18 and under. Representatives of the Sports School compete regularly in track and field in the Ukrainian Youth Games, which are staged each summer at the SUMA sports camp in Ellenville, N. Y. Over the years, youngsters from the Sitch Sports School have won many medals in track and field in the Ukrainian Youth Games. Sitch can point with pride, however, to one adult champion, also a graduate of its Sports School: he is Gregory Maik, who in the 1988 Ukrainian Olympiad in Philadelphia captured the gold medal in men's pole-vault competition.

BOWLING was one of the few sports reactivated at Newark Sitch after World War II. In the 1950's and 1960's, teams representing Ch. Sitch competed in the Ukrainian National Association Bowling League, which had 10 teams. Sitch captured the League title three years in a row, in 1953, 1954 and 1955, and then again, in 1961. In 1954, Ukrainian Sitch won also the championship of the American Bowling League. Unfortunately, the bowling teams at Sitch had no youth program, and once the veteran bowlers had retired, around 1969, there was no one to fill their shoes.

BASEBALL was the number one sport at Chornomorska Sitch in the 1930's, but the only record of that program to survive in the Club's files is a couple of team pictures and their captions, provid-

Бейсболова дружина "Чорноморської Січі" і американський бейсболовий клуб "Магавок Ейсес", після змагань в яких перемогли "Січовики" – 13 вересня 1931 р.
 The baseball teams of the Ukrainian Sitch and the "Mohawk Aces", after their game, won by "Sitch", on September 13, 1931.

Бейсболова дружина "Ч. Січ", чемпіон Бейсболової Ліги в Ірвінгтоні в 1978 р. Стоїть зліва провідник дружини – Я. Петрух. Останній справа тренер Г. Грамма
 The "Such" baseball team which won the championship of the Baseball League in Irvington in 1978. Standing on the left is team manager, Y. Petrush. Last on the right is the coach, G. Gramma.

ing us with the team rosters. In 1976, an attempt was made to bring back the baseball program to Sitch, but despite the fact that in 1978 our team, playing under the name of "Ukrainian Sitch", became the champion of the "Irvington Intermediate Baseball League", this sport just didn't take.

A similar fate befell the Sitch **BASKETBALL** program. As was mentioned in the historical overview, in the early 1950's Sitch basketball teams had resumed their pre-war competition in the Ukrainian Basketball League of New Jersey. This activity, however, turned out to be short lived. The last attempt to revive Sitch basketball was made by some enthusiasts in 1959, in conjunction with a Ukrainian Basketball League of New Jersey for juniors, 16 and under. This effort too fizzled out within one year.

Evidently, the post World War II first- and even second-generation Ukrainian Americans were not ready to embrace these most popular American sports – baseball and basketball – with any kind of conviction, at least not within the organizational structure of a Ukrainian sports club. Certainly, the tradition-oriented Ukrainian immigrant community could hardly be expected to provide the necessary support for sports it did not import from the old country.

CONTRIBUTIONS OF CHORNOMORSKA SITCH TO UKRAINIAN FESTIVALS IN NEW JERSEY

For more than two decades, the Ukrainian Festival in New Jersey used to be the biggest attraction for Ukrainians on the U.S. East coast, each year drawing crowds of 4,000 to 10,000 people. The Festivals were initiated by the New Jersey State Council of the Ukrainian Congress Committee of America, with the Festival Committees manned by volunteers from all over New Jersey and even New York. What distinguished the New Jersey Ukrainian Festivals from other Ukrainian Festivals was inclusion in their program of sports events, such as men's and women's soccer and volleyball tournaments, featuring both Ukrainian and non-Ukrainian clubs. Such tournaments were sanctioned by the Ukrainian Sports Federation of U.S.A. and Canada (USCAK) and were conducted on a high level.

When the Ukrainian Festivals in New Jersey were first started in 1974, they would feature some sporadic, informal volleyball tournaments, but had no serious sports program. Sports became a significant component of the Festival program since 1980, when the

Festival Committee was chaired by Stanley Jakubovych. The other attractions of the Festivals were always the performances by some of the top Ukrainian choral and dance ensembles as well as soloists from U.S.A., Canada and Ukraine. During daytime, the Festivals featured exhibitions of paintings, Ukrainian carvings, embroidery, Easter eggs, books, cooking, etc. The tradition of including sports in the Festival program was continued by subsequent chairpeople of the festival Committee: V. Yurcheniuk, K. Semanyshyn, S. Palydovych, R. Myskiw, L. Sira, O. Korduba and H. Hywel.

From 1980 to 1997, i. e., for a period of 17 years, the sports program at the Ukrainian festivals was run by Omelan Twardowsky, the director of Sports Activity at Chornomorska Sitch, who was also a member of the Festival Committee throughout those years.

Each year, two or three men's and women's teams of Ch. Sitch would participate in the Festival tournaments, bringing with them a significant number of Sitch members and other fans, thus raising the popularity of the Festivals. The successful sports program at the Ukrainian festivals became a model for other ethnic Festivals – Polish, German, Slovak and Scottish – all of which introduced similar soccer tournaments in their own programs.

Unfortunately, for various reasons, especially because of an unfavorable attitude of the Garden State Arts Center in Holmdel, the Ukrainian Festival had to abandon that venue, moving in 1998 to Whippany. There it is trying to carry on the tradition in the form of a "Ukrainian Day", but with a much diminished format.

The results and reports from the New Jersey Ukrainian Festival tournaments have been recorded for history in the Ukrainian-American press, particularly in the then daily "Svoboda". Below is a list of the top three finishers in each of the six-team soccer tournaments that took place at the Ukrainian Festivals in the years 1981-1997, inclusive.

1981. 1. Ukrainian Sitch, Newark; 2. Tryzub, Philadelphia; 3. Ukrainian Sitch, B, Newark. **1982.** 1. Cougars, Maplewood; 2. New York Ukrainians; 3. Ukrainian Sitch, Newark. **1983.** 1. New York Ukrainians; 2. Ukrainian Sitch, Newark; 3. Krylati, Yonkers, N.Y. **1984.** 1. New York Ukrainians; 2. Krylati, Yonkers, N.Y.; 3. Ukrainian Sitch, Newark. **1985.** 1. New York Ukrainians; 2. Ukrainian Sitch, Newark; 3. Krylati, Yonkers, N.Y. **1986.** 1. New York Ukrainians, 2. Ukrainian Sitch, Newark; 3. Spartans, South Orange, N.J. **1987.** 1. Ukrainian Sitch, Newark; 2. New York Ukrainians; 3. Krylati,

Yonkers, N.Y. **1988.** 1. Ukrainian Sitch, Newark; 2. New York Ukrainians A; 3. New York Ukrainians B. **1989.** 1. Ukrainian Sitch, Newark; 2. New York Ukrainians; 3. Spartans, South Orange. **1990.** 1. Ukrainian Sitch, Newark; 2. Krylati, Yonkers; 3. New York Ukrainians. **1991.** 1. Ukrainian Sitch, Newark; 2. New York Ukrainians; 3. Rukh, Passaic, N.J. **1992.** 1. Karpaty (former juniors of the Karpaty club of Lviv, Ukraine); 2. New York Ukrainians; 3. Nyva, New Jersey. **1993.** 1. New York Ukrainians; 2. Ukrainians Sitch, Newark; 3. Krylati, Yonkers. **1994.** 1. Ukrainian Sitch, Newark; 2. Rukh, Passaic; 3. New York Ukrainians. **1995.** 1. Ukrainian Sitch, Newark; 2. New York Ukrainians A; 3. New York Ukrainians B. **1996.** 1. Scala, Brasil; 2. Ukrainian Sitch, Newark; 3. Nyva, New Jersey. **1997.** 1. New York Ukrainians A; 2. New York Ukrainians B; 3. Nyva, New Jersey.

CURRENT STATUS OF CHORNOMORSKA SITCH

The pessimistic-sounding concluding passages of our previous segment might have left the reader wondering about the current vitality of the sports program at Ch. Sitch. Let me begin by assuring you that in 1999, its anniversary year, Newark Sitch remains a sound athletic-educational organization, housed in its own home, which is fully paid for and self-supporting. Additional financial support from the Ukrainian-American community is funneled into our Club through the tax-exempt Sitch Foundation. Ch. Sitch continues to administer its own Sports School, which runs for four weeks each summer at the UFA resort "Verkhovyna" in Glen Spey, N.Y. The School receives subsidy from a Federal Program for room and board for its needy students. Ch. Sitch is the only Ukrainian sports club in the diaspora that publishes its own magazine, "Our Sport".

Several Sitch officers hold key posts in the Ukrainian Sports Federation of U.S.A. and Canada (USCAK), which in addition to its traditional function of organizing Ukrainian sports competition in North America, has in recent years expanded its activity into fund-raising in support of sports in Ukraine. As of today, the following Sitch members hold USCAK offices, as indicated: M. Stebelsky (President), A. Napora (Financial Secretary), O. Twardowsky (Press Officer), Dr. O. Popovych (Director of the Chess Division), Marika Bokalo (Director of the Swimming Division), M. Palivoda (Director of the Soccer Division), V. Rudakewycz (Director of the Volleyball Division) and S.

Brenych (member of the Auditing Committee). All of the above officials have held their USCAK posts for several terms now, and they also occupy identical positions within the Chornomorska Sich organization.

Currently active at Ch. Sich are programs in soccer, volleyball, swimming, chess and tennis. The Soccer Division has presently one men's and one women's team (20 players each), and two junior teams (around 30 boys). The program is run by M. Palivoda, Ya. Twardowsky, H. Serhiiv, E. Dorch, A. Shmyr and V. Kovalov (coach).

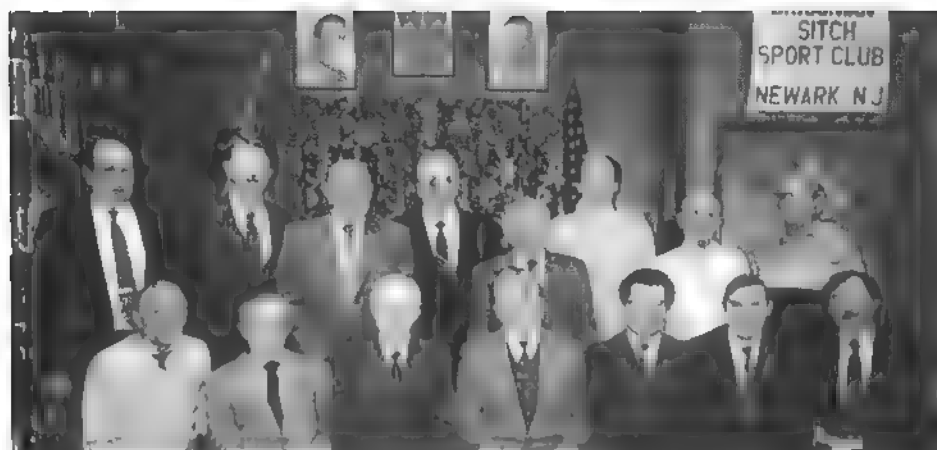
The Volleyball Division has a men's and a women's team, with about 10 players in each. Its director is V. Rudakewycz, who also manages the women's team. When the Sich Sports School is in session each summer, junior teams – boys' and girls' – are also organized, and they compete in the annual Ukrainian Youth Games. Hena Shevchenko and Ihor Akinshyn are the coaches of the men's and the women's team, respectively. Both are recent arrivals from Ukraine and are themselves outstanding players of the Sich men's team.

The Swimming Division, headed by Marika Bokalo, comprises, on the average, more than 20 swimmers. Sich is the only Ukrainian club that participates each year in the swimming competition both at the USCAK championship and at the Ukrainian Youth Games. For the last several years, the swimming coach has been Nadia Stavko, a former Olympian and many times swimming champion of Ukraine and the former USSR. Her students have excelled not only in Ukrainian-American swimming championships, but in mainstream American events as well.

Members of the Chess Division, headed by Dr. Orest Popovych, have continued to win top prizes in both the Ukrainian-American and mainstream American championships. This is particularly true of the three Sich chess masters: Orest Popovych, Peter Radomskyj and Steve Stoyko.

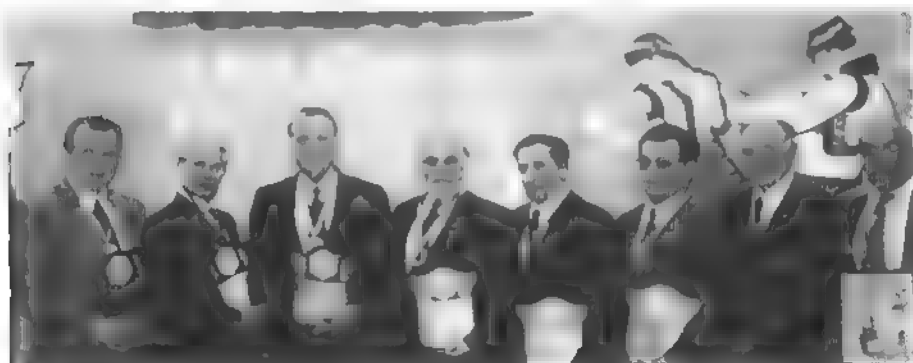
As of this writing, there is no one in charge of the Sich Tennis Division. However, Sich does have a number of talented young tennis players, products of its own Sports School, which promises well for the future of our tennis program. Finally, Sich provides track and field training each summer at its Sports School, in preparation for the annual Ukrainian Youth Games. Track and field is coached by O. Kolydiy.

To summarize, Chornomorska Sich has been in every respect the leader among the Ukrainian sports clubs in North America so far,

Частина Управи Т-ва в 1991 р. В першому ряді зліва: В. Василяк, Д. Бобеляк, проф. М. Цяпки, М. Стебельський – голова, О. Твардовський, Р. Пиндус І. Луків. В другому ряді зліва: Є. Бреніч, А. Воробець, Л. Рудзінський, інж. О. Сташків, А. Курилко, Р. Барчук, мгр. І. Хамуляк.

Some of the "Sitch" officers in 1991. 1st row, from the left: W. Wasylak, D. Bobelak, Prof. M. Ciapka, M. Stebelsky, president, O. Twardowsky, R. Pyndus, I. Lukiw. 2nd row, from the left: E. Brenych, A. Worobec, L. Rudzinsky, O. Stashkiw, A. Kurylko, R. Barchuk, I. Hamulak.

Відзначені за заслуги для УСЦАК пропам'ятними плякетками спортові діячі і між ними активісти "Ч. Січі". Зліва другий і третій "Січовики" – О. Напора і М. Стебельський, П'ятий і шостий – д-р О. Попович і О. Твардовський, останній в ряді з грамотою М. Бойцун.

Sports activists, among them "Sitch" members, recognized for their service to US-CAK with plaques. From the left: the representatives of "Sitch" are O. Napora and M. Stebelsky, second and third respectively Dr. O. Popovych and O. Twardowsky (fifth and sixth, respectively), and M. Boycun - last in the row, holding his certificate.

and has every opportunity to remain so in the future, provided the ranks of its leadership continue to be replenished by young activists whose patriotism, devotion and enthusiasm for sports match those of their predecessors.

На прийнятті в Рамادا Хотелі в Іст Хановері, 27 червня 1992 р., після міжнародних футбольних змагань – Америка-Україна що відбулися на стадіоні в Піскатавей, Н. Дж. (вигляд 0:0). Зліва стоять: О. Стебельська, О. Білорус – амбасадор України у Вашингтоні, М. Стебельський – голова Т-ва і УСЦАК, О. Напори – член Управ Т-ва і фінансовий секретар УСЦАК, О. Твардовський – пресовий референт Т-ва і УСЦАК.

The reception at the Ramada Inn in East Hanover, N. J., on June 27, 1992, which followed the international soccer match U. S. A. – Ukraine at the stadium in Piscataway, N. J. (The result was 0:0). Standing from the left: O. Stebelsky, O. Bilorus, Ukraine's ambassador to Washington; M. Stebelsky, president of "Such" and US-CAK; O. Napora, a "Such" officer and USCAK financial officer, O. Twardowsky, press officer of "Such" and USCAK.

Перші історичні зустрічі діячів спорту в діаспорі та України наприкінці грудня 1990 р. в Монреалі, Канада де проходив перший етап плавання за чемпіонат світу, перше в історії з участю України (завдяки оплаті лету з Києва і назад членом "Ч. Січ" – М. Бойчуком і УСЦАК-ом). Стоять від ліва: О. Твардовський – пресовий референт Т-ва і УСЦАК, Андрій Власков – тодішній член президії Федерації плавання України (тепер – президент), М. Стебельський – голова Т-ва і УСЦАК і Ярема Фрондзей – державний тренер плавання України.

The first, historic, meeting between representatives of sports of Ukraine and the Ukrainian diaspora. It took place in December of 1990 in Montreal, Canada, where the first stage of the world swimming championship was taking place. Thus was the first time in history that Ukraine was represented in a world championship. It was made possible thanks to the generosity of USCAK and of M. Boychuk, a "Sich" member and benefactor, who paid for the round trip of the Ukrainian swimming team. Standing from the left: O. Twardowsky, press officer of "Sich" and USCAK; A. Vlasov, then member of the presidium of Ukraine's Swimming Federation (now – its president); M. Stebelsky, president of "Such" and USCAK; Y. Frondzey, coach of the Ukrainian national swimming team.

Дружня зустріч із саночниками України і Грузії в готелі в Іст ГанOVER в 1993 р. На переді сидять саночники України і Грузії. В другому ряді зліва: провідник збірної Грузії, М. Стебельський – голова Т-ва і УСЦАК, Р. Рудницький – провідник і тренер збірної України, О. Напора фінансовий УСЦАК, тренер збірної Грузії, О. Твардовський пресовий референт Т-ва і УСЦАК, Р. Пиндус секретар УСЦАК. A meeting with the bobsledders of Ukraine and Georgia, in East Hanover, N. J., in 1993. Sitting in the front row are members of both teams. 2nd row, from the left: Manager of the Georgian team, M. Stebelsky, president of "Sich" and USCAK; R. Rudnitsky, manager and coach of the Ukrainian team; O. Napora, USCAK financial officer; a Georgian coach, O. Twardowsky, press officers of "Sich" and USACK; R. Pyndus, USCAK secretary.

Chapter 7

AMERICA RECOGNIZES THE CONTRIBUTIONS OF CHORNOMORSKA SITCH

It is no surprise that the work of Newark Sith has gained the respect, recognition and appreciation within the Ukrainian-American community. The multitude of warm greetings from a variety of Ukrainian-American organizations as well as individuals, which are published annually in the magazine "Our Sport", are ample evidence of that. After all, Sith is an integral part of the Ukrainian-American community, with its athletic teams and the Sports School touching directly the lives of hundreds of youngsters and their families, year after year. Current activities of Sith are publicized regularly by the Ukrainian-American newspapers "Svoboda", "Narodna Volya", "America" and the "Ukrainian Weekly". The magazine "Our Sport" provides an annual summary of the club's activities. Thus, a Ukrainian-American has every chance to be well-informed about the contributions of Ch. Sith to his community.

But what about the wider American community? Obviously, the successes of our athletic teams, which proudly display the name "Ukrainian Sith" on their uniforms, have earned name recognition for our club in the mainstream media as well. Sample headlines about Sith from the sports columns of English- and German-language newspapers are displayed elsewhere in this volume. Less obvious, but by no means less important, is the fact our Association has also received accolades from a gamut of American political figures, spanning the range from the mayor's office to the White House.

For example, the 60th Anniversary of Sith in 1984 elicited

greetings from the governor of New Jersey, Thomas Kean and from the President of the United States, Ronald Reagan. The Anniversary festivities were covered prominently by the Newark "Star Ledger". A particularly impressive bouquet of "warmest greetings and congratulations" was received by Sitch on the occasion of its 70th Anniversary in 1994. They came from the U. S. President, Bill Clinton, U. S. Vice-president Al Gore, the governor of New Jersey, Christine Todd Whitman, U. S. Senators Bill Bradley and Frank R. Lautenberg, U. S. Congressman Herb Klein, the mayor of Newark, Sharpe James and the chairman of the Essex county Democratic Committee, Thomas P. Giblin. Collectively, the well-wishers praised Sitch for its outstanding service to the community in the areas of sports, culture, entertainment, politics as well as the preservation of the Ukrainian ethnic pride and unity. "I congratulate you on your achievements and I extend best wishes for many years of continuing success" - ended his letter President Bill Clinton. Copies of the above letters as well as other expressions of recognition are displayed in the exhibits that follow.

CLIFFORD P. CASE
Mr. Casey

CLIFFORD P. CASE
SENATOR
FOREIGN RELATIONS
TECHNOLOGY AMENDMENT
BOARD

United States Senate

WASHINGTON, D.C. 20540

September 13, 1974

Myron Stebelsky, President
Ukrainian Athletic Association
688 Sanford Avenue
Newark, New Jersey 07106

Dear Mr. Stebelsky:

Thank you for your letter concerning Senator Taft's resolution on behalf of Valentyn Moroz.

I do understand your concern and I look forward to reviewing the entire matter when it comes before the Senate Foreign Relations Committee in the near future.

Sincerely,

Clifford P. Case

Clifford P. Case
U. S. Senator

CPC:sj
Enclosure 190

PETER W. BOONING, JR.
1001 BROADWAY, NEW YORK, N.Y. 10018
COMMITTEE ON THE JUDICIARY

Congress of the United States
House of Representatives
Washington, D.C. 20515

OFFICE OF THE CLERK
U.S. HOUSE OF REPRESENTATIVES
1001 BROADWAY, NEW YORK, N.Y. 10018
TELEPHONE: (212) 655-6000

September 12, 1974

Myron Stebelsky, President
Eugene Perejma, Secretary
Ukrainian Athletic Association
Chornomorska Sitch, Inc.
688 Sanford Avenue
Newark, New Jersey 07106

Dear Messrs. Stebelsky & Perejma:

Thank you for advising me of your interest
in S. Res. 392, expressing the concern of the Senate
about the need for action to aid Valentyn Moroz.

Let me assure you that I want to be of all
possible help in resolving the tragic situation facing
Mr. Moroz. And, in this connection, I have been glad
to introduce in the House H. Res. 1356, which is
identical to S. Res. 392.

With best wishes,

Sincerely,

PETER W. BOONING, JR., M. C.

PWR:d5

OFFICE OF THE CLERK
U.S. HOUSE OF REPRESENTATIVES
1001 BROADWAY, NEW YORK, N.Y. 10018
TELEPHONE: (212) 655-6000

United States Senate
COMMITTEE ON
LABOR AND PUBLIC WELFARE
WASHINGTON, D.C. 20510

September 12, 1974

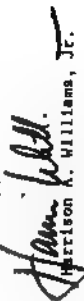
Mr. Myron Stebelsky, President
Ukrainian Athletic Assn. Chornomorska Sitch, Inc.
688 Sanford Avenue
Newark, New Jersey 07106

Dear Mr. Stebelsky:

I appreciate your continued interest in the plight
of Ukrainians living in the Soviet Union. As you know,
I have continually stressed in the United States Senate
and to the Department of State my deep concern over the
denial of their basic human rights.

Specifically in regard to Mr. Valentyn Moroz, I have
sent a letter to the director of the prison camp requesting
adequate medical care for him. In addition, I have recently
cosponsored Senate Resolution #392 requesting that President
Ford express the concern of the United States Government for
Mr. Moroz's health and safety.

I am hopeful that these actions will in some way aid
Mr. Moroz's situation and alert the Soviet authorities of our
concern for the well-being of individuals in the Soviet
Union who are being persecuted.

Sincerely,

HARRISON K. WILLIAMS, JR.

SHARPE JAMES

MAYOR
NEWARK, NEW JERSEY
07102

October 4, 1994

Mr. Roman J. Pyndus
Executive Secretary
Ukrainian Athletic
Educational Association
Chornomorska Sitch, Inc.
680 Sanford Avenue
Newark, New Jersey 07106

Dear Mr. Pyndus:

Warmest greetings and congratulations to you, members of the Ukrainian Athletic-Educational Association, and the entire Ukrainian-American community on the upcoming celebration of your group's 70th anniversary. I know the event will be a huge success.

Thank you for giving me the opportunity to voice my support for your outstanding organization. As Mayor of Newark, the State of New Jersey's largest and most culturally diverse city, I commend you and your exemplary association for hosting this outstanding celebration.

The observance helps us better appreciate the contributions we all can make to America, while promoting the pursuit of excellence in the sports and academic arena.

Once again, please accept my heartfelt greetings, and best wishes on what I know will be a stellar event.

Sincerely yours,

Sharpe James
Sharpe James
Mayor

411

SJ/19

HOUSE OF REPRESENTATIVES
WASHINGTON D C 20515

HERB KLEIN
Executive Director
Newark, New Jersey

October 17 1994

Dear Mr. Pyndus,

Congratulations! I am writing to extend my best wishes on the occasion of the 70th Anniversary of the Ukrainian Athletic-Educational Association Chornomorska Sitch, Inc.

I am delighted to acknowledge all of the contributions made by your community. Ukrainian-Americans have made significant achievements in the fields of culture, sports, entertainment, science, and politics.

If I may ever be of assistance to your organization in any way possible, please do not hesitate to let me know.

With all good wishes.

Sincerely,

Herb Klein

Herb Klein
Member of Congress

Mr. Roman Pyndus
145 Midland Place
Newark, New Jersey 07106

NOT RECORDED AT NEWARK, NEW JERSEY

FRANK R. LAUTENBERG
New Jersey

UNITED STATES SENATOR
WASHINGTON, D.C.

412

October 19, 1994

Ukrainian Athletic-Educational Assoc.
Chornomorska Sich, Inc.
680 Sanford Avenue
Newark, New Jersey 07106

Dear Friends:

Many thanks for the invitation to attend the 70th Anniversary of the Ukrainian Athletic-Educational Association Chornomorska Sich, Inc. I regret that I will be unable to join you on this very special and momentous occasion.

I would, however, like to take this opportunity to salute your dedication to athletics and education, as well as your Ukrainian heritage and pride. Sports involvement is such an important part of education and of our society. The lessons learned from the sports experience are not easily duplicated in the quest for knowledge and self respect, and organizations like Sich make this experience possible.

I congratulate all of you and your predecessors for your many great victories and accomplishments over the years. Also, I am especially happy to commend you on the establishment of the Sports School which gives our young people the opportunity to develop their skills, and build their confidence as players.

Please accept my best wishes for continued success in all of your future endeavors. I am proud to include the Sich in my constituency as United States Senator and thank you for thinking of me on your special day.

Please enjoy your well deserved celebration and please share my warm regards with all those in attendance.

Sincerely,

Frank R. Lautenberg

BILL BRADLEY
New Jersey

United States Senate

WASHINGTON, DC 20510-3001

October 22, 1994

Ukrainian Athletic-Educational Association Chornomorska Sich, Inc.
680 Sanford Avenue
Newark, New Jersey 07106

Dear Friends:

I am delighted to offer my congratulations to you on the occasion of the 70th Anniversary of the Ukrainian Athletic-Educational Association Chornomorska Sich, Inc.

Your contributions to the health, fitness and athletic education of the community which you have served for so many years along with your continued progress and new growth are indeed reasons to celebrate.

My very best wishes to you and to all who have come today to help celebrate nearly three quarters of a century of service.

Sincerely,

Bill Bradley
United States Senator

COMMITTEE
FINANCE
ENERGY AND
NATURAL RESOURCES
SPECIAL COMMITTEE ON
ADMIN

STATE OF NEW JERSEY
OFFICE OF THE GOVERNOR
TRENTON
08645

THOMAS M. KEAN
Governor

April 18, 1984

Ukrainian Athletic Association
Chornomoraka Sich, Inc.
680-88 Sanford Avenue
Newark, New Jersey 07106

Attention: Mr. Myron Stabelsky, President

Dear Mr. Stabelsky:

Congratulations to the Newark "Chornomoraka Sich" S.A., the oldest Ukrainian sports club in America celebrating its 60th anniversary.

Your complete dedication to young people of Ukrainian descent in all sports activities is commendable. You have provided leadership and outstanding service to the community and have earned the respect of all Americans.

Your organization has made available many cultural, educational and social advantages to these youthful Ukrainian American groups preparing them for fuller and more meaningful lives while at the same time ensuring that they retain their national heritage.

Congratulations once again on reaching this significant milestone in the history of your organization and may you continue to inspire future generations for the preservation of America and your loved ones in Ukraine

Sincerely,

THOMAS M. KEAN
GOVERNOR

STATE OF NEW JERSEY
OFFICE OF THE GOVERNOR
TRENTON
08645

CHRISTINE "GOO" MATTMAN
SPEECHMAN

October 22, 1984

Dear Friends:

I am delighted to extend warm greetings and congratulations to all those celebrating the 70th anniversary of the Ukrainian Athletic-Educational Association Chornomoraka Sich.

On this occasion, it is appropriate to reflect upon the important role your organization has played not only in encouraging athletic participation by youth of all ages but also in advocating ethnic pride and unity in your community. As Governor, I applaud the Association's efforts to keep young people actively involved in athletics. New Jersey is fortunate to have organizations like yours doing so much for the betterment of our society.

Best wishes for an enjoyable celebration.

Sincerely yours,

CHRISTINE TODD WHITMAN
GOVERNOR

THE WHITE HOUSE
WASHINGTON

September 10, 1964

It is a special pleasure for me to extend warm greetings to all who are gathered to celebrate the 40th anniversary of the Newark Ukrainian Athletic Association "Chornomoraka Sitch".

Your organization is part of the rich ethnic diversity that is so essential to America's strength and vitality. Through many worthwhile athletic and cultural activities you help preserve the proud heritage of your Ukrainian forebears while adding to the richness of our society. Americans of all backgrounds can take pride in knowing that groups like yours work to cultivate leadership and those time-tested values upon which this nation was founded.

Nancy joins me in sending best wishes for a most enjoyable convention and for every continued success in the important contributions you are making to your community.

Ronald Reagan

THE WHITE HOUSE
WASHINGTON

October 18, 1994

I am delighted to honor the Ukrainian Athletic Educational Association Chornomoraka Sitch as you celebrate your seventieth anniversary.

One of the most rewarding of human experiences is coming together with people who share common experiences and interests. For seventy years, your association has maintained and built upon the ideals of athletic sportsmanship and mutual respect. The strength of your organization today is a testament to the spirit of your founders and to your ongoing commitment to your shared goals.

I congratulate you on your achievement, and I extend best wishes for many years of continuing success.

Tim Clinton

ABBREVIATIONS

AAU	Amateur Athletic Union
ASL	American Soccer League
C. C.	Chess club
Ch. Sitch	Chornomorska Sitch
DAB	German-American Federation
FIDE	International Chess Federation
GSSL	Garden State Soccer League
KLK	Carpathian Ski Club
NJSJSL	New Jersey State Junior Soccer League
NJSSL	New Jersey State Soccer League
SUAST – East	Association of Ukrainian Sports Organizations in the Eastern U. S.
SUMA	Ukrainian Youth Association of America
UFA	Ukrainian Fraternal Association
UNA	Ukrainian National Association
USCAK	Ukrainian Sports Federation of U. S. A. and Canada
USCF	United States Chess Federation
USVBA	United States Volleyball Association
UWA	Ukrainian Workingmen's Association
YWCA	Young Women's Christian Association

BIBLIOGRAPHY

1. Kubijovyc, V., Ed., *Encyclopedia of Ukraine*, Vol. 8, Shevchenko Scientific Society, Inc. and Molode Zytia Press, Paris-New York, 1976.
2. Struk, D. H., Ed., *Encyclopedia of Ukraine*, Vol. 4, University of Toronto Press, Inc., Toronto-Buffalo-London, 1993.
3. Twardowsky, O., Ed., *On the Waves of the Olympics*, Ukrainian Sports Federation of U. S. A. and Canada, Newark, N. J., 1997.
4. Almanac, 10th Anniversary of the Ukrainian Sports Club "Chornomorska Sitch" – Newark, N. J., O. Sloniewsky, V. Kachmar, O. Twardowsky Eds., "Svoboda" press, Jersey City, N. J. 1967.
5. Jubilee Almanac, 50th Anniversary of the Ukrainian Sports Club "Chornomorska Sitch" – Newark, N. J., O. Twardowsky, G. Chranewycz, Dr. I. Huryn, Dr. E. Pereyma, I. Hamulak and D. Surowitch, Eds., "Svoboda" press, Jersey City, N. J., 1974.
6. "Our Sport" (annual magazine) 1963-1999 (incl.), exc. 1990. Published by "Chornomorska Sitch", Newark, N. J., Omelan Twardowsky, Ed.

